

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

ΝΕΟΣ
ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ

BIENNE 1797

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

ΝΕΟΣ
ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΗ
ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Βιέννη 1797

Φωτομηχανική επανέκδοση από τό αντίτυπο της Βιβλιοθήκης του Μουσείου Μπενάκη,
Ἰθήνα 2006

ISBN: 960-87458-3-7

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:

Δημήτριος Καραμπερόπουλος
Διδάκτωρ Ἱστορίας τῆς Ἰατρικῆς
Πρόεδρος Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα
www.karaberopoulos.gr

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Γραφικὲς Τέχνες ΔΟΜΗ Ο.Ε. Τηλ.: 210-9310605 Fax: 210-9344407

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Μιλτιάδου 3 - 145 62 Κηφισιά - Ἰθήνα Τηλ. & Fax: 210-8011.066
www.rhigassociety.gr
e-mail: karamber@otenet.gr

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ Α.Ε.
Ἰβέρωφ 2 - 104 33 Ἰθήνα. Τηλ.: 210-5238305 (5 γραμμές) Fax: 210-5238959
2. ΚΑΤΑΡΤΙ
Μαυρομιχάλη 9, 106 71 Ἰθήνα. Τηλ.: 210-3604793

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

ΝΕΟΣ
ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ

ΒΙΕΝΝΗ 1797

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ:
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

© 2010 ελθεσθε σκωτσέζοι,
σκωτσέζοι παρα.

Ρηνά Βελεσινική

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Ρήγας Βελεστινλής (1757-1798) είχε ήδη συλλάβει ένα συγκεκριμένο σχέδιο για την προετοιμασία και την έν συνεχεία έναρξη της επανάστασης των σκλαβωμένων Ἑλλήνων και τῶν ἄλλων Βαλκανικῶν λαῶν, ὅταν ἐπισκέπτεται τόν Αὐγούστο τοῦ 1796 γιά δεύτερη φορά τή Βιέννη. Ὡστόσο ὁμως ἀπό τό 1790 ἀπασχολοῦνταν μέ τά πολιτικοκοινωνικά θέματα, ὅπως αὐτό τεκμηριώνεται ἀπό τήν εἶδηση πού ὁ ἴδιος ὁ Ρήγας ἀναγράφει στό «*Φυσικῆς ἀπάνθισμα*», ὅτι εἶχε ἀρχίσει νά μεταφράζει τό βιβλίο τοῦ Μοντεσκιέ «*Πνεῦμα τῶν νόμων*»¹. Εἶχε συνθέσει τόν «*Θούριο*» καί εἶχε ἀρχίσει τή μετάφραση τοῦ Γαλλικοῦ Συντάγματος τοῦ 1793. Ἐπί πλέον ἀσχολοῦνταν μέ τή *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος* καί τούς χάρτες τῆς Βλαχίας καί Μολδαβίας, ὅπως γνωρίζουμε ἀπό τό γεγονός ὅτι ἤδη ἀμέσως μέ τήν ἀφίξή του τό 1796 στή Βιέννη τυπώνει τήν *Ἐπιπεδογραφία τῆς Κωνσταντινουπόλεως*, πού ἀποτελεῖ καί τό πρῶτο φύλλο τῆς *Χάρτας τῆς Ἑλλάδος*. Ἀκόμη ἔχουμε καί τήν πληροφορία ἀπό τά ἔγγραφα ὅτι ὁ πρόξενος τῆς Αὐστρίας στό Βουκουρέστι πληροφοροῦσε τούς ἀνωτέρους του στή Βιέννη καί τόν ὑπουργό Ἀστυνομίας γιά τήν ἀναχώ-

1. «Εἶδησις. Ἐάν κανένας φιλογενῆς ἀγαπᾷ νά κοπιᾷση μεταφράζωντας πρὸς ὄφελος τοῦ γένους κανένα βιβλίον, ἃς μὴν ἐπιχειρησθῆ τό *Esprit des loix par monsieur Montesquieu* ἐπειδὴ καί εἶναι μισομεταφρασμένον ὑπ' ἐμοῦ, καί τελειώνωντας ἔχει νά τυπωθῆ», Ρήγα Βελεστινλή, *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, ἐπανεκδόση μέ τήν προσθήκη εὐρητηρίου καί ἐπιμ. Δημ. Καραμπερόπουλος, Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 1991, σ. 176.

ρηση του Ρήγα για τή Βιέννη «μέ σκοπό νά τυπώσει ἐκεῖ ἓνα ἑλληνικό χάρτη»².

Στή Βιέννη ὁ Ρήγας συνδέθηκε μέ τούς ἐκεῖ Ἕλληνες καί δημιούργησε ἓνα δικό του κύκλο ἀνθρώπων, τούς «Συντρόφους» του, οἱ ὅποιοι μισοῦνταν στό ἐπαναστατικό του σχέδιο. Ἕνας ἀπό αὐτούς ἦταν καί ὁ λόγιος φοιτητής τῆς Ἱατρικῆς Γεώργιος Σακελλάριος, (1767-1838), ἀπό τήν Κοζάνη, τοῦ ὁποίου ἤδη τό 1796 ἐκδόθηκε στή Βιέννη τό ἔργο του «Ἀρχαιολογία συνοπτική τῶν Ἑλλήνων»³ ἀπό τό τυπογραφεῖο τοῦ Γεωργίου Βεντότη. Τό ἔργο αὐτό ὅπως σημειώνει ὁ Λέανδρος Βρανούσης «ἀνταποκρίνονταν στό ἀρχαιολογικό ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγεννώμενου Ἑλληνισμοῦ τῆς ἐποχῆς»⁴. Ἐπί πλέον ὁ Σακελλάριος εἶχε ἀρχίσει νά μεταφράζει τό πολύτομο ἔργο τοῦ Jean-Jacques Barthélemy, (1716-1795), «*Voyage de jeune Anacharsis en Grèce*»⁵, τό ὁποῖο ἐκδόθηκε τό 1788 καί εἶχε μεγάλη ἀπήχηση στόν εὐρωπαϊκό χῶρο μέ ἀποτέλεσμα σύντομα νά μεταφρασθεῖ σέ πολλές γλώσσες.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τά ὅσα σχετικά μέ τήν ἔκδοση ὁ Σα-

2. Ντουσαν Πάντελιτς, *Ἡ ἐκτέλεση τοῦ Ρήγα*, μετάφραση ἀπό τά σερβοκροατικά, ἔκδ. Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 2000, Παράρτημα, «Ἡ ἄφιξη τοῦ Ρήγα στή Βιέννη (1796)», σ. 105.

3. Βλ. Γ. Λαδᾶ καί Ἀ. Χατζηδήμου, *Ἑλληνική Βιβλιογραφία τῶν ἐτῶν 1796-1799*, Ἀθήνα 1973, ἀρ. 4, σ. 6-10.

4. Βλ. Λέανδρος Βρανούσης, *Ἐφημερίδες, ἡ ἀρχαιότερη ἑλληνική ἐφημερίδα πού ἔχει διασωθῆ, Βιέννη 1791-1797. Ἀνασυγκρότηση τῆς σειρᾶς σέ φωτοτυπική ἐπανέκδοση, Προλεγόμενα*, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρον Ἐρεῦνης Μεσαιωνικοῦ καί Νέου Ἑλληνισμοῦ, τόμ. 5, Ἀθήνα 1995, σ. 312 κ. ἐξ. καί 645 κ. ἐξ. ὅπου διεξοδικά ἀναλύονται τά σχετικά μέ τόν Γεώργιο Σακελλάριο, τή δημιουργική του συγγραφή καί τήν ἀνέυρεση τοῦ προτύπου βιβλίου τῆς «Ἀρχαιολογίας συνοπτικῆς» τό ὁποῖο μετέφρασε ἀπό τά γερμανικά.

5. Γιά τόν Jean Jacques Barthélemy καί τό ἔργο του *Voyage de jeune Anacharsis en Grèce* βλ. τήν Εἰσαγωγή τῆς Ἄννας Ταμπάκη στόν τέταρτο τόμο Ρήγα Βελεστινλή, *Ἄπαντα τά σωζόμενα*, Βουλή τῶν Ἑλλήνων, Ἀθήνα 2000, σ. 22 κ. ἐξ.

κελλάριος γράφει στον πρόλογο με τίτλο «Τοῖς φιλέλλησιν ἀναγνώσταις» τοῦ πρώτου τόμου «*Περιήγησις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος εἰς τὴν Ἑλλάδα*»⁶, τὸ ὁποῖο, ὅπως σημειώνει, εἶναι «μία ἀνθολογία τῆς γενικῆς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων», παραθέτοντας μάλιστα καὶ ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν εἰσαγωγή τῆς γερμανικῆς ἔκδοσης τοῦ βιβλίου. Ἀκόμη ὁ Σακελλάριος παραθέτει καὶ τὸ εἰσαγωγικὸ κείμενο τοῦ Γάλλου συγγραφέως, στὸ ὁποῖο δίνονται πληροφορίες γιὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου καὶ ὅτι τριάντα χρόνια εἶχε ἀσχοληθεῖ μετὰ τὴν συγγραφήν τοῦ πολυτόμου αὐτοῦ βιβλίου. Ἐπὶ πλέον ὁ Σακελλάριος γράφει μετὰ συγκίνηση ὅτι ὅσοι ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς διάβαζαν τὸ βιβλίο στίς ἄλλες γλῶσσες «ἐδρόσιζον τὸ βιβλίον μετὰ δάκρυα, βλέποντες ἐν αὐτῷ ζωηροτάτως ἐκτεθειμένας τὰς πράξεις καὶ τὴν εἰκόνα τῶν λαμπρῶν προγόνων μας», ἐνῶ ὅσοι δὲν ἤξεραν ἄλλες γλῶσσες «ἐπεθυμοῦσαν μετὰ ἀνέκφραστον πόθον νὰ ἰδῶσι καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον ἓνα τοιοῦτον σύγγραμμα». Καὶ προσθέτει ὅτι «ἀπὸ τὸν αὐτὸν ζῆλον κατακαίόμενος καὶ ἐγὼ ἀπεφάσισα νὰ τὸ μεταφράσω εἰς τὴν διάλεκτόν μας». Ὡστόσο ἐνῶ εἶχε μεταφράσει τοὺς τρεῖς πρώτους τόμους καὶ ἤθελε νὰ μεταφράσει τὸν τέταρτον τόμο ἔμαθε ὅτι μεταφράσθηκε ἀπὸ ἄλλον καὶ ὅτι ἤδη ἐπρόκειτο νὰ τυπωθεῖ, ἔπαυσε τὴν περαιτέρω μετάφραση, ὅταν μάλιστα τότε εἶχε καιρὸ γιὰ αὐτὴν τὴν μετάφραση.

Ὑποθέτουμε ὅτι ἡ πληροφορία αὐτή, πού εἶχε ὁ Σακελλάριος, θὰ ἦταν γιὰ τὸν Γεώργιο Βεντότη, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρχίσει τὴν μετάφραση τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ *Νέου Ἀναχάρσιδος*, ἀλλὰ ὁμως, ὅπως εἶναι γνωστὸ ἀπεβίωσε τὸν Νοέμβριον τοῦ 1795, γεγονός τὸ ὁποῖο συνέβαλε στὴν παύση τῆς περαιτέρω μετάφρασης καὶ παρέμειναν μεταφρασμένα μόνο τὰ τρία πρώτα κεφάλαια τοῦ τετάρτου τόμου. Γι' αὐτὸ ἐξάλλου ὁ Γε-

6. Ἡ μετάφραση ὅπως διαπιστώσαμε ἐγίνε ἀπὸ τὴν ἐννεάτομη ἔκδοσιν τοῦ 1791, ἡ ὁποία εἶναι σὲ μικρὸ σχῆμα καὶ ὑπάρχει περίπου μία ἀντιστοιχία τῶν σελίδων μετὰ τὴν ἑλληνικὴ ἔκδοσιν.

ώργιος Σακελλάριος προσθέτει ότι «*ἀνέκφραστος ἐστάθη ἡ λύπη μου, ὅταν ἐβεβαιώθην τό ἐπισημάλῃς τῆς πρώτης εἰδήσεως*», διότι τότε δέν ἦταν δυνατόν νά συνεχίσει τή μετάφραση τῶν ὑπολοίπων τόμων καί νά ἐκπληρώσει τόν πόθο του, διότι, ὅπως τονίζει, ἀσχολοῦνταν μέ τά ἱατρικά μαθήματά του στήν Ἱατρική τῆς Βιέννης. Γνωρίζουμε ὅτι ἤδη τό 1795 ἦταν φοιτητής τῆς Ἱατρικῆς⁷ καθώς ἐπίσης καί τό 1797, ὅπως σημειώνεται στά ἔγγραφα⁸ «*τό πρώτον, δεύτερον καί τρίτον μέρος [τοῦ νέου Ἐναχάρσιδος] εἶχεν ἤδη ἐπεξεργασθῆ ὁ ἐνταῦθα διατρίβων Ἑλλήν φοιτητής τῆς ἱατρικῆς ὁ καλούμενος Σακελλάριος*». Καί ὁ Σακελλάριος συμπληρώνει ὅτι ἄλλοι «*φιλογενεῖς τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι*», χωρίς νά μνημονεύσει τόν Ρήγα, γνῶστες τῆς γαλλικῆς γλώσσης συνέχισαν τήν μετάφραση τῶν ὑπολοίπων ἔξι τόμων καί ὅτι «*οὕτως ἔλαβεν ἀρχήν ἢ εἰς τύπον ἐκδοσίς του*», μέ τήν ἐκδοση τοῦ πρώτου τόμου, πού εἶχε μεταφράσει.

Ὁ Γεώργιος Βεντότης, (1757-1795), εἶχε ἤδη μεταφράσει τά τρία πρώτα κεφάλαια τοῦ τετάρτου τόμου τῆς γαλλικῆς ἐκδοσης καί ὁ Ρήγας συνέχισε τήν μετάφραση τῶν ὑπολοίπων πέντε κεφαλαίων καί ἦταν ὁ διορθωτής καί ἐκδότης τοῦ τόμου. Ἀπό τήν πρώτη ἐπίσκεψή του στή Βιέννη τό 1790 ὁ Ρήγας εἶχε ἐπικοινωνία μέ τόν Βεντότη, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔγραψε στό βιβλίο «*Φυσικῆς ἀπάνθισμα*», Βιέννη 1790, σελ. ι´, ἕνα «*Ἐπίγραμμα εἰς τόν συγγραφέα*», στό ὁποῖο μάλιστα τόν Ρήγα τόν ἀποκαλεῖ «σοφό». Πάντως διερωτᾶται κανεῖς ἂν ὁ Βεντότης εἶχε μεταφράσει ὅλο τόν Ἐναχάρσι (ποῦ ἄραγε νά βρίζεται;) ἢ ἐπιλεκτικά ἄρχισε τόν τέταρτο τόμο καί γιατί αὐτή ἡ ἐπιλογή

7. Βλ. Λ. Βρανούσης, *Ἐφημερίδες...*, ὁ. π., σ. 652, ὅπου παρατίθεται ἡ βιβλιογραφική πηγή ἀπό τά πανεπιστημιακά ἀρχεῖα τῆς Βιέννης.

8. Αἰμ. Λεγράνδ-Σπ. Λάμπρος, *Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περί Ρήγα Βελεστινῆ*, ἐν Ἀθήναις 1891, ἐπανεκδοση ἀπό τήν Ἐπιστημονική Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, μέ τήν προσθήκη Εὐρετηρίου, Ἀθήνα 1996 (2000), σ. 61.

του⁹. Ίσως νά ἄρχισε τή μετάφραση ἐπειδή σέ αὐτόν τόν τέταρτο τόμο γίνεται ἀναφορά στους Ὀλυμπιακούς Ἀγῶνες καί ὁ Βεντότης νά ἤθελε νά τούς προβάλει. Ἄν βέβαια ὁ Ρήγας ἔγραφε πρόλογο στό βιβλίο του ἴσως νά ἔλεγε κάτι διευκρινιστικό γιά τά θέματα αὐτά.

Ἡ σύλληψη ὁμως τοῦ Ρήγα Βελεστινλή καί τῶν Συντρόφων του τόν Δεκέμβριο τοῦ 1797 εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν διακοπή τῆς ἐκδόσεως τοῦ πολύτομου αὐτοῦ βιβλίου τοῦ «*Νέου Ἀναχάρσιδος*», τοῦ ὁποῦο μόνο ὁ πρῶτος τόμος, μετάφραση τοῦ Γ. Σακελλάριου, ἐκδόθηκε ἀπό τό τυπογραφεῖο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου καί ὁ τέταρτος τόμος μετάφραση τοῦ Γ. Βεντότη καί τοῦ Ρήγα, πού τυπώθηκε στό τυπογραφεῖο τοῦ Pichler. Χαρακτηριστικά σέ ἐπιστολή του ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς¹⁰ παρατηρεῖ στά 1803 γιά τήν διακοπή τῆς ἐκδοσης τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος: «*Ἡ δέ μετάφρασις τῆς Περιηγήσεως τοῦ Ἀναχάρσιδος, ἀρξαμένη καί διακοπεῖσα δ' αἴτια, τά ὁποῖα πρὸς τιμὴν τοῦ ἐν ᾧ ζῶμεν αἰῶνος πρόπει νά παρασιωπήσω, μέλει νά ἐξακολουθήσῃ*».

Τά Ἀνακριτικά ἔγγραφα γιά τήν ἐκδοση τοῦ «*Νέου Ἀναχάρσιδος*»

Στά ἔγγραφα γιά τή σύλληψη καί ἀνάκριση τοῦ Ρήγα Βελε-

9. Ἡ Ἄννα Ταμπάκη διερωτᾶται «μήπως ἀναζήτησε ὁ Βεντότης τούς ἠθικούς κανόνες, τό πρότυπο τῆς "καλοκαγαθίας", μέσα ἀπό τό παραδειγματικό ὄπλοστάσιο τῶν ἀρχαίων, ξεκινώντας τήν μετάφραση τοῦ τέταρτου τόμου τοῦ Ἀναχάρσι», Ρήγα Βελεστινλή, *Νέος Ἀναχάρσις*, Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθήνα 2000, Εἰσαγωγή, σ. 75.

10. Ἀδαμάντιος Κοραῆς, *Ἐπόμνημα περὶ τῆς παρουσίας καταστάσεως τοῦ πολιτισμοῦ ἐν Ἑλλάδι*, Ἐν Ἀθήναις 1853, μετάφραση ἀπό τό γαλλικὸ κείμενο, *Mémoire sur l'état actuel de la civilisation dans la Grèce*, 1803, φωτοανατύπωση ἀπὸ τό Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν/Ε.Ι.Ε., Ἀθήνα 1983, σ. 55.

στινλή και τῶν Συντρόφων του, τά ὁποῖα ἔφερε στό φῶς ὁ Αἰμίλιος Λεγράνδ και μετέφρασε ὁ Σπ. Λάμπρος τό 1891, ὑπάρχουν ἀναφορές στό βιβλίο «*Νέος Ἀνάχαρσις*». Συγκεκριμένα στό ἔγγραφο μέ τίτλο «*Βραχεῖα Ἐκθεσις περί τῆς συλλήψεως Ἑλλήνων τινῶν κατηγορουμένων ἐπί στασιαστικαῖς σκευωρίαις...*» μεταξύ τῶν ἄλλων χαρακτηριστικά ἐπισημαίνεται: «*Ὅπως δέ παρασκευασθεῖ ὁ ἑλληνικός λαός πρός τοιαύτας διαθέσεις [ἐπαναστατικές], ὑπεκινήθη ὑπό τοῦ Ρήγα μετάφρασις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος, ἐχαράχθη ἰδία Χάρτα τῶν τουρκικῶν ἐπαρχιῶν ἑλληνιστί εἰς δώδεκα φύλλα...*»¹¹. Ἐπίσης σέ ἐπόμενο ἔγγραφο ἀναγράφεται ὅτι ἡ Ἀστυνομία τῆς Τεργέστης στά κιβώτια, πού ὁ Ρήγας τά εἶχε ἀποστείλει, βροῆκε μεταξύ τῶν ἄλλων πολλά ἀντίτυπα ἀπό τό βιβλίο «*Νέος Ἀνάχαρσις*», «*...ἐν τοῖς κιβωτίοις τούτοις εὐρίσκοντο ἑκατοντάδες τινές ἀντιτύπων τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ συγγράμματος "Νέος Ἀνάχαρσις"*»¹², και ἐπί πλέον ὅτι «*ὁ Δημήτριος Νικολίδης... ἐπεμελήθη τῶν τυπογραφικῶν διορθώσεων τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Ἀναχάρσεως*»¹³.

Ἐνδιαφέρον ἔχουν ὄσα γράφονται στό ἔγγραφο «*Περίληψις ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως...*», στό ὁποῖο τονίζονται τά ἀκόλουθα: «*Ὁμολογεῖ ὁ Ρήγας, ὅτι μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ εἰς τό ἑλληνικόν και τόν τέταρτον τόμον τοῦ Ἀναχάρσιδος, ἐπειδή τό πρῶτον, δεύτερον και τρίτον μέρος εἶχεν ἤδη ἐπεξεργασθῆ ὁ ἐνταῦθα διατρίβων Ἑλληνα φοιτητής τῆς ἰατρικῆς ὁ καλούμενος Σακελλάριος... Προσθέτει πρός τούτοις, ὅτι ἐξετύπωσε τοῦ μέν τετάρτου μέ-*

11. Αἰμ. Λεγράνδ-Σπ. Λάμπρος, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περί Ρήγα Βελεστινλή, ἐν Ἀθήναις 1891, ἐπανεκδοση ἀπό τήν Ἐπιστημονική Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, μέ τήν προσθήκη Εὐρητηρίου, Ἀθήνα 1996 (2000), σ. 11.

12. Ὡ. π., σ. 13.

13. Ὡ. π., σ. 17.

ρους του Ἀναχάρσιδος 1000 αντίτυπα παρά τῷ τυπογράφῳ Πίχλερ... Τοῦ τετάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος... ἐπώλησεν 25 αντίτυπα εἰς τόν Ἀργέντην, ὅστις προκατέβαλεν εἰς αὐτόν 1000 φλορίνια χάριν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως, περὶ δέ τὰ 200 ἐξαπέστειλε διὰ τοῦ Ἀργέντη εἰς Τεργέστην, ἵνα παραλάβῃ ταῦτα ἐκεῖθεν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τό ταξιδιόν του (πρὸς τὴν Ἀνατολήν) καὶ 500 αντίτυπα τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος παρέδωκεν εἰς τόν Ἑλληνα ἐν Ἰασίῳ ἔμπορον τόν καλούμενον Γεώργιον Μιχαήλ, ὅστις τότε δὴ εὑρίσκετο ἐν Βιέννῃ»¹⁴.

Ἐπίσης ὁ σύντροφος καὶ συμμάχουρας τοῦ Ρήγα Εὐστράτιος Ἀργέντης ἀπὸ τὴν Χίο καταγόμενος κατὰ τίς ἀνακρίσεις κατέθεσε γιὰ τόν ἐπαναστατικὸ σκοπὸ τῆς ἔκδοσης τοῦ βιβλίου «Νέος Ἀνάχαρσις» καὶ γιὰ τὴν προσπάθεια πώλησης ἀντιτύπων στὴν Σμύρνη, ὅτι ἐκδόθηκε μέ σκοπὸ νά μάθουν οἱ ἐκεῖ Ἑλληνες τὴν ἀρχαία ἐνδοξη ἱστορία τῆς Ἑλλάδος: «Ὁ Ρήγας ἀπεκάλυψε εἰς αὐτόν τὴν ἐπαναστατικὴν πρόθεσιν, ἣν εἶχε, συντάσων τοὺς χάρτας καὶ μεταφράζων τόν Ἀνάχαρσιν... Ὁ Ἀργέντης ὁμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι αὐτός ὁ ἴδιος ἀπέστειλε 50 αντίτυπα τοῦ πρώτου καὶ τετάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος εἰς τοὺς προμνημονευθέντας συνεταιίρους του εἰς Σμύρνην ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ταῦτα πωληθῶσι καὶ ὅπως διδαχθῶσιν οἱ κάτοικοι τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας αὐτῶν πατρίδος»¹⁵.

Ὅμοιως καὶ ὁ σύντροφος τοῦ Ρήγα καὶ ἰατρός Δημήτριος Νικολίδης ἀπὸ τὴν Ζίτζα Ἰωαννίνων κατέθεσε γιὰ τόν Νέο Ἀνάχαρσι ὅτι μετέφρασε ἓνα μέρος ἀπὸ τόν ἑβδομο τόμο τῆς γαλλικῆς ἔκδοσης μέ σκοπὸ τὴν ἐνδυνάμωση τῆς ἐπαναστατικῆς διάθεσης τῶν Ἑλλήνων: «Ὁμολογεῖ ὅτι αὐτός ὁ Ρήγας εἶχεν ἀνακοινῶσει εἰς αὐτόν τὴν ἐπαναστατικὴν πρόθεσιν ἣν εἶχε δημοσιεύων τοὺς χάρτας αὐτοῦ, τὴν μετάφρασιν τοῦ τε-

14. Αἰμ. Λεγράνδ..., ὁ. π., σ. 61-63.

15. Αἰμ. Λεγράνδ..., ὁ. π., σ. 75.

τάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος καί τὰς εἰκόνας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου· ὁμολογεῖ δέ πρὸς τούτοις, ὅτι μετέφρασεν ἑλληνιστὶ χάριν τοῦ Ρήγα ἐκ τοῦ ἑβδομοῦ τόμου τοῦ Ἀναχάρσιδος ἐν κεφάλαιον, οὗ ἡ μετάφρασις εἶχε τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἄρα ὅτι κατ' οὐσίαν εἶνε καὶ αὐτὸς συνεργός»¹⁶. Ἐπίσης καὶ ὁ ἕτερος ἀπὸ τῆ Σιάτιστα καταγόμενος σύντροφος τοῦ Ρήγα Θεοχάρης Γεωργίου Τορουντζίας κατὰ τὴν ἀνάκριση παραδέχθηκε «...ὅτι εἶχε γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ Ρήγα, ἦν εἶχεν οὗτος παρασκευάζων τοὺς ἑλληνικοὺς χάρτας, μεταφράζων τὸ τέταρτον μέρος τοῦ Ἀναχάρσιδος καὶ ἐκδίδων τὰς εἰκόνας Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου...»¹⁷.

Στὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἔφερε σὴ δημοσιότητα ὁ Κων. Ἄμαντος τὸ 1930, σημειώνεται ὅτι ὁ Αὐστριακὸς διοικητὴς τῆς Τεργέστης Πρίτζιπο ἔγραφε σχετικὰ γιὰ τὸ βιβλίον «Νέος Ἀνάχαρσις»: «Ὅταν ἠνοιχθῆσαν τὰ κιβώτια, εὐρέθησαν ἐντὸς αὐτῶν ἑκατοντάδες τινὲς ἀντιτύπων τοῦ τετάρτου μέρους τοῦ βιβλίου Νέος Ἀνάχαρσις, τὸ ὁποῖον, καθὼς δεικνύει τὸ ἐξώφυλλον, ἐτυπώθη τοῦτο τὸ ἔτος εἰς τὴν Βιέννην καὶ φαίνεται ὅτι περιέχει διαφόρους προσθήκας τοῦ μνημονευθέντος Ρήγα Βελεστινῆ»¹⁸. Ἐνδιαφέρον ἐπίσης παρουσιάζει καὶ ἡ Ἐκθεσις πρὸς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον γιὰ τὸ βιβλίον «Νέος Ἀνάχαρσις»: «Τὸ βιβλίον Ἀνάχαρσις ἦτο προωρισμένον νὰ δείξῃ εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος πόσον μεγάλη ἦτο ἄλλοτε ἡ πατρίς του· ἡ ὑπάρχουσα προκήρυξις ἔμελλε νὰ ὑποδείξῃ πῶς θὰ ἀποτινάξουν τὸν τουρκικὸν ζυγὸν διὰ χρησιμοποίησεως τῶν λαϊκῶν δικαιωμάτων καὶ δυνάμεων καὶ

16. Αἰμ. Λεγρὰνδ..., ὁ. π., σ. 81-83.

17. Αἰμ. Λεγρὰνδ..., ὁ. π., σ. 101.

18. Κων. Ἄμαντου, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινῆ, Ἀθήνα 1931, ἐπανέκδοση φωτομηχανικὴ μετὰ τὴν προσθήκην εὐρετηρίου (ἐπιμ. Δημ. Καραμπερόπουλος) ἀπὸ τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 1997, σ. 3.

πῶς θά ἐπανεέλθουν εἰς τό ἄλλοτε μεγαλεῖον»¹⁹.

Ἐπίσης σημαντικά ἦσαν καί ὅσα ἔγραφε ὁ ὑπουργός τῆς Ἀστυνομίας Pergen πρὸς τόν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας γιὰ τὴν ἑλληνική ἐκδοση τοῦ βιβλίου «Νέος Ἀναχάρσις» καί γιὰ τόν ἀντίκτυπο πού θά εἶχε τό βιβλίο αὐτό στούς Ἕλληνας. Γι' αὐτό καί διέταξε τὴν κατάσχεση τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων, ἐνῶ ἦταν ἀδιάφορος γιὰ τὴν ἐκδοση τοῦ βιβλίου στὰ γαλλικά καί γερμανικά: «Ἐάν καί τό βιβλίον Ταξειδία τοῦ Ἀναχάρσιδος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καί εἰς τὴν γερμανικὴν μετάφρασιν δέν εἶναι ἀπηγορευμένον, ἐν τούτοις ἄλλως ἔχει ὡς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασιν, ἢ ὅποια φαίνεται ὅτι εἶναι προωρισμένη μόνον πρὸς τοῦτο, νά ἐξεγείρη δηλαδὴ τό πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς Ἕλληνας. Διὰ τοῦτο ἔδωκα ἐντολήν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν νά κατάσχουν ὅλα τὰ ἤδη τυπωμένα ἢ ἀκόμη τυπούμενα μέρη τοῦ βιβλίου τούτου»²⁰.

Καί σέ μία ἄλλη ἐκθεση πρὸς τόν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας ὁ ὑπουργός τῆς Ἀστυνομίας Pergen ἔγραφε: «Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς ἀνακοίνωσεν εἰς τοὺς φίλους του πρό ἕξ ἡδὴ μηνῶν ὅτι θέλει ἐλευθερώσῃ τόν Μορέαν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν, πρὸς τοῦτο δέ ἀπεφάσισε νά στείλῃ ἐπαρκῆ ἀριθμὸν χαρτῶν εἰς τόν Μορέαν καί τὴν Ἀνατολήν, ἐπίσης νά μεταφράσῃ καί τόν Ἀναχάρσιν, διὰ νά γνωρίσῃ εἰς τοὺς ἐκεῖ κατοίκους τὴν θέσιν τῆς χώρας των καί τὰς ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας»²¹. Καί σέ ἄλλο ἔγγραφο τονίζεται ὅτι «ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς... μετέφρασεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν καί ἐτύπωσεν τό τέταρτον μέρος τοῦ Ἀναχάρσιδος μέ πολιτικὰς προσθήκας»²².

19. Κων. Ἀμάντου..., ὁ. π., σ. 29.

20. Κων. Ἀμάντου..., ὁ. π., σ. 35.

21. Κων. Ἀμάντου..., ὁ. π., σ. 85.

22. Κων. Ἀμάντου..., ὁ. π., σ. 155.

Ἡ «Ἐφημερίς» γιά τήν ἔκδοση «Νέος Ἀναχάρισ»

Δία τόν πρῶτον τόμο τοῦ Νέου Ἀναχάριστος, πού μετέφρασε ὁ Γεώργιος Σακελλάριος, ἡ «Ἐφημερίς»²³ τῆς Βιέννης τῶν Σιατιστινῶν ἀδελφῶν Πούλιου εἶχε μερικές ἀναφορές γιά τήν ἔκδοση, δημοσιεύοντας μάλιστα καί τά ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν. Συγκεκριμένα μία πρώτη ἀναφορά γίνεται τόν Ἰούνιο τοῦ 1797 μέ τήν εἶδηση ὅτι σέ ἓνα μῆνα ὀλοκληρῶνεται ἡ ἔκδοση τοῦ πρώτου τόμου τοῦ Νέου Ἀναχάριστος καί μέ τήν ἀναγραφή 32 ὀνομάτων συνδρομητῶν τοῦ ἔργου. Παρόμοια κατά τόν Ἰούλιο²⁴ γίνεται πάλι ἀναφορά στήν ἔκδοση μέ συγκινητικές ἀναφορές στή σημασία τῆς ἔκδοσης, στήν ἀξία τῶν πρώτων τεσσάρων τόμων - συμπεριλαμβάνεται καί ὁ τέταρτος τόμος πού ἐξέδιδε ὁ Ρήγας - καθώς καί ἄλλα 58 ὀνόματα συνδρομητῶν. Ἐνδεικτικά καταχωρίζονται ἀποσπάσματα ἀπό τό κείμενο αὐτό:

«Εἶδησις. Τό φιλομαθέστατον γένος τῶν Ἑλλήνων (ἐννοῶ πάντας τοὺς τήν ἑλληνικὴν καὶ ἀπλὴν εἰδότας) δέν προσμένει ἄλλο παρά μίαν λεπτοτάτην αὔραν, ἓνα μικρόν ἐλατήριο, διὰ νά ἐτιναχθῆ πάλιν εἰ τήν κορυφήν τοῦ Ἑλικῶνος... Αἱ Μοῦσαι, ἐφέστιαι τῶν Ἑλλήνων θεότητες, εἰ καὶ ἀπέστησαν τῆς παλαιᾶς αὐτῶν κατοικίας, ὡς αὐτόχθονες ὁμως στρέφουσι πάντοτε τά βλέμματά των ἐκ τῆς ἀλλοδαποῦς, καὶ ἐφιδύνονται βλέπουσαι τοὺς ἀπογόνους τῶν Ἡσιόδων ἐνατενίζοντας πρὸς αὐτάς ἐκ καρδίας. ὦ Ἑλλήνων ἀπόγονοι, ὦ Ἑλλάς, ὦ φιλομαθέστατοί μου συμπολίται, μόνον τό ὄνομα τῆς ἱστορίας τοῦ πολυθρολήτου ἡμῶν Γένους σᾶς ἐφλόγισε νά συνδράμετε μέ ἐνθερμον ζῆλον εἰς τήν ἔκδοσίν τῆς· τί θέλει κάμετε ἄραγε, ὅταν ἰδῆτε ὑπεκκύπτοντα τοῦ πιεστηρίου αὐτόν τόν Ἀναχάρισιν; Βέβαια ἐκεῖνο ὁποῦ ἐγὼ διορθῶνο-

23. Ἐφημερίς, ἀρ. 50, 23 Ἰουνίου 1797, σ. 585-586.

24. Ἐφημερίς, ἀρ. 58, 21 Ἰουλίου 1797, σ. 671-674.

ντας τον, θέλει καταβρέξετε μέ κατανυκτικά δάκρυα τὰς περιόδους ὅπου ἐμπεριέχονται εἰς τὰ ἱερά ὀνόματα τῶν ὑφ' ὄλην τὴν οἰκουμένην θαυμαζομένων ἡρώων πατέρων μας...».

Σέ φύλλο τῆς «Ἐφημερίδος»²⁵ τοῦ Αὐγούστου ἀναγράφηκαν ἄλλα 13 ὀνόματα συνδρομητῶν ἐνῶ σέ φύλλο τοῦ Σεπτεμβρίου γίνεται ἀνακοίνωση ὅτι ἐκδόθηκε ὁ πρῶτος τόμος τοῦ «Νέου Ἀναχάρσιδος» δίδοντας πληροφορίες γιά τὴν παραλαβὴ τοῦ τόμου καθὼς καί ὅτι θά ἐπιταχυνθεῖ ἡ ἐκδοση καί τῶν ἄλλων τόμων:

«Εἰδήσις. Οἱ ἐκδῶται τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος κρίνουσιν ἀναγκαῖον τό νά εἰδοποιήσωσι τοῖς ὁμογενέσι, κατ' ἐξοχὴν δέ τοῖς συνδρομηταῖς τῆς τούτου ἐκδόσεως, ὅτι ὁ πρῶτος τόμος ἤδη ἐβγήκεν εἰς φῶς· καί οἱ μὲν ἐδῶ εὐρισκόμενοι θέλουσι τόν λάβει ἀμέσως, οἱ δέ ἀπόντες ἅς διορίσωσιν ἕκαστοι ποῖος νά τόν περιλάβῃ... Οἱ ἐκδῶται βεβαιοῦσι τοὺς ὁμογενεῖς, ὅτι ὁ ζῆλος, ὅπου τοὺς ἐκίνησεν ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν, διαμένει ἀπαραμείωτος, μάλιστα δέ ἐλπίζουσι νά ταχύνωσι κατὰ δύναμιν τὴν ἐκτέλεσιν».

Σημειώνουμε ὅτι στὰ ἤδη ὑπάρχοντα φύλλα τῆς «Ἐφημερίδος» δέν ἔχει γίνεи ἀναφορὰ στὴν ἐκδοση τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ Ρήγα. Ἴσως στὰ τρία φύλλα, ἀρ. 82, 84 καί 86, τοῦ μηνός Ὀκτωβρίου 1797, τὰ ὅποια δέν ἔχουν βρεθεῖ, νά γίνεται σχετικὴ μνεῖα τῆς ἐκδοσης τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ Ρήγα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ «ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ» ΤΟΥ ΡΗΓΑ

Ὁ Ρήγας δέν χρησιμοποιεῖ στὸν τίτλο τοῦ βιβλίου ἐκεῖνο πού ἀνέγραψαν ὁ Γεώργιος Σακελλάριος καί οἱ μεταγενέστε-

25. Ἐφημερίς, ἀρ. 65, 14 Αὐγούστου 1797, σ. 738 καί ἀρ. 74, 15 Σεπτεμβρίου 1797, σ. 810.

ροι αποδίδοντας τόν γαλλικό τίτλο τοῦ βιβλίου «*Voyage de jeune Anacharsis en Grèce*» μέ τόν τίτλο «*Περιήγησις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος εἰς τήν Ἑλλάδα*». Ἀπλά καί μόνο ἀναγράφει «*Νέος Ἀναχάρσις*», τίτλος πού ἔχει μεγαλύτερη δυναμική καί χωρίς νά μνημονεύσει τόν Γάλλο Συγγραφέα. Ἐπίσης στό κείμενο ὁ Ρήγας ἀποδίδει τό «voyage» μέ τήν λέξη «ὁδοιπορεία»²⁶ σέ ἀντίθεση μέ τούς ἄλλους μεταφραστές πού χρησιμοποιοῦν τήν λέξη «περιήγησις».

Ἐνα ἀκόμη στοιχεῖο πού κάνει ἐντύπωση εἶναι τό γεγονός ὅτι στήν ἐκδοση τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος ὁ Ρήγας δέν καταχωρίζει πρόλογο, ὅπως συνηθίζει νά γράφει στά ἄλλα του βιβλία «*Σχολεῖον τῶν ντελικᾶτων ἐραστῶν*», «*Φυσικῆς ἀπάνθισμα*», «*Ὁ Ἠθικός Τρίπους*». Ἐνα μόνο ἀνώνυμο ἐπίγραμμα καταχωρίζεται στήν ἀρχή, στό ὁποῖο ἀποκαλεῖται μάλιστα «*Ρήγας Φεραῖος*»²⁷ καί ἀμέσως ἀρχίζει τό κείμενο μέ τή μετάφραση τοῦ Γεωργίου Βεντότη. Ἴσως σκόπιμα νά μήν ἔγραψε πρόλογο, ἔχοντας κατά νοῦν ὅτι στόν πρῶτο τόμο ὁ Γεώργιος Σακελλάριος, φοιτητής τῆς ἰατρικῆς καί συνεργάτης του εἶχε καταχωρίσει ἕνα πρόλογο ὀκτώ σελίδων σχετικά μέ τή σημασία τοῦ ἔργου, πού μεταφράζεται. Ἴσως καί νά μήν πρόλαβε νά γράψει καί νά τό συμπεριλάβει λόγω τῆς ἐκτύπωσης τοῦ βιβλίου σέ ἄλλο τυπογραφεῖο ἐκτός ἀπό ἐκεῖνο τῶν ἀδελφῶν Πούλιου, στό ὁποῖο τυπώνονταν ὁ πρῶτος τόμος τοῦ Γεωργίου Σακελλάριου. Ἄν θά εἶχε γράψει πρόλογο ἴσως μαθαίναμε καί ὀρισμένα ἀπό τά γεγονότα τῆς μετάφρασης τοῦ τετάρτου τόμου.

26. Ὁ Γεώργιος Βεντότης στό *Τρίγλωσσο Λεξικό* του, Βιέννη 1790, ἀναγράφει «ὁδοιπορία = voyage, «voyage = ταξίδι, ὁδοιπορία».

27. Ὁ Ρήγας Βελεστινῆς ποτέ δέν χρησιμοποίησε ὡς ἐπώνυμο τό «Φεραῖος», τό ὁποῖο τοῦ τό πρόσθεσαν ὁ Κων. Κούμας καί ὁ Χριστόφορος Περραιβός καί ἔκτοτε τούς ἀκολούθησαν καί ἄλλοι συγγραφεῖς. Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλος, *Ὄνομα καί καταγωγή τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ*, ἔκδ. Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Β΄ ἔκδοση, Ἀθήνα 2000.

Ἐπίσης προσέξαμε ὅτι στό ἑλληνικό κείμενο ὁ Ρήγας θέτει μεσότιτλους, προσθέτοντας καί δικά του στοιχεῖα, ὅπως στήν περίπτωση τῶν Φερῶν ὅπου γράφει «Βασιλεῖς τῶν Φερῶν. Τουτέστι τοῦ Βελεστίνου», καί «Κοιλάς τῶν Τεμπῶν». Ὅμως δέν θέτει τόν μεσότιτλο «PANTHEE ET ASRADATE», πού περιέχεται στό γαλλικό κείμενο (σ. 336). Ὁ ἀναγνώστης ἀκόμη ἐνημερώνεται γιά τά κεφάλαια πού μετέφρασε ὁ Γ. Βεντότης τόσο στόν τίτλο τοῦ βιβλίου, ὅσο καί στή σ. 98, ὅπου σημειώνεται ὅτι «Ἐδῶ τελειώνει ἡ μετάφρασις τοῦ Γεωργίου Βεντότη καί ἀρχινᾷ ἡ τοῦ Ρήγα».

Μία ἐνδιαφέρουσα διαπίστωση κατά τήν σύνταξη τοῦ εὐρετηρίου εἶναι ὅτι βρέθηκαν ἐλάχιστες ξένες λέξεις, ὅπως γιά παράδειγμα «σάλλα», «ὄνδᾶς»²⁸, ἀποδίδοντας τίς λέξεις τοῦ γαλλικοῦ κειμένου «chambre» καί «salle». Παρατηροῦμε ὅτι ὁ Ρήγας ὅσο προχωράει στήν ἀκμή τῆς ἐπαναστατικῆς του δράσης ἀποκαθαίρει τό λεξιλόγιό του. Ἐνῶ στά δύο πρῶτα βιβλία τοῦ 1790 «Φυσικῆς ἀπάνθισμα» καί «Σχολεῖον τῶν ντελικάτων ἐραστῶν» ἔχει καταχωρίσει ἀρκετές ξένες λέξεις, στά ἔργα τῆς ἐπαναστατικῆς του χρονιᾶς τοῦ 1797, οἱ ξένες λέξεις μειώνονται αἰσθητά καί στά δύο τελευταῖα του ἔργα «Τά Ὀλύμπια» καί «Ἐπαναστατική Προκήρυξη» ἀπουσιάζουν τελείως, ὅπως ἔχουμε τονίσει καί στή μελέτη μας «Ὁ Ρήγας μεταφραστής τῶν Ὀλυμπίων τοῦ Μεταστάσιο»²⁹.

Κατά τή μετάφραση τοῦ γαλλικοῦ κειμένου ὁ Ρήγας ἔθεσε καί μερικές ὑποσημειώσεις, οἱ ὁποῖες δείχνουν ἐπί πλέον τήν ἔντονη συμμετοχή τοῦ Ρήγα στή μεταφραστική διαδικασία. Ἡ ἔκδοση τοῦ βιβλίου «Νέος Ἀνάχαρσις» ἐντάσσεται στό ἐπα-

28. Ἐμμανουήλ Κριαράς, *Λεξικό τῆς Μεσσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς Δημόδου Γραμματείας, 1100-1668*, τόμ. IB', Θεσσαλονίκη 1993, σ. 343.

29. Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλος, *Ὁ Ρήγας μεταφραστής τῶν Ὀλυμπίων τοῦ Μεταστάσιο*, ἔκδ. Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 2001, σ. 30 καί τοῦ ἰδίου στήν Εἰσαγωγή τῆς ἐπανεκδόσεως τοῦ *Ἠθικοῦ Τρίποδος*, Ἀθήνα 2001, σ. λα'.

ναστατικό σχέδιο του Ρήγα, στό μέρος εκείνο που θά ενίσχυε την ιστορική αυτογνωσία με την υπόμνηση των ιστορικών γεγονότων των ενδόξων προγόνων. Γι' αυτό εξάλλου καί αποδίδει τά αρχαία τοπωνύμια καί μέ τά αντίστοιχα τῆς ἐποχῆς του καί ἐπί πλέον γράφει ἐναντίον ἑνός Γερμανοῦ συγγραφέως, ὁ ὁποῖος πρὶν ἀπό ἐννιά χρόνια εἶχε σέ βιβλίῳ γράψει μειωτικά γιά τούς σύγχρονους Ἕλληνες.

Ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ τόν ὄρο «Ἐπαρχία» γιά τούς ἀντίστοιχους γαλλικούς ὄρους τοῦ πρωτοτύπου *canton* (σ. 117), *province* (σ. 184, 186, 245) καί «Τοπαρχία» γιά τόν ὄρο «*district*» (σ. 117, 245). Ἐπισημάνουμε ὅτι στόν Νέο Ἀνάχαρσι ἀναφέρει «Τοπαρχία Ἡλείας» (σ. 257), «Ἐπαρχία Θεσσαλίας» (σ. 14) καί τίς «Τοπαρχίες» Βλάσκα, Τέλ Ὁρμάνι καί Ὀλτος τῆς Ἐπαρχίας Βλαχίας (σ. 332), πού σχετίζονται μέ τήν πολιτική διαίρεση τοῦ κράτους του, ὅπως ἀποτυπώνονται στό Σύνταγμά³⁰ του, ἄρθρο 3 καί στούς χάρτες του. Ὅπως ἔχουμε τονίσει τόσο ἡ *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, ὅσο καί οἱ ἄλλοι δύο χάρτες, Βλαχίας καί Μολδαβίας, εἶναι πολιτικοί χάρτες τοῦ κράτους του διαιρεμένοι σέ Ἐπαρχίες καί Τοπαρχίες³¹ ἐντασσόμενοι στό ἐπαναστατικό του σχέδιο.

Μέ ἐντονότερα τυπογραφικά στοιχεῖα ὁ Ρήγας τονίζει τή λέξη «ἐλευθερία» σέ διάφορα σημεῖα τοῦ κειμένου. Συγκεκρι-

30. «Ἄρθρον 3. Διαμοιράζεται, διά τήν εὐκολίαν τῆς διοικήσεως καί διά νά γίνεται ἡ δικαιοσύνη ὁμοιότροπως, εἰς ἐπαρχίας, τοπαρχίας καί προεστάτα. Ἦγουν ἐπαρχία λέγεται ἡ Θεσσαλία, τοπαρχία ἡ Μαγνησία (ἦγουν τοῦ Βόλου τά χωρία) καί προεστάτον ἡ πολιταρχία τῆς Μακρονήτσας ἐπάνω εἰς δώδεκα χωρία», Ρήγα Βελεστινῆ, *Τά Ἐπαναστατικά. Ἐπαναστατική Προκήρυξις, Τά Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου, τό Σύνταγμα, Θούριος, Ὕμνος Πατριωτικός*, ἔκδοσις Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστινίου-Ρήγα, Πέμπτη ἔκδοσις, Ἀθήνα 2005, σ. 35-36.

31. Δημ. Καραμπερόπουλος, «Ἡ δημοκρατική ἐνοποίηση τοῦ Βαλκανικοῦ χώρου στό ἐπαναστατικό ἔργο τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ», *Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων*, τόμ. 10, ἔκδοσις ΔΟΜΗ, Ἀθήνα 2006, σ. 556.

μένα για τούς κατοίκους τῶν Φερῶν ἐπί τυράννου Ἀλεξάνδρου σημειώνει ὅτι «οἱ στεναγμοὶ τῶν δέν ἐτολμοῦσαν νά φανερωθῶσι καὶ αἱ εὐχαὶ ὁποῦ ἔκαμαν κρυφίως διὰ τὴν ἐλευθερίαν» (σ. 136). Ἐπίσης σέ ἄλλο μέρος γράφει ὅτι «οἱ Ξηρομερίζται εἶναι πιστοὶ εἰς τὸν λόγον καὶ καθ' ὑπερβολὴν ζηλωταὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν» (σ. 181), καὶ γιὰ τούς κατοίκους τῆς Ἀχαΐας παρατηρεῖ ὅτι «οἱ πολῖται χαίρονται ἐκεῖ ἐν εἰρήνῃ τὴν ἰσοτιμίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ὁποῦ μία γνωστικὴ νομοθεσία τούς προξενεῖ» (σ. 246). Προσθέτουμε ὅτι ὁ Ρήγας ὁμοίως μέ πῶς ἔντονα στοιχεῖα γράφει τὴ φράση «Οἱ Ἕλληνες γνωρίζουσι τούς κανόνες τῆς εὐταξίας, οἱ Λακεδαιμόνες τούς βάλουσιν εἰς τάξιν» (σ. 297).

Ἐνδιαφέρον ἔχει νά ἐπισημάνουμε ὅτι ἡ φράση πῶς ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου, ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, «ἠφάνισε τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Περσῶν» (σ. 132), ἀπαντᾶται καὶ στὴν ἐκδοση ἀπὸ τὸν Ρήγα τῆς εἰκόνας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, Βιέννη 1797, «ἠφάνισε τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Περσῶν»³². Ἐπίσης γιὰ τὸν ὄρο τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου «droit des gens» ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ τούς ὄρους «τά δίκαια τῶν ἀνθρώπων» (σ. 101), καὶ «τά ἀνθρώπινα δίκαια» (σ. 104), ἐνῶ στὴ Νέα Πολιτικὴ Διοίκηση ὁμιλεῖ γιὰ τὰ «Τὰ Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»³³. Σέ ὑποσημείωση (σ. 125) μνημονεῦει τὴ «Βλαχομπογδανία»³⁴, ὄρο πού τὸν χρησιμοποιεῖ καὶ στὰ ἐπαναστατικά του κείμενα «Νέα πολιτικὴ Διοικήσις τῶν κατοίκων τῆς Ρούμελης, τῆς Μ. Ἀσίας, τῶν Μεσογείων Νήσων καὶ τῆς Βλαχομπογδανίας».

Ὅταν στό κείμενο γίνεται ἀναφορὰ στό οἶκμα τοῦ τυ-

32. Βλ. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ, Βιέννη 1797. Ἐκδοση Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἐπιμέλεια-Σχόλια Δρ. Δημ. Καραμπερόπουλου, Ἀθήνα 2006.

33. Τὸν ὄρο «Ἀνθρώπινα δικαιώματα» ἀναγράφει ἡ Ἐφημερίς, Βιέννη 1797, σ. 47.

34. Τὸ ὄρο «Βλαχομπογδανία» συναντοῦμε καὶ στὴν Ἐφημερίδα, Βιέννη 1791, σ. 4 καὶ 320.

ράννου τῶν Φερῶν Ἰαλεξάνδρου, ὁ Ρήγας σέ ὑποσημείωση γράφει ὅτι «Ἰσως νά ἦτον εἰς τόν Σοῦγλον αὐτή ἡ κατοικία», ἕνας λόφος, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ἀπό τούς ἀρχαιολόγους ὡς ἡ ἀκρόπολη τῶν Φερῶν (σ. 136). Μάλιστα στήν «Ἐπιπεδογραφία τῆς Φερᾶς λεγομένης νῦν Βελεστίνος» γράφει γιά τά «Ἐρύπια εἰς τόν Σοῦγλον»³⁵. Σέ ὑποσημείωση τοῦ Γάλλου συγγραφέα σχετικά μέ τό ὕψος τοῦ Ὀλύμπου, ὁ Ρήγας συνιστᾷ στόν ἀναγνώστη νά δεῖ τήν Νεωτεριική Γεωγραφία τῶν Δημητριέων γιά τήν ἀντιστοιχία τῆς ὄργυιᾶς: «Γιά νά ἱξεύρη ὁ ἀναγνώστης πόσον εἶναι ἡ ὄργυιᾶ καί τά λοιπὰ μέτρα, ἄς ἰδῇ τήν Γεωγ.[ραφίαν] τῶν Δημητριέων φύλ. 21»³⁶ (σ. 148).

Γιά τήν «Λάρισσα» τῆς Θεσσαλίας ὁ Ρήγας σέ ὑποσημείωση (σ.145) γράφει ὅτι «Ὁ Ὀμηρος³⁷ τήν ὀνομάζει Ἰαργος Πελασγικόν καί ὁ Στράβων Θετταλικόν», παρατήρηση τήν ὁποία ἀναγράφει καί στή «Χάρτα τῆς Ἑλλάδος» φύλλο 5, «Λάρισσα. Ἰαργος Θετταλικόν». Ὄταν γίνεται λόγος γιά ἕνα σπήλαιο πλησίον τῆς «Αἴγειρας» τῆς Ἰαχάϊας ὁ Ρήγας σημειώνει ὅτι «Αὐτό εἶναι τό Μέγα Σπήλαιον»³⁸, μοναστήρι τώρα περιφημον» (σ. 242). Προσέξαμε ὅτι ὁ Ρήγας ἀποδίδει λαθεμένα ὡς «Εὔφορος ἱστορικός» (σ. 206), τοῦ γαλλικοῦ κειμένου «historien Ephore» (p.184), πού πρόκειται γιά τόν ἱστορικό Ἰεφορο, (405;-330 π.Χ.) ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος τῆς Μ. Ἀσίας.

35. Εὐάγ. Κακαβογιάννης, «Ἡ "Ἐπιπεδογραφία τῆς Φερᾶς" τοῦ Ρήγα Βελεστινλή ἀπό ἄποψη ἀρχαιολογική», Ἰπέρεια, τόμ. 1, Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», (Βελεστίνο 1986), Ἀθήνα 1990, σ. 423-448.

36. Δανιήλ Φιλίππιδης-Γρηγόριος Κωνσταντᾶς, *Γεωγραφία νεωτεριική Περί τῆς Ἑλλάδος*, Βιέννη 1791, ἐπιμέλεια Αἰκ. Κουμαριανοῦ, Νέα Ἑλληνική Βιβλιοθήκη, Ἰεκδ. Ἰερμῆς, Ἀθήνα 1970.

37. Βλ. Ὀμήρου, *Ἰλιάδα* Β 681.

38. Ὁ Ρήγας στή *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, φύλλο 5, σημειώνει τό «Μέγα Σπήλαιον». Προσθέτουμε ὅτι ἀναγράφεται «Μέγα Σπήλαιον, μοναστήρι ὀνομαστό εἰς ὄλη τήν Ἑλλάδα» στήν *Γεωγραφία Νεωτεριική*, ὁ. π., σ. 63.

Μνημονεύει τό είδος γερακιού «ξεφτέρι»³⁹, (σ. 331) αποδίδοντας τό γαλλικό «épervier», πού τό αναφέρει στόν *Θούριο*, στίχος 66, καί στόν *Ύμνο Πατριωτικό*, στροφή 13. Μέ τή λαϊκή όνομασία «γουστερίτζα» (σ. 112), αντί για σαύρα αποδίδει τό «lezard», όπως επίσης αναγράφει τή λόγια όρολογία «πελαργοί» καί τήν δημώδη «λελέκια» (σ. 126).

Μία άλλη περίπτωση είναι εκείνη τής φράσης «*les chefs de la dance*», τήν όποία ό Ρήγας τήν αποδίδει «*άρχηγοί του χορού*» (σ. 124), αλλά όμως σέ παρένθεση συμπληρώνει τή λέξη «*χορηγείται*», όρο τόν όποιο επαναλαμβάνει καί στήν ύποσημείωσή του. Για τά «*νεκρώσιμα δένδρα*» (σ. 155), πού αποδίδει του γαλλικού κειμένου «*arbres funebres*», σέ ύποσημείωση έπεξηγεϊ ότι έτσι «*λέγονται τά κυπαρίσσια*». Για τή λέξη «Nord» του γαλλικού κειμένου χρησιμοποιεί τούς όρους «Βορράς» (σ. 277) καί «Άρκτος» (σ. 149, 183, 184, 202), όπως επίσης τή λέξη «flute» τήν αποδίδει ως «αυλός» (σ. 90, 316) καί ως «φλοέρα» (σ. 145, 314). Παρατηρήσαμε ακόμη ότι ό Ρήγας τόν γαλλικό όρο «nation» τόν αποδίδει άλλοτε μέ τόν όρο «έθνος» (σ. 167, 206), καί άλλοτε μέ τόν όρο «γένος» (σ. 166 καί 211).

«Εΐδησις διδομένη παρά του Ρήγα»

Στήν τελευταία σελίδα του βιβλίου μέ τίτλο «Εΐδησις διδομένη παρά του Ρήγα» ανακοινώνονται δύο αρχαιότητες τής Θεσσαλίας. Για μία ακόμη φορά ό Ρήγας δείχνει τό ενδιαφέρον του για τήν αρχαία κληρονομιά, τήν όποία προσπαθει νά τήν διατηρήσει, διότι συμβάλλει στήν ιστορική αυτογνωσία. Είναι τά αντικειμενικά στοιχειά σέ αυτήν τήν διαδικασία τής αυτογνωσίας.

39. Για τό «ξεφτέρι» βλ. Έμμανουήλ Κριαράς, *Λεξικό τής Μεσσαϊωνικής Έλληνικής Δημώδους Γραμματείας, 1100-1668*, τόμ. ΙΒ΄, Θεσσαλονίκη 1993, σ. 101.

Ἡ μία ἀρχαιότητα εἶναι ἓνα μάρμαρο στή Λεχώνια τῆς Μαγνησίας μέ τρία πρόσωπα καί ἐπιγραφή, τήν ὁποία ἀναγράφει «Ἐλπίς Ἀχιλλέως Ἡρώς χρηστέ χαῖρε». Σημειώνει ὅτι τό μάρμαρο σπάστηκε στή δύο ἀπό τούς «ἐκεῖσε Τούρκους», θέλοντας κατ' αὐτόν τόν τρόπο νά δείξει ἐπί πλέον καί τήν καταστρεπτική νοοτροπία τους γιά τήν ἀρχαία ἑλληνική κληρονομιά. Καί ὁ Ρήγας παρακαλεῖ ὅπως κάποιος ζωγράφος τή ζωγραφίσει καί νά τοῦ τήν στείλει νά τήν τυπώσει.

Ἡ δεύτερη ἀρχαιότητα ἔχει σχέση μέ τήν πλάκα τοῦ τάφου τοῦ Ἴπποκράτους. Ὁ Ρήγας εἶναι ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἀνακοίνωσε στόν ἐπιστημονικό κόσμο τά σχετικά μέ τόν τάφο τοῦ Ἴπποκράτους στή Λάρισα. Γράφει γιά τήν πλάκα τοῦ τάφου πού βρισκόνταν στό δρόμο πρὸς τόν Τύρναβο μετά τό γεφύρι τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ. Χαρακτηριστικά στό τέλος σημειώνει: «Παρακαλοῦνται οἱ ἐκεῖσε σπουδαῖοι καί ἰατροί νά ἀντιγράψουν τό ἐπίγραμμα τῆς καί νά τό στείλουν νά τυπωθῇ».

Ὁ Λέανδρος Βρανούσης⁴⁰ σέ μία ἀνάλυση γιά τά δύο αὐτά περιστατικά ὑποστηρίζει τήν ἄποψη ὅτι μᾶλλον καί τά δύο αὐτά στοιχεῖα γιά τά μάρμαρα θά τοῦ τά γνωστοποίησε ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς, ὁ ὁποῖος γράφει σχετικά στήν *Ἑλληνική Βιβλιοθήκη*⁴¹ του, τήν ὁποία ἐξέδωσε ἀργότερα στή Βιέννη. Γιά τό θέμα αὐτό ἔχουμε νά παρατηρήσουμε τά παρακάτω:

1). Δέν εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ὁ Ρήγας ἔβαλε μία ἀνακοίνωση στό τέλος βιβλίου του, ὅπως στό «Νέος Ἀνάχαρσις». Τήν ἴδια τακτική ἐφήρμοσε καί στό βιβλίο του *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, στήν τελευταία σελίδα τοῦ ὁποῖου ἔβαλε ἓνα κείμενο μέ τόν τίτλο «ΕΙΔΗΣΙΣ», ἀνακοινώνοντας ὅτι

40. Βλ. Λέανδρος Βρανούσης, *Ἐφημερίς...*, σ. 831 κ. ἔξ.

41. Ἄνθιμος Γαζῆς, *Βιβλιοθήκης Ἑλληνικῆς βιβλία δύο, περιέχοντα κατά χρονικήν πρόοδον τάς περί Ἑλλήνων Συγγραφέων βεβαιωτέρας εἰδήσεις*, Τόμ., Α' + Β', Βενετία 1807, τόμ. Α', σ. 200.

ἔχει μισομεταφρασμένο τό «*Πνεῦμα τῶν νόμων*» τοῦ Μοντε-σκιέ.

2). Στήν Ἐπιπεδογραφία τοῦ Βελεστίνου ὁ Ρήγας παραθέ-τει πολλά ἀρχαιολογικά στοιχεῖα, τά ὁποῖα δείχνουν ὅτι ἐνδιαφέρεται γιά τίς ἀρχαιότητες καί ἔχει μία συλλεκτική τακτική. Μάλιστα ἐκεῖ ἀναγράφει καί μία ἐπιγραφή σέ μάρμαρο, πού βρίσκονταν σέ ἓνα γεφύρι τοῦ Βελεστίνου, «*Φίλιππα. Ἦλενον τόν ἴδιον ἄνδρα μνείας χάριν. Ἦρωσ χρηστέ χαῖρε*». Σημειώνουμε ὅτι ἡ ἐπιγραφή στό μάρμαρο στά Λεχώνια ἔχει στό δεύτερο μέρος τίς ἴδιες λέξεις «*Ἦρωσ χρηστέ χαῖρε*», ἐνῶ στό πρῶτο μέρος μόνο δύο λέξεις «*Ἐλπίς Ἰχιλλέως*» καί ὄχι ἑπτὰ λέξεις ὅπως ἐκείνης τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Βελεστίνου, πού ἀναγράφει στήν Ἐπιπεδογραφία τοῦ Βελεστίνου. Πολύ εὐκόλα ὁ Ρήγας θά τήν θυμόνταν, ἂν δέν τήν εἶχε καταγράψει καί σέ ἓνα σημειωματάριο.

3). Ὁ Ρήγας εἶδε πολλές φορές στήν Πορταριά, ὅπως γρά-φει στή σ. 125, νά χορεύεται ὁ χορός «*Μάνδρα χαβασί*», γε-γονός πού μᾶλλον θά συνέβαινε κατά τή μετάβασή του στό Ἑλληνομουσεῖο τῆς Ζαγοράς. Ἴσως παρόμοια νά εἶχε τήν εὐκαιρία νά περάσει καί ἀπό τά Λεχώνια καί νά εἶδε τό μάρ-μαρο μέ τήν ἐπιγραφή. Πάντως ἡ περιγραφή πού κάνει ὁ Ρή-γας, ὅπως παρατηρεῖ καί ὁ Βρανούσης, εἶναι πολύ ἐντονη, λε-πτομερής καί μέ «*παραστατικότητα*», πού σημαίνει ὅτι εἶχε προσωπική γνώση τοῦ εὐρήματος.

4). Στίς ὑποσημειώσεις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος ὁ Ρήγας γρά-φει πολλά στοιχεῖα γιά ἀρκετά μέρη τῆς Θεσσαλίας (Πορταριά, Παγασαί, Βελεστίνο, Γόννοι) καθώς καί γιά τίς ἀρχαιότητες, στοιχεῖο πού δείχνει τήν τακτική του νά τά καταγράφει.

5). Ἐπίσης ὁ Ρήγας γιά τά Τέμπη σημειώνει ὅτι ὁ ἴδιος βρέ-θηκε ἐκεῖ καί εἶδε τήν ὠραιότητά τους. Τό γεγονός αὐτό μᾶς κάνει νά ὑποθέσουμε ὅτι κατά τή μετάβασή του στά Τέμπη, ἔχοντας τό ἐνδιαφέρον του γιά τίς ἀρχαιότητες, θά εἶχε πε-ράσει ἀπό τήν περιοχὴ τῆς Λάρισας, ὅπου βρίσκονταν ἡ πλά-

κα τοῦ τάφου τοῦ Ἴπποκράτους.

6). Τό γεγονός ὅτι ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς στήν *Ἑλληνική Βιβλιοθήκη* του, Βιέννη 1807, γράφει ὅτι «εἶδον καί ἐγώ» τήν πλάκα τοῦ τάφου τοῦ Ἴπποκράτους, τό «καί» πού γράφει σημαίνει ὅτι καί κάποιος ἄλλος πρῖν ἀπό λίγα χρόνια ἀπό τό 1807 τήν εἶχε δεῖ, τήν εἶχε ἀνακοινώσει καί τήν εἶχε δημοσιεύσει σέ βιβλίο, δηλ. ὁ Ρήγας.

Ἄπό τά παραπάνω μπορεῖ κανεῖς νά καταλήξει συμπερασματικά ὅτι ὁ Ρήγας εἶχε προσωπική γνώση τῶν δύο ἀρχαιοτήτων, πού μνημονεύει στήν τελευταία σελίδα τοῦ βιβλίου.

Διόρθωση ἀπό τόν Ρήγα τῆς παραπομπῆς τοῦ Barthélemy στόν Ὅμηρο

Ὁ Γάλλος συγγραφέας J. J. Barthélemy κάνει ἀναφορά στό μαντεῖο τῆς Δωδώνης τῆς Ἠπείρου στήν ἀρχή τοῦ Κεφ. ΛΣΤ´. «Ὀδοιπορεία τῆς Ἠπείρου», (σ. 162) καί παραπέμπει στόν Ὅμηρο, «Ὅμηρ. Ἰλιάδ. Β´, στίχ. 750». Ἡ παραπομπή αὐτή, ὅπως παρατηρήσαμε, εἶναι ἡ ἴδια καί στό γαλλικό κείμενο, «*Homer, Iliad 2, v. 750*». Σέ ἐκτενῆ ὑποσημείωση του ὁ Ρήγας διορθώνει τόν Γάλλο συγγραφέα μέ τήν ἐπισήμανση ὅτι ὁ Ὅμηρος στήν παρατεθεῖσα παραπομπή ὀμιλεῖ γιά τήν Δωδώνη τῆς Θεσσαλίας, τό σημερινό Λιβάδι⁴². Μάλιστα ὁ Ρήγας παραθέτει καί τό χωρίο ἀπό τόν Ὅμηρο μέ σχετικές παρατηρήσεις, γιά νά ἔχει ὁ ἀναγνώστης σωστή εἰκόνα γιά τή διόρθωση πού κάνει. Χαρακτηριστικά ὁ Ρήγας γράφει:

«Ἡ μαρτυρία τοῦ Ὀμήρου, ὅπου ἀναφέρει ἐδῶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἄς μοί εἶναι συγχωρημένον νά εἰπῶ, ὅτι εἶναι δι ἄλλην Δωδώνη:
Γουνεύς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύο καί εἴκοσι νῆας,

42. Στή *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, φύλλο 5, στή Θεσσαλία δίπλα στόν Τιταρίσιο ποταμό ὁ Ρήγας γράφει «Δωδώνη.Λιβάδι».

Τῷ δ' Ἐνιήνες ἔποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
 Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἳ κ' ἔθεντο,
 Οἳ τ' ἄμφ' ἰμερόν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο.

Αὕτη ἡ πλησίον τοῦ Τιταρησίου Δωδώνη κεῖται εἰς τὰς ἑσχατιὰς τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ λέγεται σήμερον Λιβιάδι. Καὶ ἐν ἧ τὸ μαντεῖον, εἰς τὰς τοῦ Τομάρου εἰς τὴν Ἑπειρον, καὶ λέγεται παλαιὰ ἁγία Παρασκευή. Ἡ μὲν παράλιος τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου, ἡ δὲ μακρὰ ἀπέχουσα καὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ. Καὶ ἄλλως, ἡ δυτικὴ Ἑλλάς δὲν συμπεριεῖχτο εἰς τὴν κατὰ Τρωάδος συναμοσίαν⁴³, ὁποῦ νὰ ἰσχύη ἡ μαρτυρία. Φαίνεται οὖν, ὅτι ἡ ὁμωνυμία ἐξηπάτησε τὸν θεῖον αὐτὸν συγγραφέα. Πλὴν, ἀμφοτέραι ὄρειναί, δυσχείμεροι, καὶ εἰς τὸν αὐτὸν σχεδὸν παρᾶλληλον κείμεναι»⁴⁴.

Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ρήγας διορθώνει τὸν Γάλλο συγγραφέα στὴν παραπομπή του αὐτὴ δείχνει τὴ δυναμικότητα τοῦ πνεύματός του, τὸ ἐλεύθερον τοῦ χαρακτήρα του, ὅτι μελετοῦσε τὸ κείμενο πού μετέφραζε καὶ ὅτι θὰ εἶχε γνώση τῶν ἀρχαίων κειμένων. Προσθέτουμε ὅτι παρόμοια ὁ Ρήγας διορθώνει τὸν Βολταῖρο στό «Φυσικῆς ἀπάνθισμα»⁴⁵: «Ἐναγιγνώσκοντας τὰ συγγράμματα τοῦ περιφήμου Βολταῖρο, εἶδον εἰς σαράντα μέρη ἀποφασιστικῶς νὰ λέγη, πῶς εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασαν δὲν εἶναι παλίρροιαι, καὶ ἀπόρησα πῶς ἔκανε τοιοῦτον λάθος ἕνα τόσον μέγαλον πνεῦμα; Πλὴν συγχωρητέος, ἐπειδὴ πάντοτε

43. Ἐντύπωση προκαλεῖ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ρήγας χαρακτηρίζει ὡς «συναμοσίαν» τὴν ἐκστρατεία κατὰ τῆς Τροίας.

44. Νέος Ἀνάχαρσις, 1797, σ. 162-163. Προσθέτουμε ὅτι, ὅπως παρατηρήσαμε, ὁ Χρυσοβέργης Κουροπαλάτης, ὁ ὁποῖος μετέφρασε καὶ ἐξέδωσε τὸ 1819 τὴν *Περίηγησιν τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος*, Βιέννη 1819, τόμ. τρίτος, σ. 272, παραθέτει τὴν παραπομπή στον Ὅμηρον τοῦ Γάλλου συγγραφέα χωρὶς καμμία διόρθωση ἢ μνεία τῆς παρατήρησης τοῦ Ρήγα, στοιχεῖο πού δείχνει ὅτι δὲν πρόσεξε τὸ λάθος καὶ δὲν θὰ διάβαζε τὴν ἐκδοσὴ τοῦ Ρήγα μὲ τὴ σχετικὴ διόρθωση.

45. Ρήγα Βελεστινλῆ, *Φυσικῆς Ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, σ. 64.

ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι καί τῶν πλέον σοφῶν ἀνθρώπων».

Χρήση ἀρχαίων κειμένων ἀπό τόν Ρήγα

Ἐκτός ἀπό τό ἀνωτέρω παρατιθέμενο χωρίο τοῦ Ὀμήρου, συμπληρώνουμε ὅτι ὁ Ρήγας γιά τή γενέτειρά του, τό Βελεστῖνο, παραθέτει στήν «Ἐπιπεδογραφία τῆς Φερᾶς λεγομένης νῦν Βελεστῖνος», τέταρτο φύλλο τῆς Χάρτας τῆς Ἑλλάδος, σχετικά κείμενα ἀπό τόν Ὀμηρο, τόν Στράβωνα, τόν Σοφοκλῆ καί τόν Ἀπολλώνιο τόν Ρόδιο. Ἐπίσης ἀναγράφει τρία ἀποσπάσματα ἀπό τόν Ἀπολλώνιο τόν Ρόδιο στό πρῶτο φύλλο τῆς Χάρτας, τήν Ἐπιπεδογραφία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καί μία χειρόγραφη ὑποσημείωση στό βιβλίο τοῦ Δημητρίου τοῦ Δαρβάρεως, Ἄληθῆς ὁδός εἰς τήν εὐδαιμονίαν⁴⁶, Βιέννη 1796, σελ. 214, ἐνῶ ἀπό τόν Παλαίφατο παίρνει κείμενο γιά τήν Ἄλκηστη καί τό παραθέτει στά Ὀλύμπια⁴⁷. Σημειώνουμε ἐπί πλέον ὅτι ὁ Ρήγας ὡς μαθητής ἀκόμη στή Σχολή τῆς Ζαγοράς διάβαζε καί μετέφραζε λέξεις τοῦ βιβλίου ἀρχαίων γεωγράφων «Ἀράτου Σολέως, Φαινόμενα...»⁴⁸, ἔκδοση Βασιλείας 1561. Χαρακτηριστική πάντως εἶναι ἡ φράση στόν πρόλογο τοῦ βιβλίου τοῦ Φυσικῆς ἀπάνθισμα, ὅπου τονίζει πῶς μελετοῦσε ἀρχαίους συγγραφεῖς, «ἐπικεκυφῶς εἰς τά τῆς ἑλληνικῆς [ἀρχαίας] διαλέκτου βιβλία». Ἐξ ἄλλου ὁ Ρήγας συνιστοῦσε στά Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου, ἄρθρο 22, νά

46. Βλ. Γ. Λαδᾶ-Ἀ. Χατζηδημό, Ἑλληνική Βιβλιογραφία τῶν ἐτῶν 1796-1799, Ἀθήνα 1973, ἀρ. 2, σ. 1-4.

47. Βλ. Ρήγα Βελεστινλῆ, Ὁ Ἡθικός Τρίπους, Βιέννη 1797, ἔκδ. Ἐπισημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἐπιμέλεια-Εἰσαγωγή-Εὐρετήριο Δημ. Καραμπερόπουλος, Ἀθήνα 2001, σ. 104.

48. Λ. Βρανούση, «Ἄγνωστα νεανικά χειρόγραφα τοῦ Ρήγα», Ὑπέρεσια, τόμ. 2, Πρακτικά Β΄ Διεθνoῦς Συνεδρίου "Φεραῖ-Βελεστῖνο-Ρήγας", (Βελεστῖνο 1992), Ἀθήνα 1994, σ. 563-576.

διδάσκεται στά σχολεία του κράτους του, πού είχε σχεδιάσει να δημιουργήσει μετά την επανάστασή του, και η αρχαία ελληνική γλώσσα, η «ελληνική», όπως την αποκαλεί⁴⁹.

Στό κείμενο των *Όλυμπίων* ο Ρήγας χρησιμοποιεί πολλές φορές λέξεις από διάφορες περιόδους της ελληνικής ιστορίας, από όμηρικές λέξεις μέχρι της απλής δημώδους γλώσσας της εποχής του. Τό γεγονός ότι ο Ρήγας χρησιμοποιεί εκτός από τό τελευταίο χορικό και σέ άλλα σημεία του κειμένου των *Όλυμπίων* λέξεις από την αρχαία ελληνική γλώσσα, καθώς επίσης και ότι δέν χρησιμοποίησε ξένες λέξεις σέ όλο τό έργο, μās κάνει νά υποστηρίξουμε ότι και οί τελευταίοι στίχοι πού πρόσθεσε μετά τό τέλος του γαλλικού κειμένου «στροφή», «αντιστροφή» και «έπωδός» είναι δικιά του σύνθεση, (σ. 113-116). Εϋστοχα ο Λέανδρος Βρανούσης⁵⁰ παρατηρεί «...πώς δέν ήξεραν περισσότερα γράμματα απ' τό Ρήγα όλοι εκείνοι οί πολυάριθμοι λόγιοι της εποχής του, καθώς και άλλων εποχών, πού συνέθεταν μ' εύκολία αρχαία ήρωοελεγεία, επιγράμματα και πινδαρικές ώδες. Στόν ανώτερο κύκλο της τότε παιδείας γινόταν ειδική διδασκαλία και συστηματική εξάσκηση στό είδος αυτό... Από τέτοια σχολεία είχε περάσει και ο Ρήγας. Και, ασφαλώς, δέν ύστερούσε άπέναντι των συγχρόνων του «σπουδαίων», ούτε στή σύνταξη «επιδεικτικών» ή πανηγυρικών λόγων, ούτε στή σύνθεση ήρωοελεγείων κ' επιγραμμάτων σέ αρχαίους στίχους, γλώσσα και μέτρα».

49. Στό άρθρο 22 των *Δικαίων του Άνθρώπου* ο Ρήγας γράφει: «Όλοι, χωρίς εξαίρεση, έχουν χρέος νά ήξεύρουν γράμματα. Η πατρίς έχει νά καταστήσει σχολεία εις όλα τά χωρία διά τά άρσενικά και θηλυκά παιδιά. Έκ των γραμμάτων γεννάται ή προκοπή, μέ την όποιαν λάμπουν τά ελεύθερα έθνη. Νά εξηγούνται οί παλαιοί ιστορικοί συγγραφείς. Εις δέ τάς μεγάλας πόλεις νά παραδίδεται ή γαλλική και ή ιταλική γλώσσα. Η δέ ελληνική (=αρχαία) νά είναι άπαραίτητος». Βλ. Ρήγα Βελεστινλή, *Τά Έπαναστατικά...*, ό. π., σ. 27.

50. Λ. Βρανούσης, *Ρήγας*, Άθήνα [1954], σ. 297.

Προσθήκη νεοελληνικῶν τοπωνυμίων

Κατά τή μετάφραση τοῦ γαλλικοῦ κειμένου, ὁ Ρήγας ἀναγράφει δίπλα στή θέση τῶν ἀρχαίων ὀνομάτων, πόλεων καί περιοχῶν τοῦ Γάλλου συγγραφέα καί τή σύγχρονη ὀνομασία⁵¹ τῆς ἐποχῆς του. Τήν τακτική αὐτή τήν ἐφήρμοσε καί στήν ἔκδοση τῆς «Χάρτας τῆς Ἑλλάδος», τῆς ὁποίας πρότυπο ἦταν ὁ χάρτης τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος τοῦ Delisle, ὅπως ἔχουμε ἀποδείξει στίς μελέτες⁵² μας κατά τήν αὐθεντική γιά πρώτη φορά ἐπανέκδοσή της καθῶς ἐπίσης καί γιά τήν σκοπιμότητα χρησιμοποίησης τοῦ χάρτη τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ τίς σύγχρονες ὀνομασίες δίπλα στίς ἀρχαῖες μέ σκοπό νά δηλώσει στούς σκλαβωμένους Ἕλληνες τήν ἱστορική συνέχειά τους στόν χῶρο πού κατοικοῦν, ἄν καί ἔχει κατηγορηθεῖ γιά αὐτούς τούς «παραχρονισμούς»⁵³ του.

Μάλιστα μερικές φορές τήν ἀρχαία ὀνομασία τήν ἀντικαθιστᾷ μέ τό ὄνομα τῆς ἐποχῆς του, ὅπως στίς περιπτώσεις πού ἀκολουθοῦν. Τό ὄνομα «*Pheres*» τοῦ γαλλικοῦ κειμένου τό ἀντικαθιστᾷ μέ τή σύγχρονη ὀνομασία τῆς γενέτειράς του τό «*Βελεστῖνο*», (σ. 131, 134 καί 140), τό ὁποῖο καί χρησιμοποίησε καί ὡς ἐπώνυμο, «*Βελεστινλῆς*», δηλ. ὁ καταγόμενος ἀπό

51. Σχετικά σημειώνεται ὅτι «τά νεοελληνικά τοπωνύμια, τά ὁποῖα ἀνέγραψε πλησίον τῶν ἀρχαίων, θά ἀπήτησαν πολύν χρόνον καί σημαντικήν προσπάθειαν», Ἄπ. Δασκαλάκης, Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς ὡς δάσκαλος τοῦ Γένους, Ἀθήνα 1977, σ. 43.

52. Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλος, Ἡ "Χάρτα τῆς Ἑλλάδος" τοῦ Ρήγα. Τά πρότυπά της καί νέα στοιχεῖα, Ἀθήνα 1998. Δημ. Καραμπερόπουλος, «Γιατί ὁ Ρήγας χρησιμοποίησε χάρτη τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὡς πρότυπο τῆς χάρτας τῆς Ἑλλάδος;», Ὑπέρευα, τόμ. 4, Πρακτικά Δ΄ Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστῖνο-Ρήγας», (Βελεστῖνο 2003), Ἀθήνα 2006, σ. 591-604.

53. Σχετική κριτική δημοσίευσε ὁ Christian Reichard στά 1808 στό περιοδικό τῆς Βαϊμάρης *Allgemeine Geographische Ephemeriden* καί μετάφρασή της δίδεται ἀπό τόν Γεώργιο Λαΐο, «Οἱ Χάρτες τοῦ Ρήγα», Δ.Ι.Ε.Ε., τόμ. 14, 1960, Παράρτημα, σ. 306-312.

τό Βελεστίνο, κατά τή συνήθεια τῶν λογίων τῆς ἐποχῆς του, πού εἶχαν ὡς ἐπώνυμο τόν τόπο τῆς καταγωγῆς τους⁵⁴. Παρόμοια καί τήν ὀνομασία «*Peloponese*» τήν ἀντικαθιστᾶ μέ τήν ὀνομασία «*Μωρέας*», (σ. 103, 184 καί 197), ἐνῶ ἄλλες φορές τήν διατηρεῖ ὡς «*Πελοπόννησος*», (σ. 203, 221, 233, 253 καί 254). Ἐπίσης ἄς ἀναφεροῦν μερικές ἀκόμη περιπτώσεις: Σέ ὑποσημείωση, (σ. 95), χρησιμοποιεῖ τό «*Εὐριππος*»⁵⁵ γιά τό ὄνομα «*Chalcis*», ὅπως ἐπίσης ἀναγράφει «*ἡ ἐπαρχία τοῦ Ζητουνίου*» (σ.117), ἐνῶ τό γαλλικό πρότυπο ἔχει «*le canton des Oeteens*». Ἐπίσης γιά τήν πόλη «*Hypate*» τοῦ γαλλικοῦ κειμένου ἀναγράφει τήν ὀνομασία τῆς ἐποχῆς τοῦ «*Πατρατζήκι*»⁵⁶ (σ. 107 καί 115, ἀφοῦ ὁμοῦς προηγουμένως ἐπεξηγεῖ ὅτι ἡ «*Υπάτη*» ὀνομάζεται καί «*Πατρατζήκι*», (σ. 106). Ὅμοίως καί στήν περίπτωση τῶν Δελφῶν χρησιμοποιεῖ τό «*Καστρί*»⁵⁷ (σ. 121), ἐνῶ σέ ὑποσημείωση γράφει ὅτι βρῖσκεται τό «*Καστρί εἰς τήν Φωκίδα*», (σ. 101).

Στήν περιοχή τῆς Θεσσαλίας τό ὄνομα τοῦ Πηνεοῦ, πού ἀναγράφει ὁ Γάλλος συγγραφέας, ὁ Ρήγας τό ἀντικαθιστᾶ μέ ἐκεῖνο τῆς ἐποχῆς του «*Σαλαμβριά*»⁵⁸, (σ. 146 καί 153), ἐνῶ ἀναγράφει «*Πηνεός ποταμός*» καί σέ ὑποσημείωση ἐπεξηγεῖ «*Σαλαμβριάς*», (σ. 100). Ἐπίσης τό ὄρος «*Ossa*» τό ἀποδίδει

54. Ἐνδεικτικά μνημονεύονται: Ἰθανάσιος Πάριος, Βενιαμίν Λέσβιος, Δαλιήλ Μοσχοπολίτης, Διονύσιος Καλλιπολίτης, Ἰώσηπος Μοισιόδαξ, Προκόπιος Πελοποννήσιος, Πολυχρόνιος ὁ Θράξ, Λάζαρος Τραπεζούντιος, Πανταζῆς Τυρναβίτης, Χριστόφορος Περραιβός, Γεωργάκης Ὀλύμπιος (ἀπό τό Λιβάνι Ὀλύμπου), Ἰωάννης Ὀλύμπιος (ὁ καθηγητής χειρουργικῆς τοῦ νεοῖδρουθέντος Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀπό τό Λιτόχωρο Ὀλύμπου).

55. Στή *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, φύλλο 5, ἀναγράφονται καί τά δύο ὀνόματα «*Χαλκίς*, *Εὐριππος*».

56. Ὁ. π. ἀναγράφονται καί τά δύο ὀνόματα «*Υπάτη*, *Πατρατζήκι*».

57. Ὁ. π. καί οἱ δύο ὀνομασίαι «*Δελφοί*, *Καστρί*».

58. Ὁ. π. μνημονεύονται καί οἱ δύο ὀνομασίαι «*Πηνεός*, *Σαλαμβριά ποταμός*».

μέ τήν ὀνομασία «Κίσσαβος»⁵⁹, (σ. 154), ἀφοῦ ὁμως δώσει τήν ἐπεξήγηση ὅτι ἡ «᾽Οσσα» λέγεται καί «Κίσσαβος», (σ. 142).

Στή συνέχεια ἀναγράφει «κόλπος τῆς ᾽Αρτας»⁶⁰, (σ. 164 καί 176) γιά τό «*golfe d' Ambracie*» τοῦ γαλλικοῦ κειμένου, ὅπως ἐπίσης ἀποδίδει μέ τό ὄνομα «᾽Αρτα», (σ. 175), τό «*Ambracie*», ἀφοῦ προηγουμένως ἀναγράφει καί τίς δύο ὀνομασίες «᾽Αμβρακία» καί «᾽Αρτα», (σ. 163). Χρησιμοποιεῖ τόν ὄρο «᾽Αρτηνός» γιά τό «*citoyen d' Ambracie*» καί «*Ambraciotte*», (σ. 178). Παρόμοια ἀντικαθιστᾶ μέ τό ὄνομα «᾽Αγία Μαῦρα» τό «*Leukode*», (σ. 178), ἐνῶ σέ ἄλλη περίπτωση διατηρεῖ τό ὄνομα Λευκάδα, (σ. 179). Ἐπίσης ἀντικαθιστᾶ τό «*Acarnaniens*» καί ἀναγράφει τήν ὀνομασία τῆς ἐποχῆς «Ἐηρομερίται», (σ. 181), ὅπως παρόμοια στήν ἴδια σελίδα ἀντικαθιστᾶ τό «᾽Αχελῶος ποταμός» μέ τό «᾽Ασπροπόταμος»⁶¹, ἔχοντας ὁμως σέ ὑποσημείωση ἐπεξηγήσει τήν παλαιά καί τή σύγχρονη ὀνομασία, καί τέλος μέ τό «*Μαύρη Θάλασσα*» ἀποδίδει τό «*Pont-Euxin*»⁶², (σ. 188). Γιά τή «*Μαγνησία*» σημειώνει ὅτι εἶναι «*τοῦ Δημητριάδος ἡ ἐπαρχία*», δηλ. τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος ἡ ἐπαρχία (σ. 99).

Ὁ Ρήγας καί γιά τούς κατοίκους τῶν ἀρχαίων περιοχῶν προσδίδει τά σύγχρονα ὀνόματά τους, κάνοντας κατά αὐτόν τόν τρόπο μία ἀντιστοιχία καί προσφέροντας στούς ἀναγνώστες μία ἱστορική συνέχεια. Ἐπεξηγεῖ (σ. 116) ὅτι οἱ «Θεταλοί» εἶναι «*οἱ τῶν Τρικκάλων τόν κάμπον οἰκοῦντες*», οἱ «*Οἰταῖοι*» εἶναι «*οἱ κατοικοῦντες τά Βάνινα, Πατρατζίκι, Ζητούνι*», δηλαδή τῆς περιοχῆς τοῦ ὄρους Οἶτη, τῆς Ὑπάτης καί τῆς Λαμίας. Οἱ «*Φθιώται*» εἶναι οἱ κατοικοῦντες στήν Φθιώ-

59. «᾽Οσσα.Κίσσαβος» σημειώνεται στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος, φύλλο 5.

60. Στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος, φύλλο 5, ἀναγράφονται καί τά δύο ὀνόματα «᾽Αμβρακίος. ᾽Αρτας κόλπος».

61. Στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος, φύλλο 5, σημειώνεται «᾽Αχελῶος. ᾽Ασπρος ποταμός».

62. Προσθέτουμε ὅτι ὁ Ρήγας στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος, φύλλο 9 καί 12, ἀναγράφει καί τά δύο ὀνόματα «*Εὔξεινος Πόντος. Μαύρη Θάλασσα*».

τιδα τῆς Θεσσαλίας «οἱ Φαρσαλινοὶ ἕως τὸν Πλάτανον», οἱ «Μάλιοι» εἶναι «οἱ Θαυμακινοὶ ἕως τὸν Ἀχινόν», οἱ «Μάγνητες» εἶναι οἱ κατοικοῦντες «τοῦ Βόλου καὶ τῆς Ἁγιῶς τὰ χωρία», καὶ οἱ «Περραιβοὶ» εἶναι «οἱ Ὀλυμπιώται, Ἀλασονίται, ἕως τὴν Λάρισσαν». Ἐπιπλέον ἐπεξηγεῖ ὅτι «Μάγνης» εἶναι ὁ «Βολιώτης», (σ. 145).

Ἄκόμη τίς ἀρχαῖες φυλές τῆς Θεσσαλίας τίς ἀντιστοιχεῖ μέ ἐκεῖνες τῆς ἐποχῆς του καὶ σημειώνει ὅτι οἱ «Κέντραυροι» ἀντιστοιχοῦν μέ τούς «Γκαραγγούνηδες» καὶ οἱ «Λαπίθαι» μέ τούς «Χασιώται», προσθέτοντας ὅτι εἶναι «Ἔθνη Θεσσαλίας» (σ. 263), ἀντιστοιχία πού ἀναγράφεται καὶ στή Θεσσαλία τῆς Χάρτας τῆς Ἑλλάδος, φύλλο 5.

Ἡ ἐνασχόληση τοῦ Ρήγα μέ τὴν ἐκδοσὴ τῆς Χάρτας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν παράθεση τῶν συγχρόνων ὀνομάτων δίπλα σέ ἐκεῖνα τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία κατὰ τὴ μετὰφραση νά προσθέσει τὰ σύγχρονα ὀνόματα σέ ὅσα ὀνόματα ἀναγράφονται στό γαλλικὸ κείμενο τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος. Ἀξίζει νά παρατεθοῦν οἱ ὀνομασίες πού ἐπεξηγοῦνται ἀπὸ τὸν Ρήγα μέ τὰ ὀνόματα τῆς ἐποχῆς, πολλὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἀναγράφονται καὶ στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος.

Ἐντοπίσαμε ἄλλα 45 ἀρχαῖα τοπωνύμια, γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ Ρήγας παραθέτει στὸν Νέο Ἀνάχαρσι καὶ τὰ νεοελληνικά ὀνόματα, ὅπως ἀκριβῶς ἀπαντῶνται καὶ στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος καὶ μπορεῖ κανεὶς εὐκόλα νά δεῖ τὴν ἀντιστοιχία τους στό συνταχθέν εὐρετήριό της⁶³. Συγκεκριμένα σημειώνονται:

«Θερμοπύλαι. Θερμονέρια», σ. 99

«Πίνδος-Ἄγραφα», σ. 99

«Οἶτη-Βάνινα. Ὀξιαῖς», σ. 99

«Ἀνθέλη-Μόλος», σ. 100

63. Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλος, *Ρήγα Βελεστινῆ, Χάρτα τῆς Ἑλλάδος, Βιέννη 1797. Εὐρετήριο ὀνομάτων προσώπων, τόπων καὶ πραγμάτων*, ἔκδ. Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 1998, β' ἔκδ. 2005.

- «Φθιωτικάι Θῆβαι-Πλάτανος», σ. 120
 «Παγασαί-Βόλος», σ. 140
 «Συκοῦριον- Κεσερλί», σ. 140
 «Τέμπη-Μπαμπᾶς», σ. 146
 «Φάλανα-Διριλί», σ. 147
 «Γυρτώνη- Μπαλαμούτι», σ. 147
 «Ἐλατίαι-Καστρί», σ. 147
 «Μόψιον-Μακρυχώριον», σ. 147
 «᾽Ομολις-Κάστρον τῆς Ὠραίας», σ. 147
 «Τιταρίσιος ποταμός-ποταμός Σαραντοπόρου», σ. 147
 «Θερμαϊκός κόλπος-κόλπος τῆς Θεσσαλονίκης», σ. 156
 «Χερσόνησος τῆς Παλλήνης-Κασσάνδρα», σ. 156
 «Γόμφοι-Σταγοί. Καλαμπάκα», σ. 162
 «Ἄχέρων ποταμός-Καλαμᾶς», σ. 164
 «Κοκυτός ποταμός-ποταμός τῆς Πάργας», σ. 164
 «τόπος τῶν Χαωνίων-Οἱ πέριξ τῆς Χιμάρας», σ. 165
 «Δωδώνη-παλαιά ἅγια Παρασκευή», σ. 168
 «Τόμαρος ὄρος-Δρύσκου ὄρος», σ. 170
 «χερσόνησος τῆς Λευκάδος-ἁγίας Μαύρας», σ. 176
 «Βουθρωτός-Βούτριντο», σ. 179
 «Μάχης τῆς Σαλαμίνας-Κούλουρης», σ. 179
 «Ἄκαρνανία-Ξηρόμερον»⁶⁴, σ. 180
 «πόλις Θερμός-Θερμόπολις», σ. 182
 «ποταμός Νέστος-Νέστρο κοντά στό Σαμοκόβι», σ. 183
 «Ἐλευσίς-Λέψινα», σ. 185
 «Νυσσαία-Καμάκι», σ. 185
 «Κρόμμυον-Κούντουρα», σ. 197
 «Κόρκυρα- Κορφοί», σ. 218
 «Σικυών-Βασιλικά», σ. 223
 «Κίρρα-Χρισό», σ. 226

64. Σημειώνουμε ὅτι ὁ Ρήγας στή *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος* δέν ἀναγράφει δίπλα στό «Ἄκαρνανία» τό «Ξηρόμερον».

- «Όλυμπία-Σταυρός», σ. 226
 «ἀκρωτήριο ἸΑραξος-Μαυρομήτης», σ. 238
 «Πελλήνη-Βλοκαβᾶς», σ. 240
 «Αἴγειρα-Ξυλόκαστρον», σ. 241
 «Ἐλίκη-Τρυπιά», σ. 242
 «Αἴγιον-Βοστίτζα», σ. 244
 «Βούρα-Διακοφτό», σ. 244
 «Δύμη-Πάπας», σ. 251
 «Ἡλῖς-Καλοσκοπι», σ. 252
 «Πηνεός ποταμός-ποτάμι Γαστούνης», σ. 252
 «Ἄλφειός ποταμός-Ρουφιᾶς», σ. 252

Παραπομπές στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος

Παρατηρήσαμε ὅτι ὁ Ρήγας παραπέμπει τόν ἀναγνώστη ἐννέα φορές στή «Χάρτα τῆς Ἑλλάδος». Συγκεκριμένα στό κεφ. «Ἰδοιοπορία εἰς Βοιωτίαν» καταχωρίζει τήν ὑποσημείωση «Ἰδέ εἰς τήν χάρταν τοῦ Ρήγα, Βοιωτία» (σ. 45), ἐνῶ γιά τή μάχη τῶν Πλαταιῶν παραπέμπει στό φύλλο 7 τῆς Χάρτας του, «ὄρα τήν Χάρταν τοῦ Ρήγα, νούμερον 7» (σ. 51).

Ἐπίσης μέ τά ἀναγραφόμενα τοῦ συγγραφέα στό Πτῶον ὄρος γιά τίς διεξόδους ἀπό τήν λίμνη Κωπαΐδα πρὸς τή θάλασσα γράφει «Ἦλα αὐτά φαίνονται εἰς τήν χάρταν τοῦ Ρήγα» (σ. 95), πού πράγματι τά ἔχει παραστήσει μέ ιδιαίτερη σημειολογία καί ἀναγράφοντας στό φύλλο 5 «ὑπόγεια ρεύματα». Ὄταν γίνεται μνεία στό κείμενο γιά τήν Καρία, ὁ Ρήγας σημειώνει «Ἦρα τήν Χάρταν Ν. 60» (σ. 179), ὅπως ἐπίσης ὅταν μνημονεύεται ἡ «Ἐλαία» τῆς Αἰολίδος τῆς Μ. Ἀσίας γράφει «Λέγεται ὁ Τζιανταρλῆς⁶⁵ εἰς τήν Μικράν Ἀσίαν, ὄρα

65. Σημειώνουμε ὁμως ὅτι στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος φύλλο 6 ἀναγράφει «Ἐλαία.Τζιανταρλί».

τήν χάρταν» (σ. 190). Παρόμοια καί γιά τή «Μίλητο» σημειώνει «Εἶναι εἰς τό παραθαλάσσιον τῆς ἀνατολῆς εἰς τήν Ἰωνίαν, ὄρα τήν χάρταν». Παρόμοια γιά τόν Πακτωλό ποταμό σέ ὑποσημείωση γράφει «Ποταμός τῆς Λυδίας περνᾷ ἀπό τήν Σάρδιν, ὄρα τήν χάρταν Ν.6» (σ. 345). Γιά τήν «Ὀδοιπορεία εἰς τήν Ἡλείαν» ὑποσημειώνει «ὄρα τήν Χάρταν» (σ. 252) καί παρόμοια παραπέμπει στήν ἐπιπεδογραφία τῆς Ὀλυμπίας ἀναγράφοντας «Ἰδέ τήν χάρταν τῆς Ὀλυμπίας» (σ. 261).

Νέες λέξεις τοῦ Ρήγα

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ὁ ἐντοπισμός κατά τή σύνταξη τοῦ Εὐρετηρίου λέξεων, οἱ ὁποῖες δέν ἀπαντῶνται στά λεξικά καί εἶναι πλασμένες ἀπό τόν Ρήγα μέ πρῶτο συνθετικό τήν πρόθεση «σύν»⁶⁶, πού ὅπως ἔχουμε παρατηρήσει ἀποτελεῖ ἴσως ἓνα χαρακτηριστικό καί δηλωτικό τῆς νοοτροπίας τοῦ Ρήγα, ὁ ὁποῖος ἐργάσθηκε γιά τούς συμπατριῶτες καί τούς συνανθρώπους του. Παρατίθενται οἱ τριάντα τρεῖς λέξεις οἱ «πεπονημένες» ἀπό τόν Ρήγα μέ τόν ἀριθμό τῆς σελίδας, στήν ὁποία ἀπαντῶνται.

συμβοήθεια, σ. 219

συμπεριγράφει, σ. 223

συμπεριπλέκονται, σ. 306

συμπλησιάζουσι, σ. 306

συναθλήσωσιν, σ. 300

συναμιλῶντο, σ. 296

συναναμίγνυνται, σ. 295

συνανθυποστηρίζονται, σ. 153

66. Βλ. Δημ. Καραμπερόπουλος, *Ὁ Ρήγας μεταφραστής τῶν Ὀλυμπίων τοῦ Μεταστάσιου*, ἔκδ. Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, Ἀθήνα 2001, σ. 37.

συνανταγαπῶντο, σ. 250
συνανταγωνισθῶσιν, σ. 262
συναντεβλέποντο, σ. 250
συναντεκζητοῦντο, σ. 250
συναντεπέδιδον, σ. 294
συναντερίζονται, σ. 259, 289, 315
συναντερισθῶσιν, σ. 259
συναντεριστάς, σ. 229, 230
συναντιβλέπωνται, σ. 309
συναντιθλασθῶσιν, σ. 154
συναντικρουόμενα, σ. 293
συναντίπαλοι, σ. 311
συναντισφετεριζόμενοι, σ. 247
συναντωθοῦνται, σ. 194, 306
συνεδρεύσωσιν, σ. 278
συνεδριαστής, σ. 254
συνεκτυποῦντο, σ. 154
συνεμίχθησαν, σ. 348
συνεπροσβάλλοντο, σ. 309
συνεσφιγμένοι, σ. 308
συνεχάθησαν, σ. 125
συνθλασμός, σ. 234
συνυπεθλάσθη, σ. 274
συνυψώνοντο, σ. 154
συσχηματισθῶσι, σ. 236

Προσθέτουμε ὅτι τέτοιες «πεποιημένες»⁶⁷ λέξεις μέ τήν πρόθεση «σύν» ἀπαντῶνται καί στό ἄρθρο 1 τῶν *Δικαίων τοῦ Ἄνθρώπου*, «συναντιρῶγονται», στά Προλεγόμενα καί στό κείμενο τῶν *Ὀλυμπίων* «συναντικτυποῦνται, συναντιξεμυ-

67. «Πεποιημένη ἡ λέξις» γράφει ὁ Ρήγας σέ ὑποσημείωση γιά τή λέξη «παπλάκισμα» στόν «*Πρῶτο ναύτη*» τοῦ Ἄντωνίου Κορωνιοῦ, πού περιέχεται στό βιβλίο *Ὁ Ἠθικός Τρίπους*, Βιέννη 1797, σ. 221.

στηρεύονται», «συνεπαρρησιάσθην, συνεκκομίζων, συναναγκαλίζονται»⁶⁸. Επίσης παρατηρήσαμε ότι και στο πρώτο του έργο *Σχολείον τῶν ντελικάτων ἐραστῶν*, Βιέννη 1790, ἀπαντῶνται λέξεις με τήν πρόθεση «συν», συνευτυχῶ, συνδοξάζομαι», (σ. 161), «συναγαπώμευα», (σ. 179), «συγκάθεδροι», (σ. 184) Επίσης και στό *Φυσικῆς Ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790 «συμβοηθεῖ», (σ. 93), συμπεριστρέφομαι», (σ. 100), «συμπεριτρέχει», (σ. 33), «συνακολουθεῖ» (σ. 101), «συνανταμώνονται», (σ. 87). Σημειώνουμε ἀκόμη ὅτι ὁ Ρήγας στό βιβλίο «*Νέος Ἀνάχαρσις*» σχηματίζει λέξεις με δύο ἢ τρεῖς ἄλλες προθέσεις ἐκτός τοῦ «σύν», ὅπως γιά παράδειγμα «ἀνθυπέλεγον», (σ. 301), «ἐπανεστρέψαμεν», (σ. 283), «ἐνεπεριετρέξαμεν», (σ. 269), «καθυπεσυντρίφθη», (σ. 302), «ἐναφιέρωσις», (σ. 270). Παρόμοια και στό ἄρθρο 5 τοῦ Συντάγματός του ὁ Ρήγας ἀναγράφει τή λέξη «ἀνεπιδεξιότης».

Μέ τήν εὐκαιρία παρατίθεται ἡ κρίση τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ γιά τή μεταφραστική πρακτική τοῦ Ρήγα, πού ἔγραψε σέ ἐπιστολή του στόν Ἀλέξανδρο Βασιλείου στά 1805, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε προμηθεύσει τά βιβλία «*Νέος Ἀνάχαρσις*, τόμος τέταρτος» και «*Ὁ Ἠθικός Τρίπους*»: «*Τοῦ Ἀναχάρσιδος ὁ τέταρτος ὁ μόνος τόμος δίδει ὑπόνοιαν, ὅτι οἱ πρό αὐτοῦ ἐδημεύθησαν και οἱ μετ' αὐτόν δέν εἶχον ἀκόμη μεταφρασθῆ εἰς τόν καιρόν τῆς δημεύσεως. Οὕτως ἔχει τό πράγμα; Ἡ μετάφρασις ἔχει γαλατισμούς σακκία πλήρη· εἶναι ἀνέκφραστος ἢ ἀηδία των. Ταλαίπωρος γλῶσσα! ποῦ θέλεις καταντήσει;*»⁶⁹.

68. Βλ. τίς σχετικές λέξεις στό ἔργο τοῦ Ρήγα Βελεστινλή, *Τά Ὀλύμπια*, Βιέννη 1797, στήν ἀναστατική ἐπανάδοση τοῦ *Ἠθικοῦ Τρίποδος* ἀπό τήν Ἐπιστημονική Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα, (ἐπιμ. Δημ. Καραμπερόπουλος) Ἀθήνα 2001, Προλεγόμενα, σ. 3 και 5, και στό κείμενο σ. 28, 97 και 101 ἀντίστοιχα.

69. Ἀδαμάντιος Κοραῆς, *Ἀλληλογραφία*, τόμος δεύτερος 1799-1809, Ὅμιλος Μελέτης Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, Ἀθήνα, 1966, σ. 241.

Προσωπικές εμπειρίες του Ρήγα στον «Νέο Ἀνάχαρσι»

Ὁ Ρήγας στίς ὑποσημειώσεις καταχωρίζει καί τίς προσωπικές του εμπειρίες, οἱ ὁποῖες δείχνουν τή δημιουργική συμμετοχή στή μεταφραστική διαδικασία.

Σκλαβιά κατοίκων Κάπουρνας. Ὅταν στό κείμενο γίνεται λόγος γιά τούς σκλάβους στήν ἀρχαία πόλη Ἄρνη, πού βρίσκεται «*ὄχι μακρὰ ἀπό τὰ Τρίγκαλα*», καί οἱ κάτοικοί της «*μήν ἠμποροῦντες νά παραιτήσωσι τάς κατοικίας των, ἐσυμβιάσθησαν μέ τούς νικητάς των, κατένευσαν νά γίνουν σκλάβοι*», ὁ Ρήγας παραθέτει ἕνα παρόμοιο γεγονός, πού συνέβη στό πλησίον τοῦ Βελεστίνου χωριό Κάπουρνα, (σ. 121). Τό στοιχείο αὐτό δείχνει τήν παρατηρητικότητα τοῦ Ρήγα ἀπό τήν ἐποχή τῆς διαμονῆς του στή γενέτειρά του καί τό ἐνδιαφέρον του γιά τά πολιτικοκοινωνικά ζητήματα. Συγκεκριμένα σημειώνει: «*Ἐν ἔτει 1769 οἱ κάτοικοι τῆς Κάπουρνας (χώρα τῆς Μαγνησίας) ἐβιάσθησαν νά πωλήσωσι κατά τόν αὐτόν τρόπον τήν ἐλευθερίαν των εἰς ἕναν ἀρβανίτην ὀνόματι Μουσλῆ. Μήν ἠμποροῦντες νά πληρώσωσι τό ὑπερβολικόν διάφορον [=τόκον] τῶν ἀσπρῶν του τά δέκα δεκαοχτώ τόν χρόνον. Ἐπί συμφωνία τοῦ νά τούς ἀφήσῃ νά κατοικοῦν τόν πετρώδη καί ἄκαρπον τόπον των, καί νά πέρνη αὐτός τά κέρδη τοῦ κόπου των. Ὅστις κτίζωντας ἐκεῖ ἕναν πύργον διά μέσου των, τούς βαστᾶ εἰς τήν πλέον κατησχυμένην σκλαβίαν*».

Γιά τό περιστατικό αὐτό τῆς Κάπουρνας ὁ Ἀργύρης Φιλίπιδης⁷⁰ γράφει τό 1815 στή *Μερική Γεωγραφία* του: «*Αὐτό τό χωρίον εἶναι τώρα ὑπέρ τά σαράντα χρόνια, ὅπου ἕξ ἀγνωσία των οἱ τότε πρωτεύοντες τό ἐπούλησαν εἰς ἕνα Ἀλβανίτην, καί ἔγιναν κολλίγοι αὐτοῦ. Μετά ταῦτα τό ἔμετανόησαν,*

70. Βλ. Θεοδόση Κ. Σπεράντσα, *Τά περισωθέντα ἔργα τοῦ Ἀργύρη Φιλίπιδου, Μερική Γεωγραφία-Βιβλίον Ἠθικόν*, ἐπιμέλεια Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἀθήναι 1978, σ. 131.

μά τί τό ὄφελος· ὁ ὁποῖος αὐτός ἀγᾶς των ἔκτισεν ἐκεῖ ἓνα πύργον τόσον μέγαν, ὁποῦ φαίνεται ἀπό ὄλην τήν Μαγνησίαν, καί κάθετα ἐδῶ χρονικῶς». Τό γεγονός ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Κάπουρνας χάσανε τήν ἐλευθερία τους, γίνανε σκλάβοι τοκογλύφου⁷¹, πιθανόν νά ἔπαιξε ρόλο στήν ἐπαναστατική σκέψη τοῦ Ρήγα Βελεστινλή, ὅταν συνέτασσε τό 1797 τή *Νέα Πολιτική Διοίκηση*. Ὡς γνωστόν ὁ Ρήγας στά «Δίκαια τοῦ Ἄνθρώπου», ἄρθρο 35, προσέθεσε κατά τή μετάφραση τοῦ γαλλικοῦ κειμένου σχετική παράγραφο γιά νά προστατέψει τόν πολίτη τῆς Δημοκρατίας του ἀπό τήν τοκογλυφία. Σημειώνει ιδιαίτερα ὅτι: «*Τά χρέη τῶν πόλεων, πολιτειῶν, χωρῶν [=κωμοπόλεων], καί τῶν κατά μέρος πολιτῶν, ὁποῦ ἐχρεωστοῦντο παρθέντα πρό πέντε χρόνων καί εἰς αὐτό τό διάστημα ἐπληρῶντο διάφορον [=τόκος] εἰς τοῦς δανειστάς, ἡ παροῦσα Διοίκησης τά ἀναιρεῖ καί οἱ δανεισταί δέν ἔχουν νά ζητοῦν εἰς τό ἐξῆς μήτε κεφάλαιον, μήτε διάφορον ἀπό τοῦς χρεώστας, ὡσάν ὁποῦ ἐπῆραν τά δάνειά των, διότι διπλώνουν [=διπλασιάζουν] τά κεφάλαια εἰς πέντε χρόνους*»⁷².

71. Ὡς σημειωθεῖ ὅτι στήν περιοχή τοῦ Πηλίου εἶχαν δραστηριοποιηθεῖ Ἄλβανοί τοκιστές. Μάλιστα ὁ Ἄργυρης Φιλιππίδης στήν *Μερική Γεωγραφία* (1815) σημειώνει γιά τήν περιοχή τῆς λίμνης Κάρλας καί γιά τό χωριό Κανάλια, πού κοντά του εἶναι καί ἡ Κάπουρνα, «ὅταν τύχη καί πάρη τόν μουκατᾶν αὐτόν ὀθωμανός περνοῦν καλά οἱ ἐγκατοικοί. Ὅταν δέ τόν πάρη τινάς ἀπό τοῦς Ἰλλυρεῖς (=Ἄλβανοί) τραβοῦν ταζμέτι ἐπειδή καί ἔχουν ταμάχι πολύ». Βλ. Θεοδόση Σπεράντζα, *Τά περισωθέντα ἔργα τοῦ Ἄργυρη Φιλιππίδη. Μερική Γεωγραφία-Βιβλίον ἠθικόν*, ἐπιμέλεια ἀρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Αθήναι 1978, σ. 134. Βλ. καί Δημ. Δημητρόπουλος, «Ὁ Ἄργυρης Φιλιππίδης καί ἡ Μερική Γεωγραφία του. Ἕνα σχόλιο», *Ὁ Ἐρασιστής*, τόμ. 25, 2005, σ. 201-244 (211), «Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ὀργανισμένη ἀπόρριψη ἀπό τόν Ἄργυρη Φιλιππίδη τῆς κατηγορίας ὅτι συνεργάζεται ἢ ἐνεργεῖ γιά λογαριασμό τῶν Ἄλβανιτῶν, δηλαδή Ἄλβανῶν τοκιστῶν πού δραστηροποιοῦνται καί στήν περιοχή τοῦ Πηλίου».

72. Πρβλ. Σάββα Σπέντζα, «Προσέγγιση στήν οἰκονομική, κοινωνική καί δημοσιονομική σκέψη τοῦ Ἐθνομάρτυρα Ρήγα Βελεστινλή», *Υπέ-*

Ἡ ἄδικη κρίση τοῦ Γάλλου συγγραφέα γιά τούς Θεσσαλούς. Ὁ Ρήγας παραθέτει σέ ὑποσημείωση ἕνα κείμενο⁷³, γιά νά ὑπερασπίσει τούς Θεσσαλούς ἀπό τήν ἄδικη κρίση τοῦ Γάλλου συγγραφέως, ὁ ὁποῖος παρατηρεῖ ὅτι «Ὁ Λουκιανός διηγεῖται ἕνα ἐπίγραμμα ὅπου ἔγινε δι' ἕναν Θετταλόν, περιεχόμενον εἰς αὐτάς τάς λέξεις: Ὁ Δῆμος ἀνήγειρεν αὐτόν τόν ἀνδριάντα εἰς τόν Ἰλαρίωνα, ἐπειδή καί ἐχόρευε καλά εἰς τόν πόλεμον». Καί ὁ Ρήγας γράφει στήν ὑποσημείωσή του: «Τό ἐπίγραμμα τοῦ Λουκιανοῦ δέν εἶναι πρός καταφρόνησιν τῶν Θετταλῶν, καθώς συμπεραίνει ὁ Ἀνάχαρσις...». Παραθέτει τά εἶδη τῶν χορῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνας ἦταν ὁ «συγκαθιστός» πού χορεύεται στή Θεσσαλία, «*Συγκαθιστός, ὑπό δύο, εἰς τήν Θετταλίαν*» καί ἀποδεικνύει ὅτι ἦταν ἄδικη ἡ κρίση τοῦ συγγραφέως, ἀποκαλῶντας, μάλιστα, «*συμπατριώτη*» του τόν Θεσσαλό Ἰλαρίωνα⁷⁴: «*Συμπεραίνεται λοιπόν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ συμπατριώτης μου Ἰλαρίων, μόνος, ἐν τῇ παρεμβολῇ τοῦ πολέμου, μεταξύ ἐνόπλων συντρόφων, ἀπέναντι τοῦ ἀντιπαρατεταγμένου ἐχθροῦ, ἐπὶ τῆς ἡμαγμένης πεδιάδος τοῦ στρατοπέδου, δέν ἦτον καιρός νά χορεύσῃ τήν σύκινιν ἢ τόν κόρδακα, ἀλλά τόν πυρρίχιον, διεγερτικόν ἐφόδου, καί*

ρεια, τόμ. 2, Πρακτικά Β' Διεθνoῦς Συνεδρίου "Φεραί-Βελεστῖνο-Ρήγας", (Βελεστῖνο 1992) Ἀθήνα 1994, σ. 691-707, ἐδῶ στή σ. 699.

73. Βλ. *Νέος Ἀνάχαρσις*, τόμος τέταρτος, Βιέννη 1797, σ. 124-126.

74. Στό γαλλικό κείμενο τό ὄνομα εἶναι «*Plation*», σχετικά βλ. τό σχόλιο τοῦ Λεάνδρου Βρανούση, *Ρήγας*, Βασική Βιβλιοθήκη, ἀρ. 10, Ἀθήνα, [1954], σ. 340, ὑποσημ. ἀρ. 12. Ὅμως μπορούμε νά σημειώσουμε ὅτι μᾶλλον μέσα στή βιάση τῆς ἐπαναστατικῆς χρονιάς τοῦ 1797, πού τότε ὁ Ρήγας τύπωνε τά βιβλία του, τήν εἰκόνα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καί τήν *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, τό πιό πιθανό θά ἦταν νά μὴν διάβασε τό κείμενο τῆς παραπομπῆς τοῦ Λουκιανοῦ, πού γράφει τό ὄνομα «*Εἰλατίων*». Ἴσως νά ἦταν καί κακοτυπωμένο τό συγκεκριμένο γράμμα στό βιβλίο πού θά εἶχε προστά του καί θά πέρασε τό λατινικό t γιά r καί ἔτσι νά μετατράπηκε τό «*Plation*» σέ «*Ἰλαρίων*», μιά καί τό ὄνομα «*Εἰλατίων*» δέν ἦταν ἀπό τά γνωστά.

δικαίως τῷ ἐνήγειρεν ὁ δῆμος τὸν ἀνδριάντα».

Στους πολεμικούς χορούς σημειώνει ότι περιλαμβάνεται ὁ «πυρρίχιος» χορός με τρία εἶδη, τῶν ὁποίων τὰ ἑλληνικά ὀνόματα χάθηκαν καὶ ὁ Ρήγας ἀναγράφει τὰ τούρκικα ὀνόματά τους, «Μεῖδᾶν ὀγιουνοῦ» «Μάνδρα χαβασί» «Ντζέγγι χαρμπή», με τὴν με συναισθηματικό φορτίο σχετική παρατήρηση, πού δείχνει τὸ βάθος τῆς πολιτικοκοινωνικῆς ἀνάλυσης τοῦ Ρήγα, ὅτι ἀφοῦ χάθηκε ἡ ἐλευθερία, μαζί της χάθηκαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν χορῶν. Ἡ ἀλλοτρίωση ἐπέρχεται με τὴ σκλαβιά: «Ἄφ' οὗ ἐχάσαμεν τὸ πᾶν, συνεχάθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν χορῶν».

Στὴν ἴδια αὐτὴ ὑποσημείωση ὁ Ρήγας ἀναφέρει πὼς ὁ ἴδιος εἶδε πολλές φορές στὴν Πορταριά τῆς Μαγνησίας νὰ χορεύεται ἓνα ἀπὸ τὰ εἶδη τῶν χορῶν πού ἀπαριθμεῖ. Ἡ παρατήρηση αὐτὴ δείχνει ὅτι πολλές φορές θὰ εἶχε ἐπισκεφθεῖ τὴν Πορταριά καὶ τὸ πιὸ πιθανό θὰ εἶναι πὼς αὐτὸ θὰ γινότανε κατὰ τὸν καιρὸ τῶν σπουδῶν του, πού θὰ μετέβαινε στὸ Ἑλληνομουσεῖο τῆς Ζαγοράς⁷⁵. Χαρακτηριστικά σημειώνει: «Μάνδρα χαβασί⁷⁶. Ἵφ' ἑνὸς σπαθί κρατοῦντος καὶ διαφόρους κύκλους εἰς τὸν ἀέρα διαγράφοντος με αὐτό. Τὸν εἶδον πολλάκις εἰς τὴν χώραν τῆς Μαγνησίας Πορταρίαν χορευόμενον ἀπὸ Τούρκους». Καὶ προσθέτει ὅτι ἀκόμη εἶδε νὰ χορεύεται ὁ χορὸς αὐτὸς καὶ

75. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς φοιτήσεως τοῦ Ρήγα στὴ σχολὴ τῆς Ζαγοράς ἔχουμε τὸ βιβλίον τῶν ἀρχαίων γεωγράφων, ἔκδοση Βασιλείας τοῦ 1561 με αὐτόγραφο τοῦ μαθητοῦ Ρήγα καθὼς καὶ τὴν ὑπογραφή του δηλωτικὸ ὅτι τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ «Ρήγα Κυρίτζη Βελεστίνου», δηλ. τοῦ Ρήγα τοῦ Κυρίτζη τοῦ ἐκ τοῦ Βελεστίνου καταγομένου. Βλ. Λεάνδρου Βρανούση, «Ἄγνωστα νεανικά χειρόγραφα τοῦ Ρήγα», Ἵπέρεια, τόμ. 2, Πρακτικά Β' Διεθνoῦς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας» (Βελεστίνο 1992), Ἀθήνα 1994, σ. 563-576.

76. Γιά τὴν ἀναγραφή τοῦ ξενικοῦ ὀνόματος τοῦ χοροῦ, ὁ Ρήγας με θλίψη παρατηρεῖ στὴν ἴδια σελίδα: «Ἄφοῦ ἐχάσαμεν τὸ πᾶν, συνεχάθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν χορῶν», θέλοντας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ τονίσει τὴν σημασία τῆς σκλαβιάς στὴν ἀλλοτρίωση καὶ τῆς γλώσσας.

«εἰς τὰ Θεραπεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως τό Πάσχα». Γιὰ τόν τρίτο πυρρῆχο χορό «Ντζέγι χαριμπή» σημειώνει ἐπί πλέον τήν προσωπική του μαρτυρία: «τόν εἶδον εἰς Βουκουρέστι ἐπί τοῦ τελευταίου πολέμου τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων⁷⁷, χορευόμενον ἀπό Τούρκους ὑποποιοιμένης μάχης».

Βελεστῖνο. Κατά τήν περιγραφή τῶν Φερῶν ὁ Ρήγας βρῖσκει τήν εὐκαιρία καί γράφει μία ὑποσημείωση γιά τήν τραγική κατάσταση τῶν κατοίκων τοῦ Βελεστίνου κατά τήν ἐποχή τῆς σκλαβιάς, (σ. 133). Σημειώνει χαρακτηριστικά: «Ἦθελεν ἰδῆ τά ἴδια, ἄν ἐπήγαινε καί τώρα κανέναν νέος Ἀναχαρσίς. Τήν μίαν (ἣτις ὀνομάζεται Ἁγιος Γεώργιος) ἐννέα στάδια τῆς ἄλλης ἀπέχουσαν, νά μή σώζη ἄλλην ἀρχαιοτητα, παρὰ τεμάχια μισοκρημισμένων θόλων, πλῆθος μαρμαρίνων ἐρειπίων καί μίαν τρίκρουνον ἀρχαιοτάτην βρούσιν. Τῆς δέ καθ' αὐτό καθέδρας τοῦ Βελεστίνου ἐξεδόθη ἡ ἰχνογραφία⁷⁸. Ἁξιός περιεργείας ὁμως εἶναι ὁ διά κυβικῶν μαρμάρων βωμός ἐφ' οὗ ὁ ἱερός Πρῖνος εἰς τόν Ἁγιον Ἀθανάσιον⁷⁹».

Καί συνεχίζει νά γράφει γιά τήν θλιβερή κατάσταση τῶν

77. Στό *Φυσικῆς ἀπάνθισμα*, Βιέννη 1790, στήν ἀφιέρωση στόν Χριστόδουλο Κιρλιάνο κάνει ἀναφορά στόν «ἐνεστῶτα πόλεμον τῶν τριῶν ἱμπερίων», δηλ. τόν πόλεμο 1787-1792 μεταξύ τῆς Αὐστρίας, Ρωσίας καί Ὀθωμανικῆς Πύλης.

78. Ὁ Ρήγας ἐννοεῖ τήν ἐπιτεδογραφία τοῦ Βελεστίνου, πού εἶναι στό τέταρτο φύλλο τῆς *Χάρτας τῆς Ἑλλάδος*, δίπλα ἀπό τόν τίτλο καί πάνω ἀπό τήν ἐπιτεδογραφία τῶν Ἀθηνῶν· ἕνας ὕμνος στή γενέτειρά του μέ παράλληλο δίδαγμα ὅτι θά πρέπει νά τονίζουμε τά ἱστορικά στοιχεῖα τῆς γενέτειράς μας.

79. Ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου βρῖσκονταν στή θέση ὅπου σήμερα εἶναι ὁ ναός ὁ ἀφιερωμένος στήν Παναγία ἀπό τό 1865. Βλ. Εὐάγγελος Χ. Κακαβογιάννης, «Ἡ "Ἐπιτεδογραφία τῆς Φερᾶς" τοῦ Ρήγα Βελεστινλή ἀπό ἀποψη ἀρχαιολογική», *Ἐπέρεια*, τόμ. 1, Πρακτικά Α΄ Διεθνoῦς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστῖνο-Ρήγας», Ἀθήνα 1990, σ. 423-448. Δημ. Καραμπερόπουλος, «Ὁ ναός "Ἁγιος Ἀθανάσιος" Βελεστίνου στήν ἐποχή τοῦ Ρήγα καί σήμερα», ἐφημ. *Ἡ Θεσσαλία*, Βόλος, 25 Σεπτεμβρίου 2004.

χριστιανῶν κατοίκων τῆς γενέτειράς του: «Οἱ συχνοὶ ἄδικοι φόνοι κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὅπου γίνονται τὴν σήμερον ἐδῶ ἤθελον ἐρημώσῃ ἐξ ὀλοκλήρου αὐτὴν τὴν πόλιν⁸⁰, ἂν αἱ φυσικαὶ καὶ χάριτές⁸¹ τῆς δέν ἤθελον τοὺς ἀναγκάζῃ νὰ ὑπομένουν

80. Ἐντύπωση προκαλεῖ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ρήγας χαρακτηρίζει τὴ γενέτειρά του, πού τότε ἦταν ἓνα χωριό, ὡς "πόλιν". Πάντως ἐρχεται σὲ ἄρμονία μὲ τὸν ὕμνο πού πλέκει στὴ γενέτειρά του μὲ τὸ τοπογραφικὸ διάγραμμα τῆς, τὸ ὁποῖο θέτει δίπλα στὸν τίτλο τῆς Χάρτας του καὶ πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιπεδογραφία τῶν Ἀθηνῶν.

81. Θὰ ὑπονοεῖ τὴν Ὑπέρεια Κρήνη - Κεφαλόβρυσο, πού προσέδιδε τίς «φυσικὲς χάριτες» στὸ Βελεστίνο, γιὰ τίς ὁποῖες γράφει ὁ Ρήγας. Δυστυχῶς ὁμως τὴν τελευταία στάλα τῆς ἡ Ὑπέρεια Κρήνη-Κεφαλόβρυσο τὴν ἔδωσε τὸ 1998, τὸ ἔτος ἐορτασμοῦ - τί σύμπτωση - τῆς ἐπετείου τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ Ρήγα. Μέχρι σήμερα στέκει μέσα στὴν ξεραῖλα καὶ τὴν ἀδιαφορία τῶν ὑπευθύνων τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς γιὰ τὰ χρόνια αὐτὰ τῆς γενέτειρας τοῦ Ρήγα. Ἀγνοήθηκαν οἱ προτάσεις τῶν ἀρμοδίων ἐπιστημόνων τοῦ εἰδικοῦ Συνεδρίου τοῦ 1996 γιὰ τὸ πρόβλημα τῆς Ὑπέρειας, τὸ ὁποῖο δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἀλόγιστη ἄρδευση μὲ τίς τόσες γεωτρήσεις. Οἱ εἰδικοί ἐπιστήμονες τότε συνιστοῦσαν: α) Τὴν κατασκευή μικρῶν φραγμάτων κατὰ τὴν διαδρομὴ τῶν δύο χειμάρρων, πού βρίσκονται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Βελεστίνου, ὥστε νὰ συγκρατεῖται τὸ νερὸ τῆς βροχῆς, νὰ παραμένει στὴν περιοχὴ καὶ νὰ ἐμπλουτίζονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὰ ὑδροφόρα στρώματά τῆς. Παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ περίπτωση τῆς Ἀπειράνθου Νάξου μὲ τὸν Μανώλη Γλέζο, πού μετὰ τὴν δημιουργία τῶν μικρῶν φραγμάτων ὅλες οἱ βρύσες ξανάτρεξαν. β) Τὸ φύτεμα δένδρων στὴν περιοχὴ, ὥστε νὰ ὑπάρχει μεγαλύτερη βροχοπτώση καὶ γ) Σὲ ἀκτίνα τριῶν χιλιομέτρων περιμετρικὰ ἀπὸ τὴν Ὑπέρεια Κρήνη-Κεφαλόβρυσο ἀπαγόρευση τῆς λειτουργίας τῶν γεωτρήσεων, μὲ παράλληλη ὁμως ἀποζημίωση τῶν ιδιοκτητῶν μὲ χρήματα ἀπὸ τὴν Ἐνωμένη Εὐρώπη, ἡ ὁποία χρηματοδοτεῖ τέτοια ἔργα γὰ νὰ προστατευθοῦν αἰώνιες ἀρχαιότητες, ὅπως εἶναι καὶ αὐτὴ τῆς Ὑπέρειας, πού μνημονεύεται ἤδη ἀπὸ τὸν Ὅμηρο. Οἱ «φυσικὲς χάριτες» τῆς γενέτειρας τοῦ Ρήγα χάνονται. Τὸ «νάμα θεοφιλέστατον» τοῦ Σοφοκλῆ, πού ἀναγράφει καὶ ὁ Ρήγας στὴ *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, δέν ὑπάρχει πιά στὴ γενέτειρά του. Εὐελπιστοῦμε, ἡ νέα γενιά τῶν ἐπιστημόνων Βελεστινιωτῶν, πού θὰ ἀναλάβει τίς τύχες τῆς γενέτειρας τοῦ Ρήγα, μὲ αἴσθημα εὐθύνης πλέον νὰ ἐργασθεῖ γιὰ τίς «φυσικὲς χάριτες» τῆς καὶ νὰ εἶναι ἀντάξια τῆς σημαντικῆς κληρονομιάς τοῦ Ρήγα Βελεστινλή.

ὄλα, διὰ ν' ἀφήσωσι κἄν τὰ κόκκαλά των ἐκεῖ ὅπου ἐτάφησαν καί οἱ προπάτορές⁸² των. Ὁ Ἀνάχαρσις δέν ἐστέκετο μήτε μίαν στιγμήν, ἀλλ' ἔφευγε νά κρυφθῇ τό γληγορότερον εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Σκυθίας του».

Ἡ μαρτυρία τοῦ Ρήγα γιά τήν σκληρή συμπεριφορά τῶν Ὀθωμανῶν τῆς γενέτειράς του, τοῦ Βελεστίνου, ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τούς περιηγητές⁸³, οἱ ὅποιοι τόνιζαν τήν ἀγριότητά τους καί τίς μεταξύ τους φιλονικίες, οἱ ὁποῖες εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα τό Βελεστῖνο νά πέσει σέ μαρασμό. Ἐπίσης, αὐτή τή σκληρή συμπεριφορά τῶν Ὀθωμανῶν τοῦ Βελεστίνου φαίνεται ὅτι συχνά ὁ Ρήγας θά τήν ἀνέφερε στίς συζητήσεις του, ὅπως συμπεραίνεται ἀπό τόν σύντροφό του Χριστόφορο Περραιβό⁸⁴, ὁ ὁποῖος σημειώνει χαρακτηριστικά: «Ὅσακις συνέπιπτε λόγος περί τυραννίας τῶν ἐν Θεσσαλία Ὀθωμανῶν, ὁ Ρήγας ἀπέδιδε τὰ πρωτεῖα τῆς βαρβαρότητος καί ἀγριότητος εἰς τούς κατοίκους τῆς πατρίδος του, Βελεστίνου, προσέλεγε δέ ἀστεϊζόμενος "τά γουρούνια τοῦ Βελεστίνου ἔχουν σουρλάν (προβοσκίδα) χονδρότερον, καί δόντια σουβλερώτερα"».

Ἀργοναῦτες. Ὅταν στό κείμενο γίνεται ἀναφορά στούς Ἀργοναῦτες, ὁ Ρήγας βρῖσκει εὐκαιρία καί γράφει γιά τόν Ἄδμητο καί τό Βελεστῖνο ἀντικαθιστῶντας μάλιστα, ὅπως παρατηρήσαμε, τό «Φερές» τοῦ γαλλικοῦ κειμένου μέ τό «Βελεστῖνο»: «Ἄδμητος εἷς τῶν πενήντα πέντε ἀργοναυτῶν, ἦτον ἀπό τό Βελεστῖνον», (σ. 116). Προσθέτουμε ὅτι παρόμοια ὁ Ρήγας ἀναγράφει «Ὁ Ἄδμητος ἦτον ἕνας ἐκ τῶν Ἀργοναυτῶν Βασιλεύς τοῦ Βελεστίνου. Τό λέγει Ἀπολλώνιος ὁ

82. Εἶναι συγκινητική αὐτή ἡ παρατήρηση τοῦ Ρήγα γιά τήν ἀφοσίωση τῶν ἀνθρώπων στούς νεκρούς γονεῖς τους, πού τούς δίνει τή δύναμη νά ὑπομένουν καί τήν σκλαβιά.

83. Ἐνδεικτικά βλ. W. M. Leake, *Travels in North Greece 1801, 1805 and 1806*, Λονδίνο 1835, τόμ. IV, σ. 437-438.

84. Βλ. Χριστ. Περραιβοῦ, *Σύντομος βιογραφία τοῦ αἰοιδήμου Ρήγα Φεραίου τοῦ Θετταλοῦ*, Ἐν Ἀθήναις 1860, ἐπανέκδ. 1973, σ. 7 ὑποσημ.

Ρόδιος εἰς τὰ Ἀργοναυτικά» καί στό βιβλίον, τό ὁποῖο ὁ ἐκ Κλεισοῦρας τῆς Μακεδονίας Δημήτριος Δάρβαρις⁸⁵, (1757-1823), τοῦ τό δώρισε.

Παγασαί. Γιά τό ἐπίνειο τῶν ἀρχαίων Φερῶν, τίς Παγασές καί τήν γύρω περιοχή, ὁ Ρήγας παραθέτει μία ἐκτενῆ ὑποσημείωση στοιχεῖο, πού δείχνει τήν προσωπική του γνώση γιά τὰ μέρη τῆς Μαγνησίας, (σ. 141-142). Συγκεκριμένα παρατηρεῖ: «*Εἰς αὐτόν τόν λιμένα, κατά τήν βάσιν τοῦ ἀκρωτηρίου Πύρρας καί Δευκαλίωνος, λεγόμενον τήν σήμερον Ἀγκίστρι*⁸⁶, *κεῖνται τὰ ἐρείπια τῆς Δημητριάδος, λεγομένης ἄχρι τοῦ νῦν Παλάτια*⁸⁷. Ἔχει τὰ προτερήματα ὁποῦ διαλαμβάνει ἡ Γεωγραφία τῶν Δημητριάδων, φύλ. 213. Εὐρίσκεται ἐκεῖ πλῆθος μαρμάρων μεγίστων καί τὰ τεῖχη τῆς πόλεως σῶα σχεδόν. Ἦμπορεῖ νά τὰ περιέλθῃ τινάς εἰς μιᾶς ὥρας διάστημα. Τῶν ὑδραγωγείων καί ἄλλων ἀρχαιοτήτων τεμάχια σώζονται.

Ἐμβαίνοντας εἰς τόν μυχόν τοῦ λιμένος, ὀνομαζόμενον Μπουρμπυλίθρα⁸⁸ (τουτέστι βορβορολίθρα, ἐπειδή καί εἶναι λασπώδης ἐξ αἰτίας τῶν καταφερομένων χειμάρρων ἐν καιρῷ βροχῆς), ἦτον ἡ πόλις Ἀμφαναί, καί λέγεται τήν σήμερον Κε-

85. Δημήτριος Δάρβαρις, Ἀληθῆς ὁδός εὐδαιμονίας, Βιέννη 1796, σ. 214, Εὐρετήριον, δίπλα στό ὄνομα «Ἀδμητος» ὁ Ρήγας ἀνέγραψε τό σχετικό κείμενο. Σημειώνουμε ὅτι τό βιβλίον αὐτό ἀπόκειται στήν Αἴθουσα Σπανίων Βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

86. Τό τοπωνύμιον «Ἀγκίστρι» τό μνημονεύουν ὁ W. M. Leake, *Travels in Northern Greece 1801, 1805 and 1806*, τόμ. 4, Λονδίνο 1835, σ. 367 καί ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς στά 1807 στήν ὑποσημείωσή του στήν ὑπό τήν ἐπιμέλειά του ἐπανέκδοσιν τῆς *Γεωγραφίας τοῦ Μελετίου*, Βενετία 1807, τόμ. 2, σ. 451, καί διατηρεῖται μέχρι σήμερον.

87. Ἐπίσης, τό τοπωνύμιον «Παλάτια» διατηρεῖται μέχρι σήμερον. Βλ. Δανιήλ Φιλίππιδης - Γρηγόριος Κωνσταντάς, *Γεωγραφία Νεωτερική*, Βιέννη 1791, ἐπανεκδ. ἐπιμ. Αἰκ. Κουμαριανοῦ, ἐκδ. Ἐρμῆς, Ἀθήνα 1970, σ. 102.

88. Ἡ περιοχή καί σήμερον ὀνομάζεται Μπουρμπουλίθρα.

ραμίδι. Μάρμαρα και ἀρχαιότητες εἶναι ἐκεῖ πολλαί, καί πρό πάντων δύο σπήλαια θεωρίας ἄξια εἰς περιέργων ὀφθαλμούς. Ἐκεῖ εἶναι τό Δίμηνον, Διμηῆνι κοινῶς, διά τό τās δύο μήνας τοῦ λιμένος θεωροῦν, καί ἕνα οἶκημα καλούμενον λαμινόσπιτον, ὅλος δέ ὁ πέριξ τόπος ὀνομάζεται Λάμια⁸⁹. Ἔαγε πόθεν; Ἴσως καμμία γυνή ἀπό τήν πόλιν τῆς Φθιώτιδος Λάμιαν, ἐξορισθεῖσα ἐκεῖσε διά τήν μαγικήν τέχνην τῆς, μετέδωκε τήν ὀνομασίαν τῆς, ἐπειδή οἱ χυδαῖοι καί τώρα θεωροῦσι τά πέριξ ἐκεῖνα ὡς μαγικά, ἢ καμμία ἀποικία τῆς ρηθείσης πόλεως ἔδωσε τό ὄνομά τῆς.

Ἄντικρον τοῦ νησίου, ὅπου εἶναι ὁ ἅγ. Νικόλαος⁹⁰, ἐπάνω εἰς τό Ἄγκίστρι, εἶναι ἕνα οἶκημα μέγαλον πελεκημένον μέ σφυρί εἰς μίαν μόνην πέτραν, καί λέγεται Δασκαλιό κατά παραφθοράν τοῦ Δευκαλίων. Ὅλος ὁ τόπος αὐτός ἐξουσιάζεται ἀπό τοῦς κατοίκους τῆς Μακρινίτζας⁹¹, οἵτινες μέ τοῦτο ἀποδεικνύουσι πῶς ἦσαν οἱ καθ' αὐτό πολῖται τῆς Δημη-

89. Τό τοπωνύμιο «Λάμια» τό μνημονεύει δέκα χρόνια ἀργότερα, τό 1807, ὁ ἄνθιμος Γαζῆς, ὁ. π., σ. 455. Σημειώνεται ὅτι τό τοπωνύμιο «Λάμια» σώζεται μέχρι σήμερα σύμφωνα μέ τήν κλασσική φιλόλογο κα Μαίρη Καροκανίδου. Ἐνδιαφέρον ἔχει τό γεγονός ὅτι ὁ Ρήγας προσπαθεῖ νά ἐξηγήσει τό τοπωνύμιο «Λάμια».

90. Ὁ Ρήγας στή *Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*, φύλλο 5, ἐπισημαίνει τήν παρουσία ἐκκλησίας στή βραχονησίδα, μέ τό σχετικό συμβολισμό τοῦ σταυροῦ, ὅπως ἐπεξηγεῖ στό τρίτο φύλλο «Ἐξηγήσεις τῶν ἐν τῷ Χάρτη σημείων». Κατά τή διερεύνησή μας στίς 23 Ἰουλίου 2000 μέ συγκίνηση διαπιστώσαμε ὅτι τό ἐξωκκλήσι τοῦ ἁγίου Νικολάου, πού ὁ Ρήγας ἀναφέρει, βρῖσκεται μέχρι καί σήμερα φροντισμένο ἀπό τοῦς ψαράδες τῆς περιοχῆς. Μάλιστα, τό ἐξωκκλήσι εἶναι φροντισμένο, ἀσπρισμένο, μέ περιποιημένη κεραμοσκεπή. Ὑπάρχει καί ἕνα ἀναρτημένο ἰδιόχειρο ἱστορικό σημείωμα μίας σελίδας ὅπου ἀναγράφεται πῶς τό ἐξωκκλήσι χτίστηκε γύρω στά 1900. Μέ τήν πληροφορία ὁμως τοῦ Ρήγα ὅτι τό ἐξωκκλήσι ὑπῆρχε ἤδη τό 1797 θά πρέπει νά διορθωθεῖ τό ἐνημερωτικό αὐτό σημείωμα.

91. Ὁ ἄνθιμος Γαζῆς σημειώνει ὅτι στήν περιοχή «Λάμια» εἶναι «οἱ ἀγροῖ τῶν Μακρυντισιωτῶν». Βλ. Μελετίου, *Γεωγραφία*, ὁ. π., σ. 451.

τριάδος, καί μετά τήν ἐκπόρθησίν⁹² της μετοίκησαν ἐκεῖ ὅπου εἶναι τώρα, ἥ μέρος των διεσπάρη εἰς 14 βακούφια χωρία, καί ὡς συμπολιταί εἶναι ἐνωμένοι εἰς τὰ δοσίματά των. ὁρ. Γεω-
γρ.[αφία Νεωτερική] τῶν Δημητριέων, φυλ. 214».

Ἡ ἀναγραφή τόσων λεπτομερειῶν γιά τήν περιοχή μέ τίς πολλές ἀρχαιότητες, ἀλλά καί μέ τῆς ἐποχῆς του τὰ τοπωνύ-
μια δείχνει ὅτι ὁ Ρήγας δέν τὰ γνωρίζει αὐτά ἐξ ἀκουῆς ἢ νά
τὰ ἔχει διαβάσει μόνο. Φαίνεται ὅτι μάλλον θά εἶχε περπατή-
σει τίς περιοχές αὐτές. Χαρακτηριστική ἐξ ἄλλου εἶναι ἡ ἀνα-
φορά τοῦ Ρήγα ὅτι ἀπαιτεῖται μία ὥρα γιά νά περιέλθει κα-
νεῖς τίς ἀρχαιότητες τῶν Παγασῶν.

Πορταριά. Γιά τήν Πορταριά καί τόν Κένταυρο Χείρωνα
καταχωρίζει μία ἐνδιαφέρουσα ὑποσημείωση, (σ.143): «Ἐ-
νωθεν τῆς χαριεστάτης χώρας Πορταρίας (ἣτις ἔχει δίκαιον
νά μεγαλαυχῆ ὡς ἡ τερπνοτέρα ἀπασῶν τῶν ἐκεῖσε διά τε τήν
τοποθεσίαν καί τās ψυχροτάτας καί διειδεστάτας δύο πηγάς
τοῦ ποταμοῦ, καλουμένου τήν σήμερον Μάννα⁹³), κεῖται ἡ
ὑψηλότερα κορυφή τοῦ Πηλίου λεγομένη Πλησιῖδι, τουτέστι
Πηλέας εἶδεν ἢ Πηλέως ἴδιον. Ἐκεῖ εἶναι ἐν σπήλαιον⁹⁴ εὐρυ-
χωρότατον μέ χωρίσματα διάφορα μέσα. Καί ἐπειδή σώζεται
αὐτό τό ἴχνος τῆς φερωνύμου ὀνομασίας τοῦ Πηλέως μέχρι
τοῦ νῦν, ἄν μοι ἦτον συγχωρημένον, ἐγώ ἤθελεν εἰπῶ ὅτι ἐκεῖ
ἴσως ἔγιναν οἱ γάμοι τοῦ ἥρωος αὐτοῦ καί τῆς Θέτιδος, καί

92. Θά ἐννοεῖ τήν κατάκτηση τῆς Δημητριάδος ἀπό τοῦς Τούρκους, πού
συνέβη μαζί μέ τήν ὑπόλοιπο Θεσσαλία στά 1423, καί οἱ ὅποιοι μετέφε-
ραν τήν ἔδρα τους στό κάστρο τοῦ Βόλου. Βλ. Βαγγέλης Σκουβαράς- Κί-
τσος Μακρῆς, Ἱστοριογραφία καί ἱστορικός ὁδηγός Θεσσαλίας, Βόλος
1958, Β΄ ἔκδοση, 1999, σ. 23.

93. Οἱ πηγές ἀναφέρονται σήμερα μέ τήν ὀνομασία «Μάννα».

94. Ὁ Ρήγας στή Χάρτα τῆς Ἑλλάδος σημειώνει τό σπήλαιο στό Πή-
λιο καί τό ὀνομάζει «Ἐντρον τοῦ Χείρωνος». Ὡς «σπήλαιον τοῦ Ἄχιλ-
λέως» τό μνημονεύει καί ὁ W. M. Leake, *Travels in Northern Greece*, τόμ. 4,
Λονδίνο 1835, σ. 385.

τούτου ύποτιθεμένου, ἔπεται καί ὁ Κένταυρος Χείρων ἐκεῖ νά ἀνέθρεψε τόν Ἀχιλλέα, ὡς εἰς ἐγνωσμένον εἰς τοὺς γονεῖς του τερπνόν, ὑγιεινόν καί περήμερον τόπον».

Γόννοι. Γιά τό χωριό Γόννοι τῆς Θεσσαλίας παραθέτει μία ὑποσημείωση: «Κατά τήν περιγραφὴν ὁποῦ κάμνει ὁ συγγραφεύς, φαίνεται πὼς νά ἦτον οἱ Γόννοι κάτω ἀπὸ τόν προφήτην Ἥλιαν, εἰς τὰ ἀριστερά τῆς Σαλαμβριᾶς, ἐκεῖ ὁποῦ ὀνομάζεται τώρα Μετόχι, ἐπειδὴ ἐκεῖ συσφίγγεται ὁ ποταμός. Ὁ τόπος αὐτός ἐξουσιάζεται ἀπὸ τὴν Ράψανη⁹⁵», (σ. 147). Φαίνεται ὅτι εἶχε προσωπικὴ γνώση τῆς περιοχῆς, πού βρίσκεται στὰ Τέμπη.

Τέμπη. Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει γιὰ τό ἐπίπεδο τῶν γνώσεων τοῦ Ρήγα καθὼς καί ὅτι μελετοῦσε τὰ σχετικά μέ τὴν Ἑλλάδα βιβλία τῆς ἐποχῆς του, ἢ σημαντικὴ ὑποσημείωσή του, πού ἀναφέρεται στὰ Τέμπη. Σημειώνει ὅτι ὁ ἴδιος εἶχε ἰδίαν ἀντίληψη γιὰ τὴν ὠραιότητα τοῦ τοπίου τῶν Τεμπῶν, «ἴδον αὐτοψεῖ τὴν ἀπερίγρατον ὠραιότητα ἐκείνου τοῦ τόπου» καί μάλιστα τονίζει ὅτι ἦπιε νερό ἀπὸ τὴν πηγὴ πού ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν ναό τῆς Ἀφροδίτης, πού τώρα εἶναι ἀφιερωμένος στὴν Ἁγία Παρασκευή.

Ἀπάντηση στίς κατηγορίες τοῦ Pauw

Ὁ Ρήγας γράφει τὰ σχετικά μέ τὴν ὠραιότητα τῶν Τεμπῶν γιὰ νά ἀπαντήσῃ στίς ἀήθεις κατηγορίες τοῦ Γερμανοῦ Καθολικοῦ φιλοσόφου Corneille de Pauw (1739-1799), ὁ ὁποῖος

95. Ὡς «Ράψανη» μνημονεύεται ἀπὸ τοὺς Δανιὴλ Φιλιππίδη καί Γρηγόριο Κωνσταντᾶ, *Γεωγραφία νεωτερικὴ*, 1791, ἐπανέκδοση μέ ἐπιμέλεια Αἰκ. Κουμαριανοῦ, Ἀθήνα 1970, σ. 124. Σημειώνουμε ὅτι ὡς «Ράψανη» ἀποκαλοῦνταν μέχρι πρόσφατα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν Γόννων καί ὑπάρχει τό τοπωνύμιο «Μετόχι», ἐνῶ βρίσκονταν καί ὁ «Προφήτης Ἡλίας», (πληροφορία κ. Ἀναστασίας Τσιαπλέ, ἐκ Γόννων καταγομένη).

στήν «*Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος*»⁹⁶ ἔγραψε ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐποχῆς του καί ἐναντιώνονταν στήν ὠραιότητα τῶν Τεμπῶν, χωρίς νά ἔχει ἐπισκεφθεῖ τήν Ἑλλάδα. Συγκεκριμένα ὁ Ρήγας παρατηρεῖ:

«Ὁ κύρ. Πάβ εἰς τήν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. α΄, σελ. 32, λέγει περί τῶν Τεμπῶν ταῦτα: "Οἱ ἀρχαῖοι μᾶς ἄφησαν τέσσαρας περιγραφάς τῶν Τεμπῶν, αἱ τοῦ Πλινίου καί τοῦ Αἰλιανοῦ εἶναι καθαρῶς μυθώδεις, αἱ τοῦ Τίτου Λιβίου καί τοῦ Ὀβιδίου εἶναι ἀκριβῶς σύμφωνοι μέ τήν ἀλήθειαν. Οἱ νεώτεροι περιηγηταί καί οἱ καταγράψαντες τά ὑπομνήματα των, ὡς ὁ μπαρῶν Τότ⁹⁷, ἦσαν τόσον ἀμαθεῖς εἰς τήν ἀρχαίαν γεωγραφίαν, ὅπου συντυχαίνουσιν ἀδιακόπως διά τά Τέμπη ὡσάν διά μίαν τερπνήν πεδιάδα. Ἐν καιρῷ ὅπου ὁ Αἰλιανός, ὅστις μέ ὄλον ὅπου τά ἐπερεξεθείασε τόσον, προσδιορίζει τό

96. Τό βιβλίον φέρει τόν τίτλον Corneille de Pauw, *Recherches philosophiques sur les Grecs*, Berlin, Chez George Jacques Decker & Fils, 1788, τόμ. 1, σ. 32. Σημειώνουμε ὅτι τόν ἴδιο χρόνο κυκλοφόρησαν ἀπό τόν ἴδιο ἐκδοτικό οἶκο ἄλλες δύο ἐκδόσεις, στοιχεῖο πού δείχνει τήν μεγάλη διάδοση τῶν ἀπόψεων τοῦ συγγραφέως, μία στό Βερολίνο καί μία στό Παρίσι, ἐκδόσεις πού βρίσκονται στή Γεννάδειο Βιβλιοθήκη καί τίς ὁποῖες διερευνήσαμε. Ἀπό τόν ἀριθμό τῆς σελίδος 32 πού ὁ Ρήγας ἀναφέρει συμπεραίνουμε ὅτι θά χρησιμοποίησε τήν ἀνωτέρω ἐκδοση, διότι στίς ἄλλες δύο ἐκδόσεις βρίσκεται σέ διαφορετικό ἀριθμό σελίδας λόγω διαφορετικοῦ μεγέθους τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων καί τοῦ βιβλίου. Ἀκόμη ἐπισημαίνουμε ὅτι ὁ Ρήγας εἶναι ὁ πρῶτος πού καταφέρεται ἐναντίον τῶν κατηγοριῶν τοῦ Pauw.

97. Francois baron de Tott, 1733-1793. Μᾶλλον ὁ Ρήγας θά εἶχε ὑπ' ὄψιν του τή σχετική ἀναφορά, πού ἐντοπίσαμε σέ μία ὑποσημείωση στό «*Mémoires du Baron de Tott sur les Turcs et les Tartares*», Amsterdam 1785, τόμ. II, σ. 215, «On voit deux autres Monts Olympes, l' un dans l' Asie minneure... l' autre en Europe, dans le golphe de l' ancienne Thessalonique. Ce dernier auprès duquel est un petit vallon qu' on nomme encore la vallée de Tempé, aurait des droits mieux constatés; mais l' aspect de ces différentes montagnes ne mérite aucune préférence».

πλάτος των μόνον ἓνα πλέθρον, ἢ περίπου δεκαπέντε ὄργυιων. Λοιπόν, δέν εἶναι μεγίστη ματαιοφροσύνη, εἰς τήν ὁποίαν ἔπεσον διδόντες τό ὄνομα τερπνῆς πεδιάδος εἰς ἓνα κατάστενον δεκαπέντε ὄργυιων πλάτους";

Πίπτει ὁμως εἰς παραλογισμόν, λαμβάνοντας τό μέρος ἀντί τοῦ ὄλου. Ἀληθινά, εἰς τήν ἀρχήν εἶναι στενή ἡ κοιλάς, πλὴν, ἀκολουθώντας τό τρέξιμον τοῦ Πηνεοῦ πλατύνεται καί ἐκτείνεται ἀμφοτέρωθε, περισσότερον δέ εἰς τήν ἀριστεράν ὄχθην, ὅπου εἶναι καί πεδιάδες, τῶν ὁποίων ἡ χλόη θερίζεται. Εἶδον αὐτοψεί τήν ἀπερίγραπτον ὠραιότητα ἐκείνου τοῦ τόπου, ἔπιον καί νερόν ἀπό τό ὑπόγειον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης, νῦν δέ ἁγίας Παρασκευῆς. Δέν ἔχει κόσμον τέχνης, ἀλλά τίς κοσμιωτέρα τῆς φύσεως;

Ὁ κύρ Πάβ πρέπει νά εὔγη ἀπό τό βόρειον φροντιστήριόν του, νά γίνῃ αὐτόπτης τῆς τοποθεσίας ἐκείνης, καί τότε, πειθόμενος, ἀνυπερθέτως θέλει ὁμολογήσει, ὡς ὁ Τότ, τήν ὑπεροχήν των ἀπό κάθε ἄλλην. Εἶδέ καί ἀπιστῆ εἰς τούς αὐτόπτας καί λογομαχεῖ ἰσχυρογνωμονῶν, εἶναι ἄδικος»⁹⁸.

Στή συνέχεια ὁ Ρήγας ἀναφέρεται στίς ἄδικες κατηγορίες ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, πού γράφει ὁ Corneille de Pauw⁹⁹, καί γιά τό συμπέρασμα στό ὁποῖο κατέληξε ἀπό τήν ἀπάντηση κά-

98. *Νέος Ἀνάχαρσις*, 1797, σ. 149-151.

99. Ὁ Ρήγας δέν μνημονεύει γιά τό κείμενο αὐτό τή σχετική σελίδα τοῦ γαλλικοῦ βιβλίου, δίνοντας τήν ἐντύπωση ὅτι εἶναι συνέχεια τοῦ προηγούμενου κειμένου, πού γράφει γιά τά Τέμπη. Ἡ διερεύνηση ὁμως τοῦ βιβλίου τοῦ Pauw, *Recherches philosophiques sur les Grecs*, 1788, μᾶς ἔδειξε ὅτι τό ἄντλησε ἀπό τόν πρῶτο τόμο καί τίς σ. 102-103, στοιχεῖο πού δείχνει ὅτι ὁ Ρήγας μελέτησε τό βιβλίο. Σχετικά βλ. Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος, «Δύο "κατήγοροι τοῦ Γένους": C. De Pauw (1788) καί J.S. Bartholdy (1805)», περιοδ. *Ἐποχές*, τεύχ. 41, Σεπτέμβριος 1966, σ. 281-296. Πασχ. Κιτρομηλίδης, «Κριτική καί Πολιτική: Ἡ ἰδεολογική σημασία τῆς ἐπίκρισης τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπό τόν J.S. Bartholdy», *Δ.Ι.Ε.Ε.*, τόμ. 24, 1981, σ. 377-409, ἐδῶ στή σ. 383.

ποιου Ἑλληνα, πώς τάχα ἂν οἱ Ἑλληνες ἀποκτήσουν τήν πρότερή τους δόξα θά σφάξουν τούς μὴ ὀρθοδόξους. Καί ὁ Ρήγας ἐπιστημονικότερα τονίζει πώς δέν εἶναι δυνατόν ἀπό τό μέρος νά κατακρίνει κανείς τό ὄλον, φέροντας ὡστόσο καί ὁ ἴδιος ἕνα ἀντίστοιχο εὐστοχο παράδειγμα μέ τούς Γερμανούς τοῦ Βουκουρεστίου, γιά νά δείξει τό παράλογο τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ Γερμανοῦ φιλοσόφου:

«Λέγει ἔτι πώς ἠρώτησεν ἕναν Ἑλληνα (ὅστις ἴσως νά ἦτον κροεπόωλης): Τί ἤθελε κάμη τό ἔθνος του, ἂν ἤθελε λάβῃ τήν πρώτην του λαμπρότητα;". Ἐκεῖνος τάχα νά ἀπεκρίθη ὅτι "πρῶτον κίνημά του ἤθελεν εἶσται νά σφάξῃ τούς μὴ ὀρθοδόξους"¹⁰⁰. Καί δράττεται λαβῆς πρὸς γενικήν τῶν Ἑλλήνων κατηγορίαν. Ὁμοιάζει τοῦτο ὡσάν νά ἐρωτήσῃ τινάς τούς ἐν Βουκουρεστίῳ ἄρματοποιούς Γερμανούς, ποῖα ψηφίσματα ἔχουσι νά ἐκδοθῶσιν εἰς τό μέλλον ἀπό τό βουλευτήριον τῆς πατρίδος των; καί ν' ἀκούσῃ, ὅτι πρῶτον θέλει εἶναι τό νά κοπῶσιν οἱ πόδες ὄλων ἐκείνων ὅπου δέν ἄρματηλατοῦσι! Καί ἐδῶ ἀπό τοῦ μέρους τό ὄλον κατακρίνει».

Ἀπό τό κείμενο διαπιστώνεται ὅτι ὁ Ρήγας ἦταν ἐνήμερος τῶν βιβλίων πού γράφονταν στήν Εὐρώπη γιά τήν Ἑλλάδα, ὅπως τοῦ Rauw καί τοῦ Tott καί βρῖσκει τήν εὐκαιρία νά ἀντικρούσει τίς κατηγορίες τοῦ πρώτου καί νά χρησιμοποιήσῃ ἀντίστοιχα τή θετική γραφή τοῦ δευτέρου. Δεῖγμα τῆς εὐρύτητας τοῦ πνεύματος τοῦ Ρήγα καί τῆς πολυμέρειάς του σέ

100. Σημειώνεται ὅτι ὁ Ρήγας ἄλλη μία φορά κάνει ἀναφορά στούς «ὀρθοδόξους» καί συγκεκριμένα στόν «Ἕμνο πατριωτικό», στροφή 13, τονίζει:

*«Ὅποιος λοιπόν εἶναι καλός,
καὶ ὀρθόδοξος χριστιανός,
μέ τ' ἄρματα στό χέρι,
ἄς δράμῃ σάν ξεφτέρι,
τό Γένος του νά σώσῃ
μέ χαρά, μπρέ παιδιά!».*

καιρό πού προετοιμάζονταν για τήν ἐπανάσταση. Θεωροῦσε ὁμως πολύ σημαντική τήν ἐνίσχυση τοῦ ἠθικοῦ φρονήματος τῶν Ἑλλήνων, μέ τήν ὑπόμνηση τῆς ἀρχαίας ἱστορικής κληρονομιάς.

Βλαχία. Σχετικά μέ τίς προσωπικές παρατηρήσεις τοῦ Ρήγα ἐπισημαίνουμε ὅτι δέν καταγράφει μόνο τίς ἐμπειρίες του, πού εἶχε στήν Ἑλλάδα, ἀλλά καταγράφει καί παρατηρήσεις ἀπό τή διαβίωσή του στή Βλαχία, ὅπως ἐκείνη πού εἶδε στό Γίργγιοβο. Συγκεκριμένα ὅταν τό γαλλικό κείμενο γράφει γιά τήν ρίψη κλαδιοῦ στά νερά τοῦ Ἄλφειοῦ ποταμοῦ συνοδευόμενα μέ κρυφές εὐχές, ὁ Ρήγας βρῖσκει τήν εὐκαιρία καί μνημονεύει μία παρόμοια παραδοσιακή πρακτική, μάλιστα νεαρῶν Τούρκων μέ κείμενα ἀπό τό Κοράνιο. Συγκεκριμένα σημειώνει: «*Τῷ 1788¹⁰¹ ἔτει ὄντας εἰς τό Γίργγιοβον εἶδον (τή παραμονή τοῦ ἀγίου Γεωργίου) νά γράφωσιν εἰς μικρά χαρτία παντός χρώματος μίαν τετράστιχον εὐχὴν ἐκ τοῦ Κορανίου. Τῇ αὐγῇ, ἔρχονται εἰς τήν γέφυραν ὅπου ἐνώνει τά δύο κάστρα ὅλοι οἱ νέοι καί νέαί τοῦρκοι καί ρίπτουσιν ἕκαστος τήν εὐχὴν εἰς τόν Δούναβιν. Ἐάν πέση μέ τά γράμματα πρὸς τόν οὐρανόν, ὑπανδρείαν καί παντοειδῆ εὐτυχίαν δηλοῖ. Ἐάν πρὸς τό νερόν, δυστυχίαν· εἶδέ καί καταποντισθῆ, θάνατον. Συναναμίγνυνται αἱ χαροποαῖ κροναί τούτων μέ τά δάκρυα καί τήν κατήφειαν ἐκείνων καί ἅμα ἀνίσχοντος τοῦ ἡλίου διασκορπίζεται ἡ συνάθροισις*», (σ. 295).

Ἐπίσης ὁ Ρήγας προσθέτει τή σχετική ἐμπειρία του ἀπό τή Βλαχία στό σημεῖο πού ὁ Γάλλος συγγραφέας γράφει γιά τά μικρά πτηνά, τά ὁποῖα κυνηγημένα ἀπό τά γεράκια ἀναγκάζονται καί καταβαίνουν στή γῆ καί οἱ ἄνθρωποι τά σκοπώνουν μέ ξύλα καί τά πιάνουν μέ βρόγια, παρατηρῶντας ὅτι

101. Μέχρι τώρα ἡ χρονολογία 1788 εἶναι ἡ πρώτη γνωστή καταγεγραμμένη ἡμερομηνία γιά τήν διαμονή τοῦ Ρήγα στή Βλαχία.

δέν εἶναι πρώτη φορά «ὄπου ἄσπονδοι ἐχθροὶ ἠνώθησαν, διὰ νά μὴν ἀφίσωσιν καμμίαν σωτηρίαν εἰς τὴν ἀδυναμίαν». Συγκεκριμένα παρατηρεῖ: «Τοῦτο γίνεται καὶ τὴν σήμερον ἐν τῇ Βλαχία εἰς τὰς τοπαρχίας Βλάσκαν, Τέλ Ὀρμάνι καὶ Ὀλτον. Οἱ χωριάται ἐξέρχονται εἰς τὴν πεδιάδα, ρίπτουν ταῖς σκούφαις τους εἰς τὸν ἀέρα ὑψισταμένων τῶν ξεφτεριῶν, ἢ τῶν ἀνεμοστάτων, κτυποῦσι μὲ ξύλα τὰ μικρὰ πτηνά, δέν δίδουσιν ὁμως κανένα τοῖς συντρόφοις των, λέγοντες πὼς φεύγουσιν ἀφ' οὗ ἔχουσι τί νά φάγωσιν. Οἱ κυνηγοὶ αὐτοὶ λέγονται Χεριασῆδες εἰς τὴν αὐτόχθονα διάλεκτον ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν πτηνῶν ἢ τῆς κραυγῆς χέρο. χέρο. δι' ἧς τὰ ἐκπλήττουσι», (σ. 332).

Μεταγενέστερες ἐκδόσεις τοῦ «Νέου Ἀναχάρσιδος»

Τό πολύτομο ἔργο τοῦ Γάλλου συγγραφέως Barthélemy ἐκδόθηκε τό 1819 σέ ἑπτὰ τόμους στό 8ο σχῆμα, ἐνῶ μία ἐπιτομή τοῦ ἔργου ἐκδόθηκε τό 1838. Οἱ τίτλοι ἔχουν ὡς κατωτέρω:

1). «Περιήγησις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος εἰς τὴν Ἑλλάδα παρά τοῦ Ἀββᾶ Βαρθολομαίου μετενεχθεῖσα δ' ἐκ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς διάλεκτον καὶ τύποις ἐκδοθεῖσα μέ τούς ἀνήκοντας αὐτῇ πίνακας παρά τοῦ ρωσικοῦ ἐπωνυμ. Συμβούλου Χρυσοβέργη Κουροπαλάτου τοῦ ἐξ Ἀγχιάλου. Τόμος Πρῶτος. Ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας κατά τὴν τυπογραφίαν τοῦ Κ. Ἰωάννου Σνειρέρου, 1819».

Σημειώνουμε ὅτι στή σ. ιδ' τῆς εἰσαγωγῆς μνημονεύονται οἱ δύο προγενέστεροι τόμοι, πού ἐκδόθηκαν τό 1797 ἀπό τόν Γεώργιο Σακελλάριο καί τόν Ρήγα Βελεστινλή. Ἐπί πλέον παρατηρήσαμε ὅτι ἐνῶ στό κείμενο δέν ἀναγράφει τὰ νεοελληνικά τοπωνύμια δίπλα στά ἀρχαῖα, ὅπως ἔκανε ὁ Ρήγας, ὁμως τὰ ἀναγράφει στόν Πίνακα πού παρατίθεται. Προσθέ-

του με ότι παρουσίαση τῆς ἔκδοσης αὐτῆς ἔγινε στὸν *Ἑρμῆ τό Λόγιο*¹⁰² τοῦ 1820.

2). «*Ἐπιτομή τῆς Περιηγήσεως τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος τοῦ Ἀββᾶ Βαρθελεμῆ. Μεταφρασθεῖσα ὑπό Σ. Σκούφου, καί ἔκδοθεῖσα δαπάνη τοῦ Β. Βιβλιοπωλείου. Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς Β. Τυπογραφίας 1838*».

Ἐπισημαίνουμε ὅτι στήν εἰσαγωγή δέν μνημονεύονται οἱ προγενέστερες ἐκδόσεις τοῦ Γεωργίου Σακελλάριου, τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ καί τοῦ Χρυσοβέργη Κουροπαλάτου καί δέν ἀναγράφονται οἱ σχετικές ὑποσημειώσεις τοῦ γαλλικοῦ κειμένου.

Ἐπανεκδοση τοῦ «Νέου Ἀναχάρσιδος» τοῦ Ρήγα

Ὁ τέταρτος τόμος «*Νέος Ἀναχάρσις*», Βιέννη 1797, τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ ἐπανεκδόθηκε μέχρι τώρα ἄλλες δύο φορές, ἐνῶ τρίτη εἶναι ἡ παρούσα τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα καί γιά πρώτη φορά φωτομηχανική ἐπανεκδοση.

1). Ὁ Λεάνδρος Βρανούσης ἐξέδωσε τόν τέταρτο τόμο «*Νέος Ἀναχάρσις*» στή Σειρά Ἑπαντα Νεοελλήνων Κλασσικῶν, *Ρήγας Βελεστινῆς-Φεραῖος*, Ἀθήνα 1968, τόμ. 2, σ. 435-567.

Σημειώνουμε ὅτι στήν ἔκδοση αὐτή περιλήφθησαν ἀπό τή μετάφραση τοῦ Γεωργίου Βεντότη μόνο περί τίς 24 σελίδες ἀπό τίς 98 καί ἐπί πλέον δέν περιέχεται Εὐρετήριο ὀνομάτων προσώπων τόπων καί πραγμάτων.

2). Στή Σειρά τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, «*Ρήγα Βελεστινῆ*,

102. Δημήτριος ὁ Χαρίδημος, «Ἐκθεσις συνοπτική τῆς Περιηγήσεως τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος καί τῆς μεταφράσεως αὐτῆς εἰς τήν κοινὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον», *Ἑρμῆς ὁ Λόγιος*, Βιέννη 1820, φωτομηχανική ἐπανεκδοση ἀπὸ τό Ἑλληνικὸ Λογοτεχνικὸ καί Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο, Ἀθήνα 1990, σ. 595-599.

᾿Απαντα τά Σωζόμενα»¹⁰³, Τέταρτος τόμος, ᾿Αθήνα 2000, μέ Εἰσαγωγή-Ἐπιμέλεια-Σχόλια τῆς ᾿Αννας Ταμπάκη ἐκδόθηκε ὁ «*Νέος ᾿Ανάχαρσις*» τοῦ Ρήγα Βελεστινλή, ὅπου περιέχεται ἐπί πλέον γλωσσάριο, εὐρετήριο ὀνομάτων προσώπων καί τόπων καί ἓνα ἐπίμετρο.

Ἐπεξήγηση μερικῶν λέξεων

ἀδιαιθένητετον 309: ἀνυπεράσπιστο, ἀδιαφέντετο
ἀμοιβαδόν: 294: ἀμοιβαίως
ἀναλῶ 111: λιώνω
ἀνεπίβατος 128: ἀπροσπέλαστος, ἀπρόσιτος
ἀνευχαριστία 105: γιά τή λέξη τοῦ γαλλικοῦ κειμένου «*répugnance*», ἀπέχθεια, ἀποστροφή
ἀνίσχοντος τοῦ ἡλίου 295: ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου
ἀντεριστής 228, 287, 230: ἀντίπαλος
*ἀντηχολογῶ*¹⁰⁴ 195: ἀντηγῶ, «καταπνιγμένοι ἀπό τās ὀξείας φωνάς ἀφ' ὧν ἀντηχολογεῖ ἡ σάλλα»
*ἀξιοπιστότης*¹⁰⁵ 216: μεταφράζεται τό «*crédit*»
ἀξιότης 216: ἀποδίδει τό «*mérite*»
ἀπαιωρῶ, 257, 307: κρεμνῶ, ἀναστέλλω, ἀναβάλλω, διακόπτω
ἀπεσχοιτισμένοι αἰῶνες 222: ἀπομακρυσμένοι αἰῶνες, ᾿Αποδίδει τοῦ γαλλικοῦ κειμένου τό «*siècles éloignes*» (p. 197)

103. Ἡ Σειρά «Ρήγα Βελεστινλή, ᾿Απαντα τά Σωζόμενα», ᾿Αθήνα 2000, τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι περιλαμβάνονται ὅλα τά ἔργα τοῦ Ρήγα, ἐνῶ εἶναι ἐλλιπής, διότι δέν περιέχονται ἡ «*Χάρτα τῆς Ἑλλάδος*», ἡ «*Νέα Χάρτα τῆς Βλαχίας*», ἡ «*Γενική Χάρτα τῆς Μολδοβίας*» καί ἡ εἰκόνα τοῦ Μεγάλου ᾿Αλεξάνδρου.

104. Ὁ Στέφ. Κουμανούδης, ὀ. π., σ. 96, τήν ἀναγράφει ὡς νέα λέξη τοῦ Ρήγα.

105. Ἡ λέξη «ἀξιοπιστότης» ἴσως εἶναι φτιαγμένη ἀπό τόν Ρήγα. Στό *Λεξικό* τοῦ ᾿Ανθίμου Γαζῆ ἀπαντᾶται ἡ λέξη «ἀξιοπιστοσύνη».

ἀπρωρημένα 153: κρεμασμένα, προσηλωμένα, ἀπό τό ρῆμα ἀπαιρωῶ «τά βλέμματά μου, μέ ὄλον ὅπου ἦτον ἀπρωρημένα εἰς ἓνα πλῆθος ἡδονικῶν θεαμάτων»
 Ἄρκτος 149, 183, 184, 202: Βορρᾶς
 ἄσπρα¹⁰⁶ 320: χρήματα
 αὐτεξουσιότης¹⁰⁷ 117: ἀποδίδει τό «indépendance»
 αὐτοκράτωρ 167, 225, 257: ἀποδίδει τόν ὄρο «souverain»
 αὐτοκρατορία 188: ἀποδίδει τόν ὄρο «empire», ἐνῶ στή σ. 167 καί 345 τό μεταφράζει ὡς «βασίλειον» καί στήν ἴδια σελίδα ὡς «βασίλειον» ἀποδίδει τό «état»
 διάρκησις¹⁰⁸ 166, 293: διάρκεια
 δικαιώνησις 51: διαιώνιση. Πρέπει νά ἀφαιρεθεῖ τό γράμμα κ διαφενδεύω 222: ὑπερασπίζω
 διπλώνω¹⁰⁹ 292, 346 καί ἐπιδιπλώνω. 290, 292: διπλασιάζω
 δόσιμον¹¹⁰ 203: φόρος
 δυσωπῶ 218: ἰκετεύω
 ἐγκαλεσμένοι¹¹¹ 258: κατηγορούμενοι
 ἐγκεχυμένος 206: εἰδήμων, πεπειραμένος ἀποδίδοντας τό versè τοῦ γαλλικοῦ κειμένου «τόσον ἐγκεχυμένος εἰς τήν γνῶσιν τῶν ἀρχαίων χρήσεων», μετοχή παρακειμένου τοῦ ἐγγέομαι

106. Ὁ Γ. Βεντότης, *Τριγλωσσον λεξικόν*, Βιέννη 1790, σημειώνει «argent= τά χρήματα, κοινῶς τά ἄσπρα».

107. Τόν ὄρο «αὐτεξουσιότης» ἀναγράφει καί ἡ *Ἐφημερίς*, Βιέννη 1797, σ. 925. Μέ τήν εὐκαιρία τονίζεται ὅτι θά πρέπει νά γίνει μία συστηματική μελέτη τῶν κειμένων τοῦ Ρήγα καί τῶν κειμένων τῆς «Ἐφημερίδος», πού ἐξέδιδαν στή Βιέννη οἱ ἀδελφοί Πούλιου, γιά νά δεῖ κανεῖς τίς λέξεις καί ὄρους πού παράλληλα χρησιμοποιοῦνται.

108. Ὁμοίως θά εἶναι μᾶλλον λέξη πλασμένη ἀπό τόν Ρήγα.

109. Τή λέξη «διπλώνω» ὁ Ρήγας ἀναγράφει καί στά *Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου*, ἄρθρο 35. Ἐπίσης καί ἡ *Ἐφημερίς*, Βιέννη 1797, σ. 509.

110. Ὁ ὄρος «δόσιμον» χρησιμοποιεῖται καί στό *Σύνταγμα*, ἄρθρα 20, 53 καί 101.

111. Ὁ Ρήγας στά ἄρθρα 55 καί 96 τοῦ Συντάγματός του χρησιμοποιεῖ τόν ὄρο «ἐγκάλεσις».

- ἐκκάλυψις 207: ἐφεύρεση
 ἔκονεύσαμεν 146: κωνεύω=σταυθμεύω πρὸς ἀνάπαυση ἢ ὕπνο, καταλύω
 ἐκπεπληγμένοι 236: μετοχή παρακειμένου τοῦ ἐκπλήττομαι
 ἐλευθεριότης 324: γενναιότης, μεταφράζοντας τὸ «générosité»¹¹².
 ἔμβριμος¹¹³ 346: λύπη καὶ ἀποδίδει τὸ «émotion»
 ἐμπεφωλευμένος 152: ἐμφωλεύω = ἐνυπάρχω κάπου κρυμμένος, κρύπτομαι ἐντὸς τινός
 ἐνεβλήθημεν ὡς διαβάται εἰς τὸ πλοῖον 176: ἐμβάλλομαι= εἰσέρχομαι, ἐπιβαίνω πλοίου
 ἐνθέσπισις¹¹⁴ 213: ἐνθεσπίζω, εἰσάγω θεσμό
 ἐπέκβασις 136: ἔκβαση
 ἐπιδαψιλεύω 218: παρέχω, χορηγῶ πλουσιοπαρόχως, μεταφράζει τὸ «prodiguer»
 ἐργοποιῖα 207: ἐργαστήρια, ἐργοστάσια μεταφράζοντας τὸ «manufactures» (p. 185)
 ἐφελκύω 155, 291, 300, 305, 320: προσελκύω, «ἐφελκύσει τὸν θαυμασμόν» 300, 305, 320, «ἐφελκύσθημεν ἀπὸ μελωδικούς φθόγγους» 155
 ἐφετώτερον 204: πῶς ἐπιθυμητό, ἀπὸ τὸ ἐφίεμαι
 ἐφηδύνθησαν¹¹⁵ 178: ἐφηδύνω, ἐπί+ἡδύνω
 ἐχέτλη 273: λαβὴ τοῦ ἀρότρου
 ἡδονή 202: εὐχαρίστηση, μεταφράζει τὴ λέξη «plaisir» (p. 180)
 θαμιζόμενον 242: θαμίζω=συχνάζω
 θεμωνιάζει 113: θημωνιάζει, συγκεντρώνει

112. Σημειώνουμε ὅτι ὁ Γ. Βεντότης, ὁ. π., τὸ «générosité» τὸ μεταφράζει ὡς «γενναιότης, ἐλευθεριότης».

113. Τὸ οὐσιαστικὸ «ἔμβριμος» ἴσως εἶναι πλασμένο ἀπὸ τὸν Ρήγα, ἐνῶ στὰ λεξικά ἀπαντῶνται «ἐνβριμίσις», δυσφορία, δυσανασχέτηση, ὅπως καὶ «ἐμβριμίημα».

114. Μᾶλλον ἢ λέξη εἶναι πλασμένη ἀπὸ τὸν Ρήγα.

115. Τὸ ρήμα «ἐφηδύνομαι» ἀναγράφεται στὴν «Ἐφημερίδα» τῶν Πουλιῶν, 21 Ἰουλίου 1797, σ. 671.

θεμωνιασμένους 155¹¹⁶: σωριασμένους
 ἱξευτής 227: ὁ συλλαμβάνων πτηνά δι' ἱξοῦ
 καθημερουσίως 205: ἀποδίδει τό «journallements», (p. 183)
 καθωραῖζω 209: ὠραῖζω, καλλωπίζω
 κατασταίνω 123, 145, 157, 203: κάνω
 καταστήματα 169: θεσμός, θέσπιση, μεταφράζοντας τό
 «établissement»
 κινήμος¹²⁷ 161: ἀναχώρηση, ξεκίνημα
 κλώνισμα¹¹⁸ 166: κλονισμός
 κατεκερδέσθη 200: κατακερδαίνω=ὠφελουῖμαι, κερδίζω
 κρισολογήματα¹¹⁹ 258: κρίσεις, ἀποδίδει τό «jugements»
 κρισολογία¹²⁰ 102, 253: κρίση, ἀπόφαση
 κριτήρια¹²¹ 253: δικαστήρια.
 κώχη 108: γωνιά, ἀποδίδει τό «réduit»
 λίσκος 227: σκαπάνη
 μεταιωροῦμαι 282: μετακινουῖμαι
 μισεύω 112: φεύγω
 μυκίσματα¹²² τῶν κυμάτων 196: ἀπό τό ρῆμα μυκῶμαι =μου-
 γκρίζω. Ἀποδίδεται τό «mugissements des flots», (p. 175). Πα-

116. Βλ. Ἐμμανουήλ Κριαρά, *Λεξικό τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς Δη-
 μώδους Γραμματείας, 1100-1669*, τόμ. Ζ', Θεσσαλονίκη, 1980, σ. 123,
 «Συνδυό, συντρεῖς, συντέσσερες χαμαί θεμωνιασμένοι», Θρ. Κυπρ. Μ.
 266.

117. Ὁ ὄρος «κρισολογήματα» μνημονεύεται καί στό *Σύνταγμα*, ἄρθρο 89.

118. Ὁ Ρήγας χρησιμοποιεῖ τόν ὄρο «κρισολογία» καί στό *Σύνταγμα*
 του, ἄρθρο 6.

119. Ὁ ὄρος «κριτήρια» εἶναι καί στό *Σύνταγμα* του, ἄρθρα 10 καί 86.

120. Βλ. Ἐμμ. Κριαρά, ὁ. π., τόμ. Η', Θεσσαλονίκη 1982, σ. 201.

121. Τῆ λέξη «κινήμος» ὁ Ρήγας τήν χρησιμοποιεῖ καί στά *Ὀλύμπια*, *Ὁ
 Ἡθικός Τρίπους*, ἔκδ. Ἐπιστημονικῆς Ἑταιρείας Μελέτης Φερῶν-Βελεστί-
 νου-Ρήγα, Ἀθήνα 2001 σ. 55.

122. Ἡ λέξη «μύκισμα» θά εἶναι μᾶλλον πλασμένη ἀπό τόν Ρήγα καί
 δέν ἔχει καταγραφῆί στά λεξικά, ἐνῶ ὑπάρχουν οἱ λέξεις «μυκηθμός, μύ-
 κημα, μυκῶμων, μύκησις, μυκητής, μυκητίας».

ρόμοια καί ἡ φράση «τά κύματα ἔπιπτον μυκώμενα» σ. 154.
 νομοδότης¹²³ 221: νομοθέτης, μεταφράζει τό «*législateur*», (p.
 197), ἐνῶ στήν ἐπόμενη σελίδα χρησιμοποιεῖ τόν ὄρο «νο-
 μοθέτης», ὅπως καί στήν *Ἐπαναστατική Προκήρυξη*.
 ξενισμένοι 224: φιλοξενούμενοι, ἀποδίδοντας τό «*nous étions
 loges*» p. 200.
 πολιτάρχες 247: ἀποδίδει τό «*magistrats*»
 σπεῦσις 280: σπουδή, βίαση
 συγκοινωνία¹²⁴ 203: ἐπικοινωνία, μεταφράζεται στό
 «*communication*» (p. 181)
 συλλύπησις¹²⁵ 97: ἔκφραση λύπης
 συνάζεται 167: συγκεντρώνεται
 τάγματα τῶν πολιτῶν 221: τάξεις, ἀποδίδει τό «*classes de
 citoyens*», p. 197
 ταπτόμεθα 249: τάττομαι=τάσσομαι
 ὕβριτα¹²⁶ 6, 20, 43: ὕβρις
 ὕβρισμός 138: ὕβρις
 ὕλακτίσματα¹²⁷ λαγωνικῶν 327: γαυγίσματα
 ὑπεγέροθησαν 238: ξεσηκώθηκαν
 ὑπεκλάμπει 173: ἀναβλύζει, «ὑπεκλάμπει ἐκ τῆς ρίζης αὐτοῦ
 τοῦ δένδρου», ἀποδίδει τό γαλλικό «*qui jaillit du pied de cet*

123. Τόν ἴδιο ὄρο «νομοδότης» ἀναγράφει καί ἡ *Ἐφημερίς*, Βιέννη 1797, σ. 871.

124. Ὁ Ρήγας μεταφράζει τό γαλλικό ὄρο «*communication*», p. 181. Τόν ὄρο αὐτό χρησιμοποιεῖ στά *Δίκαια τοῦ Ἄνθρώπου*, ἄρθρα 17, 23, 24 καί στό Παράρτημα τοῦ Συντάγματός του.

125. Ὁ Στ. Κουμανοῦδης, *Συναγωγή νέων λέξεων*, 1900, (1980), σ. 944, ἀποδίδει τή λέξη «συλλύπησις» στόν Ἄδαμάντιο Κοραῆ, χωρίς ὁμως νά ἀναγράφει τή χρονολογία.

126. Ἐντύπωση προκαλεῖ πού ὁ Γ. Βεντότης χρησιμοποιεῖ τή λέξη «ὕβριτα», πού μάλλον εἶναι πλασμένη ἀπό τόν ἴδιο καί ὁ Ρήγας τή λέξη «ὕβρισμός».

127. Μάλλον θά εἶναι τοῦ Ρήγα ἡ λέξη «ὕλακτίσματα».

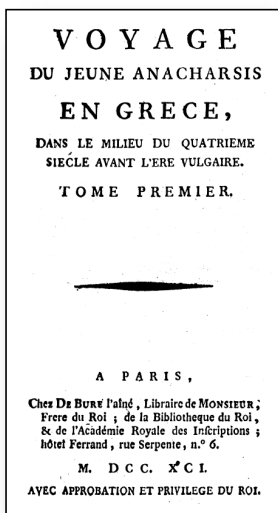
arbe», «ὑπεκλάμπουσι πηγαί»¹²⁸ 150
 ὑποποιοῦμαι 126: προσποιοῦμαι
 ὑποστάσια 281: χῶρος γιά τά ἄλογα, ὅπως αὐτό συμπεραίνεται ἀπό τήν παραβολή τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου «πολλά ὑποστάσια καί ἀμαξοστάσια» μέ τό γαλλικό κείμενο «des remises pour les chars et pour les chevaux» (p. 250). Ὁ Ρήγας ἀποδίδει μέ τό «ἀμαξοστάσια» τό «remises pour les chars» καί κατ' αὐτόν τόν τρόπο τό «remises pour les chevaux» γιά τό χῶρο γιά τά ἄλογα
 ὑποστατικά 213: περιουσία, ἀποδίδοντας τό «possessions» (p. 190)
 ὑποστηριγμός¹²⁹ 343: ὑποστήριγμα
 ὑπουργῶ 110, 174: ὑπηρετῶ
 φιλεύω 122: φιλοξενῶ
 χροάδια¹³⁰ τῶν ἤχων. 173: χροιά τῶν ἤχων
 χώρα¹³¹ 248: κωμόπολη

128. Σημειώνουμε ὅτι ὁ Στέφ. Κουμανούδης, *Συναγωγή νέων λέξεων*, 1900, (1980), σ. 1034, καταχωρίζει τή φράση «ὑπεκλάμπουσι πηγαί» μέ τήν παρατήρηση ὅτι εἶναι τοῦ Ρήγα, πού εἶναι ὅπως δείχνουμε ἀπό τό *Νέον Ἀναχάρσι*, 1797, σ. 150, χωρίς ὁμως νά ἐρμηνεύεται. Καί ἡ λέξη «ὑπεκλάμπω» μᾶλλον θά εἶναι πλασμένη ἀπό τόν Ρήγα.

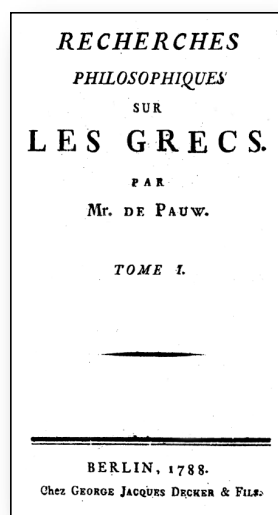
129. Ἡ λέξη «ὑποστηριγμός» ἀποδίδεται σέ μεταγενέστερο κείμενο τοῦ 1839 ἀπό τόν Στ. Κουμανούδη, ὁ. π., σ. 1056, ἐνῶ ἀναγράφεται στά 1797 ἀπό τόν Ρήγα.

130. Ἡ λέξη «χροάδια» μνημονεύεται ἀπό τόν Στέφ. Κουμανούδη, ὁ. π., σ. 1120, χωρίς μνεία τοῦ Ρήγα.

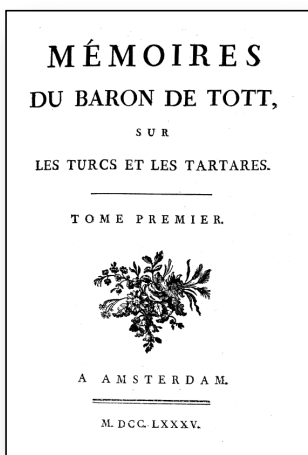
131. Στό *Λεξικό* τοῦ Βεντότη ἡ γαλλική λέξη «bourg» ἀποδίδεται ὡς «κωμόπολις».

Ἡ σελίδα τίτλου τοῦ πρώτου τόμου
τοῦ βιβλίου τοῦ Barthélemy
«Voyage du Jeune Anacharsis en Grèce»
Παρίσι 1791.

Ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου
τοῦ Pauw, 1788,
ἐναντίον τοῦ ὁποῦ γράφει ὁ Ρήγας.

Ἡ σελίδα τίτλου τοῦ βιβλίου τοῦ Tott,
τόν ὁποῖο μνημονεύει ὁ Ρήγας.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ
ΤΟΥ
ΝΕΟΥ ΑΝΑΧΑΡΣΙΔΟΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:
ΓΑΛΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ Barthélemy

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Π Ε Ρ Ι Η Γ Η Σ Ι Σ

τοῦ

ΝΕΟΥ ΑΝΑΧΑΡΣΙΔΟΣ

εἰς τὴν

ΕΛΛΑΔΑ

περὶ τὸ μέσον τῆς τετάρτου Αἰῶνος πρὸ Χριστοῦ.
Συντεθεισα ἐν τῇ Γαλλικῇ διαλέκτῳ παρὰ τῆς

Κυρίου

Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Υ,

Καὶ μεταφρασθεῖσα

παρὰ

Γεωργίου Κωνσταντίνου Σακελλαρίου

τῆς ἐκ Κοζάνης,

Τύποις δὲ ἐκδοθεῖσα

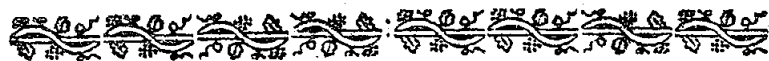
Δαπάνῃ Φιλελλήνων.

Τ Ο Μ Ο Σ Π Ρ Ω Τ Ο Σ.

Ἐν Βιέννῃ

1797

Παρὰ ΜΑΡΚ. ΠΟΥΛΙΟΥ

ΕΙ'ΔΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΥΓΓΡΑΦΕΩΣ.

Εδὴ ὑποδέτω ἓνα Σκυθὴν ὀνόματι Ἀνάχαρσιν, ὅστις ἔλθων εἰς τὴν Ἑλλάδα μερικὸς χρόνος πρὸ τῆς γεννήσεως τῶ Ἀλεξάνδρου, καὶ κατοικήσας εἰς τὰς Ἀθήνας, κάμνει διαφόρους περιηγήσεις εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, παρατηρῶν τὰ ἔθη καὶ τὰς συνηθείας τῶν γενῶν, συνεχόμενος εἰς τὰς ἐορτάς των, μελετῶν τὸν τρόπον τῆς διοικήσεώς των, ἀφιερῶν τὸν καιρὸν τῆς ἀεγίας τῆς εἰς ἐξετάσεις τῆς προόδου τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, συναναστροφόμενος ἄλλοτε μὲ τὸς μεγάλους ἀνδρας ὅπῃ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤκμαζον, οἷος ἦτον ὁ Ἐπαμινόνδας, ὁ Φωκίων, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Δημοσθένης κ. οἱ λ. Ἀφ' ἧ εἶδε τὴν Ἑλλάδα δαλωμένην ἀπὸ τὸν Φίλιππον, πατέρα τῶ Ἀλεξάνδρου, ἐπανακάμπτει εἰς τὴν Σκυθίαν, ὅπῃ βάνει εἰς τὰξιν

τὴν συνέχειαν τῶν περιηγήσεών τε. Καὶ διὰ τὸ μὴν ἠθέληεν ἀναγκαστῆρὶ νὰ διακώψῃ τὴν διήγησίν τε, ἐκδέτει εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τὰ ἀξιομνημόνευτα συμβάματα ὅπῃ ἠκολέθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ τῆς νὰ μισεύσῃ ἀπὸ τὴν Σκυθίαν.

Ἡ ἐποχὴ ὅπῃ ἐκλεξάμεθα μία ἀπὸ τὰς περιεργωτέρας ἐποχὰς ὅπῃ μᾶς παραδίδει ἡ Ἱστορία τῶν γενῶν, ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῆ κατὰ δύο τρόπους· ἐκ μέρους τῶν ἐπισημῶν καὶ τεχνῶν συνδέει τὸν αἰῶνα τῆς Περικλέους μετὸν τῆς Ἀλεξάνδρου· ὁ Σκύθης μετὰ συνανεστράφη μετὰ πολλὰς Ἀθηναίους, οἱ ὅποιοι συνέζησαν μετὸν Σοφοκλῆ, Εὐρυπίδην, Ἀριστοφάνην, Θεοκυδίδην, Σωκράτην, Ζεύξιδα καὶ Παρράσιον. Θέλω ἀναφέρει μερικὰς ἀπὸ τῆς περιφήμας συγγραφεῖς, ὅπῃ αὐτὸς ἐγνώρισε. Αὐτὸς ἦτον παρὼν ὅταν ἐφάνησαν κατὰ πρῶτον τὰ ἀριστεργήματα τῆς Πραξιτέλους, τῆς Εὐφράνωρος, καὶ τῆς Παμφίλου, ὁμοίως

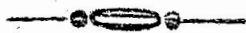
καὶ τὰ πρῶτα πειράματα τῆ Ἀπηνέως,
καὶ τῆ Πρωτογένε, ἅ εἰς ἓνα ἀπὸ τῆς
ὑπερινῆς χρόνου τῆς ἐν Ἑλλάδι διατριβῆς
τα, ἐγεννήθη ὁ Ἐπίκερος ἅ ὁ Μένανδρος.

Ἐκ μέρους τῆς δευτέρας θεωρίας,
αὐτὴ ἡ ἐποχὴ δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀξιο-
σημείωτος· ὁ Ἀνάχαρσις ἦτον αὐτόπτης
ἐκείνης τῆς μεταβολῆς, ἥτις παρήλ-
λαξε τὴν μορφήν τῆς Ἑλλάδος, καὶ μετ'
ὀλίγον καιρὸν κατέσρεψε τὸ βασίλειον τῶν
Περσῶν. Εἰς τὸν ἐρχομὸν τα, ἤυρε τὸν νέον
Φίλιππον πλησίον τῆ Ἐπαμινόνδα· τὸν
εἶδε νὰ ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδο-
νίας, νὰ κινή ὅλας τὰς δυνάμεις τῆ πνεύ-
ματος τα δι' εἴκοσι δύο ἐτῶν κατὰ τῆς Ἑλ-
λάδος, καὶ τελευταῖον νὰ βιάσῃ τῆς ὑπε-
ρηφάνους ἐκείνης δημοκρατίας νὰ προσρέξω-
σιν εἰς τὰς ἀγκάλας τα.

Ἐγὼ συνέγραψα πολλῶ μᾶλλον
μίαν περιηγησιν παρὰ ἱστορίαν, ἐπειδὴ καὶ ὅ-
λα παρασαίνονται εἰς τὴν περὶ μίαν μιᾶς πε-

ρηγήσεως, μάλιστ' ἀναφέρονται καὶ κάποιαι λεῖπτολογίαι, αἱ ὅποια δὲν εἶναι συχωρημένοι εἰς ἓνα ἰσορρῶν. Αὐταὶ αἱ λεπτολογίαι ὅταν ἀποδίδονται εἰς τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων ἀναφέρονται μόνον εἰς τὰς παλαιὰς συγγραφεῖς, συνεχῶς ὅμως μετέχουσι καὶ τῆς κρισεως τῶν νεωτέρων· ἐγὼ τὰς ἐξέτασα ὅλας πρὸ τῆς νὰ τὰς βάλλω εἰς πρᾶξιν. Εἰς μίαν δευτέραν σκέψιν τῆ συγγραμμάτος με ἀπέβαλλα πολλὰς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἴσως ἡμπερὸς νὰ παραβλέψω καὶ ἄλλας.

Τῆτο τὸ σύγγραμμά μου τὸ ἀεχισατῶ αψνζ ἔτει, καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δὲν ἐσχόλασα ἀπὸ τὸ ἔργον με, καὶ βέβαια δὲν ἠθέλα τὸ ἐπιχειρεῖν, ἂν, μὴ ὦν τόσον ἐκθαμβισμένος ἀπὸ τὴν ὠραιοῦτητα τῆς ὑποθέσεως, ἠθέλα μεταχειρεῖν περὶ σότερον τὰς δυνάμεις με παρὰ τὴν τόλμην με.

Τοῖς Φιλέλλησιν Ἀναγνώσαις!

Απὸ ὅλα τὰ γένη, τῶν ὁποίων ἡ ἀρχαία ἰστορία
 ἔμεινεν ἀβλαβῆς ἀπὸ τὰς καταδρομὰς τῆ πανδαμά-
 τωρος χρόου, κανένα ἄλλο δὲν ἤγειρε τόσον τὴν πε-
 ριέργειαν ἢ τὸν ζῆλον τῶν μεταγενεσέων, ὅσον τὸ
 γένος τῶν Ἑλλήνων. Ὅλα τὰ ἤδη ἀκμάζοντα τῆς
 Εὐρώπης γένη, προβαίνοντα καθ' ἐκάστην εἰς ἀνώτε-
 ρον τῆς τελειότητος βαθμὸν τόσον κατὰ τὰς μαθη-
 σαις, ὅσον καὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν τῶν διαγωγὴν,
 ἔχουσι πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν ὡς πρωτότυπα τὰς
 λαμπρὰς ἐκείνας τῆς εὐκλεῆς Ἑλλάδος ἀνδρας, οἵτι-
 νες ἔφερον εἰς φῶς τὰς πρώτας ἀρχὰς ὅλων τῶν κα-
 θηκόντων, ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὰ ὑψώσασθαι
 τὸν νῦν εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἀληθείας, ἐξ ἧς ἐκπη-
 γάζουσιν ὅλα τὰ καλὰ τῆς πολιτικῆς ζωῆς, ὅλαι αἱ
 γλυκύτητες τῆ κοινωνικῆς πολιτεύματος, ἐνὶ λόγῳ,
 ὅλα ἐκείνα ὅπερ καθοδηγῶσι τὰς ἀνθρώπους εἰς τὴν
 ἀληθῆ εὐδαιμονίαν. Ἡ Ἑλλὰς κειμένη εἰς τὸ κέντρον
 τῆ πολιτικῆς κύκλου ἐκτείνει πανταχῆ τὰς ἀκτῖνας της,
 ἢ δίδει φῶς εἰς ὅλας τὰς παρατηρητὰς τῆς λαμπρό-
 τητός της. Ἐν αὐτῇ εὕρισκε ὁ νομοθέτης τὰς πρώτας
 πηγὰς τῶν σοφῶν νόμων, ὁ φιλόσοφος τὰς ἀληθεῖς

ΤΟ Γ' Σ ΦΙΛΕΛΛΗΣΙΝ

ἀρχὰς τῶν ἐπισημῶν, ὁ στρατηγὸς τὰς ἀρετικὰς κανόνας τῆς τακτικῆς, ὁ ἰατρὸς τὰς πρώτας παρατηρήσεις τῆς ἀνδρωπίνης φύσεως, ὁ ποιητὴς ἢ ὁ ἔξη-
 τωρ τὴν ζωηρότητα τῆς φαντασίας καὶ τὸ κατ' αὐ-
 τὸ ὕψος τῆς λόγου, ὁ ζωγράφος τὴν ἀκριβῆ μίμησιν
 τῆς κάλλους τῆς φύσεως, ἢ κάθε ἐπαγγέλματος ἀν-
 δρωπος τὴν βάσιν τῶν μαθησέων τε.

Ὅτι δὲν ὀμιλῶ ὡς ἓνας ἐνθουσιασμένος ἐπαινέ-
 τῆς τῶν λαμπρῶν προγόνων τῆ γένους με, ἀποδείκνυ-
 ται διὰ τῶν ἱξῆς λόγων ἐνὸς ἀλλογενῆς. „Τὸ ὄμμα
 „ ἐνὸς φιλοσόφου παρατηρητῆ τῆς ἰσορίας τῆς ἀν-
 „ δρωπότητος, δὲν εὕρισκει εἰς κανένα ἄλλο γένος
 „ τόσῃν διεξοδικῆν καὶ γλυκεῖαν διατριβὴν, ὅσην εἰς
 „ τὸ τῶν Ἑλλήνων· εἰς αὐτὸν τὸν εὐγενῆ λαὸν τῆ
 „ ἀνδρωπίνε γένους, εἰς τῆ ὅποισ τὴν ὑψηλὴν μόρ-
 „ φωσιν φαίνεται νὰ κατέβαλεν ὁ ἀγαθὸς δαίμων
 „ τῆς ἀνδρωπότητος ὅλην τε τὴν φροντίδα, καθὼς
 „ ἓνας τροφεὺς εἰς τὸν ἀγαπητότερον τῶν τροφίμων
 „ τε. Καθὼς ὁ Ἀλκιβιάδης μεταξὺ τῶν ἄλλων ὀ-
 „ μηλίμων τε νέων, ἔτω φαίνεται ἢ αὐτὸ μεταξὺ τῶν
 „ πεπολισμένων γενῶν κάθε αἰῶνος ἢ κλίματος —
 „ ἢ ὑπὸ τὰς κηλίδας τε εὐμορφον — ἢ εἰς τὰς ἀ-
 „ δυναμίας τε μεγάλων. Μὲ θεοφώτισον θεησκειάν,
 „ μὲ λαμπρὰν φιλοσοφίαν, μὲ καλλιτέρες νόμους,
 „ μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ πρὸς μόρφωσιν τῆ πνεύματος

ΑΨΝ ΑΓΝΩΨΤΑΙΨ!

„ ἢ Φωτισμὸν μέσα, ὅσα τὸ συμβεβηκὸς, ἢ ἢ Φι-
 „ λοπονία τῶν ἀνθρώπων διὰ δύο ἢ ἡμίσεως ἑκα-
 „ τονταετηρίδων μᾶς ἔδωσαν, ἰσάμεθα ἐν τῷ μέσῳ,
 „ ἢ μετρεῖμενοι μὲ αὐτὸ τὸ γένος, ὡσάν μὲ ἕνα ἡ-
 „ ρωϊκὸν μέτρον, εὐρίσκομεν τὸν ἑαυτὸν μας —
 „ πολλὰ μικρόν. „ (α)

Τοιοῦτω κρῖνοντες τρόπῳ οἱ ἀνιχνευταὶ πάσης
 ἀληθείας Εὐρωπαῖοι, ἀμιλλῶνται μὲ μεγάλης κό-
 πης διὰ νὰ κοινοποιήσωσιν εἰς τὰ γένη των τὴν ἀκρι-
 βῆ ἰσορίαν τῶν Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων τὰς ἀρετὰς ζη-
 λῶντες, ἐπιθυμῶσιν νὰ φθάσωσιν εἰς ἐκείνην τὴν ἀκμὴν,
 εἰς τὴν ὁποίαν ἠῦρίσκετο τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο γένος εἰς
 τὴν ἐποχὴν τῆ ἀνδρατε. (β) Οὔθεν ἢ δὲν ἀμελεῖ-
 σιν ἐδεμίαν εὐκαιρίαν, δι᾽ ἧς ἤθελαν δυνηθῆ νὰ ἀ-
 νακαλύψωσι καὶ τὸ παραμικρότερον πρᾶγμα ὅπῃ συν-
 τίνει εἰς τὸν σκοπὸν των. Περιεργοὶ περιηγηταὶ κατα-
 φρονῶντες τὰς δυσκολίας μακρυνῶν ὁδοιποριῶν, περιο-
 δεύουσιν ἀναταπαύσως τὰς περιφήμας τῆς Ἑλλάδος τό-
 πης, ἢ βλέπωσι μὲ μίαν ἀνέκφρασον αἰδησιν χαρᾶς,
 συγκεκραμένης ὅμως μὲ λύπην — τὰς πολιτείας ὅπῃ
 προήγαγον λαμπρὸς ἄνδρας, τῶν ὁποίων ἡ μνήμη μέ-
 νει δι᾽ ὅλων τῶν αἰώνων ἀθάνατος, τὰς πεδιάδας

(α) Προοίμιον τοῦ Γερμαν. μεταφρ. τοῦ νέου Ἀναχάρσ.

(β) αὐτόδι.

ὅπως Θουμάσιοι ἤρωες ἔχυσαν μετὰ χαρὰν τὸ αἷμα των διὰ τὴν πατρίδα, ἢ κατετρόπωσαν ὑπερτηρῶντα πλήθη βαρβάρων, τὰ ἐρείπια τῶν λαμπρῶν κτηρίων καὶ ἀριστεργημάτων, τῶν ὁποίων καὶ αὐτὰ τὰ συντέμματα δεικνύσιν τὴν ἐπιτηδεϊότητα τῶν τεχνιτῶν, κ. τ. λ.

Πολυμαθεῖς φιλοῖσορες καταδαπανῶσι τὴν ζωὴν των εἰς τὴν μελέτην τῶν παλαιῶν συγγραφέων, καὶ εἰς τὴν ἐκθεσὶν διαφόρων μερῶν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἰστορίας. Ἄλλοι περιγράφουσι τὴν γενικὴν ἰστορίαν των, ἄλλοι τὸς πολέμους, ἢ τὴν πολεμικὴν τάξιν των, ἄλλοι τὸς νόμους καὶ τὴν πολιτικὴν διοίκησίν των, ἄλλοι τὴν θεσικεῖαν των, ἄλλοι τὴν ποιητικὴν, ἄλλοι τὴν μουσικὴν των, καὶ ἄλλοι ἄλλα τὸ ὅποσον καθεκάστην πείρα μαυθάνουσιν ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπως εἰς κανένα μέρος τῆς Εὐρώπης διατρέβουσι.

Ἀγχαλὰ καὶ πολλοὶ τοῖσποι συγγραφεῖς ἐφάνησαν, μάλιστα ἐπὶ τῷ παρόντος αἰῶνος, εἰς ὅλα τὰ εὐκλεῆ τῆς Εὐρώπης γένη, ἐπιδίδοντες περίεργα καὶ ἀξιόπαινα τῶ ὄντι συγγράμματα, ὅμως κανένας δὲν κατέβαλε τόσῃν ἐπιμέλειαν, ὅσῃν ὁ συγγραφεὺς τῆς παρῶσης περιηγήσεως κύριος Βαρθολομαῖος. Αὐτὸς, θέλων νὰ ἐκθέσῃ μίαν ἀκριβῆ περιγραφὴν ὅλων ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὴν ἀληθῆ γνῶσιν τῶν Ἑλλήνων, διὰ τριάκοντα χρόνων μετέρχε-

Α' Ν Α Γ Ν Ω' Σ Τ Α Ι Σ.

το τῆς παλαιᾶς συγγραφῆς ἀπανθιζόμενος τὴν ἰσιωδεςέραν ὕλην ὅπῃ ἐχρησίμευεν εἰς τὸν σκοπόν τε· καὶ διὰ τὰ κατασῆση τὸ πόνημά τε μείζονος περιεργείας ἄξιον, ὑπέθεσεν ἓνα Σκύθην ὀνομαζόμενον Ἀνάχαρσιν, ὅστις περιοδεύσας ὅλην τὴν Ἑλλάδα μὲ ἀκρὰν περιέργειαν, ἀφ' ἧς ὑπέσχεψεν εἰς τὴν πατρίδα τε, ἐξέθεσεν ὅσα ἐκεῖ εἶδεν ἢ ἤκουσε. Μετὰ τοῦτο ὁμως δὲν ἠθέλησε τὰ πλάσῃ μίαν μυθώδη ἰσορρίαν, προθέτων ἓνα ἐπίπλασον περιηγητὴν, καὶ πολλάκις ἐπίπλασα πρόσωπα μετ' ὧν αὐτὸς ὀμιλεῖ· διότι κάθε ὕλη, ἣτις προβαίνει εἰς τὰς ὀμιλίαις των, εἶναι ἀπανθισμένη ἀπὸ παλαιᾶς συγγραφῆς, ὡς ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι φαίνεται.

Εὐθύς ὅπῃ τὸ παρὸν σύγγραμμα εὐγῆκεν εἰς φῶς, ὅλα τὰ ἐν παιδείᾳ διαπρέποντα γένη ἑνατένισαν εἰς αὐτὸ μὲ προσεχῆς καὶ ἐκστατικὸν ὄμμα, θαυμάζοντα τὸ ὑψηλὸν τῆς συγγραφῆς πνεῦμα, ἐν ᾧ εὐρίσκεισι κάθε τελειότητα, διὰ τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖ τὰ ἐπαινεθῆ ἓνας μεγάλος συγγραφεύς. Ἱστορικὴ ἀκρίβεια, ἐν ἣ ἑκτίθεται εὐφυῶς προσηρμοσμένον κάθε ἀξιόλογον συμβάν ὅπῃ ἠκολέθησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατ' ὄν χρόνον ὁ ξένος περιηγητὴς τε ἐν αὐτῇ διέτριβεν, ἢ καὶ πρὸ αὐτῆ· ὕψος τῆς λόγου, ποιητικὴ φαντασία, ζωγραφικὴ ζωηρότης, φιλοσοφικὴ κρίσις τῶν πραγμάτων, αὐτὰ εἶναι τὰ

προτερέματα τῆ κυρίῃ Βορθολομαίῃ, διὰ τὰ ὁποῖα θαυμάζεται παρὰ πάντων, ὡσάν ὅπῃ σπανίως συνέρχονται εἰς ἓνα συγγραφεῖα τοσαῦτα χαρίσματα.

Οὕσα λοιπὸν εὐλισμένη μὲ τοσαύτας ιδιότη-
τας, ἢ θεωρημένη ὡς μία ἀνθολογία τῆς γενικῆς
ιστορίας τῶν Ἑλλήνων ἢ Περιήγησις τῶν ἐν Ἀ-
ναχόρσιδος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν ταύτῳ με-
τεφράσθη εἰς ὅλας τὰς ἀκμαζέσας εὐρωπαϊκὰς δια-
λέκτους, ἢ ἔγινε κοινὴ εἰς ὅλα τὰ γένη, τὰ ὁποῖα
μὴν ὑποφέρουσι νὰ εἶναι ὑπερημένα τινὸς ἀξιολόγου
βιβλίου, ἀμοιβαίως μεταφράξασι τὰ τῶν ἄλλων
συγγραμματα.

Τοιοῦτος ἦτον ὁ ζῆλος τῶν ἄλλων γενῶν· πο-
λὺ μεγαλύτερος ὅμως ἐσάθη ὁ τῶν ὁμογενῶν μας,
ἀπὸ τῆς ὁποῖας ὅσοι μὲν εἰς ἄλλας διαλέκτους ἀνέγ-
νωσαν ταύτην τὴν περιήγησιν, ἐδρόσιζον τὸ βι-
βλίον μὲ δάκρυα, βλέποντες ἐν αὐτῷ ζωηροτάτως
ἐκτεθειμένας τὰς πράξεις ἢ τὴν εἰκόνα τῶν λαμ-
πρῶν προγόνων μας· — ὅσοι δὲ ἀδαεῖς ὄντες ξέ-
νων γλωσσῶν ἤκουον ἄλλας διηγεμένους περὶ αὐτῶν,
ἐπεθυμῶσαν μὲ ἀνεκφραστον πόθον νὰ ἰδῶσι ἢ εἰς
τὴν ἡμετέραν διάλεκτον ἓνα τοιοῦτον σύγγραμμα,
καθὼς καὶ οἱ πρῶτοι τὸ ἤρχοντο· ἀπὸ τὸν αὐτὸν

ζήλον κατακαιόμενος ἔγω, ἀπεφάσισα νὰ τὸ μεταφράσω εἰς τὴν διάλεκτόν μας· ἀλλ' ἀφ' ἧ ἔτελεύσω τὴν μετάφρασιν τῶν τριῶν πρώτων τόμων, ἔηθελα νὰ ἀρχίσω τὸν τέταρτον, μία σφαλερὰ ἔδησις, ὅτι μετεφράσθη παρ' ἄλλου ἔηδη ἐκδίδεται, ἔγινεν αἴτιον νὰ παύσω ἀπὸ τὸ ἔργον μου, ὅταν εἶχον τὴν εὐκαιρίαν· ἀνέκφραστος ὁμως ἐσάθη ἡ λύπη μου, ὅταν ἐβεβαιώσθη τὸ ἐπισφαλὲς τῆς πρώτης ἐδέσεως, μάλιστα εἰς ἓνα καιρὸν, καθ' ὃν ἡ πολυμέριμος σπερδὴ τῶν, περὶ ἧ ἀσχολῶμαι, ἰατρικῶν μαθημάτων, δὲν μὲ ἐσυγχωρῶσεν νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν τὸν πόδον μου· ἐν τέτοις ἄλλοι φιλογενεῖς τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι δαήμονες τῆς Γαλλικῆς διαλέκτου, μὴν ἠμπορῶντες νὰ βλέπωσιν ἀνευχαρίστητον τὸν πόδον τῶν ὁμογενῶν, καὶ τὸ γένος μας ὑπερημένον ἑνὸς τοιαύτου συγγράμματος, ἐξηκολόγησαν τὴν μετάφρασιν τῶν ἐπιλοίπων ἕξ τόμων, ἔτις ἔλαβεν ἀρχὴν ἢ εἰς τύπον ἐκδοσίσ τε.

Εἰς αὐτόχρημα ἦδη καταπεπεισμένος εἰμι, ὅτι οἱ φιλοπάτριδες Ἕλληνες ἄνευ δεκνύουσιν ὑποδοχὴν τῆς τοιαύτης τῶν προγόνων μας ἰσορίας, ἐν ἧ θέλωσιν ἰδῆ ζωηρότατα κεχαραγμένην τὴν εἰκόνα τῶν λαμπρῶν προγόνων μας, οἵτινες ἔλαμψαν ὑπὲρ ἅπαν γένος, καὶ ἄφισαν τὴν λαμπρὰν φήμην των δι' ὅλων τῶν αἰώνων. Εἶθε δὲ νὰ μὴν ἐκλεί-

ΤΟΙΣ ΦΙΛΕΛΛΗΣΙΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙΣ.

Ψη ποτὲ εἰς τὸ γένος μας, μάλιτα δὲ εἰς τὰς εἰ-
 δήμονας ἀλλοδαπῶν γλωσσῶν, ὁ ἔνθεμος ζῆλος
 τῆ νὰ πλατίζεται ἡ Ἑλλάς μὲ ἐπωφελῆ βιβλία.
 Ἐγγύωθε.

ὁ Μεταφραστὴς

Γεώργιος Κωνσταντῖνος
 Σακελλαρεῖς.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΝΕΟΣ Α'ΝΑΧΑΡΣΙΣ.

ΤΌΜΟΣ ΤΈΤΑΡΤΟΣ.

Μεταφρασθεῖς, τὰ μὲν 32. 33. καὶ 34

Κεφάλαια,

παρὰ τῆ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΤΟΤΗ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ.

Τὰ δὲ

35. 36. 37. 38. ἔ 39.

παρὰ τῆ

Ρ'ΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

ΘΕΤΤΑΛΟΥ

Διορθωθεῖς ἔκδοθεῖς παρὰ τῆ αὐτῆ.

Ἐν Βιέννῃ. 1797.

Εἰς τὸν Φεραῖον Ρήγαν.

Μῆνος ἐν πινάκεσσι κατένθετο πατρίδα Ρήγαν,

Καίγε ὅσ' ἦδε φέρει, βιβλος ἀπειρεσίη.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Λ Β΄

Α Ρ Ϊ Σ Τ Ι Π Η Ο Σ .

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὑπερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν συνομιλίαν ἠκρόωθη ὁ λόγος ὅτι ἔφθασεν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος, ποτὲ δὲν τὸν εἶχα ἰδῆ· μετὰ τὸν θάνατον τῆ διδασκάλου τε, ἔταξιδευσεν εἰς διάφορα γένη, ὅπε ἀπέκτησε μεγάλην φήμην (α) Πολλοὶ τὸν ἐθεωρῶσαν ὡς νεωτερίζοντα ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸν ἐγκαλῶσαν πῶς ἠθέλησε νὰ συζήσῃ τὴν τερατώδη ἔνωσιν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἡδονῶν. ὡς τόσον κοινῶς ἐνόμιζετο ὡς ἀγχινοὺς ἀνδρωπος.

Φθάνωντας εἰς Ἀθήνας, ἀνοιξεν εὐθύς τὸ σχολεῖόν τε (β) ἐμβῆκα καὶ ἐγὼ μὲ τὸ πλῆθος. Ὑπερον τὸν εἶδα καὶ κατὰ μόνου, καὶ ἰδὲ σχεδὸν τὴν περίληψιν ὅπε μὲ ἔδωκε τῆ συζήματος τε

α) Διογ. Λαέρτ. εἰς Ἀρίστιπ. βιβ. β' §. 79. Βιτρέβ. εἰς προοίμ. βιβ. ε' φύλ. 102.

β) Διογ. Λαέρτ. εἰς Αἰσχίν. βιβ. β' §. 62.

καὶ τῆς πολιτείας τε. (α) Νέον ἔτι, ἡ φήμη τῆ Σωκράτους μὲ ἔσυρε πρὸς αὐτόν (β) ὅπως ἔμεινα ἐλκυσθεὶς ἀπὸ τὴν ωραιότητα τῆς διδασκαλίας τε. Α'λλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ διδασκαλία τε ἀπαιτῶσε πολλὰ πράγματα διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἡμεῖν ἱκανὸς, ἐπίστευσα ὅτι ἡμπορῶσα χωρὶς νὰ ξεμακρύνω ἀπὸ τὰς ἀρχάς τε, νὰ εὕρω κατὰ τὴν φαντασίαν μου μίαν ὁδὸν εὐκολωτέραν διὰ νὰ φθάσω εἰς τὸν σκοπὸν τῶν ἐπιθυμιῶν μου.

Μᾶς ἔλεγε συχνάκις, ὅτι μὴν ἡμπορῶντας νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἕσιν καὶ ποιότητα τῶν πραγμάτων ὅπως εἶναι ἔξω ἀπὸ ἡμᾶς, ἐσυνέβαινε κάθε στιγμήν νὰ πάρωμεν τὸ ἀγαθὸν διὰ τὸ κακὸν, καὶ τὸ κακὸν διὰ τὸ ἀγαθόν. (γ) Ἡ ὀκνηρία μου δὲν ἐδύνετο νὰ χωρέσῃ αὐτὸν τὸν σοχασμόν· εὐρισκόμενος μεταξὺ τῶν ὑποκειμένων τῆ φόβου μου καὶ ἐλπίδος μου, ἔπρεπε νὰ ἐκλέξω χωρὶς νὰ ἡμπορῶ νὰ κρίνω ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ τῶν ἀντικειμένων ὅπως εἶναι τόσο ἀβέβαια, ὅτε ἀπὸ τὰς μαρτυρίας τῶν αἰσθήσεών μου, ὅπως εἶναι τόσο ἀπατηλαί.

Ἡ ἴδιαι εἰς τὸν ἑαυτόν μου καὶ ἔμεινα ἐκκατι-

α) Μέντιος, εἰς Ἀρίστιπ. Βρεκ. ἰσορ. φιλοσ. τόμ. α'.

Φύλ. 84. ὑπομ., τῆς φιλολ. ἀκ. τόμ. 26. φύλ. I.

β) Πλέτ. περιερ. τ, 2. σ. 516. Διογ. Λαέρ. εἰς Ἀρίστιπ.

β 2. §. 65.

γ) Ξενοφ. ὑπομν. β. 3. σ. 777. β. 4. σ. 798. Πλάτ. εἰς νέν.

τ. β. σ. 88.

κός, σοχαζόμενος τὸ ἔλκυτικὸν πρὸς τὴν ἡδονὴν, καὶ τὸ μῖσος διὰ τὸν κόπον ὅπῃ ἡ φύσις ἔβαλεν εἰς τὸ βῆθος τῆς καρδίας μου, ὡς δύο βέβαια καὶ αἰσθητὰ σημεῖα μετὰ τὰ ὁποῖα μετ' ἐφανερώσῃ τὰ θελήματά της. (α) Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἂν αὐτὰ τὰ πάθη εἶναι ἔνοχα, διατὶ μετὰ τὰ ἔδωκε; καὶ ἂν δὲν εἶναι, διατὶ δὲν ἤμπορῶν νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς κανὼν τῆς ἐκλογῆς μου;

Εἶδα κατὰ τύχην μίαν εἰκόνα τῆ Παρράσις, ἤκησα ἓνα μέλος τῆ Τιμοθέου, ἔπρεπεν ἄρα διὰ νὰ δικαιώσω τὴν ἡδονὴν ὅπῃ αἰσθάνομαι, νὰ ἰξεύρω τί εἶναι τὰ χρώματα καὶ αἱ φωναί; (β) καὶ δὲν εἶχα δίκαιον νὰ συμπεράνω ὅτι αὐτὴ ἡ μουσικὴ καὶ αὐτὴ ἡ ζωγραφία, τὸλάχιστον εἶναι ἄξια ὡς πρὸς ἐμέ.

Τοιοτρόπως ἐσυνήθισα νὰ κρίνω διὰ ὅλα τὰ ὑποκείμενα ἀπὸ τὴν ἐντύπωσιν χαρᾶς ἢ πόνης ὅπῃ ἔκαμναν εἰς τὴν ψυχὴν μου· νὰ ζητῶ ὡς ὠφέλημα ὅσα μετ' ἐπροξενῶσαν νόσιμον αἰσθησιν, (γ) καὶ νὰ ἀποφεύγω ὡς βλαβερά ὅσα μετ' ἐπροξενῶσαν τὸ ἐναντίον. Μὴν ἀλισμονήσης ὅτι ἐγὼ ἀποβάλλωντας καὶ τὰς λυπηρὰς αἰσθήσεις, καὶ ὅσας καθυδύνουσι τὴν ψυχὴν, ἐδιώρισα ὅτι ἡ εὐδαιμονία

α) Διογ. Λαέρτ. εἰς Ἀρίστ. βιβ. β'. §. 88.

β) Κικέρ. ἀκαδ. 2. κεφ. 24. τόμ. β'. φύλ. 32.

γ) Διογ. Λαέρτ. αὐτοῦ. §. 86.

ὑφίσταται μόνον εἰς μίαν σειράν γλυκυτάτων κινή-
μάτων ὅπῃ τὴν κινήσει χωρὶς νὰ τὴν κοπιᾷσωσι,
ἢ διὰ νὰ φανερῶσω τὴν νοσιμάδα αὐτῆς τῆς κα-
ταστάσεως, τὴν ἐνομάζω ἡδονήν. (α)

Λαμβάνωντας λοιπὸν ὡς κανόνα τῆς πολι-
τείας με αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴν ἀφῆν, αὐτὰς τὰς
δύο κινήσεις, ἀναφέρω ὅλα εἰς τὸν ἑαυτὸν με,
δὲν ἐνέχομαι μὲ τὸν κόσμον, ἢ μὴ μὲ τὸ προσω-
πικόν με ὄφελος, ἢ κατασαίνομαι κέντρον καὶ
μέσον ὄλων τῶν πραγμάτων. (β) Ὅσον ὅμως
λαμπρὰ ἢ ἂν εἶναι αὐτὴ ἡ θέσις, ἐγὼ δὲν ἡμ-
πορῶ εἰρηνικὰ νὰ μείνω εἰς αὐτὴν, ἂν ὑποταχθῶ
εἰς τὰς περιστάσεις τῶν καιρῶν, τῶν τόπων,
καὶ τῶν ὑποκειμένων. (γ) ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ
τυραννῶμαι ἕτε ἀπὸ θλίψιν, ἕτε ἀπὸ ἀνη-
συχίαν, διὰ τῆτο ἀποβάλλω κάθε ἔννοιαν
τῆ παρελθόντος ἢ τῆ μέλλοντος (δ) καὶ ζῶ
ὀλοκλήρως εἰς τὸ παρὸν. (ε) ὅταν πλέον δὲν
εὐρίσκω ἡδονὰς εἰς ἓνα κλίμα, πηγαίνω νὰ εὕρω
εἰς ἄλλο· ὡς τόσον ἀγκαλὰ ξένος εἰς ὅλα τὰ
γένη (ζ) δὲν εἶμαι ἐχθρὸς εἰς κανένα, ἀπολαμβάνω
τὰ καλὰ τὰς, ἢ σέβομαι τὰς νόμους τὰς. Ἐνας φι-

α) Κικέρ. περὶ τελ. βιβ. β' κεφ. 6. τόμ β'. φύλ. 107.

β) Διογ. Λαέρτ. εἰς Ἀρίστιπ. βιβ. β'. §. 95.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. §, 66. Ὁράτ. βιβ. α' ἐπ. 17. στίχ. 23.

δ) Ἀθην. βιβ. 12. κεφ. ΙΙ. φύλ. 544.

ε) Αἴλιαν. ποικ. ἰς. βιβ. 14. κεφ. 5'.

ζ) Ξενοφ. ὑπομ. βιλ. γ. 736.

λόσσοφος θέλει πάντοτε ἀποφύγη τὸ νὰ συγχίση τὴν κοινὴν εὐταξίαν μὲ τὸ τολμηρὸν τῆς γνώμης τε, ἢ μὲ τὸ ἄτακτον τῆς διχωγῆς τε. (α) Τώρα θέλει σὲ φανερῶσω τὸ μουσικὸν μου, καὶ νὰ σὲ ξεσκεπάσω τὸ μουσικὸν ὅλας τῆς κόσμου. Τὰ χρέη τῆς κοινότητος δὲν εἶναι ἔμπροσθέν μου ἄλλο, παρὰ μία σειρά παντοτεινῆς μεταβολῆς. Ἐγὼ δὲν ἐπιχειρίζομαι κανένα πρᾶγμα χωρὶς νὰ προσμείνω ἀπὸ αὐτὸ καλοῦ τέλος. Πολιτεύομαι μὲ τὸν νόον μου, μετὴν γνώσιν μου, μετὴν προσπάθειάν μου, καὶ ἀρέσκειάν μου, δὲν κάμνω κανένα ἄδικον εἰς τῆς ὁμοίους μου, τῆς σέβομαι ὅταν πρέπη, τῆς δελεύω ὅταν ἢμπορῶ, τῆς ἀφίνω ὅλας τῆς τὰ ζητήματα, καὶ συμπαθῶ τὴν ἀδυναμίαν τῆς, αὐτοὶ δὲν εἶναι ἀχάριστοι, ὅθεν ὅσα ἐξώδευσα, μὲ ἐγύρισαν μὲ κέρδος.

Ἐσοχάσθηκα νὰ ἀποβάλω μόνον ἐκεῖνα τὰ σχήματα ὅπῃ λέγονται εὐγενικαὶ γνώμαι, εὐγενικὸν φέρεσιμον. Ἐλαβα μαθητὰς, ἐζήτησα ἀπὸ αὐτῆς μισθόν, τὸ σχολεῖον τῆς Σωκράτης ἐδαύμασε περὶ τῆς (β) καὶ δυνατὰ ἐφώναξε, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐναντιεῖτο εἰς τὸ ἐλεύθερον τῆς ἐμπορίας.

Τὴν πρώτην φορὰν ὅπῃ ἐπαρρησιάζθηκα ἐνώπιον Διονυσίῳ βασιλέως τῆς Συρακῆσις, μὲ ἠρώτησε τί ἤλθω νὰ κάμω εἰς τὴν αὐλήν τῆς; καὶ ἐγὼ ἀπεκ-

α) Διογ. Λαέρτ. εἰς Ἀρίστιπ. βιβ. β'. §. 68.

β) ὁ αὐτ. αὐτοῦ. §. 65.

ρίθην, νὰ ἀλλάξω τὴν εὐνοϊάν σου μὲ τὴν μάθησίν μου τὰς χρείας μου μὲ τὰς χρείας σου (α) ἔσχεξε τὴν συμφωνίαν, καὶ εὐθύς μὲ ἐπροτίμησεν ἀπὸ ὅλης τῆς φιλοσόφου ὅπως ἦτον περικυκλωμένος. (β)

Τότε ἐγὼ ἀντέκοψα τὸν λόγον τῷ Ἀρισίππῳ. εἶναι ἀληθινὸν τὸν εἶπα, πῶς αὐτὴ ἡ προτίμησις, ἔσυρεν ἐπάνω σου τὸ μῖσός της; Δὲν ἴξεύρω, ἀπεκρίθη ἂν ἐδοκίμαζον τοιαύτην βαρετὴν αἰδοῦσιν, ἐγὼ ἐφύλαξα τὴν καρδίαν μου καὶ ἀπὸ αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὰ βίαια πάθη, τὰ ὅποια θλιβερώτερα εἶναι διὰ ἐκείνους ὅπως παραδίδονται εἰς αὐτὰ, παρὰ διὰ ἐκείνους ὅπως εἶναι τὸ ὑποκείμενον. (γ) Δὲν ἐζήλευσα ποτὲ ἄλλο, ἢ μὴ τὸν θάνατον τῷ Σωκράτῃ (δ) καὶ ἐκδικήθηκα ἐναντίον ἐνός ὅπως ἐζητήσῃ νὰ μὲ ὑβρίσῃ, λέγωντάς τον χωρὶς νὰ συγχιθῶ, ἀναχωρῶ, διότι ἂν ἔχῃς τὴν δύναμιν νὰ ξεράσῃς κατ' ἐμὲ ὑβρίτας, ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν δύναμιν νὰ μὴ τὰς ἀκῶσω. (ε)

Καὶ μὲ τίμάτι κοιτάζεις τὴν φιλίαν, τὸν ἠρώτησα; ὡς τὸ ὠραιότερον καὶ κινδυνωδέστερον δῶρον τῷ ἕρᾶν, μὲ ἀπεκρίθη. αἰ γλυκύτητές

α) Διογ. Λαέρτ. εἰς Ἀρισίπ. βιβ. β. 77. Ὁράτ. ἐπισ. 17. βιβ. α' σιχ 20.

β) Διογ. Λαέρτ. αὐτόθ. §. 66.

γ) ὁ αὐτ. αὐτόθ. §. 91.

δ) ὁ αὐτ. αὐτόθ. §. 79.

ε) ὁ αὐτός αὐτόθ. §. 70.

της εἶναι νόσιμαί, τὰ συμβάντα της ἔμως προ-
 μερά. ὄθεν σὲ φαίνεται δίκαιον, ἕνας γνωστικός νὰ
 πέσῃ εἰς κινδύνους καὶ λύπας, τῶν ὁποίων ἡ πί-
 κρα ἤθελε φαρμακώσῃ τὸ ἐπίλοιπον τῶν ἡμερῶν
 τῆ; ἀπὸ τὰ δύο ἐπόμενα παραδείγματα, ἡμπο-
 ρεῖς νὰ γνωρίσῃς μὲ πόσῃν μετριότητα παραδί-
 δομαι εἰς τὴν φιλίαν. Ἡμεν εἰς τὴν νῆσον τῆς
 Ἀγίνης, ἔμαθον ὅτι ὁ ἀγαπητός μοι διδάσκαλος
 Σωκράτης κατεδικάσθη, ὅτι ἦτον εἰς φυλακὴν,
 καὶ διὰ ἕνα μῆνα ἀναβάλλετο ἡ κατ' αὐτῷ κατα-
 δίκη, καὶ ἦτον συγχωρημένον εἰς τὰς μαθητάς τῆ
 νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν (α) ἂν ἦτον δυνατὸν χωρὶς
 ἄτοπον νὰ λύσω τὰς ἀλύσεις τῆ, ἤθελα βέβαια
 τρέξῃ πρὸς βοήθειάν τῆ, ἐγὼ δὲν εἶχα ἰσχὺν
 νὰ τὸν βοηθῶσω, καὶ ἔμεινα εἰς Αἴγιναν. Τῆτο εἶναι
 ἐπόμενον τῶν ἀρχῶν μῆ. Ὅταν ἡ δυσυχία των φί-
 λων μῆ εἶναι ἀνιάτος, δὲν θέλω τὴν θλίψιν νὰ
 τῆς βλέπω πάσχοντας.

Εἶχα φιλιωθῆ μὲ τὸν Αἰσχίνῃ μαθητὴν ὡς
 ἐμὲ αὐτῆ τῆ μεγάλῃ ἀνδρός· τὸν ἀγαπῶσα διὰ
 τὰς ἀρετάς τῆ, καὶ διατὶ μὲ ἦτον ὑπόχρεως (*)
 ἴσως διατὶ ἀοδάνετο περισσοτέραν ὄρεξιν διὰ ἐ-
 μὲ, παρὰ διὰ τὸν Πλάτωνα. (β) ἔμαλώσαμεν.
 Τὶ ἔγινε μὲ ἠρώτησεν ἕνας, ἐκείνη ἡ φιλία

α) Πλάτ., εἰς Φαίδ., τόμ. α' φύλ. 65. Δημήτ. περὶ
 τοποθ. κεφ. 306.

*) Διογ. Λαέρτ. βιβ. β'. §. 61.

β) ὁ αὐτ. αὐτ. §. 60.

ὅπῃ σᾶς ἔνωσε; κοιμᾶται ἀπεκρίθην, εἰς τὸ χέρι
 με εἶναι νὰ τὴν ξυπνήσω, ὑπῆγα εἰς τὸν Ἀισχί-
 νη· ἐκάμαμεν μίαν τρέλλαν τὸν εἶπα, μὲ σο-
 χάζεσαι τόσον ἀδιόρθωτον ὥστε νὰ μὴν εἶμαι ἄξιος
 συγχωρήσεως; Ἀρίσιππε μὲ ἀπεκρίθη, μὲ ὑπερ-
 βαίνειεις εἰς ὅλα, ἐγὼ εἶχα ἄδικον, καὶ ἐσὺ πρῶ-
 τος ζητεῖς ξαναφιλίωσιν; (α) Ἀγκαλλιαοθήκαμεν,
 καὶ ἐλευθερώθηκα ἀπὸ τὴν ὀλίγην θλίψιν ὅπῃ
 μὲ ἐπροξενῆσεν ἡ ψυχρότης μας.

Ἄν δὲν ἀπατῶμαι ἀπὸ τὸ σύσημάσθῃ ἐπανέλα-
 βον, ἔπεται ὅτι πρέπει τινὰς νὰ δέχεται μίαν φιλίαν
 μόνον κατ' ἐπίδειξιν, καὶ νὰ ἐξωρίσῃ ἐκείνην τὴν φιλί-
 αν ὅπῃ μᾶς κάμνει τόσον αἰσθητικὰς εἰς τὰ βάσανα
 τῶν ἄλλων. νὰ ἐξωρίσῃ, ἀπεκρίθη μὲ διαγυ-
 μόν; ἄς εἶναι, λέγω καὶ ἐγὼ ὡς ἡ Φαῦδρα παρὰ
 τῷ Εὐριπίδῃ, ἐσὺ ἐπρόφερες αὐτὸν τὸν λόγον,
 ὄχι ἐγὼ (β)

Ἰξευρεν ὁ Ἀρίσιππος ὅτι μὲ τὰς κατηγο-
 ρίας εἶχον βλάβη τὴν ὑπόληψίν τε συμὰ εἰς
 τῆς Ἀθηναίους, πάντοτε ἔτοιμος νὰ ἀποκριθῇ εἰς
 ὅσα τὸν ἤλεγχον, μὲ ἐπαρακινῆσε νὰ τὸν δώ-
 σω αἰτίαν νὰ ἀδωδῆ.

Σὲ ἐγκαλῶσι τὸν εἶπα, ὅτι ἐκολάκευσε
 ἕνα τύραννον· καὶ τῆτο εἶναι μεγάλη ἀνομία μὲ

α) Πλάταρ. τόμ. β. φυλ. 462. Διογ. Λαέρτ. βιβ.
 β. §. 82.

β) Εὐριπ. Γπτόλ σίχ. 52.

ἀπεκρίθη; Σὲ ἀφανέρωσα τὰ αἴτια ὅπῃ μὲ ἤφε-
ραν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Συρακῆσις, ἣτις ἦτον ἡγε-
μᾶτι ἀπὸ φιλοσόφου, ὅπῃ ἔκαυχῶντο ὡς ἀνα-
καισιζαὶ καὶ διορθῶται. Ἐγὼ ἠθέλησα νὰ μετα-
χειρισθῶ τὸ πολίτευμα τῆς Αὐλικῆς, χωρὶς νὰ
ἀφίσω τὸ πολίτευμα τῆς τιμημένης ἀνδρῶπι·
ἐπαινῶσα τὰ καλὰ προτερήματα τῆς νέης Διονυ-
σίης, δὲν ἐπαινῶσα ὁμῶς τὰ ἔλλαττώματά της, ἕτε
τὰ ἐκατηγορεῖσα· δὲν εἶχα ἕτε δίκαιον· ἴξευρα
μόνον ὅτι εὐκολώτερον ἦτον νὰ τὰ ὑποφέρῃ τινὰς,
παρὰ νὰ τὰ διορθώσῃ.

Ὁ συγκαταβατικὸς καὶ εὐκόλος χαρακτήρ μου
ἐνέπνεεν ἐμπισθύνῃν, αἱ εὐτυχησμένοι ἀπο-
κρίσεις ὅπῃ ἐπρόφερα μερικῶς φρασίς, εὐφραίνον
τὸν καιρὸν τῆς ἀνενεργησίας της. Ποτὲ δὲν ἐπρό-
δῶσα τὴν ἀλήθειαν, ὅσαις φρασίς μὲ ἐσυμβε-
λεύθη διὰ μεγάλας ὑπόθεσις, καὶ μὲ τὸ νὰ ἐπι-
θυμῶσα νὰ γνωρίσῃ πόσον μέγала εἶναι τὰ χρέ-
ητα, καὶ νὰ καθυποβάλῃ τὴν ὁρμὴν τῆς χαρα-
κτῆρός της, ἔλεγα συχνάκις ἔμπροσθέν της, ὅτι
ἓνας ἀνδρῶπις νεφετημένος, διαφέρει ἀπὸ τὸν ἀνε-
δέτητον, ὡς ἓνα Ἄτι ὑπήκοον εἰς τὸν χαλιπρὸν
διαφέρει ἀπὸ τὸν ἀδάμασον ἵππον. (α)

Ὅταν ἡ ὑπόθεσις δὲν ἦτον περὶ τῆς διοική-
σεώς της, ὡμίλῶσα ἑλευθέρως, ἐνίοτε καὶ ἀδια-
κρίτως. Τὸν ἐπαρκαλῶσα μίαν ἡμέραν διὰ ἓνα

* Διογ. Λαίρτ. βιβ. β. §. 69.

φίλον μὲν, δὲν μὲ ἤκκεν, ἐγονάτισα ἔμπροσθέν
 τε, καὶ μὲ ἤλεγξαν οἱ περιεσῶτες. τότε εἶπα, ἄ-
 ράγος ἐδικόν μὲ εἶναι τὸ σφάλμα ἂν αὐτὸς ὁ
 ἄνθρωπος ἔχει τὰ αὐτιά εἰς τὰς πόδας, (α)

Εἰς καιρὸν ὅπῃ ματαίως τὸν ἐπαρακινῶσα νὰ
 μὲ κάμη ἕνα δῶρον, αὐτὸς ἐσοχάσθη νὰ τὸ κά-
 μη τὸν Πλάτωνα, ὅς τις δὲν τὸ ἐδέχθη.

Τότε ἐγὼ εἶπα πᾶρρησία, ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν
 κινδυνεύει νὰ ἀφαισθῆ, διατὶ δίδει εἰς ἐκεί-
 νους ὅπῃ δὲν θέλῃσι, καὶ ἀρνῆται εἰς ἐκείνους
 ὅπῃ ζητῶσι. (β)

Μᾶς ἐπρόβαλε συχνάκις προβλήματα, καὶ
 ὕστερον ἀντικόπτωντας τὴν ὀμιλίαν μας, ἤθελε
 μόνος τε νὰ τὰ διαλύσῃ. Μὲ εἶπε μίαν φορὰν.
 ἄς δαλεχθῶμεν εἰς κανένα πρόβλημα φιλοσο-
 φίας, ἀρχίσετε ἄς εἶναι, τὸν ἀπεκρίθη, φθάνει
 μόνον νὰ λάβῃς τὴν ἡδονὴν νὰ τελειώσῃς εἰς τὸ νὰ
 μεμάθῃς τί θέλεις νὰ ἰξεύρῃς ἰτοιαύτη ἀπόκρι-
 σις δὲν τὸν ἤρεσε, καὶ εἰς καιρὸν τῷ δείπνῳ μὲ
 ἔβαλεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἄκρην τῆς τραπέζης.
 τὴν ἄλλην ἡμέραν μὲ ἠρώσε, πῶς ἠῦρα αὐτὸν τὸν
 τόπον; ἠδέλιγες βέβαια τὸν ἀπεκρίθη ἐγὼ, νὰ
 εἶναι διὰ μερικὰς στιγμὰς ὁ τιμιώτερος τῆς τρα-
 πέζης. (γ)

α) Διογ. Λαέρτ. βιβ. β'. §. 79. Σειδ. εἰς Ἀρίστ.

β) Πλέταρχ. εἰς Διου. τόμ. α'. φύλ. §. 965.

γ) Χεγγεσ. ἀπ. Ἀθην. βιβ. ιβ'. κεφ. 12. φύλ. 544.
 Διογ. Λαέρτ. αὐτόθ. §. 73.

Σὲ ἐλέγχῃσι προσέτι τὸν εἶπα, τὴν ὄρεξιν ὅπῃ ἔχεις διὰ τὰ πλῆθη, πολυτέλειαν, φαγοπότια, γυνάικας, μῦρα, καὶ κάθε εἶδος ἡδονῆς· (α) ἐγὼ τὴν εἶχα αὐτὴν τὴν ὄρεξιν ὅταν ἐγεννήθην μὲ ἀπεκρίθῃ, καὶ ἐσοχάσθηκα ὅτι μεταχειριζόμενός την μετρίως, ἤθελεν εὐχαριστήσω ἐνταύτῳ τὴν φύσιν καὶ τὸ λογικόν. μεταχειρίζομαι ταῖς νοσιμάδαις τῆς ζωῆς, καὶ ἀπέχω μὲ εὐκολίαν. Εἰς τὰ βασίλεια τῆ Διονυσίᾳ μὲ εἶδον λαμπροφορῶντα πορφύραν (β) ἀλλῶ μὲ εἶδον πότε μὲ ἕνα μάλινον τῆς Μιλήτου, καὶ πότε μὲ ἕνα χονδρὸν τριβώμιον (γ)

Ὁ Διονύσιος μᾶς ἐπεριποιεῖτο κατὰ τὰς χρείας μας· τὸν Πλάτωνα ἔδιδε βιβλία, ἐμὲ ἄσπρα, (δ) τὰ ὅποια δὲν ἔμενον πολὺν καιρὸν γὰ μιαινῶσι τὰς χεῖράς μου. ἐπλήρωσα μίαν πέριδικα 50 δραχμᾶς (*) ἕνας ἐσκανδαλίσθη περὶ τέταρτα· ἐγὼ τὸν εἶπα, καὶ ἐσύ δὲν ἔδιδες ἕναν ὀβολὸν διαυτήν; βέβαια, ἀπεκρίθη. λοιπὸν ἐγὼ, δὲν τιμῶ περισσότερο τὰς 50 δραχμᾶς (ε)

Εἶχα συνάξῃ μερικὴν ποσότητα διὰ τὸ τα-

α) Ἀθην. βιβ. ιβ. κεφ. α. σελ. §. 544.

β) Διογ. Λαέρτ. βιβ. β'. §. 78.

γ) ὁ αὐτ. αὐτόθ. §. 67. Πλάταρ. περὶ τύχ. Ἀλεξ. τόμ. β. σελ. 330.

δ) Διογ. Λαέρτ. αὐτόθ. §. 81.

*) 45. Λίραις. καὶ λεπτά.

ε) ὁ αὐτ. αὐτόθ. §. 66.

Ξίδιμε ἐν Λιβύᾳ, ὁ σκλάβος με φορτωμένος με ἀυτὰ τὰ ἄσπρα, δὲν ἐδύνετο νὰ με ἀκολουθήσῃ, τότε τὸν ἐπρόσαξα νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν θράταν μέρος αὐτῆ τῆ μετάλα ὅπῃ ἦτον τόσον βαρὺ καὶ ὀχληρόν. (α)

Ἐνα τυχηρὸν περιστατικὸν με ἔκκεμε νὰ χάσω ἕνα σπῆτι ἐξοχῆς ὠραιότατον ὅπῃ τὸ ὑπεραγαπῶσα. ἕνας φίλος με ἔπαχε νὰ με παρηγορήσῃ· μὴ φοβῆσαι τὸν ἀπεκρίθην, ἔχω ἄλλα τρία, καὶ εἶμαι πλέον χαρῆμενος διὰ ἐκεῖνα ὅπῃ με ἔμειναν, παρὰ λυπημένος διὰ ἐκεῖνο ὅπῃ ἔχασα· τὰ παιδία μόνον πρέπει νὰ κλαῖν καὶ νὰ ῥίπταν ὅλα τὰς τὰ παιγνῖδια, ὅταν τοῖς πάρῃ τινὰς κανείνα. (β)

Κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν αὐστηροτέρων φιλοσόφων, παρασῆνομα εἰς τὴν τύχην ὡς μία σφαῖρα, τὴν ὁποῖαν ἡμπορεῖ κατὰ τὴν ὄρεξίν της νὰ κυλίτῃ, ἀλλ' αὐτὴ μὴν ἔχασα λαβὴν, δὲν ἡμπορεῖ νὰ πιασῇ· ἂν ἔλθῃ συμὰ με, ἀπλώνω εἰς αὐτὴν εὐθύς τὰς χεῖρας, τεινάζει τὰ πτερά της διὰ νὰ φύγῃ; τὴν δίδω τὰ δῶρά της καὶ τὴν ἀφίνω νὰ μισεύσῃ (γ) αὐτὴ εἶναι ὡς μία ἀκατάστατος γυναῖκα, τῆς ὁποῖας αἱ φαντασίαι με εὐφραίνουσιν ἀπὸ καμμίαν φορὰν, καὶ ποτὲ δὲν με λυπῶσι.

α) ὁ αὐτός βιβ. β. §. 77. Ὁράτ. βιβ β. σκτ. γ. σίχ. 100.

β) Πλάτ. περὶ ἡσ. ψυχ. βιβ. β. σιλ. 469.

γ) Ὁράτ. βιβ. γ. φδ. 29. σίχ. 53. 54.

Ἦ ἔλευθεριότης τῆ Διονυσίᾳ μὲ ἐσυγχω-
 ρῆσε νὰ ἔχω ἓνα καλὸν τραπέζι, εὐμόρφα φο-
 ρέματα, καὶ πολλὰς δούλῃς. πολλοὶ φιλοσοφοὶ
 ἀκριβῶς ὁπαδοὶ τῆς αὐστηρᾶς ἡθικῆς, μὲ ἐμέμ-
 φοντο παρρησία (α) ἐγὼ δὲν ἀποκρίνομεν, πα-
 ρὰ μὲ ἀσεΐσμός. Μίαν ἡμέραν ὁ Πολυξένος,
 ὅστις ἐνόμιζε νὰ ἔχη εἰς τὴν ψυχὴν τὰ τὴν πα-
 ρακαταδήκην ὅλων τῶν ἀρετῶν, ἤυρεν εἰς τὴν
 οἰκίαν μὲ εὐμόρφαις γυναίκαῖς, καὶ τὴν προστοι-
 μασίαν διὰ ἓνα μέγα δεῖπνον· εὐθύς ἐκυριεύθη
 ἀμέτρως ἀπὸ τὴν πικρίαν τῆ ζήλῃ τῆ· τὸν
 ἄφισα νὰ φωνάζῃ, καὶ τὸν ἐπρόβαλα νὰ συν-
 δειπνήσῃ, ἔσερξε, καὶ μᾶς ἐβεβαίωσε μετ' ὀ-
 λίγον, ὅτι ἂν δὲν ἀγαπᾷσε τὰ ἔξοδα, ἀγαπᾷ-
 σεν ὅμως τὰ φαγοπότια ὡς καὶ ὁ διαφορῆς τῆ,
 ἦγυν ἐγὼ. (β)

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ δὲν ἠμπορῶ νὰ δικαι-
 ῶσω τὴν διδασκαλίαν μὲ, ἢ μὴ μὲ τὰς πράξεις
 μὲ, ὁ Διονύσιος ἤφερε τρεῖς ὡραίας ἑταίρας, καὶ
 μὲ ἐσυγχώρησε νὰ λάβω μίαν· τὰς ἐπῆρα καὶ
 τὰς τρεῖς, μὲ πρόφασιν ὅτι ὁ Πάρις ἐκινδύνευσε
 πολὺ μὲ τὸ νὰ ἐπροτίμησε μίαν ἀπὸ τὰς
 τρεῖς θεάς· Πηγαίνωντας μὲ αὐτάς, ἐσὸχάσθη
 ὅτι αἱ χάριτές των δὲν ἄχρηζαν τόσον, ὅσον ἦ-

α) Ξενοφ. ὑπομ. σελ. 733 Ἀθην. βιβ. 12. σελ. 544.

Διογ. Λαέρ. βιβ. β'. §. 69.

β) Διογ. Λαέρ. αὐτόθ. §. 76.

τον ἢ εὐχαρίστησις νὰ νικήσω τὸν ἑαυτὸν μου, τὰς ἔξειλα ὀπίσω εἰς τὰς οἰκίας των, καὶ ἐμβῆκα μόνος εἰς τὸ σπῆτιμα (α).

Ἀρίζιππε τὸν εἶπα τότε, ἐσὺ συγχίζεις ὅλας μου τὰς ἐννοίας· λέγῃσι πῶς ἡ φιλοσοφία σε δὲν ἔχει κανένα κόπον, καὶ ἕνας ἡδονικὸς ἐδύνετο νὰ παραδοθῆ ἡμεῖς χωρὶς συσολῆν εἰς ὅλας τὰς ἡδονὰς τῶν αἰσθήσεων. Καὶ πῶς; ἀπέκριθι, σοχάζεσαι ὅτι ἕνας ἄνθρωπος, ὅστις δὲν βλέπει κανένα πρᾶγμα ἕσιωδέερον, ἡμῶν τὴν σπυδαὴν τῆς ἡθικῆς (β) ὅπερ ἀμέλησε τὴν γεωμετρίαν καὶ ἄλλας ἐπιστήμας, διατὶ δὲν κλίνουσιν ἀμέσως εἰς ὄρθωσιν τῶν ἡθῶν (γ) ἕνας συγγραφεὺς ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ Πλάτων δὲν ἐντράπη νὰ δανειοθῆ πολλάκις ἐννοίας καὶ δόξας (δ) τέλος πάντων ἕνας μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, νὰ ἀνοιξε σχολεῖα ἀπωλείας εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς νὰ ἐγερωθῶσι κατ' αὐτῶν ὅλοι οἱ ῥηκταὶ καὶ πολῖται, ὡς καὶ οἱ πλέον διεφθαρμένοι;

Ἡ λέξις ἡδονή, μετὰ τὴν ὁποίαν φανερώνω ἐκείνην τὴν ἐσωτερικὴν εὐχαρίστησιν, ἣτις πρέπει εὐδαίμονας νὰ μᾶς καταστήσῃ, ἐγγίξεν ἐκεῖνα τὰ κατ' ἐπιπολὴν πνεύματα ὅπερ μόνον εἰς τὰς

α) Ἀθην. βιβ. ιβ'. κεφ. ια'. σελ. 544. Διογ. Λαέρ. βιβ. β'. §. 67.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. §. 79.

γ) Ἀριστ. μεταφ. βιβ. γ'. κεφ. β'. τόμ. β, σελ. 860.

δ) Θεόπομ. παρὰ Ἀθ, βιβ. ια', σελ. 508.

λέξεις προσκολλῶνται, ἢ ὄχι εἰς τὰ πράγματα· φιλόσοφοι, ἀληθμονεῦτες ὅτι ἀγαπῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐβοήθησαν τὴν πρόληψιν, ἢ μερικοὶ μαθηταὶ μὴ θέλει τὴν δικαιοσύνην ἴσως παραδιδόμενοι εἰς ὑπερβολάς· ἀλλὰ μία ἐξαίρετος ἀρχὴ, εἶναι τρόπος νὰ μεταβάλη χαρακτῆρα, διατὶ εὐγάνην ἄλλοι ἀπὸ αὐτὴν σφαλερὰ συμπεράσματα; (α)

Σὲ ἐξήγησα τὴν διδασκαλίαν μου. Ἐγὼ δέχομαι ὡς τὸ μόνον σύνεργον τῆς εὐδαιμονίας τὰς ταραχὰς ὅπῃ ἡδονικῶς κινῶσι τὴν ψυχὴν μας· θέλω ὅμως νὰ τὰς καθυποβάλωσιν εὐδύς ὅπῃ φανῶν πῶς προξενῶσι σύγχισιν καὶ ταραχὴν (β) ἢ βέβαια, δὲν εἶναι εὐτολμία μεγαλητέρα ἄλλη, παρὰ νὰ βάλῃ τινὰς ὅρια ἐνταύτῳ ἢ εἰς τὰς ὑσερήσεις ἢ εἰς τὰς ἀπολάυσεις· εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐσπῆδαζα εἰς τὸν Σωκράτη, ἐσπῆδαζε ἢ ὁ Ἀντιθένης· αὐτὸς ἐκ φύσεως ἦτον σκυθρωπὸς ἢ αὐστηρὸς, ἐγὼ χαρῆμενος ἢ συγκαταβατικός. Ἀπέβαλε τὰς ἡδονὰς ἢ δὲν ἐτόλμησε νὰ μετριθῇ μὲ τὰ πάθη ὅπῃ μᾶς ῥίπτουσιν εἰς μίαν γλυκείαν χαυνότητα· ἐγὼ ἤυρα περισσότερον κέρδος νὰ τὰ νικήσω, παρὰ νὰ τὰ ἀποφύγω· ἢ μὲ ὅλα τὰ παραπονετικά τες μερμε-

α) Ἀριστ. παρὰ Κικ. περὶ θεογ. βιβ. γ'. κεφ. λα τόμ. β'. σελ. 512.

β) Διογ. Λαέρτ. βιβ. β'. §. 75.

ρίσματα, τὰ ἔσυρα κατόπιν μὴ ὡς σκλάβους διὰ
 νὰ μὲ ὑπηρετῶσι, καὶ νὰ μὲ συμβοηθῶσι νὰ ὑπο-
 φέρω τὸ βᾶρος τῆς ζωῆς· ἠκολοθήσαμεν ὁδὸν
 ἐναντίας, καὶ ἰδὲ ὁ καρπὸς ὅπῃ ἀπελαύσαμεν ἀπὸ
 τῶν κόπων μας. Ὁ Ἀντιφένης ἐνομίζετο εὐτυχὴς,
 διατὶ ἐνόμιζε τὸν ἑαυτὸν τὸ σοφὸν, ἐγὼ νομίζομαι
 σοφὸς διατὶ εἶμαι εὐτυχὴς. (α)

Γ' ὥς θελεῖ εἰπῆν μίαν ἡμέραν πῶς ὁ Σω-
 κράτης καὶ ὁ Ἀρίστιππος τόσον εἰς τὸ πολίτευμά
 τες, ὅσον καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τες ἐξεμάκρυ-
 ναν ἐνίστε ἀπὸ τὰς κοινὰς συνηθείας· θελεῖ ὁ-
 μως βέβαια εἰπῆν, ὅτι ἐξηγόραζον αὐτὰς τὰς
 μικρὰς ἐλευθερίας μὲ τὸ φῶς καὶ μάθησιν, δι' ὧν
 ἐπλήθυναν τὴν φιλοσοφίαν. (β)

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Λ Γ'.

Π Λ Α Τ Ω Ν.

Διχόνοιαί μεταξὺ Διονυσίου τοῦ νέου, βασιλέως
 Συρακῆσης, καὶ τῆς γυναικαδέλφου τοῦ Δίω-
 νος. Ταξίδια τοῦ Πλάτωνος ἐν
 Σικελίᾳ *

Α' φ' ὅτε ἤμην εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶχα περιδια-
 βάσῃ τὰς ἐγκρίτους πόλεις τῆς, καὶ ἤμην μάρτυς
 τῶν

α) Βάπτ. ὑπομ. τῆς ἀκαδ. τῆς φιλολ. τόμ. 26. σελ. 6

β) Κικ. περὶ ὀφικ. βιβ. α' κεφ. 41. τόμ. γ' σελ. 221.

*) Ἴδὲ τὸ σημεῖωμα εἰς τὸ τέλος τῆς βιβλίου.

τῶν μεγάλων ἐορτῶν, αἱ τινες συνάζεσθιν εἰς ἓν μέρος τὰ διάφορα γέννητις. Ὀλίγον εὐχαριστημένος εἰς τὰ κατὰ μέρος ταξίδια, ἀπεφατίσαμεν ἑμᾶς μὲ τὸν Φιλόταν νὰ ἐπισκεφθῶμεν προσεκτικώτερα ὅλας τὰς ἐπαρχίας, ἀρχινῶντας ἀπὸ τὰς ἀρκτικές.

Τῇ πρὸ τῆ μιτσεμᾶ μας ἡμέρᾳ, ἔδειπνήσαμεν μὲ τὸν Πλάτωνα, ὅταν ὑπῆγα μὲ τὸν Ἀπολλόδωρον καὶ Φιλόταν ἠύραμεν τὸν ἀνεψιόντε Σπεύσιππον, πολλὰς μαθητάς τε, καὶ τὸν Τιμόθεον τὸν περίφημον διὰ τὰς ἀνδραγαθίας τε. Μᾶς εἶπον ὅτι ὁ Πλάτων ἦτον σφαλισμένος μὲ Δίωνα τὸν Συρακῆσιον, ὅσις ἤρχετο ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὅτι βιασθεῖς νὰ φύγη ἀπὸ τὴν πατρίδα τε, πρὸ ἕξ ἢ ἑπτὰ χρόνων, εἶχεν ἀρετὸν καιρὸν διατρίψῃ ἐκεῖ ἤλθον ὕπερον καὶ μᾶς αἰτάμωσαν. Ὁ Πλάτων μὲ ἐφάνη κατὰ πρώτην προσβολὴν ἀνήσυχος καὶ σκυθρωπός, εὐθύς ὁμως ἔδειξε γαλήνην, καὶ ἐπρόσαξε νὰ φέρει φαγητά.

Ἦτον εἰς τὸ τραπέζιτε ἡ εὐπρέπεια καὶ ἡ πᾶσα. Ὁ Τιμόθεος, ὅπῃ εἰς τὸ στρατόπεδον δὲν ἤκκεν ἄλλο, ἢ μὴ κινήματα, πολιουκίας, μάχας, εἰς τὰς τῶν Ἀθηναίων συναναξροφάς, ναυτικὴν καὶ δοσίματα, αἰδάνετο ζωντανώτατα πόσον ἄξιζε μία συνομιλία τόσον ἰσχυρά, καὶ τόσον νεφετηκὴ χωρὶς ἀηδίας, ἐφώναζεν ἐνίοτε ἀνασενάζωντας.

"Αχ πλάτων, πόσον εὐτυχὴς εἶσαι· (α) καὶ ἐπειδὴ ἐζητᾷσε συμπάθειον διὰ τὸ ὀλιγαρχεῖν τῆς τραπέζης, λέγει ὁ Τιμόθεος, ἰξεύρω ὅτι οἱ δειπνοὶ τῶν ἀκαδημιῶν ἐμπνέουσιν ἓνα γλυκὺν ὕπνον, καὶ ἓνα γλυκύτερον ἐξύπνησμα. (β)

Μερικοὶ τῶν συγκαθημένων ἀνεχώρησαν νωρίς, ὑπερον ἀνεχώρησε καὶ ὁ Δίων κατόπιτος. ἡμεῖς ἐθαυμάσαμεν τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν ὁμιλίαν τῶν. Εἶναι τῶρα θυσιὰ τῆς τυραννίας, μᾶς λέγει ὁ Πλάτων, ἴσως μίαν ἡμέραν καὶ τῆς ἐλευθερίας. ὁ Τιμόθεος τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ ἐμιλήσῃ σαφέστερον· ἔχοντας μεγάλην ὑπόληψιν διὰ τὸν Δίωνα (ἔλεγεν) ἀγνοῶ μ' ὅλον τῆτο τὰς αἰτίας τῆς ἐξωρίας τῆς, καὶ ἔχω μόνον μίαν λεπτήν ἰδέαν τῶν ταραχῶν τῆς Συρακῆσις. Τὰς εἶδον πλησίον αὐτὰς τὰς ταραχὰς, ἀπεκρίθη ὁ Πλάτων. Προτύτερα ἤμην ὠργισμένος κατὰ τῆς ὁρμῆς καὶ ἀδικίας ὅπῃ ὁ λαὸς ἐνίοτε δείχνει εἰς τὰς συνελεύσεις μας· πόσον τρομακτικώτεροι καὶ κινδυνώδεστέροι εἶναι αἱ πανουργίαι, αἵτινες μὲ ἐξωτερικὴν γαλήνην βράζουσι πάντοτε περιγύρω τῆς θρόνου; εἰς ἐκείνας τὰς ὑψηλὰς τόπους τὸ νὰ εἰπῆ τις τὴν ἀλείθειαν εἶναι ἔγκλημα, καὶ μεγαλύτερον ἔγκλημα νὰ τὴν παρησιάζῃ τῷ ἡγεμόνι εἰς τρόπον νὰ τὴν νοσιμευθῆ, ὅπῃ ἡ ὁρμὴ δικαιώνει τὸν ἄνομον, καὶ ἡ δύσ-

α) Δίλιαν. ποικ. ἰς. βιβ. β. κττ. 'C.

β) Ο' αὐτ. αὐτ. κεφ. 18. Ἀθην., βιβ. 10. σελ. 319.

χία καταζαίνει ἔνοχον τὸν ἐνάρετον. Ἡμεῖς ἤμπορήσαμεν νὰ ἀνακαλέσωμεν τὸν βασιλέα τῆς Συρακῆσης ἀπὸ τὰ σφάλματά τε, ἀλλὰ τὸν ἐχάλασαν· δὲν κλαίω τὴν τύχην τῆ Δίωνος, ἀλλὰ τὴν τύχην πάσης τῆς Σικελίας· αὐτὰ τὰ λόγια αὐξήσαν τὴν περιέργειάν μας, καὶ ὁ Πλάτων συγκατανεύσας εἰς τὰς δεήσεις μας, ἠκολούθησεν ὅτως.

Πρῶτον ταξίδι τῆ Πλάτωνος.

Εἶναι σχεδὸν 32. χρόνοι (*) ὅπῃ διὰ αἰτίας, τῶν ὁποίων μακρὰ εἶναι ἡ περιγραφή, ἐπήγχε εἰς τὴν Σικελίαν. (α) Διονύσιος ὁ γέρον ἐβασίλευεν εἰς Συρακῆσαν· Ἰξεύρετε πῶς αὐτὸς ὁ ἠγεμὼν, τρομερὸς μὲ τὴν ἐξωτερικὴν τε προκοπὴν, ἐκαταγίνετο εἰς ὅλην τε τὴν ζωὴν νὰ σκληρώσῃ τὰ πλησίον γένη καὶ τὸ ἴδικόν τε, ἡ σκληρότης ἤυξανε, καθὼς ἤυξανε καὶ ἡ δυνάμις τε, ἣτις ἔφθασεν εἰς τὸν ἄκρον βαθμὸν τῆ ὕψους. Ἡδέλησε νὰ μὲ γνωρίσῃ, καὶ ἐπειδὴ πρῶτος ἐζήτησε τὴν φιλίαν μῶ, ἤλπιζε κολακείας, ἀλλ' ἀπέλαυσε μόνον ἀλήθειαν. Δὲν θέλει ὁμιλήσω ὅτε διὰ τὴν ἔυνοιάν τε, τὴν ὁποίαν κατεφρόνησα, ὅτε

*) Περὶ τὰ 389. ἔτη πρὸ χριστοῦ.

α) Πλατ., ἐπισ. 7. τ. 3. σελ. 324. καὶ 326. Διογ. Λαέρ. βιβ. 3. §. 18.

τὴν ἐκδίκησίν τε, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δυσκόλως ἔδιαι
 δευτεύθηκα. (α) Ὑπεχέθηκα νὰ σιωπήσω τὰς
 ἀδικίας τε ἕως ὅπῃ ἐξῆσε· καὶ ἡ μνήμη τε δὲν
 χρειάζεται νεὰς ὕβριτας διὰ νὰ εἶναι μισητὴ εἰς
 ὅλον τὸν κόσμον.

Τότε ἔκαμα ἓνα ἀπόκτημα διὰ τὴν φιλοσο-
 φίαν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καυχᾶται· τῆτο
 εἶναι ὁ Δίων ὅπῃ τῶρα ἀνεχώρησεν. Ἀριστομά-
 χη ἢ ἀδελφὴ τε ἦτον μία ἀπὸ τὰς δύο γυναῖκας
 ὅπῃ ἐσέφη ὁ Διονύσιος εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν
 ἡμέραν. Ἰππαρίνος ὁ πατὴρ τε πολλάκις ἐδιοί-
 κησε τὴν Ἀριστοκρατίαν τῆς Συρακῆς. (β)
 Εἰς τὰς συνομιλίαις ὅπῃ ἔλαβον ἐγὼ μὲ αὐτὸν
 τὸν Δίωνα, χρεωσθεῖ αὐτὴ ἢ πόλις τὴν ἐλευθε-
 ρίαν της, ἂν σαθεῖ ποτὲ τόσον εὐτυχὴς νὰ τὴν
 ξαναπολαύσῃ. (γ) Ἡ ψυχὴ τε ἀνωτέρα πά-
 σης ἄλλης, ἀνοιξεν εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τῆ φω-
 τὸς, καὶ φλογιζομένη εὐδύς ἀπὸ μίαν βιαίαν ἀγά-
 πην διὰ τὴν ἀρετὴν, παραίτησε χωρὶς νὰ δια-
 ξῇ ὅλα τὰ πάθη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πρότερον ἀχη-
 μίζετο. Ὑπετάχθη ὁ Δίων εἰς τόσας μεγά-
 λας δυσίας, μὲ τὴν ζῆσιν, ὅσην ποτὲ δὲν ἐ-
 παρατήρησα εἰς κανένα νέον, καὶ μὲ μίαν σαθερό-
 τητα ὅπῃ ποτὲ δὲν ἔσφαλε.

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α΄. σελ. 960.

β) Πλάτ. εἰς Δίον. σελ. 939.

γ) Πλάτ. ἐπισ. 7. τ. 3. σελ. 326. καὶ 327.

Ἀπὸ τότε ἀνατρίχιασε διὰ τὴν δελεΐαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσεν ἡ πατρίς τε. (α) Ἀλλ' ἐπειδὴ ἤλπιζε πάντοτε ὅτι τὸ παράδειγμά τε καὶ αἱ γνώμαι ἤδελον κάμη δυνατὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν τύραννον, ὅσις δὲν ἦτον τρόπος νὰ μὴ τὸν ἀγαπήσῃ καὶ νὰ τὸν μεταχειρισθῇ, (β) ἠκολούθησε μαζὶ τε νὰ ζῆ, μὴ πάυωντας ποτὲ νὰ τὸν ὀμιλῇ παρρησία, καὶ νὰ καταφρονῇ τὸ μῖσος μιᾶς διεφθαρμένης αὐλῆς. (γ)

Ἐτελεύτησε τέλος πάντων ὁ Διονύσιος * ἔμπλεως τρόμου, καὶ βασανισμένος ἀπὸ τὰς δυσπιστίας τε, τόσοσ δυσυχῆς, ὅσον ἦσαν οἱ λαοὶ ὅπῃ ὑπέφεραν 38 χρόνους τῆς βασιλείας τε. (δ) ἀνάμεσα εἰς ἄλλα παιδιά, ἀφισέν ἀπὸ Δωρίδα μίαν τῶν γυναικῶν τε, ἕναν υἱόν τε συνώνυμόν τε, ὅσις καὶ τὸν διεδέχθη. (ε) ὁ Δίων ἔλαβε τὴν περίεσιν νὰ δελεύσῃ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Σικελίας. Ἐλεγε πρὸς τὸν νέον ἡγεμόνα· ὁ πατήρ σε ἐθεμελίωσε τὴν δυνάμιν τε εἰς τὰς τρομερὰς σόλεις, τὰς ὁποίας τώρα ἐξουσιάζεις, καὶ εἰς τὰς δέκα χιλιάδας βαρβάρους ὅπῃ εἶναι ἡ φυλακή σου. Αὐτοὶ ἦσαν κατὰ τὴν γνώμην τε,

α) Πλάτ. ἐπ. 7. τ. 3. σελ. 324. καὶ 327.

β) Νέπ. εἰς Δίον. κεφ. α'. καὶ β'.

γ) Πλάτ. εἰς Δίον. φ. α. σελ. 960.

*) 367. ἔτη. πρό χρ.

δ) Ο' αὐτ. πύτ. σ. 961.

ε) Διόδ. Σικ. βιβ. 15. σ. 384.

τέσαι ἀλύσεις διαμαντένιαι με τὰς ὁποίας ἔδεσεν ὄλα τὰ μέρη τῆ βασιλείᾳ. Ἡ πατάτο, δὲν γνωρίζω ἄλλας δεσμὰς, διὰ νὰ δέσωσιν εἰς τρόπον ἄλυτον ὄλα τὰ μέρη τῆς βασιλείας, ἡμῆ τὴν δακαιοσύνην τῆ ἡγεμόνος, καὶ τὴν ἀγάπην τῆ λαῶ. Ποία ἐντροπή διὰ λόγον σε, ἔλεγε προσέτι, ἂν καταντήσης νὰ ἀπολαύσης τιμὴν ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν ὅπῃ λάμπει εἰς τὸ πρόσωπόν σε καὶ εἰς τὸ παλάτιον; ὅποια πώτερος τῶν ὑπικῶν σε ἐδύνητο νὰ σε ὑπερέβη με τὴν ὑπεροχὴν τῆς σοφίας τε καὶ εὐγενικῶν προτερημάτων τῆς καρδίας τε. (α).

Μὴν εὐχαρισθῆμενος ὁ Δίων μόνον νὰ νειδετῆ τὸν ἡγεμόνα, ἐπρόσεχε καὶ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς βασιλείας· ἔκαμνε τὸ καλὸν, καὶ ἡύξανε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑαυτῆ ἑχθρῶν. (β) ἔκατατρώγοντο ματαίως διὰ μερικὸν καιρὸν, δὲν ἄργησαν ὁμως νὰ βυθίσωσι τὸν Διονύσιον εἰς τὴν πλῆσον ἄτιμον ἀσωτίαν. (γ) Ὁ Δίων μὴ δυνάμενος νὰ ἀντιταθῆ, ἐπρόσμενεν εὐκαιρίαν. Ὁ βασιλεὺς, τὸν ὅποιον ὁ Δίων ἤυρε τρόπος νὰ τὸν προδιαδέσῃ εὐνοϊκῶς πρὸς ἐμὲ, ἔχωντας ἐπιθυμίας ὅπῃ δὲν ἐπιδέχονται ἄργηταν, με ἔγραψε πολλὰς βιασικὰς ἐπιστολάς, με ἐξώρριζε νὰ παραιτήσω κά-

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α΄. σ. 962.

β) Ἐπιστ. Δίον. ἀπ. Πλάτ. τ. γ΄. σ. 39.

γ) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. ε΄. σ. 960.

Ἰετι καὶ νὰ ὑπάγω το γλυγωρότερον εἰς τὴν Συρακῶσαν · Οὐ Δίωμ εἰς τὰ γράμματα τα ἐπρόσθετε, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ χάσω μίαν σιγμὴν, καὶ ἦτον ἀκόμι καιρὸς νὰ ἔμβῃ ἡ φιλοσοφία εἰς τὸν ἄφρονον, καὶ ὅτι ὁ Διονύσιος ἔδειχνε καλὴν διάθεσιν, καὶ οἱ συγγενεῖς τα ἤθελεν ἐνωθῶσι μὲ ἡμᾶς διὰ νὰ τὸ βεβαιώσωσιν. (α)

Ἐμελέτησα μὲ γνῶσιν αὐτὰς τὰς ἐπισολὰς, δὲν ἠμπορῶσα νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς τὰς ὑποχρέσεις ἐνὸς νέου, ὅστις εἰς μίαν σιγμὴν ἀπερνᾷσεν ἀπὸ ἕνα ἄκρον εἰς ἄλλο, δὲν ἔπρεπεν ὅμως νὰ βάλω θεμέλιον εἰς τὴν γνῶσιν τῆ Δίωμος; Ἐπρεπε νὰ παραιτήσω τὸν φίλον μου εἰς τοιαύτην κινδυνώδη περίεασιν; Δὲν ἀφιέρωσα τὰς ἡμέρας μου εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἡμῆ νὰ τὴν προδώσω εἰς καιρὸν ὅπῃ μὲ ἐκαλῆσε πρὸς βοήθειάν της; (β) Προσέτι· εἶχα ἐλπίδα νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν τὰς ἐννοίας μου ἐπάνω τῆς καλλιωτέρας διοικήσεως, καὶ νὰ συστήσω τὸ βασίλειον τῆς δικαιοσύνης εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆ βασιλείας τῆς Σικελίας. (γ) αὐταὶ ἦσαν αἱ αἰτίαι ὅπῃ μὲ ἐπαρακίνησαν νὰ μισεύ-

α) Πλάτ. ἐπισ. 7. τ. γ'. σ. 327. Πλέτ. αὐτόθ. σ. 962.
Δίλ. ποικ. ἰς. βιβ. 4. Κεφ. 18.

β) Πλάτ. αὐτόθ. σ. 328.

γ) Πλάτ. ἐπ. 7. τ. γ'. σ. 328. Μογ. Διέφ. βιβ. γ. §. 21

*) 364. ἔτη πρὸς χ.

σω* αἰτίαι πολὺ διαφορετικαὶ ἀπὸ ἐκείνας ὅπῃ
 μὲ ἐπρόσαψαν μερικοὶ ἀδικοὶ συκοφάνται. (α)

Δεύτερον ταξίδι τῆ Πλάτωνος.

Ἦυρα τὴν αὐλὴν τῆ Διονυσίε γεμάτην ἀπὸ
 δίχονοας καὶ συγχίσεις· ὁ Δίων ἦν τὸ ὑποκείμενον
 ἀνόμων συκοφαντιῶν. (β) Τότε ὁ Σπεύσιππος
 ἀντικόπτωντας τὸν Πλάτωνα εἶπεν, ὁ
 θεὸς μὲ δὲν τολμᾷ νὰ διηγιθῆ τὰς τιμὰς ὅπῃ
 τῷ ἕκαμῃ, καὶ τὴν εὐτυχὴ ἕκβασιν ὅπῃ ἔλαβε
 τὸ ταξίδι τῆ. (γ) Ὁ βασιλεὺς τὸν προϋπήντη-
 σεν εὐχαίνωντας ἀπὸ τὸ πλοῖον, καὶ ἀνεβάζων-
 τὰς του εἰς ἓνα μεγαλοπρεπὲς ἀμάξι μὲ τέσσαρα
 λευκὰ ἄλογα, τὸν ἤφερον ὡς εἰς θρίαμβον ἀνα-
 μέσον ἑνὸς ἀπέριθ πληθὺς λαῶ ἐπρόσαξε νὰ
 τῷ εἶναι πάντοτε ἀνοικταὶ αἱ θύραι τῆ παλατί-
 τῆ, καὶ ἕκαμε μίαν μεγαλοπρεπῆ θυσίαν πρὸς
 εὐχαρίστησιν τῆς εὐεργεσίας ὅπῃ οἱ θεοὶ ἐχάρι-
 σαν τῇ Σικελίᾳ· εὐθύς αὖ αὐλικοὶ ἐνηγκαλί-
 δησαν τὸν νεωτερισμὸν, ἐμπόδισαν τὴν πολυ-
 τέλειαν τῆς τραπέζης των, ἐκαταγίνοντο εἰς τὴν
 σπῆδὴν τῶν γεωμετρικῶν χημάτων, τὰ ὅποια

α) Πλάτ. αὐτ. Θεμισ. ὁμιλ. 23. σ. 25, Διογ. Λαίρ.
 βιβ. 10. §. 8.

β) Πλάτ. αὐτόθ. σ. 329.

γ) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α. σ. 963 Πλίν. βιβ. 7 κεφ.
 30. τ. α. σ. 392. Αἰλ. ποικ. ἰς. βιβ. 4. κεφ. 18.

πολλοὶ διδάσκαλοι ἐχάραττον εἰς τὴν ἄμμον
δισπαρμένην ὡς καὶ εἰς τὰς ὀνδᾶδες τῆ βασιλικῆ
παλατίᾳ.

Ὁ λαὸς ἐκθαμβος εἰς τοιαύτην αἰφνυδίον μετα-
βολὴν, ἐλάμβανεν ἐλπίδας· ὁ βασιλεὺς ἐδειχ-
νε περισσότερον ἔλεος εἰς τὰ παράπονά τε·
ἐνθυμῆντο πῶς ἔλαβε τὸ προνόμιον τῆ νὰ λέ-
γεται πολίτης Ἀθηνῶν, ἣτις ἦτον ἡ ἐλευθερω-
τέρα πόλις τῆς Ἑλλάδος. Ἐλέγον προσέτι ὅτι
εἰς μίαν ἱερὰν τελετὴν, ὁ κήρυξ, προσευχῆθεις
τὴν συνήθη εὐχὴν περὶ τῆς υἰγείας τῆ τυράννης
κατὰ τὸν συνειδισμένον τύπον, ὁ Διονύσιος, ὄρ-
γηθεὶς διὰ ἓνα τίτλον ὁπῶ ἕως τότε δὲν τὸν
ἐκακοφάνη, ἐφώναξεν αἰφνυδίως. Δὲν θέλει
πάυσεις ἀπὸ τῆ νὰ μὲ καταρᾶσαι; (β.)

Αὐτὰ τὰ λόγια ἔκαμαν νὰ τρέμωσιν ὅλοι
οἱ ὑπαδοὶ τῆς τυραννίας· ὧν πρῶτος ἦτον ὁ
Φίλιππος, ὁ δημοσιεύσας τὴν ἰσορίαν τῶν πολέ-
μων τῆς Σικελίας, καὶ ἄλλα συγγράμματα τε
αὐτῆ εἶδος. Διονύσιος ὁ γέρον τὸν εἶχεν ἐξω-
ρίσῃ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τε, ἐπειδὴ ἦν ἔυγλω-
τος καὶ ταλμηρὸς, τὸν ἀνεκάλεσαν ἀπὸ τὴν ἐξο-
ρίαν τε διὰ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὸν Πλάτωνα. (γ)
Μετὰ βίας ἔφθασε, καὶ εὐθύς ὁ Δίων ἐγένεν

α) Δημοσθ. ἐπισ. Φιλ. σ. 115.

β) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α' σ 963.

γ) Πλάτ. αὐτ. σ. 562. Νέπ. εἰς Δίον. κεφ. 3.

αἴτιον πολλῶν συκοφαντιῶν· ἐπαρρησίασαν τὴν ἐμπιστοσύνην τε ὑποπτον, ἐφαρμάκωσαν κάθε τε λόγον, κάθε τε πράξιν. Ἐσυμβέλευε νὰ μεταβάλωσιν ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐν μέρος τῆ στρατεύματος καὶ κατέργων; ἔλεγον ὅτι ἤθελε νὰ ἀδυνατήσῃ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν, διὰ νὰ περῆσῃ ὁ θρόνος εἰς τὰ παιδιά, ὅπῃ ἡ ἀδελφότης, εἶχεν ἀπὸ Διονύσιον τὸν γέροντα· ἠνάγκαζε τὸν μαθητὴν τε νὰ μελετήσῃ τὰς ἀρχὰς μιᾶς γνωστικῆς διοικήσεως; εὐθὺς ἐφώναζον πῶς ὁ βασιλεὺς ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ ἓνας μαθητὴς ἀκαδημίας, ἓνας φιλόσοφος καταδικασμένος διὰ τὸ ἐπίλοιπον τῶν ἡμερῶν τε εἰς τὴν ζήτησιν ἐνὸς φαντασιώδους ἀγαθῆ. (α)

Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἐπρόθεσεν ὁ Πλάτων, εἰς τὴν Συρακῶσαν δι' ἄλλο δὲν ὠμιλοῦσαν, ἡμῆ διὰ δύο συνομοσίας, τὴν μὲν τῆς φιλοσοφίας κατὰ τῆ θρόνον, τὴν δὲ, ὅλων τῶν παθῶν κατὰ τῆς φιλοσοφίας. Ἐμένα μὲ ἐγκάλεσαν ὡς αἴτιον τῆς πρώτης, καὶ ὡς μεταχειριζόμενον τὴν εὐνοίαν τῆ Διονυσία διὰ νὰ τὸν ἀπατήσω. Ἀληθινὰ μὲ τὸν Δίωνα τὸν ἐλέγαμεν, ὅτι ἂν ἤθελε νὰ ἀποκτήσῃ δόξαν, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν δυναμίν τε, ἔπρεπε νὰ συζήσῃ ἕναν ἀριθμὸν ἐκλεκτῶν φίλων καὶ ἐναρέτων, διὰ νὰ ἐπι-

κ) Πλάτ. ἐπ. 7. τ. 3. σ. 333. Πλέτ. εἰς Δίον, τ. κ. σ. 952.

σευθῆ εἰς αὐτὰς τὰ κριτήρια, καὶ τὰς ἀξίας (α) καὶ ἀνασῆσθαι τὰς ἀφανισμένας Ἑλληνικὰς πόλεις παρὰ τῶν Καρχηδονίων, καὶ τὰς δώσειν ὀρθὰς νόμους, προσμένοντάς ἕως καὶ τὰς ἐλευθερώσει, καὶ διαρίσει τέλος πάντων τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας τῆς, καὶ καὶ γίνῃ ὁ βασιλεὺς τῶν ὑπηκόων τῆς, ἀντὶ καὶ εἶναι ὁ τύραννός των. (β) Ὁ Διονύσιος ἐφαίνετο ἐνίοτε καὶ μαλακώνεται εἰς τὰς συμβολὰς μας, αἱ παλαιαὶ τῆς ὁμῶς προλήψεις κατὰ τῆς φίλων μας, ἐνδυναμήμεναι ἀδιακόπως ἀπὸ ἀπίστων συμβολὰς, ὑπῆρχον ἀκόμη εἰς τὴν καρδίαν τῆς. Εἰς τὰς πρώτας μῆνας τῆς κατοικίας μας ἐν Συρακῆσιν ἐμεταχειρίσθη ὅλας μας τὰς φροντίδας διὰ καὶ διαλύσω αὐτὰς τὰς προλήψεις, (γ) ἀλλ' ἀντὶ καὶ ἐπιτύχω, ἔβλεπα καθ' ἡμέραν τὴν ὑπόληψιν τῆς Δίωνος καὶ ὀλιγοσεύει. (δ)

Ἐπικρατῆσεν ἀκόμη ὁ πόλεμος κατὰ τῶν Καρχηδονίων, καὶ ἀγκαλὰ μικρὰ πράγματα ἐγίνοντο, ἀναγκαῖον ἦτον καὶ τελειώσει. ὁ Δίων διὰ καὶ ἐμπνεύσει τὴν ὄρεξιν εἰς τὰς στρατηγὰς τῶν ἐχθρῶν, τὰς ἔγραψε καὶ τὸν εἰδοποιήσωσι περὶ τῶν πρώτιστων ἄρθρων, διὰ καὶ κάμῃ μίαν σερεαὴν εἰρήνην. Ἡ ἐπιστολὴ ἔπεσε δὲν ἰξεύρω πῶς

α) Πλάτ. αὐτόθ. σ. 332. καὶ 336.

β) Πλάτ. ἐπ. 3. τ. γ. σ. 315. 316. 319. Πλάτ. εἰς Δίου. σ. 962.

γ) Πλάτ. ἐπ. 7. τ. γ. σ. 329.

δ) Πλάτ. αὐτ. σ. 963.

εἰς χεῖρας τῆ βασιλέως. Εὐθύς συμβουλευέται τὸν Φίλιπον, καὶ προετοιμάζων τὴν ἐχθρικήν τε μὲ μίαν βαθείαν προσποίησιν, ὑποποιεῖται πῶς δίδει πάλιν τὴν εὐνοίαν τε εἰς τὸν Δίωνα, τὸν ἐπιφορτώνει μὲ εὐεργεσίας, τὸν ἤφερεν ἕως εἰς τὸν αἰγιαλὸν, δείχνει τὴν ἐπισολήν, τὸν ἐπιπλήττει διὰ τὴν προδοσίαν τε, καὶ χωρὶς νὰ τὸν συγχωρήσῃ νὰ εἰπῇ ἓνα λόγον πρὸς ἀδωάσιν τε, τὸν ἔβαλεν εἰς ἓνα πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἀπέπλευσεν εὐθύς. (α)

Αὐτὸ τὸ αἰφνίδιον ἔκαμε νὰ τρομάξῃ πᾶσα ἡ Σικελία, καὶ ἐξέπληξε τὰς φίλους τῆ Δίωνος. ἦτον φόβος νὰ μὴ πέσῃ ἐπάνωμας· καὶ κοινῶς ἐκηρύχθη ὁ θάνατός μᾶ. Εἰς αὐτὴν ὅμως τὴν βιαίαν τρικυμίαν, ἦλθεν αἰφνιδίως μία ἄκρα γαλήνη, ἥτε πολιτικὴ ἥτε ἀπὸ αἰδοῦ τῆ βασιλέως, ἐπεμφε τὸν Δίωνα μίαν ποσότητα χρημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ἠδέλιξε νὰ δεχθῆ. (β) Ἀντὶ νὰ σκληρυνθῆ κατὰ τῶν φίλων τῆ Δίωνος, ἐμεταχειρίσθη κάθε τι διὰ νὰ ἀναπαύσῃ τὰς φόβους των, (γ) καὶ ἐξαιρέτως ἔπαχε νὰ μὲ παρηγορήσῃ, καὶ μὲ ἐπαρακάλεσε νὰ μείνω εἰς αὐτόν. Ἀγλαὰ καὶ αἱ παρακαλέσεις τε ἦσαν μεμιγμέναι μὲ ἀπειλας, καὶ

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α. σ. 962. Πλάτ. ἐπ. 7. τ. 3. σ. 329.

β) Ἐπις. Δίον. ἀπ. Πλάτ. τ. γ', σ. 309.

γ) Πλάτ. ἐπ. 7. τόμ. 3, σ. 329.

τὰ χάρδιά τε μὲ θυμὸν, ἔμενα πάντοτε εἰς αὐτὰ τὰ δύο, ἢ τὴν ἐπιστροφὴν τῷ Δίῳ, ἢ τὴν ἀναχώρησίν μου· μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερέβῃ τὴν ἀντίστασίν μου, ἔκαμε νὰ μὲ φέρωσιν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὡς καὶ εἰς τὸ παλάτιον. Ἐσάλθησαν προσαγαῖ πάντες, διὰ νὰ μὲ φέρωσιν εἰς Συρακῶσαν, ἂν ἔφευγα· ἀπηγορεύθη εἰς κάθε ναύκληρον νὰ μὲ δεχθῆ, ἂν δὲν ἐλάμβανε μίαν ἰδιόχειρὸν τῶν προσαγῶν.

Αἰχμάλωτος ὢν καὶ καθωρόμενος, τὸν εἶδα νὰ ἐπιδιπλώσῃ ἔλθιν τῶν τὴν ἔφεσιν καὶ ἀγάπην πρὸς ἐμέ (α) ἐξήλευε τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν φιλίαν μου· δὲν ἐδύνητο πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν προτίμησιν ἢ τὴν ἡκαρδίαν ἔδιδε πρὸς τὸν Δίονα τὴν ἐζητῶσεν αὐτὸς μὲ ὑπεροψίαν, τὴν ἐζητῶσε μὲ δεήσεις, ἤμην πάντοτε ὑποκείμενος εἰς παράξενα συμβάντα, θυμὸς, συμπάθεια, ὕβρις, καὶ δάκρυα. (β) ἐπειδὴ καθ' ἡμέραν αὐξάναν αἱ συνομιλῖαι μας, ἐκοινολογήθη ὅτι ἐγὼ ἤμην ἡ μόνη παρακαταθήκη τῆς εὐνοίας τῶν· αὐτὸν τὸν λόγον ἔπαυσε νὰ βεβαιώσῃ μὲ πονηρίαν ὁ Φίλιππος καὶ οἱ ὀπαδοὶ τῶν, (γ) εἰς τρόπον ὅπως μὲ κατέστησαν μισητὸν εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τὸ κράτεμά, μὲ ἔκαμαν ἔνοχον τῶν ἀταξιῶν τῶν ἡγεμό-

α) Πλάτ. ἐπ. γ. τ. γ'. σ. 330.

β) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α'. σ. 964.

γ) Πλάτ. ἐπ. γ'. τόμ. γ. σ. 315.

νος, ἔ τῶν σφαλμάτων τῆς διοικήσεως. Μὲ ἐγκα-
καλῆσαν ὡς αἴτιον, ἔ ἐγὼ δὲν εἶχα κάμη ἄλλο,
παρὰ ἓνα προ οἰμιον εἰς μερικὰς νόμους, ὅταν ἔφ-
θασα εἰς τὴν Σικελίαν. (α) δὲν ἠθέλησα νὰ
ἀνακατωθῶ εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, ὅταν ἠμ-
πορῆσα νὰ ἐλαφρύνω τὸ βάρος συμβουλιζόμενος
ἀπὸ τὸν πιζόν με σύντροφον, αὐτὸς δὲν ἦτον
πλέον. ὁ Διονύσιος ἔπεσεν εἰς χεῖρας πολλῶν
κολάκων ἀσώτων. Τοιαῦτον καιρὸν ἠθέλα ἐκλέξῃ
ἐγὼ νὰ νεθετήσω ἓνα νέον μωρὸν, ὅστις ἐνόμιζε
νὰ διοικῆ, ἔ ἄφηνε νὰ διοικῆται ἀπὸ συμβέλλου
τόσον διεστραμμένους ἔ μωρὰς ὡς αὐτός;

Ὁ Διονύσιος ἠθέλεν ἀγοράσῃ τὴν φιλίαν
με με δέσιν χρυσίς, ἐγὼ ὅμως τὴν ἐκρατῆσα εἰς
ὑφελότεραν τιμὴν, ἠθέλα νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὴν
καρδίαν τε ἠ διδασκαλία με, νὰ μάθῃ νὰ κυριεύῃ τὸν
ἑαυτὸν τε διὰ νὰ γίνῃ ἄξιος νὰ ἐξοσιάζῃ τὰς ἄλλας.
αὐτὸς ὅμως δὲν ἀγαπᾷ, ἠμὴ τὴν φιλοσοφίαν ἐπῆ
γυμνάζει τὸν νῆν, διατὶ με αὐτὴν εὐρίσκει πε-
ρίεσσιν νὰ λάμπῃ. Ὅταν τὸν ἠφερνα εἰς ἐκείνην
τὴν σοφίαν ἐπῆ διευδύνει τὰς κινήσεις τῆς ψυ-
χῆς, εὐδὺς ἐσβύνετο ἠ ζέσις τε· με ἠκε με
κόπον ἔ δυσκολίαν· ἐνόησα ὅτι ἦτον προητοι-
μασμένος ἐναντίον τῶν προσβολῶν με, ἔ ἀλη-
θινὰ τὸν ἐνεθετήσαν, ὅτι ἂν σέρξῃ τὰς ἀρχὰς
με, ἠθέλε βεβαιώσῃ τὴν ἐπιστροφὴν ἔ θρίαμβον
τῆ Δίωνος. (β)

α) Πλάτ. ἐπ. γ. τ. γ. σ. 316.

β! Ὁ αὐτ. ἐπ. γ. τ. γ. σ. 330.

Ἡ φύσις τὸν ἐχάρισεν ἕνα ζωντανὸν διαπερατικὸν, μίαν δαυμάσιον εὐγλωττίαν, μίαν αἰσθητικὴν καρδίαν, γενναιότητα, καὶ κλίσιν διὰ τὰ τιμημένα πράγματα· δὲν τῷ ἔδωκεν ὅμως ἕνα χαρακτήρα· καὶ ἡ ἀμελημένη ἀνατροφή τῆ (α) μεταβάλλουσα τὸν σπόρον τῶν ἀρετῶν, ἐξεφύτρωσε σφάλματα ὅπερ εὐτυχῶς ἀδυνάτησαν τὰ ἐλαττώματά τῆ· Ἐῖχει σκληρότητα χωρὶς σαφερότητα, ὑπεροψίαν χωρὶς ἀξιοσύνη· ἀπὸ ἀδυναμίας μεταχειρίζεται τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπιστίαν, καὶ διάγει ὀλοκλήρως ἡμέρας εἰς τὴν μέθην τῆ ὄνως καὶ τῶν ἡδονῶν. Ἄν εἶχε περισσοτέραν σαφερότητα, ἦθελεν εἶναι ὁ σκληρότερος ἄνθρωπος τῆ κόσμου. Ἄλλην δύναμιν δὲν γνωρίζω νὰ ἔχη ἡ ψυχὴ τῆ, παρὰ μίαν ἀκαμπτον σαφερότητα, μετὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ νὰ κλίνη κάθε τι εἰς τὰ θελήματά τῆ· δικαιολογήματα, γνώμαι, δόξαι, ὅλα πρέπει εἰς μερικὰς σιγμὰς νὰ ὑπέκλινται εἰς τὴν μάθησίν τῆ· καὶ τὸν εἶδα νὰ ἀχρειαθῆ κάλλιον μὲ εὐτέλειαν καὶ ποταπότητα, παρὰ νὰ ὑποφέρῃ νὰ τὸν ἀρνηθῆ τινὰς, ἢ νὰ τὸν ἐναντιωθῆ. Ἄν μὲ ζέσιν καταγίνεται τώρα νὰ μάθῃ τὰ κρυφία τῆς φύσεως, (β) τὸ κάμνει διὰ τὴν σοχάζεσθαι πῶς ἡ φύσις δὲν πρέπει νὰ ἔχη τίποτες μυ-

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α. σ. 961.

β) Πλάτ. ἐπ. 2, τ. γ'. σ. 313. ἐπ. ζ'. σ. 341.

σικόν ἀπό αὐτόν. Ο΄ Δίωv ἐξαιρέτως τὸν εἶναι μισητός, διατὶ τὸν ἐναντιεῖται μὲ τὰ παραδείγματα τὰ καὶ νουθεσίας τὰ.

Ματαιῶς ἐζητῶσα τὸ τέλος τῆς ἐξορίας τῆ Δίωvος ἔ τῆς ἐδικῆς μὲ, ὅταν ἀναφε πάλιν ὁ πόλεμος, ἔ ἐκυριεύθη ὁ Διονύσιος ἀπὸ νέας φροντίδας, (α) Μὴν ἔχοντας πλέον πρόφασιν νὰ μὲ κρατῆ, ἔσερξε νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ μισεύσω. Ἐκάμαμεν ὡς μίαν συνθήκην. Τὸν ὑπερχέδην μετὰ τὸν πόλεμον νὰ ἔλθω πρὸς αὐτόν, ἔ αὐτὸς μὲ ὑπερχέδην νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν Δίωνα εἰς τὸν αὐτὸν καιρόν. Ὅταν ἔγινεν ἡ εἰρήνη μᾶς τὸ ἐφανερωσεν εὐθύς, ἔ ἔγραψε πρὸς τὸν Δίωνα νὰ ἀναβάλλῃ τὴν ἐπιστροφὴν τὰ ἀκομιεῖνα χρόνον, καὶ ἐμὲ νὰ ταχύνω τὸν πηγεμένον τὸ ὀγλυγορώτερον. (β) εὐθύς τὸν ἀπεκρίδην, ὅτι ἡ ἡλικία μὲ δὲν μὲ ἐσυγχωρῶσε πλέον νὰ κινδυνεύσω ἕνα τόσον μακρυνὸν ταξίδι, ἔ ἐπειδὴ δὲν ἐκρατῶσε τὸν λόγον τὰ, ἔ ἐγὼ δὲν ἔπρεπε νὰ κρατήσω τὸν ἐδικόν μὲ. Αὐτὴ ἡ ἀπόκρισις δὲν ἔρεσε μήτε τὸν Δίωνα, μήτε τὸν Διονύσιον. (γ) Ἐγὼ τότε εἶχα ἀποφασίσῃ νὰ μὴν ἀνακατωθῶ πλέον εἰς τὰς ὑποθέσεις των, ὁ βασιλεὺς ὁμῶς ἔμενε σερεώτερος εἰς τὴν γνώμην τὰ· ἐζητῶσε παρακαλέσεις ἔ παρακινήσεις ἀπὸ

α) Πλάτ. εἰς Δίον, τ. 1. σ. 964.

β) Πλάτ. ἐπιτ. 3 τ. 3. σ. 317. ἐπ. 7. σ. 338.

γ) Ὁ Αὐτ. ἐπ. 7. σ. 338.

ἀπὸ κάθε μέρος μὲ ἔγραφε συχνάκις, ἔκαμνε
 νὰ μὲ γράφωσιν ἢ φίλοι μὲ ἀπὸ Σικελίαν, ἢ οἱ
 φιλόσοφοι τῆ χολείᾳ τῆς Ἰταλίας. Ἀρχύτας
 καθηγητὴς αὐτῶν τῶν φιλοσόφων ὑπῆγε πρὸς
 αὐτὸν (α) μὲ τὸ ἐφανέρωσε, ἢ ἡ μαρτυρία τῆ ἐ-
 κυρώθη ἢ ἀπὸ ἄλλας ἐπισολὰς, ὅτι ὁ βασιλεὺς
 ἀναψε πάλιν ἀπὸ νέαν ζέσιν διὰ τὴν φιλοσοφίαν,
 ἢ ἂν ἐγὼ δὲν ἐτάχυνα τὸν ἐρχομέν μὲ, ἐκιν-
 δύνευσον ὅσοι ἐκαλλιεργῶσαν τὴν φιλοσοφίαν
 εἰς τὰς τόπας τῆ. Ὁ Δίων πάλιν ἀπὸ τὸ μέρος
 τῆ μὲ ἐτυραννῶσε μὲ τὰς παρακινήσεις τῆ.

Ὁ Βασιλεὺς δὲν θέλει ποτὲ τὸν ἀνακαλέσει
 τὸν φοβεῖται, δὲν θέλει φιλοσοφήσει ποτὲ, ζη-
 τεῖ μόνον νὰ φανῆ φιλόσοφος (β) ἐσοχάζετο
 πῶς τὸ ταξίδι μὲ ἠμπόρῳσε νὰ τὸν ὠφελήσῃ
 συμὰ εἰς τὰς ἀληθῶς φιλοσόφους, ἢ ἡ ἀρνησίς
 μὲ, νὰ τὸν ζημιώσῃ. Ἰδὲ τὸ μουσικὸν τῆς λύσσης
 τῆ εἰς τὸ νὰ μὲ κατατρέχη.

Ὡς τόσον δὲν ἔκρινα δίκαιον νὰ ἀντιπαθῶ
 εἰς τόσας παρακινήσεις. βέβαια ἠθέλον μὲ κατα-
 κρίνῃ μίαν ἡμέραν πῶς παραίτησα ἓνα νέον ἡγε-
 μόνα, ὅστις ἐκ δευτέρου μὲ ἔδιδε τὸ χέρι διὰ νὰ
 τὸν εὐγάλω ἀπὸ τὴν πλάνην τῆ, πῶς ἄφησα
 εἰς τὸν θυμὸν τῆ, τὰς φίλους ὅπῃ εἶχα εἰς ἐκεῖ-

α) Πλάτ. ἐπ. 7. τ. γ'. σ. 338.

β) Ὁ αὐτ. ἐπ. 2. τ. γ. σ. 312. ἐπισ. 7. σ. 338.

να τὰ μέρη, πῶς ἀμέλησα τὸ ὄφελος τῆ Δίω-
 νος, μὲ τὸν ὁποῖον τόσον καιρὸν μὲ εἶχεν ἐνώσῃ
 ἢ φιλία, ἢ φιλοξενία, καὶ ἢ εὐγνωμοσύνη. (α)
 Οἱ ἐχθροὶ τὸ εἶχον δημεύσῃ τὰ εἰσοδήματά τῃ
 (β) τὸν ἐκατάτρεχον διὰ νὰ τὸν παρακινήσῃν εἰς
 ἐπανάστασιν, αὐξαιναι τὴν ψυχρότητα τῆ βασι-
 λέως διὰ νὰ τὸν καταζήσωσιν ἀνίλεον. Ἰδὲ τί μὲ
 ἔγραψεν (γ) ὁ Διονύσιος, „πρῶτον θέλει ἔξε-
 „τάσωμεν τὴν ὑπόθεσιν τῆ Δίωνος, ἐγὼ θέλει
 „σέρξω εἰς ὅλα, ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλει ζητή-
 „σεις ἢ μὴ δίκαια πράγματα· ἂν δὲν ἔλθῃς, δὲν
 „θέλει ποτε ἀπολαύσεις δι' αὐτὸν τίποτες.

Ἐγνώριζα τὸν Δίωνα, ἢ ψυχὴ τὸ ἔχει ὅλον
 τὸ ὑπεροπτικὸν τῆς ἀρετῆς· ὑπέφερεν εἰρηνικῶς
 τὴν βίαν, ἀλλὰ ἂν μὲ τὰς ἀδικίας ἤθελον νὰ τὸν
 ταπεινώσωσιν, ἐχρειάζοντο ποταμοὶ αἵματος
 δι' αὐτὴν τὴν ἀτιμίαν. Ὅχι μόνον εἶχεν ἓνα με-
 γαλοπρεπὲς ἐξωτερικόν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὠραιότε-
 ρα χαρίσματα τῆ νοῦς καὶ τῆς ψυχῆς. (δ) εἶχεν
 ἄπειρα πλέτη εἰς Σικελίαν (ε) εἰς ὅλον τὸ βα-
 σίλειον, καὶ πολλὰς συμβουλάς. εἰς τὴν Ἑλλάδα

α) Ὁ αὐτ. ἐπ. 7. σ. 3 8.

β) Πλάτ. ἐπ. γ' τ. γ'. σ. 318. Πλέτ. εἰς Δίου τ. α.
 σ. 965.

γ) Πλάτ. ἐπ. 7. σ. 339. Πλέταρ. αὐτόθ.

δ) Πλάτ. αὐτόθ. σ. 330. Διδ. Σικ. βιβ. 16. σ. 410.
 Νεπ. εἰς Δίου. κεφ. 4.

ε) Πλάτ. αὐτ. σ. 347. Πλέτ. αὐτ. τ. α. σ. 960.

μίαν ὑπόληψιν, ὅτῃ ἤθελε τὸν ἀκολαθήσωσιν αἱ ἀνδρειότεροι πολεμάρχοι μας. (α) ἐπρόβλεπα μεγάλα κακὰ διὰ τὴν Σικελίαν· ἐκρέμετο ἴσως ἀπὸ ἐμέ νὰ τὰ προλάβω, ἢ νὰ τὰ ἐμποδίσω.

Πολὺ μὲ ἐκόσισε νὰ ἀφήσω πάλιν τὴν ἀναχώρησίν μου, καὶ νὰ ὑπάγω ἐτῶν σχεδὸν 70: ἐναντίον ἐνὸς ὑπερηφάνου δεσπότη, τῷ ὁποίῳ αἱ φαντασίαι ἦσαν τόσον κινδυνώδεις, ὡς ἡ θάλασσα ὅτῃ ἐπρεπε νὰ πλεύσω. Δὲν εἶναι ἕμῳ ἀρετὴ χωρὶς θυσίαν, ἕτε φιλοσοφία χωρὶς τὴν πράξιν. Ὁ Σπεύσιππος ἠδέλησε νὰ μὴ ἀκολαθήσῃ· ἐδέχθηκα τὴν προσφορὰν τοῦ (β) ἠλπιζα ὅτι αἱ χάριτες τῷ νοῦς τοῦ ἤθελε πλανέσωσι τὸν βασιλέα, ἂν δὲν ἐδύνομην νὰ τὸν καταπέισω μὲ τὰ δίκαιά μου. Ἐμίσησα τέλος πάντων, καὶ ἔφθασα εὐτυχῶς ἐν Σικελίᾳ *

Τρίτου ταξίδι τῷ Πλάτωνος.

Ἐδειξαν ὑπερβολικὴν χαρὰν ὁ Διονύσιος, ἡ βασίλισσα, καὶ ὅλη ἡ βασιλικὴ φαμηλία. (γ) μὲ εἶχε προετοιμάσῃ κατοικίαν εἰς τὸ βασιλικὸν πε-

α) Πλάτ. αὐτ. σ. 328. Πλάτ. αὐτ. σ. 964.

β) Πλάτ. ἐπίς. 2 τομ. γ'. σ. 314. Πλάτ. εἰς Διον. τ. α. σ. 967.

* κατ' ἀρχὰς τῷ 361. ἕτερος πρὸς.

γ) Πλάτ. αὐτ. σ. 965.

ριβόλι (α) εἰς τὴν πρώτην μας συνομιλίαν τῶν ἐπαράξῃσα, ὅτι κατὰ τὰς συνθήκας μας, ἡ ἐξωρία τῆ Δίωτος ἔπρεπε νὰ πᾶυση εὐθύς ὡς ἔγυριζα εἰς Συρακᾶσαν· εἰς αὐτὰ τὰ λόγια, ἐφώνησεν, ὁ Δίωτὸν δὲν εἶναι ἐξώριστος, τὸν ἐμάκρυνα μόνον ἀπὸ τὴν αὐλήν. (β) Καιρὸς λοιπὸν εἶναι, ἀπεκρίθη νὰ τὸν πλησιάσῃς, καὶ νὰ τὸν ἐπιστρέψῃς τὰ ὑπάρχοντά τε, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἀδικοὶ ἐπιστάται. (γ) Αὐτὰ τὰ δύο ἄρθρα ἐσάδῃσαν τὸ ὑποκείμενον πολλῶν συνομιλιῶν μας καὶ συνελεύσεων. ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἐζητήσε με προτιμήσεις, καὶ με δῶρα, νὰ με ψυχράνη πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆ φίλων μας, καὶ νὰ με κάμῃ νὰ σέρξω τὴν δυσυχίαν τε. (δ) ἐγὼ ὅμως ἀπέρριψα τὰς εὐεργεσίας με τὰς ὅποιας ἔμελλε νὰ ἀγοράσω τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀτιμίαν. Ὄταν ἠθέλησα νὰ βαθύνω εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς τε, καὶ τῆς διαθέσεώς τε περὶ φιλοσοφίας, (ε) δὲν με ὠμίλησεν, ἡμῆ διὰ μυσήρια τῆς φύσεως, καὶ ἐξόχως περὶ τῆς ἀρχῆς τῆ κακῆ. Ἦκουσε τὸς Πυθαγορικὸς τῆς Ἰταλίας λέγοντας, ὅτι διὰ πολὺν καιρὸν ἐμελέτησα αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ

α) Πλάτ. ἐπ. γ. τ. γ'. σ. 349.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. σ. 338.

γ) Ὁ αὐτ. ἐπ. γ'. σ. 317.

δ) Ὁ αὐτ. ἐπ. γ. σ. 333 καὶ 334.

ε) Πλάτ. αὐτόθ. σ. 340.

αὐτὴ ἐσάθη μία αἰτία, νὰ μὲ ἀνακαλέσῃ. (α)
 Μὲ ἐβίασε νὰ τὸν ἐξηγήσω μερικὰς ἐννοίας μου,
 ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἐκτάνθηκα ὀλίγον τι περὶ τάτης,
 καὶ πρέπει νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ὅτι ὁ βασιλεὺς
 δὲν τὸ ἐπιθυμῶσε, (β) καὶ ἐζήλευε περισσότερον
 νὰ δείξῃ μερικὰς ἀδυνατίας λύσεις ὅπῃ ἄρπαξεν
 ἀπὸ ἄλλης φιλοσόφου. ὡς τόσον ἐγύριζα πάν-
 τοτε, καὶ ἀνωφελῶς πάντοτε, εἰς τὸ πρῶτον μὲ
 ὑποκείμενον, ἤγην νὰ συζητήσω μίαν φιλίωσιν
 μεταξὺ τῆ Διονυσίᾳ καὶ τῆ Δίωνος ἀναγκαιοτάτην
 διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆ βασιλείᾳ, Τέλος πάντων
 κοπιασμένος, καθὼς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὰς ἐνοχλή-
 σεις μου, ἄρχισα νὰ μετανοῶ διὰ τὸ ταξίδι μου
 τὸ ἀνωφελὲς καὶ κοπιαζικόν. Ἦτον τότε καλο-
 καίρι καὶ ἠθέλησα νὰ εὐρω αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ
 ἀναχωρήσω, ἐφανέρωσα τὸν Διονύσιον, ὅτι δὲν ἠμ-
 πορῶσα πλέον νὰ μείνω εἰς τὴν αὐλήν ἐνὸς ἡγεμόνου
 τόσον ἐνδέρμεθ διώκτη τῆ φίλων μου (γ) ἐμετα-
 χειρίσθη κάδε ἀπάτην διὰ νὰ μὲ κρατήσῃ, καὶ
 ἐτελείωσεν ὑποχόμενος νὰ μὲ δώσῃ ἕνα κάτερ-
 γον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτον κύριος νὰ ἀργοπορήσῃ
 τὰς προετοιμασίας, ἀπεφάσισα νὰ μισεύσω μὲ
 τὸ πρῶτον καράβι ὅπῃ ἠθέλεν εὐρω.

Δύο ἡμέρας ὑπερον, ἦλθε πρὸς με λέγωντας.

α) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. σ. 388. Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α.
 σ. 965.

β) Πλάτ. αὐτ. σ. 341.

γ) Πλάτ. ἐπ. 7. σ 345.

(α) „ Η΄ ὑπόθεσις τῆ Δίωνος εἶναι ἡ μόνη αἰτία
 „ τῆς διχονοίας μας, πρέπει νὰ λάβῃ τέλος. Ἰδὲ
 „ ὅσα διὰ τὴν φιλίανσῃ ἡμπορῶ νὰ κάμω δι
 „ αὐτόν. Ἄς μείνῃ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἕως νὰ
 „ συμφωνηθῆ ὁ καιρὸς τῆς ἐπιστροφῆς τῃ μεταξὺ
 „ αὐτῆ, ἐμῆ, σῆ καὶ τῶν φίλων σα. Θέλει σὲ δώσει
 „ τὸν λόγον τῃ ὅτι εἰς αὐτόν τὸν καιρὸν δὲν
 „ θέλει ἐπιχειροῦν τίποτε κατὰ τῆς ἐξουσίας
 „ μου, θέλει τὸν δώσει εἰς τῆς φίλων σα, εἰς τῆς
 „ φίλων τῃ, καὶ ὅλοι σας θέλει γίνετε ἐγγυηταί.
 „ Τὰ πλάτη τῃ θέλει σαλῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα
 „ εἰς χεῖρας ἐκείνων ὅπῃ ἐκλέξετε, θέλει πέρ-
 „ νει τὸ διάφορον, τὸ δὲ κεφάλαιον νὰ μὴν τὸ
 „ ἐγγίξῃ, παρὰ μὲ τὴν θέλησίν σα, ἐπειδὴ ἐγὼ
 „ δὲν ἐμπιστεύομαι εἰς αὐτόν νὰ τὸν ἀφήσω εἰς
 „ χεῖρας τῃ τόσα μεγάλα μέσα πρὸς ζημίαν
 „ μου. Ζητῶ ἐν ταύτῃ νὰ μείνῃς ἀκόμι μαζί μου
 „ ἕνα χρόνον, καὶ ὅταν μισεύσῃς, θέλει σὲ δώσο-
 „ μεν τὰ ἄσπρα τῃ. Ἐλπίζω ὅτι θέλει εὐχαρι-
 „ στηθῆς εἰς τῆτο, εἰπέ με ἂν σὲ φαίνεται ἀρ-
 „ μόδιον.

Μὲ ἐλύπησε σφόδρα αὐτὴ ἡ διόρθωσις. ἐ-
 ζήτησα 24 ὥρας διὰ νὰ σοχασθῶ. Ἀφ΄ ἧ ἐσο-
 χασθῆκα τὸ κέρδος καὶ τὴν ζημίαν, τὸν ἀπεκρί-
 θην, ὅτι ἔσεργα τὸ προβαλλόμενον, ἂν ὁ Δίω-
 ν τὸ ἔσεργεν. Ὅθεν ἀπεφασίσσαμεν νὰ τὸν γράψω

α) Οἷαὐτ. αὐτ. σ. 345.

μεν κ̄ οἱ δύο, ἕως τέσον νὰ μείνῃ ἀπείρακτα τὰ ὑπάρχοντά τε. Αὐτὴ ἦτον ἡ δευτέρα συνθήκη ὅπῃ ἐκάμαμεν μαζὶ, κ̄ αὐτὴ ἐφυλάχθη ὡς ἡ πρώτη. (α)

Εἶχεν ἀπεράσει ὁ ἀρμόδιος καιρὸς, κ̄ εἶχον μισεύσῃ ὅλα τὰ πλοῖα. Δὲν ἦτον τρόπος νὰ φύγω ἀπὸ τὸ περιβόλι, χωρὶς νὰ με ἰδῇ ὁ φύλαξ. Ὁ βασιλεὺς ἐξεσιάζωντάς με, ἀρχινῆσε πλέον νὰ μὴ ξενοχωρῆται ἀπὸ ἐμέ. Μὲ εἶπε μίαν φοράν. „ Ἀλησμονήσαμεν ἓνα ἑσιῶδες ἄρθρον, δὲν ζέλνω εἰς τὸν Δίωνα, ἡμῆ τὸ ἡμισυ „ τῶν ὑπαρχόντων τε, τὸ ἄλλο ἡμισυ τὸ φυλάττω διὰ τὸν υἱὸν τε, τῷ ὁποίῳ φυσικὸς ἐπίτροπος εἶμαι ἐγὼ, ὡς ἀδελφὸς Ἀρετῆς τῆς μητρὸς τε. (β) Ἀπεκρίθην, ὅτι ἔπρεπε νὰ προσμείνωμεν τὴν ἀπόκρισιν τῷ Δίῳνος, κ̄ ὕπερον „ νὰ τὸν γράψωμεν περὶ αὐτῷ τῷ νέῳ. Ὡς τόσον ἀσώτως ἀρχινῆσε νὰ φθείρῃ τὰ ὑπάρχοντα τῷ Δίῳνος. ἐπώλησε μέρος ὡς ἡδέλισε, κ̄ εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ ἡδέλισε, χωρὶς νὰ με εἰπῇ λόγον, ἕτε νὰ ἀκῆσῃ τὰ παράπονά μου. Ἡ κατάστασις μου ἐγένετο ἡμέρα, τῇ ἡμέρᾳ βαρυτέρα. Ἐνα ἀπροσδόκητον συμβάν αὐξήσε τὴν κύνηρότητα τῆς καταστάσεώς μου.

α) Πλάτ. ἐπις 7. τ. γ'. σ. 347.

β) Ὁ αὐτὸς αὐτόθ.

Οἱ φύλακές τε ὀργισθέντες διατὶ ἤθελε νὰ σμικρύνῃ τὸν μισθὸν τῶν γεγενηακότων στρατιωτῶν, ἐπαρρησιάζησαν μὲ θόρυβον εἰς τὴν ἀκρόπολιν, τῆς ὑποίας τὰς θύρας εἶχε σφραλίση. Οἱ φοβερισμοὶ τας, αἱ ἀνδρείαι φωναίτας, καὶ αἱ προετοιμασίαι τῆς ὁρμῆς, τόσον τὸν ἐτρόμαξαν, ὥστε τὰς ἔδωκε περισσότερον ἀπὸ ὕσον ἐζητήσαν. (α) Ἡρακλείδης, ἓνας τῶν ἐγκριτωτέρων πολιτῶν τῆς Συρακῆσης ὑποπτευόμενος ὡς αἷτιος τῆς ἐπαναστάσεως, ἔφυγε, καὶ ἐμεταχειρίσθη τὴν ὑπόληψιν τῶν συγγενῶν τε, διὰ νὰ σβύσῃ τὰς ἐναντίας ἐντυπώσεις ὅπῃ οἱ ἐχθροὶ τε ἔκαμαν εἰς τὸν βασιλέα περὶ αὐτῶ.

Μερικὰς ἡμέρας ὕστερον, ἐπεριδιάβαζα εἰς τὸ περιβέλι. (β) Ἐμβαίνει ὁ Διονύσιος, καὶ ὁ Θεόδοτος τὸν ὁποῖον εἶχε κράξῃ, ἐσυνωμίλησαν ὀλίγον μαζὶ, καὶ πλησιάζσαντες πρὸς ἐμὲ, λέγει
 „ὁ Θεόδοτος, ἀπέλαυσα διὰ τὸν ἀνεψιόν μου
 „Ἡρακλείδην τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ νὰ ἀδωαθῇ,
 „καὶ ἂν ὁ βασιλεὺς δὲν θέλει νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς
 „τὸ βασίλειόν τε, νὰ ἔχῃ τὴν ἄδειαν νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Πελοπόννησον μὲ τὴν γυναῖκα τε,
 „υἱόν τε, καὶ ὑπάρχοντά τε, διὰ τῆτο ἐσοχάθηκα νὰ τὸν προσκαλέσω νὰ ἔλθῃ ἐδῶ τώρα,
 „θέλει τὸν γράψω, ζητῶ ἤδη νὰ ἤμπορῇ χωρὶς

α) Ὁ αὐτ. ἐπ 7. τ. γ'. σ. 348.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ.

„κίνδυνον νὰ φανῆ εἰς Συρακᾶσαν, ἢ εἰς τὰ πε-
 „ρίχωράτης. Στέργεις Διονύσιε; σέργω ἀπε-
 „κρίθη ὁ βασιλεὺς, μάλιζα ἤμπορεῖ νὰ μείνη,
 „ἢ εἰς τὸ σπῆτι σα μὲ ἀσφάλειαν.

„Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔρχονται ὁ Θεόδοτος ἔ
 „ὁ Εὐρύβιος, λυπημένοι ἔ τεταραγμένοι. Πλά-
 „των, μὲ λέγει ὁ πρῶτος, χθές ἦσαν μάρτυς
 „τῆς ὑποχέσεως τῆ βασιλέως, Τώρα μᾶς λέ-
 „γην ὅτι σρατιῶται διεμοιράθησαν παντῶ, ζη-
 „τῶντες τὸν Ἡρακλείδην διὰ νὰ τὸν πιάσεν.
 „Ἴσως ἐγύρισε, δὲν ἔχομεν μίαν σιγμὴν νὰ χά-
 „σωμεν, ἔλα μαζίμας εἰς τὸ παλάτι. Τῆς ἠκο-
 „λέθησα, ὅταν ἐπαρρησιάζησαν ἐνώπιον τῆ βα-
 „σιλέως, ἔμειναν ἀλαλοι κλαίοντες. Τότες εἶπα,
 „φοβῶνται μήπως μὲ ὄλην τὴν ὑπόχρῃσιν ἐπῶ
 „χθές τῆς ἔδωκες νὰ μὴ κινδυνεύῃ ὁ Ἡρακλείδης
 εἰς τὴν Συρακᾶσαν, διατὶ νομίζῃσι νὰ ἐπέσρεψεν.
 Ὁ Διονύσιος βράζωντας ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἄλλα-
 ξε τὸ πρόσωπόν τε, Τότες ὁ Εὐρύβιος ἔ Θεό-
 δοτος ἔπεσαν εἰς τῆς πόδας τε, ἔ τῆς ἔβρεχον
 „μὲ τὰ δάκρυάτης, λέγω τὸν Θεόδοτον, μὴ
 „φοβεῖσθε, ὁ βασιλεὺς δὲν τολμᾷ νὰ παραβῆ τὸν
 „λόγον ὅπῶ μᾶς ἔδωκε. Δὲν σᾶς ἔδωκα λόγον,
 „μὲ φλογισμένα μάτια ἀπεκρίθη ὁ Διονύσιος.
 „Καὶ ἐγὼ ὀμνύω τῆς Θεᾶς εἶπα ὅτι ἔδωκες
 τὸν λόγον, τῆ ὁποῖα τὴν ἐκτέλεσιν παρακλᾶ-
 σι, ἔ γυρίζωντας ταῖς πλάταις με ἀνεχώρησα (α)

α) Πλάτ. ἐπισ. ζ. τ. γ' σ. 349.

ὁ Θεόδοτος ἄλλο μέσον δὲν ἤυρεν, ἤμῃ νὰ δώσῃ εἰδησιν τὸν Ἡρακλείδην, ὅςις μὲ μεγάλον κόπον ἔφυγε τὰς στρατιώτας.

Ἀπὸ ἐκείκην τὴν στιγμήν ὁ Διονύσιος δὲν ἐφύλαξε πλέον κανένα μέσον. ἠκολούθησε μὲ ζέσιν τὸν σκοπὸν τὸ νὰ κυριεύσῃ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα τῷ Δίῳνος· (α) μὲ ἔκαμε νὰ εὐγῶ ἀπὸ τὸ παλάτι. αὐστηρῶς μὲ ἀπηγορεύθη κάθε συναναστροφὴ μὲ τὰς φίλους μὲ, μὲ ἐμποδίσθη νὰ μὴ παρρησιασθῶ εἰς αὐτόν. Ἄλλο δὲν ἤκαα, ἤ μὴ τὰ παράπονά τὲ, τὰς ὑβρεῖς τὲ, καὶ τὰς ἀπειλάς τὲ, (β) ἂν κατὰ τύχην τὸν ἔβλεπα, ἄλλο δὲν ἀπελάμβανα, ἤμῃ σκώμματα πικρὰ, καὶ ἀπρεπῆ περιγελάσματα. (γ) διότι οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ αὐλικοί τὲς, κατὰ τὸ παράδειγμά τὲς, καταπεισμένοι βέβαια ὅτι ἡ ἀξιότης μὲς προσέρχεται ἀπὸ τὴν εὐνοϊάν τὲς, δὲν ψιφῶν ἐκείνὲς ὅπῃ δὲν ἀγαπῶν πλέον. Μὲ ἔδωκαν εἰδησιν ἐνταύτῳ ὅτι ἐκινδύνευε καὶ ἡ ζωὴ μὲ. καὶ ἀληθινά, οἱ τῷ τυράννῃ φύλακες εἶπον ὅτι ἂν μὲ ὑπαντήσωσι, θέλει μὲ σκοτώσῃν.

Ἡῦρα τὸ μέσον νὰ τὸ φανερώσω Ἀρχύτα καὶ ἑτέροις φίλοις μὲ ἀπὸ τὰ Τάραντα. (δ) Πρὶν τῷ ἐρχομῷ μὲ, ὁ Διονύσιος τὰς εἶχε δώσῃ λόγον

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. α. σ. 966.

β) Πλάτ. αὐτόθ.

γ) Οἱ αὐτ. ἐπις 3 σ. 319.

δ) Πλάτ. ἐπ. 7 σ. 350

ὅτι νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τὴν Σικελίαν ὅταν ἤθελα, καὶ μὲ ἔδωκαν τὸν λόγοντες διὰ ἐγγύησίν τε. (α) ἐπεκαλέσθην αὐτὴν τὴν ἐγγύησιν. καὶ εὐθύς ἤλθον πρέσβεις ἀπὸ Τάραντα, οἱ τινες τελειώσαντες μίαν ὑπέθεσιν τὴν ὁποίαν ἐμεταχειρίσθησαν διὰ πρόφασιν, ἀπέλαυσαν τὴν ἐλευθερίαν μου.

Ἐπιτρέφοντας ἀπὸ τὴν Σικελίαν, ἄραξα εἰς Ἥλιδα, καὶ ὑπήγαγε εἰς τὰς Ὀλυμπιακὰς ἀγῶνας, ὅπου ὁ Δίων μὲ εἶχεν ὑποσχεθῆναι νὰ εὐρεθῆ, (β) τῷ ἐφανερώσω ὅλα, καὶ τέλος τὸν εἶπα, κρῖναι μόνος σε πῶσιν δύναμιν ἔχει ἡ φιλοσοφία ἐπάνω τῆ βασιλείᾳ τῆς Συρακῆς.

„Ὁ Δίων ὀργισθεὶς δι' αὐτὰς τὰς νέας ὑβρίτας
 „ ὅπως ἀπελάμβανε διὰ μέσο μου, ἐφώνησε. Δὲν
 „ χρειάζεται πλέον νὰ φερθῆ ὁ Διονύσιος εἰς
 „ τὸ σχολεῖον τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ εἰς τὸ
 „ σχολεῖον τῆς ἀτυχίας, καὶ θέλει τῷ ἀνοίξω τὸν
 „ δρόμον. ἡ ὑπηρεσία μου λοιπὸν ἐτελείωσε τὸν
 „ ἀπεκρίθη. ἂν αἱ χεῖρες μου ἦσαν εἰς κατάσασιν νὰ
 „ πιάσω ἄρματα, δὲν ἤθελε τὰ πιάσω ἐναντίον ἐνὸς
 „ ἡγεμόνα, μὲ τὸν ὁποῖον ἐκατοίκησα, ἔφαγα,
 „ καὶ ἐθύσασα· ὅστις μὴ δίδοντας ἀκρόασιν εἰς τὰς
 „ συκοφαντίας τῶν ἐχθρῶν μου, ἔσωσε μίαν ζω-
 „ ἡν, τῆς ὁποίας κύριος ἦν, πρὸς τὸν ὁποῖον χί-

α) Πλάτ. εἰς Δίον, τ. α. σ. 965. Διογ. Λαέρ. εἰς Πλάτ. βιβ. γ'. §. 22.

β) Πλάτ. αὐτόσι.

„ λιαῖς φοραῖς ὑπεσχέθηκα νὰ μὴ βοηθήσω κατ
 „ νένα ἐπιχείρημα κατὰ τῆς ἑξουσίας τῆ. ἂν ποτὲ
 „ καταντήσετε καὶ οἱ δύο εἰς μίαν εἰρηνικὴν φιλίω-
 „ σιν, καὶ χρειασθῆτε τὴν μεσιτείαν μου, σᾶς τὴν
 „ προσφέρω μετὰ χαρᾶς. ἕως ὅτε ὁμως μελατᾶ-
 „ τε ἀφανισμόν, μὴ προσμείνετε ἕτε συμβελάς,
 „ ἕτε βοήθειαν ἀπὸ ἐμέ. (α)

Δύο τρεῖς χρόνος ἐμεταχειρίθηκα διαφορὰς
 προφάσεις νὰ τὸν κρατήσω εἰς ἀνενεργησίαν,
 τῶρα ὁμως μὲ ἐφάνερωσεν ὅτι ἤλθεν ὁ καιρὸς
 νὰ τρέξῃ εἰς βοήθειαν τῆς πατρίδος τῆ. Οἱ Συ-
 ρακῆσιοι, βεβαρυμένοι ἀπὸ τὴν σκλαβίαν, δὲν
 προσμένονσιν ἡμῖ τὸν ἐρχομόν τῆ διὰ νὰ τεινά-
 ξωσιν τὸν ζυγόν, εἶδα τὰς ἐπισολὰς τῆς, δὲν
 ζητῶσιν ἕτε κράτευμα, ἕτε σόλον, ἡμῖ τὸ ὄνο-
 μά τῆ διὰ ἑξουσίαν, καὶ τὴν παρρησίαν τῆ διὰ τὴν
 ἑνωσίαν τῆς. (β) Ἐγὼ φανερώνονσιν ἔτι πῶς, ἡ
 γυνὴ τῆ μὴ δυναμένη νὰ ἀντισταθῆ εἰς τὰς ἀπει-
 λὰς καὶ ὀρμάς τῆ βασιλέως, ἡναγκάσθη νὰ συγ-
 καταθέσῃ εἰς νέον γάμον, (γ) ἐπληρώθη τὸ μέ-
 τρον. Ὁ Δίων ἐπιτρέφει εἰς Πελοπόννησον, συ-
 κώει κράτευμα, καὶ εὐθύς ὁπῶ εἶναι ἕτοιμος, ἀ-
 περνᾷ εἰς Σικελίαν.

α) Πλά. ἐπ. 7. τόμ. γ΄. σ. 350

β) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. ἀ. σ. 967.

γ) Ὁ αὐτὸς αὐτὸς τόμ. α΄. 966.

Τοιαύτη ἐξάδη ἢ διύγησις τῷ Πλάτωνος, ἀποχαιρετήθημεν ἀπὸ αὐτὸν, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐμισεύσαμεν διὰ τὴν Βοιωτίαν.

Κ Ε Φ Α Ξ Λ Α Ι Ο Ν Λ Δ.

Ὀδοιπορία εἰς Βοιωτίαν. (α) Σπήλαιον τῷ Τροφωνίῳ. Ἡσίοδος, Πίνδαρος.

Μὲ μεγάλην ἀσφάλειαν ταξιδεύει τινὰς εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ξενοδοχεῖα εὐρίσκονται εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις, καὶ ὁδοί, (β) ὅμως ἀκριβὰ πληρώνει. Ἐπειδὴ ὁ τόπος εἶναι ὅλος γεμάτος ἀπὸ βενῶν καὶ λήφρων. μεταχειρίζονται μόνον τὰ ἀμάξια διὰ μικρὰ περὶσματα, καὶ τότε πρέπει νὰ μεταχειρισθῶν τὸ πεδίκλωμα τῷ τροχῷ. (γ) διὰ τὰ μακρυνὰ ταξίδια προκρίνῃσι τὰ μβλάρια (δ) καὶ φέρῃσι μαζί τας μερικὰς σκλάβους, διὰ νὰ βαρῶν τὰ ἀναγκαῖα τας πρόχειρα. (ε) Ἐσχωριστὰ ὅπῃ οἱ Ἑλλη-

α) Γδε εἰς τὴν χάρταν τῷ Ρήγα. Βοιωτία.

β) Πλάτ. νόμ. βιβ. ΙΙ. σ. 919. Αἰσχίν. ψευδ. νομ. σ. 410.

γ) Ἀθην. βιβ. γ'. σ. 99.

δ) Αἰσχίν. εἰς Κτητ. σ. 440.

ε) Αἰτχίν. ψευδ. νόμ. σ. 410. Κασαυ. εἰς Θεόφρ. κεφ. ΙΙ. σ. 103. Δυπέρτ. αὐτ. σ. 385.

νες προσπαθῶσι νὰ φιλοξενήσωσι τὰς ὁδοιπόρους, εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἔχουσι περὶ τῆτε μερικὰς φροντίζοντας διὰ τὰ ἀναγκαῖα προξένου λεγομένους. Οἱ τοῖτοι πότε μὲν εἶναι ἰδιῶται μιᾶς πόλεως ἐνωμένοι διὰ τὸ ἐμπόριον, ἢ φιλοξενίαν μὲ ἰδιώτας ἄλλης πόλεως. Πότε δὲ ἔχουσι χαρακτῆρα δημόσιον, καὶ εἶναι γνωστοὶ εἰς τὰς ἐπιστατῶντας εἰς τὰς ὑποδέσεις μιᾶς πόλεως, ἢ καὶ ἐνὸς γένους, τὰς ὁποῖας μὲ δημόσιον δέσπισμα ἐψήφισαν κατὰ τὴν δέλησιν τῷ γένους τῆς (β) καὶ τέλος πάντων, εἶναι ἄλλοι ὁπῶ ἐπιστατῶσιν εἰς τὰς ὑποδέσεις μιᾶς πόλεως, καὶ μερικῶν πολιτῶν τῆς. (γ)

Ὁ πρόξενος μιᾶς πόλεως, πρέπει νὰ κονεύσῃ τὰς πρέσβεις τῆς, τὰς συνοδεύει παντῶ, καὶ μεταχειρίζεται τὴν ἠπόληψίν τε διὰ νὰ ἐπιτύχωσιν αἱ ὑποδέσεις των. (γ) εἰς τὰς συμπολίτας τε ὁπῶ ταξιδεύουσι. προσφέρει ὅσας ἀγαλλιάσεις κρέμανται ἀπὸ αὐτῆν. Εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἤυραμεν αὐτὴν τὴν βοήθειαν. Εἰς πολλὰ μέρη, ἀπλοῖ ἰδιῶται ἐπρολάμβανον ἀφ΄

α) Θεκυδ. βιβ. β΄. κεφ. 29. ὁ αὐτ. βιβ. ε΄ κεφ. 59. Ξενοφ. ἰς. Ἑλλ. βιβ. α΄. σ. 432. Εὐσ. εἰς Γλ. δ. σ. 485.

β) Γων. ἀπ. Α΄ θ. β. ιγ. σ. 603. Δημοσθ. εἰς Καλλ. σ. 1099. καὶ 1101.

γ) Ξενοφ. αὐτόθ, βιβ. 5. σ. 570. Εὐσάθ, αὐτ. β. γ. σ. 405.

ἑαυτῆ τρε τὰς ἐπιθυμίας μας (α) μὲ ἐλπίδα νὰ ἀπολαύσωσι τὴν ἔννοιαν τῶν Ἀθηναίων, τῶν ὁποίων ἐπιθυμῶσαν νὰ εἶναι ἐπιστάται εἰς τὰς ὑποθέσεις των, καὶ νὰ ἀπολαύσωσιν ἂν ἤρχοντο εἰς Ἀθήνας, τὰ προνόμια αὐτῆ τῆ τίτλε, δηλαδὴ τὴν ἄδειαν νὰ συνευρεθῶσιν εἰς τὴν κοινὴν συνέλευσιν, καὶ τὴν προτίμησιν εἰς τὰς ἱεράς τελετάς, καὶ εἰς τὰς δημοσίας ἀγωνίας. (β)

Ἐμισεύσαμεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας τὰς πρώτας ἡμέρας τῆ Μενουχιῶνος μηνός, τὸ τρίτον ἔτος τῆς 105. Οὐλυπιάδος *) τὸ βράδυ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Οὐροπὸν ἀπὸ μίαν ὁδὸν, δύσκολον, ἀλλὰ εἰς πολλὰ μέρη σκεπασμένην μὲ τὸν ἴσκιον δάσεων δάφνης. (γ) Αὐτὴ ἡ πόλις κειμένη εἰς τὰ σύνορα τῆς Βοιωτίας, καὶ Ἀττικῆς, ἀπέχει ἀπὸ τὴν θάλασσαν σχεδὸν 20 στάδια. (γ) συνάγεται μὲ μεγάλην αὐξηρότητα τὸ συνειδισμένον κωμέρκι διὰ ὅσα ἐμβαίνουσιν εἰς τὰς πόλεις, ὡς καὶ διὰ ὅσα φαγυλάτα χρειάζονται οἱ κάτοικοι (δ) τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι εἶναι ἀπρόσιτοι, καὶ φυλαργυρώτατοι.

α) Θεκ. βιβ. 3. κ. 70.

β) Περὶ ἀποικιῶν τῆ κύρ. σὲν κρησ σ. 89.

*) Τὴν ἄνοιξιν τῆ 357. ἔτες πρὸ χ.

γ) Δικαίαρ. κατὰς Εἰλ. ἐπ. γεωγ. μιν. τ. β'. σ. 11.

δ) Στράβ. β 5. σ. 403.

†) Περὶ πετρία τέταρτα τῆς ὥρας.

ε) Δικαίαρ. αὐτ. σ. 12.

Συμὰ τῆς πόλεως, εἰς ἓνα μέρος πλῆτισ-
 μένον μὲ πηγὰς καθαρῶν ὑδάτων. (α) Εἶναι ὁ
 ναὸς τῆ Α΄μφιάρεω, ἦτον ἓνας στρατηγὸς τῶν
 Θηβαίων, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸν πόλεμον ἔκαμνε τὸν
 μάντιν, ὑπέθετον ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ἔδιδε
 χρησμούς. Ὅσοι ἔρχονται διὰ νὰ λάβωσι κανέ-
 να χρησμόν, πρέπει νὰ ἐγκρατευσῶσι τρεῖς
 ἡμέρας ἀπὸ τὸ κρασί, καὶ νὰ νηστεύσωσιν ἀπὸ
 κάθε φαγητὸν 24 ὥρας, (β) ὕσερον θυσιάξωσιν
 ἓνα κριάρι συμὰ εἰς τὸ ἄγαλμά τες, καὶ μετὰ ταῦτα
 ἀπλώνωσιν τὸ τομάρι τες καὶ κοιμῶνται ἐπάνω. Ὁ
 θεὸς, ὡς λέγωσι, τῆς ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὕπνον,
 καὶ ἀποκρίνεται εἰς τὰ ἐρωτήματά τες. (γ) Ἀνα-
 φέρωσι διάφορα θαύματα ὅπῃ ἔγιναν ἐκεῖ. Ἀλλὰ
 τόσον εὐκόλα πισεύωσιν οἱ Βειωτεῖς τῆς χρησμούς,
 (δ) Ὡς εὖ δὲν ἡμπορεῖ τινὰς νὰ δώσῃ πίσιν εἰς
 τὰ λόγια τες.

Υ΄σερον ἀπὸ 30 στάδια (*) εὐρίσκεται εἰς ἓνα
 ὕψος (ε) ἡ πόλις Τανάγρα, μὲ εὐμορφα σπή-
 τια, τὰ περισσότερα εἶναι εὐπρεπισμένα μὲ ἐγ-
 καυσικαῖς εἰκόναϊς, καὶ προάυλια. ἡ γῆ ποτιζο-
 μένη

α) Αἰβ. βιβ. 45. κ. κζ΄.

β) Φίλος. βίος Ἀπολ. βιβ. β΄. κεφ. 37. σ. 90.

γ) Πλευσ. βιβ. α΄. κεφ. 34. σ. 84.

δ) Πλέτ ὁμ, ἐλατ. τ. β΄. σ. 411.

*) Ὀλίγοντι πλέον τῆς ὥρας.

ε) Δικαίαρ. Ε΄λλ. ἀπ. γεωγ. μιν. τ. β΄. σ. 12.

μένη ἀπὸ ἑνα μικρὸν ποταμάκι, θερμῶδων λεγόμενον. (α) Εἶναι σκεπασμένη μὲ ἐλαίας καὶ διάφορα δένδρα, κάμνει ἐλίγον σιτάρι, ἀλλὰ τὸ καλλίτερον κρασί τῆς Βοιωτίας.

Ἀγκαλὰ καὶ οἱ κάτοικοι εἶναι πλέσιοι, δὲν γνωρίζουσιν ἔτε τὴν πολυτέλειαν, ἔτε τὰς ὑπερβολὰς ὅπῃ προσέρχονται ἀπὸ τὸν πλῆτον. Συκοφαντῶνται ὡς φθονερεῖ (β) ἡμεῖς μόνον εἰς αὐτὰς ἠυραμεν πίσιν, ἀγάπην τῆς δικαιοσύνης, φιλοξενίαν, καὶ προσπάθειαν διὰ τὰ βοηθήσωσι τὰς δυσυχεῖς ὅπῃ πλανῶνται ἀπὸ πόλιν εἰς πόλιν. Φεύγουσι τὴν ὀκνηρίαν, καὶ μισῶντες τὸ ἄνομον κέρδος, ζῶσιν εὐχαριστημένοι μὲ τὰ ἔχιττες. Δὲν εἶναι τόπος εἰς ὅλην τὴν Βοιωτίαν, ὅπῃ οἱ ὀδοιπόροι τὰ ἔχουσιν ἰσλιγώτερον φόβον συκοφαντίας ὡς ἐδῶ. (γ) Νομίζω τὰ ἠυρα τὸ κρύφιον τῶν ἀρετῶν τες, προκρίνουσι τὴν γεωργικὴν ἀπὸ ὅλας τὰς τέχνας.

Τόσον σέβας ἔχουσι διὰ τὰς θεὰς, ὡσε δὲν κτίζουσι τὰς ναῶντων, ἡμῖ εἰς τόπος μακρὰν τῆς κατοικίας τῶν θεητῶν. (δ) Λέγουσι πῶς ὁ Ἐρμῆς τὰς ἠλευθέρωσε μίαν φορὰν ἀπὸ τὸ θανατικὸν, φέρωντας τριγύρω τῆς πόλεως ἕνα κριάρι

α) Ἡρόδ. βιβ. 9. κεφ. 42.

β) Δικαίαρ. Εἰκ. αὐτόθ. τ. 2. σ. 18.

γ) Δικαίαρ. αὐτόθ. σ. 13.

δ) Ἡρόδ. (. β. 9. κ. 22. σ. 753.

εἰς ταῖς πλάταις τε, τὸν ἐπαράξισαν μὲ τοῖσ-
το σχῆμα εἰς τὸν ναόν τε, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐορ-
τῆς τε, ἀνανεώσασιν αὐτὴν τὴν τελετὴν δι' ἐνὸς
τῶν ἐγκρίτων νέων τῆς πόλεως (α) διότι οἱ Ἑλ-
ληνες εἶναι καταπεισμένοι πῶς ἢ προσφερομένη
λατρεία τοῖς θεοῖς, εἶναι πλέον εὐάρεστος, ὅταν
προσφέρεται ἀπὸ τὴν νεότητα καὶ ὠραιότητα.

Ἀπὸ τὴν πόλιν Τανάγραν ἦτον ἡ Κορίννη,
ἐκαλλιέργησε τὴν ποιητικὴν μὲ ἔφελος. εἶδομεν
τὸ μνηματικὸν εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς πό-
λεως, καὶ τὴν εἰκόνα τῆς εἰς τὸ γυμνάσιον. Ὅ-
ταν ἀναγνώσκῃ τινὰς τὰ συγγράμματά τῆς, ἐ-
ρωτᾷ διατὶ εἰς τὰς ἀγῶνας τῆς ποιητικῆς ἐπρο-
τιμήθησαν ἀπὸ ἐκεῖνα τῶ Πινδάρου; ὅταν βλέ-
πῃ τινὰς πάλιν τὴν εἰκόνα τῆς, ἐρωτᾷ, διατὶ
πάντοτε δὲν ἐπροτιμήθησαν; (β) Οἱ Τανάγραιοι,
ὡς καὶ τὰ λοιπὰ γένη τῆς Ἑλλάδος, ἀγαπᾷσιν
ὑπερβολικὰ τὴν πετεινομαχίαν. Οἱ πετεινοὶ τὰς
εἶναι μεγάλοι καὶ ὠραιότατοι, (γ) φαίνεται ὅμως
να εἶναι περισσότερον διωρισμένοι πρὸς ἀφανισμόν
τῶ γένους των, παρὰ πρὸς αὐξήσιν, διατὶ μόνον
τὴν μάχην ἀναπνέουσι. (δ) Τὰς φέρεσιν εἰς πολ-

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 752.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. σ. 753.

γ) Κολαμ. περὶ ἀγροικ. β 8. κ. 2. Βαρῆ. περὶ ἀγροικ.
βιβλ. γ'. κεφ. 9.

δ) Πλίν. β. 10. κ. 21. τ. α. σ. 554.

λάς πόλεις, τὰς κάμνον νὰ μάχωνται ἀναμεταξύ τῆς, καὶ διὰ τὰς πολεμῶν σκληρότερα, τὰς βάνον εἰς τὰς πόδας κεντρία χάλκινα. (α)

Ἐμιστεύσαμεν ἀπὸ τὴν Τανάγραν, καὶ ἀφ' ἧ ὠδεύσαμεν 200 στάδια (β) * ἀπὸ μίαν δύσκολον εἴραταν, ἐφθάσαμεν εἰς τὰς Πλαταιάς, πόλιν ἄλλοτε ἰχυρὰν, νῦν δὲ θαμμένην εἰς τὰς κρημνές τῆς. Ἐκεῖτο εἰς τὰς πόδας τῆ Κυθερωνος ὄρους, (γ) εἰς τὴν ὠραίαν πεδιάδα βρεχομένην ἀπὸ τὸν Ἀσωπὸν, ὅπερ ὁ Μαρδώνιος ἐνίκηθη μετὰ 300,000 Πέρσας * οἱ κάτοικοι τῶν Πλαταιῶν τόσον εὐδοκίμησαν εἰς αὐτὴν τὴν μάχην, ὥστε οἱ λοιποὶ Ἕλληνας, καὶ διὰ τὰς γνωρίσειν τὴν ἀνδρείαν των, καὶ νὰ ἀποφύγωσι τὴν ζηλοτυπίαν των, τοῖς ἀπέδωκαν τὴν πρώτην δόξαν τῆς νίκης, ἐσύστησαν εἰς αὐτὰς ἑορτὰς πρὸς αἰδίων μνήμην, καὶ ἐδιωρίσθη ὅτι κάθε χρόνον νὰ ἀνανεῶνται αἱ κηδευτικαὶ τελεταὶ εἰς τιμὴν τῶν Ἑλλήνων ὅπερ ἐσκοτώθησαν εἰς αὐτὴν τὴν μάχην. (δ) Παρόμοιαι διαταγαὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν εἰς τὰς Ἕλληνας. Ἰξεύρουν ὅτι τὰ μνημεῖα δὲν ἀρκῶσι πρὸς δικαίω-

α) Ἀριστοφ. εἰς.. εἰς. 760. κολ. τῆ αὐτ. εἰς. 1365.

β) Δικαίωρ. Ἑλλ. σ. 14.

*) Ἐπτάμισυ ὄρας.

γ) Στράβ. β. 1. σ. 411.

*) Ὅρα τὴν χάραττα τῆ Ρήγα. νῆμερον 7.

δ) Πλέτ. εἰς Ἀριστέδ. τ. α σ 334.

νησιν τῶν λαμπρῶν κατορθωμάτων, ἢ νὰ γεννήσωσι καὶ ἄλλα παρόμοια. αὐτὰ τὰ μνημεῖα χάνονται, ἢ ἀγνοῦνται, καὶ δὲν δείχνουσι συχνάκις ἡμῖ τὴν προκοπὴν τῶ τεχνίτη, καὶ τὴν ματαιότητα ἐκείνων ἵπῃ τὰ ἐκατασεύασαν, κοινὰ ὁμῶς καὶ πανηγυρικῶς συνελεύσεις, ὅπως κατ' ἔτος ἐπαριθμῶνται μεγαλοφάνως τὰ ὀνόματα ὄσων ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν τῆς, ὅπως τὸ ἐγκώμιον τῆς ἐορτῆς τῶν γίνεται ἀπὸ εὐγλωττα εἰκότα, ὅπως ἡ πατρίς καυχωμένη ὅτι τῆς ἐγέννησε, χύνει δάκρυα ἐπάνω εἰς τῆς τάφους τῶν, ἰδὲ ἢ τιμιωτέρα προσφορὰ ὅπως ἡμπορῶν νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὴν ἀνδρείαν· καὶ ἰδὲ ἢ τάξεις ὅπως ἐπαρατηρῶσαν οἱ Πλαταιεῖς ὅταν ἀνανέωναν αὐτὰς τὰς τελετάς.

Πρὸς τὸ ξημέρωμα (α) μία σάλπιγξ ἀρχινῶσε τὴν παράταξιν, ἤρχοντο κατὰ τάξιν πολλὰ ἀμάξια γεμάτα ἀπὸ σερῶνας καὶ κλόνας μυρτιάς. ἓνας ταῦρος μαῦρος, κατόπι τῶ ὁποῖοις ἤρχοντο νέοι μὲ ἀγκεῖα γεμάτα γάλα, κρασί, καὶ διαφορὰ μῦρα, τέλος πάντων ὁ πρῶτος κριτὴς τῶν Πλαταιῶν, ἐνδεδυμένος μὲ πορφυρῶν φόρεμα, καὶ ἔχοντας εἰς τὸ ἓνα χέρι ἓνα σκεῦος, καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἓνα σπαδί. ἀπερνῶσεν αὐτὴ ἢ παράταξις διὰ τῆς πόλεως, καὶ φθάνουσα εἰς τὸν τόπον τῆς μάχης, ὁ κριτὴς ἀντῶσεν ὕδωρ ἀπὸ τὴν πλησίον πηγῆν, ἔπλυνε τῆς εἴλες τῶν μνημεῖων,

α) Ο' αὐτ. αὐτ. 332.

τὰς ἔβρεχε μὲ μῦρα, ἐδυσίαζε τὸν ταῦρον, καὶ ἀφ' οὗ προτίυχετο εἰς τὸν Δία καὶ Ἑρμῆν, ἐπροσκαλεῖσεν εἰς τὰς σπονδὰς τὰς σκιάς τῶν ἀποθανόντων στρατιωτῶν. ὕπερον ἐγέμιζεν ἕνα ποτήρι μὲ κρασί, ἔχυνε μέρος, καὶ ἔλεγε μεγαλοφάνως. Πίνω διὰ τὲς ἀνδρείους ἀνδρας οὔτε ἀπέθαναν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος.

Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην, οἱ κάτοικοι αὐτῆς τῆς πόλεως ἠνώδησαν μὲ τὰς Ἀθηναίους, καὶ ἐτείναξαν τὸν ζυγὸν τῶν Θηβαίων, οἵτινες ἐνομίζοντο ὡς δεμελιωταί τας, (α) καὶ εὐθύς ἐγιναν οἱ πλέον θανάσιμοι ἐχθροί τας. Τὸ μῖσος τας ἔφθασεν εἰς τόσον, ὥστε ἐνωθέντες μὲ τὰς Λακεδαιμονίους εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐκτύπησαν τὰς Πλαταιὰς, καὶ τὰς ἠφάνισαν ὀλοκλήρως. (β) Μετ' ὀλίγον καιρὸν πάλιν ἐκατοικήθησαν, καὶ ἐπειδὴ πάντοτε ἦτον προσκολλημέναι τοῖς Ἀθηναίοις, τὰς ἐξαναχάλασαν οἱ Θηβαῖοι, καὶ τὰς ἐχάλασαν πάλιν πρὸ 17 χρόνων. (γ) Σήμερον δὲν ἔμεινεν ἄλλο, παρὰ οἱ ναοὶ ὅπῃ εὐλαβήθησαν οἱ νικηταί, μερικὰ σπήτια, καὶ ἕνα μεγάλον ξεινοδοχεῖον διὰ τὰς ἐρχομένας

α) Θεκυδ. β. γ. κ. 61.

β) Ο' αὐτ. κ. 68.

γ) Διόδ. Σικ. . . σ. 362.

νὰ θυσιάσωσιν, αὐτὸ εἶναι ἓνα κτίριον 200. πο-
δῶν μάκρες καὶ πλάτες, μὲ πολλὰ κονάκια κατὰ
γῆς καὶ εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. (α)

Εἶδομεν τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς κτισμένον ἀπὸ
τὰ λάφυρα τῶν Περσῶν ὅπῃ ἐπῆραν εἰς τὴν Μα-
ραθῶνα. Ὁ Πολύγνωτος ἐπαράσησεν εἰς αὐτὸν
τὸν ναὸν τὴν ἐπιστροφὴν τῆ Ὀδυσσεύος εἰς τὴν πατ-
ρίδα τε, καὶ τὴν σφαγὴν τῶν ἑρασῶν τῆς Πηνε-
λόπης. Ὁ Ὀνατᾶς ἐξωγράφειτε τὴν πρώτην
ἐκστρατείαν τῶν Ἀργείων κατὰ τῶν Θηβῶν. (β)
αὐταὶ αἱ εἰκόνες σώζονται ἀκέμι ὡσὰν νὰ ἐξωγρα-
φίδησαν τώρα. (γ) Τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ἐγι-
νεν ἀπὸ τὸν Φειδίαν, καὶ εἶναι μεγαλωτάτον· εἶναι
ἀπὸ ξύλον χρυσαμένον, τὸ πρόσωπον ὁμως, αἱ
χεῖρες καὶ οἱ πόδες εἶναι ἀπὸ μαρμαρον. (δ) Εἰς τὸν
ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος εἶδομεν τὸν τάφον ἐνὸς πολί-
τε τῶν Πλαταιῶν, Εὐχίδα λεγομένον. Μᾶς εἶπον
περὶ τῆς, ὅτι μετὰ τὸν χαλασμὸν τῶν Περσῶν,
ὁ χρησμὸς εἶχε προσάξει τὰς Ἑλληνικὰς νὰ σβύ-
σωσι τὴν φωτίαν διατὶ ἐμίνθη ἀπὸ τὰς βαρβάρους,
καὶ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς Δελφὰς νὰ λάβωσι φωτίαν
καὶ νὰ τὴν μεταχειρίζωνται εἰς τὰς θυσίας των.
Ἐπομένως ἐσβύδη παντὲ ἡ φωτία, καὶ ὁ Εὐχί-

α) Θουκ. β. 3. κ. 68.

β) Πausan. β. 9. κ. 4. σ. 718.

γ) Πλάτωνα, εἰς Ἀριστοτέλ. τ. α. σ. 331.

δ) Πausan. αὐτόση.

δας ἐμίσευσεν εὐθύς διὰ τὰς Δελφάς. ἔλαβε φρωτίαν ἀπὸ τοῦ Δυσιαζήριον, καὶ ἐπιτρέψας τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὰς Πλαταιάς πρὶν βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος, ἐξεψύχησεν ὀλίγας σιγμὰς ὑπερον. (α) περὶ εἶχε τρέξι χίλια στάδια *) τοιαύτη ταχύτης θέλει ἐκπλήξῃ ἐκείνους ὅπῃ ἀγνοῶσι πῶς οἱ Ἕλληνας γυμνάζονται εἰς τὸ τρέξιμον, καὶ αἱ περισσότεραι πόλεις ἔχουσι ταχυδρόμους (β) συνειδισμένους νὰ τρέχωσιν εἰς μίαν ἡμέραν μεγάλον διάστημα. (γ) Ἀπεράσαμεν ὑπερον διὰ τῆ ἀσσεως Λεύκτρων, καὶ πόλεως Θεσπειῶν, περιδοῦσι τόποι διὰ τὰς δυσυχίας των. Συμὰ εἰς τὸ πρῶτον, ἔγινε πρὸ μερικῶν ἐτῶν ἐκείνη ἡ αἱματώδης μάχη ὅπῃ κατηδάφισε τὴν δύναμιν τῶν Λακεδαιμονίων. καὶ ἡ δευτέρα ἠφανίαθη ὡς καὶ αἱ Πλαταιαί, εἰς τὰς ὑπερινὰς πολέμους. (δ) Οἱ Θηβαῖοι δὲν εὐλαβήθησαν ἄλλο, ἢ μὴ τὰ ἱερά μνημεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα δύο ἔστυραν τὴν προσοχὴν μας. Οὐκὰς τῆ Ἡρακλέους ὑπηρετεῖται ἀπὸ μίαν ἱέρειαν, ἣτις πρέπει νὰ μείνῃ ἄγαμος ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς της, (ε) καὶ τὸ ἄγαλμα ἐκείνους τῆ Ἐρωτος, ὅπῃ συγχίζουσι πολλαίς μὲ τὸν ἀληθῆ ἔρωτα,

α) Πλάτ. εἰς Ἀρισεῖδ τ. α. σ. 331.

* 37. ἄραις, καὶ 2000. ὀργυιαῖς.

β) Ἡρόδοτ. βιβ 6 κεφ. 106.

γ) Λίβ. β. 31. κ. 24. Πλίν. β. 7. κ. 10. τ. α. σ. 386.

Σολίν. κ. α. σ. 9. φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 316.

δ) Διόδ. Σίξ β 15. σ. 362. καὶ 367.

ε) Πausαν β 9. κ 27. σ. 763.

εἶναι μόνον ἓνας ἄσχιμος λίθος, καθὼς εὐγαί-
νει ἀπὸ τὸ λατομεῖον, (α) διότι παλαιότερον τοιο-
τοτρόπως ἐπαράξαιναν τὴν κοινὴν λατρείαν.

Ἐπλαγιάσαμεν εἰς ἓνα τόπον Ἀσκρα λεγό-
μενον, 40 στάδια μακρὰν τῶν Θεσπειῶν (β) * αὐτὸ
εἶναι ἓνα χωρίον, τὸ ὁποῖον καὶ διὰ τὸ κλοκαῖρι
καὶ διὰ τὸν χειμῶνα (γ) εἶναι ἀνυπόφερτον, ὅμως
εἶναι ἡ πατὴρ τῆς Η'σιόδου. Τὴν ἄλλην ἡμέραν,
ἀπὸ μίαν σενὴν ὁδὸν ἐπήγαμεν εἰς τὸ ἱερὸν δάσος
τῶν Μισσῶν (δ) ἀναβαίνοντες ἐξάδημεν εἰς τὰς
ὄχθας τῆς Ἀγανίππης πηγῆς, καὶ ὕπερον συμὰ
εἰς τὸ ἀγάλμα τῆς Δίης, ἑνὸς τῶν ἀρχαιοτέρων
ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος, κεῖται εἰς ἓνα σπήλαιον (ε)
ὡσάν εἰς ἓνα μικρὸν ναόν. δεξιὰ καὶ ἐρισερὰ, μὲ
χαρὰν ἐβλέπαμεν πολυαρίθμους κατοικίας ὅπῃ οἱ
κάτοικοι εἶχον κτίσιν εἰς αὐτὰ τὰ ὑψώματα. (2)

Μετ' ὀλίγον προχωρήσαντες εἰς ὠραίας πε-
ριπάτους, μᾶς ἐφάνη νὰ εὕρισκόμεθα εἰς τὴν λαμ-
πρὰν αὐλὴν τῶν μισσῶν· ἐκεῖ ἀληθινὰ φαίνεται
ὅλη τις ἡ δύναμις καὶ ἰσχύς μὲ λαμπρὸν τρόπον,
ἀπὸ τὰ μνημεῖα ὅπῃ σολίζουσιν αὐτὰς τὰς ἐρή-
μους τόπους, καὶ τὰς ἐμψυχώνουσι. Τὰ ἀγάλματά

(α) Ὁ αὐτ. αὐτ σ. 761.

(β) Στράβ. β. 9. σ. 409.

(*) Μιάμισυ ὥρα.

(γ) Η'σιόδ. Ἐργ. σίχ. 638.

(δ) Στράβ. αὐτόθ. σ. 410.

(ε) Πausan. βιβ. 9. κ. 29. σελ. 766.

(2) Ὁ αὐτ. αὐτ. κ. 31. σ. 771.

της κατεσκευασμένα ἀπὸ διαφορῆς τεχνίτας, φαίνονται εἰς ὅλας τὰς διαβάτας. Ἐδῶ δ' Ἀπόλλων καὶ ὁ Ἑρμῆς μάχονται διὰ μίαν λύραν. (α) ἐκεῖ, ἀναπνέουσιν ἀκόμη περίφημοι ποιηταὶ καὶ μουσικοὶ, ὁ Θάμυρις, ὁ Ἀρίων, ὁ Ἡσίοδος, καὶ ὁ Ὀρφεύς, καὶ τριγύρω τὰς διάφορα σχήματα ἀγρίων ζώων, συζόμενα ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τῆς φωνῆς των. (β) Ἀπὸ κάθε μέρος ἐγείρονται τρίποδες χάλκινοι, εὐγενικὴ ἀνταμειβὴ τῆς ἀγχινοίας σεφδεΐσης εἰς τὰς περὶ ποιητικῆς καὶ μουσικῆς μάχας, (γ) οἱ ἴδιοι νικηταὶ τὰς ἀφιέρωσαν εἰς αὐτὰς τὰς τόπας· προτιμεῖται ὁ τρίπους ὅπῃ ἔλαβεν ὁ Ἡσίοδος ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας. (δ) ἄλλην φορὰν οἱ Θεσπειεῖς ἤρχοντο κάθε χρόνον νὰ διαμοιράζωσιν αὐτὰ τὰ βραβεῖα, καὶ νὰ πανηγυρίζωσιν ἑορτὰς εἰς τιμὴν τῶν Μουσῶν καὶ τῆ Ἑρῶτος. (ε)

Ἄνω τῆ δάσους, τρέχεν μεταξὺ ἀνδρῶν ὕχθων ὁ Περμησσὸς ποταμὸς, ἡ πηγὴ τῆς Ἰπποκρήνης, καὶ Ναρκίσου, ὅπως λέγουσι πῶς αὐτὸς ὁ νέος ἐξεψύχησεν ἀπὸ τὸν ἔρωτα, πεισμώνωντας νὰ θεωρήσῃ τὴν εἰκόνα τῆ εἰς τὰ εἰρηνικὰ ὕδατα αὐτῆς τῆς πηγῆς. (ζ) Τότε εἴμεθα εἰς

(α) Ὁ αὐτ. κ. 30. σ. 767.

(β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 763.

(γ) Ὁ αὐτ βιβ. 9. κ. 30. σ. 771.

(δ) Ἡσίοδ. ἔργ. σίχ. 658.

(ε) Πausan. αὐτόσι.

(ζ) Ὁ αὐτ. αὐτ. κ. 29. σελ. 766. κ. 31. σ. 773.

τὸν Ἐλικῶνα, ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄρος τόσον περιβόητον διὰ τὴν καθαρότητα τῆ ἀέρος, τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑδάτων, τὴν καρποφορίαν τῶν κοιλάδων, τὴν ἄροσιαν τῆ ἰσκιᾶ, καὶ τὴν ὠραιότητα τῶν παλαιῶν δένδρων ὅπῃ σκεπάζεται. Οἱ τῶν περιχώρων χωριάται, μᾶς ἐβεβαίωσαν ὅτι τὰ φυτά ταῦτα ἦσαν τόσον ὑγιεινά, ὥστε τὰ φίδια ἀφ' ἧ ἔτρωγαν, ἔχαναν τὸ φαρμάκιτες. Ἡ ὕρισκος μίαν ἄκραν γλυκύτητα εἰς τὰς καρπὰς τῶν δένδρων τὰς, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν τῆς Ἀνδράχνης. (α) Βασιλεύσει αἱ Μῆσαι ἐπάνω τῆ Ἐλικῶνος. ἡ ἱστορία τὰς παρασαίνει μὲν ψευδεῖς καὶ ἀτόπας παραδόσεις, ἀλλὰ τὰ ὀνόματά τὰς δεικνύουσι τὴν ἀρχὴν τὰς. Καὶ ἀληθινὰ φαίνεται ὅτι οἱ πρῶτοι ποιηταὶ θαυμάσαντες εἰς τὴν ὠραιότητα τῆς φύσεως, ἐπεκαλέσθησαν τὰς νύμφας τῶν δασῶν, τῶν βενῶν, τῶν πηγῶν, καὶ κλίνοντες εἰς τὴν τότε κοινὴν ἀλληγορίαν, τὰς ἐφανέρωσαν μὲ ὀνόματα ἀνάλογα εἰς τὴν δύναμιν ὅπῃ ἤμπορῶσαν νὰ ἔχεν αὐταὶ, πρὸς τὰ προϊόντα τῆ νοός. ἔγνώρισαν πρῶτον τρεῖς Μῆσας, Μελέτην, Μνήμην, καὶ Ἀοιδὴν (β). ἔγχευ, τὴν μελέτην τὸν σοχασμὸν εἰς κάθε πρᾶγμα, τὴν μνήμην ὅπῃ διαιωνίζει τὰ λαμπρὰ κατορθώματα, καὶ τὸ ἄσμα ὅπῃ συνοδεύει

α) Πανσ, βιβ. 9. κ. 28. σ. 763. ἴσως εἶναι τὰ κέμαρα.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 765.

τὴν διήγησιν. Καθὼς αὖξανεν ἡ ποιητικὴ, ἐδιώ-
ρισαν καὶ πρόσωπον εἰς τὰς χαρακτῆρας καὶ ἀποτε-
λέσματα. Αὖξησεν ὁ ἀριθμὸς τῶν μυσῶν, καὶ τὰ
ὀνόματα ὅπερ τότε ἔλαβον ἀπεδόθησαν εἰς τὰ
χάδια τῆς ποιητικῆς, εἰς τὴν ἑρανίον τῆς ἀρχῆς,
εἰς τὴν ὠραιότητα τῆς διαλέκτου τῆς, εἰς τὰς
ἡδονὰς καὶ εὐθυμίαν ὅπερ προξενεῖ, εἰς τὰ ἄσματα
καὶ χορὸν ἐπεὶ αὐξάνουσι τὴν λάμψιν τῆς, καὶ εἰς
τὴν δόξαν μὲ τὴν ὁποίαν σέφεται. *) Ὑστερον
ταῖς ἐσυντρόφευσαν μὲ τὰς χάριτας ὅπερ πρέ-
πει νὰ σολίζωσι τὴν ποιητικὴν, καὶ τὸν Ἑρῶτα
ὅστις εἶναι τὸ ἄκρον ὑποκείμενόν των. (α)

Αὐταὶ αἱ ἔννοιαι ἐγεννήθησαν εἰς ἕνα τόπον
βάρβαρον, εἰς τὴν Θράκην, ἤτοι εἰς τὸ μέσον τῆς
ἀμαθείας, ἐφάνησαν αἰφνιδίως ὁ Ὀρφεύς, ὁ Λι-
νος καὶ οἱ μαθηταὶ των. Αἱ μουσαὶ ἐτιμῶντο εἰς
τὸ ὄρος Πιερίαν. (β) καὶ προχωρῆσαι ἐκείθεν,
ἐσυστήθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸν Πίνδον,
Παρνασσὸν, Ἐλικῶνα, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐρήμους
τόπους ὅπερ οἱ ζωγράφοι τῆς φύσεως, ἤγουν οἱ
ποιηταὶ, περιτριγυρισμένοι ἀπὸ τὰς πλέον χα-
ροποιὰς εἰκόνας, δοκιμάζουσι τὴν ζέσιν τῆς θείας
ἐμπνεύσεως, Ἀφῆσαμεν αὐτὰς τὰς νοσῖμους
ἐρήμους, καὶ ὑπήγαμεν εἰς τὴν Λειβαδίαν κειμένην

*) Ὅρα τὸ σημεῖωμα εἰς τὸ τέλος τῆς βίβλου.

α) Ἡσίοδος θεογ. εἰχ. 64.

β) Περσὶς εἰς Ὀξον. φύλ. 340.

εἰς τὰς πύδας τῆ βυνῆ, ἔδεν πιγάζει τὸ ποτάμι Ἐρκύνη, τὸ ὁποῖον χηματίζει εἰς τὸ πέσιμόν τε ἀνάριθμητα χήματα. (α) Ἡ πόλις πανταχόθεν παρασαίνει μνημεῖα μεγαλοπρεπείας καὶ ὀρέξεως τῶν κατοίκων. (β) Τὰ ἐδεωρήσαμεν με χαράν. Ἀλλ' ἐσπεδάζομεν νὰ ἰδῶμεν τὸ σπήλαιον τῆ Τροφωνίε, ἐν τῶν ἐνδοξοτέρων μαντείων τῆς Ἐλλάδος, μία ἀδιακρισία τῆ Φιλότα δὲν μᾶς ἄφησε νὰ καταβῶμεν εἰς τὸ σπήλαιον. Μίαν βραδυὰν ὅπῃ ἐδειπνήσαμεν εἰς ἕναν τῶν ἐγκρίτων τῆς πόλεως, ἡ ὀμιλία ἔπεσεν εἰς τὰ θαυμάσια ὅπῃ γίνονται εἰς αὐτὸ τὸ μυσηριῶδες σπήλαιον, Ὁ Φιλότας ἔδειξεν ὀλίγον δισαγμὸν, καὶ εἶπεν ὅτι τοιαῦτα θαυμάσια ἦσαν μόνον φυσικὰ ἀποτελέσματα. Ἐγὼ ἤμην μίαν φοράν εἰς τὸν ναόν, λέγει, τὸ ἄγαλμα τῆ θεᾶ ἐφαίνετο σκεπασμένον με ἰδρώτα. ὅλας ἐφώναζε θαῦμα. ὅμως ὑπερον ἔμαθα πῶς ἦτον κατεσκευασμένον ἀπὸ ἕνα ξύλου, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν ιδιότητα νὰ ἰδρώνῃ εὐίστε. (γ) Μετὰ βίας ἐτελείωσε, καὶ εἰς τῶν συμπότων ὅλας ὠχρὸς ἠγέρθη, καὶ ἀνεχώρησεν, ἦτον ἕνας τῶν ἱερέων τῆ Τροφωνίε.

α) Πausan β. 9. κ. 39. σ. 789. Βέλ βοόκ 4. σ. 327.

Σπόν. τ. β. σ. 50. Ποχόκ. τ. γ. σ. 158.

β) Πaus. αὐτόδ.

γ) Θεόφ. ἰς. φυτ. βιβ. 5. κεφ. 10. σ. 541.

Μᾶς ἐσυμβέλευσαν νὰ μὴ κινδυνεύσωμεν τὴν ἐκδίκησίν τε καταβαίνοντες εἰς τὸ σπήλαιον, τῷ ὁποίῳ τὰ σφυρογυνίσματα ἦσαν μόνον γνωστὰ εἰς τὰς ἱερεῖς. (α)

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας μᾶς ἐφανέρωσαν, πῶς ἓνας Θηβαῖος ἔμελλε νὰ καταβῆ εἰς τὸ σπήλαιον. ἐκινήσαμεν λοιπὸν διὰ τὸ βουνόν, συναδευμένοι ἀπὸ μερικὰς φίλων, καὶ ἀκολουθῶντες πλῆθος τῶν κατοίκων τῆς Λειβαδίας, ἐφθάσαμεν τέλος πάντων εἰς τὸν ναὸν τῷ Τροφώνιῳ, κειμένῳ εἰς τὸ δάσος ἀφιερωμένον εἰς αὐτόν. (β) Τὸ ἄγαλμά τε ὅπερ τὸν παρακαίνει εἰς χῆμα τῷ Ἀσκληπιῷ, εἶναι διὰ χειρὸς τῷ Πραξιτέλει.

Ὁ Τροφώνιος ἦν Ἀρχιτέκτων, ὅστις ὁμῶς μετὸν ἀδελφόν τε Ἀγαμήδη, κατεσκεύασε τὸν ἐν Δελφοῖς ναόν. Μερικοὶ λέγουσι πῶς ἔκαμαν μίαν κρυφὴν εἴσοδον, διὰ νὰ κλέπτωσι τὴν νύκτα τὰς θησαυροὺς, καὶ ὅτι ὁ Ἀγαμήδης ἐπιάσθη εἰς μίαν παγίδα ὅπερ εἶχον σήση ἐπὶ τῷτο, ὁ ἀδελφός τε Τροφώνιος διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὑπο-

α) Ὁλίγον καιρὸν ὕστερον ἀπὸ τὸ ταξίδι τῷ Ἀναχάρσιδος εἰς Λειβαδίαν, εἰς τῶν ὁπαδῶν τῷ βασιλέως Δημοκρίτῳ ἦλθε νὰ συμβουλευθῆ τὸ μαντεῖον, οἱ ἱερεῖς ἐδίδασκον εἰς τὴν γνώμην τε. Ἐμβῆκεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ δὲν εὐγῆκε πλέον. ὀλίγας ἡμέρας ὕστερον τὸ σῶμα τε ἐρρίφθη ἔξω τῷ σπηλαίῳ, ἀπὸ ἄλλου τρύπανου, ὅχι ἀπὸ ἐκείνου ὅπερ ἔμβαινον.

β) Παιουσ. βιβ. 9. κ. 39 σ. 789.

ψίαν, ἔκοψε τὴν κεφαλὴν τῆς, ἤνοιξεν ὕπερον ἢ γῆ καὶ τὸν κατέπιεν. (α) Ἐτεροὶ λέγουσι πῶς οἱ δύο ἀδελφοὶ τελειώσαντες τὸν ναὸν, ἐπαρεκάλεσαν τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὰς ἀνταμοίψῃ καὶ ὁ θεὸς τὰς ἀπεκρίθη πῶς μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας θείλει τὴν λάββν. ἀφ' ἧ δὲ ἀπέρασεν ἢ ἑβδόμη, ἀπεκοιμήθησαν αἰωνίως. (β) Διαφέρουσι προσέτι καὶ διὰ τὰς αἰτίας διατι ὁ Τροφώνιος ἀπέλαυσε θείας τιμᾶς. Ἐδὲν ὄλαι αἱ λατρεῖαι συμὰ εἰς τὰς Ἐθῆνας ἔχουσι σκοτεινὰς ἀρχὰς, καὶ ματάια ἢ περὶ αὐτῶν ἔρευνα.

Ἡ ὁδὸς ἀπὸ τὴν Λειβαδίαν ἕως τὸ ἄντρον τῆ Τροφώνις εἶναι περιτριγυρισμένη ἀπὸ νακῆς καὶ ἀγάλματα. Αὐτὸ τὸ σπήλαιον σκαμμένον ὀλίγον ὑποκάτω τῆ δάσους, κατὰ πρώτην προσβολὴν δείχνει ὡς ἓνα εἶδος νάρθηκος μετ' ἓνα περισύλιον ἀπὸ λευκὸν μάρμαρον, καὶ ἐπάνω ὀβελίσκους χαλκωματένις. (γ) Ἀπὸ ἐκεῖ ἐμβαίνουσι εἰς μίαν σπηλιὰ, πετροπελεκημένην, ὑψηλὴν ὀκτὼ πήχεις, καὶ πλατεῖαν τέσσαρας. Ἐκεῖ εἶναι τὸ σῶμα τῆ ἄντρος. καταβαίνουσι ἀπὸ μίαν κλίμακα, καὶ ὅταν φθάσου ἕως εἰς ἓνα κάποιον βάθος, εὐρίσκου μόνον ἓνα ἀνοιγμα στενόν, πρέ-

α) Ο' αὐτ. αὐτ. κ. 37. σ. 785.

β) Πῶδ. ἀπ. Πλάτ. παρ. τ. β. σ. 109.

γ) Πανσ. β. 9. σ. 791. Φίλος. βίος, Ἀπολ. β. 8.

πει τινὰς νὰ ἀπεράσῃ τὰς πόδας, καὶ ἀφ' ἧ προχωρέσῃ τὸ λοιπὸν σῶμα μὲ ἄκραν δυσκολίαν, σύρεται μὲ μεγάλην ὀρμὴν ἕως εἰς τὸ ὑπόγειον. Ὅταν ἔχη νὰ ἔυγη, ρίπτεται μὲ τὸ κεφάλι κάτω, μὲ τὴν αὐτὴν δύναμιν καὶ βίαν. Κάτι μελόπιταις ὅπῃ κρατεῖ τινὰς εἰς τὰ χέρια δὲν τὸν ἀφήνησι νὰ πιάσῃ τὰ σύνεργα, διὰ τῶν ὁποίων ταχύνεται ἢ κατάβασις, ἢ τὸ ἀνεβασμάτε. Ὅμως οἱ ἱερεῖς διὰ νὰ ἀποσκεπάσωσι κάθε περιέργειαν, λέγουσι πῶς τὸ ἄντρον εἶναι γεμάτον ἀπὸ φίδια, καὶ ρίπτωντας αὐταῖς ταῖς μελόπιταις, ἀποφεύγει τινὰς τὸ δάγκυμά τις. (α)

Δὲν δύναται κανεὶς νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ σπήλαιον, παρὰ μόνον τὴν νύκτα, ὕψερρον ἀπὸ πολλὰς προετοιμασίας, καὶ μίαν αὐσιγητοτάτην ἔρευναν. Ὁ Τερσίδης, ἕτως ἐκαλεῖτο ὁ Θηβαῖος ὅπῃ ἦλθε νὰ συμβουλευθῇ τὸ μαντεῖον, ἀπέρασε μερικὰς ἡμέρας εἰς ἓνα μικρὸν ναὸν ἀφιερωμένον εἰς τὴν τύχην, καὶ εἰς τὸ ἀγαθὸν πνεῦμα, λρόμενος εἰς κρυῖον νερὸν, ἀπέχωντας ἀπὸ κρασὶ καὶ ὅσα φαγητὰ ἀπαγορεύει τὸ τυπικόν, καὶ τρώγωντας ἀπὸ ἐκεῖνας τὰς θυσίας, ὅπῃ ἐπρόσφεζεν ὁ ἴδιος. (β)

Ἐλθούσης τῆς νυκτός, ἐθύσιασαν ἓνα κρίαρι, καὶ ἐξετάσαντες οἱ μάντις τὰ ἐντόδια, καθὼς ἔκα-

α) Σχολ. Ἀριστοφ. εἰς νεφ. σίχ. 508.

β) Πάυσ. β. 9. σ. 790.

μαν εἰς τὰς προηγμένας θυσίας, ἐφάνέρωσαν πῶς ὁ Τροφώνιος ἐδέχετο τὴν προσφορὰν τῆ Τερσίδα, καὶ ἀπεκρίνετο εἰς τὰ ζητήματά τε. Τὸν ἤφεραν εἰς τὰς ἕχθας τῆ ποταμῶ Ἐρκύνη, ὅπῃ δύο νέοι 13 ἐτῶν, τὸν ἄλειψαν μὲ λάδι, καὶ ἔκαμαν ἐπάνω τε διάφορα πλυσίματα, ἐκεῖθε τὸν ἤφεραν εἰς δύο πλησιοχώρους πηγὰς, ἡ μία λεγομένη ἡ πηγὴ τῆς Λήθης, καὶ ἡ ἄλλη τῆς Μνημοσύνης. ἡ πρώτη διαλύει τὴν ἐνθύμησιν τῆ παρελθόντος, ἡ δευτέρα ἐντυπώνει εἰς τὸν νῦν ὅσα ἀκούονται ἢ βλέπονται εἰς τὸ σπήλαιον. Τὸν ἔμβασαν ὑπερον μοναχὸν εἰς ἓνα μικρὸν ναὸν, ὅπῃ εὐρίσκεται ἓνα ἀρχαῖον ἄγαλμα τῆ Τροφωνίε. Ὁ Τερσίδας ἐπροσευχήθη, καὶ ὑπῆγε πρὸς τὸ σπήλαιον ἐνδεδυμένος μὲ ἓνα λινὸν φόρεμα. Ἡμεῖς τὸν ἀκολοθεύσαμεν μὲ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῶν λαμπάδων ὅπῃ προηγῆντο, ἐμβῆκεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ δὲν τὸν εἶδομεν πλέον (α)

Προσμένοντες τὴν ἐπιστροφὴν τε, ἠκόομεν τὰς ὀμιλίας τῶν περιεσώτων, εὐρίσκοντο πολλοὶ ὅπῃ ἦσαν μίαν φορὰν εἰς τὸ σπήλαιον. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι δὲν εἶδον τίποτες, μόνον τὸ μαντεῖον τοῖς ἔδωκε τὴν ἀπόκρισιν διὰ ζώσης Φωνῆς. ἕτεροι ἔξ ἐναντίας δὲν ἠέκσαν τίποτες, εἶδον ὅμως φαντάσματα ἱκανὰ εἰς τὸ νὰ διαλύσωσι τὰς ἀμφιβολίας των. Ἐἓνας ἀπὸ τὴν Λειβαδίαν, ἔγ-
γονος

γονος τῆ Τιμάρχου μηδιστῆ τῆ Σωκράτης, μᾶς ἐδιηγῆθη τὸ τί ἐσυνέβη τὸν πάππον τῆ. τὸ ἤκασεν ἀπὸ τὸν Κέβητα τὸν Θηβαῖον, ἕως τῆ τὸ ἐδιηγῆθη εἰς τὰ αὐτὰ λόγια ὅπῃ καὶ ὁ Τιμάρχος μᾶς ἔλεγε. (α)

Ἦλθον, εἶπεν ὁ Τιμάρχος, νὰ ἐρωτήσω τὸ μαντεῖον τί νὰ σοχασθῶ διὰ τὸ δαιμόνιον τῆ Σωκράτης; ἦνθα εἶδus εἰς τὸ σπήλαιον ἕνα βαδύσκοτος ἔμεινα πολὺν καιρὸν κατὰ γῆς, προσφέροντας τὰς προσευχάς μου πρὸς τὸν Τροφῶνιον, χωρὶς νὰ ἰξεύρω ἂν κοιμῶμαι ἢ εἶμαι ἐξυπνος. αἰφνιδίως ἤκασα νοσῖμος ἤγχε ἀνάσθης, καὶ εἶδα πλῆθος νηστία πεφωτισμένα ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φῶς. κάθε σιγμὴν ἄλλαζαν τόπον, καὶ χρῶμα, γυρίζοντας τριγύρω καὶ κυματάμενα εἰς μίαν θάλασσαν, εἰς τὰ ἄκρα τῆς ὁποίας ἐρρίπτοντο δύο ποταμοὶ πυρός. Συμὰ μου ἄνοιγε μία ἄβυσσος ἄπειρος, ὅπῃ ἐφαίνοντο πυκναὶ ἀναδυμιάσεις νὰ ἀναβράζωσι, καὶ ἀπὸ τὸ βάθος αὐτῆς τῆς ἀβύσσου, ἤκοντο μεγγυρίσματα Ζώων, μὲ κλαυθμὸς παιδίων, καὶ ἀναστεναγμὸς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Εἰς καιρὸν ὅπῃ τοιαῦτα τρομακτικὰ ἀντικείμενα ἐγέμιζον τὴν καρδίαν μου ἀπὸ φόβον, μία ἄγνωστος φωνὴ μὲ ἀπεκρίθη μὲ λυπηρὸν τόνον. Τιμάρχου τί θέλεις νὰ ἰξεύρης; Ἐγὼ ἀπεκρίθην

α) Πλάτ. Σωκρ. δαιμ. τ. 2, σ. 590.

κατὰ τύχην. Ὅλα, ἐπειδὴ ὅλα ἐδῶ μὲ φαίνονται θαυμάσια. ἡ φωνὴ ξαναεῖπε, τὰ νησία ὅπῃ μακρόθεν βλέπεις, εἶναι ἅ ἀνώτεροι τόποι, οἵτινες ὑποτάσσονται εἰς ἄλλας θεάς. ἐσὺ ὅμως ἡμπορεῖς νὰ περιτρέξῃς τὸ βασίλειον τῆς Περσεφόνης ὅπῃ ἡμεῖς διοικῶμεν, ξεχωρισμένον ἀπὸ αὐτῆς τῆς τόπῃς ἀπὸ τὴν Στυγα. Ἡρώτησα τί εἶναι ἡ Στύξ; καὶ ἡ φωνὴ ἀπεκρίθη, ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγωγσα εἰς τὰ καταχθόνια, ἡ γραμμὴ ὅπῃ διαχωρίζει τὸ σκότος ἀπὸ τὸ φῶς. Τότε μὲ ἐξήγησε τὴν γενεαλογία καὶ μεταβολὰς τῶν ψυχῶν. Ὅσαι εἶναι ἀμαρτωλαὶ, πίπτουσιν ὡς βλέπεις εἰς τὸν βύθρον, καὶ πιγαίνουσι νὰ προστοιμαδῶσιν εἰς ἄλλην ἀναγέννησιν. Ἐγὼ βλέπω, εἶπα μόνον ἄστρα ὅπῃ ταράττονται εἰς τὰς ἔχθρας τῆς ἀβύσσου, ἄλλα καταβαίνουσι, καὶ ἄλλα εὐγαίνουσι. Αὐτὰ τὰ ἄστρα ἀπεκρίθη ἡ φωνὴ, εἶναι αἱ ψυχαὶ, ἀπὸ τὰς ὁποίας τρία εἶδη διακρίνονται. ἐκεῖναι ὅπῃ ἐβυθίσθησαν εἰς τὰς ἡδονὰς, ἄφισαν νὰ σβύσῃ τὸ φυσικὸν τῆς φῶς. ἐκεῖναι ὅπῃ πότε ἐνικήθησαν ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὸ λογικόν, καὶ πότε ἐνίκησαν, δὲν εἶναι ἕτε ἐντελῶς καθαρά, ἕτε ἐντελῶς διεφθαρμένοι. ἐκεῖναι ὅπῃ ἔλαβον ἰδηγὸν μόνον τὸ λογικόν, ἐφύλαξαν ὅλας τὰς χαρακτῆρας τῆς ἀρχῆς των. Τὰς πρώτας τὰς βλέπει, εἰς αὐτὰ τὰ ἄστρα, ὅπῃ τὲ φαίνονται ἐσβυσμένα, τὰς δευτέρας εἰς ἐκεῖνα, των ὁποίων ἡ λάμ-

ψις ἀμαυρῶνται ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις, τὰς ὁποίας τεινάζουσι, καὶ αἱ τρίται εἰς ἐκεῖνα, ὅπῃ λάμπονται ἀπὸ ἑνὸς ζωντανὸν φῶς, ὑψώνονται ἐπάνω τῶν ἄλλων. Αὐτὰ τὰ ὑπερινα εἶναι τὰ δαιμόνια, ἐμφυχώνουσι ἐκείνους τῆς εὐδαίμονος θνητῆς ὅπῃ ἔχου μίαν ἐσωτερικὴν ἔνωσιν μὲ τῆς θεῆς. Ἀφ' ἧ μὲ ἐξήγησε πλατύτερον αὐτὰ τὰ πράγματα, εἶπεν ἡ φωνή. νῆε, θέλει γνωρίσεις καλλίτερα αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν εἰς τρεῖς μῆνας, τῶρα δὲ ἡμπορεῖς νὰ ἀναχωρήτης. Τότε ἐσιώπησεν. ἡθέλησα σρέφοντας νὰ ἰδῶ πόθεν ἔυγαινε ἡ φωνή, ἀλλ' αἰφνιδίως αἰσθάνθηκα βαρὺν πόνον τῆς κεφαλῆς, ὡτάν νὰ μὲ τὴν ἔθλιβον μὲ βίαν, ἐλιγοθύμισα, καὶ ὅταν ἄρχιτα νὰ ἀναλάβω, ἐυρέθηκα ἔξω τῆ σπηλαίκα. Τοιαύτη ἐσάθη ἡ διήγησις τῆ Τιμάρχου. Ὁ ἔυγονός τε ἐπρόθεσε, πῶς ὁ πάππος τε ἐπισρέψας ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας, ἀπέθανε τρεῖς μῆνας ὑπερον, καθὼς τῷ προεῖπε τὸ μαντεῖον.

Τὴν νύκτα καὶ μέρος τῆς ἄλλης ἡμέρας τὴν ἀπεράσαμεν ἀκόντες παρομοίας διηγήσεις. κρίναντες τὰς μαζι, εὐκόλα ἐκαταλάβαμεν πῶς οἱ ἱερεῖς τῆ νὰ ἔμβαινον εἰς τὸ σπήλαιον ἀπὸ κρυφὰς ὁδῆς, καὶ ἐμεταχειρίζοντο τὴν βίαν μὲ τῆς χρησμῶς, διὰ νὰ ταραξῶσι τὴν φαντασίαν ἐκείνων ὅπῃ ἤρχοντο νὰ συμβελευθῶσι τὸ μαντεῖον.

Μένωσιν εἰς τὸ σπήλαιον περισσότερον, ἢ ὀλιγώτερον καιρὸν, (α) μερικοὶ ἐπιτρέφασιν ὕπερον ἀπὸ δύο νύκτας καὶ μίαν ἡμέραν. (β) Ἦτον μεσημέρι, καὶ ἀκόμι ὁ Τερσίδας δὲν ἐφαίνετο, καὶ ἐπλανώμεθα τριγύρω τῷ σπηλαίῳ. Μίαν ὥραν ὕπερον εἶδομεν τὸ πλῆθος σωρηδῶν νὰ τρέχῃ εἰς τὰ κάγκελλα τῷ σπηλαίῳ, ἠκολωθήσαμεν, καὶ εἶδομεν τὸν Θηβαῖον βασύμενον ἀπὸ τὰς ἱερεῖς, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ θρονί τῆς Μνημοσύνης λεγόμενον. ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ εἰπῇ ὅσα εἶδε, καὶ ὅσα ἤκουσεν εἰς τὸ σπήλαιον. Ἦτον ὄλος ἔντρομος, τὰ θολωμένα μάτια τε δὲν ἐγνώριζαν τινά. ἀφ' ἧ ἐσύναξαν ἀπὸ τὸ σῆμα τε μερικά λόγια μισοκομμένα, τὰ ὅποια ἐνόμισαν ὡς ἀπόκρισιν τῷ χρησμῷ, τὸν ἤφεραν εἰς τὸν ναὸν τῷ ἀγαθῷ δαίμονος καὶ τῆς τύχης. ἐκεῖ ἀνέλαβεν ἀνεπαιδῆτῶς τὰς αἰδησεις τε, (γ) ὅμως ἀπὸ τὸ συμβᾶν εἰς τὸ σπήλαιον, εἶχε μόνον μίαν συγχισμένην εἰδήσιν, καὶ ἴσως μίαν τρομερὰν ἐν τύπωσιν τῷ φόβῳ ἵπῃ ἔλαβε, διατὶ δὲν συμβλεύεται τινὰς αὐτὸν τὸν χρησμὸν ἀτιμωρητί. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ ἐκείνας ὅπῃ εὐγαίνεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ἔχασιν διὰ ὄλην τὰς τὴν ζωὴν μίαν κάπειαν λύπην, ὅπῃ δὲν ἤμπορῶν νὰ νική-

α) Σχολ. Ἀριστοφ. εἰς νεφ. σίχ. 508.

β) Πλάτ. περὶ δαιμ. Σωκρ. τόμ. 2. σ. 590.

γ) Παισ. β. 46 κεφ. 39. σ. 192.

σωσι, διὰ τῆτο ἡ παροιμία ἔγινε διὰ τὰς ὑπερβολικὰ λυπημέναις. Ἐρχεται ἀπὸ τὸ ἄντρον τοῦ Τροφωνίου. (α) Μεταξὺ τόσων μαντείων ὅπῃ εὐρίσκονται εἰς τὴν Βοιωτίαν, δὲν εἶναι κανένα ὅπῃ νὰ φαίνεται τόσον ἡ ἀπάτη καὶ τέχνη ὡσὰν εἰς τῆτο, ὅθεν ἡ συχνάζουσι περισσό-τεροι. ἑκατέβημεν ἀπὸ τὸ βουνόν, ἡ μετὰ μερικὰς ἡμέρας ἐπήραμεν τὴν ὁδὸν τῶν Θηβῶν, ἀπεράσαμεν τὴν Χαιρωνεῖαν, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι λατρεύουσι κατ' ἐξοχὴν τὸ σκῆπτρον. ὅπῃ ὁ Ἡφαίστος ἑκατασκέυασε διὰ πρᾶξαγῆς τῆ Διός, ἡ ἀπὸ τὸν Πέλοπα ἀπέρασε κατὰ διαδοχὴν εἰς χεῖρας τῆ Ἀτρέως, τῆ Θυέσῃ ἡ τῆ Ἀγαμέμνονος. Δὲν λατρεύεται εἰς ναὸν, ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον ἑνὸς ἱερέως. κατ' ἡμέραν τῷ προσφέρουσι θυσίας, ἡ τὸν βασιῶν ἕνα τραπέζι πλυσιοπάροχον. (β)

Ἀπὸ τὴν Χαιρωνεῖαν ὑπήγαμεν εἰς τὰς Θήβας, ἀφ' ἧ ἀπεράσαμεν δάση, λόφους, καρποφόρους πεδιάδας, ἡ πολλὰς ποταμούς. Αὐτὴ ἡ πόλις, μία τῶν ἐγκριτωτέρων τῆς Ἑλλάδος, εἶναι περιτειχισμένη, ἡ με πύργους δικυθεντευμένη. Ἐχει ἑπτὰ πόρτας (γ) ἡ περὶοχὴ τῆς *) εἶ-

α) Σχολ. Ἀριστοφ. εἰς νεφ σίχ 103.

β) Πaus β. 9. κ. 40. σ. 715.

γ) Πaus. β. 9. κ. 8 σ. 727.

*) ἰδὲ τὴν σημεῖωσιν εἰς τὸ τέλος τῆ τόμ.

ναι σάδια 43 (α) ἡ ἀκρόκολις εἶναι εἰς ὑψιλὸν τόπον, ὅπερ ἐκατοίκησαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῶν Θηβῶν, ὅπερ δὲν εὐγαίνει μία πηγὴ, τὴν ὁποίαν παλαιότερον ἤφεραν εἰς τὴν πόλιν μετ' ὑπογείας ἀυλακας. (β) Τὰ ἔξωθεν τῆς εἶναι σολισμένα μετ' δύο ποτάμια, μετ' λειβάδια καὶ περιβόλια. αἱ σράται τῆς, καθὼς τῶν λοιπῶν ἀρχαίων πόλεων, δὲν εἶναι ἴσiai. (γ) Μεταξὺ τῶν μεγαλοπρεπειῶν ὅπερ σολίζσσι τὰ δημόσια κτίρια, εὐρίσκονται ἀγάλματα ὠραιότατα. ἐδάμμασα εἰς τὸν ναὸν τῶ Ἡρακλέεσ τὸ γιγαντιαῖον χῆμα τῶ Δεῦ, κατεσκευασμένον ἀπὸ τὸν Ἀλκαμένη, οἷδε λοιποὶ ἀγωνεσσε ἀπὸ τὴν Πραξιτέλι. (δ) εἰς τὸν ναὸν Ἀπόλλωνοσ τῶ Ἰσμνίεσ, ὁ Ἐρμῆσ ἦτον τῶ Φειδία, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ τῶ Σκοπαῖ. (ε) καὶ ἐπειδὴ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μνημεῖα ἠγέρθησαν ἀπὸ ἐγκρίτεσ Θηβαίεσ, ἐζήτησα τὸ ἀγαλμα τῶ Πινδάρεσ, μετ' ἀπεκρίθησαν, δὲν τὸ ἔχομεν, ἀλλ' ἰδὲ ἐκεῖνο τῶ Κλέωνοσ ὅπερ ἐσάθη ὁ ἐνδοξότεροσ μουσικόσ τῶ καιρῶ τῶ. ἐπλησίασα καὶ ἀνέγνωσα εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῶ, ὅτι ὁ Κλέων ἐλάμπρυνε τὴν πατρίδα τῶ. (ζ)

α) Δικαίαρ. Ἐλ. β. 95. σ. 7.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 15.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτ.

δ) Πασ. αὐτ. κ. II. σελ. 732.

ε) Πασ. β. 9. κ. 10. σ. 7 Ο.

ζ) Ἀθην. β. κ. κεφ. 15 τ. 19.

Εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἰσμηνίης Ἀπόλλωνος, μεταξὺ πολλῶν τριπόδων χαλκίνων, οἱ περισσότεροι ἐξαιρετὰ δαδευμένοι, φαίνεται ἓνας χρυσεὺς δοδεκθεὶς παρὰ τῆς Κροίσου βασιλέως τῆς Λυδίας. (α) Ἀυτοὶ οἱ τρίποδες ἀφιερώθησαν οἱ περισσότεροι ἀπὸ τῆς λαοῦ καὶ τῆς κατὰ μέρος πολιτείας. καίσθη εἰς αὐτὰς παντοτεινὰ θυμιάματα, καὶ χρησιμεύουσι διὰ σολισμὸν τῶν ναῶν μὲ τὸ ὠραῖον σχῆμα τῆς. Εὐρίσκεται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν καθὼς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἓνα θέατρον, (β) ἓνα γυμνάσιον διὰ τῆς νέου, (γ) καὶ μία μεγάλη ἀγορὰ, περιτριγυρισμένη ἀπὸ ναῶν, καὶ πολλὰ ἄλλα κτίρια, τῶν ὁποίων τὰ τεῖχη εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ τὰ ἄρματα ὅπῃ οἱ Θηβαῖοι ἐπῆραν ἀπὸ τῆς Ἀθηναίων εἰς τὴν ἐν Δελφῶν μάχην, ἀπὸ τὸ ἐπίλοιπον αὐτῶν τῶν ἐνδόξων λαφύρων, ἑκατεσκεύασαν ἐνταύτῳ μίαν θαυμαστὴν σοάν σολισμένην μὲ πολλὰ χαλκίνα ἀγάλματα. (δ)

Ἡ πόλις εἶναι καλὰ κατοικημένη *) οἱ κάτοικοι διαίρῃνται ὡς οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τρεῖς κλάσεις. ἡ πρώτη περιέχει τῆς ἐντοπίου, ἡ δευτέρα

α) Ἡρόδ. β. α. κ. 92.

β) Δίβ β. 33 κ. 28.

γ) Διόδ. Σικ β 15 σ. 366.

δ) Διόδ. Σικ. β 12. σ. 119.

*) Ἴδὲ τὸ σημ. εἰς τὸ τέλος τῆς τόμ.

τὰς ξένους ὁπῶ ἐκατοίκησαν ἐκεῖ, καὶ ἡ τρίτη τὰς σκλάβους. (α) Δύο μέρη ἐμψυχωμένα ἐν κατὰ τῆ ἄλλῃ, ἐπροξένησαν συχνάκις μεγάλας μεταβολὰς εἰς τὴν διοίκησιν. (β) Τὸ ἐν μαζῇ μετὰ τὰς Λακεδαίμονας, ἦσαν διὰ τὴν ὀλιγαρχίαν, τὸ δὲ, βοηθούμενον ἀπὸ τὰς Ἀθηναίους, διὰ τὴν δημοκρατίαν, (γ) οἱ ἔσχατοι ὑπερίχυσαν πρὸ ὀλίγων χρόνων, (δ) καὶ ἡ ἐξουσία ἔμεινεν εἰς χεῖρας τῶ λαῶ. (ε)

Αἱ Θῆβαι εἶναι, ὄχι μόνον τὸ πρόπύργιον τῆς Βοιωτίας, (ζ) ἀλλὰ ἠμπορεῖ νὰ εἰπῆ τινὰς πῶς εἶναι καὶ ἡ πρωτεύουσα, εἶναι ἡ ἀρχηγὸς μιᾶς μεγάλης συμμαχίας συνδεμένης ἀπὸ τὰς πρωτίτας πόλεις τῆς Βοιωτίας. ὅλαι ἔχον τὸ προνόμιον νὰ πεμφωπι πρέσβεις εἰς τὴν συνέλευσιν, ὅπα θεωρῶνται αἱ ὑποθέσεις τῶ γένους, ἀφ' ἧ ἐξετάχθησαν, εἰς τέσσαρα διαφορετικὰ συμβέλια, (η) ἔνδεκα ἀρχηγοὶ, μετὰ

α) Ο' αὐτ. β. 17 σ. 495.

β) Θεκυδ βιβ 3. κ. 62. Ἀριστοτ. δημ. β. 5. κ. 3. τ. β. σ. 383.

γ) Πλάτ. εἰς Πελοπ. τ. α. σ. 280.

δ) Διόδ. Σικ. β. 15 σ. 388

ε) Δημοσθ. εἰς Δεπ. σ. 5, 6. Πολύβ. βιβ. 6. σ. 483.

ζ) Διόδ. Σικ. β. 15. σ. 342.

η) Θεκ. β. 5. κ. 33. Διόδ. Σικ. β. 15. σ. 389. Δίφ. β. 36. κ. 6.

ὄνομα Βοιωτάρχαι προεδρεύουσιν, (α) ἡ ἰδίᾳ συν-
 νέλευσις τὰς δίδει τὴν δύναμιν ὅπῃ μετέρχονται.
 αὐτοὶ ἔχουσι μεγάλην ἰσχύϊν εἰς τὰς ἀποφάσεις,
 καὶ ἐξουσιάζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖζον τὰ στρατεύ-
 ματα. (β) ἂν παντοτείνῃ ἠθέληεν εἶναι αὐτὴ ἡ
 ἐξουσία, ἔπρεπε νὰ εἶναι κινδυνώδης. Οἱ Βοιω-
 τάρχαι πρέπει ὑπὸ ποινῇ θανάτου, νὰ καταλεί-
 ψωσι τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ τέλος τῶν χρόνων,
 ἅς ἠθέληεν εὐρεθῆν ὀδηγῶντες ἕνα τροπαιῶχον στρα-
 τευμα, ἢ εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐδύνοντό νὰ ἐπιτύχωσι
 μεγάλα κέρδη. (γ)

Ὅλκι αἱ τῆς Βοιωτίας πόλεις ἔχουσι δίκαια,
 καὶ ἰομίμους τίτλους νὰ εἶναι ἀνεξάρτητοι, ὅμως
 μὲ ὅλα τὰς τὰ ζητήματα καὶ κίπας ὁμοίως καὶ
 τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος, οἱ Θηβαῖοι δὲν
 ἠθέλησαν ποτὲ νὰ τὰς ἀφίσωσιν εἰς τελείαν
 ἐλευθερίαν. (δ) Ὡς πρὸς τὰς πόλεις ὅπῃ ἐδε-
 μελίωσαν, ἐνεργῶσι τὰ δίκαια ὅπῃ μίᾳ μητρό-
 πολις ἔχουσι εἰς τὰς ἀποικίας τῆς. (ε) Ὡς πρὸς τὰς
 ἄλλας, μεταχειρίζονται τὴν βίαν, (ζ) ἠτις ὡς
 ἐπὶ τὸ πλεῖζον εἶναι ὁ πρῶτος τίτλος, ἢ τὴν

α) Θεκ. β 4 κ 91.

β) Σικ. β. 15. σ. 388.

γ) Πλάτ. αὐτ. σ. 290.

δ) Ήεν. Γς. Ἑλλ. β 6 σ. 594. Διόδ. Σικ. β. 15. σ.
 355. 367. 381. καὶ τ.

ε) Θεκ. β. 3 κ. 61. καὶ 12.

ζ) Ήεν. αὐτ. β. 6 σ. 579. Δ. Σικ. β. 11. σ. 62.

κυριότητα, ὅπῃ εἶναι ὁ πλέον φανερός τίτλος ἀπὸ ὅλων. Ἀφάνισαν τὰς Θεσπειὰς καὶ τὰς Πλαταιὰς διατὶ ἐξεχώρισαν ἀπὸ τὴν Βοιωτικὴν συμμαχίαν, τῆς ὁποίας αὐτοὶ διοικῶσι τῶρα ὅλα τὰ κινήματα, (α) καὶ ἤμπορῶν νὰ διεγείρῃν ἕνα στρατεύμα 20.000 ἀνδρῶπων. (β)

Αὐτὴ ἡ δύναμις εἶναι πολὺ φοβερωτέρα, ἔπειδὴ οἱ Βοιωτεῖς εἶναι ἀνδρεῖοι, πολεμικοὶ, καὶ ὑπερήφανοι διὰ τὰς νίκας ὅπῃ ἔλαβον ἐπὶ τῷ Ἐπαμινώνδῃ. ἡ δύναμις τῷ σώματός τες εἶναι ἐξαίσιος, καὶ τὴν αὐξάνουσι μὲ τὰ γυμνάσματα. (γ) Ὁ τόπος ὅπῃ κατοικῶσιν εἶναι καρποφορώτερος ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν (δ) καὶ προάγει πολὺν καὶ ἐξαιρετὸν οἶνον, (ε) καὶ ἔπειδὴ ἔχουσι καλὰς λιμένας, ἤμπορῶν νὰ πραγματεύωνται μὲ τὴν Ἰτάλιαν, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, Σικελίαν, καὶ Ἀφρικὴν. καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, μὲ τὴν Αἴγυπτον, Κύπρον, Μακεδωνίαν, καὶ Ἑλλάσποντον. (ζ)

Ἐξω ἀπὸ τὰς κοινὰς ἐορτὰς, διὰ τὰς ὁποίας συνάζονται εἰς τὰς κάμπους τῆς Κορωνείας πλησίον τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς, (η) ἐορτάζουσι συχνᾶ

α) Ξεν. αὐτ. β. 5. σ. 58, Δ. Σικ. β. 15. σ. 389.

β) Ξεν. ὑπομ. β. 3. σ. 767. Δ. Σικ. β. 12. σ. 119.

γ) Διόδ. αὐτ. καὶ β. 15. σ. 341. καὶ 316.

δ) Στράβ. β. 9. σ. 403.

ε) Πλίμ. β. 18. τ. 2. σ. 107.

ζ) Στράβ. αὐτ.

η) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 411, Πλάτ. τ. 2. σ. 774, Πανσ. β. 9. κ. 34. σ. 778.

εἰς καθε πόλιν, καὶ οἱ Θηβαῖοι μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐσύζησαν καὶ ἄλλας, τὰς ὁποίας μόνος με εἶδα. ἄλλα δὲν θέλει ἀνκφέρειν, παρὰ μίαν τελετὴν ὅπῃ γίνεται εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς δαφνηφορίας. αὕτῃ ἦτον μία πομπὴ ἢ λιτανεῖα ὅπῃ εἶδα νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν ναὸν Ἀπόλλωνος τῆ Γοσμηνίς. Ὁ λειτουργὸς αὐτῆ τῆ θεῶ ἀλλάζει κάθε χρόνον. πρέπει νὰ εἶναι ὠραῖος, νέος, καὶ εὐγενής. (α) Παρήρητιάζεται μὲ ἓνα χρυσῆν σέφανον ἐπὶ κεφαλῆς, ἓνα κλόνον δάφνης ἀνὰ χεῖρας, τὰ μαλλιά τῃ ἀπλωμένα εἰς ταῖς πλάταις, καὶ ἓνα μεγαλοπρεπὲς φόρεμα. (β) τὸν ἀκολουθεῖσαν παρθένοι βαπτῆσαι κλόνον δάφνης, καὶ ψάλλουσαι ὕμνος. ἓνας νέος συγγενής τῷ ἐπροηγείτο, φέρων ἀνὰ χεῖρας ἓνα μέγα κλόνον ἐλαίας σκεπασμένον μὲ ἄνθη καὶ φύλλα δάφνης, εἰς τὴν κορυφὴν ἦτον μία σφαῖρα χαλκίνη παρασαίνουσα τὸν ἥλιον. Εἰς αὐτὴν τὴν σφαῖραν ἐκρέμοντο ἄλλα μικρὰ σφαιρίδια ἀπὸ τὸ αὐτὸ μέταλλον, σημείον τῶν ἀσέρων, καὶ 365 δέματα πορφυρὰ ὅπῃ ἐδηλοῦσαν τὰς ἡμέρας τῆ χρόνου. Τέλος πάντων, κάτω ἦτον μία ἄλλη σφαῖρα μικρότερη τῆς πρώτης, καὶ ἐπαράσαινε τὴν σελήνην. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἑορτὴ ἦτον εἰς τιμὴν τῆ Ἀπόλλωνος ἢ τῆ Ἡλίου, ἠδέλησαν μὲ τοῖστον τρόποιον νὰ παρα-

α) Παυ. αὐτ. κεφ. 10. σ. 730.

β) Πρόκ. ἀπολ. Φωτ. σ. 988.

σήσωσι τὴν προτίμησιν αὐτῶν τῷ ἀσέροσ ἐπάνω εἰς τὰς λοιπὰς. Ἐλάβεν ἀρχὴν αὐτὴ ἡ ἑορτὴ ἀπὸ μίαν νίκην κατὰ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἀρηνίς.

Μεταξὺ τῶν νόμων τῶν Θηβαίων, εἶναι μερικοὶ ἀξιοσημεῖωτοι. Ἐνας νόμος ἀπαγορεύει νὰ γίνεται κριτὴς κάθε πολίτης ὅπῃ πρὸ δέκα ἔτων δὲν εἶχε παραιτήσῃ τὸ λιανικὸν ἐμπόριον. (α) ἄλλος νόμος ἐκαταδίκασεν εἰς ποινὴν τὰς ζωγράφους, καὶ λιδοξόους ὅπῃ δὲν ἐφύλαττον τὴν σεμνότητα εἰς τὰ ἔργα τὰς. (β) Ἐνας τρίτος νόμος ἀπαγορεύει τὴν συνήθειαν μερικῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος (γ) ὅπῃ ἔρριπτον ἔξω τῆς οἰκίας τὰ νεογνὰ παιδιά. (δ) Πρέπει ὁ πατήρ νὰ τὰ παρρησιάσῃ εἰς τὸ κριτήριον, ἀποδείχνωντας ὅτι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ τὰ ἀνατρέψῃ. Τὸ κριτήριον τὰ δίδει μὲ ὀλίγα ἄσπρα εἰς ὅποιον πολίτην θέλει νὰ τὰ πάρῃ, ὅσους ὑσεροντὰ συναριθμεῖ μὲ τὰς σκλάβους τὰς. (ε) Οἱ Θηβαῖοι συγχωρῶσι τὴν ἐλευθερίαν ἂν θέλουν νὰ τὴν ξαγοράσωσιν ἐκεῖνοι ὅπῃ ἔγιναν σκλάβοι εἰς τὸν πόλεμον, ὅταν ὅμως αὐτοὶ οἱ σκλάβοι δὲν

α) Ἀριστοτ. δημ. β. 3. κ. 5. τ. β. σ. 344.

β) Αἰλ. ποιη. ἰς βιβ. 4. κ. 4.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτ. β. 2. κ. 7.

δ) Πετ. νόμ. Ἀττ. σ. 141.

ε) Αἰλ. αὐτ.

εἶναι γεννημένοι εἰς Βοιωτίαν, διότι τότε τὰς θανατώνουσι. (α)

Καθαρός εἶναι ὁ ἀέρας εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πυκνότερος εἰς τὴν Βοιωτίαν (β) ἀγκαλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ δύο τόποι δὲν χωρίζονται ὁ εἰς τὸ ἕτερον, παρὰ μὲ τὸ ὄρος Κυθαιρῶνα, αὐτὴ ἡ διαφορὰ φαίνεται νὰ προξενῇ μίαν παρομοίαν διαφορὰν καὶ εἰς τὰ πνεύματα, καὶ νὰ βεβαιώνῃ τὰς παρατηρήσεις τῶν φιλοσόφων, περὶ τῆς ἐνεργείας τῆς κλίματος. (γ) διότι οἱ Βοιωτεῖς δὲν ἔχουσι κοινῶς, ἢτε ἐκεῖνο τὸ διαπεραστικόν, ἢτε ἐκείνην τὴν ζωηρότητα ὅπως χαρακτηρίζει τὰς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἴσως πρέπει νὰ μεμφθῇ τινὰς περισσότερον τὴν ἀνατροπὴν, παρὰ τὴν φύσιν. Ἄν φαίνονται βαρεῖς καὶ ἀνάισθητοι, (δ) ἴσως προέρχεται διατὶ εἶναι ἀμαθεῖς καὶ ἀήθεις, καὶ ἐπειδὴ καταγίνονται περισσότερον εἰς τὴν γύμνασιν (τῷ σώματος παρὰ εἰς τὴν τῷ νοῦς (ε) δὲν ἔχουσιν ἢτε τὸ λέγειν (ζ)

α) Πaus. β. 9. σ. 740.

β) Κικ. κ. 4. τ. 2. σ. 101.

γ) Γ' πποκρ. ἀέρ. τόπ. κ. 55. Πλάτ. νόμ. β. 5. τ. β σ. 747. Ἀριστοτ. πρόβλ. ΙΓ. τ. 2. σ. 750.

δ) Πίνδ. Ὀλύμπ. 6. σ. 152. Δημοξ. σ. 479. Πλάτ. τ. 2. σ. 995. Διον. Ἀλ. ῥήτορ. τ. 5. σ. 402. Κικ. εἰμαρ. κ. 1. τ. 1. σ. 101.

ε) Νέπ. εἰς Ἀλκιβ. κ. ΙΓ.

ζ) Πλάτ. συμπ. τ. 3. σ. 182.

ἔτε τὴν χάριν τῆς εὐγλωττίας, (α) ἔτε τὸ φῶς καὶ μάθησιν ὅπῃ ἀπολαμβάνει τινὰς μὲ τὴν σπεδὴν, (β) ἔτε ἐκεῖνο τὸ ἔλκυστικὸν ὅπῃ προέρχεται περισσότερον ἀπὸ τὴν τέχνην, παρὰ ἀπὸ τὴν φύσιν.

μὲ ὅλον τῆτο δὲν πρέπει τινὰς νὰ πισεύσῃ ὅτι ἡ Βοιωτία νὰ μὴν ἐγέννησε καὶ ἄνδρας ἀγχινοῦας. Πολλοὶ Θηβαῖοι ἐτίμησαν τὸ σχολεῖον τῆ Σωκράτης. (γ) Οἱ Ἐπαμινώνδας, δὲν ἦτον ἄξιος μόνον μὲ τὴν πολεμικὴν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς εἰδήσεις τε, καὶ μάθησιν. (δ) Εἶδα εἰς τὴν ὁδοπορίαν με πολλὰς πεπαιδευμένους, μεταξὺ τῶν λοιπῶν τὸν Ἀ΄ναξιν καὶ Διονυσιόδωρον, οἵτινες συνέγραφον μιαν νέαν ἰστορίαν τῆς Ἑλλάδος. (ε) Τέλος πάντων εἰς Βοιωτίαν ἐγεννήθησαν ὁ Ἡ΄σιόδος, ἡ Κόριννα, καὶ ὁ Πίνδαρος.

Οἱ Ἡ΄σιόδος ἄφησε περίφημον ἔνομα καὶ συγγράμματα πολύτιμα, καὶ μὲ τὸ νὰ τὸν ὑπέθεσαν σύγχρονον τῆ Ὀμήρου, (ζ) μερικοὶ ἐσοχάδησαν πῶς εἶναι ἀντίζηλός τε. Ἀ΄λλ’ ὁ Ὀμηρος δὲν ἦτον τρόπος νὰ ἔχη ἀντιζήλως. Ἡ Θεο-

α) Δεκ. Διὸς ἰ τραγ. τ. 2 σ. 679. κολ. τῆ αὐτ.

β) Στράβ. β. 9. σ. 401.

γ) Διογ. Λαέρ. β. 2. §. 124.

δ) Νέπ. Ἐπαμ. κ. 2.

ε) Δ. Σικ. β. 15. σ. 403.

ζ) Ἡρόδ. β. 2. κ. 53.

γονία τῆς Ἡσιόδου, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχαίων συγγραφέων τῆς Ἑλλάδος, εἶναι μία ἔνωσις σφαλερῶν ἐνοιῶν, ἢ ἀνεξηγήτων ἀλληγοριῶν. Ἡ παράδοσις τῶν λαῶν κειμένων συμᾶ εἰς τὸν Ἑλικῶνα, ἀποβάλλει τὰ ἀποδιδόμενα αὐτῷ συγγράματα, ἔξω μόνον ἀπο μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἀδελφὸν τῆς Πέρσης (κ) μετὰ τὴν ὁποίαν τὸν ἐπαρκαλίστην εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἀναφέρει τὸ παράδειγμα τῆς πατρὸς τῆς. ὅστις ἐπρομήθευε τὰ ἀνγκυαῖα τῆς φεμχλίας τῆς κινδυνεύουσας πολλὰκις τὴν ζωὴν τῆς, εἰς ἓνα ἐμπορικὸν πλοῖον, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τῆς ἀφίησε τὴν πύλιν Κύμην τῆς Αἰωλίδος, καὶ ἦλθε νὰ κατοικήσῃ κοντὰ εἰς τὸν Ἑλικῶνα. (β) Ἐξω ἀπὸ ὑγιεσάτης σοφισμῶς περὶ τῶν καθικόντων τῶν ἀνθρώπων, (γ) καὶ λυπηρῶς περὶ τῆς ἀδικίας τῶν, ἔσπειρεν ὁ Ἡσιόδος εἰς αὐτὸ τὸ σύγγραμμα καὶ πολλὰς διδασκαλίας περὶ γεωργικῆς, (δ) πολλὰ ἀναγκαιῶς καὶ ὠφελίμως μετὰ τὸ νὰ μὴν ἔγραψε περὶ αὐτῆς τῆς τέχνης κανένας πρὸ αὐτῆς. (ε)

α) Πaus. β. 9 κ. 31. σ. 771.

β) Ἡσ. ἔργ. καὶ ἡμ. σ. 33.

γ) Πλάτ. β. 5. σ. 466. Κικ. β. 6, ἐπισ. 18. τ. 7. σ. 213.

δ) Ἡσ. αὐτ. σ. 383.

ε) Πλίν. β. 14. κ. 4. τ. 4. σ. 705.

Δέν ἔταξίδευσε τελείως (α) ἀλλ' ἐκαλλιέργησε τὴν ποιητικὴν ἕως εἰς τὸ ἔσχατον γηρατειῶν τσ. (β) ἡ γλαφυρὴ καὶ ἀρμονικὴ φράσις τσ εὐφραίνει τὰ ὦτα, (γ) καὶ δείχνει ἐκείνην τὴν παλαιὰν ἀπλότητα, ἣτις ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ μία ἀκριβὴς ἀναφορὰ μεταξὺ τσ ὑποκειμένων, τῶν σοχασμῶν, καὶ τῆς φράσεως. Ο' Ἡσίοδος εὐδοκίμησεν εἰς ἓνα εἶδος ποιητικῆς ὅπῃ ἀπαιτεῖ ὀλίγην ὑψηλόνοιαν. (δ) Ο' Πίνδαρος εἰς τὸ εἶδος ὅπῃ ἀπαιτεῖ τὴν μεγαλιτέραν ἀγχινοιαν. (ε) Αὐτὸς ὁ ἔσχατος ἔζη εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐκστρατείας τῆς Ξέρξης, (ζ) ἔζησε σχεδὸν 65. χρόνους, (η)

Ἐδιδάχθη τὴν ποιητικὴν καὶ μουσικὴν ἀπὸ διαφόρων διδασκαλῶν, καὶ ἐξόχως ἀπὸ τὴν Μύρτιδα, περιβόητον διὰ τὴν προκοπὴν τῆς, καὶ πλέον περιφημον διατὶ εἶχε μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῆς τὸν Πίνδαρον, καὶ τὴν ὠραίαν Κορίνην. (θ) αὐ-

τοὶ

α) Παυσ. β. ἀ. κ. 2. σ. 6.

β) Κικ. §. 7. τ. 3. σ. 301.

γ) Διον. Α'λ. τ. 5. σ. 419.

δ) Κιντιλ. β. 10. κ. ἀ. σ. 629.

ε) Ο' αὐτ. αὐτ. σ. 631.

ζ) Πίνδ. Ἰσθμ. 8. σ. 20. χολ. τῆ αὐτ. Διόδ. Σικ. β. 11. σ. 22.

η) Θωμ. τ. 2. σ. 56 τ. 3. σ. 122. καὶ 206.

θ) Πλέτ. δόξ. Α'θ. τ. 2. σ. 347.

ἔτι οἱ δύο μαθηταὶ ἦσαν ἐνωμένοι, τὸ ἐλάχιστον διὰ τῆς ἀγάπης τῶν τεχνῶν, ὁ Πίνδαρος νεώτερος τῆς Κόρινθου, ἐνόμιζε χρέος ταῦτά τῆν συμβεβηκυῖα. Μαθὼν ἀπὸ αὐτῆν ὅτι ἡ ποιητικὴ πρέπει νὰ πλεῖσται ἀπὸ πλάσματα μυθικὰ, ἀρχισσε τοιοῦτοτρόπως ἕνα σύγγραμμά τα „Πρέπει νὰ ψάλλω τὸν ποταμὸν Ἰσμηνὸν, τὴν νύμφην, Μελίαν, τὸν Κάδμον, τὸν Ἡρακλῆ, τὸν Βάκχον κτλ. ὅλα αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἦσαν μὲ τὰ ἐπίθετά τα. Ἡ Κόρινθα τὸν λέγει χαμογελῶντας. Ἐπῆρες ἕνα σακκὶ γεμάτον σπόρους διὰ νὰ σπείρης ἕναν τόπον, καὶ ἀντὶ νὰ σπείρης μὲ τὸ χεῖρὶ, εὐθύς κατὰ πρώτην προσβολὴν, ἔχυσες ὅλον τὸ σακκί. (α) Ἐγυμνάσθη εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς ποιητικῆς, (β) καὶ ὅλη ἡ ὑπόληψις ὅτῃ ἀπέκτησεν εἶναι ἐξαιτίας τῶν ὕμνων, τὰς ὁποῖας ἐζητήσαν τόσον διὰ τὰς ἐορτάς τῶν θεῶν, ὅσον καὶ διὰ τὸν θρίαμβον τῶν νικητῶν εἰς τὰς ἀγῶνας τῆς Ἐλλάδος. Δὲν εἶναι ἴσως ἄλλο κοπιαστικώτερον ἀπὸ τὰ τοιαῦτα συνθέματα. Τὰ ἐγκώμια ὅτῃ ἀπαιτῶσιν ἀπὸ ἕνα ποιητῆν πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμα εἰς τὴν διωρισμένην ἡμέραν. Ἐχει πάντοτε τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν νὰ περιγράψῃ, καὶ

α) Πλέτ. τ. 2. σ. 347.

β) Σειδ. εἰς Πίνδ. Φαβρίκ. βιβλ. Ἐλλ. τ. 2. σ. 550
 ὑπομν. τῆς φιλολογ. Ἀκαδ. τόμ. 13. σ. 213. τ. 15
 σ. 357.

πάντοτε κινδυνεύει ἢ νὰ ὑψώσῃ, ἢ νὰ χαμηλώσῃ τὸ ἀντικείμενόν τε. Ὁ Πίνδαρος ἄμωσ ἐκυριεύετο ἀπὸ μίαν αἰδοῦσιν ὅπῃ δὲν ἐγνώριζε κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ μικρὰ ἐμπόδια, καὶ ἤφερε τὸν σκοπόν τε περαιτέρω τῶν ὁρίων ἀπ' ἐκεῖ ὅπῃ οἱ δικοὶ μας σκοποὶ περιορίζονται.

Ἡ εὐρύστος, καὶ ἀνεξάρτητος ἀγχινοιά τε φανερεῖται μὲ ἀτάκτες, γαύρας, καὶ ὀρμητικὰς κινήσεις. ἂν ψάλλῃ τὴς Θεάς; τότε ἐγείρεται ὡς ὁ αἰτὸς, ἕως εἰς τὴς πόδας τῶν θρόνων των. ἂν ψάλλῃ τὴς ἀνδρώπες; ῥίπτεται εἰς τὸ σάδιον ὡς ἕνας ἀφρίζων ἵππος. εἰς τὴς ἔρανθες, εἰς τὴν γῆν χύνει διὰ νὰ εἰπῶ ἕτως χειμάρους ὑψηλῶν εἰκόνων, Τολμηρῶν μεταφορῶν, δυνατῶν σοχασμῶν, καὶ γνωμῶν σιλβόντων ἀπὸ φλόγας. (α) Διατὶ βλέπομεν ἐνίοτε αὐτὸν τὸν χεῖμαρον νὰ ἐκπηδᾷ τὰ ὄριά τε, νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, νὰ εὐγαίνῃ παλιν μὲ περισσοτέραν μανίαν, καὶ πάλιν νὰ ἐπιζρέφῃ διὰ νὰ τελειώσῃ εἰρηνικὰ τὸν δρόμον τε; διατὶ τότε ὁμοιάζει ὡσὰν ἕνας λεῶν ῥιπτόμενος πολλαῖς φοραῖς εἰς ἑλικοειδεῖς ὁδούς, καὶ μὴν ἀναπαυόμενος ἐν ὄσω νὰ δαμάσῃ, τὸ κυνῆγι τε, ἔττι καὶ ὁ Πίνδαρος διώκει ἐνδέρμως τὸ ἀντικείμενόν τε ὅπῃ φαίνεται καὶ χάνεται ἀπ' ἐμπρός τε. Τρέχει, πετᾷ εἰς τὰ ἴχνη τῆς

α) Ὁράτ. β. 4. ᾠδ. 2. Κιντὶλ. β. 10. κ. ἀ. σ. 631.
Προοίμ. τῶν Πυθίων ὑπομν. τῆς φιλολογ. Ἀκαδ.
τ. 2. σ. 34. τ. 5. ἰς. σ. 93. τ. 32. σ. 451.

δόξης. Τυραννεῖται ἀπὸ τὴν χρείαν τῷ νὰ τὴν δείξῃ εἰς τὸ ἔθνος τῶ. Ὄταν δὲν λάμπει φανερά εἰς τὰς γιγνητάς ὅπῃ ἐπαινῆ, τὴν ζητεῖ εἰς τὰς προγόνους των, εἰς τὴν πατρίδα των, εἰς τὰς διατάξαντας τὰς ἀγῶνας, πανταχῶ ὅπῃ λάμπουσιν ἀκτίνες, τὰς ὁποίας τεχνηέντως τὰς ἐνώνει μὲ ἐκείνας ὅπῃ σέφει τὰς ἡρώας τῶ. Βλέπων τὰς ταις γίνεται ἔξω φρενῶν, εἰς τρόπον ὅπῃ τίποτε δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸν σαματήσῃ. παρομοιάζει τὴν λάμψιν τῶς μὲ τὴν λάμψιν τῷ ἄσπρ τῆς ἡμέρας. (α) Θέτει τὸν ἄνθρωπον ὅπῃ ἐσύναξεν αὐτὰς τὰς ἀκτίνας, εἰς τὸ ὕψος τῆς εὐδαιμονίας. (β) ἂν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει πλῆτη καὶ ὠραιότητα, τὸν βάνει εἰς τὸν ἴδιον θρόνον τῷ Διός, (γ) καὶ διὰ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὴν κενοδοξίαν, ταχύνει νὰ τὸν ἐνθυμίσῃ, ὅτι ἐνδεδυμένος μὲ ἓνα σῶμα θνητὸν, ἡ γῆ θέλει γίνεαι τὸ ὕσερόν τε ἐνδυμκ. (δ)

„Τοιαύτη παράδοξος ὁμιλία ἐσυμφωνῶσε μὲ τὸ πνεῦμα τῷ αἰῶνος, αἰνίκαί τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν, τῶς εἶχον ἐκ νέου καταπίσει ὅτι δὲν ὕψώνει τίποτες ἄλλο περισσότερον τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὰς λαμπρὰς μαρτυρίας τῆς κοινῆς ὑπο-

α) Πίνδ. Ὀλύμ. 5. 7.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. 5. 157.

γ) Πίνδ. Ἰσθ. 5. 5. 18.

δ) Ὁ αὐτ. Νέμ. I. 5. 20.

λήψεως. Ο Πίνδαρος μεταχειριζόμενος αὐτὴν τὴν περίεσιν, συνάζωντας τὰς πλέον ἐνεργητικὰς ἐκφράσεις, τὰ λαμπρότερα χήματα, ἐφαίνετο τῶς δανείζεται τὴν φωνὴν τῆς βροντῆς, διὰ τὴν εἰπῆ εἰς τὰ βασίλεια τῆς Ἑλλάδος. μὴν ἀφήσετε τὴν σβύση τὸ θεῖον φῶς ὅπῃ φλογίζει τὰς καρδίας μας, ἐγείρετε κάθε ἀμιλλαν, τιμήσατε κάθε εἶδος ἀξιοῦτος, προσμείνετε ἔργα ἀνδραγαθίας καὶ μεγαλειότητος ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπῃ ζῆ μόνον διὰ τὴν δόξαν. Εἰς τὰς ἀθροισθέντας Ἑλληνας εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ὀλυμπίας, ἔλεγεν, ἴδετε αὐτὰς τὰς ἀθλητὰς, οἵτινες διὰ τὴν ἀποκτήσωσιν ἐπὶ παρυσία σας μερικὰ φύλλα ἑλαίας, ἐμβῆκαν εἰς τοιαύτας σκληρὰς κόπας. Τί δὲν θέλει κάμετε λοιπὸν, ὅταν χρειάζεται τὴν ἐκδικήσετε τὴν πατρίδα σας;

Καὶ τῇ σήμερον ἀκόμι ἐκεῖνοι ὅπῃ συνεδριάζουσιν εἰς αὐτὰς τὰς λαμπρὰς συνελεύσεις τῆς Ἑλλάδος, ὅπῃ βλέπουσιν ἕναν ἀθλητὴν εἰς τὴν σιγμὴν τῆς θριάμβου τε, ὅπῃ τὸν ἀκολουθεῖσιν ὅταν ἐμβαίνει εἰς τὴν πατρίδα τε, ὅπῃ ἀκέσσει τριγύρω τε τὴν ἀντιχῆσιν ἐκεῖναι αἱ φωναί, ἐκεῖνα τὰ σημεῖα τῆς θαυμασμῆς καὶ τῆς χαρᾶς, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι ἀνακατωμένα τὰ ὀνόματα τῶν προπατόρων των ὅπῃ ἤξιώθησαν τῶν αὐτῶν ἐπαίνων, τὰ ὀνόματα τῶν ἐφεσίων θεῶν ὅπῃ ἐπροξένησαν τοιαύτην νίκην εἰς τὴν πατρίδα των.

Όλοι αὐτοὶ, λέγω, ἀντὶ τὰ θαυμασώσι διὰ τὴν ἀταξίαν καὶ ἐνθουσιασμόν τῷ Πίνδαρον, θέλει ἔυρεν ἀναμφιβέλως πῶς ἡ ποιητικὴ τῆ ὅσον ὑψηλὴ καὶ ἂν εἶναι, δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν, ὅπῃ οἱ ἴδιοι ἔλαβον.

Ὁ ἴδιος Πίνδαρος, πολλάκις αἰσθανόμενος τοιοῦτον αἰσθητικὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα, ἐδόθη καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κοινὴν ἔκστασιν, καὶ ἐμβάζωντάς τιν εἰς τὰς εἰκόνας τῆ, ἔγινεν ὁ ἐγκωμιαστὴς καὶ διανομεὺς τῆς δόξης. ἐκ τῆς τὰ ἀντικείμενά τῆ εὐγενίωσιν, καὶ ἀπέλαυσαν ἕνα μεγαλοπρεπῆ χαρακτῆρα. εἶχε νὰ ἐγκωμιάσῃ ἐνδόξους βασιλεῖς, καὶ ποταπὸς πολίτας, καὶ εἰς τὰς δύο δὲν θεωρεῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν νικητὴν. Μὲ πρόφασιν ὅτι ἀνδιάρζει ἄτινὰς ἀκάνοντας ἐπαίνους ὅπῃ δὲν μετέχει (α) δὲν ἐπιβαρύνεται εἰς τὰ προσωπικὰ ιδιώματα, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ ἀρεταὶ τῶν βασιλέων εἶναι τίτλοι δόξης, τὰς ἐπαινεῖ διὰ τὸ καλὸν ὅπῃ ἔκαμαν, (β) καὶ τὰς δείχνει τίς ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ. Ἄς εἶδαι δίκαιοι, τοῖς λέγεις ὡς εἰς ὅλας σας τὰς πράξεις, ἀληθεῖς εἰς ὅλας ὡς τὰς λόγους σας*) σοχασθῆτε ὅτι μύριοι μάρτυρες

α) Πίνδ. Πύθ. 1. σ. 160. 8. σ. 43. 1^α σβ. 5. σ. 65, Νέμ. 10. σ. 37.

β) Πίνδ. Ὀλ. 1. σ. 18. 2. σ. 10. καὶ 180.

*) Ὁ τρόπος ὅπῃ ὁ Πίνδαρος παρασάινει τὰς γνώμας τῆ, ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ μίαν ἰδέαν τῆς τόλμης τῶν ἐκφρά-

», σᾶς παρατηρῶν, καὶ τὸ παραμικρὸν σφάλμα σας ἤθελεν εἶναι ἓνα μεγάλο κακόν. (α) Τοιοτρόπως ἐπαινεῖ ὁ Πίνδαρος, δὲν ἀσωτῶσεν εἰς τὰς ἐπαινῆς τες, καὶ ἔτε ἄφηνε τὰς ἄλλας νὰ ἀσωτῶσιν.

», οἱ ἔπαινοι, λέγει, εἶναι ἡ τιμὴ τῶν εὐγενικῶν πράξεων, (β) μετὰ τὴν γλυκεῖαν δροσιάν των αἰ ἀρετᾶι ἀυξάνουσιν ὡς τὰ φυτὰ μετὰ τὴν δροσιάν τῆ ἕρανῶ, (γ) ὅμως μόνον ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ ἐπαινῆ τὰς ἀγαθὰς. (δ)

Μὲ ὅλην τὴν βαδύτητα τῶν σοχασμῶν τες, καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ἀταξίαν τῆς φράσεώς τες, οἱ εἰχοὶ τες παντῶ εὐφημῶνται. τὸ πλῆθος τὰς δαυμάζει χωρὶς νὰ τὰς νοήσῃ (ε) διατὶ εὐχαριστεῖται μόνον νὰ λάμψωσιν ὡς ἀσραπὴ ἔμπροσθεν τες αἱ ζωνταναὶ εἰκόνες, καὶ νὰ ἠχῶσιν εἰς τὰ τεταραγμένα καὶ ἐκδαμβα ὦτα τες αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ ταραχώδεις λέξεις. οἱ γνωστικοὶ ἔμωσκριταὶ πάντοτε θέλει τὰξεν τὸν Πίνδαρον εἰς τὸν πρῶτον τέπον τῶν Δυρικῶν ποιητῶν. (ζ) καὶ ἄρ-

σεῶν τες. διοικήσατε λέγει μετὰ τὸ τιμόνι τῆς δικαιοσύνης, σφυρακοπήσατε τὴν γλῶσσαν σας εἰς τὸν ἄκμονα τῆς ἀληθείας.

α) Ὁ αὐτ. Πύθ. I. σ. 165.

β) Ὁ αὐτ. Ἰσθ. 3. εἰχ. II.

γ) Ὁ αὐτ. Νέμ. 8 σ. 68.

δ) Ὁ αὐτ. Νέμ. II. σ. 22.

ε) Πίνδ. Ὀλ. 2. σ. 153.

ζ) Ὁράτ. Διον. Ἀλ. Ἀκ. φιλολ. τ, 15. σ. 369.

χῆσαν οἱ φιλόσοφοι νὰ ἀναφέρωσι τὰς γνώμας
 τες, ἢ νὰ σέβωνται τὴν μαρτυρίαν τες. (α)

Ἄντι νὰ λεπτομερίσω τὰς ὠραιότητας ὅπῃ
 ἔσπειρεν εἰς τὰ συγγράμματά τες, εὐχαριστήθη-
 κα νὰ ἀναβῶ εἰς τὴν εὐγενικὴν αἴσθησιν ὅπῃ τὰ
 ἐμφυχώνει. μοὶ εἶναι λοιπὸν συγχωρημένον νὰ
 εἰπῶ ὡς αὐτός. Εἶχα πολλὰς σαίτας νὰ ρίψω,
 ἔκλεξα ὅμως ἐκείνην μίνην ὅπῃ ἤμπορῆσε νὰ ἀ-
 ρύσῃ εἰς τὸ σημάδι μίαν τιμίαν ἐντύπωσιν. (β)

Ἄλλο δὲν μένει νὰ εἰπῶ, παρὰ ὀλίγα τινα
 περὶ τῆ βίης ἢ χαρακτῆρος τες. Τὰ κεφαλαιωδέσε-
 ρα τὰ ἐσύναξα ἀπὸ τὰ συγγράμματά τες, εἰς
 τὰ ὅποια λέγουσιν οἱ Θηβαῖοι νὰ ἐπερίγραψ-
 τὸν ἑαυτὸν του. „ Ἦτον ἓνας καιρὸς ὅτε ἡ ἀχρεΐα
 „ φιλοκέρδεια δὲν ἐμίαινε τὴν γλῶσσαν τῆς ποιη-
 „ τικῆς (γ) ἅς θαμπώνωνται σήμερον ἄλλοι ἀπὸ
 „ τὴν λάμπην τῆ χρυσίς, ἅς ἐκτείνωσι μακρὰν
 „ τὰ κτήματά των (δ) ἐγὼ δὲν τιμῶ πλῆτη,
 „ μένον ὅταν συγκερασμένα ἢ σολισμένα ἀπὸ
 „ τὰς ἀρετάς, μᾶς βάνωσιν εἰς κατάξασιν νὰ σκε-
 „ παδῶμεν μὲ ἀθάνατον δόξαν. (ε) τὰ λόγια μὲ
 „ δὲν ἐμάκρυνον ποτὲ ἀπὸ τὸν σοχατμὸν μὲ (ζ)

η) Πλάτ. τ. 2. σ. 81. δημοκρατ. β. α. σ. 331.

) Πίνδ. αὐτ. σ. 149. Πύθ. 1. σ. 84.

γ) Πίνδ. Ἰσθ. 2. σ. 15.

δ) Ο' αὐτ. Νέμ. 8. σ. 63.

ε) Ο' αὐτ. Ο'λ. 2. σ. 46. Πύθ. 3. σ. 195. αὐτ. 5. σ. 1.

ζ) Ο' αὐτ. Ἰσθ. 6. σ. 105.

„Αγαπῶ τῆς φίλης με. μισῶ τὸν ἐχθρὸν με,
 „δὲν τὸν πολεμῶ ὅμως μὲ τὰ ἄρματα τῆς συ-
 „κοφαντίας καὶ τῆ σκώματος. (α) ΟΪ φθόνος
 „δὲν ἀπολαμβάνει ἀπὸ ἐμὲ ἄλλο, παρὰ μίαν
 „καταφρόνησιν ὅπῃ τὸν ταπεινῶκει, καὶ διὰ ἐκδί-
 „κῆσιν τὸν παραιτῶ εἰς τὴν πληγὴν ὅπῃ κατα-
 „τρῶγει τὴν καρδίαν τε. (β) Ποτὲ αἱ ἀδύνατοι
 „φωναὶ τῆ δειλῆ καὶ ζηλοτύπε πτηνῆ, δὲν σα-
 „ματῶν τὸν τολμηρὸν ἀετὸν ἀπῆ πστῆ εἰς τὸν
 „ἀέρα. (γ)

Ἀνάμεσα εἰς τὴν παλίρροϊαν χαρᾶς καὶ
 „λύπης ὅπῃ περιέρχεται εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν
 „θνητῶν, τίς δύναται νὰ ἐλπίσῃ μίαν σαφερὰν
 „εὐδαιμονίαν; (δ) Ἐῤῥιψα τῆς ὀφθαλμῆς με
 „στριγύρω με, καὶ βλέπωντας ὅτι εἶναι τινὰς εὐ-
 „δαιμονέστερος εἰς τὴν μετριότητα, παρὰ εἰς τὰς
 „λαμπρὰς κατασάσεις, ἐσυμπόνεσα τὴν τύχην
 τῶν ἰχυρῶν, καὶ ἐπαρακάλεσα τῆς θεῆς νὰ μὴ
 „μὲ βαρύνωσι μὲ τὸ ἄχθος τοιαύτης εὐδαιμονίας.
 „(β) περιπατῶ δι' ὁδῶν ἀπλῶν, εὐχαριστημένος
 „εἰς τὴν κατάστασίν με, καὶ ἠγαπημένος ἀπὸ τῆς

α) ΟΪ αὐτ. Νέμ. 7. σ. 100. Πύθ. 2. σ. 154. καὶ 155.

β) ΟΪ αὐτ. Πύθ. 2. σ. 168. Νέμ. 4. σ. 65.

γ) ΟΪ αὐτ. Νέμ. 3. σ. 138.

δ) Πίνδ. ΟΪλύμ. 2. σ. 62. ὁ αὐτ. Νέμ. 7. σ. 81.

ε) ΟΪ αὐτ. Πύθ. 11. στίχ. 76.

„συμπολίτας μὲν, (α) ὅλη μὲν ἢ φιλοδοξία ὑφίστα-
 „ται εἰς τὸ νὰ τὰς ἀρέσω, χωρὶς νὰ ἀφήσω τὸ
 „προνόμιόν μου τῆ νὰ ὀμιλῶ ἑλευθέρως διὰ τὰ
 „τιμημένα καὶ μὴ τιμημένα πράγματα. (β) μὲ τοι-
 „αύτην διάθεσιν πλησιάζω ἡσυχὰ εἰς τὸ γηρα-
 „τειόν (γ) εὐτυχῆς ἂν, καταντήσας εἰς τὰ σκο-
 „τεινὰ ὄρια τῆς ζωῆς, ἀφήσω εἰς τὰς υἱάς μου τὴν
 „πολυτιμωτάτην κληρονομίαν, δηλαδή τὴν φή-
 „μην καὶ τὴν καλὴν ὑπόληψιν. (δ) Ἐλάβον το
 τέλος τὰς αἰ ἐπιθυμίας τῆ Πινδάρου, ἔζησε μὲ
 εἰρήνην καὶ δόξαν. εἶναι ἀληθινὸν ὅμως ὅτι οἱ Θη-
 βαῖοι τὸν κατεδίκασαν εἰς μίαν χρηματικὴν ποι-
 νὴν, διατὶ ἐπαίνεσε τὰς ἐχθρὰς τῶν Ἀθηναίων.
 (ε) καὶ εἰς τὰς περὶ ποιητικῆς ἀγῶνας, τὰ ποιή-
 ματα τῆς Κορίνθου πέντε φοραῖς ἐπροτιμήθησαν
 ἀπὸ τὰ ἑδικά τῶν. (ζ) Εἰς αὐτὰς ὅμως τὰς τρικυ-
 μίας, ἀκολοῦθῶσαν ἡμέραι γαλήνης. Οἱ Ἀθη-
 ναῖοι καὶ ὅλα τὰ γένη τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐτίμησαν
 ὑπερβολικά. (η) ἡ ἰδία Κόρινθος ἐμαρτύρησε τὴν
 ὑπεροχὴν τῆς ἀγχινοίας τῶν. (θ) Ἐν Δελφοῖς

α) Πλέτ. περὶ Ψυχ. τ. 2. σ. 1030.

β) Πίνδ. Νέμ. 8. στίχ. 64.

γ) Ἰσθ. 7. σ. 58.

δ) Πύθ. 11. τ. 76.

ε) Αἰχίν. ἐπισ. 4. σ. 207. Παισ. β. 1. κ. 8. σ. 20.

ζ) Αἰλ. ποικ. ἰς. β. 13. κ. 25.

η) Παισ. αὐτ. Θωμ. μέγ. γεν. Πίνδ.

θ) Φαβρίκ. βιβλιοθ. Ἑλλ. τ. α. σ. 578.

εἰς καιρὸν τῶν Πυθικῶν ἀγώνων, βιασμένος νὰ εὐχαρισήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν ἐνὸς ἀπείρου ἀριθμοῦ θεατῶν, ἐβάλλθη σεφανωμένος μὲ δάφνην ἐπάνω εἰς ἓνα ὑψηλὸν θρονί, (α) καὶ λαμβάνωντας τὴν λύραν τε, ἔκαμνε νὰ ἀκέωνται ἐκεῖνοι οἱ ἡδονικώτατοι φθόγγοι ὅπῃ ἐπροξενῶσαν παντῆ φωνὰς θαυμασμῶ, καὶ ἦσαν ὁ ὠραιότερος σολισμὸς τῆς πανηγύρεως. ἀφ' ἧ ἐτελείωναν αἱ θυσίαι, ὁ ἱερεὺς τῆ Ἀπόλλωνος τὸν ἐπροσκαλῆσε παρρησίᾳ εἰς τὴν ἱερὰν τράπεζαν. Καὶ ἀληθινὰ, τὸ μαντεῖον πρὸς ξεχωριστὴν καὶ νέαν τιμὴν τε, τὸν ἐδιώρισεν ἓνα μερίδιον τῶν ἀπαρχῶν ὅπῃ ἐπροσφέροντο εἰς τὸν ναόν. (β)

Οἱ Βοιωτοὶ ἔχουσι μεγάλην ὄρεξιν διὰ τὴν μουσικὴν. σχεδὸν ὅλοι μνηστάνου νὰ λαλῶσι τὸν αὐλόν, (γ) ἀφ' ἧ ἐκέρδησαν τὴν μάχην ἐν Λεύκτροις, δίδονται μὲ περισσοτέραν ζέσιν εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς τραπέζης, (δ) ἔχουσι ἐξαιρετικὸν ψωμί, πολλὰ ὄσπρια καὶ καρπὸς, ἀγρίμια, καὶ ψάρια τόσον πολλὰ, ὅπῃ πέμπουσι καὶ εἰς Ἀθήνας. (ε)

α) Πανσ. β. 10. κ. 24. σ. 858.

β) Ο' αὐτ. β. 9. κ. 23. σ. 775.

γ) Ἀριστοφ. Ἀχαρ. σ. 863. χολ. τῆ αὐτ. σ. 86. Πολλ. β. 4. §. 65. Ἀθην. β. 5. κ. 25. σ. 184.

δ) Πολύβ. ἀπολ. Ἀθ. β. 10. κ. 4. σ. 418.

ε) Ἀριστοφ. αὐτ. σ. 873. Εὐβελλ. ἀπ. Ἀθ. β. 2. κ. 8. π. 47.

Δικαίαρ. Ἐλ. σ. 17. Πλίν. β. 19. κ. 5. τ. 2. σ. 166.

κα' 167.

Ο χειμὼν εἰς ὄλην τὴν Βοιωτίαν εἶναι βαρὺς, καὶ εἰς τὰς Θήβας σχεδὸν ἀνυπόφερτος (α) τὸ χιόνι, ὁ ἄνεμος, καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν ξύλων κατακαίνουσι τὴν κατοικίαν τῆς τόσον τρομερὰν, ὅσον νόσιμη εἶναι τὸ καλοκαῖρι, τόσον διὰ τὸν καλὸν ἀέρα, ὅσον καὶ διὰ τὸ καταφυκτικὸν τῶν ὑδάτων ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι πλεσιωτάτη, καὶ διὰ τὴν χαρήμενην θεωρίαν τῶν πεδιάδων ὅπῃ διὰ πολὺν καιρὸν φυλάττεσι τὴν πρασινάδα των. (β)

Οἱ Θηβαῖοι εἶναι ἀνδρεῖοι, τολμηροὶ, αὐθάδεις, καὶ μάταιοι. εἰς μίαν σιγμὴν περνεῖσιν ἀπὸ τὸν θυμὸν εἰς τὴν ὕβριν, καὶ ἀπὸ τὴν καταφρόνησιν τῶν νόμων, εἰς τὴν παντελεῖ ἀλισμονησίαν τῆς ἀνδρωπότητος. Τὸ παραμικρὸν κέρδος τοῖς δίδει πρόφασιν φανερᾶς ἀδικίας, καὶ ἡ παραμικρὰ αἰτία διὰ σκοτωμῆς. (γ) Αἱ γυναῖκες εἶναι μεγάλαι, καλοκαμωμέναι, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξανδαί. τὸ περιπάτημά των εἶναι εὐγενικὸν καὶ ἀρκετὰ λαμπρὸς ὁ εὐλισμὸς των. Εἰς τὸ κοινόν, σκεπάζουσι τὸ πρόσωπόν των εἰς τρόπον ὅπῃ μόνον τὰ μάτια φαίνονται. τὰ μαλιά των εἶναι δεμένα ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι των, καὶ οἱ πόδες των εἰς σενὰ καὶ πορφυροβαφῆ πέδιλα, καὶ τόσον μικρά, ὥστε τὸ μισὸν ποδᾶρι μένει σχεδὸν γυμνόν.

α) Κολομ. ἀγροικ. β. 4 β. 1. κ. 4.

β) Δικαίαρχ. αὐτ.

γ) Ο' αὐτ. αὐτ. σ, 15.

ἡ φωνή των εἶναι γλυκυτάτη καὶ αἰσθητική. ἡ φωνὴ τῶν ἀνδρῶν εἶναι ἀδρεία, ἀναστος καὶ τρόπον τινὰ σύμφωνος μετὰ τὰ ἤθητων. (α)

Ματαίως ἤθελε ζητήσῃ τινὰς τὰ ἴχνη αὐτῶν τῶν χαρακτῆρας εἰς ἓνα σῶμα νέων παλεμιστῶν, ἱερὸν τάγμα λεγόμενον, (β) τρακκόσιοι εἶναι αὐτοὶ, συναυξάνοντες μαζὶ καὶ θρεφόμενοι εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετ' ἕξοδα τῆς κοινότητος. Αἱ μελωδικαὶ φωναὶ τῶν αὐτῶν διευθύνουσι τὰ γυμνάσματά των, καὶ τὰ παιγνίδιά των σχεδόν, καὶ διὰ τὴν μητραπῆν εἰς τυφλὴν ὁρμὴν ἢ ἀδρεία των, ἐντυπώνουσι εἰς τὰς ψυχὰς των τὸ εὐγενικώτερον καὶ ζωντανώτερον διανόημα.

Πρέπει καθ' ἓνα αὐτῶν νὰ ἐκλέξῃ ἓνα φίλον, μετὰ τὸν ὁποῖον μένει ἀχωρίζως ἐνωμένος διὰ πάντα. Ὅλη τε ἡ φιλοδοξία εἶναι νὰ ἀρέσῃ εἰς αὐτὸν τὸν φίλον, νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ὑπόληψιν, νὰ μετέχῃ ἀπὸ τῆν χαρὰν καὶ θλίψιν τε εἰς ὅλην τὴν ζωὴν, τὴν κόπῃν καὶ κινδύνῃν τε εἰς τὸν πόλεμον. Ἄν δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ σέβεται ἀρκέντως τὸν ἑαυτὸν τε, ἢ θελεὺ αἰδῆται τὸν φίλον τε, τῶν ὁποῖα ἡ ἐπίκρισις ἤθελεν εἶναι τὸ σκληρότερον τῶν βασάνων, καὶ ὁ ἔπαινος ἢ μεγαλιτέρα εὐφρασύνη, αὐτὴ ἢ ὑπερφυσικὴ σχεδόν ἐνωσις κάμνει νὰ προτιμῆται ὁ θάνατος ἀπὸ τῆν

α) Δικαίαν. σ. 16. καὶ 17.

β) Πλάτ. εἰς Πελοπ. τ. α. σ. 287.

ἀτιμίαν, ἢ ἡ ἀγάπη τῆς δόξης ἀπὸ κάθε ἄλλο κέρδος. Ἐνας ἀπὸ αὐτὰς τὰς πολεμιστὰς, εἰς τὸν βρατμὸν μιᾶς μάχης, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς, ἢ βλέπωντας τὸν ἐχθρὸν ἔτοιμον νὰ τῷ χῶσῃ τὸ σπαθὶ εἰς τὰ νεφρά τε, πρόσμεινε τὸν λέγει, ἐγειρόμενος ὀλίγον, εἰς τὸ σῆδος με χῶσαι αὐτὸ τὸ σίδηρον, ἤθελεν ἐντραπῆ πολλὰ ὁ φίλος με, ἂν ἦτον ὑποψία πῶς ἐθανατώθηκα φεύγωντας. Προτίτερα ἐδιαμοίραζον εἰς μικρὰ σώματα τὰς 300 πολεμιστὰς, διὰ νὰ διοικῶσι διάφορα στρατεύματα. Ὁ Πελοπίδας ὅπῃ συχνάκις εἶχε τὴν τιμὴν νὰ τὰς διοικῆ, κάμνωντάς τε νὰ πολεμήσωσιν ὅλοι μαζὶ, οἱ Θηβαῖοι τοῖς εἶναι χρεῶσαι διὰ ὅλας τὰς νίκας ὅπῃ ἔλαβον κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Ὁ Φίλιππος ἀφάνισεν εἰς Χαιρώνειαν αὐτὸ τὸ ἕως τότε ἀνίκητον σῶμα, ὅσας βλέπωντας τὰς νέας Θηβαίους κατὰ γῆς μὲ ἐντίμους πληγὰς, ἢ συσφιγμένους ἕνας με τὸν ἄλλον εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὅπῃ ἐμάχοντο, δὲν ἐδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά τε, ἢ ἐμαρτύρησε παρρησίᾳ τὴν ἀρετὴν ἢ ἀνδρείαν τῶν. (α)

Ἐ παρατήρηθῃ ὅτι τὰ γένη, αἱ πόλεις, ἢ αἱ γενεαὶ, ἔχουσιν ἕνα ἐλάττωμα κύριον, τὸ ὁποῖον ὡς μερικαὶ ἀρρώστιαι διαδίδεται ἀπὸ γενεᾶν εἰς γενεάν, μὲ περισσοτέραν ἢ ὀλιγωτέραν

α) Πλάτ., εἰς Πελοπ., τ. 1. σ. 287.

ἐνέργειαν. Ἐκτὸς προέρχονται οἱ ἔλεγχοι ὅπῃ κάμνεν ἀναμεταξύτων, οἱ ὅποιοι γίνονται ὡς παροιμῖαι. διὰ τῆτο, οἱ Βοιωτοὶ λέγουσι κοινῶς ὅτι ὀφθόνος ἔζησε τὴν κατοικίαντες εἰς τὴν Τανάγραν, ἢ ἄνομος φιλοκέρδεια εἰς τὴν Ὀρωπὸν, τὸ πνεῦμα τῆς ἐναντιότητος εἰς τὰς Θεσπείας, ἢ βία εἰς τὰς Θήβας, ἢ λαιμαργία εἰς τὴν Ἀνθηδῶνα, ἢ ἀπατηλὴ προσπάθεια εἰς τὴν Χαιρώνειαν, ἢ ἐπίδειξις εἰς τὰς Πλαταιάς, καὶ ἢ ἀναιδησία εἰς τὴν Ἀλίαρτον. (α)

Εὐγαίνοντες ἀπὸ τὰς Θήβας ἀπεράσαμεν συμὰ εἰς μίαν λίμνην, Ὑλαίαν λεγομένην, ὅπε χύνονται οἱ ποταμοὶ, οἵτινες πότιζον τὴν περιοχὴν τῆς πόλεως αὐτῆς. ἐκεῖθεν ὑπήγαμεν εἰς τὰ χεῖλη τῆς λίμνης Κωπαίδος· λίμνη ἀξία τῆς θεωρίας μας.

Ἡ Βοιωτία ἡμπορεῖ νὰ νομιθῇ ὡς ἐν μέγα κοίλωμα περιτριγυρισμένον ἀπὸ βενά, τῶν ὁποίων αἱ σειραὶ εἶναι ἐνωμέναι δι' ἐνὸς τόπου ἀποχρόντως ὑψηλῆ. Ἀλλὰ βενὰ διεκτείνονται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆ τόπου, οἱ ποταμοὶ ὅπῃ εἰς αὐτὰ ἔχουσι τὴν πηγὴν των ἐνώνονται οἱ περισσότεροι εἰς τὴν λίμνην Κωπαίδα, τῆς ὁποίας ἡ περιοχὴ εἶναι. 380. σαδίων (β) * καὶ δὲν ἔχει, ἕτε ἡμπορεῖ νὰ ἔχη καμμίαν φανε-

α) Δικαίαρ. Ε'λ. σ. 18.

β) Στραβ. β. 9. σ. 407.

*) 14. ὠραις.

ρὰν ἕξοδον. Ἡ΄θελε καταποντίσῃ λοιπὸν εἰς ὀλίγον ὅλην τὴν Βοιωτίαν, ἂν ἡ φύσις, ἢ ἡ ἀγχινοια τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἔκχμνε κρυφὰς διόδους διὰ τὸ τρέξιμον τῶν ὑδάτων. (α)

Πρὸς τὸ πλησιέζον μέρος τῆς θαλάσσης, ἡ λίμνη τελειώνει εἰς τρεῖς μικρὰς κόλπους πρὸς τὰς πόδας τῆ ὄρει Πτώκ κειμένε μεταξύ τῆς θαλάσσης καὶ λίμνης. ἀπὸ τὸ βάθος τῶν τριῶν αὐτῶν κόλπων εὐγαίνουσι πολλὰ αὐλάκια, τὰ ὁποῖα διαχωρίζουσι τὸ πλάτος τῆ βενῆ, τινὰ εἶναι μακρὰ 30 σάδια, καὶ ἄλλα περισσότερον (β)* διὰ νὰ τὰ σκάψωσιν, ἢ νὰ τὰ καθαρίσωσιν, εἶχον ἀνοίξῃ κατὰ διάσημα ἐπάνω εἰς τὸ βενὸν, πηγὰδια ἀπείρου βάθους. Ὅταν τινὰς τὰ ἰδῇ ὀφθαλμοφανῶς, τρομάζει εἰς τὰς δυσκολίας τῆ ἐπιχειρήματος, καὶ διὰ τὸ πολυἕξοδον, καὶ καιρὸν ὅπῃ ἐχρειάσθησαν. Τὸ θαυμασιώτερον ἀκόμη εἶναι, ὅτι αὐτὰ τὰ ἔργα, τῶν ὁποίων μνήμη δὲν ἔμεινεν ἔτε ἀπὸ τὴν ἰσορίαν, ἔτε ἀπὸ τὴν παράδοσιν, πρέπει νὰ ἦσαν παμπάλαια, καὶ ὅτι εἰς τὰς ἀρχαῖας αἰῶνας ἐκείνας, δὲν φαίνεται νὰ ἦτον καμμία δύναμις εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἱκανὴ νὰ σχηματίσῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τοιοῦτον μεγάλον σοχασμὸν. (*)

α) Ὁ αὐτ. αὐτ σ. 406.

β) Στραβ. β. 9. σ. 406. Βέλιερ. σ. 406.

*) Ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ ἕνας ἀπὸ τὴν Εὐριππον ἐδιωρίσθη νὰ τὰ πασρεύσῃ Στραβ. β. 9. σ. 407. Στέφ. εἰς Ἀθήν.

*) Ὅλα αὐτὰ φαίνονται εἰς τὴν χάρταν τῆ Ρήγα.

Ὅπως κ' ἂν εἶναι, αὐτοὶ οἱ σωλῆνες χρειάζονται μεγάλα ἔξοδα, τῇ σήμερον εἶναι ἀμελημένοι, οἱ περισσότεροι εἶναι γεμάτοι, κ' ἡ λίμνη αὐξάνει εἰς σεραῖν. φαίνεται πῶς ὁ κατακλυσμός, ἢ ἡ πλημμύρα, ἣτις ἐπὶ τῷ Ὠ' γυγέως καδυπέκλυσε τὴν Βοιωτίαν, δὲν πρόερχεται ἀλλαχόθεν, ἢ μὴ ἀπὸ τὴν πλημμύραν αὐτῶν τῶν ὑπογείων σωλῆνων.

Ἀφ' ἧς ἐπεράσαμεν τὴν Ὀ' πᾶντα κ' ἄλλαι πόλεις τῶν Λοκρῶν, ἐφθάσαμεν εἰς τὰς Θερμοπύλας. ὅταν ἐπλησίασα εἰς τὴν περιφημον αὐτὴν σενηραν, ὅπερ τέσσαρες χιλιάδες Ἑλληνες ἐσαμάτησαν διὰ πολλὰς ἡμέρας ἕνα ἀναρίθμητον ἐράτευμα Περσῶν, κ' ὅπερ ἐχάθη ὁ Λεωνίδας μὲ τὰς 300 Σπαρτιάτας ὅπερ διοικῶσε, μὲ ἐκυρίευσεν ἕνα κρυφὸν ἀνατρίχιασμα. Αὐτὸ τὸ σεινόν, ἀπὸ ἕνα μέρος εἶναι σφαλισμένον μὲ βενά, κ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ τὴν θάλασσαν, τὸ ἐπερίγραψα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς συγγράμματός τετα. Πολλαῖς φοραῖς τὸ ἐπεριτρέξαμεν, ἐθεωρήσαμεν τὰ θερμά λωτρα, ὅθεν κ' Θερμοπύλαι λέγεται, (α) εἶδομεν τὸν μικρὸν λόφον ἐπάνω τῆς ὁποῖα οἱ ὀπαδοὶ τῆς Λεωνίδα ἐτραβήχθησαν ἀφ' ἧς ἐσκοτώθη αὐτὸς ὁ Ἡρώας. (β) κ' τὰς ἀκολοθήσαμεν ἕως τῆς ἄλλης ἄκρας τῆς σενη, (γ) ἕως τῆς σκηνῆς τῆς

Ἐέρξας,

α) Ἡρόδ β 7. κ. 1·6.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. κεφ. 225.

γ) Πλέτ, περι κακ. Ἡρόδ, τ. 2. σ. 866.

Ἐέρξεται ὁποῖον εἶχον ἀποφασίση νὰ θυσιάσωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κρατεύματός τε.

„Ἐνα Πλήθος περιζατικῶν ἐπροξενῶσαν εἰς τὴν ψυχὴν μας μεγαλώτατα κινήματα. Ἐκείνη ἢ θάλασσα, ἢ ποτὲ βεβαμμένη μὲ τὸ αἷμα τῶν ἔθνῶν, ἐκεῖνα τὰ βενά, τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ ὑψῶνται ἕως τὰ σύννεφα, ἐκείνη ἢ ἄκρα ἐρημία ὅπῃ μᾶς ἐπεριτριγύριζεν, ἢ μνήμη τόσων κατορθωμάτων ὅπῃ ἢ θεωρία τῶν τόπων ἐφαίνετο νὰ μᾶς τὰ παρασαίνῃ, τέλος πάντων, ἐκείνη ἢ ἔνθερος συμπάθεια ὅπῃ αἰσθάνεται τινὰς διὰ τὴν δυσυχῶσαν ἀρετὴν, ὅλα ἐπροξενῶσαν τὸν θαυμασμόν μας, ἢ τὴν συλλύπησίν μας. ὅταν εἶδομεν πλησίον μας τὰ μνημεῖα ὅπῃ ἢ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέλευσις ἤγειρεν εἰς τὸν ῥηθέντα λόφον. (α) Ἀὐτὰ εἶναι τόσοι μικροὶ σύλῳι εἰς τιμὴν τῶν 300 Σπαρτιάτων καὶ διαφόρων Ἐλληνικῶν κρατευμάτων ὅπῃ ἐπολέμησαν. ἐπλησιάσαμεν εἰς τὸν πρῶτον ὅπῃ μᾶς παρέση καὶ ἀνέγνωμεν „Ὡδε τέσσαρες χιλιάδες Ἐῤῥημιες τῆς Πελοποννήσου, ἐπολέμησαν ἐναντίον τριῶν μυριάδων Περσῶν. Ἐπλησιάσαμεν εἰς ἕναν δεύτερον, καὶ ἀνέγνωμεν αὐτὰς τὰς λέξεις τῆς Σιμωνίδου „Διαβάτα, πήγαινε νὰ εἰπῆς εἰς τὴν Λακεδαίμονα ὅτι ἀναπαυόμεθα

α) Ἡρόδ. β. 7, κ. 228.

ἔδῶ διατὶ ὑπετάχθημεν εἰς τὰς ἁγίας νόμους τῆς. (α) Μὲ πόσῃ αἰδοῦσιν μεγαλειότητος, καὶ μὲ πόσον ὕψος ἀδιαφορίας εἰδοποίησαν παρόμοια πράγματα εἰς τὰς μεταγενεστέρας; εἰς αὐτὴν τὴν δευτέραν ἐπιγραφὴν δὲν εἶναι τὸ ὄνομα τῆς Λεωνίδα καὶ τῶν 300. ὑπαδῶν τῶν, διατὶ ἔτε καὶν ὑπωπτεύθησαν ὅτι ποτὲ θέλει σαθεῖν τρόπος νὰ ἀλισμονηθῶσιν, εἶδα πολλὰς Ἑλλήνας νὰ ἰξεύρουσιν ἐκ σήθους τὰ ὀνόματα τῶν τριακοσίων, καὶ νὰ τὰ μεταλέγωσιν, ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. (β) Εἰς μίαν τρίτην ἐπιγραφὴν διὰ τὸν μάντιν Μεγισίαν, ἀναγινώσκειται ὅτι αὐτὸς ὁ Σπαρτιάτης γνωρίζωντας τὴν τύχην τῶν, ἠθέλησε κάλλιον νὰ ἀποδάνῃ, παρὰ νὰ ἀφήσῃ τὸ κράτευμα τῶν Ἑλλήνων. (γ) Συμὰ εἰς αὐτὰ τὰ νεκρώσιμα μνημεῖα εἶναι καὶ ἓνα τρόπαιον ὁπῶ ἤγειρεν ὁ Ἡέρεξης, ὑπερ τιμῆς περισσότερον τὰς νικηθέντας, παρὰ τὰς νικητάς. (δ)

Ἐδῶ τελειώνει ἡ μετάφρασις τῆς Γεωργίᾳ Βεντότη, καὶ ἀρχινᾷ ἡ τῆς Ρ' ἡγῶ.

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. Στράβ. β. 9. σ. 429. Κικέρ. β. 1. κ. 42. τ. 2. σ. 268.

β) Ἡρόδ. β. 7. κ. 224.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτ. κ. 228.

δ) Ἰσοκρ. ἐπιστ. εἰς Φίλιπ. τ. 1. σ. 304.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Λ Ε΄.

Ἡ Ὀδοιπορεία τῆς Θεσσαλίας, Ἀμφικτύονες*, μά-
γισσαι, βασιλεῖς τῶν Φερῶν. κοιλάς τῶν
Τεμπῶν.

Εὐγαίνωντας ἀπὸ τὰς Θερμοπύλας (1) ἐμ-
βαίνει τινὰς εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Αὐτὴ ἡ ἐπαρ-
χία, εἰς τὴν ὁποίαν συμπεριλαμβάνεται ἡ Μαγ-
νησία (2) καὶ διάφοραι ἄλλαι μικραὶ τοπαρχίαι
ἔχουσαι ξεχωριστὰς ὀνομασίας, εἶναι περιωρισμένη
κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τὴν θάλασσαν, κατ' ἄρκτον
ἀπὸ τὸ ἕρος Ὀλυμπον, κατὰ δυσμὰς ἀπὸ τὸ
ἕρος Πίνδον (3) καὶ κατὰ μεσημβρίαν ἀπὸ τὴν Οἴ-
την. (4) Ἀπὸ τὰ αἰώνια σύνορα αὐτὰ, ἐξέρ-
χονται ἄλλαι ἀλυσίδαις βενῶν καὶ λόφων ἔρπυσαι
εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη. αὐταὶ ἐναγκαλίζουσι κατὰ
διαστήματα εὐφόρος πεδιάδας, αἰτινες διὰ τὸ γῆ-
μα καὶ τὴν περιοχὴν τες παρομοιάζουσι μὲ εὐρύχωρα
ἀμφιθέατρα. (α) Πόλεις εὐτυχισμέναι ἐγείρονται

* Τὸ καλοκαίρι τῆ 357. χρόν. πρὸ χριστοῦ.

1) Θερμονέρια.

2) Τῆ Δημητριάδος ἡ ἐπαρχία.

3) Ἀΐγραφα.

4) Βάνικα ὀξιάϊς.

α) Πλίνιος βιβλίον. 4 κεφ. 8. τόμ. α. σελίδ. 19).

ἐπάνω εἰς τὰ ὕψη ὅπῃ περιτριγυρίζουσι τὰς πεδιάδας αὐτάς. ὅλος ὁ τύπος ποτίζεται ἀπὸ ποταμῶν, ὧν οἱ περισσότεροι πίπτουσιν εἰς τὸ Πηνεόν, (5) ὅστις προτῆ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν θαλάσσαν, διαπερνᾷ τὴν περίφημον κοιλάδα, γνωστὴν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Τέμπη. (6)

„Μερικὰ σάδια περιεμπρὸς ἀπὸ τὰς Θερμοπύλας, ἤυραμεν τὴν μικρὰν χώραν Ἀνδελίην (7) περίφημον δι' ἓνα ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ διὰ τὴν συνέλευσιν τῶν Ἀμφικτυόνων ὅπῃ συγκροτεῖται κάθε χρόνον ἐκεῖ. (α) Αὕτῃ ἡ σύναξις ἤθελεν εἶναι ἡ ἐπωφελεστάτη, καὶ ἐπομένως ἡ ἀρίστη τῶν νομοθεσιῶν, ἀνάι αἰτίαι τῆς φιλανθρωπίας ὅπῃ ἐνήργησαν νὰ τὴν δεσπίσωσι, δὲν ἤθελεν ἀναγκασθῶσι νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τὰ πάθη ἐκείνων ἐπὶ διοικῶσι τὰ ἔθνη.

Κατὰ τὸ λέγειν μερικῶν, ὁ Ἀμφικτυὼν βασιλεύωντας εἰς τὰ πέριξ, ἐσάθη ὁ πρῶτος προσάτης (β) ἄλλοι πάλιν λέγουσι πῶς ὁ Ἀκρίσιος βασιλεὺς τῆ Ἄργεος. (γ) Ἐκεῖνο ὅπῃ φαίνεται

5) Σαλαμβρινόν.

6) Μπαμπᾶς.

7) Μόλος.

α) Ἡρόδ. βιβ. ζ'. κεφ. 200. ὑπομνήματα τῆς φιλολογ. ἀκαδ. τόμ. 3. σελ. 191.

β) Θεόπομπ. εἰς Ἀμφικτυον, Παν. β. 10. κ. 8. σελ. 815.

γ) Στράβ. βιβ. ε'. σελ. 420.

βέβαιον, εἶναι ὅτι εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας χρόνας, δώδεκα γένη ἀπὸ τὰ ἀρκτῶα μέρη τῆς Ἑλλάδος (ε) *) καθὼς οἱ Δωριεῖς, οἱ Ἴωνες, οἱ Φωκεῖς, οἱ Βιωτοὶ, οἱ Θεσσαλοὶ κτ. ἔκαμαν μίαν συμφωνίαν διὰ νὰ προλάβωσι τὰ κακὰ ὅπῃ ὁ πόλεμος ἐφείλκε κατόπιτε. Ἐξεσπίσθη νὰ σέλλωσι κάθε χρόνον ἀπεσαλμένους εἰς τὰς Δελφίς (1) κὲ ὅτι τὰ τολμήματα ὅπῃ ἤθελε γένωσιν ἐναντίον τῶ νὰῖ τῶ Ἀπόλλωνος, ὅσους ἐδέχθη τὰς ὀρκους των, κὲ ὅλα ἐκεῖνα ὅπῃ εἶναι ἐνάντια εἰς τὰ δίκαια τῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων αὐτοὶ ἐχρεωσῆσαν νὰ εἶναι οἱ ὑπερασπισαὶ, θέλωσιν ἀναχθῆ εἰς τὴν συνέλευσιν αὐτὴν. κὲ κάθε μία ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλάς, ἤθελεν ἔχη νὰ δώσῃ δύο ψήφους διὰ μέσε

α) Αἰχίν. περὶ Ψευδ. νόμ. σελ. 413. Στράβ. ὁμοίως. Πανσαν' ὁμοίως.

*) Οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς δὲν συμφωνοῦν ἐπάνω εἰς τὰ γένη ὅπῃ ἔσελλον ἀπεσαλμένους εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν. Ὁ Αἰχίνης ὅπῃ ἐκδέτω ἀνωτέρω κὲ τῶ ὁποῖε ἡ μαρτυρία εἶναι τελάχισον διὰ τὸν καιρόν τε προτιμωτέρα ἀπ' ὅλας τὰς ἄλλας, ἐπειδὴ κὲ ἦτον ὁ ἱδῖος ἀπεσαλμένος, ὀνοματίζει τὰς Θετταλὰς τὰς Βοιωτὰς, τὰς Δωριεῖς, τὰς Ἴωναι. τὰς Περγέβους, τὰς Μάγνητας, τὰς Λοκροῦς, τὰς Οἰταῖους, τὰς Φθιώτας, τὰς Μαλίους, κὲ τὰς Φωκεῖς. Οἱ ἀντιγραφεῖς ἀπέβαλον τὸ δωδέκατον, οἰδὲ κριτικοὶ ὑποτίθεν πῶς εἶναι οἱ Δόλοτες.

1) Καθὼς εἰς τὴν Φωκίδα.

τῶν ἀπεσαλμένων της, ὑποχρομένη νὰ κάμη νὰ ἐκτελεσθῶσιν οἱ ὀρισμοὶ τῆς ἀξιοσεβάσθῃ αὐτῆς βελῆς.

„Ὁ συνασπισμὸς ἐπεσφραγίσθη μὲ ἕναν ὄρκον,
„ὅς τις ἐξαναεῖτο πάντοτε μετὰ ταῦτα.

„Ὁ μνύομεν εἶπον τὰ συμφωνήντα ἔθνη, νὰ
„μὴ ληλατήσωμεν ποτὲ τὰς Ἀμφικτυονικὰς
„πόλεις, νὰ μὴ εὐρυγογυρίσωμεν ποτὲ, τόσον
„ἐν καιρῷ εἰρήνης, ὅσον καὶ ἐν καιρῷ πολέμου τὰ
„ἀναγκαῖα εἰσοδήματα εἰς τὰς χρείας των. ἂν
„καμία δύναμις ἤθελε τολμήσῃ νὰ τὸν ἐπιχει-
„ρηθῇ, ἡμεῖς θέλομεν κρατεῦσαι κατ' αὐτῆς, καὶ
„θέλομεν πορθέσῃ τὰς πόλεις της. ἂν ἄσε-
„βεῖς ἤθελεν ἀρπάσῃ τὰ ἀφιερώματα τῶν νῦν
τῶν Ἀπόλωνος, ὀρκιζόμεθα νὰ μεταχειρισθῶ-
„μεν τὰς πόδας, τὰς χεῖρας, τὴν φωνὴν, καὶ ὅλας
„μας τὰς δυνάμεις ἐναντίον των, καὶ ἐναντίον τῶν
„ὁμοφρόνων των. (α)

„Τὸ συνέδριον αὐτὸ ἀκόμι σώζεται ἕως τῆς
σήμερον, εἰς τὴν ἰδίαν μορφήν σχεδὸν ὅπῃ εἶχεν ὅταν
ἐθεσπίσθη. Ἡ κρισολογία ἐξαπλώθη μαζὶ μὲ
τὰ ἔθνη ὅπῃ εὐγῆκαν ἀπὸ τὰ ἀρκτῶα μέρη τῆς
Ἑλλάδος, τὰ ὅποια προσκολλώμενα πάντοτε εἰς
τὴν Ἀμφικτυονικὴν συμμαχίαν, ἔφερον ὁμῶς εἰς
τὰς νέας κατοικίας των τὸ δίκαιον τῶν νῦν συνεδρεύ-
ωσι, καὶ νὰ λέγῃσι τὴν γνώμην των εἰς τὰς συνε-

α) Αἰσχίν. περὶ ψευδ. νόμ. σελ. 413.

Λεύσεις τε. (α) Τοῖτοι εἶναι οἱ Λακεδαίμονες, αὐτοὶ ἑκατοικῶσαν ἄλλοτε εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ὅταν ἦλθον νὰ κατασαθῶσιν εἰς τὸν Μωρέαν, ἐφύλαξαν μίαν τῶν δύο ψήφων, ἣτις ἀνήκεν εἰς τὸ σῶμα τῶν Δωριέων, τῶν ὁποίων αὐτοὶ ἦτον μέρος. ὁμοίως, ἡ διπλῆ ψήφος ἀρχαιόθεν δοθεῖσα εἰς τῆς Ἰωνας, διεμοιράθη μετὰ ταῦτα μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῶν Ἰωνικῶν ἀποικιῶν ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν. (β) Καὶ μὲ ὅλον ὅπῃ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φέρωσιν εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν περισσότερον ἀπὸ εἴκοσι τέσσαρας ψήφους, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπεσαλμένων δὲν εἶναι προσδιωρισμένος, οἱ Ἀθηναῖοι ἔξελλον μερικαῖς φοραῖς τρεῖς ἢ τέσσαρας. (γ)

„Ἡ συνέλευσις τῶν Ἀμφικτυόνων συγκροτεῖται εἰς τῆς Δελφῆς τὸ καλοκαῖρι, εἰς δὲ τὴν χώραν Ἀνδέλην τὸ φθινόπωρον. (δ) Συντρέχει ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς θεατῶν, καὶ ἀρχινᾷ πρῶτον ἀπὸ θυσίας προσφερομένας διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἐκτὸς τῶν ὑποδείσεων ἀναφερομένων εἰς τὸν ὄρκον ὅπῃ ἀνωτέρω εἶπον, ἐκεῖ κρίνεν τὰς διχονοίας ὅπῃ συμβαίνουσι μεταξὺ τῶν πόλεων, αἱ ὁποῖαι ζητῶσι νὰ προε-

α) Ὑπομν. τῆς ἀκαδ. τῆς φιλολ. τόμ. 21. ἴσος. σελ. 237.

β) Αἰσχ. αὐτόθ. σελ. 413.

γ) Οἱ αὐτοὶ σελ. 446.

δ) Στράβ. βιβ. 9. σελ. 423. Αἰσχί. ὁμοίως.

δρεύωσιν εἰς τὰς γινομένας ἀπὸ τὴν κοινότητα θυ-
σίας. (α) ἢ ὅπῃ ὑσερον ἀπὸ μίαν κερδημένην μάχην, ἡ-
θελε σφετερισθῶσι τὰς τιμὰς τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ
μοιραθῶσιν, (β) ἀναφέρωσι καὶ ἄλλας αἰτίας, τόσον
πολιτικὰς, ὅσον καὶ ἐγκληματικὰς. (γ) πρὸ πάντων
ὅμως τὰς πράξεις ὅπῃ βιάζωσι τὰ ἀνθρώπινα δί-
καια. (δ) Οἱ ἀπεσαλμένοι ἐκείνων τῶν μερῶν δι-
ευκρινίζωσι τὴν ὑπόθεσιν, τὸ συνέδριον ἐκφωεῖ
κατὰ τὸν περισσότερον ἀριθμὸν τῶν ψήφων, καὶ
ἀποφασίζει μίαν χρηματικὴν ζημίαν ἐναντίον τῶν
ὑπευδύνων γενῶν. Ὑσερον ἀπὸ τὴν δοθεῖσαν
διουρίαν, παρεισέρχεται καὶ δευτέρα κρίσις, ἣτις
αὐξάνει τὴν χρηματικὴν ζημίαν μὲ τὸ διπλῆν. (ε)
Ἄν αὐτὰ δὲν ἠθέλῃν ὑποταχθῶσι, τὸ συνέδριον
ἔχει τὸ δίκαιον νὰ προσκαλέσῃ εἰς βοήθειαν τὰ
ψηφίσματός τε, καὶ νὰ ἀρματώσῃ ἐναντίον τῶν
ὅλον τὸ Ἀφρικτυονικὸν σῶμα, ἡγὰρ ἓνα μεγά-
λον μέρος τῆς Ἑλλάδος. Ἐἔχει ὁμοίως τὴν δύ-
ναμιν νὰ τὰ ξεχωρίσῃ ἀπὸ τὴν Ἀφρικτυονικὴν
συμμαχίαν, ἢ ἀπὸ τὴν κοινὴν ἔνωσιν τῶ καῖ. (ζ)

„Τὰ δυνατὰ ὅμως ἔθνη δὲν ὑποτάσσονται

α) Δημοσθ. σελ. 495. Πλέταρχ. τόμ. β'. σελ. 850.

β) Δημοσθ. εἰς Νέαρχ. σελ. 877. Κικέρ. βιβλ. β'. κεφ.
23. τόμ. 1. σελ. 96.

γ) Ὑπομν. τῆς φιλολογ. ἀκαδ. τόμ. 5. σελ. 405.

δ) Πλέταρχ. εἰς Κίμ. τόμ. α'. σελ. 483.

ε) Διόδ. Σικελ. βιβ. 16. σελ. 430.

ζ) Πλάτ. εἰς Θεμίσ. τ. δ. σ. 122. Πανσ. β. 10. κ. 8. σ.
816. Αἰσχίν. ψευδ. νόμ. σ. 413.

πάντοτε εἰς παρόμοια ψήφισματα. ἤμπορεῖ νὰ τὸ κρίνη τινὰς ἀπὸ τὸ νεωστὶ φέρισμον τῶν Λακεδαιμονίων. αὐτοὶ ἀφήρπασαν ἐν καιρῷ πλήρως εἰρήνης τὴν ἀκρόπολιν τῶν Θηβῶν, οἱ ἄρχοντες αὐτῆς πόλεως τὰς ἐγκάλεσαν εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν. οἱ Λακεδαίμονες κατέδικάθησαν εἰς χρηματικὴν ζημίαν πεντακοσίων ταλάντων, ἔπειτα εἰς χιλίων. οἵτινες παρητήθησαν ἀπὸ τῆ νὰ πληρώσωσιν, ἐπὶ προφάσει, ὅτι τὸ ψήφισμα ἦτον ἄδικον. (α)

„Αἱ ἐκφωνηθεῖσαι ἀποφάσεις ἐναντῖον τῶν ἔθνων ὅπῃ μίαινσι τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν, ἐμπνέουσι περισσότερον τρόμον. οἱ στρατιῶται των στρατεύουσι μὲ πολλὴν ἀνευχαριστίαν, ἐπειδὴ τιμωρῆνται μὲ θάνατον, καὶ ὑσερῆνται τὸν ἐνταφιασμόν, ὅταν πιαθῶσι μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὰ χεῖρα. (β) Ἐκεῖνα δὲ ὅπῃ ἡ συνέλευσις προσκαλεῖνὰ ἐκδικήσωσι τὰ θυσιαστήρια εἶναι τόσον ὑπήκοα, ὅπῃ νομίζουσι πῶς ἔχουσι μέρος εἰς τὴν μίανσιν, ὅταν τὴν οἰκειοποιῶνται, ἢ τὴν ὑποφέρωσιν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις, τὰ ὑπεύθυνα ἔθνη ἔχουσι νὰ φοβῶνται προσέτι ἔξω ἀπὸ τὰ ἀναδέματα ὅπῃ ἐκδίδονται κατ' αὐτῶν, καὶ νὰ μὴν ἐνώθῃ ἡ πολιτικὴ τῶν γειτόνων ἡγεμόνων, οἵτινες εὐρίσκουσι τὸν τρόπον νὰ θεραπεύσωσι τὴν ἰδίαν φιλοδοξίαν των, αἰκαιοποιούμενοι τὰ συμφέροντα τῆ ἑραῆ.

α) Διόδ. Σικελ. βιβ 15. σελ. 439.

β) Ο' αὐτὸς σελ. 427. καὶ 431.

„Α'πὸ τὴν Ἀνδέλῃν ἐμβήκαμεν εἰς τὸν τόπον τῶν Τραχηνίων (1) καὶ εἶδαμεν εἰς τὰ πέριξ τῆς πεδινᾶς ἀνθρώπους καταγινομένους εἰς τὸ νὰ συνάξωσι τὴν πολύτιμον σκάρφην ὅπῃ βλαστάνει ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Οἴτην. (α) ἢ ἔφεσις τῆ νὰ πληροφορήσωμεν τὴν περιέργειάν μας, μᾶς ὑπεχρέωσε νὰ πάρωμεν τὸν δρόμον τῆς Ὑ'πάτης. (2) μᾶς εἶχον εἰπῆ ὅτι, δε' νὰ εὕρωμεν πολλὰς μάγισσας εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν (β) εἶδομεν ἀληθινὰ ἐκεῖ περισσᾶς ποταπαῖς γυναῖκες, ὅπῃ ἤμπορῶσαν (καθὼς ἔλεγον) νὰ κρατήσωσι τὸν ἥλιον, νὰ τραβίξωσι τὸ φεγγάρι εἰς τὴν γῆν, νὰ διεγείρωσι, ἢ νὰ γαληνιάσωσι ταῖς τρικυμίαις, νὰ ξανακράξωσι τὰς πεδαμένους εἰς τὴν ζωὴν, ἢ νὰ ἀπωδήσωσι τὰς ζωντανὰς εἰς τὸν τάφον. (γ)

„Πῶς αἱ τοιαῦται ἰδέαι ἤμπορῶσαν νὰ γλυτρήσωσιν εἰς τὰ πνεύματα; ἐκεῖνοι ὅπῃ τὰς θεωρῶσιν ὡς πρᾶσφάτες, δε' λασιν, ὅτι εἰς τὸν παρελθόντα αἰῶνα, μία Θεσσαλὴ ὀνομαζομένη Ἀ'γλαονίκη,

1) Ἐπαρχίαν τῆ Νέων Πατρῶν.

α) Θεόφρ. ἰσορ. βότ. β. 9. κεφ 1α. σελ. 1063.

2) Πατραντζῆκι.

β) Ἀριστοφ. νεφέλ. σίχ. 747. Πλίνιος. βιβλ. 20. κεφ. α. τόμ. β. σελ. 523. Σένεκ. εἰς Ἰππόλ. δραμ. 2. σ. 420. Ἀ'π'ηλ. μεταμ. β. α. σ. 15 β. 2. σ. 20.

γ) Ἐμπεδοκ. Διογ. Λαέρτ. βιβ. ἢ §. 59. Ἀ'π'ηλ. αὐτ. σ. 6. Βιργίλιου ἐκλογ. ἢ σίχ. 64.

μανθάνωντας νὰ προλέγη τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης, ἀπέδωκεν αὐτὸ τὸ φαινόμενον εἰς τὴν δύναμιν τὴν γητευμάτωντης. (α) καὶ ὅτι ἐσυμπέραναν ἀπ' ἐκεῖ, πῶς οἱ ἴδιοι τρόποι ἦσαν ἀρκετοὶ νὰ ἀπαιωρήσωσιν ὅλας τὰς νόμους τῆς φύσεως· προβάλλουσιν ὁμως καὶ μίαν ἄλλην Θετταλὴν, ἣτις, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν ἡρωϊκῶν αἰώνων, ἐξήσκει ἐπάνω εἰς τὸ ἄστρον αὐτὸ μίαν αὐτοκρατορικὴν ἰσχύν. (β) καὶ μία ποσότης ἀποτελεσμάτων ἀποδεικνύει φανερᾶ, ὅτι ἡ μαγεία παρεισήλθε πρὸ πολλῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

„Μὴ φροντίζοντες νὰ ἐρευνήσωμεν τὴν ἀρχήντης, ἠδεύθησαμεν ἐν καιρῷ τῆς διατριβῆς μας εἰς τὸ Πατρατζῆκι νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἀποτελέσματατης· μᾶς ἐπῆγαν κρυφίως εἰς μερικάς γραφαῖς, τῶν ὁποίων ἡ πενιχρότης ἦτον τόσο ὑπερβολικὴ, ὅσον καὶ ἡ ἀμάθειάτων, αὐταὶ ἐκαυχῶντο πῶς εἶχον ἀντιφάρμακα ἐναντίον τῶν δαγκαμάτων τῶν σκορπίων καὶ τῶν ἐχιδνῶν (γ) πῶς εἶχον ἄλλα διὰ νὰ καταντήσωσιν ἐκνευρωμένην ἢ ἀνεργήτον τὴν φλόγα ἐνὸς νέου συζύγου, ἢ διὰ νὰ κάμωσι νὰ χαθῶσι τὰ ποίμνια καὶ τὰ μελίτσια. (δ) εἶδαμεν ἐκεῖ ἄλλαις ἀπ᾽ ἐκατεσκευάζον ἀνδρωπίνας μορφὰς ἀπὸ κερὶ, τὰς ἐπεφόρε-

α) Πλάταρχ. τόμ. β'. σελ. 145.

β) Σένεκ. εἰς Ἡρακλ. Οἰταῖος σίχ. 525.

γ) Πλάτ. εἰς Εὐθύδ. τόμ. α'. σελ. 290.

δ) Ἡρόδοτ. βιβλ. β'. κεφ. 181. Πλάτ. περὶ νόμ. βιβλ. ια'. τόμ. β'. σελ. 933.

τωναν με γιγεύματα, ταῖς ἔχωναν βελόνια εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ταῖς ἐξεδετον ὕπερον εἰς τὰς διαφορὰς ἐνορίας τῆς πόλεως. (α) Ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἔπερνον τὸ σχῆμα, πληττόμενοι ἀπὸ τοιαῦτα τρομερὰ θεάματα, ἐνόμιζον πῶς εἶναι παραδεδομένοι εἰς τὸν θάνατον, καὶ ὁ φόβος αὐτὸς, συνέτεμνε μερικάις φοραῖς ταῖς ἡμέραις τας.

„Ἐπήγαμεν ἔξαφνα εἰς μίαν ἀπ' αὐταῖς ταῖς γυναίκαῖς, καὶ τὴν ἠύραμεν ὅπῃ ἐγύριζεν ὀγλύγωρα ἐναντροχόν (β) καὶ ἐπρόφερε μουσικὰ λόγια ὁ σκοπός της ἦτον νὰ ξαναφέρῃ (γ) τὸν νέον Πολύκλητον, ὅστις εἶχεν ἀφήσῃ τὴν Σαλαμῖνὰ μίαν ἀπὸ τὰς πλέον ἐξαιρέτικας γυναίκας τῆς πόλεως. διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆ τῆ συμβεβηκότος, ἐδώσαμεν κάποια χαρίσματα τὴν Μυκάλην, αὐτὸ ἦτον τὸ ὄνομα τῆς μαγίσσης. μετὰ μερικὰς ἡμέρας (μῆς εἶπεν.) ἡ Σαλαμῖς δὲν θέλει νὰ προσμεῖνῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πρώτων γιγευμάτων, καὶ θεὸς νὰ ἔλθῃ ἀπόψε νὰ ξαναδοκιμάσῃ ἄλλα, ἐγὼ θέλω σᾶς κρύψῃ εἰς μίαν κώχην, ὅπῃθεν θέλει ἠμπορέσετε νὰ τὰ ἰδῆτε, καὶ νὰ τὰ ἀκῆσετε ὅλα. Ἐςάδημεν ἀκριβεῖς εἰς

α) Πλάτ. περὶ νόμ. βιβλ. ιά. τόμ. β'. σελ. 933. Ὁβίδ.

ἠρωίδ. ἐπις. ε'. σίχ. 91.

β) Πίνδ. Πύθ. δ'. σίχ. 380. σχολ. τῆ αὐτῆ Ἀπολλ. ἀργου. βιβλ. α'. σίχ. 1139.

γ) Λυκίαν. τόμ. γ'. σελ. 288.

τὸ νὰ εὐρεθῶμεν ἐκεῖ. Ἡ Μυκάλη ἔκαμνε τὰς ἐτοιμασίας τῶν μυσηρίων, ἐφαίνοντο τριγύρωτης (γ) κλαδιά δάφνης, ἀρωματικὰ φυτὰ, ἀγνώριστα γράμματα σκαλισμένα εἰς πρέντζιναις πλάκαις, μάλινα πέπελα ἀπὸ κριάρι βαμμένα πορφυρὰ, Καρφιά εὐγαλμένα ἀπὸ κρεμασαριάν, καὶ γεμάτα ἀκόμι ἀπὸ αἱματωμένα κομμάτια ἀνδρωπίνων κρανίων μισοφαγομένων ἀπ' ἄγρια θηρία, ἀπὸ κομμάτια δακτύλων, μήτεων, καὶ αὐτιῶν ἀρπαγμένων ἀπὸ λείψανα, ἀπὸ σπλάγχνα ζώων δυσιασμένων, ἓνα γιαλί, ὅπερ ἐφύλαττον τὸ αἷμα ἐνὸς ἀνθρώπου ὅπερ ἔχάθη μὲ βίαιον θάνατον, μίαν κηρένιαν μορφήν τῆς Θεᾶς Ἐκάτης βαμμένην μὲ ἄσπρον, μὲ μαῦρον, καὶ μὲ κόκκινον, βασιῶντας ἓνα πλῆκτρον, ἓνα λυχνάρι, καὶ ἓνε σπαχδι περιτριγυρισμένον ἀπὸ ἓνα φίδι (α) πολλὰ ἀγκεῖα γεμάτα ἀπὸ νερὸν βρύσης (β) ἀπὸ ἀγγελιδινὸν γάλα, ἀπὸ μέλι βενήτιον, τὸν μαγικὸν τροχὸν, ἐργαλεῖα πρέντζινα, τὰ μαλῖα τῆ Πολυκλήτης, ἓνα μέρος ἀπὸ τὰ κλώσια τῆ ἐνδύματός τε (δ) καὶ τέλος πάντων διάφορα ἄλλα πράγματα, ἀπερ ἐκρατέσαν τὴν περιέργειάν μας, τὴν ὥραν ὅπερ ἓνας μικρὸς θόρυβος μᾶς ἰδοποίητε τὸν ἐρχομὸν τῆς Σαλαμῖνος.

α) Θεόκρ. εἰδύλ. β. Ἀ' πελ. μεταμ. βιβλ. 3. σελ. 54.

β) Εὐσέβ. προλ. εὐκγγ. β. 5. κεφ. 14. σελ. 202.

γ) Ἀ' πελ. αὐτόσ. σελ. 55.

δ) Θεόκρ. αὐτόσ.

„Εγλυσθήσαμεν ἐκεῖ κοντᾶ εἰς ἓναν ὄνδα. ἡ ὠραία Θετταλὴ ἐμβῆκε γεμάτη ἀπὸ μανίαν καὶ Ἐρωτα. Ὑψερὸν ἀπὸ πικρὰ παραπνέματα ἐναντίον τῆ ἔρασθ τῆς κατῆς μαγίσσης, ἄρχισαν αἱ ἱεροπραξίαι. καὶ διὰ τὰ κατασηδῶσι πλέον ἰχυραὶ πρέπει εἰς ὅλα τὰ ἔχωςι τὰ λόγια κάποιαν χέσιν μετὰς ὑποθέσεις ὅπῃ μελετῶνται. Ἡ μυκάλῃ ἔκαμε κάμποσα βαντίσματα πρῶτον ἐπάνω εἰς τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων μετὰ νερόν, μετὰ γάλα, μετὰ μέλι. Ἐπειτα ἐπῆρε τὰ μαλῖα τῆ Πολυκλήτε, τὰ ἐπερίπλεξε, τὰ ἐκομπόδεσε μετὰ διαφόρους τρόπους, καὶ ἀνακατώνωντάς τα μετὰ κάποια χόρτα, τὰ ἔρριψεν εἰς μίαν ἀνδρακίαν ἀναμμένην. (α) ἐκεῖνη ἦτον ἡ σιγμὴ ὅπῃ ὁ Πολύκλητος σειρόμενος ἀπὸ μίαν ἀνίκητον δύναμιν, ἔπρεπε τὰ παρρησιαδῆ, καὶ τὰ πέσῃ εἰς τὰ ποδάρια τῆς ἐρωμένης τῆς.

„Ἀφ' οὗ τὸν ἐπροσμείναμεν ματαίως, ἡ Σαλαμίς ἔσα κατηχημένη προτῆτερα ἀπὸ κάμποσον καιρὸν εἰς τὰ κρύφια τῆς τέχνης, ἐφώναξε παρευδύς. Ἐγὼ θέλω ἡ ἰδία τὰ παρασαδῶ εἰς τὰς ἐπωδάς, ὑπέργησον τὴν φρενοληψίαν μετὰ Μυκάλῃ, πάρε αὐτὸ τὸ ἀγκέϊον ὅπῃ εἶναι διὰ τὰ βαντίσματα, κακῶσέτο μετὰ αὐτὸ τὸ μαλί. (β)

„Ἄςρον τῆς νυκτός, δάνεισέμας ἓνα χαριέσατον φῶς, καὶ ἐσεῖς θεότητες τῆς ταρτάρε ὅπῃ

α) Ἀπελ. μεταμ. βιβ. γ'. σελ. 55.

β) Θεόκρ. εἰδύλλ. β'. στίχ. βε.

συχνοπεριπατεῖτε τριγύρω εἰς τὰς τάφους, καὶ εἰς τὰς ἀπὸ αἵματων θνητῶν ράντισμένους τόπους, παρρησιασθε. τρομερὴ Ἑκάτη, ἄμποτε τὰ κάλλιμα νὰ εἶναι τόσον ἰσχυρὰ, ὅσον ἦτον τῆς Μηδείας καὶ τῆς Κίρκης. Μυκάλη, σκόρπισε αὐτὸ τὸ ἄλλας εἰς τὴν φωτιάν, λέγωντας (α) ἐγὼ σκορπίζω τὰ κόκκαλα τῆ Πολυκλήτε. καὶ ἄμποτε ἡ καρδία αὐτῆ τῆ ἀπατηλῆ νὰ κατασηθῆ βορὰ τῆ Ἐρωτος, καθὼς αὐτὴ ἡ δάφνη ἀφανίζεται ἀπὸ τὴν φλόγα, καθὼς αὐτὸ τὸ κερὶ ἀναλαῖ ἀντικρὺ εἰς τὴν ἀνδρακιάν. (β) ἄμποτες ὁ Πολύκλητος νὰ γυρίξῃ τριγύρω εἰς τὸ σπῆτιμα, καθὼς αὐτὸς ὁ τροχίσκος γυρίξει τριγύρω εἰς τὸν ἄξονά τε. Ρίψε μὲ ταῖς φέχταις πίτεα εἰς τὴν φωτιάν, χτύπα εἰς αὐτὰ τὰ πρόντζινα ἀγκεῖα. Ἀκόμα τὰ ὀλολύγματα τῶν σκυλιῶν. Ἡ Ἑκάτη εἶναι εἰς τὴν πλησιόχωρον ἐνορίαν, χτύπα σὲ λεγω, ὅπως αὐτὸς ὁ κρότος νὰ τῆ δώσῃ τὴν εἶδησιν, ὅτι ἡμεῖς αἰδοανόμεθα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρσίας της. πλὴν, κατὰ τὸ παρὸν οἱ ἄνεμοι βασιῶσι τὰ φυσήματά των, τὸ πᾶν εἶναι γαληνὸν εἰς τὴν φύσιν, ἀλλοίμονον, μόνον ἡ καρδίαν εἶναι τεταραγμένη. (γ) ὦ Ἑκάτη, ὦ τρομερὰ θεά, ἐγὼ

α) Ἐηνσ. εἰς Θεόκρ. εἰδύλ. β. σίχ. 18.

β) Θεόκρ. αὐτ. σίχ. 28. Βιργ. ἐκλογ. 8 σίχ. 80.

γ) Θεόκρ. αὐτόθ.

κάμνω αὐτὰ τὰ τρία ράντίσματα εἰς τιμήνσθ, ἐγὼ δὲ νὰ εἰπῶ τρεῖς φοραῖς μίαν κατάραν ἐναντίον τῶν νέων ἐρώτων τῷ Πολυκλήτῃ. Ἀμποτε ὕ ἀφήσῃ τὴν ἀντερωμένην μῃ, καθὼς ὁ Θησεύς ἐγκατέλιπε τὴν δυσυχῆ Ἀριάδην. ἄς δοκιμάσωμεν τὸ ἰχυρώτερον ἀπ' ὅλα μας τὰ βοτάνια, ἄς συμπίσωμεν αὐτὴν τὴν γαστερίτζαν εἰς ἕνα γασδί, ἄς κάμωμεν ἕνα πιότην διὰ τὸν Πολύκλητον, καὶ ἐσὺ Μυκάλη, πάρε τὸ ζεμί αὐτῶν τῶν χορταρίων, καὶ πῆγαινε τώρα εὐθύς νὰ τὸ χύσης εἰς τὸ κατώφλιον τῆς πόρτας τῃ. Ἀν ἀντισταθῆ εἰς τόσας δυνάμεις ἐνωμένας, ἐγὼ θέλω μεταχειριθῆ τὴν πλέον θανατηφόρον, καὶ ὁ θάνατός τῃ θέλει εὐχαρισῆσει τὴν ἐκδίκησίμῃ. (α) Ὑψερου ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ Σαλαμὶς ἐμίσεισε.

„Αἱ πράξεις ὅπῃ τώρα περιέγραφα ἦσαν συντηρηθεύμεναι καὶ ἀπὸ μουσικὰ τροπάρια ὅπῃ ἡ Μυκάλη ἐπρόφερε κατὰ διακοπὰς. (β) Αὐτὰ τὰ τροπάρια δὲν ἀξίζαν τίποτες νὰ τὰ γράψῃ τινὰς, εἶναι συνδεμένα μόνον ἀπὸ λέξεις βαρβαρικὰς, ἢ κακομορφωμένας, καὶ δὲν σχηματίζεν κανένα νόημα.

„Μᾶς ἔμεινε νὰ ἰδῶμεν τὰς ἱεροπραξίας ὅπῃ ἐχρησίμευον εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῶν νεκρῶν. ἡ Μυκάλη μᾶς εἶπε νὰ εὐρεθῶμεν τὴν νύκτα ὀλίγον ξέμακρα ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς ἕναν μοναχικὸν τό-

πον

α) Θεόκρ. εἰδύλ. β'. στίχ. 28.

β) Ἡλίουδ. Αἰθιοπ. βιβλ. 5. σελ. 293.

πον σκεπασμένον ἀπὸ μνήματα. Τὴν ἤυραμεν καταγυνομένην νὰ σκάπτῃ ἓνα λάκκον (α) τριγύρω εἰς τὸν ὁποῖον τὴν εἶδαμεν παρευδύς νὰ θεμονιάζῃ χορτάρια, κόκκαλα, λείψανα ἀνδρῶ- πίνων σωμάτων, κέκλαις μάλιναις, κηρένιαις, καὶ ἀλευρένιαις, μαλιά. ἐνὸς Θετταλῶ ὅπῃ εἶχα- μεν γνωρίσῃ, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ δείξῃ εἰς τὰ μάτιαμάς. ἀφ' ἧ ἀναψε φωτιάν, αὐτὴ ἔχυσεν εἰς τὸν λάκκον τὸ αἷμα ἐνὸς μαύρου προβάτου ὅπῃ εἶχε φέρῃ, καὶ ἐπανελάμβανε πολλαίς τῆς βαν- τισμῆς, τὰς ἐπικλήσεις, τὰ μουσικὰ τροπάρια, ἐπεριπατῶσεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μὲ βήματα γλύγωρα, μὲ γυμνά ποδάρια, μὲ διεσκορπισμένα μαλιά, κάμνωσα τρομερῆς ἐξορκισμῆς, καὶ ἐκβο- ῆσα ὀλολύγματα, τὰ ὁποῖα ἐτελείωσαν εἰς τὸ νὰ τὴν προδώσωσιν, ἐπειδὴ καὶ εἴλκυσαν τῆς φυ- λακάτωρας σαλμέναις ἀπὸ τῆς προεσῆς τῆς πό- λεως, οἵτινες τὴν ἐπαρατηρῶσαν πρὸ καιρῶ. τὴν ἔπιασαν, καὶ τὴν ἐτράβιξαν εἰς τὴν φυλακὴν. Τῇ ἐ- παύριον ἡμεῖς ἐκινήθημεν ὀλίγον διὰ νὰ τὴν γλυ- τώσωμεν, μᾶς ἐσυμβέλευσαν ὅμως νὰ τὴν παρα- τήσωμεν εἰς τὴν αὐσηρότητα τῆς δικαιοσύνης, (β) καὶ νὰ εὐγῶμεν ἀπὸ τὴν πόλιν.

„Τὸ ἐπιχείρημα ὅπῃ ἐμετεχειρίζετο αὐτὴ νομίζεται ἀσεβὲς μεταξὺ τῶν Ἐβραίων. ὁ λαὸς

α) Ὀμηρ. Ὀδυσ. βιβ. ΙΙ. στίχ. 36. Ὀράτ. βιβ. α'.

β) Λευκιαν. Δέκιος ἦδον. τόμ. β'. σελ. 622.

συγχαίνεται ταῖς μάγισσαις, ἔπειδῃ καὶ ταῖς θε-
 ωρεῖ ὡσανῖ αἰτίαν ὄλων τῶν δυσυχιῶν. ταῖς ἐγ-
 καλεῖ ὅτι ἀνοίγουν τὰς τάφους διὰ νὰ κόψουν μέλη
 τῶν νεκρῶν. (α) εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ περισσότε-
 ραις ἀπὸ αὐταῖς ταῖς γυναῖκαις, εἶναι ἱκαναῖς νὰ
 κάμουν τὰ πλέον ἀξιόμισητα πλημμελήματα,
 καὶ ὅτι τὸ φάρμακον ταῖς δαλεύει καλύτερα ἀπὸ
 τὰ γιγεύματα. διὰ τῆτο καὶ οἱ προσεσοὶ σκλη-
 ρῶν ταῖς κινήσων σχεδὸν πανταχῶ. ἐν καιρῶ τῆς
 διατριβῆς μὲ εἰς τὰς Ἀθήνας, εἶδον ὅπῃ ἑκατα-
 δίκασαν μίαν εἰς θάνατον, καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς
 ὅπῃ ἦτον σύμφωνοι μαζίτης, ὑπέφερον τὴν ἰδίαν
 τιμωρίαν. (β) οἱ νόμοι ὁμως δὲν καταδικάζουσιν
 ἄλλο, παρὰ τὴν κατάχρησιν αὐτῆς τῆς ματαίας
 τέχνης. αὐτοὶ δίδου τὴν ἄδειαν εἰς τὰς ἐπωδὰς
 ὅπῃ δὲν εἶναι συντροφευμένα με κακοποιῖας, καὶ
 ὁ σκοπὸς τῶν ἡμπορεῖ νὰ κλίνῃ εἰς ὄφελος τῆς ἀν-
 θρωπίνης συγκοινωνίας. ταῖς μεταχειρίζονται με-
 ρικαῖς φοραῖς ἐναντίον τῆς ἐπιληψίας. (γ) ἐναν-
 τίον τῆς πονοκεφάλου, (δ) καὶ εἰς τὴν χρῆσιν πολ-
 λῶν ἄλλων ἁρρώσιων. (ε) ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος,

α) Λευκιαν. Φαρσ. βιβλ. 6. σίχ. 538. Ἀπὸ βλ. μεταμ. βιβ. 2.
 σελ. 33. καὶ 35.

β) Δημοσ. εἰς Ἀριστογ. σελ. 840. Φιλόχορ.

γ) Δημοσ. αὐτόσ.

δ) Πλάτ. εἰς Χαρμ. τόμ. 2. σελ. 155.

ε) Πίνδ. Πύθ. γ'. σίχ. 91. Πλίν. β. 28. κ. 2. τ. σ. 414.

μάντεις ἔχοντες τὴν ἄδειαν ἀπὸ τῆς προεξῆς, εἶναι ἐπιφορτισμένοι εἰς τὸ νὰ ἐπικαλῶνται, ἢ νὰ δυσωπῶσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀποδαμένων. (α) ἐγὼ δέλω ὁμιλήσει διεξοδικώτερον περὶ τῶν τοιαύτων ἐπικλήσεων, εἰς τὴν ὁδοιπορείαν μὲ τῆς Λακωνίας.

„ Ἀπὸ τὸ Πατράτζίκι ἐπήγαμεν εἰς τὴν Λάμιαν, καὶ ἐξακολοθεῖντες νὰ περιπατῶμεν εἰς ἄγριον τόπον, ἀπὸ ἑναν ἄνιστον καὶ λοφώδη δρόμον, ἐφθάσαμεν εἰς τῆς Θαυμακῆς, ὅπε μᾶς ἐφάνη ἢ πλεον ὠραιωτέρα θεωρία ὅπε ἡμπόρει νὰ εὔρεθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, (β) ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἡ πόλις εἶναι ἐπάνωθεν ἀπὸ ἑνα ἄπειρον ἴσιωμα, τῷ ὁποίῳ ἢ θεᾷ προξενεῖ πάραυτα μίαν ζωηρὰν ἐσωτερικὴν κίνησιν, εἰς αὐτὸν τὸν πλῆσιον καὶ θαυμασὸν κάμπον (γ) εἶναι θεμελιωμένοι περισσὰ πόλεις, καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων τὰ Φέρσαλα, μία ἀπὸ τὰς μεγαλιτέρας καὶ ὀλβιωτέρας τῆς Θεσσαλίας. ἡμεῖς ταῖς περιήλθομεν ὅλαις, ἰδοποιήμενοι ὅσον τὸ δυνατὸν, τῶν ἀρχαίων συνηθειῶν τῶν, τῆς διοικήσεώς των, τῷ χαρακτῆρος, καὶ τῶν ἠθῶν των ἐγκατοίκωντων.

„ Φθάνει μόνον νὰ ρίψῃ κανεὶς τὰ μάτια τε εἰς τὴν φύσιν τῆς γῆς, διὰ νὰ καταπεισθῇ πῶς ἔπρεπε νὰ περισφαλῇ ἄλλοτε σχεδὸν τόσα γένη

α) Πλάταρ. περὶ παρηγ. τόμ. 2 σελ. 109.

β) Διβ. βιβ. 32. κεφ. 4.

γ) Ποκοκ. τόμ. 3. σελ. 153.

ἢ φυλάς, ὅσα παρασαίνει βενὰ καὶ κοιλάδας· διαχωρισμένοι ὄντες τότε ἀπὸ ἰσχυρὰ σύνορα, τὰ ὅποια ἦτον ἀνάγκη εἰς κάθε σιγμὴν νὰ καταπολεμῶσιν, ἢ νὰ διαφενδεύωσιν, ἔγιναν τόσον ἀνδρεῖοι, ὅσον ἐγχειριματῖαι. καὶ ὅταν ἡμερώθησαν τὰ ἤθη των, ἡ Θεσσαλία ἐσάθη ἡ καθεδρὰ τῶν ἡρώων, καὶ τὸ θέατρον τῶν πλέον μεγάλων κατορθωμάτων. Ἐκεῖ ἐφάνησαν οἱ Κένταυροι, καὶ Λαπίθαι, ἐκεῖθεν ἐξέπλευσαν οἱ Ἀργοναῦται *, ἐκεῖ ἀπέθανεν ὁ Ἡρακλῆς, ἐκεῖ ἐγεννήθη ὁ Ἀχιλλεύς, ἐκεῖ ἐζήσεν ὁ Πειρίδους, ἐκεῖ οἱ πολεμισαὶ ἤρχοντο ἀπὸ τῆς πλέον μακρινῆς τόπης νὰ δοξασθῶσι διὰ τὰς ἀνδραγαθίας των.

„Οἱ Ἀχαιοὶ, οἱ Αἰολεῖς, οἱ Δωριεῖς, ἀφ' ὧν κατάγονται οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἄλλα ἰσχυρὰ ἔθνη, ἔχουσι τὴν ἀρχὴν των ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν. Τὰ γέννη ὅπῃ ὑπερεξέχουσι τὴν σήμερον, εἶναι οἱ λεγόμενοι κυρίως Θετταλοὶ (1) οἱ Οἰταῖοι (2) οἱ Φθιώται (3) οἱ Μάλιοι (4) οἱ Μάγνητες (5) οἱ Περρῆβοι (6) καὶ ἄλλοι. Ἄλλοτε ἦσαν ὑποκεί-

*) Ἀθμῆτος. εἰς τῶν πενήντα πέντε ἀργοναυτῶν, ἦτον ἀπὸ τὸν Βελεσίνον.

- 1) Οἱ τῶν Τρικκάλ τὸν κάμπου οἰκῶντες.
- 2) Οἱ κατοικῶντες τὰ Βάνινα. Πατρατζίκι, Ζητῆν.
- 3) Οἱ Φερσαλινοὶ ἕως τὸν Πλάτανον.
- 4) Οἱ Θαυμακινοὶ ἕως τὸν Ἀχινόν.
- 5) Τῆ Βολε καὶ τῆς Ἀγυῖας τὰ χωριά.
- 6) Οἱ Ὀλυμπιώται, Ἀλασουῖται, ἕως τὴν Λάρισσαν.

μενοι εἰς Βασιλεῖς, ὕψερρον ὑπέφερον ἢ αὐτοὶ τὰς σηνειδιτιμένας μεταβολὰς εἰς τὰ μεγάλα ἢ μικρὰ βασίλεια. Οἱ περισσότεροι εἶναι τὴν σήμερον ὑποκείμενοι εἰς μίαν ὀλιγαρχικὴν διοίκησιν. (α)

„Εἰς κάποιας περιζάσεις, αἱ πόλεις κάθε ἐπαρχίας, ἤγουν κάθε φυλῆς, σέλλασσι τὰς ἀπεκαλμένους τῶν εἰς τὴν συνέλευσιν, ὅπως διευκρινίζονται τὰ συμφέροντά τῶν (β) τὰ ψηφίσματα ὁμως αὐτῶν τῶν συνεδρίων ὑποχρεώνουσι μόνον ἐκείνους ὅπως τὰ ὑπέγραψαν, ἢ ἔτσι ὄχι μόνον αἱ ἐπαρχίαι εἶναι ἀνεξάρτητοι ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην, ἀλλ' αὐτὴ ἢ αὐτεξουσιότης ἐκτείνεται ἀκόμη ἢ εἰς τὰς πόλεις ἐκάστης ἐπαρχίας. Λόγῳ χάριν, ἢ ἐπαρχία τῶ Ζητανίε ἔσα διηρημένη εἰς δεκατέσσαρας τοπαρχίας (γ) οἱ κάτοικοι τῆς μιᾶς, ἢμποροῦσι νὰ μὴ θελήσωσι ἢ ἀκολοθεύσωσιν εἰς τὸν πόλεμον ἐκείνους τῶν ἄλλων. (δ) αὐτὴ ἢ ὑπερβολικὴ ἐλευθερία, ἀδυνατίζει κάθε ἐπαρχίαν, ἐμποδίζωντάς τὴν νὰ ἐνώσῃ τὰς δυνάμεις τῆς, ἢ ἐπιφέρει τὴν ἀδυναμίαν εἰς τὰ δημόσια βελεύμα-

α) Θεκυδ. βιβ. 4. κεφ. 78.

β) Οἱ αὐτ. αὐτ. βιβ. 35. κεφ. 31. βιβ. 36. κεφ. 8. βιβ. 39. κεφ. 25. β. 42. * 38.

γ) Στραβ βιβλ. 9. σελ. 434.

δ) Διόδ. σικ. βιβ. 18. σελ. 595.

τα, ὅπῃ παραιτῶνται συχνᾶ εἰς τὸ νὰ συναθροί-
σῳσι τὰς συνελεύσεις. (α)

„Ἡ συμμαχία τῶν κυρίως λεγομένων Θεσ-
σαλῶν, (λέγονται ὅσοι κατοικῶσι τῶν Τροικκάλων
τὸν κάμπον) εἶναι ἡ ἰσχυρωτέρα ἀπ' ὄλαις, τό-
σον διὰ τὴν ποτότητα τῶν πόλεων ὅπῃ ἐξισιά-
ζει, ὅσον ἔτι διὰ τὴν συνένωσιν τῶν Μαγνήτων ἔτι
τῶν Περίεβῶν, τὰς ὁποίας αὐτὴ μὲ τὴν ὁλότῃ σχε-
δὸν καλυπτάξεν. (β)

„Ὀρῶνται ἀκόμι κάτινες πόλεις ἐλεύθεροι. αἱ
ὁποῖαι φαίνονται πῶς δὲν βαζῶνται ἀπὸ κάμμιν
μεγάλῃν φυλῆν, ἔτι ἔσται πολλὰ ἀσθενεῖς νὰ δια-
τηρῶνται εἰς ἕναν κάποιον βαθμὴν ὑπολήψους,
ἐποφασίζουσι νὰ συντροφεύσωσι μὲ δύο τρεῖς πλη-
σιοχῶρες πόλεις, μοναδικαῖς ἔτι ἀδυναταῖς καδῶς
ἔτι αὐταῖς. (γ)

„Οἱ Θεσσαλοὶ ἤμπορῶσι νὰ βάλωσιν εἰς τὸ πο-
δάρι ἕξι χιλιάδας καβαλαρέας, ἔτι δέκα χιλιά-
δας πεζοῖς (δ) χωρὶς νὰ μετρήσωμεν τῆς τοξότας
ὅπῃ εἶναι ἐξείρετοι, ἔτι τῶν ὁποίων ἤμπορεῖ νὰ
πληθυνθῇ ὁ ἀριθμὸς κατ' ἀρέσκειαν. ἐπειδὴ αὐ-
τὴ ἡ φυλὴ εἶναι συνειδισμένη παιδιόδε νὰ ρίπτῃ
μὲ τὸ δοξάρι. (ε) δὲν εἶναι κἀνένα πρᾶγμα τό-

α) Διβ. βιβλ. 34. κεφ. 5 Γ.

β) Θεόφ. ἀπ. Α΄θην βιβ. 6. 265.

γ) Στραβ. αὐτόδι. σελ. 437 Διβ. βιβλ. 42. κεφ. 53.

δ) Ξενοφ. Ἐλλ. βιβ. 6. σελ. 581. Γ΄σοκ. τ. ἀ. σ. 420.

ε) Ξενοφ. αὐτόδι. Σολιν. κεφ. 8.

σον περίφημον, ἀπὸ τὴν καβαλαρίαν τῶν Θετταλῶν, (α) αὐτὴ δὲν εἶναι τρομερὰ μόνον κατὰ τὴν ἰδέαν, ὅλος ὁ κόσμος συμφωνεῖ, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντιξασθῇ κἀνεὶς εἰς τὴν ἰσχυρότητάτης. (β)

„ Ἀῖεται λόγος πῶς αὐτοὶ πρῶτοι ἤρξαν τὴν εὐκολίαν νὰ βάλωσι τὸ χαλινάρι εἰς τὸ ἄλογον, καὶ νὰ τὸ ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν πόλεμον. Λέγουσι προσέτι ὅτι, ἀπ' αὐτὸ ἐσερεώθη ἡ ἰδέα πῶς ὑπῆρχον ἄλλοτε εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἄνθρωποι, κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωποι, καὶ τὸ ἥμισυ ἄλογα, οἵτινες ὠνομάσθησαν Κένταυροι. (γ) αὐτὸς ὁ μῦθος ἀποδεικνύει τὸλάχισον τὴν ἀρχαιότητα τῆς ἱππικῆς ἀναμεταξύτων, καὶ ἡ ἔφεσις τῶν δι' αὐτὴν τὴν ἀσκήσιν, εἶναι καθιερωμένη ἀπὸ μίαν ἱεροπραξίαν ὅπερ παρατηρεῖσιν εἰς τὰς ὑπανδρείας τῶν Ὑρσερον ἀπὸ τὰς θυσίας καὶ ἄλλα ρήτὰ ὅπερ μεταχειρίζονται, ὁ νυμφίος προσφέρει εἰς τὴν νύμφην ἕνα ἄλογον σολισμένον μὲ σολίσματα πολεμικά. (δ)

„ Ἡ Θεσσαλία προάγει κρασί, λάδι, καρπὸς διαφόρων εἰδῶν. Ἡ γῆ εἶναι εὐκαρπος εἰς βαθμὸν ὅπερ τὸ σιτάρι ἤθελεν αὐξήσῃ πολλὰ γλύ-

α) Παισ. β. 10. κ. ἀ. σ. 799. Διόδ. Σικ. β. 16. σ. 435.

Δίβ. β. 9. κ. 19.

β) Πολύβ. βιβ. 4. σελ. 278.

γ) Πλίν. βιβ. 7. κεφ. 56. τόμ. ἀ. σελ. 416.

δ) Αἰλικῶν. Ζώων. βιβ. 11. κεφ. 34.

γώρα, ἂν δὲν ἐπρονοῦσαν νὰ τὸ κρεύσωσιν, ἢ νὰ βάλωσι τὰ πρόβατα νὰ τὸ βοσκήσωσι. (α)

„Τὰ γεννήματα ὡς ἐπὶ τὸ πλείζου μὲ ὄλου ὁπῶ εἶναι πολλότατα, τρώγονται συχνᾶ ἀπὸ τὰ σκωλήκια (β) κβαλῶν μίαν μεγάλην ποσότητα σιταρὶς εἰς διαφόρους λιμένας, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς Φθιωτικὰς Θήβας, (εἰς τὸν Πλάταιον) ὅπερ ἐν μετακομίζεται εἰς ξένα μέρη (γ) αὐτὴ ἡ πραγματεία ὁπῶ κόπτει μεγάλας ποσότητας, γίνεται περισσότερο ἐπωφελὴς εἰς τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ εὐκόλως νὰ τὴν παρατείνῃ, καὶ σχεδὸν νὰ τὴν αὐξάνῃ διὰ μέσθ τῆς ὑπερβολικῆς ποσότητος τῶν σκλάβων ὁπῶ ἔξοσι ζεῖονομαζομένων Πενεζῶν. Αὐτοὶ κατάγονται ἀπ' ἐκεῖνες τὰς Περρεβὲς, καὶ ἀπ' ἐκεῖνες τὰς Μάγνητας ὁπῶ οἱ Θετταλοὶ ἔβαλαν εἰς τὰ σίδηρα ἀφ' ἧ τὰς ἐνίκησαν. Συμβεβηκός, τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει πολλὰ τὰς ἀντιφάσεις τῶ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

„Οἱ Θετταλοὶ εἶναι ἴσως ἀπ' ἄλλης τῆς Ἑλληνικῆς ἐκεῖνοι ὁπῶ καυχῶνται περισσότερο διὰ τὴν ἐλευθεριάντων, (δ) καὶ αὐτοὶ ἦτον οἱ πρῶτοι εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὰς Ἑλλήνας εἰς τὴν σκλαβίαν. Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὄντες

α) Θεόφρ. ἰσορ. φυτ. βιβ. 8. κεφ. 7. σελ. 942.

β) Οἱ αὐτὸς αὐτόσι κεφ. 10.

γ) Ξενοφ. ἰσορ. Ἑλλ. βιβ. 6. σελ. 581. Διβ. βιβλ. 37. κεφ. 25.

δ) Εὐριπ. εἰς Ἀλκ. στίχ. 677.

ζηλωταὶ τῆς ἐλευθερίας των, ἔδωσαν τὸ ἴδιον πα-
ράδειγμα εἰς τὴν Ἑλλάδα. (α)

Οἱ Πενεσαὶ ἐπαναστάτησαν περισσότερο
ἀπὸ μίαν φοράν (β) εἶναι τόσο πολλοὶ, ὅτε ἐμ-
πνέουσι πάντοτε φόβον, οἱ δὲ αὐθένται των ἤμπο-
ροῦσι νὰ κάμωσιν ἓνα ὑποκείμενον πραγματείας, καὶ νὰ
τῆς πωλήσωσιν εἰς τὰ ἄλλα γένη τῆς Ἑλλάδος.
ἐκεῖνο ὅμως ὅτε εἶναι ἀχρότερον ἀκόμι, φαίνον-
ται ἐδῶ ἀχρότατοι ἄνθρωποι ὅτε νὰ κλέπτωσι τὰς
σκλάβας τῶν ἄλλων, νὰ ἀρπάζωσι σχεδὸν τὰς ἐλευ-
θέρους κατοίκους, καὶ νὰ τὰς μετακομίζωσι σιδηροδε-
σμίδας εἰς τὰ πλοῖα ὅτε ἢ γλυκύτης τῆ κέρδους,
ἔλκει εἰς τὴν Θεσσαλίαν. (γ)

Ἐγὼ εἶδα εἰς τὴν πόλιν Ἀρνην (ὅχι μακρὰ,
ἀπὸ τὰ Τρίκαλα) σκλάβας, τῶν ὁποίων ἢ κατά-
ξασις εἶναι μετριωτέρα· αὐτοὶ κατάγονται ἀπ' ἐκεί-
νης τῆς Βοιωτῆς, οἵτινες ἤλθον ἄλλοτε νὰ κατοι-
κήσωσιν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ ἐδιώχθησαν ἔπει-
τα ἀπὸ τῆς Θετταλῆς, οἱ περισσότεροι ἐγύρισαν
εἰς τὰς ἀρχαίας τόπων. Οἱ ἄλλοι μὲν ἤμπο-
ροῦντες νὰ παραιτήσωσι τὰς κατοικίας των, ἐσυμβι-
βάσθησαν μὲ τὰς νικητάς των, κατένευσαν νὰ
γίνωσιν σκλάβοι (*) μὲ συμφωνίαν, ὅτι οἱ αὐ-

α) Θεόπ. εἰς Ἀθην. βιβ. 6. κεφ. 18. σελ. 265.

β) Ἀριστοτ. δημοκ. βιβ. 2. κεφ. 9. τόμ. β. σελ. 328.

γ) Ἀριστοφ. πλῆτ. σιχ. 520. σχολ. τῆ αὐτῆ.

*) Ἐν ἔτει 1769. οἱ κάτοικοι τῆς Κάπρυνας (χώρα τῆς
Μαγνησίας) ἐβιάσθησαν νὰ πωλήσωσι κατὰ τὸν αὐτὸν

θένται των γὰ μὴν ἡμπορῶσι, μίτε νὰ τὲς συκῶ-
σωσι τὴν ζωὴν, μίτε νὰ τὲς μετακομίσωσιν εἰς ἄλλα
κλίματα γῆς αὐτοὶ ἐπεφορτίσθησαν τὴν καλλιερ-
γίαν τῆς γῆς ἐπὶ μιᾷ ἐτησίῳ ἀντιμισθία. Πολλοὶ
ἐπὶ αὐτὲς εἶναι τὴν σήμερον πλεσιώτεροι ἀπὸ τὲς
κυρίως των. (α)

„Οἱ Θετταλοὶ ὑποδέχονται τὲς ξένους μὲ πολ-
λὴν δεξίωσιν, καὶ τὲς φιλεύουσι μὲ μεγαλοπρέπει-
αν, (β) ἡ πολυτέλεια λάμπει εἰς τὰ φορέματα
καὶ ὀσπήτιάτων (γ) ἀγαπῶσιν ὑπερβολικᾶ τὴν κε-
νοδοξίαν καὶ ξεφαντώματα, τὰ τραπέζιάτων εἶναι
μὲ πολλὴν παρατήρησιν καὶ ἀφθονίαν εὐλισμένα,
καὶ αἱ χορεύτριαὶ ὅπως παρειαύγονται ἐκεῖ, δὲν
ἡμπορῶσι νὰ τὲς εὐαρεσῆσωσιν ἄλλῶς, παρὰ ὁ-

τρόπου τὴν ἐλευθερίαν των εἰς ἕνα ἀρβανίτην ὀνόμα-
τι Μυσλῆ. Μὴν ἡμπορῶντες νὰ πληρώσωσι τὸ ὑπερβο-
λικὸν διάφορον τῶν ἀσπρῶντε τὰ δέκα δεκαοκτώ τῶν
χρόνου. Ἐπὶ συμφωνίᾳ τῆ νὰ τὲς ἀφήσῃ νὰ κατοί-
κῃν τὸν πετρώδη καὶ ἄκαρπον τόπον των, καὶ νὰ πέρῃ
αὐτὸς τὰ κέρδη τῆ κόπτεων. Ὅστις κτίζοντας ἐκεῖ
ἕνα πύργον διὰ μέστων, τὲς βασιᾶ εἰς τὴν πλέον
κατησχυμένην σκλαβίαν,

α) Ἀρχεμ. εἰς Ἀ΄θην. βιβ. 6. σελ. 264. Θεκ. βιβ. 12.

β) Ξενοφ. εἰς Ἐλ. βιβ. 6. σελ. 264. Θεκυδ. βιβλ. 12.
κεφ. 5. σελ. 624.

γ) Πλάτ. εἰς Κρίτ. τομ. α. σελ. 53. Ἀ΄θης. αὐτόθ. κεφ.
23. σελ. 633. Θεόφ. ἀπ. Ἀ΄θ. β. 6. κ. 17 σ. 260,

ταν ξεγυμνωθῶσι, σχεδὸν κ' ἀπ' ὅλα τὰ καλύμματα τῆς αἰδῶς. (α)

„Εἶναι ζωηροὶ, φιλοτάραχοι (β) κ' τόσον δύσκολοι εἰς τὸ νὰ διοικηθῶσιν, ὅπῃ ἐγὼ εἶδα περισσὰς πόλεις των καταξερχισμένας ἀπὸ φαρτρίας (γ) τὰς ὀνειδίζουσι καθὼς κ' ὅλα τὰ πεπολιτευμένα ἔθνη, ὅτι δὲν σέκονται εἰς τὸν λόγοντας, κ' παραιτῶσιν εὐκόλως τὰς συμμάχους των (δ) ἢ ἀνατροφήτας μὴ προσηύτωντας ἄλλο εἰς τὴν φύσιν, παρὰ προλήψεις κ' λάθη, ἢ διαφορὰ ἀρχινᾶ ἔνωσις, κατόπι τὸ παράδειγμα καταστραίνει τὸ κῆριμα εὐκολον, κ' ἡ ἀτιμωρησία τὸ κατὰντᾶ ἀναιδές. (ε)

„Εἰς τὰς πλεόν ἀρχαίους χρόνους τας, ἐκαλλιέργων τὴν ποιητικὴν. αὐτοὶ διΐσχυρίζονται πῶς ἐκεῖ ἐγεννήθη ὁ Θάμυρις, ὁ Ὀρφεύς, ὁ Λίνος, κ' τόσοι ἄλλοι, οἵτινες ἐξέσαν εἰς τὸν αἰῶνα τῶν ἡρώων, τῶν ὁποίων τῆς δόξης συμμετεῖχον κ' ἐκεῖνοι (ζ) ὕπερον ὅμως ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, οἱ Θετταλοὶ δὲν προῆγον κανέναν συγγραφέα, μήτε κανέναν περὶ φημον τεχνίτην. εἶναι σχεδὸν ἑκατὸν πενήντα

α) Ἀθην. βιβ. 13. κεφ. 9. σελ. 607.

β) Λιβ. βιβλ. 34 κεφ. 51.

γ) Ἰσοκρ. ἐπιστ. 2. εἰς Φίλ. τόμ. α. σελ. 451.

δ) Δημοσθ. Ὀλυμπ. α. σελ. 4. ὁ αὐτ. εἰς Ἀριστοκρ. σελ. 743.

ε) Πλάτ. εἰς Κριτ. τόμ. α. σελ. 53.

ζ) Βοσσ. παρατ. εἰς Μελαμ. βιβλ. 2. κεφ. 3. σελ. 456.

Χρόνοι, ὅπῃ ὁ Σιμωνίδης τὰς ἤυρεν ἀναιδιήτης εἰς τὰς χάριτας τῶν εἰχωντῶ. (α) εἰς τὰς τελευταῖας αὐτὰς καιρὰς ἔγιναν ὑποκλινέσεροι εἰς τὰ μαθήματα τῆ ρήτορος Γοργίας, προτιμῶσιν ἀκόμι τὴν μεγαλορρήμονα εὐγλωττίαν ὅπῃ ὑπερτεροῦσαν, καὶ ἡ ὁποία δὲν ἐδιώρωσε τὰς ψευδεῖς ιδέας ὅπῃ ἔχασι περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς. (β) Αὐτοὶ ἔχασι τόσην ὄρεξιν καὶ ὑπόληψιν διὰ τὴν ἀσκησιν τῆ χοροῦ, ὅπῃ μεταχειρίζονται τὰς λέξεις αὐτῆς τῆς τέχνης, εἰς τὰς πλέον εὐγενικὰς χρήσεις. εἰς μερικὰ μέρη οἱ τρατηγοὶ ἢ οἱ προεσοὶ ὀνομάζονται ἀρχηγοὶ τῆ χοροῦ (χορηγέται) (γ) *

α) Πλατ. περὶ τῆ ἀκρίειν. ποιητ. τόμ. 2. σελ. 15.

β) Πλάτ. εἰς Κρίτ. τόμ. α. σελ. 53. ὁ αὐτ. εἰς Μέν. τόμ. 2. σελ. 70.

γ) Λεκιαν. περὶ πηδ. κεφ. 14. τόμ. 2. σελ. 276.

*) Ο΄λκιανὸς διηγεῖται ἓνα ἐπίγραμμα ὅπῃ ἔγινε δι' ἓναν Θετταλὸν, περιεχόμενον εἰς αὐτὰς τὰς λέξεις.

„ὁ Δῆμος ἀνήγειρεν αὐτὸν τὸν ἀνδριάντα
 „εἰς τὸν Ἰλαρίωνα, ἐπειδὴ καὶ ἐχόρευσε καλῶ
 „εἰς τὸν πόλεμον. δ)

δ) Τὸ ἐπίγραμμα τῆ Λεκιανῆ δὲν εἶναι πρὸς καταφρόνησιν τῶν Θετταλῶν καθὼς συμπεραίνει ὁ Ἀνάχαρσις. ὁ χορὸς εἶναι γένος, ὑποδιαιρούμενον εἰς εἶδη, ἡ-

„Ημυσικήτες ἔχει τὸν μέσον τόπον μεταξύ τῆς τῶν Δωριέων, καὶ τῶν Γόνων, καὶ μετὰ τὸ νὰ ζωγραφίζῃ κατὰ διαδοχὴν τὸν ἐναγκαλισμὸν τῆς

δονικά καὶ πολεμικά. Ἡδονικά εἰσιν. ἡ Σύκινις, ὁ Κόρδαξ *) Λαβύρινθος. Συγκαθιστός. καὶ ἄλλοι. Πολεμικά δὲ ὁ Πυρρίχιος. ἔ̄ είδη. Μειδᾶν ὄγιγνῆ. Μάνδρα Χαβασί. Ντζένγγι χαρμπῆ, καὶ ἄλλοι.

Κόρδαξ. κινεῖ Κυκλοειδῶς τὰ ὀπίσθια. Σύκινις, κινεῖ κυκλοειδῶς τὴν κοιλίαν. Χορεύονται ἀπὸ δύο εἰς Κωνσταντινούπολιν

Λαβύρινθος. Ὑπὸ πολλῶν. κάμνει ὁ Χορηγέτης διαφόρους ἐξελιγμὸς βασιῶντας τι εἰς τὴν δεξιάν, καὶ εἶναι πρὸς μνεῖαν πῆ Θεσείας ἐν Κρήτῃ. Χορεύεται καὶ αὐτὸς εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ λέγεται Ρωμαϊκός.

Συγκαθιστός, Ὑπὸ δύο εἰς τὴν Θετταλίαν.

Πυρρίχιος. Ὑπὸ ἐνόπλων, ἔ̄ είδη.

Μειδᾶν ὄγιγνῆ ** Ὑπὸ πολλῶν εἰς κύκλον ἰσαμένως ἔγχοις καὶ θυρεὸν κρατῦντων, καὶ πληττόντων ἔγχει θυρεὸν, δεξιὰ καὶ ἀριστερά. χορεύεται ἀπὸ τῆς τραπέσηδες τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχομπογδανίας.

Μάνδρα χαβασί. Ὑπὸ ἐνὸς σπαθι κρατῦντος, καὶ διαφόρους κύκλους εἰς τὸν ἀέρα διαγράφοντος μετὰ αὐτῷ. τὸν εἶδον πολλὰ εἰς τὴν χώραν τῆς Μαγνησίας Πορταρίαν χορευόμενον ἀπὸ Τέρκεις ὁμοιάζει μετὰ τὸ baton à deux bouts σχεδόν.

*) Σχολιας. Ἀριστοφάνης.

**) Ἀφ' ἔ̄ έχασαμεν τὸ πᾶν, συνεχάθησαι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν χορῶν.

μεγαλαυχίας, καὶ τὴν ἀπαλότητα τῆς τρυφῆς, αὐτὴ εὐρίσκει τὸν λογαριασμὸν τῆς εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ ἥθη τῆ ἔθνης (α)

„Εἰς τὸ κυνῆγι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ σέβωνται τὰς πελαργὰς (λελέκια) ἐγὼ δὲν ἤθελε μεγαλώσω αὐτὴν τὴν περίεασιν, ἂν δὲν ἀπεφάσιζον ἐναντίον ἐκείνων ὅπῃ φρονεῖν αὐτὰ τὰ

α) Ἄθην. βιβ. 14. σελ. 624.

Τὸν εἶδον ἔτι παρ' ἐνὸς Ἑλλήνος εἰς τὰ Θεραπεία τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως τὸ πάχα. εἶχεν εἰς τὴν κόμηντα ἐν φάσγανον δεμένον, καὶ ἀπὸ ἐν εἰς κάθετα χερεῖ, καὶ συγκαθίζοντας ἐκινῆσε μετ' ὅσον ἐπιτηδειότητα, ἀναλογίαν, καὶ κυκλικὴν ταχύτητα καὶ τὰ τρία ἐν ταύτῃ, ὅπῃ ἐξεπλάγημεν ὅλοι οἱ περιεσῶτες.

Ντζέγγι Χαρμπῆ. Ἐν τῷ ἀναβρασμῷ τῆς μάχης ὑπ' ὄλῳ τῶν ἐνόπλων κινεμένων δεξιῶς, ἀριστερῶς, καὶ εἰς τὰ ἔμπροσθεν. Τὸν εἶδον εἰς Βηκερέσι ἐπὶ τῆ τελευταίᾳ πολέμῃ τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων, χορευόμενον ἀπὸ Τέρκες ὑποποιεμένης μάχης.

„ Συμπεραίνεται λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ συμπατριώτης μετ' Ἰλαρίων, μόνος, ἐν τῇ παρεμβολῇ τῆς πολέμῃ, μεταξὺ ἐνόπλων συντρόφων, ἀπέναντι τῆς ἀντιπαρατεταγμένης ἐχθρῆς, ἐπὶ τῆς ἡμαγμένης πεδιάδος τῆς κρατοπέδε, δὲν ἦτον καιρὸς νὰ χορεύσῃ τὴν Σύκινιν ἢ τὸν Κόρδακα, ἀλλὰ τὸν Πυρρίχιον, διεγερτικὸν ἐφόδε. καὶ δικαίως τῷ ἀνήγειρεν ὁ δῆμος τὸν ἀνδριάντα.

πτινά, τὴν ἰδίαν τιμωρίαν ὅπῃ καὶ εἰς τὰς φονεῖς. (α)
 Θαυμάζοντες δὲ ἕνα τοιοῦτον ἀλλόκοτον νόμον,
 ἐρωτήσαμεν τὴν αἰτίαν. μᾶς εἶπον ὅτι οἱ Πελαρ-
 γοὶ ἐπάσφρευσαν τὴν Θεσσαλίαν ἀπὸ τὰ ὑπερμε-
 γέδη φίδια ὅπῃ τὴν κατηνώχλην προτήτερα, καὶ ὅτι
 χωρὶς τὸν νόμον, ἤθελε βιασθῶσι γλύγωρα νὰ πα-
 ραιτήσωσιν αὐτὸν τὸν τόπον. (β) καθὼς ὁ παλυπλα-
 σιασμός τῶν ἀσπαλάχων (χαμοργιῶν) ἔκαμε νὰ
 παραιτήσωσι μίαν πόλιν τῆς Θεσσαλίας, τῆς ὁποίας
 ἐξέχασα τὴν ὀνομασίαν. (γ)

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΦΕΡΩΝ.

Τετάρτη τῆ Βελεσίμβ.

Ἐἰς τὰς ἡμέρας μας, ἐχηματίσθη εἰς τὴν
 πόλιν τῶν Φερῶν μία δύναμις, τῆς ὁποίας ἡ
 λάμψις ἐσάθη τόσον λαμπρὰ, ὅσον ὀλιγοχρόνιος.
 ὁ Λυκόφρων ἔβαλε τὰ πρῶτα Σεμέλιότης (δ)
 καὶ Γάσων ὁ διάδοχος τὴν ὑψωσεν εἰς βασιμὸν

α) Πλίν. βιβ. Ι. κεφ. κγ'. πολίν. κεφ. μ'. Πλάτ. περ
 ἴσιδ. καὶ ὀσίφ. τόμ. β'. σελ. 380.

β) Ἄρισ. περὶ θαυμ. ἀκυσ. τόμ. α'. σελ. 1152.

γ) Πλίν. βιβλ. η'. κεφ. κδ'. σελ. 455.

δ) Ξενοφ. ἰς. ἔλλ. βιβλ. β. σελ. 461. Διόδ. Σικ. βιβ.
 14. σελ. 300. Ρεϊνκε. ἰσορ. ἰελλ. τόμ. β'. σελ. 366.

τῷ νὰ τὴν καταζήσῃ τρῶμερὰν εἰς τὴν Ἐλλάδα, καὶ εἰς τὰ μακρονὰ ἔθνη. Ἐγὼ ἤκασα νὰ ὀμιλῶσι τόσον διὰ τὸν ἀλλόκυτον αὐτὸν ἄνθρωπον, ὅπως πιστεύω πῶς ἔχω χρέος νὰ δώσω μίαν ἰδέαν τῷ ὅτι ἔκαμε, καὶ τῷ ὅτι ἤμπορῆσε νὰ κάμῃ.

„Ὁ Γάσων εἶχεν ἐκεῖνα τὰ προτερήματα, ὅπως εἶναι πλέον οἰκεία εἰς τὸ νὰ θεμελιώσωσι μίαν μεγάλην αὐτοκρατορίαν. Ἀρχισεν ἔνωρις νὰ βασῶν με πληρωμὴν ἓνα σῶμα συμβουζῶν ἑξὶ χιλιάδων ἀνθρώπων, τῆς ὁποῖας ἐξασκῶσεν ἀδιακόπως, καὶ τῆς ἐπροσήλωνεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τε, με ἀνταμοιβὰς ὅταν ἔκαμνον κάμμίαν ἀνδραγαθίαν, με ἀδιακόπως φροντίδας ὅταν ἀρρώσῃσαν, καὶ με τιμημένους ἐνταφιασμούς ὅταν ἀπέθαινον. (α) Ἐπρεπεν ὅταν ἤθελε νὰ ἔμβῃ καὶ νὰ βασαχθῆ τινὰς εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα, νὰ ἔχη μίαν δεδοκιμασμένην ἀνδρείαν, καὶ τὴν ταχύτητα ὅπως ἔδειχεν ὁ ἴδιος εἰς τῆς κόπας καὶ τῆς κινδύνους. Ἄνθρωποι ὅπως τὸν ἐγνώριζον με ἔλεγον πῶς ἦτον μιᾶς κράσεως, ὅπως ἤμπορῆσε νὰ ὑποφέρῃ τὰς πλέον μεγάλας κακοπαθείας, καὶ μιᾶς δραστηριότητος εἰς τὸ νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ πλέον μεγαλήτερα ἐμπόδια, μὴ γινώσκοντας μήτε τὸν ὕπνον, μήτε τὰς ἄλλας χρείας τῆς ζωῆς, ὅταν ἔπρεπε νὰ ἐνεργῆ. Ἀναίδητος, ἢ νὰ εἰπῶ καλλίτερον ἀνεπίβατος εἰς τὰ δελεάσματα τῆς ἡδονῆς, ἀρκετῶ φρόνημος εἰς τὸ νὰ μὴν ἐπιχειροῦσῃ

χειριδῆ κἀνένα] πρᾶγμα ὅταν δὲν ἦτον βέβαιος διὰ τὴν καλλὴν ἔκβασίν τε. Ἐπιτήδειος ὡσάν τὸν Θεμισοκλῆ εἰς τὸ νὰ ἐννοήσῃ τῆς σκοπῆς τῆ ἐχθρῆ, καὶ νὰ τῷ κρύψῃ τῆς ἐδικῆς τε, νὰ βάλῃ εἰς τόπον δυνάμεως τὴν ὑπελότητα, ἢ τὴν μηχανουργίαν (α) τέλος πάντων, ἀνάγωντας τὸ πᾶν εἰς τὴν φιλοδοξίαν τε, καὶ μὴν ἀποδίδοντας ποτὲ τίποτε εἰς τὴν εἰμαρμένην.

„Πρέπει νὰ προδέσωμεν εἰς αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ, ὅτι ἐδιοικῆσε καὶ μὲ γλυκύτητα τῆς ὑπικῶσε τε, (β) ἔτι ἐγνώρισε τὴν φιλίαν εἰς τὸσον βαθμὸν, ὅπως Τιμόθεος ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, μὲ τὸν ὁποῖον ἦτον συνενωμένος διὰ τῶν δεσμῶν τῆς φιλοξενίας, ὄντας ἐγκαλεσμένος ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως τῆ λαῶ, ὁ Γάσων ξεγυμνῶνεται ἀπὸ τὸν ὠραϊσμόν τῆ φρόνι, ἔρχεται εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀνακατῶνεται ὡσάν ἓνας ἀπλῆς ἰδιώτης μὲ τῆς φίλους τῆ ἐγκαλεσμένον, καὶ συνεισέφερε μὲ τὰς δυσωπῆσεις τε, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν ζωὴν τῆ φίλων τε. (γ)

„Ἀφ' οὗ ὑπέταξε μερικὰ ἔθνη, καὶ ἔκαμε συνθήκαις συμμαχίας μὲ ἄλλα, ἐξεμυστηρεύσῃ τῆς σκοπῆς τε εἰς τῆς πρώτης ἀρχηγῆς τῶν Θετ-

α) Κικέρ. περ. ἀξίωμ. βιβλ. α. κεφ. 30. τόμ. 3. σ. 209.

β) Διοδ. Σικελ. βιβ. 15. σελ. 373.

γ) Δημοστ. εἰς Τιμόδ. σελ. 1075. Νέπ. εἰς Τιμόδ. κεφ. 4.

ταλῶν, (α) τὴς ἐζωγράφισε τὴν δύναμιν τῶν Λακεδαιμονίων ἠφανισμένην, ἐξ αἰτίας τῆς μάχης τῶν Λεύκτρων, (εἰς τὴν Βοιωτίαν) τὴν δύναμιν τῶν Θηβαίων, ἕξω κατασάσεως τῆ νὰ βασάξῃ πολὺν καιρὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, περιορισμένην εἰς τὴν ναυτικὴν των, ἣτις ἐγλύγωρα ἠμπορῆσε νὰ ἐκλείψῃ ἀπὸ τῆς σόλης ὅπῃ ἦτον εὐκόλον νὰ ναυπηγήσωσιν εἰς τὴν Θεσσαλίαν. ἐπρόσθεσεν ἔτι, ὅτι διὰ μέσση νικητηρίων κατορθωμάτων, καὶ συμμαχιῶν, δὲν θέλει τοῖς εἶναι δύσκολον νὰ ἀποκτήσωσι τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ ἀφανίσωσιν ἐκείνην τῶν Περσῶν, τῆς ὁποίας αἱ ἐπιδρομαὶ τῆ Ἀγχισιλάας, καὶ τῆ νέε Κύρη, νεωστὶ ἀπεκάλυψαν τὴν ἀσθένειαν. αὐταὶ αἱ ὀμίλιαὶ φλογίζοντας τὰ πνεύματα τῶν ἀκρόντων, τὸν ἐκλεξαν ἀρχηγὸν, καὶ πρῶτον στρατηγὸν τῶν ἐνωμένων δυνάμεων τῆς Θεσσαλίας. ὁδὲν ἐφάνη παρευθὺς ἔπειτα εἰς τὴν κεφαλὴν εἴκοσι χιλιάδων πεζῶν, ἐπέκεινα τῶν τριῶν χιλιάδων ἰππέων, καὶ ἐνός πολλὰ μεγάλα ἀριθμῷ ἐλαφρῶν στρατευμάτων. (β)

Εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις, οἱ Θηβαῖοι ἐζήτησαν τὴν βοήθειάν τε ἐναντίον τῶν Λακεδαιμονίων. (γ) μὲ ὅλον ὅπῃ εἶχε πόλεμον μὲ τῆς Φωκείας, πέρνει τὸ ἐκλεκτὸν μέρος τῆ στρατεύματός τε, μι-

α) Ξενδφ. ἰσοφ. Ἐλ βιβλ. 6. σελ. 580.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. σελ. 583.

γ) Ὁ αὐτὸς αὐτόθι. σελ. 598.

σεύει μὲ μίαν ταχύτητα ὡσάν ἀσραπή, καὶ προκαταλαμβάνοντας σχεδὸν παντὲ νὰ μὴν ἀκωσθῆ ὁ κρότος τῆς ἐκτρατείας τῆ, ἀνταμώνεται μὲ τὰς Θηβαίους, τῶν ὁποίων τὸ κράτεμα ἦτον ἀντίκρου εἰς ἐκεῖνο τῶν Λακεδαιμονίων. Διὰ νὰ μὴ δυναμώσῃ τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔθνη μὲ μίαν νίκην ὅπῃ ἤθηλε. προξενήσῃ ἐναντιότητα εἰς τὰς σκοπὰς τῆ, τὰ βιάζει νὰ ὑπογράψωσι μίαν ἀνακωχὴν. ρίπτεται παρευδύς εἰς τὴν Φωκίδα, τὴν Λειλατεῖ, καὶ ὑπερον ἀπὸ ἄλλα κατορθώματα παρομοίως ὀξύτατα, γυρίζει δεδοξασμένος εἰς τὸν Βελεσίνον, καὶ ἐκζητῶμενος ἀπὸ πολλὰ ἔθνη ὅπῃ ἐπαρακαλῶσαν ἢ ἀποκτήσωσι τὴν συμμαχίαν τῆ.

Οἱ ἀγῶνες Πύθια ἦτον εἰς τὴν σιγμὴν νὰ πανυγυρισθῶσιν, οἱ Γάσων ἔβαλε σκοπὸν νὰ πηγαίνῃ τὸ κράτεμά τῆ. (α) μερικοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἤθελε νὰ προσάξῃ εἰς ἐκείνην τὴν συνέλευσιν, καὶ νὰ κάμῃ νὰ τῷ δοθῆ ἡ ἐπισασία τῶν ἀγῶνων. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐμεταχειρίζετο μερικαῖς φοραῖς ἀσυνήθεις τρόπους διὰ νὰ θρέψῃ τὰ κράτεμά τῆ (β) οἱ κάτοικοι τῆ Κασριῶ *) ὑπώπτευσθησαν πῶς ἔβαλε κακὸν σκοπὸν εἰς τὸν ἱερὸν θησαυρὸν. (γ) Ἡρώτησαν τὸν Ἀπόλλωνα, πῶς ἤμπορῶσαν ἢ ἀπα-

α) Οἱ αὐτ. αὐτ. σ. 600.

β) Πολύαιν. στρατηγ. βιβλ. ε'. κεφ. α'. καὶ τ.

*) Τῆς Φωκίδος.

γ) Ξενοφ. ἴσop. Ἐλ. βιβλ. ε'. σελ. 600.

φύγῳσι μίαν παρομοίαν Ιερουσαλίαν; ὁ Θεός τῆς ἀπεκρίθη, ὅτι αὐτὴ ἢ φροντίς ἀπέβλεπεν εἰς αὐτόν· μετὰ μερικῆς ἡμέρας ὁ Γάσων ἐφρονεύθη εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κρατεύματός τε ἀπὸ ἑπτὰ νέης συνομώτας, οἱ ὁποῖοι (λέγῳσι) πῶς εἶχον παράπονον εἰς τὴν αὐσηρότητάς. (α)

Μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, οἱ μὲν ἐχάρησαν εἰς τὸν θάνατόντες, ἐπειδὴ καὶ ἐφοβῶντο διὰ τὴν ἐλευθερίαιτας. Οἱ δὲ ἐλυπήθησαν, ἐπειδὴ καὶ εἶχον θεμελιώσῃ ἐλπίδας εἰς τῆς σκοπῆς τε. (β) Ἐγὼ δὲν ἰξεύρω ἂν εἶχε συλλάβῃ ἀφ' ἐαυτῶτες ἐκεῖνον, τὸ νὰ ἐνώσῃ τῆς Ἑλλάδας, καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸν πόλεμον εἰς τὴν Περσίαν, ἢ ἂν τὸν ἐπῆρεν ἀπὸ κανέναν ἀπ' ἐκεῖνης τῆς σοφιστῆς, οἵτινες μετὰ μερικὸν καιρὸν ἐκομπαζον διευκρινίζοντές τον, τόσον εἰς τὰ συγγράμματάτων, ὅσον καὶ εἰς τὰς γενικῆς συνελύσεις τῆς Ἑλλάδος. (γ) πλὴν, τέλος πάντων, ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἦτον ἐπιδεκτικὸς ἐκτελέσεως, καὶ τὸ συμβᾶν τὸν ἐπεβεβαίωσεν. Ἐγὼ εἶδα μετὰ ταῦτα τὸν Μακεδόνα Φίλιππον νὰ δίδῃ νόμους εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου εἰς τὴν Σκυθίαν, ἤκῳσα ὅτι ὁ υἱὸς τε ἠφάνισε τὴν αυτοκρατορίαν τῶν Περσῶν. καὶ ὁ ἕνας, καὶ ὁ ἄλλος, εἶχον ἀκολοθήσῃ τὸ ἴδιον σύ-

α) Βαλ Μαξ βιβλ. 5. κεφ. 10.

β) Ο' αὐτὸς αὐτόσι.

γ) Φίλοσοφ. περὶ ζωῆς σοφιστῆς. βιβλ. α', 493. Γ' σοφρ. πανηγ. τόμ. α'. σελ. 209. καὶ 291.

σημα τῷ Γάσωνος, ὅστις δὲν εἶχεν ἴσως ὀλιγωτέραν ἐπιδεξιότητα ἀπὸ τὸν πρῶτον, μῆτε ὀλιγωτέρῳ δραστηριότητα ἀπὸ τὸν δευτέρου.

Ἦτον ὑσερον ἀπὸ μερικῆς χρόνης μετὰ τὸν θάνατόν τε ὅπῃ ἐπήγαμεν εἰς τὰς Φεράς, πόλιν ἀρετᾶ μεγάλην, καὶ περιτριγυρισμένην ἀπὸ κήπευ. (α) ἐνομιζομεν νὰ εὐρωμεν κάποια ἰχνη ἀπ' ἐκείνην τὴν λαμπρότητα ὅπῃ αὐτὴ ἔλαμπεν εἰς τὸν καιρόν τῷ Γάσωνος. (*)

α) Πολύβ βιβ. 12'. σελ. 756. Λιβ. βιβ. λγ'. κεφ. ζ'.

*) Ἦθελον ἰδῆ τὰ ἴδια, ἂν ἐπήγαμεν καὶ τώρα κανένας νέος Ἀνάχαρσις τὴν μίαν (ἣτις ὀνομάζεται ἅγιος γεώργιος) ἐννεὰ σάδια τῆς ἄλλης ἀπέχεσαν, νὰ μὴ σιώζη ἄλλην ἀρχαιότητα, παρὰ τεμάχια μισοκρημισμένων θόλων, πλήθος μαρμαρίων ἐρυπίων, καὶ μίαν τρίκρονον ἀρχαιοτάτην βρύσιν. Τῆς δὲ κατ' αὐτὸ καθεδρᾶς τῷ Βελεσίπυ ἐξεδόθη ἡ ἰχνογραφία, ἄξιος περιεργείας ὄμως εἶναι καὶ ὁ διὰ κυβικῶν μαρμάρων βωμὸς, ἐφ' ᾧ ὁ ἱερὸς Πρίνος εἰς τὸν ἅγ. Ἀθανάσιον. Οἱ συχνοὶ ἄδικοι φόνου κατὰ τῶν χριστιανῶν ὅπῃ γίνονται τὴν σήμερον ἐδῶ, ἤθελον ἐρημώσῃ ἐξ ὀλοκλήρου αὐτὴν τὴν πόλιν, ἂν αἱ φυσικαὶ χάριτες τῆς δὲν ἤθελον τὰς ἀναγκάζῃ νὰ ὑπομένῃ ὅλα, διὰ ν' ἀφήσωσι καὶ τὰ κοκκαλά των ἐκεῖ ὅπῃ ἐτάφησαν καὶ οἱ προπάτορές των. Ὁ Ἀνάχαρσις δὲν ἐπέκετο μῆτε μίαν σιγμὴν τώρα, ἀλλ' ἔφευγε νὰ κρυφθῆ τὸ γλυγωρότερον εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Σκυθίας τε.

Ἐβασίλευεν ὁμως ὁ Ἀλέξανδρος ἐκεῖ, καὶ ἐπαράσαινεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἕνα θάλαμα, τῷ ὁποίῳ ἐγὼ μὴτε ἰδέαν ἤμπορῆσα νὰ ἔχω, ἐπειδὴ ποτέ-
 με δὲν εἶδα τύραννον. Ὁ θρόνος ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον ἐκάθετο, ἄχνιζεν ἀκόμι ἀπὸ τὸ αἶμα τῶν προκατόχωντε. Εἶπον ἀνωτέρω πῶς ὁ Γάτων ἐφο-
 νέυθη ἀπὸ συναμώτας, οἱ δύο ἀδελφοῖτε Πολύδωρος καὶ Πολύφρων διαδεχθέντες τὸν, ὁμὲν Πολύφρων ἐφόνευστε τὸν Πολύδωρον. (α) αὐτὸς δὲ ἐδολοφονή-
 θε ὀλίγον ὑπερώτερον ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅς τις εἶχεν ἕνδεκα χρόνους ὅπῃ ἐβασίλευεν, (β) ὅταν ἤλθομεν εἰς τὸν Βελεσῖνον.

Ὁ σκληρὸς αὐτὸς ἡγεμὼν, εἶχε μόνον πά-
 θε ἐξευτελισμένα ἀπὸ ἑτιδικὰ ἐλαττώματα, χω-
 ρὶς πίσειν εἰς τὰς συνθήκας, δειλὸς καὶ ἐνάξιος εἰς
 τὰς πολέμας, εἶχε τὴν φιλοδοξίαν νὰ ὑποτάξῃ
 λαὸς, μόνον διὰ νὰ χορτάσῃ τὴν φιλαργυρίαντε,
 καὶ τὴν γεῦσιν τῶν ἡδονῶν, διὰ νὰ παραιτηθῇ εἰς
 τὰς πλέον βρωμερὰς σωματικὰς ὀρέξεις τε. (γ)
 Ἐνας σωρὸς ἀπὸ φυγάδας καὶ πλανωμένους, ἐσπι-
 λωμένους ἐξ αἰτίας τῶν κριμάτων των, ὀλιγώτερον
 ὁμως κενδρωποκτόνους ἀπ' αὐτόν, καταντήσαν-
 τες στρατιῶται καὶ δορυφόροι τε, ἔφερον τὸν ἀφα-
 ρμὸν εἰς τὰς ἐπαρχίας τε, καὶ εἰς τὰς πλησιοχώ-

α) Ξενοφ. ἱστορ. Ἑλ. βιβ. σ'. σελ. 600.

β) Διόδ. Σικελ. βιβ. ιε'. σελ. 374.

γ) Πλέταρ. εἰς Πελοπ. τόμ. α' σελ. 293.

φες λαός. Τὸν εἶδον νὰ ἐμβαίνει κορυφαῖος τῶν εἰς μίαν σύμμαχον πόλιν, νὰ συναθροίσῃ ἐκεῖ μὲ διαφόρους προφάσεις τὰς πολίτας εἰς τὴν δημόσιον ἀγορὰν, νὰ τὰς σφάξῃ, καὶ νὰ ἐκδώσῃ τὰ ὀσπῆτιά των εἰς διαρπαγὴν. (α) Τὰ ἄρματα τε ἐπήγαινον κατὰ πρῶτον ὀλίγον καλᾶ, νικηθεὶς ὑπερον ἀπὸ τῆς Θεβαίας ἐνωθέντας μὲ διάφορα γένη τῆς Θεσσαλίας, (β) ἐξήσκει πλέον τὰς μανίας τε, μόνον ἐναντίον τῶν ἰδίων ὑπηκόων τε. Μερικοὶ ἐδάπτουτο διὰ προσαγῆς τε ὀλοζωντανοὶ, (γ) ἄλλοι δὲ ἐνδουόμενοι μὲ δάρματα ἄρκτων ἢ ἀγριοχοίρων, ἐκυνηγέοντο καὶ ἐξερχίζοντο ἀπὸ μανδρόσκυλα συνειδισμένα εἰς τοιοῦτον εἶδος κυνηγίας. αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τε ἕνα παιγνίδι τὰ βάσανά τε, καὶ αἱ κραυγαίτων δὲν ὠφελῆσαν εἰς ἄλλο, παρὰ νὰ σκληρύνωσι περισσότερον τὴν ψυχὴν τε. Ἐν τοσούτῳ ἐκόντευσε μίαν ἡμέραν νὰ κινηθῆ εἰς εὐσπλαγχνίαν. ἦτον εἰς τὴν παράσησιν τῶν Τρωαδίτισσῶν τῆς Εὐριπίδου, εὐγῆκεν ὅμως ἀπὸ τοῦ θεάτρον παρευδύς, λέγωντας, πῶς ἐντρέπετο πολλὰ, ἂν ἀφ' ἧ βλέπῃ μὲ ἡσυχον μάτι νὰ χύνεται τὸ αἷμα τῶν ὑπηκόων τε, νὰ

α) Διόδ. Σικ. βιβ. 15. 385. Πλάταρχ. αὐτόθι. Πικύσαν. βιβ. ε'. σελ. 463.

β) Διόδ. αὐτόθι. σελ. 390.

γ) Πλάταρχ. αὐτόθι.

φανῆ ὅτι κατανύττεται ἐπάνω εἰς τὰς δυσυχίας τῆς Ἐκάβης, καὶ τῆς Ἀνδρομάχης. (α)

„Οἱ κάτοικοι τῆ Βαλεσίης ἐζῆσαν εἰς Ξυπασμόν, καὶ εἰς ἐκείνην τῶν Φλίψιν ὅπῃ προξενεῖ ἡ ὑπερβολὴ τῶν δεινῶν, ἣτις εἶναι μίᾳ δυσυχία περισσότερον. Οἱ συν-γυμῶντων δὲν ἐτολμῆσαν νὰ φανερωθῶσι, καὶ αἱ εὐχαὶ ὅπῃ ἔκαμναν κρυφίως διὰ τὴν ἔλευθέρωσιν, ἐτελειώσαν εἰς μίαν ἀσθενῆ ἀπελπισίαν.

„Οἱ Ἀλέξανδρος, ταραττόμενος ἀπὸ φόβου, διὰ μέσθ τῶν ὀπαίων ἀτάραττε τῆς ἄλλης, εἶχε τὴν μερίδα τῶν τυράντων, ἐκείνην τὸ νὰ μιτῆ, καὶ νὰ μισῆται. Ἐξεχῆριζετο εἰς τὰ μάτια τὰ διὰ μέσθ τῆς χροιάς τῆς σκληρότητός τε, ἡ συγχις, ἡ προφύλαξις, καὶ ὁ τρόμος, ὅπῃ ἐβατάνιζον τὴν ψυχὴν τε. Τὸ πᾶν τῶ ἦτον ὑποπτον, οἱ φύλακές τε τὸν ἔκαμνον νὰ τρέμῃ αὐτὸς ἐλάμβανε προσεγγυήσεις ἐναντίον Θήβης τῆς συζύγου τε, τὴν ὁποίαν ἀγαπῆσε μὲ τὴν ἰδίαν μαυίαν ὅπῃ τὴν ἐζήλευεν, ἂν ἤμπορῆ νὰ ὀνομάσῃ τινὰς Ἐρωτα, τὸ ἄγριον ἐκεῖνο πάθος ὅπῃ τὸν ἔσερνευ εἰς τὸ πλάγιτις. Ἐπερνῆσε τὴν νύκτα εἰς τὰ ὕψη τῆ παλατίς τε, εἰς ἓνα οἶκημα ὅπῃ ἀνέβαινε τινὰς μὲ μίαν σκάλλαν, * τῆ ὁποία αἱ εἶ-

α) Αἰλιαν. ποικ. ἰσορ. βιβλ. ιδ. κεφ. μ'. Πλῆτ. εἰς Πελοπ. τόμ. α. σελ. 293.

*) Ἰσως νὰ ἦτον εἰς τοῦ Σέγγλον αὐτὴ ἡ κατοικία.

σοδοὶ ἐφυλάττοντο ἀπὸ ἑναὶ κύναι, ὅπῃ δὲν ἐγνώρι-
 ζεν ἄλλον, παρὰ τὸν βασιλέα, τὴν βασίλισσαν, καὶ
 τὸν σκλάβον, ὅστις ἐφρόντιζε νὰ τὸν φρέψη. Αὐτὸς
 ἐπήγαινεν ἐκεῖ κάθε βράδι, προπορευομένα τῇ
 ἰδίᾳ σκλάβῳ κρατῆντος ἕνα γυμνὸν σπαδί, καὶ ὅπῃ
 ἔκαμνε μίαν ἀκριβῆ ἐξερεύνησιν εἰς τὸ οἶκημα. (α)

Ἐγὼ δὲ νὰ διηγηθῶ ἕνα περίεργον συμβε-
 βηκὸς, καὶ δὲν τὸ συντροφεύω μὲ κἀνέναντι συλ-
 λογισμὸν. Εὐδήμος ὁ Κύπριος, πηγαίνωντας
 ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν Μακεδωνίαν, ἀρρώστησεν
 εἰς τὸν Βελεσῖνον, (β) καὶ μὲ τὸ νὰ τὸν εἶχα ἰδῆ
 συχνᾶ εἰς τὸν Ἀριστέλη, τὸ ὅποιον ἦτον φίλος,
 τὸν ἐκοίταζα ὅσον ἡμπορῆσα ἐν καιρῷ τῆς ἀσθε-
 νεΐας τε. Ἐνα βράδι, ὅπῃ μὲ εἶπον οἱ ἰατροί,
 πῶς ἀπελπίσθησαν διὰ τὴν ἰασίντε, ἐκάθισα
 κοντᾶ εἰς τῆς κλίνην τε, ἐκατανύχθη εἰς τὴν θλί-
 ψιν τε, μὲ ἀπλωσε τὸ χέρι τε, καὶ μὲ εἶπε μὲ
 μίαν ἡμιθανῆ φωνήν. Ἐγὼ πρέπει νὰ ξεμουσι-
 ρευθῶ εἰς τὴν φιλίαν τε ἕνα μουσικόν, ὅπῃ ἦθε-
 λεν εἶναι κινδυνῶδες νὰ τὸ ἀποκαλύψω εἰς κάθε
 ἄλλον, ἔξω ἀπὸ ἐσένα. Μίαν ἀπ' αὐτὰς τὰς
 ὑπερινὰς νύκτας, ἕνας νέος ἐξαισίς ὠραιότητος ἐ-

α) Κικέρ. εἰς ἀξ. βιβ. β'. κεφ. ζ'. τόμ. γ. σελ. 233.
 Βαλ. Μάξ. βιβ. ζ'. κεφ. ιγ'.

β) Ἀριστοτ. ἀπολ. Κικέρ. εἰς ἱερότ. βιβλ. α'. κεφ. κε'. τόμ.
 γ'. σελ. 22.

φάνη εἰς τὸ ὄνειρόν μιν, μεῖ ἔδωκε τὴν εἰδησιν ὅτι
 δεῖ νὰ ἰατρευθῶ, καὶ ὅτι εἰς πέντε χρόνους δεῖ νὰ
 ἐπιστρέψω εἰς τὴν πατρίδα μιν. Διὰ βεβαιότητα
 τῆς προφητείας μιν (ἀκολούθησε νὰ λέγῃ) ὁ τύ-
 ραννος δὲν ἔχει πολὺ, παρὰ μερικὰς ἡμέρας ἀ-
 κόμι νὰ ζήσῃ. Ἐγὼ ἐθεώρησα αὐτὴν τὴν ξε-
 μυσήρευσιν τῆ Εὐδήμιν, ὡσανὺ ἓνα σύμπτωμα πα-
 ραλαλητῆ, καὶ ἐμβῆκα εἰς τὸν ὄνδα μιν διαπερασ-
 μένος ἀπὸ λύπην.

„ Τῇ ἐπαύριον τὴν αὐγὴν, μᾶς ἐξύπνησαν ἡ
 κραυγαῖς ὅπῃ χιλιάκις ἀντιχολογοῦνταν, ἀπέθα-
 νεν, ὁ Τύραννος δὲν εἶναι πλέον, ἐχάθη διὰ μέ-
 σε των χειρῶν τῆς Βασιλίσσης. ἐτρέξαμεν εὐθύς
 εἰς τὸ παλάτι, εἶδομεν τὸ σῶμα τῆ Ἀλεξάνδρην
 ἐκτεθειμένον εἰς τὰς ἐμπαιγμὰς τῶν Ἰουδαίων,
 οἵτινες τὸ ἐκαταπατῆσαν, (α) πανηγυρίζοντες
 μεῖ ἀγαλλίασιν τὴν ἀνδρείαν τῆς Βασιλίσσης. καὶ
 τῷ ὄντι ἐκείνη ἦτο ὅπῃ εἶχε γένῃ ἀρχὴ τῆς συ-
 νομοσίας, τόσον διὰ τὸ μῖσος τῆς πρὸς τὴν τυ-
 ραννίαν, ὅσον καὶ διὰ νὰ ἐκδικήσῃ τὰς προσωπι-
 κὰς ὑβρισμὰς τῆς. Μερικοὶ ἔλεγον πῶς ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος ἐκόντευε νὰ τὴν χωρίσῃ, ἄλλοι μεῖ τὸν νὰ
 ἐθανάτωσεν ἓνα νέον Θετταλὸν ὅπῃ αὐτὴ ἀγα-
 πῆσεν, (β) ἄλλοι τέλος πάντων ὅτι, ὁ Πελα-

α) Πλάτ. εἰς Πελοπ. τόμ. α, σελ, 298 Κιντιλ. βιβ. 7.
 κεφ. 1. σελ. 410.

β) Ξενοφ. ἰς. Ἐλ. βιβ. 6. σελ. 601.

πίδας, πίπτωντας πρὸ μερικῶν χρόνων εἰς τὰ χεῖρα τῆ Ἀλεξάνδρου, ἠμπόρεσε νὰ συνομιλήσῃ μίαν φοράν κρυφᾶ μὲ τὴν βασίλισσαν ἐνκαιρῶ τῆς φυλακῆς τε, καὶ τὴν ἐξώκισε νὰ λυτρώσῃ τὴν πατρίδα τῆς, καὶ νὰ φανῆ ἀξία τῆς γεννεᾶς τῆς, (α) ἐπειδὴ ἦτον κόρη τῆ Γάσωνας. ὅπως καὶ ἂν εἶναι, ἡ Θήβη σχεδιάζοντας τὸν σκοπὸν τῆς δίδει τὴν εἰδήσιν εἰς τὰς τρεῖς ἀδελφὰς τῆς Τισιφῶνα, Πυθόλαον, καὶ Λυκόφρονα, ὅτι ὁ ἄνδρας τῆς ἀπεφάσισε τὸν ὀλεθρόντων, καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν στιγμήν αὐτοὶ ἀπεφάσισαν τὸν ἐδικόντε. τὴν παραμονὴν τῆς σφαγῆς, αὐτὴ τὰς ἐκρυψεν εἰς τὸ παλάτι. (β) τὸ βράδυ, ὁ Ἀλέξανδρος πίνει καθ' ὑπερβολὴν, ἀναβαίνει εἰς τὸ οἰκημᾶτα, ρίπτεται εἰς τὸ σρῶμᾶτα, καὶ ἀποκοιμᾶται. ἡ Θήβη κατεβαίνει παρευθὺς, παραμερίζει τὸν σκλάβον καὶ τὸν κύνα, ἐπαναστρέφει μὲ τὰς συνομῶτας, καὶ πέρνει τὸ σπαθὶ ὅπῃ ἦτον κρεμασμένον εἰς τὸ προσκέφαλον τῆς κλίνης. ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἡ κύνειάτων ἐφάνη νὰ πολυβραδύνη, ἡ Θήβη ὁμως φοβερίζωντάς τας ἵνα ξυπνήσῃ τὸν Βασιλέα ἂν εἰδείλιαζον ἐπὶ πλέον, ἐρρίφθησαν ἐπάνω τε, καὶ τὸν διεπέρασαν μὲ πολλὰ κτυπήματα.

„ Ἐπὶ ἤγα παρευθὺς νὰ δώσω τὴν εἰδήσιν αὐτῆ τῆ νέε συμβάντος εἰς τὸν Εὐδημον, ὅστις δὲν

α) Πλάτ. εἰς Πελοπ. τόμ. I. σελ. 297.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ.

ἐφάνη τελείως ἔκθαμβος. αἱ δυνάμεις τῆ ἤλθον εἰς τὸν τόπον τῆς. καὶ ἀπέθανε μετὰ πέντε χρόνων εἰς τὴν Σικελίαν. ὁ Ἀριστοτέλης, ὅστις μετέπειτα ἐσύνθεσεν ἓνα διάλογον εἰς ἐνθύμησιν τῆ φίλῆς, (α) ἐδογματίζεν ὅτι τὸ ὄνειρον ἀλήθευσε καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις τῆ, ἐπειδὴ καὶ ἐπιφέρει τινὰς εἰς τὴν πατρίδα τῆ, ἀφίνωντας τὴν γῆν. (β)

Οἱ συνομῶται, ἀφ' ἧ ἄφισαν μερικὸν καιρὸν τῆς κατοίκῆς τῆ Βελεσίνας νὰ ξανασάνωσιν, ἐμοίρασαν ἀναμεταξύτων τὴν αὐτοκρατορικὴν δύναμιν, καὶ ἔκαμαν τόσαις ἀδικίαις, ὅπῃ οἱ ὑπήκοοι τῶν ἐβιάσθησαν νὰ κράξωσιν εἰς βοήθειάν τῆς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα. (γ) ἤλθε, καὶ ἐδίωξεν ὄχι μόνον τῆς τυράννης τῆ Βελεσίνας, ἀλλὰ καὶ ἐκείνης ἀκόμη ὅπῃ εἶχον κατακαθήγη εἰς ἄλλας πόλεις. αὐτὴ ἡ καλοσύνη ἐπροσήλωσε τοιαυτὸ τρόπον τῆς Θετταλῆς εἰς τὰ συμφέροντά τῆ, (δ) ὅπῃ τὸν ἠκολούθησαν εἰς τὰ περισσότερα ἐπιχειρήματά τῆ, καὶ τὸν εὐκόλυναν τὴν ἐκτελεσίντων.

„Ἀφ' ἧ περιήλθομεν τὰ περίξ τῆ Βελεσίνας, καὶ πρὸ πάντων τὸν λιμένα τῆ ὅπῃ ὀνομάζεται Παγασαὶ (βόλος) ὁ ὁποῖος εἶναι μα-

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τόμ. 1. σελ. 967.

β) Κικέρ. παρὶ θεοτ. βιβ. 1. κεφ. κε. τόμ. 3. σελ. 22.

γ) Διοδ Σικ βιβ. 16. σελ. 418.

δ) Ἰσοκρ. ὁμίλ. εἰς Φίλιπ. τόμ. 1. σελ. 238.

κράν ἐννεήντα ςάδια (α) *) §.) ἐπεσκέφθημεν τὰ νότια μερὴ τῆς Μαγνησίας, ἔπειτα ἐγυρίσαμεν τὸν δρόμον μας πρὸς τὰ ἄρκτικὰ ἔχοντες ἐκδεξιῶν μας τὴν ἀλυσίδα τῆ Πηλίδ ὄρει. ἐκείνη ἡ

α) Στράβ. βιβ. 9. σελ. 436.

*) Τρεῖς ὥρας καὶ χίλιαις πέντε ὄργυιαίς.

§) Εἰς αὐτὸν τὸν λιμένα κατὰ τὴν βάσιν τῆ ἀκροτηριε Πύρρας καὶ Δευκαλίωνος, λεγόμενον τὴν σήμερον ἀγκύρι, κεῖνται τὰ ἐρύπια τῆς Δημητριάδος λεγομένης ἄχρι τῆ νῦν Παλάτια. Ἐχει τὰ προτερήματα ὅπῃ διαλαμβάνει ἡ Γεωγραφία τῶν Δημητρίων φύλ. 213. Εὐρίσκεται ἐκεῖ πλῆθος μαρμάρων μεγίστων καὶ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως σῶα σχεδόν. Ἡμπορεῖ νὰ τὰ περιέλθῃ τινὰς εἰς μιᾶς ὥρας διάστημα, τῶν ὑδραγωγείων καὶ ἄλλων ἀρχαιοτήτων τεμάχια σώζονται.

„ Ἐμβαίνοντας εἰς τὸν μυχὸν τῆ λιμένος ὀνομαζόμενον Μπρεμπλύθρα (τητίσι βορβορολύθρα, ἐπειδὴ καὶ εἶναι λασπώδης ἐξ αἰτίας τῶν καταφερομένων χειμάρων ἐν καιρῷ βροχῆς) ἦτον ἡ πόλις Ἀμφαναί, καὶ λέγεται τὴν σήμερον κεραμίδι, μάρμαρα καὶ ἀρχαιοτήτες εἶναι ἐκεῖ πολλαί, καὶ πρὸ πάντων δύο σπήλαια θεωρίας ἄξια εἰς περιέργων ὀφθαλμούς. Ἐκεῖ εἶναι τὸ Δίμηνον διμήνη κοινῶς, διὰ τὸ τὰς δύο μῆνας τῆ λιμένος θεωρεῖν, καὶ ἓνα οἶκημα καλούμενον λαμνόςπητον, ὅλος δὲ ὁ περίξ τόπος ὀνομάζεται Λάμια. Ἄραγε πόθεν; ἴσως κάμμία γυνὴ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Φθιωτίδος Λάμμαν, ἐξοριθεῖσα ἐκείσε διὰ τὴν μαγεύουσαν τέχνην τῆς, μετέδωκε τὴν ὀνομασίαν τῆς, ὅ-

ἐπαρχία εἶναι χαριεσάτη Ἐξ αἰτίας τῆς γλυκύ-
τητος τῆ κλίματος, τῆς ποικιλίας τῶν θαυμά-
των, καὶ τῆς πληθύσεως τῶν κοιλάδων ὅπερ χημα-
τίζωσι (πρὸ πάντων εἰς τὸ ἀρκτικὸν μέρος) οἱ
κλόνοι τῆ Πηλίδος καὶ τῆς Ὀσσης (Κισάβη.)

Ἐπάνω εἰς μίαν ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῆ Πη-
λίδος, ὑψῆται ἕνας ναὸς εἰς τιμὴν τῆ Διός, καὶ
πλησίοντες εἶναι τὸ περίφημον σπήλαιον, ὅπερ
φέλλουσι, ὅτι ὁ Χείρων νὰ εἶχε καταστήσῃ ἔκπα-
λαι τὴν κατοικίαν τῆ, (α) καὶ τὸ ὅποῖον φέρει ἀκό-

πειδὴ οἱ χυδαῖοι καὶ τῶρα θεωροῦσι τὰ περὶ ἐκεῖνα
ὡς μαγικά. ἢ καμμία ἀποικία τῆς ρηθείσης πόλεως,
ἔδωκε τὸ ὄνομάτης.

Ἀντικρῦτῆ νησίε, ὅπερ εἶναι ὁ ἁγ. Νικόλαος, ἐπά-
νω εἰς τὸ Ἀγκύρι, εἶναι ἕνα οἶκημα μεγάλου
πελεκημένου με σφυρὶ εἰς μίαν ἰμόνην πέτραν, καὶ
λέγεται Δασκαλίον κατὰ παραφθορὰν τῆ Δευκαλίον.
Ὁλος ὁ τόπος αὐτὸς ἐξεσιάζεται ἀπὸ τῆς κατοικίας
τῆς Μακρονίτζας, οἵτινες μετὰ τὴν ἀποδεικνύουσι πῶς
ἦσαν οἱ κατ' αὐτὸ πολῖται τῆς Δημητριάδος, καὶ
μετὰ τὴν ἐκπόρθησίν τῆς, μετοίκησαν ἐκεῖ ὅπερ εἶναι
τῶρα, ἢ μέρος των δισπάρη εἰς 14. Βακῦφια χωρία,
καὶ ὡς συμπολιταὶ εἶναι ἐνωμένοι εἰς τὰ δοσίματατων.
ὄρ. Γεωγ. τῶν Δημητριάων φύλ. 214.

α) Πίνδ. Πύθ. 4. στίχ. 181 Δικαίαρχ Ἀπολ γεωγ.
μην. φύλ. 2. σελ. 27.

μι τὸ ὄνομα αὐτῆ τῆ Κενταύρου.*) Ἡμεῖς ἀνεβήκαμεν ἐκεῖ κατόπιν ἀπὸ μίαν λιτανείαν νεανίσκων, οἵτινες πηγαίνουσι κάθε χρόνον ἐν ὀνόματι μιᾶς πλησιοχώρου πολιτείας νὰ προσφέρωσι μίαν θυσίαν εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῶν Θεῶν. με ὅλον ὅπῃ εἶμασον εἰς τὴν μέσην τῆ καλοκαιρίας, καὶ ἡ ζέση ἦτον ὑπερβολικὴ εἰς τὰς πρόποδας τῆ ὄρου, ὑπεχρῶθημεν νὰ σκεπαθῶμεν κατὰ τὴν καὶ ἐκεῖνοι, με μηλωτάς, αἰδοῦνται τῆ ἀληθείᾳ τινὰς ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ ὕψος μίαν δριμυτάτην ψύχραν, ἡ ἐπαφῆτης ὁμως ἐξαθενεῖ τρόπον τινὰ ἐξ αἰτίας τῆς ὑπερτάτης θείας, ὅπῃ παρασάινει ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο αἰ πεδιαδες τῆς Θεσσαλίας.

*) Ἄνωθε τῆς χαριεσάτης χώρας Πορταρίας (ἣτις ἔχει, δίκαιον νὰ μεγαλαυχῆ ὡς τερπνοτέρα ἀπασῶν τῶν ἐκεῖσε διὰ τε τὴν τοποθεσίαν, καὶ τὰς ψυχροτάτας καὶ διειδεσάτας δύο πηγὰς τῆ ποταμῆ, καλεμένη τὴν σήμερον Μάννα) κεῖται ἡ ὑψηλότερα κορυφὴ τῆ Πηλίας λεγομένη Πηλασίδι, περὶ τῆς Πηλίας εἶδεν, ἡ Πηλίας ἴδιον. ἐκεῖ εἶναι ἐν σπήλαιον εὐρυχωρότατον με χωρίσματα διάφορα μέσα. καὶ ἐπειδὴ σώζεται αὐτὸ τὸ ἴχνος τῆς φερωνύμε ὀνομασίας τῆ Πηλίας μέχρι τῆ νῦν, ἄνθρωποι ἦτον συγχωρημένοι, ἐγὼ ἤθελεν εἰπῶ ὅτι ἐκεῖ ἴσως ἔγιναν οἱ γάμοι τῆ ἡρώος αὐτῆ καὶ τῆς Θέτιδος, καὶ τότε ὑποτιθεμένη, ἔπεται καὶ ὁ Κενταυρος Χείρων ἐκεῖ καὶ ἀνέδρεψε τὸν Ἀχιλλέα, ὡς εἰς ἐγνωσμένον εἰς τὰς γονεῖς τε τερπνὸν, ὑγιεινὸν, καὶ παρήμερον τόπον.

„Τὸ ὄρος εἶναι σκεπασμένον, ἀπὸ πεύκης, κυπαρίσσια, κέδρας, καὶ ἀπὸ διάφορα εἶδη δένδρων, (α) καὶ φυτὰ ὅπῃ μεταχειρίζεται κατ' ὑπερβολὴν ἢ ἰατρικῇ. (β) μάς ἔδειξαν μίαν ῥίζαν, τῆς ὁποίας ἡ εὐωδία πλησιάζουσα ἐκείνην τῆ θυμάρου, εἶναι λέγουσι θανατηφόρος εἰς τὰ φύδια, καὶ ὅταν τὴν βράσῃ τινὰς μετ' κρασί, ἰατρύει ἀπὸ τὰ δαγκάματάτων. (γ) εὐρίσκεται ἐκεῖ ἓνα δένδρακι, τῆ ὁποία ἡ ῥίζα εἶναι ἰατρικῇ εἰς τὴν ποδάγραν, ἢ φλάδαις εἰς τὸν κώλυκα, καὶ τὰ φύλλα εἰς τὸν πονόματον. (δ) τὸ μυζήριον ὁμῶς τῆς κατασκευῆς, τὸ ἱξεύρει μόνον μία γενεὰ, ἣτις καυχᾶται νὰ τὸ παρεδόθη ἀπὸ πατέρα εἰς υἱόν, ἐκτῆ Κενταύρου Χείρωνος, εἰς τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἀνάγει τὴν ἀρχαιότητάτης, καὶ δὲν πέρνει κῆμμίαν πληρωμὴν, σοχαζομένη πῶς εἶναι ὑπόχρεη νὰ ἰατρύει δωρεὰν τὰς ἀρρώστους ὅπῃ ἔρχονται ζητῶντες τὴν συνδρομὴν τῆς.

„Κατελθόντες ἀπὸ τὸ βουνὸν κατόπιν ἀπὸ τὴν λιτανείαν, ἐπροσκαλέσθημεν εἰς τὸ συμπόσιον, τὸ ὁποῖον τελειώνει τὴν ἱεροπραξίαν. εἶδαμεν ἔπειτα ἓνα εἶδος χορῶν ξεχωριστὸν εἰς μερικὰ γένη

α) Δικαίαρχ. ἀπ. γεωγ. μιν. τόμ. 2. σελ. 27.

β) Ὁ αὐτὸς αὐτόθ. σελ. 30. Θεόφρ. ἰς. βοταν. βιβ. 4. κεφ. 6. σελ. 307. καὶ βιβ. 9. κεφ. 15. τελ. 1117.

γ) Δικαίαρχ. αὐτόθ. σελ. 28.

δ) Ὁ αὐτὸς αὐτόθ. σελ. 30.

γένη τῆς Θεσσαλίας, καὶ πολλὰ ἀρμόδιον εἰς τὸ
 νὰ διεγείρῃ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν προσοχὴν τῶν κα-
 τοίκων τῆ κάμπῃ. (α) ἕνας Μάγνης (1) ἔρχεται εἰς
 τὸ μέσον μετὰ τὰ ἄρματα, τὰ βάλκει εἰς τὴν
 γῆν, καὶ μιμῆται τὰς χειρονομίας καὶ τὰ κινήμα-
 τα ἑνὸς ἀνδρῶπος, ὅστις ἐν καιρῷ πολέμου, σπείρει
 καὶ γεωργεῖ τὸ χωράφι. ὁ φόβος εἶναι ἐντετυ-
 πωμένος εἰς τὸ μέτωπόν τε, γυρίζει τὸ κεφάλιν τε
 εἰς κάθε μέρος, βλέπει μακριὰ ἕναν στρατιώτην
 ἔχθρὸν, ὅστις παχίζει νὰ ἐπιπέσῃ αἰφνιδίως ἐπά-
 νω τε, παρυσὺς αὐτὸς ἀρπάζει τὰ ἄρματα,
 πολεμεῖ τὸν στρατιώτην, τὸν νικᾷ, τὸν δένει εἰς τὰ
 βόδια, καὶ τὸν διώκει ἔμπροσθέν τε. ὅλα αὐτὰ
 τὰ κινήματα τελειῶνται μετὰ ἀναλογίαν κατὰ τὸν
 ἦχον τῆς φλόερας.

„ Ἀκολουθῶντες τὴν ὁδοιπορείαν μας, ἐφθά-
 σαμεν εἰς τὸ Συκῆριον (2) αὐτὴ ἡ πόλις θεμένη ἐ-
 πάνω εἰς ἕνα λόφον εἰς τὰς πρόποδας τῆ Κισά-
 βη, ἀπολαμβάνει τὴ θεῖαν εὐφρόνων πεδιάδων. ἡ
 καθαρότης τῆ ἀέρος, καὶ ἡ ἀφθονία τῶν νερῶν,
 τὴν κατασαίνουσιν ἕνα ἀπὸ τὰ ἡδονικώτερα καθίσ-
 ματα τῆς Ἑλλάδος. (β) ἐκεῖθεν ἕως τὴν Λάρισσαν*
 ὁ τόπος εἶναι εὐκαρπὸς, καὶ πολλὰ κατοικημένος,

α) α) Ξενοφ. ἀναβ. Κύρ. βιβ. 6. σελ. 371.

1) Βολιώτης. 2) Κεσερλί,

β) Λιβ. βιβ. 42. κεφ. 54.

* Ὁ Ὅμηρος τὴν ὀνομάζει Ἀργὸς Πελασγικόν, καὶ ὁ
 Στράβων Θεσσαλικόν.

φαίνεται πῶς εἶναι χαριέστερος ὅσον πλησιάζει τινὰς εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, ἣτις νόμιζεται δικαίως ἢ πρώτη καὶ πλησιωτέρα τῆς Θεσσαλίας. Τὰ ἔξωτης εἶναι κολισμένα ἀπὸ τὴν Σαλαμβρίαν, ἣτις κυλίει κοντὰ εἰς τὰ τείχητης νερὰ κατ' ὑπερβολὴν καθαρά. (α)

„Ἡμεῖς ἐκονεύσαμεν εἰς τὸν Ἀμύντωρα, καὶ ἠύραμεν εἰς τὸ σπῆτι τὰ ὅλας τὰς ἀγαθιάσεις ὅπῃ ἐπροσμέναμεν ἀπὸ τὴν παλαιὰν φιλίαν, ἣτις τὸν ἐσυνέδενε μὲ τὸν πατέρα τῷ Φιλῶτα.

ΚΟΙΛΑ΄Σ ΤΩΝ ΤΕΜΠΩΝ.

„Εἶμασον ἀνυπόμονοι νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὰ Τέμπη*, Αὐτὸ τὸ ὄνομα, κοινὸν εἰς πολλὰς κοιλάδας ὅπῃ εὐρίσκει τινὰς εἰς ἐκείνην τὴν τοποθεσίαν, φανερώνει μερικώτερον ἐκείνην ὅπῃ σχηματίζει πλησιάζοντας ὁ Ὀλυμπος μὲ τὸν Κίσαβον. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη μεγάλη ὁδὸς διὰ νὰ πηγαίνη τινὰς ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν εἰς τὴν Μακεδονίαν. ὁ Ἀμύντωρ ἠθέλησε νὰ μᾶς συνοδεύσῃ. Ἐπιάσαμεν ἓνα πλοιάριον, καὶ τὴν αὐγὴν ἀνήχθημεν εἰς τὴν Σαλαμβρίαν, τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ τῷ Με-

α Πλίν. βιβ. 4. κεφ. 8. τόμ. 1. σελ. 200.

*) Παμπᾶς.

ταγειτινώνας, (τῆ τριακοσῆ ἰβλίσ τῷ 375. πρὸ χριστῷ) Παρευθὺς μᾶς ἐφάνησαν πολλαὶ πόλεις καθὼς τὰ Φάλανα, (1) ἢ Γυρτώνη, (2) αἰ Εἰλατίαι. (3) Τὸ Μόψιον, (4) καὶ ἡ Ὀμόλις. (5) μερικαὶ θεμέται εἰς τὰς ἄχθας τῆ ποταμῶ, καὶ μερικαὶ εἰς τὰ πλησιόχωρα ὑψι(α) ἀφ' ἧ ἐπεράσαμεν τὰς προχοᾶς τῆ Τιταρησίς (6) ποταμῶ, τῆ ἑποῖς τὰ νερὰ εἶναι ὀλιγώτερον λαμπρὰ ἀπὸ ἐκεῖνα τῆς Σαλαμβριάς (β) ἐφθάσαμεν εἰς τὰς Γόννας *) ὅπῃ ἀπέχουσι τῆς Λαρίσης περίπε 160. σταδία (γ) ἐκεῖ ἀρχινᾷ ἡ κοιλάς, καὶ ὁ ποταμὸς συσφίγγεται μεταξὺ τῆ Κισάβη ὅπῃ εἶναι ἐκδεξιῶν τε, καὶ τῆ Ὀλύμπη ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ἀριζεράντη, ἔπερ

1) Διριλί. 2) Μπαλαμῆτι. 3) Καζρί. 4) Μακρουχῶρι. 5) Κάσρον τῆς Ὀραίας 6) Σαραντοπόρου.

α) Λίβ. βιβ. 42. κεφ. 61.

β) Ὀμηρ. Ἰλ. β'. στίχ. 754. Στράβ. βιβ. 9. σελ. 441.

*) Κατὰ τὴν περιγραφὴν ὅπῃ κάμνει ὁ συγγραφεὺς, φαίνεται πῶς νὰ ἦτον οἱ Γόννοι κάτω ἀπὸ τὸν προφήτην Ἡλίαν, εἰς τὰ ἀριζερὰ τῆς Σαλαμβριάς, ἐκεῖ ὅπῃ ὀνομάζεται τῶρα Μετόχι, ἐπειδὴ ἐκεῖ συσφίγγεται ὁ ποταμὸς, ὁ τόπος αὐτὸς ἐξουσιάζεται ἀπὸ τὴν Ράφανη.

γ) Λίβ. βιβ. 45. κεφ. 1.

τὸ ὕψος εἶναι ὑλίγον περισσότερον ἀπὸ δέκα σάδια. §).

Κατὰ μίαν ἀρχαίαν παράδοσιν, ἕνας σεισμὸς ἐξεχώρισεν αὐτὰ τὰ βενά, καὶ ἀνοίξε τὴν διόδον εἰς τὰ νερά ὅπῃ ἐσκέπεζον τὰς πεδιάδας. (α) εἶναι τὴν ἐλάχιστον ὁμως βέβαιον, ὅτι ἂν ἐσφαλῶσαν αὐτὸν τὸν δρόμον, ἢ Σαλαμβριά δὲν ἤμπορῆσε πλέον νὰ ἔχη ἕξοδον· ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ ποταμὸς ὅπῃ δέχεται, εἰς τὸ τρέξιμόν τε πολλὰ ποτάμια, τρέχει εἰς ἕναν τόπον, ὅστις ὑψῆται βαθυμυδὸν ἀπὸ τὰς ὄχθας τε, ἕως εἰς τὰς λόφους καὶ εἰς τὰ βενά, ὅπῃ περιτριγυρίζουσιν αὐτὴν τὴν τοποθεσίαν.

§) Ὁ Πλέταρχος (Παῦλ. Αἰμύλ. τόμ. α. σελ. 263) διηγεῖται μίαν ἀρχαίαν ἐπιγραφὴν, διὰ τῆς ὁποίας φαίνεται, ὅτι ὁ Ξεναγόρας ἤρε τὸ ὕψος τῆ Ὀλύμπου δέκα σάδια, καὶ ἕνα πλέθρον, παρὰ τέσσαρας πόδας. Τὸ πλέθρον, κατὰ τὸν Σείδαν, ἦτον τὸ ἐκτετατότερον τῆ σαδία, καὶ ἐπομένως δεκαπέντε ὀργυιαῖς τέσσαρας πόδας, καὶ ἕξ δάκτυλα. εὐγαλε τὸς τέσσαρας πόδας, μένουσιν δεκαπέντε ὀργυιαῖ, ἀπὸ ὁποίας προσιδέμεναι εἰς ταῖς 94. ὅπῃ δίδουσι τὰ δέκα σάδια, μένει τὸ ὕψος τῆ Ὀλύμπου 960. ὀργυιαῖς. ὁ κύρ. Βερνέλης τὸ ἤρην 1017. ὀργυιαῖς. (Μπιερφ. ἐποχ τῆς φύσ. σελ. 303.) διὰ νὰ ἰξεύρη ὁ ἀναγνώστης πόσον εἶναι ἡ ὀργυιά καὶ τὰ λοιπὰ μέτρα, ἄς ἰδῆ τὴν γεωγ. τῶν Δημητρίων φύλ. 21.

α) Ἡρόδοτος βιβ. 7. κεφ. 129. Στραβ. βιβ. 9. σελ. 430.

Διὰ τῆτο ἔλεγον ὅτι, ἂν οἱ Θετταλοὶ δὲν ὑπε-
τάττοντο εἰς τὸν Ξέρξην, αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν ἤ-
θελεν ἀποφασίσῃ νὰ ἐξεσιάσῃ τῆς Γόννας, καὶ νὰ
κτίσῃ ἐν ἀδιαπέρασον ἐμπόδιον εἰς τὸν ποτα-
μόν. (α)

Αὕτῃ ἡ πόλις εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ἀξιό-
λογος διὰ τὴν τοποθεσίαν της. εἶναι τὸ κλειδί
τῆς Θεσσαλίας, πρὸς τὸ μέρος τῆς Μακεδωνίας,
(β) καθὼς αἱ Θερμοπύλαι εἶναι πρὸς τὸ μέρος
τῆς Φωκίδος.

Ἡ κοιλάς ἐκτείνεται ἀπὸ Μεσημβρίαν εἰς Ἀρκ-
τον (γ) τὸ μεγαλύτερον πλάτος της εἶναι κον-
τὰ δύομισυ στάδια, (δ) περίπε τῶν 236 ὀργυῶν,
κὺτὸ τὸ πλάτος ὅμως ἐλαττῆται ἐνίοτε, εἰς τρό-
πον ὅπερ δὲν φαίνεται νὰ εἶναι περισσότερον ἀπὸ
100 ποδιάρια. (ε) *

α) Ἡρόδοτ. αὐτόθι. κεφ. 130.

β) Διβ. βιβ. 42. κεφ. 67.

γ) Ποκόκ. τόμ. γ. σελ. 152. σημ. τῆς μ. Στβάρεδ.

δ) Πλίν. βιβ. δ. κεφ. ἡ. τόμ. α. σελ. 200. Διβ. βιβ. 44.
κεφ. ε.

ε) Σειμ. τῆς μ. σταρεδ.

ζ) Πλίν. αὐτόθι. Αἴλιαν. ποικίλ. 15. βιβ. γ. κεφ. α. Πε-
ρίξαν. αὐτόθι. Σαλμασ. εἰς Σολιν. σελ. 583.

* „Ὁ κύρ. Πάβ εἰς τὴν Γεοργιάντη τῆς Ἑλλάδος
„τόμ. α. σελ. 32. λέγει περὶ τῶν Τεμπῶν ταῦτα.

Τὰ ὄρη εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ πλατάνης, λεύ-
καις, καὶ μελίσς μιᾶς ἑξαισίς ὠραιότητος. (α) ἀπὸ
τῆς πρόποδάς των ὑπεκλάμπουσι πηγὰς διειδεδεσάτων

„ Οἱ ἀρχαῖοι μᾶς ἄφησαν τέσσαρας περιγραφὰς τῶν
„ Τεμπῶν, αἱ τῆ Πλινίῳ καὶ τῆ Αἰλιανῶ εἶναι καθαρώς
„ μυθῶδεις, αἱ τῆ Τίτου Λιβίου, καὶ τῆ Οὔβιδίῳ εἶναι
„ ἀκριβῶς σύμφωνοι μετὰ τὴν ἀλήθειαν. Οἱ νεώτεροι
„ περιγιγνῆται, καὶ οἱ καταγράφαντες τὰ ὑπομνήματά
„ των ὡς ὁ μπαρῶν Τότ, ἦσαν τόσον ἀμαθεῖς εἰς τὴν
„ ἀρχαίαν γεωγραφίαν, ὅτῃ συντυχαίνουσιν ἀδιακόπως
„ διὰ τὰ Τέμπη ὡσὰν διὰ μίαν Τερπνὴν Πεδιάδα.
„ Ἐν καιρῷ ὅτῃ ὁ Αἰλιανός, ὅστις μετὰ ὅλον ὅτῃ τὰ
„ ὑπερεξεθείασε τόσον, προσδιορίζει τὸ πλάτος των
„ μόνου ἑνα πλέθρου, ἢ περίπε δεκαπέντε ὄργυιῶν.
„ Λοιπὸν δὲν εἶναι μεγίστη ματαιοφροσύνη εἰς τὴν ὁποίαν
„ ἔπεισον διδόντες τὸ ὄνομα Τερπνῆς πεδιάδος εἰς
„ ἑνα κατὰ σενον δεκαπέντε ὄργυιῶν πλάτος;

Πίπτει ὁμοίως εἰς παραλογισμόν, λαμβάνωντας τὸ μέ-
ρος ἀντὶ τῆ ὅλης. Ἀληθινῶς εἰς τὴν ἀρχὴν εἶναι σενὴ
ἢ κοιλάς, πλὴν ἀκολουθῶντας τὸ τρέξιμον τῆ Πηνεῶ
πλατύνεται καὶ ἐκτείνεται ἀμφοτέρωθεν, περισσότερον δὲ
εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην, ὅτῃ εἶναι καὶ πεδιάδες, τῶν
ὁποίων ἡ χλόη σερίζεται. εἶδον αὐτοψεί τὴν ἀπερι-
γραπτὸν ὠραιότητα ἐκεῖνος τῆ τόπῃ, ἔπιον καὶ νερὸν ἀπὸ

α) Θεόφρ. ἱσ. φυτ. βιβ. 4. κεφ. ζ'. Κατὰ ἐπιβαλ. Πηλ.
καὶ Θεοφ. Πλατ. εἰς Φλαμιν. σελ. 370. Η' σύχ. εἰς
Τέμπη

νερῶν ὡσάν τὸ κρυάλι. (α) καὶ ἀπὸ τὰς διακοπὰς ὅπῃ διαχωρίζουσι τὰς κορυφᾶς των, ἐκφεύγει ἕνας δροσερὸς ἀέρας, ὅπῃ τὸν ἀναπνέει τινὰς μὲς μίαν κρυφὴν ἕδονήν. Ὁ ποταμὸς παραδαίνει σχεδὸν πανταχῶς ἕναν ἡσυχον ῥᾶν, καὶ εἰς μερικὰ μέρη ἐναγκαλίζεται νησίδια, τῶν ὁποίων διαιω-

τὸ ὑπόγειον τῆς νᾶς τῆς Ἀφροδίτης, νῦν δὲ ἀγίας Παρασκευῆς. Δὲν ἔχει κόσμον τέχνης, ἀλλὰ τίς κοσμιωτέρα τῆς φύσεως; Ὁ κύρ Πάβ πρέπει νὰ εὕρη ἀπὸ τὸ Βόρειον φροντιστήριον, νὰ γίνῃ αὐτόπτης τῆς τοποθεσίας ἐκείνης, καὶ τότε πειθόμενος, ἀνυπερθέτως θέλει ὁμολογήσει ὡς ὁ Τότ, τὴν ὑπεροχὴν των ἀπὸ καθεῖς ἄλλης. εἶδὲ καὶ ἀπιστῆ εἰς τὰς αὐτόπτας, καὶ λογομαχεῖ ἰσχυρογομονῶν, εἶναι ἄδικος. „Λέγει ἔτι πῶς ἠρώτησεν ἕναν Ἑλληνα (ὅστις ἴσως νὰ ἦτον κρεωπώλης.)

„ Τί ἤθελε κάμη τὸ ἔθνοςτε ἂν ἤθελε λάβῃ τὴν πρῶτην, τὴν τε λαμπροτητα;

Ἐκεῖνος τάχα νὰ ἀπεκρίθῃ ὅτι, πρῶτον κινήματα ἤθελεν εἶσαι νὰ σφάξῃ τὰς μὴ ὀρθοδόξους. καὶ δράττεται λαβῆς πρὸς γενικὴν τῶν Ἑλλήνων κατηγορίαν.

Ὁ μοιάζει τῆτο ὡσάν νὰ ἐρωτήσῃ τινὰς τὰς ἐν Βυκκρεσίῳ ἀρματοποιὸς Γερμανὸς, ποῖα ψηφίσματα ἔχουσι νὰ ἐκδαθῶσιν εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τὸ βελευτήριον τῆς πατρίδος των; καὶ ἡ ἀκέρση, ὅτι πρῶτον θέλει εἶναι τὸ νὰ κοπῶσιν οἱ πόδες ὅλων ἐκείνων ὅπῃ δὲν ἀρματηλατῶσι. καὶ ἐδῶ ἀπὸ τῆς μέρης τὸ ὅλου κατακρίνει.

*) Αἴλιαν, ποικ. ἰς. βιβ. γ'. κεφ. α'.

νίζει τὴν πρασινάδα. (α) σπύλαια ἔμπεφωλευμένα εἰς τὰ πλευρὰ τῶν βενῶν, (β) τεμάχια χλόης δεμένα εἰς ἀμρότερα τὰ μέρη τῆ ποταμῶ, φαίνονται νὰ εἶναι τὸ καταφύγιον τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἡδονῆς. Ἐκεῖνο ὅπῃ μᾶς ἐξέπληττε περισσότερον, ἦτον ἡ μιᾶς λογιῆς συμμετρία εἰς τὸν διαμοιρασμὸν τῶν καλλωπισμάτων ὅπῃ ἐσόλιζον ἐκεῖναις ταῖς μοναξίαις. Ἀλλὰ χόσε ἡ τέχνη βιάζεται νὰ μιμηθῆ τὴν φύσιν, ἐδῶ ἡθελεν εἰπῆ τινὰς, ὅτι ἡ φύσις θέλει νὰ μιμηθῆ τὴν τέχνην. Αἱ δάφναι καὶ διάφορα δενδριδίων εἶδη, σχηματίζουσι ἀφ' ἑαυτῶν τῶν λίκνα (Γ) καὶ μικρὰ πυκνώματα, καὶ κάμνεν ἕνα ὠραῖον δασύφυτον, μὲ τὰ χειρόβολα τῶν δασῶν κειμένων εἰς τὰς πρόποδας τῆ Ὀλύμπου. (γ) οἱ βράχοι εἶναι σκεπασμένοι ἀπὸ ἕνα εἶδος κισσῶ, καὶ τὰ δένδρα σολισμένα μὲ φυτὰ ὅπῃ περιτριγυρίζουσι τὸν κορμόντας, (δ) περιπλέκονται εἰς τὰς κλάδας τῶν, καὶ κρέμονται ὡσανὺ κλώσια καὶ φένταις. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, τὸ πᾶν, εἰς αὐτὰς τὰς ὠραῖας τόπους παραζαίνει τὸν πλέον χαροποιὸν ὠραϊσμόν, πανταχόθεν τὸ μάτι φαίνεται νὰ ἀναπνέῃ τὴν δρασίαν, καὶ ἡ ψυχὴ νὰ δέχεται ἕνα πνεῦμα ζωῆς, ὅπῃ ἀνανεώνεται διὰ πάντα.

α) Ποκόκ αὐτόθι.

β) Σημ. μ. σαρδ.

γ) Σημ. μ. σαρδ.

δ) Ἀλλιαν. ποιη. ἰς βιβ. γ'. κεφ. α'. Πλίν. βιβ. ἰς'. κεφ. 44. τόμ. β'. σελ. 41.

1) Κενταύρις.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν αἰσθητήρια τόσον ζωντανά, κατοικῶσιν ἓνα κλίμα τόσον ζεσόν, ὅπῃ δὲν πρέπει ὕποπόρησι τινὰς διὰ τὴν ἐνδόμυχον κίνησιν ὅπῃ αἰσθάνονται εἰς τὴν θεωρίαν, καὶ σχεδὸν εἰς τὴν ἐνδύμωσιν ἐκείνης τῆς τερπνοτάτης κοιλάδος. Εἰς τὴν ζωγραφίαν ὅπῃ ἐσχέδιασα τώρα, πρέπει νὰ προσεδῆ, καὶ ὅτι ἐν καιρῷ ἀνοίξεως εἶναι χρωματισμένη ἀπὸ ἀνθη, καὶ ἓνας ἄπειρος ἀριθμὸς πτερωτῶν, κάμνει νὰ ἀκάνωται κελαδίσματα ἐκεῖ, (α) εἰς τὰ ὅποια ἡ μοναξία καὶ τὸ καλοκαίρι φαίνεται νὰ δανείζωσι μίαν μελωδίαν παθητικοτέραν, καὶ πλέον καταλυτικὴν.

Ἐν τούτῳ ἀκολουθήσαμεν βραδέως τὸ τρέξιμον τῆς Σαλαμβριάς, καὶ τὰ βλέμματά μας, μετ' ὅλον ὅπῃ ἦτον ἀπηλωμένα εἰς ἓνα πλῆθος ἡδονικῶν θεαμάτων, ἐπανήρχοντο πάντοτε ἐπάνω εἰς τὸν ποταμὸν αὐτόν. Τώρα ἔβλεπα τὰ κύματά τε νὰ σπινθηρίζωσιν ἀνάμεσα εἰς τὰ κλαδάκια, ἀπὸ τὰ ὅποια αἱ ὄχθαι τε εἶναι σκιασμέναι, (β) τώρα πλησιάζοντας εἰς τὴν ἀκρὴν, ἐπατηρῶσα τὸ ἡσυχον τρέξιμον τῶν ρείθρων τε, (γ) τὰ ὅποια ἐφαίνοντο νὰ συναυτοσπινθηρίζονται, καὶ νὰ γεμίζωσι τὸν δρόμον τε χωρὶς σύγχισιν, καὶ

α) Πλίν. βιβ. δ'. κεφ. η'. τόμ. α'. σελ. 200.

β) Ὁ αὐτὸς αὐτόθι.

γ) Αἴλιαν. ποικ. ἰς. βιβ. γ'. κεφ. α'. Προκόπ. βιβ. δ'. κεφ. γ'. σελ. 72.

χωρὶς βίαν. Ἐγὼ ἔλεγον τὸν Ἀμύντωρα, τοιαύτη εἶναι ἡ εἰκὼν μιᾶς καθαράς, καὶ ἡσύχης ψυχῆς, καὶ ἀρεταί της γεννῶνται ἐτάταις ἀπ' ἐκείναις, αὐταὶ ἐνεργῶσιν ὅλαι ἐκ συμφώνων, καὶ χωρὶς κρότον. ἡ ξένη σκιά τῆ ἐλαττώματος ταῖς κάμνει μόνη νὰ εἰλβῶσιν, ἐξ αἰτίας τῆς ἀντιπάσεως της. Ὁ Ἀμύντωρ μὲ ἀπεκρίθη, τώρα θέλω σὲ δεῖξει τὴν εἰκὼνα τῆς φιλοδοξίας, καὶ τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα ὅπως ἐπιφέρει.

„Τότε μὲ ὠδήγησεν εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ σενώματα τῆ Κισιάβη, ὅπως ἄδεται πῶς νὰ ἐγίνεν ἡ μάχη τῶν Τιτάνων ἐναντίον τῶν θεῶν. ἐκεῖ ἓνας ὀρηκτικὸς χεῖμαρος κρημνίζεται εἰς ἓνα αὐλάκι ἀπὸ βράχης, τὸς ὁποῖους κενεῖ μὲ τὴν βίαν τῶν πτώσεων τῆ. Ἐπροχωρήσαμεν εἰς ἓνα μέρος, ὅπως τὰ κύματα τῆ ἰσχυρῶς συνεξαλμμένα, ἐξερευνήσαν νὰ βιάσωσιν ἓνα πέρασμα. αὐτὰ συνεκτυπῶντο, συνυψώνοντο, καὶ ἐπιπτον μυκώμενα εἰς ἓνα χονευτήριον, ὅπωςθεν ἐτεινάζοντο μὲ μίαν νέαν μαυίαν, διὰ νὰ συναντιθλασθῶσιν ἐτάτα ἐναντίον ἐκείνων εἰς τὸν ἀέρα.

„Ἡ ψυχὴ μὲ ἐκαταγίνετο εἰς αὐτὸ τὸ θέαμα, ὅταν ἐσύκωσα τὰ ὀμμάτιά μου τριγύρω μου, καὶ ἐξαναερέθην συνεσφιγμένος μεταξύ εἰς δύο κατάμαυρα βανά, πετρῶδη, καὶ διαχωρισμένα καθ' ὅλον τὸ ὕψος τῶν ἀπὸ βαθεῖς φάραγγας. κοντὰ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν, σύννεφα περιεπλανῶντο

βαρέως μεταξύ τῶν νεκρωσίων δένδρων, * ἢ ἐσέκοντο κρεμάμενα ἐπάνω εἰς τὰς ἀκάρπας κλάδους των. ὑποκάτω, εἶδα τὴν φύσιν εἰς ἐρύπια, τὰ κατακρημνισμένα βενά, ἦτον σκεπασμένα μετὰ τεμάχιάτων. καὶ δὲν ἐπαράσαινον ἄλλο, παρὰ βράχες ὑπερεξέχοντας, καὶ συγχισμένα δεμνιασμένους. ποῖα δύναμις ἄραγε συνέτριψε τὰς συνδέσμους τῶν παμμεγίστων αὐτῶν σωμάτων; ἄραγε ἡ μανία τῶν ἀνέμων; ἄραγε εἶναι ἀναποδογύρισμα τῆς γηίνης σφαίρας; ἄραγε εἶναι τῷ ὄντι ἡ τρομερὰ ἐκδίκησις τῶν θεῶν, ἐναντίον τῶν Τιτάνων; Τὸ ἀγὼ ἄλλὰ τέλος πάντων, εἰς αὐτὴν τὴν φρικκῶδη κοιλάδα, οἱ νικηταὶ ἔπρεπε νὰ ἔλθωσινὰ σοχαθῶσι τὴν εἰκόνα τῶν λειλασιῶν, διὰ μέσσω τῶν ὁποίων καταθλίβουσι τὴν γῆν.

„Ἐσπεδάσαμεν νὰ εὐγῶμεν ἀπ' ἐκείνης τῆς τόπης, καὶ παρευθὺς ἐφελκύθημεν ἀπὸ μελωδικῆς φθόγγου μιᾶς λύρας, (α) καὶ ἀπὸ φωνᾶς πλέον κατανοκτικῆς ἀκόμι. ἦτον ἡ δευρογία, ἡ γεννὴ ἀποσολὴ ὅπως οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν σέλλουσι ἀπὸ ἐννέα εἰς ἐννέα χρόνους εἰς τὰ Τέμπη. (β) Αὐτοὶ λέγουσιν ὅτι ὁ Ἀπόλλων ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν των μετ' ἕναν σέφανον, καὶ ἕνα κλαδί

*) Λέγονται τὰ κυπαρίσσια.

α) Πλέτ. περὶ μεσ. τόμ. 2. σελ. 1136. ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκαδ. τόμ. 13. σελ. 220.

β) Αἴλιαν. ποικ. ἰς. βιβλ. 3. κεφ 1.

δάφνης κομμένα ἀπ' αὐτὴν τὴν κοιλάδα, ἢ εἶναι δι' ἀνάμνησιν τῆς ἐνθυμώσεώς τε ὅπως κάμνυσιν τὴν πρεσβείαν, τὴν ὁποίαν ἐβλέπαμεν τότε. ἦτον συνδεμένη ἀπὸ διαλεγμένους Δελφίνας νέες, ἕκαμαν μίαν μεγαλοπρεπῆ θυσίαν, ἐπάνω εἰς ἓνα ὑψωμένον βῆμα κοντὰ εἰς τὰς ὄχθας τῆ Πηνεῶ, ἢ ἀφ' ἧ ἔκοψαν κλάδους ἐκ τῆς ἰδίας δάφνης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ θεὸς εἶχε σεφθῆ, ἐμίσευσαν ψάλλοντες ὕμνος.

„Εὐγαίνοντες ἀπὸ τὴν κοιλάδα, τὸ ὠραιώτατον τῶν θαμάτων ἐφάνη εἰς ἡμᾶς. Εἶναι μία πεδιάς σκεπασμένη ἀπὸ σπήτια ἢ δένδρα, ὅπως ὁ ποταμὸς (τῆ ὁποῖα τὸ αὐλάκι εἶναι φαρδύτερον, ἢ τὸ τρέξιμον ἡσυχώτερον) φαίνεται νὰ πολλαπλασιάζεται ἀπὸ ἀκείρας κόρφας. μερικὰ σάδια μακρὰν φαίνεται ὁ Θερμαϊκὸς κόλπος. (1) ἀπ' ἐκεῖθε παρασαίνεται ἡ χερσόνησος τῆς Παλλήνης (Κασάνδρας), ἢ μακρύτερα τὸ ὄρος Ἄδως τελειώνει τὴν μεγαλοπρεπέστατην αὐτὴν θεωρίαν. (α)

„Ἐσοχαζόμεθα νὰ ἐπιστρέψωμεν τὸ βράδι εἰς τὰς Γόννας, μία βιαία ἀνεμοζάλη μᾶς ὑπεχρέωσεν ὅμως νὰ περάσωμεν τὴν νύκτα εἰς ἓνα σπήτι, κείμενον εἰς τὸ παραθαλάσσιον. (ἐκεῖ εἶναι ἡ Φτέρη) τῆτο ἦτον ἐνὸς Θετταλῶ, ὅστις ἐπροσπαθεῖσε μὲ ἀγαλλίασιν νὰ μᾶς ὑποδεχθῆ. ἢ

α) Σημείωμα τῆς μ. Στεφάρδ.

(1) Κόλπος τῆς Θεσσαλονίκης.

μέ τὸ νὰ εἶχε διατρίψῃ μερικὸν καιρὸν εἰς τὴν αὐλήν τῆ βασιλέως Κότους, ἐν καιρῷ τῆ δειπνῆ, μᾶς ἐδιηγύθη κάποια ἀνέκδοτα ἀναγόμενα εἰς αὐτὸν τὸν ἡγεμόνα.

„Ὁ Κότους (μᾶς εἶπεν) εἶναι ὁ πλεσιώτερος, ὁ πλέον ἡδονικός, καὶ ὁ πλέον ἄκρατος ἀπ' ὅλης τῆς βασιλείας τῆς Θράκης. Ἐκτὸς ἄλλων εἰδῶν εἰσοδημάτων, αὐτὸς καρπᾶται κατ' ἔτος ἐπέκεινα τῶν διακοσίων ταλάντων (ἐν μιλιῶνι καὶ ὀγδοῶντα χιλιάδες γρόσια) ἀπὸ τῆς λιμένας ὅπῃ ἐξεσιάζει εἰς τὴν Χερσόνησον. (α) με' ὄλον τῆτο, ἀΐθησαυροί τε μόλις ἐξαρκῆσιν εἰς τὰς ὀρέξεις τε.

„Τὸ καλοκαίρι περιπλανᾶται εἰς τὰ δάση με' τῆς αὐλικῆς τε, ὅπῃ εἶναι κατεσκευασμένοι εὐμορφοὶ δρόμοι. εὐθύς ὅπῃ ἰδῆ εἰς τὰς ὄχθας τινὸς ποταμῆ κἀνένα θῶρι τερπνόν, καὶ σκιάσματα δροσερά, ἐκεῖ κατακάθεται, καὶ παραιτεῖται εἰς ὅλας τὰς ὑπερβολὰς τῆς τραπέζης. αὐτὸς εἶναι κατὰ τὸ παρὸν παρασυρμένος ἀπὸ μίαν παραφροσύνην, ὅπῃ δὲν ἠθελε διεγείρῃ ἄλλο, παρὰ χαμουγέλασμα, ἂν ἡ ἄνοια ἐνωμένη με' τὴν ἰσχύϊν, δὲν ἠθελε κατασαίνειν τὰ πάθη σκληρά. Ἰξεύρετε ποῖον εἶναι τὸ ὑποκείμενον τῆ ἔρωτός τε; ἢ Ἀΐθηνᾶ. αὐτὸς ἐπρόσαξε κατὰ πρῶτον μίαν ἀπὸ τὰς ἐρωμένας τε νὰ σολιθῆ με' τὰ παράσημα τῆς θεᾶς ἐκείνης, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μία παρο-

α) Δημοσθ. εἰς Ἀριστοκρ. σελ. 743.

μοία ἀπάτη ἐχρησίμευσε μόνον νὰ τὸν φλογίσῃ περισσότερο, ἀπεφάσισε νὰ νυμφευθῇ τὴν Θεάν. οἱ γάμοι ἐπανυγηρίδισαν μὲ τὴν πλέον ἔνδοξον μεγαλοπρέπειαν. ἐγὼ ἡμεν καλεσμένος. ἐπρόσμενε μὲ ἄκραν ἀνυπομονησίαν τὴν σύζυγόντα, προσμένωντάς τὴν ἐμέθυσεν, ἐπάνω εἰς τὸ τέλος τῆ συμποσίῃς, ἕνας ἀπὸ τῆς φύλακάς τε ἐπῆγε διὰ προσαγῆς τε εἰς τὴν σκηνὴν, ὅπῃ ἡ νυμφικὴ πασὰς ἦτον ἐτοιμασμένη, ἐπιστρέφωντας, ἔδωκε τὴν εἶδησιν πῶς ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ἦλθεν ἀκόμι. ὁ Κότυς τὸν διεπέρασε μὲ μίαν σαγίταν, ἣτις τὸν ὑσέρισε τὴν ζωὴν. ἕνας ἄλλος φύλαξ ἔπαθε τὰ ἴδια. ἕνας τρίτος, διδαχθεὶς ἀπ' αὐτὰ τὰ παραδείγματα, εἶπε πῶς εἶδε τὴν Θεάν, ὅπῃ ἦτον πλαγιασμένη, καὶ ἐπρόσμενε πρὸ πολλῶ τὸν βασιλέα, εἰς αὐτὰ τὰ λόγια, ὑποπτευόμενός τον πῶς ἀπόκτησε τὰς χάριτας τῆς συζύγου, ῥίπτεται μὲ μανίαν ἐπάνω τε, καὶ τὸν ξεσχίζει μὲ τὰ ἴδια χεῖρά τε. (α)

„Τοιαύτη ἦτον ἡ διήγησις τῆ Θετταλῆ. Ὑστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν, δύο ἀδελφοὶ Ἡρακλείδης καὶ Πύθων, ἔκαμαν συνομοσίαν κατὰ τῆ Κότυος, καὶ τὸν ἐφόνευσαν. οἱ Ἀθηναῖοι λαβόντες ἀλληλοδιαδόχως αἰτίαν τῆ νὰ καυχῶνται, καὶ νὰ κἀραποθῶνται δι' αὐτὸν, τῷ εἶχον προσφέρει

εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡγεμονείας τὸ ἕνα χρυσὸν
 σέφανον, μὲ τίτλον συμπολίτη. μετὰ τὸν θά-
 νατόν τε, ἀπέδωκαν τὰς ἰδίας τιμὰς εἰς τὰς φο-
 νεῖς τε. (α)

„Ἡ ἀνεμοζάλη διεσκορπίθη τὴν νύκτα. ὅ-
 ταν ἐξυπνήσαμεν, ἡ θάλασσα ἦτον εὐδία, καὶ
 ὁ ἕρανὸς γαληνὸς, ἐξαναγυρίσαμεν εἰς τὴν κοι-
 λάδα, καὶ εἶδαμεν τὰς ἐτοιμασίας μιᾶς ἐορτῆς ὅπῃ
 οἱ Θετταλοὶ πανυγηρίζουσι κάθε χρόνον, εἰς
 ἐνδυμήσιν τῷ σεισμῷ, ὅσις δίδοντας μίαν διόδον
 εἰς τὰ νερά τῷ Πηνεῷ, ἐξεκάλυψε τὰς ὥραις
 κάμπης τῆς Λαρίσσης.

„Οἱ κάτοικοι τῶν Γόννων, τῆς Ομόλιος, καὶ
 ἄλλων πλησιοχώρων πόλεων, ἤρχοντο ἀλλη-
 λοδιαδόχως εἰς τὴν κοιλάδα. Τὸ θυμίαμα τῶν
 θυσιῶν ἔκαε πανταχόθεν. (β) ὁ ποταμὸς ἦτον
 σκεπασμένος ἀπὸ πλοιάρια, τὰ ὅποια κατέβαι-
 νον, καὶ ἀνέβαινον ἀδιακόπως. ἤπλωναν τραπέζας
 εἰς τὰ δάση, ἐπάνω εἰς τὴν χλόην, ἐπάνω εἰς
 τὰς ὄχθας τῷ ποταμῷ, εἰς τὰ νησίδια, καὶ πλη-
 σίον εἰς τὰς πηγὰς ὅπῃ ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ βε-
 νά. Ἐνα ἰδιαιτερόν τι ὅπῃ ξεχωρίζει αὐτὴν τὴν
 ἐορτὴν εἶναι, ὅτι οἱ σκλάβοι ἀνακατώνονται ἐκεῖ
 μὲ τὰς αὐθέντας των, ἢ νὰ εἰπῶ καλλίτερον,

α) Δημοσθ. εἰς Ἀριστοκρ. σελ. 744.

β) Ἀθην. βιβ. ΙΔ. σελ. 639. Δίλικν. ποικίλ. ἰς. 194
 β. κεφ. Ι.

οἱ πρῶτοι δαλεϋόνται ἀπὸ τὰς δευτέρους. αὐτοὶ μετέρχονται τὴν νέαν ζάσιντας μὲ μίαν ἔλευθερίαν ὅπῃ καταντᾷ μερικάῖς φοραῖς εἰς ἀναίδειαν, ἣτις συμβάλλει νὰ κάμη ζωηροτέραν τὴν χαρὰν. εἰς τὰς ἀγαλλιᾶσεις τῆς τραπέζης ἐνώνοντο ἐκεῖναι τῆ χορῶ, τῆς μουσικῆς, καὶ ἄλλων πολλῶν γυμνασμάτων, τὰ ὅποια ἐπεκτάνθησαν πολλὰ ξώρας τὴν νύκτα.

„Ἐπερῆψαμεν τῇ μεθάρυιον εἰς τὴν Λαρίσσαν, καὶ μετὰ μερικάς ἡμέρας παρέση μία περὶσσις νὰ ἰδῶμεν τὸν πόλεμον τῶν ταύρων. εἶχα ἰδῆ παρομοίους εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος. (α) οἱ κάτοικοι ὁμως τῆς Λαρίσσης δείχνουσιν εἰς τὰ τοιαῦτα περισσοτέραν ἐπιδεξιότητα ἀπὸ τῶ ἄλλα γένη. ἡ σκηνὴ ἦτον εἰς τὰ πέριξ τῆς πόλεως. ἔδωσαν δρόμον πολλὰς ταύρας, καὶ ἄλλας τόσους καβαλαρέους, ὅπῃ τὰς ἠκολούθουν καὶ τὰς ἐκέντρωναν μὲ ἕνα εἶδος κονταρίου. πρέπει ὁ κάθε ἔφιππος νὰ προσηλῆται εἰς ἕναν ταῦρον, νὰ τρέχη εἰς τὰ πλάγια τῆ, νὰ τὸν βιάζη, καὶ νὰ τὸν ἀποφεύγη ἀδιακώπως, καὶ ἀφ᾽ ἧ ἠθέλεσῶσι τὰς δυνάμεις τῆ ζωῆ, τὸ ἀρπάζει ἀπὸ τὰ κέρατα, καὶ τὸ ρίπτει εἰς τὴν γῆν. χωρὶς νὰ ξεπερῆσῃ ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ ἄλογον. Ἐνίστε πηδᾷ ἔπάνω εἰς τὸν

α) Πλίν. βιβ. η. κεφ. 45. τόμ. I σελ. 472. Στετόν. εἰς Κλαύδ. κεφ. κα. Ἡλίόδ. Αἰθιοπ. βιβ. ΙΟ. σελ. 498. Σαλμασ. εἰς Πολλίαν, σελ. 286,

ΚΟΙΛΑΣ ΤΩΝ ΤΕΜΠΩΝ 161

τὸν ταῦρον ἀφρίζοντα ἀπὸ μανίαν, καὶ μὲ ὄλατὰ βίαια τεινάγματα ὅπῃ δοκιμάζει, τὸν ρίπτει κατὰ γῆς ἐπ' ὄψιν ἐνὸς ἀπείρου πλήθους θεατῶν, οἵτινες πανυγυρίζουσι τὸν θρίαμβόν τε.

„Ἡ διοίκησις αὐτῆς τῆς πόλεως εἶναι εἰς τὰ χέρια μερικῶν προεσῶτων, οἵτινες ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν λαόν, καὶ νομίζουσι τὸν ἑαυτῶν ὑπόχρεων γὰρ τὸν κολακεύουσι, καὶ γὰρ συσιάζουσι τὸ καλόν τε εἰς ταῖς φαντασίαις τε. (α)

„Οἱ φυσιολόγοι προτείνουσιν ὅτι, ἀφ' ἧ ἐδόθη δρόμος εἰς τὰ ἰσάμενα νερά ὅπῃ ἐσκέπαζον πολλὰ μέρη εἰς τὰ περίξ αὐτῆς τῆς πόλεως, ὁ ἀὴρ κατέστη καθαρώτερος, καὶ πλέον ψυχρός. αὐτοὶ ἐκδέττουσι δύο ἀποτελέσματα πρὸς ἐμπέδωσιν τῶν δογμάτων τῶν. αἱ ἐλαίαι ἐκαρποφοροῦσαν ὑπερβαλλόντως εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, τὴν σήμερον δὲν ἠμποροῦσι γὰρ ἀντιτείνωσιν εἰς τὴν δριμύτητα τῶν ἐκεῖσε χειμώνων, καὶ τὰ ἀμπέλια παγώνουσι πολλὰ συχνᾶ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐγένετο ποτὲ ἄλλοτε. (β)

„Ἡμεῖς εἴμασον ἤδη εἰς τὸ φθινόπωρον, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ καιρὸς εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠραιώτατος εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἐκτείνεται ἐπὶ πολὺ, (γ) ἐπεριήλθομεν κάμπους πλησιοχώρους πόλεις. ἢ σιγμὴ ὅμως τῶ κινήμῃ μας φθάνων

α) Ἀριστ. ἢ Δημοκρ. βιβ. 5. κεφ. 6. τόμ. 2. σελ. 394.

β) Θεόφρ. περὶ αἰτ. φυτ. βιβ. 5. κεφ. 20.

γ) Ὁ αὐτὸς ἰδ. φυτ. βιβ. 3. κεφ. 7.

τας, ἀπεφασίσαμεν νὰ περάσωμεν ἀπὸ τὴν Ἡ-
πειρον, καὶ ἐπήραμεν τὸν δρόμον τῶν Γόμφων. (1)
πόλις κειμένη εἰς τὰς πρόποδας τῆ Πίνδος.

Τέλος τῆ λε. Κεφαλαίς.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Λ Σ'.

Ὀδοιπορεία τῆς Ἡΰπειρος, τῆς Ἀκαρνανίας,
καὶ τῆς Διτωλίας. μαντεῖον τῆς Δωδώνης.
πήδημα τῆς Δευκάδος.

Τὸ ὄρος Πίνδος, διαχωρίζει τὴν Θεσσαλίαν ἀπὸ τὴν Ἡΰπειρον, τὸ διεπεράσαμεν παραπάνω ἀπὸ τὰς Γόμφους (α) καὶ ἐμβήκαμεν εἰς τὸν τόπον τῶν Ἀΰθαμάνων (τὰ Ἀΰγραφα) ἀπ' ἐκεῖ ἤμπορέσαμεν νὰ πιγαίνωμεν εἰς τὸ μαντεῖον τῆς Δωδώνης ἐπειδὴ δὲν εἶναι μακρὰν. Ξεχωριστὰ ὁμως ὅπῃ ἔπρεπε νὰ περάσωμεν βενὰ σκεπασμένα ἤδη ἀπὸ χιόνι, καὶ ὁ χειμὼν εἶναι δριμύτατος εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. (β) *) Εἶχαμεν ἰδῆ τό-

(1) Σταγοὶ Καλαμπάκα.

α) Λίβ. βιβ. 32. κεφ. 14.

β) Ὀμηρ. Ἰλιάδ. β. σίχ. 750.

*) Ἡ μαρτυρία τῆ Ὀμήρου ὅπῃ ἀναφέρει ἐδῶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἃς μοι εἶναι συγχωρημένου νὰ εἰπῶ, ὅτι εἶναι δι' ἄλλην Δωδώνην.

„Γενεὺς δ' εἶχ' Κύφου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας,

„Τῶδ' Ἐνιῆνες ἔποντο μενεπτόλεμοίτε Περαϊβοί,

„Οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,

„Οἷτ' ἀμφ' ἡμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο.

σα μαντεῖα εἰς τὴν Βοιωτίαν ὅπῃ μᾶς ἐπροξενῶσαν περισσοτέραν ἀηδίαν, ἢ περιέργειαν. ἀπεφασίσαμεν νὰ πηγαινῶμεν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ἀμβρακίαν (Ἀ΄ρταν) ἀπὸ ἑναυ δρόμον πολλὰ σύντομον, πλὴν ἀρκετᾶ σκληρόν. (α)

», Αὐτὴ ἡ πόλις ἀποικία τῶν Κορινθίων (β) εἶναι κειμένη πλησίον ἐνὸς κόλπου, ὅστις ἔχει τὸ ἴδιον ὄνομα τῆς Ἀμβρακίας (γ) ὁ ποταμὸς Ἀ΄ραχος τρέχει εἰς τὰ δυτικὰ μέρητης. εἰς τὸ ἀνατολικόντης εἶναι ἕνας λόφος, ὅπῃ ἔκτισαν μίαν ἀκρόπολιν. Τὰ τείχητης ἔχουσι περίπε εἰκοσιτέσσαρα σάδια περίμετρον. (δ) (2268 ὀργυιαῖς)

α) Λιβ. αὐτόθ. κεφ. 15.

β) Θεκυδ. βιβ. 2. κεφ. 80.

γ) Στράβ. βιβ. 7. σελ. 325.

δ) Λιβ. βιβ. 38. κεφ. 4.

Αὕτη ἡ πλησίον τῆ Τιταρησίε Δωδώνη κεῖται εἰς τὰς ἑκατίας τῆ Ὀλύμπου εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ λέγεται τὴν σήμερον Λιβᾶδι. καὶ ἐν ἡ τὸ μαντεῖον, εἰς τὰς τῆ Τομάρε εἰς τὴν ΗΨπειρον, καὶ λέγεται παλαιὰ ἀγία Παρμσκευή. ἡμῖν παράλιος τῆ Θερμαϊκῆ κόλπου, ἡδὲ μακρὰν ἀπέχεσθαι καὶ τῆ Ἀδριατικῆ. Καὶ ἄλλως, ἡ δυτικὴ Ἑλλάς δὲν συμπεριέχετο εἰς τὴν κατὰ Τρωάδος συνομοσίαν, ὅπῃ νὰ ἰσχύη ἡ μαρτυρία. φαίνεται ἐν ὅτι ἡ ὀμωνυμία ἐξηπάτησε τὸν θεῖον αὐτὸν συγγραφέα. πλὴν, ἀμφότεραι ὄρειναί, δυσχερέσθου καὶ εἰς τὸν αὐτὸν χειδὸν παράλληλον κείμεται.

Εἰς τὰ ἔνδον, τὰ βλέμματα ἐφέλκονται ἀπὸ τῆς ναῆς, καὶ ἄλλα εὐμορφα μνήματα, (α) εἰς τὰ ἔξω ἀπὸ εὐφόρου πεδιάδας ὅπῃ ἐκτείνονται μακρὰν. (β) ἡμεῖς ἐκαδίσαμεν μερικὰς ἡμέρας, καὶ ἐπήραμεν γενικὰ σημειώματα τῆς Ἡ' πείρας.

„Ὁ Πίνδος κατ' ἀνατολὰς, καὶ ὁ κόλπος τῆς Α' ῥτας, πρὸς μεσημβρίαν. διαχωρίζουσι τρόπον τινα τὴν Ἡ' πείρον ἀπὸ τὴν λοιπὴν Ε'λλάδα. πολλὰ ἀλυσίδες βουνῶν σκεπάζουσι τὰ ἐνδοτέρω τῆ τόπῃ. πρὸς τὰ παραθαλάσσια εὐρίσκει τινὰς χαριεσάτας θείας, καὶ εὐφόρου πεδιάδας (γ) μεταξὺ τῶν ποταμῶν ὅπῃ τὴν δροσίζουσι, ἐξέχει ὁ Ἀχέρων (Καλαμᾶς) ὅστις εἰσβάλλει εἰς ἕνα βάλτον τῆ ἰδίας ὀνόματος, καὶ ὁ Κοκυτός, (ποτάμι τῆς Πάργας) τῆ ὁποῖα τὸ νερὸν εἶναι μιᾶς ἀηδῆς γεύσεως. (δ) ὅχι μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ εἶναι ἕνα μέρος ὀνομαζόμενον Ἀ' ὄρνη, ἢ Ἀ' βέρονη, ὅπουθεν ἐξατμίζονται ἀναθυμιάσεις, καὶ μολύνουσι τὸν ἀέρα. (ε) εἰς αὐτὸ τὸ χέδιον, γνωρίζει τινὰς εὐκόλως τὸν τόπον, ὅπε εἰς τῆς ἀρχαιοτάτης χρό-

α) Δικαίαν. σίχ. 28. ἀπ. γεωγ. τόμ. 2. σελ. 3.

β) Πολύβ. κεφ. 27. σελ. 827. καὶ 828. Διβ. βιβ. 33. κεφ. 3.

γ) Στράβ. σελ. 324.

δ) Πaus. βιβ. α' κεφ. 17. σελ. 40.

ε) Ὁ αὐτὸς βιβ. 9. κεφ. 30. σελ. 763. Πλίν. βιβ. 4. κεφ. α. σελ. 188.

νας ἔθεσαν τὸν ἄδην. Ἐπειδὴ ἡ Η΄ πειρος ἦτον τότε ἡ τελευταία ἐγνωσμένη ἐπαρχία πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος, αὐτὴ ἐνομίζετο ὡς ὁ χῶρος τῆ ζόφου, καθ' ὅσον ὁμοίως τὰ σύνορα τῆ κόσμου ὠπισθοδρέμησαν πρὸς τὸ ἴδιον μέρος, ὁ ἄδης ἄλλαξε τοποθεσίαν, καὶ μετετέθη ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ εἰς τὴν Ἰσπανίαν, πάντοτε πρὸς τὰ μέρη ὅπου τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐφαίνετο νὰ σβύνη.

„Ἡ Η΄ πειρος ἔχει πολλὰς λιμένας μετρίως καλὰς. προάγει ὁ τόπος μεταξὺ ἄλλων πραγμάτων, καὶ ἄλογα ὀγλύγωρα εἰς τὸ τρέξιμον, (α) καὶ μανδρόσκυλα εἰς τὰ ὁποῖα ἐμπισεύονται τὴν φύλαξιν τῶν ποιμνίων. καὶ ὅπως ἔχουσιν ἕνα τι παρόμοιον μὲ τὰς Η΄ πειρώτας, τῆτο εἶναι ὅτι, ὀλίγον τίποτες ἀρκεῖ νὰ τὰ βάλῃ εἰς μανίαν. (β) Μερικὰ τετράποδα εἶναι ἐνὸς ὑπερβολικῆς μεγέθους, πρέπει νὰ εἶναι τινὰς ὄρδος, ἢ ὀλίγον σκυμμένος, διὰ νὰ ἀρμέξῃ ταῖς ἀγελάδαις, αἱ ὁποῖαι δίδασσι μίαν μεγάλην ποσότητα γάλακτος. (γ)

„Ἡ κῆσα νὰ διηγῶνται διὰ μίαν βρύσιν, ὅπως εἶναι εἰς τὸν τόπον τῶν Χαωνίων*, διὰ νὰ εὐγῶλωσι τὸ ἄλας ὅπως ἐμπεριέχουσι τὰ νεράτης, τὰ

α) Ἀχιλ. Τάτ. βιβ. α. στίχ. 420.

β) Αἴλιαν περὶ ζῴων βιβ. 3. κεφ. 2. Σαῖδ. εἰς Μολοσ.

γ) Ἀριστοτ. ἱστορ. ζῴων βιβ. 3. κεφ. 21. τόμ. α. σελ. 812.

*) Οἱ περὶ τῆς Χιμάρας.

βράζουσι, καὶ τὰ ἔξατμίζουσι, τὸ ἄλλας ὁπῶ μὲνει εἶναι λευκὸν ὡτάν τὸ χιόνι. (α)

„Ἐξω ἀπὸ μερικῆς Ἑλληνικῆς ἀποικίας κατασημέναις εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἡπείρου, (β) διαχωρίζονται εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον δεκατέσσαρα παλαιὰ γένη. βάρβαρα τὰ περισσότερα, διαμοιρασμένα εἰς ἀπλᾶς ἐνορίας. (γ) μερικὰ μὲν, ὁπῶ ἐφάνησαν εἰς τινὰς εποχὰς, ὑποκείμενα εἰς διάφορα διοικήσεων εἶδη, (δ) ἄλλα καθὼς οἱ Μολοσσοί, ὅτινες περίπε τῶν ἔννεακοσίων χρόνων, ὑπόκεινται εἰς ἡγεμόνας τῆς ἰδίας γενεᾶς, εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτέρας καὶ εὐγενεστέρας τῆς Ἑλλάδος, αὐτὴ κατάγεται ἀπὸ τὸν Πύρρον υἱὸν τῆς Ἀχιλλεύου, καὶ οἱ ἀπόγονοί τε ἐξεστίασαν κατὰ διαδοχὴν ἕναν χρόνον ὁπῶ δὲν ἐδοκίμασε ποτὲ τὸ μικρότερον κλόνισμα. μερικοὶ φιλόσοφοι ἀποδίδουσι τὴν διάρκεισιν αὐτῆ τῆ βασιλείᾳ, εἰς τὴν ὀλιγότητα τῶν ἐπαρχιῶν ὁπῶ περιεῖχεν ἄλλοτε. δογματίζουσι ὅτι, ὅσον ὀλιγωτέραν δύναμιν ἔχουσι οἱ αὐτοκράτορες, τόσο ὀλιγωτέραν φιλοδοξίαν, καὶ κλίσιν εἰς τὸν δεσποτισμὸν. (ε) ἡ δια-

α) Ὁ αὐτ. μετῶρ βιβ 2. κεφ. 3.

β) Δημοκρ. περὶ ἄλων σελ. 73.

γ) Θεόφρ. ἀπολ. Στράβ. βιβ. 7. σελ. 323. Σύλλαξ. περίπλ. ἀπ. γεωγρ. μιν. τόμ. α'. σελ. 2.

δ) Ὀμ. Ὀδυσ. ξ. εἰχ. 315. Θεκ. βιβ 2. κεφ. 80.

ε) Ἄριστ. περὶ δημοκρ. βιβ 5. κεφ. 11. τόμ. 2. σελ. 406

μονή αὐτῆ τῆ βασιλείᾳ διαρκεῖ, ἐξ αἰτίας μιᾶς σα-
 φερᾶς συνήθειας. ὅταν ἓνας ἡγεμῶν φθάσει εἰς τὸ
 διάδημα, τὸ ἔθνος συνάζεται εἰς μίαν ἀπὸ τὰς
 πρώτας πόλεις. ὕψερρον ἀπὸ τὰς ἱεροπραξίας
 ὅπῃ διατάττει ἡ θρησκεία, ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ
 οἱ ὑπήκοοι ὑπόχονται, δι' ἑνὸς ὅρκου ἐκφωνημέ-
 νου ἔμπροσθεν τῶν θυσιαστηρίων, ὁμῆν νὰ βασιλεύῃ
 κατὰ τὰς νόμους, οἷδε, νὰ διαφενδεύωσι τὴν βα-
 σιλείαν καθὼς διαλαμβάνουσιν οἱ ἴδιοι νόμοι. (α)

„ Αὐτὴ ἡ συνήθεια ἄρχισεν εἰς τὸν παρελ-
 θόντα αἰῶνα, ἔγινε τότε μία λαμπρὰ μετα-
 βολὴ εἰς τὴν διοίκησιν καὶ εἰς τὰ ἔθη τῶν Μολοσ-
 σῶν. (β) ἓνας ἀπὸ τῆς βασιλείας τῶν ἀποθαίνων-
 τας, ἄφησεν ἓνα μόνον υἱόν. Τὸ ἔθνος ὄντας
 βέβαιον ὅτι, τίποτε, δὲν ἤμπορεῖσε νὰ τὸ χρησι-
 μεύσῃ τόσον, ὅσον ἡ ἀνατροφή τῆ νέου τῆτε ἡ-
 γεμόνος, ἐνεχείρισε τὴν φροντίδα εἰς φρονήτους
 ἀνθρώπους, οἵτινες ἔβαλαν σκοπὸν νὰ τὸν ἀνα-
 θρέψωσι μακρὰν ἀπὸ τὰς ἡδονὰς καὶ τὴν κολακείαν.
 Τὸν ἐπῆγαν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ συνέβη εἰς μίαν
 δημοκρατίαν, τὸ νὰ διδαχθῇ τὰ ἀμοιβαῖα χρεῖ
 τῶν αυτοκρατόρων καὶ τῶν ὑπηκόων. Ἐπιτρέφον-
 τας εἰς τὸ βασίλειόν τε, ἔδωκεν ἓνα μέγα πα-
 ράδειγμα, εἶπεν εἰς τὸν λαόν, Ἐγὼ ἔχω
 πολλὴν δύναμιν, θέλω νὰ τὴν περιορίσω.

α) Πλάτ. εἰς Πύρρ. τόμ. α'. σελ. 385.

β) Ὁ αὐτὸς αὐτόδ. σελ. 383. Γ' εἰς βιβ. 17. κεφ. 3.

κατέστησεν ἓνα συνέδριον, νόμους, καὶ πολιτάρχους, παρευθὺς ἡ σπαδὴ καὶ αἱ τέχναι ἤνθησαν, διὰ μέσση τῶν φροντίδων, καὶ τῶν παραδειγμάτων, οἱ Μολισσοί, ὅπως τὸν λατρεύουσιν, ἠμέρευσαν τὰ ἤθητες, ἐπήραν ἐπάνω εἰς τὰ βάρβαρα ἔθνη τῆς Ἡπείρου, τὴν ὑπεροχὴν, ὅπως δίδωσιν αἱ ἐπισημαί,

ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΔΩΔΩΝΗΣ.

Εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ βόρεια μέρη τῆς Ἡπείρου εἶναι ἡ πόλις Δωδώνη. ἐκεῖ εὐρίσκεται ὁ ναὸς τῆς Διός*, καὶ τὸ πλέον ἀρχαῖον μαντεῖον τῆς Ἑλλάδος. (α) αὐτὸ τὸ μαντεῖον ὑπῆρχεν ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπως οἱ κάτοικοι ἐκείνων τῶν ἐπαρχιῶν εἶχαν μόνον μίαν συγχισμένην ἰδέαν τῆς θεότητος, καὶ μὲ ὅλον τῆτο ἐκίνευ ἤδη τὰ ὑποπνεύμενα βλέμματάτων εἰς τὸ μέλλον. τόσον ἀληθεύει, ὅτι ἡ ἔφεσις τῆς νῆ τὸ γνωρίση τινας εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτέρας ἀρρώστιας τῆ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ὡσπερ καὶ ἀπὸ τὰς πλέον ὀλεθρίας, ἐγὼ προθέτω, ὅτι εἶναι μία ἄλλη ἀκόμι, ἣτις δὲν εἶναι ἥττον ἀρχαιοτέρα μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, εἶναι τὸ κα ἀνάγωσιν εἰς ὑπερφυσικάς.

*) Λέγεται τὴν σήμερον ἡπαλαιὰ ἀγία Παρασκευή.

α) Ἡρόδοτος. βιβ. 2. κεφ. 52.

αίτιας, ὅχι μόνον τὰ ἀποτελέσματα τῆς φύσεως, ἀλλ' ἀκόμη τὰς συνηθείας, καὶ τὰ καταστήματα ὧν τὴν ἀρχὴν ἀγνοῶσιν. ὅταν καταδεχθῆ τινὰς ὑπολογισθῆσθαι ταῖς σειραῖς τῶν παραδ' ἑσώντων, διακρίνει ὅτι κατααντῶσιν ὅλαι εἰς τεράσια. ἦτον ἀναγκαῖον ἓνα χωρὶς ἀμφιβολίαν, διὰ τὴν δεσπίσθη τὸ μαντεῖον τῆς Δωδώνης, καὶ ἰδὲ πῶς αἱ ἱερεῖαι τῆ καθ' ἑαυτὴν διηγῶνται. (α)

Μίαν ἡμέραν, δύο μαῦραι περισεραὶ ἐπέταξαν ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐσάθησαν, ἡ μία εἰς τὴν Λιβύαν, καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὴν Δωδώνην. Αὕτη ἡ ὑπερινή, καθίσασα ἐπάνω εἰς μίαν δρυῖν, ἐπρόφερεν αὐτὰ τὰ λόγια μὲ μίαν εὐληπτον φωνὴν, ἀνεγείρετε ἐδῶ ἓνα μαντεῖον εἰς τιμὴν τῆ Διός. ἡ ἄλλη περισερὰ προσεδιῶρισε τὸ ἴδιον εἰς τὰς κατοίκους τῆς Λιβύας, καὶ ἡ δύο ἐθεωρήθησαν ὡς διερμηνευταὶ τῶν θεῶν. ὅσον ματαία καὶ ἂν εἶναι αὕτη ἡ διήγησις, φαίνεται πῶς τὴν ἔχει μίαν πραγματικὴν βάσιν. Οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς βεβαιώνουσιν ὅτι, δύο ἱερεῖαι φερόν ἄλλοτε τὰ ἱερά των ῥητὰ εἰς τὴν Δωδώνην, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Λιβύαν. Εἰς δὲ τὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Ἡπείρου, ἡ αὕτη λέξις δηλοῖ μίαν περισεράν, καὶ μίαν γυναῖκα γραίαν. (β)

α) Ἡρόδοτ. βιβ. 2. κεφ. 55.

β) Στράβ. βιβ. 7. ἀπολ. γεωγ. μιν. τόμ. 2. σελ. 103.
Σερβ. εἰς Βιεργ. ἐκλογ. 9. σίχ. 13. σχολ. Σοφοκ. εἰς

Ἡ Δωδώνη κείται εἰς τὰς πρόποδας τῆς Τομάρας ὄρει. (Δρύσκη) ὅπερθεν ἐξέρχεται πλῆθος ἀενάων πηγῶν. (α) αὕτη χρεωσθεῖ τὴν δόξαν καὶ τὸν πλετόντης εἰς τὰς ξένας ὅπῃ ἔρχονται νὰ συμβουλευθῶσι τὸ μαντεῖον της. Ὁ ναὸς τῆς Διός, καὶ αἱ σοαὶ ὅπῃ τὸν περιτριγυρίζουσιν, εἶναι σολισμέναι μὲ ἀναρίθμητα εἰδῶλα, καὶ μὲ ἀφιερῶματα σχεδὸν ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. (β) Τὸ ἱερόν δάσος ἀνεγείρεται ἐκεῖ κοντᾶ. (γ) μετὰξὺ τῶν δρυῶν ἀφ' ὧν συνίσταται, εἶναι μία ὀνομαζομένη, ἱερά, ἢ προφητική. ἡ εὐλάβεια τῶν λαῶν τὴν καθιέρωσε πρὸ πολλῶν αἰῶνων. (δ)

Ὁ ἄξι μακρὰν ἀπὸ τὸν ναόν, εἶναι μία πηγὴ, ἣτις καθ' ἑκάστην εἶναι ξηρὰ τὸ μεσημέρι, καὶ τὰ μεσάνυχτα εἰς τὴν μεγαλιτέραν πλημμύραν της, καθ' ἡμέραν δὲ, αὐξάνει καὶ ὀλιγοσεύει ἀνεπαισθήτως μεταβαλλομένη ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην κατάστασιν. Λέγουσιν ὅτι παραχαίνει ἕνα ἰδιαιτέρον φαινόμενον ἀκόμι. Μὲ ὅλον ὅπῃ τὰ νεράτης εἶναι ψυχρά, καὶ σβύνει ταῖς λαμπάδαις ὅπῃ βυθίζουσιν ἐκεῖ, αὕτη ἀνάπτει ταῖς σβυσμέναις

Τραχην. εἰχ. 175. ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τόμ. 5. ἴσορ. σελ. 35.

α) Στράβ. βιβ. 7. σελ. 328 Θεόπομ. ἀπ. Πλιν. βιβ. 4. κεφ. α. τόμ. α. σελ. 188.

β) Πολύβ. βιβ. 4. σελ. 331. βιβ. 5. σελ. 358.

δ) Σερβ. εἰς Βιργ. γεωργ. βιβ. α. εἰχ. 149.

γ) Πausαν. βιβ. 8. σελ. 643.

ὅπῃ προσεγγίζει τινὰς ἕως εἰς ἓνα κάποιον διάσημα. (α) * Τὸ δάσος τῆς Δωδώνης εἶναι περιτριγυρισμένον ἀπὸ βάλτους, πλὴν ἡ γῆ εἶναι εὐφρωτάτη ἐν γένει, καὶ βλέπει τινὰς πολυάριθμα ποίμνια νὰ περιέρχωνται εἰς ὠραίας πεδιάδας. (β)

Τρεῖς ἱέρειαι ἔχουσι τὴν ἐπιτασίαν τῆς φροντίδος τῆ νὰ κοινολογῶσι τὰς ἀποφάσεις τῆ μαντείας. (γ) οἱ Βοιωτοὶ ὅμως πρέπει νὰ ταῖς δέχωνται ἀπὸ κἀνέναν ἐκ τῶν προσηλωμένων ἱερέων εἰς τὸν ναόν. (δ) αὐτὸ τὸ ἔθνος συμβαλευθὲν μίαν φορὰν τὸ μαντεῖον ἐπάνω εἰς μίαν ἐπιχειρί-

*) Εἰ διηγῆντο σχεδὸν τὸ ἴδιον διὰ τὴν καυσικὴν πηγὴν κειμένην τρεῖς ἄρας μακρὰν ἀπὸ τὴν Γρενόμπλ (εἰς τὴν Φράντζαν ἢ θεωρημένην διὰ πολλῶν χρόνων, ὡσὰν ἓνα τῶν ἑπτὰ θαλάσσιων τῆς ἐπαρχίας Δοφινέ. Τὸ Θαῦμα ὅμως ἐχάθη, εὐθύς ὅπῃ ἠθέλησαν νὰ λάβωσι τὸν κόπον νὰ ἐξερευνησῶσι τὴν αἰτίαν. ὑπομν. τῆς ἀκαδ. τῶν ἐπισ. τῆ 699 σελ. 23 ἰσορ. τῶν δεισιδ. πράξ. τόμ. α. σελ. 44.

α) Πλίν. βιβ. 2. κεφ. 103. τόμ. α. σελ. 120. Μελα. βιβ. β. κεφ γ.

β) Ἀπολλ. εἰς Στράβ βιβ. 7. σελ. 328. Η' σίοδ. ἀπ. σχολ. Σοφοκ. εἰς Τραχην. στίχ 1183.

γ) Η' ῥόδοτ βιβ. 2. κεφ. 55. Στράβ. βιβ. 7. σελ. 329.

δ) Στράβ. βιβ 9. σελ. 402.

σιν ὅπῃ ἐμελετῆσεν, ἡ ἱέρεια ἀπεκρίθη κάμε-
τε μίαν ἀσέβειαν, καὶ θέλετε ἐπιτύχει.
Οἱ Βοιωτοὶ ὑποπτευόμενοι ὅτι χρησμοφθεῖ πρὸς
χάριν τῶν ἐχθρῶν των, τὴν ἔρριψαν παρευθὺς
εἰς τὴν φωτίαν, λέγοντες. „Ἄν ἡ ἱέρεια μᾶς
ἀπάτῃ, εἶναι ἀξία θανάτου, ἂν λέγῃ τὴν ἀλή-
θειαν, ἡμεῖς ὑπακόμεν εἰς τὸ μαντεῖον, πράτ-
τοντες ἐν ἔργον ἀσεβές. Αἱ ἄλλαι δύο ἱέρειαι
ἔκριναν ἀναγκαῖον νὰ δικαιώσωσι τὴν δυσυχηῖ συν-
τρόφισσάν των. Τὸ μαντεῖον (κατὰ τὸ λέγειν
των) ἐπρόσβαξεν ἀπλῶς τὰς Βοιωτὰς νὰ ἀρπάσωσι
τὰς ἱερεὺς τρίποδας ἃς εἶχον εἰς τὸν ναόν των, καὶ
νὰ τὰς φέρωσιν εἰς τὸν ἐν Δωδώνῃ τῷ Διὸς ἐνταῦ-
τῷ ἀπεφασίσθη ὅτι, εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴν ἀποκ-
ριθῶσι πλέον εἰς τὰς ἐρωτήσεις των Βοιωτῶν.

Οἱ θεοὶ ἀποκαλύπτουσι κατὰ διαφόρους τρό-
πους τὰ μυστήριά των εἰς τὰς ἱερείας αὐτῶν τῶ ναῶ. Εἴ-
ναι αὐταὶ πηγαινῶσιν εἰς τὸ ἱερόν δάσος, καὶ κα-
θήμεναι πλησίον τῶ προφητικῶ δένδρου, (α) εἶναι
προσεκτικαὶ, τόσον εἰς τὸ μερμηρητὸν τῶν φύλ-
λων των κινουμένων παρὰ τῶ ζεφύρου, ὅσον καὶ εἰς
τὸν βόμβον τῶν κλάδων των κρουμένων ἀπὸ τὴν
καταιγίδα. ἄλλην φορὰν ἱσάμεναι εἰς τὰς ὄχθας

α) Ὅμηρ. Ὀδυσσ. ξ. εἰχ. 328. Αἰσχύλ. εἰς Προμ. εἰχ.
831. Σοφοκλ. εἰς Τραχιν. εἰχ. 174. Εὐστάθ. εἰς Ὅμηρ.
Γ' λ. β'. τόμ. α. σελ. 335. Φίλασερ εἰκ. βιβ. 2. κεφ. 34.
καὶ τὰ ἐξ.

μιάς πηγῆς, ὅπῃ ὑπεκλάμπει ἐκ τῆς ρίζης αὐτῆ τῆ δένδρου, (α) ἀκῆσι τὸν φλοῖσβον ὅπῃ κάμνει τὸ ἀνάβρασμα τῶν ἀπερχομένων ρεῖθρων τῆς, κατακρατῆσιν ἐπιτιθεῖως τὰς βαδμολογίας, καὶ τὰ χροῦδια τῶν ἤχων ὅπῃ προσβάλλουσιν εἰς τὰ αὐτιά τες, καὶ θεωρῆσαι αὐτὰ ὡς οἰωνὸς τῶν μελλόντων συμβαμάτων, τὰ διερμηνεύουσιν κατὰ τῆς κανόνας ὅπῃ ἔκαμαν διὰ χρῆσιν των, καὶ συχνότερον ἀκόμι, κατὰ τὸ συμφέρον ἐκείνων ὅπῃ ταῖς συμβελεύονται.

Αὐταὶ παρατηρῆσι τὴν ἰδίαν μέθοδον εἰς τὸ νὰ ἐξηγηθῶσι τὸν ἀποτελέμενον δόρυβον ἀπὸ τὸν κτύπον πολλῶν χαλκίνων λεγένιων, ἀπερ εἶναι κρεμασμένα τρίγυρω εἰς τὸν ναόν. (β) αὐτὰ εἶναι τοιςτοτρόπως πλησιασμένα, ὅπῃ φθάνει νὰ κτυπήσῃ τινὰς ἕνα, διὰ νὰ τὰ βάλῃ ὅλα εἰς κίνησιν. Ἡ ἰέρεια, προσεκτικὴ εἰς τὸν ἤχον ὅπῃ μεταδίδεται σχηματίζεται, καὶ ἐλαττῶται, ἰξεύρει νὰ ἐλκύσῃ ἕνα πλήθος προρρήσεων ἀπ' ἐκείνην τὴν συγχισμένην ἁρμονίαν.

Δὲν εἶναι ἀκόμι ὅλα. πλησίον τῆ νὰ εἶναι δύο σύλτοι. (γ) ἐπάνω εἰς τὸν ἕνα, εἶναι ἕνα ἀγκεῖον

α) Σερβ. εἰς Βιργ. Αἰνειάδ. βιβ. 3. εἰς 466.

β) Μενεδ. ἀπ. Στεφ. τεμάχ. εἰς Δαδάν. Εὐςάδ. εἰς Ὀδυσ. ξ. τομ. γ'. σελ. 1760.

γ) Ἀριστοτ. ἀπ. Σειδ. εἰς Δαδάν. καὶ Εὐςάδ. Πολέμ. ἀπ. Στεφ. αὐτόθ. Στράβ. σημειώμ. βιβλ. 7. σελ. 329 ἀπ. γεωγρ. μιν. τόμ. 2. σελ. 103.

πρέντζινον, ἐπάνω εἰς τὸν ἄλλον, ἡ μορφή ἑνὸς παιδὶα ὅπῃ βασιᾶ ἕνα πλήκτρον, μὲ τρεῖς ἀλυσιδίτζαις πρέντζιναῖς, εὐκαμπεῖς, καὶ ὅπῃ τελειώνει ἐκάστη εἰς ἕνα κκαμπι, καὶ ἐπειδὴ ἡ πόλις Δωδώνη εἶναι πολλὰ ἐκκειμένη εἰς τὸν ἄνεμον, αἱ ἀλυσίδες κτυπῶσι τὸ ἀγκεῖον χεδὸν χωρὶς διακοπήν, καὶ εὐγάνωσιν ἕναν ἦχον, ὅπῃ βασιᾶ πολλὴν ὥραν. (β) αἱ ἱέρειαὶ ἤμπορῶσι νὰ λογαριάσωσι τὴν ἔκτασιν, καὶ νὰ τὴν κάμωσι νὰ ὑπαργήσῃ εἰς τὰς σκοπέων.

Συμβλεούνται τὸ μαντεῖον καὶ διὰ μέσσω τῶν λαχνῶν· αὐτοὶ εἶναι χαρτάκια, ἢ κύβοι, τὰς ὁποῖας εὐγάνωσι κατὰ τύχην ἀπὸ ἕνα ἀγκεῖου ὅπῃ τὰς ἐμπεριέχει. Μίαν ἡμέραν ὅπῃ οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶχον ἐκλέξῃ αὐτὸν τὸν τρόπον, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀγαθὴν ἔκβατιν μιᾶς τῶν ἐκτρατειῶν τῶν, ὃ πίθηξ τῷ βασιλέως τῶν Μολοσσῶν ἐπήδησεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, ἀναποδογύρισε τὸ ἀγκεῖον, ἐσκόρπισε τὰς λαχνὰς, καὶ ἡ ἱέρεια τρομασμένη ἐφώνησεν, „ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ξεχωριστὰ ἀπὸ τῶ νὰ ἐπιθυμῶσι τὴν νίκην, „δεν ἔπρεπε νὰ φροντίζωσι δι' ἄλλο πλεον, παρὰ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς. οἱ ἀπεσταλμένοι ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν Σπάρτην, ἐκήρυξαν αὐτὴν τὴν εἴδησιν, καὶ ποτὲ συμβεβηκὸς δεν ἐπροξένησε τόσον

α) Φιλοσοφ. εἰκόν. βιβ. 2. κεφ. 34. σελ. 859. Στράβ. σημειώμ. αὐτοδί.

τρόπον, εἰς ἐκεῖνον τὸν λαὸν τῶν πολέμαρχων.

(α)

„Οἱ Ἀθηναῖοι φυλάττεσι πολλὰς ἀποκρίσεις τῆ μαντείας πῆς Δωδώνης. ἐγὼ θέλω ἐκθέσει μίαν διὰ νὰ κάμω νὰ γνωρισθῆ ἡ ἔννοιά των. ἰδὲ ἐκεῖνο ὅπῃ ὁ ἱερεὺς τῆ Διὸς προσάζει εἰς αὐτὰς.

„Ἐσεῖς ἀφήσετε νὰ περάσῃ ὁ καιρὸς τῶν „θυσῶν, καὶ τῆς πρεσβείας. σείλετε τὸ γλυγυ- „ρότερον πρέσβεις, καὶ ξεχωριστὰ ἀπὸ τὰ δῶρα ἀ- „ποφασισμένα παρὰ τῆ λαῶ, αὐτοὶ νὰ ἔλθωσι „νὰ προσφέρωσιν εἰς τὸν Δία ἑννέα βόδια ἄξια διὰ „τὴν γεωργίαν, κάθε βόδι συντροφευμένον μὲ δύο „πρόβατα, ὅπῃ νὰ προσφέρωσιν εἰς τὴν Διόνην „ἓνα τραπέζι πρέντζινον, ἓνα βόδι, καὶ ἄλλα θυ- „ματα. (β)

„Ἡ Διόνη ἦτον κόρη τῆ Οὐρανῆ, αὐτὴ μοι- ράζει μὲ τὸν Δία τὸ θυμίαμα ὅπῃ καίεται εἰς τὸν ναὸν τῆς Δωδώνης. (γ) καὶ αὐτὴ ἡ συντροφία τῶν θεοτήτων χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ πολλαπλασιάζῃ τὰς θυσίας, καὶ ἄλλας προσφορὰς.

„Τοιαῦται ἦσαν αἱ διηγήσεις ὅπῃ μᾶς ἔκαμ- ναν εἰς τὴν Ἀρταν. ἐν τούτῳ ὁ χειμὼν ἐπλη-

α) Κικέρ. περὶ θεοτ. τόμ. 3. βιβ. α. κεφ. 34 σελ. 30. βιβ 2. κεφ. 82. σελ. 72.

β) Δημοσθ. εἰς μιδ. σελ. 611. Ταύλ. εἰς ἑαμδ. ὁμιλ. σελ. 179.

γ) Στράβ. βιβ. 7. σελ. 329.

σίαζε, ἡ ἡμεῖς ἐσοχαζόμεθα νὰ παραιτήσωμεν αὐτὴν τὴν πόλιν. εὐρήκαμεν ἕνα πραγματευτῆ-
δικὸν πλοῖον, ὅπῃ ἐμίσησε διὰ τὴν Νκυπακτον
κειμένην εἰς τὸν κόλπον τῆς Κρίσσης, ἐνεβλήθημεν
ὡς διαβάται ἡ ἀφ' ἧς ἐκαλοσύκευσε, εὐγύκα-
μεν ἀπὸ τὸν Λιμένα, ἡ τὸν κόλπον τῆς Ἀΐτας.
εὐρέθη παρευθὺς ἐμπροσθέν μας ἡ χερσόνηστος
τῆς Λευκάδος, (ἀγίας Μαύρας) ξεχωρισμένη ἀ-
πὸ τὴν μεγάλην ξηρὰν, παρ' ἐνὸς σενωτάτῃ ἰδι-
οῦ. εἶδαμεν ναῦτας, οἵτινες διὰ νὰ μὴν κάμωσι
τὸν γύρον τῆς χερσονήσου, ἐμετατόπιζον μὲ τὰ
χέρια τὸ πλοῖον τῶν ἐπάνωθεν αὐτῆς τῆς γήϊνης
γλώσσης (α) ἡ ἐπειδὴ τὸ ἐδικὸν μας ἦτον μεγα-
λῆτερον, ἀπεφασίσταμεν νὰ περιέλθωμεν τὰς
δυτικὰς ὄχθας τῆς Λευκάδος, ἡ ἐφθάσαμεν εἰς
τὴν ἀκρηντῆς, χηματιζομένην ἀπὸ ἕνα βανόν,
πολλὰ ὑψηλὸν πελεκημένον σβλερᾶ, ἐπὶ τῆς
κορυφῆς τῆ ὁποῖα, εἶναι ἕνας ναὸς τῆ Ἀπόλλω-
νος, ὅπῃ οἱ ναῦται ξεχωρίζουσι, ἡ προσκυνᾶσι
μακρόθεν, ἐκεῖ παρέστη εἰς ἡμᾶς μία σκηνὴ ἰκανὴ
νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν μεγαλητέραν φρίκην.

ΠΗ' ΔΗ-

(α) Θεοκ. βιβ. 3. κεφ. 81.

(β) Στράβ. βιβ. 10. σελ. 452.

ΠΗΔΗΜΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ.

Εν καιρῷ ὁπῶς ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς πλοιαρίων ἀραδιάζετο κυκλικῶς εἰς τὴν ρίζαν τῆς ἀκροτηρίας, μία ποσότης ἀνθρώπων ἐβιάζετο νὰ φθάσῃ τὴν κορυφήν τε. οἱ μὲν ἐσέκοντο πλησίον τῆς ναῦ, οἱ δὲ μὲ τὰ νύχια ἀνέβαινον ἐπάνω εἰς ταῖς μῆταις τῆ βράχου, ὡσάν νὰ ἐζητῶσαν νὰ γίνωσι μάρτυρες ἐνὸς ἀσυνηθίστου συμβεβηκῆτος. τὰ κινήματά των δὲν ἐφάνερωναν κἀνένα δεινόν, καὶ εἴμασον εἰς μεγάλην ἀφοβίαν. ὅταν περὲυθὺς εἶδαμεν ἀπάνω εἰς ἓναν ξεχωριστὸν βράχον, πολλὰς ἀπ' ἐκείνας τῆς ἀνθρώπων, ἢ ἀρπάξωσιν ἓναν ἀπ' ἀναμεταξύ των, καὶ νὰ τὸν ἀπωθήσωσιν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐν μέσῳ κραυγῶν χαρᾶς ὁπῶς ὑψώνοντο, τόσον ἐπάνω εἰς τὸ βενόν, ὅσον καὶ εἰς τὰ πλοίαρια, αὐτὸς ἦτον σκεπασμένος ἀπὸ πτερὰ. καὶ εἰσέτι, τὸν εἶχον δέση καὶ πτηνὰ, τὰ ὁποῖα ἀνοίγωντας τὰς πτέρυγὰς των, ἀργοπορῶσαν τὴν πτώσιν τε. μόλις ἔφθασεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οἱ ναῦται πρόθυμοι εἰς τὸ νὰ τὸν συνδράμωσι, τὸν ἐτράβιξαν. ἐπιδαφιλευόμενοι ὅλας τὰς φροντίδας ὁπῶς ἤμπορῶσε νὰ ἀπαιτήσῃ τινὰς ἀπο τὴν πλέου τρυ-

φεράν φίλιαν. (α) ἐγὼ τόσον ἔξεπλάγην κατὰ πρῶτον, ἐπεὶ ἐκραύγασα. ἄχ βάρβαροι ἕτως ἐμπαίζετε μὲ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων; ἐκεῖνοι ὁμῶς τῆ πλοῖς ἐφιθύνθησαν εἰς τὴν ἕκτασιν καὶ βδελυγμὸν με τέλος πάντων ἕνας Ἀρτηνὸς μὲ εἶπεν, Αὐτὸς ὅλας ὅπερ πανυγηρίζει κάθε χρόνον τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὴν ἑορτὴν τῆ Ἀπόλλωνος, συνηθίζει νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν τὸν θεὸν μίαν ἔξευμενιστικὴν θυσίαν, διὰ νὰ μεταγυρίσῃ ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι τῆ θυμῆτος, ὅλας τὰς μάστιγας ὅπερ τὸν ἐπαπειλῶσιν ἐκλέγῃσι δι' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ἕναν ἄνθρωπον καταδικασμένον νὰ ὑποφέρῃ τὴν τελευταίαν ποινήν, αὐτὸς σπαιώως χάνεται εἰς τὰ κύματα, καὶ ἀφ' ἧ τὸν γλυτώσωσι, τὸν ἐξωρίζῃσι διὰ πάντα ἀπὸ τὴν γῆν τῆς ἁγίας Μαύρας. (β)

Ἐσὺ θέλεις ἀπορήσει περισσότερο (ἀκολούθησε νὰ λέγῃ ὁ Ἀρτηνὸς) ὅταν γνωρίσῃς τὴν ἀλλόκοτον ἰδέαν ὅπερ κατεσάθη μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων. αὕτη εἶναι, ὅτι τὸ πῆδημα τῆς Δευκάδος, εἶναι ἕνα ἰσχυρὸν ἰατρικὸν κατὰ τῆς ἐρωτικῆς μανίας. (γ) ἐφάνησαν πλέον ἢ ἅπασιν δυσυχεῖς ἐρασαὶ νὰ ἔλθωσιν ἐδῶ, νὰ ἀνέβωσιν ἐπάνω εἰς αὐτὸ

α) Ὁ αὐτὸς αὐτός. Ἀμπελ. βιβ. Ἀπομνημ. κεφ. 8.

β) Στράβ. βιβ. 10. σελ. 452.

γ) Πτολεμ. Ἡφαίσ. ἀπ. Φατ. σελ. 4)Γ.

τὸ ἀκροτήριον, νὰ προσφέρωσι θυσίαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀπόλλωνος, νὰ ὑποχρεώσωσι μὲ μίαν συνειδησμένην ὁμολογίαν τῆς νὰ πηδησωσιν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ πέσωσιν αὐτοθελήτως.

Ἄδεται λόγος, ὅτι μερικοὶ ἰατρούθησαν ἀπὸ τὰ δεινὰ ὅπῃ ὑπέφερον, καὶ ἐκδέτῃσι μεταξὺ ἄλλων, ἕναν κάτοικον τῆς Βαθρωτῆς (Βάτρυντο) εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅστις πάντα ἔτοιμος εἰς τὸ νὰ φλογοιδῆ διὰ νέα ὑποκείμενα, ὑπετάχθη τετρακίς εἰς αὐτὴν τὴν δοκιμὴν, καὶ πάντοτε μὲ τὴν ἰδίαν ὠφέλειαν. (α) Ἐν τούτῳ, ἐπειδὴ καὶ οἱ περισσότεροι ἀπ' ἐκείνης ὅπῃ τὴν ἐδοκίμασαν, δὲν ἐλάμβανον κάμμιαν προεγγύησιν διὰ νὰ καταζήσωσιν ἀργότεραν τὴν πτώσιν τῆς, σχεδὸν ὅλοι ἔχασαν τὴν ζωὴν, καὶ αἱ γυναῖκες ἐσάθισαν εἰς τῆτο συχναῖ, τὰ ἀξιοθρήνητα ὀλοκαυτώματα.

Δείχνουσιν εἰς τὴν Λευκάδα τὸν τάφον τῆς Ἀρτεμισίας, τῆς περιφύμῃ ἐκείνης βασιλίσσης τῆς Καρίας, * ἣτις ἔδωκε τύσας ἀποδείξεις τῆς ἀνδρείας τῆς εἰς τὴν μάχην τῆς Σαλαμίνας (Κέλλερης) β) Τρωδεῖσα ἀπὸ ἕνα βίαιον ἐρωτικὸν πάθος δι' ἕναν νέον, ὅστις δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν ἀγάπην τῆς, τὸν κατέλαβεν ἕξαφνα κοιμώμε-

α) Πτολεμ. Ἡφαις. ἀπ. Φωτ. σελ. 191.

*) Ὅρα τὴν χάρταν N. 6.

β) Ἡρόδοτ. βιβ. 8. κεφ. 87.

νον, ἢ τὸν εὐγαλε τὰ ὀμμάτια, παρευθὺς ἤ με-
ταμέλεια ἢ ἡ ἀπελπισία τὴν ὠδήγησαν εἰς τὴν
Λευκάδα, ὅπῃ ἐπνίγη εἰς τὰ κύματα, μὲ ὅλα
τὰ δυνατὰ ὅπῃ ἔβαλαν διὰ νὰ τὴν λυτρῶσωσι. (α)

„Τοιοῦτον ἐσάθη ὁμοίως, ἢ τὸ δυσυχὲς τέ-
λος τῆς Σαπφῆς. ἐγκαταλείφθη ἀπὸ τὸν
Φάωνα ἐρασίν της, ἦλθεν ἐδῶ νὰ ζητήσῃ μίαν
ἐλάφρωσιν τῶν πόνων της, ἢ δὲν ἦυρεν ἄλλο, πα-
ρὰ τὸν θάνατον. (β) αὐτὰ τὰ παραδείγματα,
τοιτοτρόπως ἐχάλασαν τὴν ὑπόληψιν τῆς πι-
δήματος τῆς Λευκάδος, ὅπῃ δὲν βλέπη τινὰς
πλέον ὀλοτελῶς ἐρασῆς νὰ ὑποσχεθῶσι μὲ ται-
άυτας ἀδιακρίτους ὁμολογίας, τὸ νὰ τὰς μιμη-
θῶσιν.

„Ἀκολουθῶντες τὸν δρόμον μας, εἶδαμεν ἐκ-
δεξιῶν τὰ νησιά τῆς Ἰθάκης ἢ τῆς Κεφαλληνίας,
ἐξ ἀριστερῶν τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀκαρνανίας. (τῆ
Ἡερομέρῃ) εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν τὴν τελευταίαν
ἐπαρχίαν μερικαὶ μεγάλαι πόλεις (γ) μία ποσότης
μικρῶν ὀχυρωμένων χωρίων, (δ) πολλὰ γένη δια-
φόρων γενεαλογιῶν, (ε) συντροφευμένα ὁμοίως

α) Πτολεμ. Ἡφαίς. αὐτόθ.

β) Μένανδ. ἀπ. Στράβ. βιβ. 10. σελ. 452.

γ) Θεκυδ. βιβ. 7. κεφ. 102

δ) Διοδ. Σικελ. βιβ. 19. σελ. 708.

ε) Στράβ. βιβ. 7. σελ. 321.

εἰς μίαν γενικὴν συμμαχίαν, ἢ σχεδὸν πάντοτε εἰς πόλεμον ἐναντίον τῶν Αἰτωλῶν γειτόνωντες, τῶν ὁποίων ὁ τόπος εἶναι χωρισμένος ἀπὸ τὸν ἐδικόντες διὰ τῆς Ἀ' χελῶς ποταμῆς. (ἀσπροπόταμος) αὐτὴ Ἐπιμενεῖται εἶναι πιστὴ εἰς τὸν λόγον τας, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ζηλωταὶ τῆς ἐλευθερίας των. (α)

„ Ἀ' φ' ἔ' ἐπεράσαμεν τὴν προχοὴν τῆς Ἀσπροποταμῆς, ἐπλέομεν μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν τὰ παραθαλάσσια τῆς Αἰτωλίας. (β) αὐτὸς ὁ τόπος ὅπως εὐρίσκει τινὰς εὐφόρους πεδιάδας, κατοικεῖται ἀπὸ ἑνα πολεμικὸν ἔθνος, (γ) καὶ διηρημένον εἰς διάφορα σίφη, ὧν τὰ περισσότερα δὲν εἶναι ἔκπαλαι Ἕλληνες, ἢ μερικὰ φυλάττεσιν ἀκόμι τὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας των βαρβαρότητος, ὁμιλῶντες μίαν γλῶσσαν δυσκολωτάτην εἰς τὸ νὰ τὴν καταλάβῃ τινὰς, ζῶντες μὲ κρέας ὠμόν, ἔχοντες διὰ οἰκήματα χώραις χωρὶς διαφένδευσιν. (δ) Ἀ'υτὰ τὰ διάφορα σίφη, ἐνώωντας τὰ συμφέροντάτων, ἐχημάτισαν μίαν μεγάλην

α) Πολύβ. βιβ. 4. σελ. 299.

β) Δικαίαρ. γ' α' σ. Ἑλλάδ. σίχ. 63. σελ. 5. Σκύλ. περίπ. σελ. 14.

γ) Στράβ. βιβ. 10. σελ. 450. Παλμ. Ἑλλάς πάλαι σελ. 423.

δ) Θεοκνδ βιβ 3. κεφ 94.

συντροφίαν, παρομοίαν μὲ ἐκείνην τῶν Βοιωτῶν, τῶν Θετταλῶν, ἔξ τῶν Ἀκαρνάνων. αὐτὰ μαζώνονται κάθε χρόνον δι' ἀπεσταλμένων εἰς τὴν πόλιν Θερμόν * διὰ νὰ ἐκλέξωσι τὰς ἀρχηγὰς ὅπῃ δὲ νὰ τὰ διοικήσωσιν. (α) ἢ μεγαλοπρέπεια ὅπῃ ἑξαπλώησιν εἰς αὐτὴν τὴν συνέλευσιν, οἱ ἀγῶνες, αἱ ἐορταί, ὁ σύριξ τῶν πραγματευτῶν ἔξ τῶν δεατῶν, τὴν κατασῆνσι τόσον λαμπρὰν, ὅσον ἔξ ἀξιοσεβασον. (β)

„Οἱ Αἰτωλοὶ δὲν σέβονται μῆτε τὰς συμμαχίας, μῆτε τὰς συνδέκας, καὶ ὡς ἀνάφη ὁ πόλεμος μεταξὺ δύο γειτωνευάντων ἐθνῶν εἰς τὰς τόπας τῶν, τὰ ἀφίνεσι νὰ κοδενήτωσι, πίπτεισι κατόπιν ἐπάνω τὰς, ἔξ ἀρπίζεσι τὰ λάφυρα ὅπῃ ἐκείνοι ἐπύραν. Αὐτοὶ ὀνομάζεσι τῆτο. Λαφυρολογεῖν εἰς τὰ λάφυρα. (γ)

„Εἶναι πολλὰ ἔκδοτοι εἰς τὴν πειρατικὴν, καὶ ὡς ἔξ οἱ Ἀκαρνᾶνες, ἔξ οἱ Λοκροὶ Ὀζωλαί. Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἐκείνων τῶν παραθαλασσίων, δὲν ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα κῆμμιαν ἰδέαν ἀδικίας, ἢ δυσφημίας, εἶναι εἶνα λείψανον τῶν ἡθῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἔξ εἶναι ἐπόμε-

*) Θερμόπολις.

α) Στράβ. βιβ. 10. σελ. 463. Πολύβ. Ἑξάβ. νόμ. κεφ. 74, σελ. 95.

β) Πολύβ. αὐτόθ. βιβ. 5. σελ. 357.

γ) Ὁ αὐτὸς αὐτόθ. βιβ. 17. σελ. 745.

νον αὐτῶν τῶν ἡθῶν, τὸ νὰ μὴν ἀφίνωσι τελείως τὰ ἄρματατων, χεδὸν καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης. (α)
Οἱ καβαλάρηδες των, εἶναι πολλὰ τρομεροὶ, ὅταν πολεμῶσι σῶμα μετ' ἄλλο, καὶ ὀλιγώτερον, ὅταν εἶναι ἀρὰδιάσμενοι εἰς πόλεμον. παρατηρεῖται ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον μεταξὺ τῶν Θετταλῶν. (β)

, Πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀσπροποτάμης, εὐρίσκονται λεοντάρια, ὁμοίως καὶ πρὸς τὴν Ἀρκτον ἀναβαλίνοντας ἕως εἰς τὸν ποταμὸν Νέσον* εἰς τὴν Θράκην. φαίνεται ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ μακρὸ διάστημα δὲν κατοικεῖσιν περισσότερον, παρὰ μίαν λωρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ δύο ποταμοὶ χρησιμεύουσιν ὡς σύνορα. ὁ πρῶτος πρὸς δυσμὰς, καὶ ὁ δεύτερος πρὸς ἀνατολὰς. λέγουσιν ὅτι, αὐτὰ τὰ θηρία, εἶναι ἀγνωρίζα εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης. (γ)

, Μετὰ τεσσάρων ἡμερῶν πλῆν, (δ) ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ναύπακτον, πόλιν κειμένην εἰς τὴν πρόποδα ἐνὸς βανῆ (ε) εἰς τὸν τόπον

α) Θεκυδ. βιβ. 5. κεφ. 1.

β) Πολυβ. βιβ. 4. σελ. 278.

* Νέσρο κοντᾶ εἰς τὸ Σαμοκόβι.

γ) Ἡρόδοτ. βιβ. 7. κεφ. 120. Ἀριστοτ. ἰσορ. ζῴων β. 6. κεφ. 31. τόμ. 1. σελ. 84.

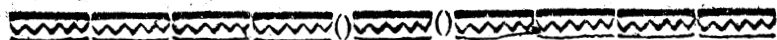
δ) Σκύλαξ περίπλ. απ. γεωγρ. μω. τόμ. 1. σελ. 12 καὶ τ. Δικαίαιρ. γᾶσ. Ἐλ. τόμ. 2. σελ. 4.

ε) Ὀδοιπορ. τῆς Σπον. τόμ. 2. σελ. 18.

τῶν Λοκρῶν. Οὐζωλῶν, εἶδαμεν εἰς τὸ περιγιά-
 λι ἓνα ναὸν τῷ Ποσειδῶνος, καὶ ἐκεῖ κοντᾶ ἓνα
 σπήλαιον σκεπασμένον ἀπὸ προσφοράς, καὶ ἀφιε-
 ρωμένον εἰς τὴν Ἀφροδίτην. εὐρήκαμεν ἐκεῖ μερικαῖς
 χήραις ἐπεὶ ἦλθον νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τὴν θεᾶν
 ἓναν καινέριον ἄνδρα. (α)

„Τῇ ἐπαύριον ἐπήραμεν ἓνα πλοιάριον, τὸ
 ὁποῖον μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὰς Παγὰς λιμένα τῆς
 Μεγαρίδος, καὶ ἐκεῖθεν ἐπήγαμεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Τέλος τῷ λς'. Κεφαλαίς.

Κ Ε Φ Α' Λ Α Ι Ο Ν Λ Ζ.

Ὀδοιπορεία τῶν Μεγάρων, τῆς Κορίνθου,
 τῆς Σικυῶνος, καὶ τῆς Ἀχαΐας.

„**Ε**περάσαμεν τὸν χειμῶνα εἰς τὰς Ἀθήνας,
 προσμένοντες μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν στιγμήν νὰ
 ἐπαναλάβωμεν τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ὀδοιπο-
 ρειῶν μας, εἶχομεν ἰδῆ τὰς πρὸς τὴν ἄρκτον
 ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, μᾶς ἔμεινε νὰ περιτρέ-
 ξωμεν ἀκόμι ἐκεῖνας τῷ Μωρέως. ἐπήραμεν τὸν

α) Πausan. βιβ. ΙΟ. σελ. 898.

δρομόν αὐτῶν , εὐθύς ὅπῃ ἦλθεν ἡ ἀνοιξίς.

Μ Ε Γ Α Ρ Α .

„Α' φ' ἔ διεπεράσαμεν τὴν πόλιν τῆς Ἐλευσίνος , (Λέψινα) περὶ ἧς θέλω συντύχη κατόπιν, ἐμβήκαμεν εἰς τὴν Μεγαρικὴν , ἣτις χωρίζει τὸν τόπον τῶν Ἀθηνῶν , ἀπὸ τὸν τῆς Κορίνθου. εὐρίσκει τινὰς ἐκεῖ ἕνα ὀλίγον ἀριθμὸν πόλεων καὶ χωρῶν. τὰ Μέγαρα ὅπῃ εἶναι ἡ πρωτεύσατων , ἐσυνείχετο ἄλλοτε μετὸν λιμένα τῆς Νυτσαίας , (Καμάκι) μετὰ δύο μακρὰ τείχη , τὰ ὁποῖα οἱ κάτοικοι ἔκριναν ἀναγκαῖον νὰ κατεδαφίσωσι , εἶναι περίπυρα ἑκατὸν χρόνοι. (α) Πολὺν καιρὸν ἦτον ὑποκειμένη εἰς βασιλεῖς (β) ἡ δημοκρατία διήρκησεν ἕως εἰς τὸν καιρὸν ὅπῃ οἱ δημόσιοι ῥήτορες διὰ τὴν ἀρέσωσι τὸ πλῆθος , τὸ κατέπεισαν νὰ διαμοιρασθῇ τὰ ὑπάρχοντα τῶν πλεονασίων κατοίκων. ἡ ὀλιγαρχικὴ διοίκησις ἐδεσπίδη τότε ἐκεῖ , (γ) εἰς τὰς ἡμέρας μας ὁ λαὸς ἐξαναπῆρε τὴν κυριότητά τε. (δ)

*) Κατὰ τὸν μάρτιον. τῷ 35ῷ. ἔτι πρὸ χριστοῦ.

α) Θεκυδ. βιβ. 4. κεφ. 109. Στράβ. βιβ. 7. σελ. 392.

β) Παιυσαν βιβ. 1. κεφ. 39. σελ. 95. κεφ. 41. σελ. 99.

γ) Θεκυδ. βιβ. 4. κεφ. 74. Ἀριστοτ. περὶ δημοκρ. βιβ. 5. κεφ. 3. τόμ. 2. σελ. 388. κεφ. 5. σελ. 392.

δ) Διόδ. Σικ. β. 15. σ. 357.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἐνθυμῶνται ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπαρ-
 χία, ἦτον ἄλλοτε μέρος τῆς ἐξουσίαςτων, (α) καὶ
 πολλὰ ἐνοσιμεύοντο νὰ τὴν ξαναενώσωσιν ἐπειδὴ καὶ
 ἤμπορῆσεν εἰς μερικά συναντήματα, νὰ τὰς χρη-
 σιμεύσῃ ὡς προσύνορον (α) εἴλκυσεν ὅμως τὰ ἄρ-
 ματάτων πλέον ἢ ἄπαξ, μετὸ νὰ ἐπρόκρινεν ἀπὸ
 τὴν συμμαχίαν τὰς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων. Ἐν
 καιρῷ τῆ Πελοποννησιακῆ πολέμα, αὐτοὶ τὴν
 κατέφερον εἰς τὴν τελευταίαν κακὴν κατάστασιν,
 τόσον λειλατῶντες τὰς πεδιάδας τῆς, (γ) ὅσον
 καὶ ἐμποδίζοντες τὴν ἀπὸ κάθε πραγματείαν με-
 τὰς τόπων. (δ) Ἐν καιρῷ εἰρήνης, οἱ Μεγα-
 ρεῖς φέρουσιν εἰς τὰς Ἀθήνας τὰ προϊόντα των, καὶ
 πρὸ πάντων μίαν μεγάλην ποσότητα ἁλατος,
 ὅπῃ μαζώνουσιν ἐπάνω εἰς τὰς βράχους κειμένους εἰς
 τὰ πέριξ τῆ λιμένος. (ε) Μετ' ὅλον ὅπῃ ἐξουσιάζ-
 ουσιν μόνον ἓνα μικρὸν τόπον, σκληρὸν ὡσὰν ἐκεῖ-
 νον τῆς Ἀττικῆς, (ζ) πολλοὶ ἐπλήτησαν ὅμως
 ἀπὸ μίαν φρόνημην οἰκονομίαν, (η) καὶ ἄλλοι ἀπὸ

α) Στραβ. βιβ. 7. σελ. 392. Πausan. αὐτόθ. κεφ. 42.
 σελ. 101.

β) Δημοσθ. εἰς Φιλίπ. γ'. σελ. 95.

γ) Θεκυδ. βιβ. 2. κεφ. 31. Πausan. αὐτόθ. κεφ. 40. σελ. 87.

δ) Θεκυδ. βιβ. 1. κεφ. 67. Ἀριστοφ. Ἀχαρν. στίχ. 520.
 ὁ αὐτ. εἰς εἰρήν. στίχ. 608. σχολ. τῆ αὐτ.

ε) Ἀριστοφ. Ἀχαρν. στίχ. 520. καὶ 760. σχολ. τῆ αὐτ.

ζ) Στραβ. βιβ. 7. σελ. 393.

η) Ἰσοκρ. εἰς εἰρήν. τόμ. 1. σελ. 480.

μίαν ὄρεξιν τοκισμῶ, (α) ἣτις τὰς ἔδωσεν ὑπόληψιν, ὅτι μεταχειρίζονται εἰς τὰς συνθήκας, ὡσπερ καὶ εἰς τὴν πραγματείαν, τὰς πανουργίας τῆς δυσπιστίας, καὶ τῆ ἐμπορικῆ πνεύματος. (β)

Εἶχον εἰς τὸν ἀπερασμένον αἰῶνα λαμπρὰν τινα εὐτυχίαν εἰς τ' ἄρματα, ἢ δυνάμει των ἐξεδενώθη τὴν σήμερον, ἢ ματαιοφροσύνητες ὁμως ἠΰξησεν, ὅσον αὐτοὶ ἐξησθένησαν, καὶ ἐνθυμῶνται περισσώτερον τὸ τί ἦτον, παρὰ τὸ τί εἶναι. Τὴν ἰδίαν βραδείαν τῶ ἐρχομῶμας, δειπνῶντες μετὰς ἐγκρίτες κατοίκας, τὰς ἐρωτήσαμεν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς θαλασσίως δυναμεώς των, μᾶς ἀπεκρίθησαν — ἐν καιρῶ τῶ πολέμου των Περσῶν, εἶχαμεν εἴκοσι κάτεργα εἰς τὴν μάχην τῆς Σαλαμίως (γ) — ἤμπορεῖτε νὰ βάλετε εἰς τὸ ποδᾶρι ἓνα καλὸν στρατόπεδον; — εἶχαμεν τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας εἰς τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν. (δ) — τὸ πλῆθος τῶν ἐγκατοίκων σας εἶναι πολὺ; — ἦτον τόσον ἄλλοτε, ὅπῃ ἐβιάσθημεν νὰ σείλωμεν ἀποικίας εἰς τὴν Σικελίαν, (ε) εἰς τὴν Προποντίδα (ζ) εἰς τὸν Βόσ-

α) Δημοσθ. εἰς Νέαραχ. σελ. 866.

β) Ἀριστοφ. αὐτόθ. σίχ. 738. σχολ. τῶ αὐτῶ Σείδ. εἰς Μεγαρε

γ) Ἡρόδοτ. βιβ. 8. κεφ. 45.

δ) Ἡρόδοτ. βιβ. 9. κεφ. 28.

ε) Στράβ. βιβ. 6 σελ. 267.

ζ) Σκύμν. εἰς περιγρ. κόσμου. σίχ. 714.

πορον τῆς Θράκης, (α) καὶ εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν. (β) Ἐπάσχιζον ἔπειτα νὰ δικαιολογηθῶσιν, ἐπάνω εἰς κάποιαις ἀπιστίας ὅπῃ τῆς ἐλέγχουσι, (γ) καὶ μᾶς ἐδιηγῆθησαν ἐν ἀνέκδοτον, ὅπῃ πρέπει νὰ διατηρηθῇ. Οἱ κάτοικοι τῆς Μεγαρίδος, ἐσύκωσαν ἄρματα τῆτοι κατ' ἐκείνων, ἐσυμβιβάθησαν ὅτι ὁ πόλεμος νὰ μὴν ἐμποδίσῃ καθόλου τὰ ἔργα τῆς γεωργικῆς. ὁ στρατιώτης ὅπῃ ἄρπαζεν ἕναν γεωργόν, τὸν ἐπήγαυεν εἰς τὸ σπῆτιτε, τὸν ἔβανεν εἰς τὸ τραπέζιτε, καὶ τὸν ἔδιδε δρόμον, προτῆ νὰ λάβῃ τὴν ξαγοράν ὅπῃ εἶχον συμφωνήσῃ. ὁ σκλαβωμένος ἐφρόντιζε νὰ τὴν φέρῃ, εὐθύς ὅπῃ ἤμπορεῖσε νὰ τὴν ἐτοιμάσῃ· δὲν ἐμεταχειρίζοντο τὴν μεσουλάβησιν τῶν νόμων ἐναντίον ἐκείνῃ ὅπῃ ἀδεύεσε τὸν λόγον τε, ἦτον ὁμως μεμισημένος παντῆ, διὰ τὴν ἀχαρισίαν καὶ ἀτιμίαν τε. (δ) Αὐτὸ τὸ ἔργον, δὲν ἔγινε λοιπὸν εἰς τὰς ἡμέρας μας; τῆς εἶπα. ὄχι μὲ ἀπεκρίθησαν, εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης. δικαίως ὑποτεύομεν ξαναπεκρίθην, ὅτι ἀνῆκεν εἰς τῆς αἰῶνας τῆς ἀμαθείας.

α) Στράβ. βιβ. 7. σελ. 320. Σκύμν. αὐτόθ. σίχ. 716.
καὶ 74°.

β) Στράβ αὐτόθ σελ. 319.

γ) Ἐπισ. Φιλίπ. πρ. Δημοσθ. σελ. 114.

δ) Πλατάρ. ἐρωτ. Ε' β. τόμ. 2. σελ. 295.

Τὰς ἐφεξῆς ἡμέρας μᾶς ἔδειξαν πολλὰ εἶδω-
λα, μερικὰ ξύλινα, (α) καὶ αὐτὰ ἦτον τὰ πλεόν ἀρ-
χαῖα, ἄλλα μὲ μάλα γμὰ καὶ ἔλεφαντοκόκκαλον,
(β) καὶ δὲν ἦτον τόσον εὐμορφα, καὶ ἄλλα τέλος πάν-
των μαρμαρένια, καὶ πρῆντζινα, κατεργασμένα
ἀπὸ τὸν Πραξιτέλλι, καὶ Σκοπᾶν. (γ) εἶδομεν
ὡσαύτως τὸ ὄσπῆτιον τῆ συνεδρία, (δ) καὶ ἄλλα
κτίρια κτισμένα ἀπὸ μίαν πέτραν ἀσπροτάτην,
εὐκολωτάτην εἰς τὸ πελέκημα, καὶ γεμάτην ἀπὸ
κόγχας ἀπολιθωμέναι (ε)

Ἐπάρχει εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ἓνα περίφη-
μον χολεῖον τῆς φιλοσοφίας. (ζ) Εὐκλείδης ὁ
θεμελιωτής τε, ἦτον ἓνας τῶν ζηλοτέρων μαθη-
τῶν τῆ Σωκράτους, μὲ ὄλην τὴν ἀπόστασιν τῶν
τόπων, μὲ ὄλην τὴν φρίκην τῆς ποινῆς τῆ
θανάτου ἀποφασισμένης παρὰ τῶν Ἀθηναίων
ἐναντίον παντοῦ Μεγαρέως ὅπερ ἤθελε τολμήσῃ
να διαβῆ τὰ σύνοράτων, τὸν εἶδον πολλὰκις να
μισεῦν τὸ βράδι μεταμορφωμένον ὡς γυναῖκα,

α) Πausan. βιβ. I. κεφ. 42. σελ. 102.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. κεφ. 40. σελ. 97. κεφ. 42. σελ. 101.
κεφ. 43. σελ. 105.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. κεφ. 43. σελ. 105. κεφ. 44. σελ.
106.

δ) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. κεφ. 42. σελ. 101.

ε) Ὁ αὐτ. αὐτόθ. κεφ. 44. σ. 107.

ζ) Βρον. ἰσορ. φιλοσ. τόμ. I. σελ. 610

ἡ περνᾶ μερικὰς στιγμὰς μὲ τὸν διδάσκαλόν τε,
 καὶ νὰ ξαναγυρίζη τὴν αὐγὴν. (α) αὐτοὶ ἐπεριεργά-
 ζοντο μαζὶ εἰς τί συνίσταται τὸ ἀληθὲς κα-
 λόν. Ὁ Σωκράτης ὅπως διέδιδνε τὰς ἐξερευνή-
 σεις τε πρὸς τὴν μοναδικὴν αὐτὴν εἴξιν, ἐμέτα χει-
 ρίζετο ἀπλῶς τρόπος διὰ νὰ τὴν φθάσῃ. Ὁ Εὐκ-
 λείδης ὁμοίως ὑπεροικειωμένος μετὰ τα συγγράμ-
 ματα τῶ Παρμενίδου, καὶ τῶ χολεία τῆς Ἑλλάδας,
 (β) * κατέφυγεν ἔπειτα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν
 ἀφρημένων, δρόμον συχνᾶ κινδυνώδη, καὶ συχ-
 νότερον δυσκατάληπτον. αἱ ἀρχαῖα εἶναι ἰκανῶς
 ὁμοχήμενες μὲ ἐκείνας τῶ Πλάτωνος. ἔλεγεν
 ὅτι τὸ ἀληθὲς καλόν, πρέπει νὰ εἶναι ἓν, πάν-
 τα τὸ ἴδιον, καὶ πάντοτε ὁμοιον μὲ τὸν ἑαυτὸν τε.
 (γ) ἔπρεπεν ἔπειτα νὰ ὀρίσῃ τὰ διάφορα ἰδιώμα-
 τά τε, καὶ τὸ πρᾶγμα ὅπως μᾶς τυμφέρει ὑπὲρ
 ἄλλοι εἰς τὸν κόσμον νὰ τὸ ἱξεύρωμεν, ἐξάδη
 τὸ δυσκολώτερον εἰς τὸ νὰ ἐννοηθῇ.

Ἐκεῖνό ὅπως ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ τὰ σκα-
 τεινιάσῃ, ἐξάδη ἡ πρὸ ὀλίγου δεκτὴ μέθοδος τὰ νὰ
 ἀντιπαραβάλλωσιν εἰς μίαν πρότασιν τὴν ἐναντίαν.

α) Αὐλ. Γελλ. βιβ. 6. κεφ. 10.

β) Διογ. Λαῖοτ. βιβ. 2. § 106.

*) Λέγεται ὁ Τζιανταρλῆς εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, ὅπου
 τὴν χάρταν.

γ) Κικέρ. ἀκαδ. 2. κεφ. 42. τόμ. 2. σελ. 54.

της, ἢ τὸ νὰ περιορίζωνται εἰς τὸ νὰ ταῖς συγκινῶσι πολλὴν ὥραν ἀντάμα. Ἐνὰ ὄργανον ὅπῃ ἐφευρήκαν τότες ἐχρησίσμενε συχνᾶ εἰς τὸ νὰ αὐξάνῃ τὴν σύγχισιν, λέγω διὰ τὰς κανόνας τῆ συλλογισμῆ, τῶν ὁποίων αἱ προσβολαί, τόσον τρομεραί, ὅσον ἢ ἐξαφνηκαί, κατεδαφίζουσι τὸν ἀντίπαλον ὅστις δὲν εἶναι ἀρκετᾶ ἐπιτήδειος διὰ νὰ ταῖς μεταγυρίσῃ. Παρευθὺς αἱ μεταφυσικαὶ λεπτότητες συλλάμεναι μὲ ταῖς ποιητικαῖς τῆς λογικῆς, αἱ λέξεις ἔλαβον τὸν τόπον τῶν πραγμάτων, ἢ οἱ νέοι μαθηταὶ δὲν ἐξαντλήσαν ἄλλο εἰς τὰ χολεῖα, παρὰ τὸ πνεῦμα τῆς δριμύτητος, ἢ ἀντιλογίας.

Ὁ Εὐκλείδης τὸ εἰσήνεγκεν εἰς τὸ ἐδικόν τε, ἴσως ἀκασίως, ἐπειδὴ ἢ ἦτον φυσικῆ πράος ἢ ὑπομονητικός. Ὁ ἀδελφός τε νομίζοντας πῶς εἶχε δίκαιον νὰ παραπονεῖται ἀπ' αὐτὸν, τὸν εἶπε μίαν ἡμέραν ἐπάνω εἰς τὸν θυμόν τε. πεθαίνω ἂν δὲν ἐδικηθῶ. ἢ ἐγὼ ἀπεκρίθη ὁ Εὐκλείδης ἂν δὲν σὲ βιάσω νὰ μὲ ἀγαπᾷς ἢ εἰς τὸ ἐξῆς. (α) παρετίτετο ὅμως πολλὰ συχνᾶ εἰς τὴν ἡδονὴν τῆ νὰ πολλαπλασιάζῃ, ἢ νὰ νικῇ τὰς δυσκολίας, ἢ δὲν ἐπρόβλεψεν ὅτι, αἱ συνεχῶς κλονόμεναι ἀρχαί, χάνουσιν ἕνα μέρος τῆς δυνάμεώς των.

α) Πλάτων. περὶ ἀδελφ. ἀγάπ. τόμ. 2. σελ. 489.

Εὐβελίδης Μιλήσιος ὁ διάδογός τε, ὠδηγῶσε τὸς μαθητὰς τε ἀπὸ μονοπάτια πλέον γλυφρώδη καὶ περίπλοκα. ὁ Εὐκλείδης ἐξήσκει τὰ πνεύματα, ὁ Εὐβελίδης τὰ κατέσειε με βίαν, εἶχον καὶ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος πολλὴν σπυδὴν καὶ προκοπὴν. ἐγὼ ἔπρεπε νὰ προειδοποιήσω δι' αὐτὸ καὶ ὕστερον νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆ δευτέρου.

„Τὸν ἤυραμεν περιτριγυρισμένον ἀπὸ νέου προσεκτικῆς εἰς τὸς λόγους τε, καὶ ἕως εἰς τὰ παραμικρότερα νεύματά τε. μᾶς ὠμίλησε περὶ τῆ τρόπῃ ὅπῃ τὸς ἐξασκῶσε, καὶ ἐκαταλάβαμε, ὅτι ἐπροτιμῶσε τὸν ἐπιθετικὸν πόλεμον ἀπὸ τὸν ἀμυντήριον. τὸν ἐπαρακαλέσαμεν νὰ μᾶς δείξῃ τὸ θεάτρον μιᾶς μάχης, καὶ ἐν καιρῷ ὅπῃ ἔκαμνον τὰς ἐτοιμασίας της, μᾶς εἶπε πῶς ἐφευρῆκε πολλὰ εἶδη συλλογισμῶν, ὅλα μιᾶς θαυμασίας συνδρομῆς εἰς τὸ νὰ φωτίσωσι τὰς ιδέας, τὸ ἐν ὀνόμαζετο κεκαλυμμένον, ἐν ἄλλο φαλακρὸν, ἐν τρίτον ψευδές, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. (α)

„Εἰγὼ δὲ νὰ δοκιμάσω μερικὰ ἐμπροσθέν σας, ἀκολούθησε νὰ λέγῃ, μετὰ ταῦτα θέλουσιν ἀκολουθεῖν ἀπὸ τὸν πόλεμον, τῆ ὁποῖα ἐπιθυμεῖτε νὰ εἶσε αὐτόπται, μὴν τὸς κρίνετε ἐπιπολαίως, εἶναι μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ὅπῃ κατακρατῶσι

α) Διογ. Λαέρτ. βιβ. 2. §. 108. Μεναγ. αὐτόθ.

ἐπὶ τὰ καλλίτερα πνεύματα, καὶ τὰ περιπλέκουσιν εἰς σενώματα, ἀφ' ὧν δοκιμάζουσι πολὺν κόπον ἐν ὄσῳ νὰ εὐγώσιν, (α)

„ Ἐν τῷ ἄμα ἐφάνη εἰς τὸ μέσον μία μορφή σκεπασμένη ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν. με ἐρώτησεν ἂν τὴν γνωρίζω, ἐγὼ ἀπεκρίθην ὅχι. καλᾶ, ἀπεκρίθη αὐτός. ἰδὲ πῶς ἐπιχειρίζομαι, ἐσὺ δὲν γνωρίζεις αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ μὴν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι φίλος σοι, ἄρα δὲν γνωρίζεις τὸν φίλον σοι. (β) ἐπῆρε τὸ σκέπασμα, καὶ εἶδα τῷ ὄντι ἕνα νέον Ἀθηναῖον μετὰ τὸν ὁποῖον ἤμην ποτὶ πολλὰ συνδεδεμένος. ὁ Εὐβελίδης ἐγύρισε παρρηδὺς εἰς τὸν Φιλόταν. τί ἐστὶ φαλακρὸς τὲν εἶπεν; — εἶναι ἐκεῖνος ὅπῃ δὲν ἔχει μαλιά. — ἂν τον ἔμενον ὅμως μία τρίχα, ἤθελεν εἶναι φαλακρὸς ἀκόμη; — χωρὶς ἀμφιβολίαν. ἂν τῷ μένῃσι 2. 3. 4. καὶ ἐπέκτεινε τὴν συνέχειαν αὐτὴν τῶ ἀριθμῷ πολλὰ μακρὰν, αὐξάνωντας πάντοτε ἀπὸ μίαν μονάδα, ἕως ὅπῃ ὁ Φιλώτας, ἐτελείωσεν ὁμολογῶντας ὅτι, ὁ ἄνθρωπος περὶ τὸ ἄλογος, δὲν ἤθελεν εἶναι πλέον φαλακρὸς. ἄρα ἀπεκρίθη ὁ Εὐβελίδης, μία μόνη τρίχα φθάνει ὅπῃ ἕνας ἄνθρωπος νὰ μὴν εἶναι τελείως φαλακρὸς, καὶ με

α) Ἀριστοτ. περὶ ἡθ. ἐλευθ. βιβ. 7. κεφ. 2. τόμ. 2.

σελ. 87. Κικέρ Α' καδ. 2. κεφ. 30. τόμ. 2. σελ. 40.

β) Λακκιν, τόμ. κ'. σελ. 563.

ὄλον τῆτο, ἐσὺ ἐβεβαίωσες προτίτερα τὸ ἐναντίον. (α) Καταλαμβάνεις καλά ἐπρόσθεσεν αὐτὸς, πῶς ἴμπορεῖ ν' ἀποδείξῃ τινὰς ὁμοίως, ὅτι ἓνα μόνον πρόβατον, φθάνει διὰ νὰ χιματίσῃ ἓνα ποίμνιον. ἓνας μόνος κόκκος σιταρίθ, εἰς τὸ νὰ δώσῃ τὸ ἀκριβέστατον μέτρον ἑνὸς κοιλῆ. Ἡμεῖς ἐφάνημεν τόσον κατάπληκτοι εἰς τὰ πεινχρὰ ταῦτα παλίμβολα, ἢ τόσον συγχισμένοι εἰς τὴν ὄψινμας, ὅπῃ ὄλοι οἱ μαθηταὶ ἐχτυπήσαν τὰ γέλοια.

„Ἐν τούτῳ ὁ ἀκαταπόνητος Εὐβελίδης μᾶς ἔλεγεν, ἰδὲ τελευταῖον ὁ πλέον δύσκολος εἰς τὸ λύσιμον κίμπος. Ὁ Ἐπιμενίδης εἶπε πῶς ὄλοι οἱ Κρηῖτες εἶναι ψεῦσαι, ἀλλὰ μὴν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτον Κρηῖς, ἄρα ἐψεύσθη, ἄρα οἱ Κρηῖτες δὲν εἶναι ψεῦσαι, ἄρα ὁ Ἐπιμενίδης δὲν ἐψεύσθη, ἄρα οἱ Κρηῖτες εἶναι ψεῦσαι. (β) μόλις ἔτελείωσε, ἢ παρευθὺς φωνάζει, εἰς τὰ ἄρματα, εἰς τὰ ἄρματα, χτυπήσετε, διαφενδεύσετε τὸ ψεῦμα τῷ Ἐπιμενίδῃ.

„Οὕτω λέγωντας, τὸ μάτι πύρινον, τὸ κίνημα ἀπειλησικόν, τὰ δύο μέρη προβαίνουσι, συσφίγγονται, συναντωθῆνται, κάμνουσι νὰ βρέξῃ

α) Μεναγ. εἰς Διογ. Λαέρτ. βιβ. 2. §. 108. σελ. 122.

β) Γασέντ. περὶ λογ. τόμ. α' . κεφ 3 σελ. 40. Μπαῦλ. λεξικ. εἰς τὴν λέξ. Εὐκλείδης σημ. 4.

ἔτῃτοι εἰς ἐκεῖνας μία χάλαζα συλλογισμῶν, σοφισμάτων, παραλογισμῶν, παρευδῶν τὰ σκότη πυκνῶνται, αἱ τάξεις ἀνακατώνονται, οἱ νικηταὶ καὶ οἱ νικημένοι διαπερνῶνται μὲ τὰ ἴδια ἄρματα-των, ἢ πίπτουσιν εἰς τὰ ἴδια βρόχια, λόγοι ὄνειδιστικοὶ σαυροκοπῶνται εἰς τὸν ἄερα, καὶ μένσσι τέλος πάντων καταπνιγμένοι ἀπὸ τὰς ὀξείας φωνὰς ἀφ' ὧν ἀντιχολογεῖ ἡ σάλλα. ἡ πρῶξις ἐκόντευσεν νὰ ξαναοχίσῃ, ὅταν ὁ Φιλότας εἶπεν εἰς τὸν Εὐβελίδην, ὅτι κάθε φατρία ἐπρόσεχεν ὀλιγώτερον εἰς τὸ νὰ θεσπίσῃ μίαν δόξαν, παρὰ τὴν ἀφανίσῃ ἐκείνην τῆ ἐχθρῆς, ὅπερ εἶναι κακὸς τρόπος τῆ συλλογίζεσθαι. ἐγὼ ἐκ μέρους μετὰ τὸν ἕκαμα νὰ παρατηρήσῃ ὅτι, οἱ μαθηταῖτα ἐφάνοντο θερμότεροι εἰς τὸ νὰ κάμωσι νὰ θριαμβεύσῃ τὸ λάθος, παρὰ ἢ ἀλήθειαν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἕνας κινδυνώδης τρόπος τῆ ἐνεργεῖν. (α) αὐτὸς ἐτοιμάζετο νὰ μᾶς ἀποκριθῇ, ὅταν μᾶς ἔδωκαν τὴν εἰδήσιν, πῶς τὰ ἀμάξιμάμας ἦτον ἔτοιμα. τὸν ἀφήσαμεν ὑγίαν, καὶ ἐλυπήμεθα μισεύοντες, τὴν ἀναξίαν κατάχρησιν ὅπερ ἕκαμαν οἱ σοφισταὶ τῆ πνεύματός των, καὶ τῆς διαθέσεως τῶν μαθητῶν των.

„Διὰ νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὸν ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου, ὁ ἄδηγός μας μᾶς ὠδήγησεν ἀπὸ ὕψη εἰς

α) Πλάταρχ. περὶ σοικ. τόμ. 2. σελ. 1036.

μίαν δίοδον κομμένην εἰς τὴν πέτραν, σενωτάτην, σκληροτάτην, ὑψωμένην ἐπάνωθεν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ὑπώρειαν ἑνὸς βηνῆ ὅπῃ ἐγείρει τὴν κορυφήν τε ἕως τὸν ἕρανόν, (α) εἶναι τὸ περίφημον σένωμα, ὅπερ λέγῃσι πῶς ἐσέκετο ἐκεῖνος ὁ Σκίρων, ὅστις ἐγκρέμιζε τὰς ὁδοιπόρους εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφ' ἧς τὰς ἐξεγύμνωσε, τὸν ὁποῖον ὁ Θησεύς καλυπέβαλεν εἰς τὸ ἴδιον εἶδος τῶν τοιῶν τε θανάτων. (β)

Ἔτι οὐδὲν τρομερώτερον ἐκείνη τῆ περάσματος, εἰς τὴν πρώτην ματιάν, ἡμεῖς δὲν ἐτολμήσαμεν νὰ κρατήσωμεν τὰ βλέμματά μας εἰς ἐκεῖνο τὸ χάος. τὰ μυκίσματα τῶν κυμάτων, ἐφάνησαν νὰ μᾶς ἰσοποιῶσι κάθε στιγμήν πῶς εἶμασιν κρεμασμένοι μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, ἐν τῷ ἅμα συνηθίσαντες τὰς κινδύνους, ἠδύνθημεν εἰς ἕνα θέαμα ἀξιόλογον. σφοδροὶ ἄνεμοι ὑπερπηδῶσαν τὰς κορυφὰς τῶν βράχων ὅπῃ εἶχαμεν ἐκ δεξιῶν, ἐσύριζον ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς μας, καὶ διαχωριζόμενοι εἰς ἀνεμαστροφύλλας, ἐπιπτον ὡσάν μολύβι ἐπάνω εἰς διάφορα σημεῖα τῆς θαλάσσης ἐπιφανείας, τὴν ἀναποδογύριζον, καὶ τὴν ἄσπριζον μὲ τὰς ἀφροὺς εἰς μερικά μέρη, ἐν και-

α) Σπον. ὁδοιπ. τόμ. 2. σελ. 171. Κάντλ. διακρίφ. εἰς Ἐλ. κεφ. 44. σελ. 98.

β) Πλάταρχ. εἰς Θησ. τόμ. α'. σελ. 4.

ῥῶ ὅπῃ εἰς τὰ μεταξύ διαστήματα, αὐτὴ ἔμεινε γαληνιαία καὶ ἡσυχος. (α)

„Ἡ δίοδος ὅπῃ ἐπηγκίναμεν, ἐκτείνεται περὶ πτε τῶν 48. σταδίων (β) (μιάς ὥρας καὶ τρία τέταρτα) καταβαίνωντας καὶ ἀναβαίνωντας ἀλλήλοδιαδόχως ἕως κοντᾶ εἰς τὸ Κρόμμυον (Κέντρα) λιμένα καὶ κάστρον τῶν Κορινθίων, μακρὰν ἀπὸ τὴν μητρόπολιν των σταδία 120. (γ) σχεδὸν τέσσαρας ἡμισυ ὥρας.) Ἐξακολουθεῖντες τὴν παραλίαν ἀπὸ ἑναν ἡσυχώτερον καὶ καλλίτερον δρόμον, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τόπον, ὅπε τὸ εὖρος τῆ ἰσθμοῦ δὲν εἶναι περισσότερο ἀπὸ σαράντα σταδία, (δ) μιάμισυ ὥραν) Ἐκεῖ οἱ κάτοικοι τῆ Μωρέως ἀπεφάσισαν μερικαῖς φοραῖς νὰ ὀχυρωθῶσιν, ὅταν ἐφοβῆντο κάμμιαν ἐπιδρομὴν (ε) ἐκεῖ ὁμοίως πανυγηρίζουσι τὰ Ἰσθμια, πλησίον ἐνὸς ναῦ τῆ Ποσειδῶνος, καὶ ἐνὸς θάλασσε πεύκων ἀφιερωμένων εἰς αὐτὸν τὸν θεόν. (ζ)

α) Βέλ. εἰς ἐφημερ βοσκ. 6 σελ. 436.

β) Πλίν. βιβ. 4. κεφ. 7. σελ. 196. Βελ. αὐτόθι.

γ) Θακυδ. βιβ. 4. κεφ. 45.

δ) Σκύλαξ περίπλ. ἀπ. γεωγρ. μιν. τόμ. α. σελ. 15. Στράβ. βιβ. 8. σελ. 334. καὶ 335. Διάδορ. Σικ. βιβ. 11. σελ. 14.

ε) Ἡρόδοτ. βιβ. 8. κεφ. 40. Ἰσοκρ. εἰς Πανυγ. τόμ. α. σελ. 166. Διόδ. Σικ. βιβ. 15. σελ. 380.

ζ) Πίνδ. Ὀλύμπ. ᾠδ. 13. στίχ. 5. ὁ αὐτ. Ἰσθμ. ᾠδ. α. Στράβ. βιβ. 8. σελ. 334. καὶ 335. Πausαν. βιβ. 2. κεφ. α. σελ. 112.

„Ο τόπος τῶν Κορινθίων εἶναι περιωρισμένος ἀπὸ στενώτατα σύνορα, με ὅλον ὅπῃ ἐκτείνεται τὸ πλεόν πρὸς τὴν παραλίαν, ἕνα πλοῖον ἠμπορεῖ εἰς μίαν ἡμέραν νὰ περιτρέξῃ τὰς ἔχθρας τε. (α) ἡ γῆτε παραξάινει μερικὰς πλασσίας πεδιάδας, καὶ συχνότερα ἕνα χῶμα ἀνόμαλον, καὶ ὀλίγον εὐκαρπον (β) τρυγῶσιν ἐκεῖ κρασὶ μετρίας ποιότητος (γ)

Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Σ.

„Ἡ πόλις κείται εἰς τὰς πρόποδας ἑνὸς ὕψους ἄβ ὄρους, ἐπὶ τῷ ὁποίῳ ἐκτίσθη μίαν ἀκρόπολιν. (δ) ἀπὸ μεσημβρίας, αὐτὴ ἔχει πρὸς διαφένδουσιν τῆς τὸ ἴδιον ὄρους, ἄπερ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ἀπότομον. ὀχυρώματα ἰχυρώτατα καὶ ὕψισα (ε) τὴν ὑπερασπίζονται ἀπὸ τὰ ἄλλα τρία μέρη, ἡ περίμετρος τῆς εἶναι σαράντα σταδίων, * ἐπειδὴ ὁμως καὶ τὰ τεῖχη

α) Σκύλαξ. περίπλ. ἀπ. γεωγρ. μιν. τόμ. α'. σελ. 15 καὶ 21.

β) Στράβ. αὐτόθ. σελ. 382.

γ) Ἀλέξ. ἀπ. Ἀθην. βιβ. α'. κεφ. 23. σελ. 30.

δ) Στράβ. αὐτόθ. φύλ. 379. Παυσ. βιβ. 2. κεφ. 4. φύλ. 121.

ε) Πλίντ. ἀποφθ. Λακ. τόμ. 2. φύλ. 115.

*) Περίπε μιάνισυ ἄραν.

ἐκτείνονται ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆ βανῆ, καὶ ἐναγκάζονται τὴν ἀκρόπολιν, ἢμπορεῖ νὰ εἰπῇ τις ὅτι, ὅλη ἡ περίμετρος τῆς εἶναι ὀγδοήντα πέντε σαδίων. (α) **

„ Ἡ Κρισαῖα καὶ ἡ Σαρωνικὴ θάλασσα ἔρχονται ἐκπνέσαι εἰς τὰς πόδας τῆς, ὡσάν νὰ γνωρίζοσι τρόπον τινὰ τὴν δύναμίν τῆς. ἐπὶ τῆς πρώτης εἶναι τὸ Λεχαῖον, λιμὴν, ὅσις ἐνῆται μετὰ τὴν πόλιν δι' ἐνὸς διπλῆς τείχεος, μακρῆ περιπέτε δώδεκα σαδίων. (β) §. Ἐπὶ τῆς δευτέρας, εἶναι ὁ λιμὴν τῶν Κεγχρεῶν, ἀπέχων τῆς Κορίνθου ἑβδομήντα σάδια (γ) †

„ Ἐνας μεγάλος ἀριθμὸς ἱερῶν, καὶ ἀνιέρων κτιρίων, ἀρχαίων, καὶ νέων καθωραΐζουσιν αὐτὴν τὴν πόλιν. Ἀφ' οὗ ἐπεσκέφθημεν τὴν ἀγορὰν, εὐλισμένην κατὰ τὸ σῦνηθεσ ἀπὸ ναῶν καὶ εἰδωλα (δ) εἶδαμεν τὸ θέατρον, ὅπερ ἡ συνάθροισις τῆ λαῶν βεβλεύεται περὶ τῶν τῆς ἐπικρατείας ὑποθέσεων, καὶ ὅπερ γίνονται μάχαι μουσικῆς καὶ

α) Στραβ. βιβ. 8. φύλ. 379.

***) Τρεῖς ὥραις καὶ 532. Ὀργυιᾶς.

β) Ξενοφ. ἰς. Ἐλ. βιβ. 4. φύλ. 522. καὶ 525. ὁ αὐτὸς εἰς Ἀγισ. φύλ. 661. Στραβ. αὐτόθ. φύλ. 330.

§) Περίμισθον ὥρ.

γ) Στραβ. αὐτόθ. † ὡς τρεῖς ὥραις.

δ) Ξενοφ. ἰς Ἐλ. βιβ. 4. φύλ. 521. Πανσ. βιβ. 2. κεφ. 2. φύλ. 115.

ἄλλων ἀγώνων, ὑφ' ὧν αἱ ἐορταὶ συνοδεύονται. (α)

„Μᾶς ἔδειξαν τὸν τάφον τῶν δύο υἱῶν τῆς Μηδείας. οἱ Κορίνθιοι τὴν ἀπέσπασαν ἀπὸ τὰς θυσιασθήρια, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ θυσιῆς μήτηρ τῶν τὴν κατέθεσε, καὶ τὴν ἐλιθοβόλησαν. διὰ ποινὴν τῆς τῆς κρίματος, μία ἐπιδημικὴ ἀσθένεια ἤρπαζε τὰ εἰς τὸ λίκνον (κένναν) τέκνα τῆς. ἐν ὧσιν, ὑποκύψαντες εἰς τὴν ψῆφον τῆς μαντείας, ὑπεσχέθησαν νὰ τιμῶσιν ἐτησίως τὴν μνήμην τῶν θυμάτων τῆς μανίας τῶν. (β)

„Εἰ γὰρ ἐνόμιζα (εἶπα τότε) κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Εὐριπίδου ὅτι, αὐτὴ ἡ ἡγεμονία τῆς ἔσφαξε μόνιτης (γ) ἤκιστα νὰ λέγωσιν ἀπεκρίθη ἕνας τῶν συνεδριαζόντων πῶς ὁ ποιητὴς κατέκερδεθη ἐκ τῆς ποσότητος πέντε ταλάντων* ὅπως ἔλαβεν ἀπὸ τῆς δημάρχου μας. (δ) ὅπως καὶ ἂν εἶναι, τί νὰ τὸ προσποιώμεθα; μία παλαιὰ συνήθεια ἀποδεικνύει πῶς οἱ πατέρες μας ἦσαν

α) Πλάτ. εἰς Ἄρατ. τόμ. α. φ. 1034. Πολύαινον, κρατηγ. βιβ. 4. κεφ. 6.

β) Πaus. βιβ. 2. κεφ. 3. 118. Αἰλίαν. ποικιλ. ἱς. β. β. 5 κεφ. 21. Παρμεν. καὶ Δίδυμ. ἀπ. ἁολ. Εὐριπίδ. εἰς Μήδ. σίχ. 27.

γ) Εὐριππ. αὐτόθι σίχ. 1271. καὶ ἀλλαχόσε,

* 27. χιλ. γροσίων.

δ) Παρμεν. Ἀπολ. ἁολ. Εὐριππ. εἰς Μήδ.

ὑπεύθυνοι, ἔπειδή κ' διὰ τὰ ἐνδυμώμεθα κ' τὰ ἀγνίζωμεν τὸ ἔγκληματός, τὰ τέκνα μας ἀναγκάζονται μέχρι τινὸς ἡλικίας, τὰ ἔχωσι ξυρισμένην τὴν κεφαλὴν των, κ' τὰ φορῶσιν ἓνα μαῦρον ἔνδυμα. (α)

„Ο' εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὁδηγῶν δρόμος, ἐπαναδιπλᾶται κατὰ τύσας τρόπους, ὅπῃ ὁδεύει τινὰς τριάντα στάδια, πρῶτῃ τὰ ἀνέβη εἰς τὴν κορυφὴν. (β) ἐφθάσαμεν πλησίον μιᾶς πηγῆς ὀνομαζομένης Πειρήνης, ὅπερ καθομαλογῶσι πῶς ὁ Βελλεροφόντης ἤνευ τὸν Πήγασον ἵππον. τὰ νεράτης εἶναι κατ' ὑπερβολὴν ψυχρὰ κ' καθαρά (γ) κ' μετὰ τὸ τὰ μὴν ἔχωσι φαινομένην ἔξοδον, νομίζουσι πῶς διὰ σωλήνων φυσικῶν ἐσκαμμένων εἰς τὸν βράχον, κατέρχονται εἰς τὴν πόλιν, ὅπερ σχηματίζουσι μίαν βρύσιν, τῆς ὁποίας τὸ νερὸν εἶναι περίφημον διὰ τὴν ελαφρότητα. (δ) κ' ἡδέλεν εἶναι ἀρκετὸν διὰ τὴν χρεῖαν τῶν κατοίκων, χεῖρον κ' ἂν δὲν ἡδέλεον ἔχη ἐκείνην τὴν μεγάλην ποσότητα τῶν πηγαδίων, ὅπῃ προεφρόντισαν διὰ χρῆσίντης. (ε)

α) Πανσαν. αὐτ.

β) Στραβ. βιβ. 9. φύλ. 379. Σπὸν. ὁδοιπ. τόμ. 2. φυλ. 175 Βέλμπεκ. κεφ. 6. φυλ. 440.

γ) Σραβ. αὐτόθ. Ἀθήν. βιβ. κεφ. 6. φύλ. 43.

δ) Ἀθήν. αὐτόθ. κεφ. 5. φύλ. 43.

ε) Στραβ. αὐτόθ.

Ἡ θέσις τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῶν ὀχυρωμάτων της τὴν κατασαίνουσι τόσον δυνατὴν, ὅπῃ δὲν εἶναι τρόπος νὰ κυριευθῇ ἀλλέως, παρὰ μὲ προδοσίαν (α) ἢ πείναν. εἶδομεν εἰς τὴν εἴσοδον τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης, τῆς ὁποίας τὸ ἄγαλμα εἶναι σκεπασμένον μὲ λαμπρὰ ἄρματα, εἶναι συνωδευμένον μὲ τὸ τῆ Ἐρωτος, καὶ τὸ τῆ ἠλίας ὅπῃ ἐλάτρευον αὐτῆ, προτῆ νὰ παρειαχθῇ ἢ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης. (β)

„Ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν τοποθεσίαν, ἡ θεὰ φαίνεται νὰ βασιλεύῃ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῶν θαλασσῶν. Τοιοῦτον ὄνειροπόλημα ἐνετύπωνεν εἰς ἡμᾶς ἡ ὑπερτάτη θεωρία ὅπῃ ἐπαρασαίνεται εἰς τὰ ὄμματά μας. πρὸς Ἄρκτον, ἡ ὄρασις ἐκτείνεται ἕως τὸν Παρνασσὸν καὶ τὸν Ἑλικῶνα. πρὸς ἀνατολὰς ἕως τὸ νησὶ τῆς Αἰγίνης, τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ τὸ Σέβιον ἀκροτήριον. πρὸς δυσμᾶς, ἐπάνω εἰς τὰς εὐφόρους πεδιάδας τῆς Σικυῶνος. (γ) ἐπεριδιαβάζομεν μὲ ἡδονὴν τὰ βλέμματά μας ἐπὶ τῶν δύο κόλπων, τῶν ὁποίων τὰ νερὰ συντρίβονται ἐναντίον ἐκείνῃ τῆ ἰσθμῷ, ὅπῃ δικαίως ὁ Πίνδαρος παρομοιάζει μὲ μίαν

α) Πλάτ. εἰς Ἀρατ. τόμ. α. φυλ. 1034 καὶ 1035.

β) Πaus. βιβ. 2. κεφ. 4. φύλ. 121.

γ) Στραβ. βιβ. 8. φύλ. 379. Σπον. τόμ. 2. φύλ. 175.

Βέλ βῆκ. 6. φύλ. 442.

γέφυραν οικοδομημένην ἀπὸ τὴν φύσιν ἐν μέσφ των θαλασσῶν, διὰ τὴν συνδέσῃ τὰ δύο πρωτεύοντα μέρη τῆς Ἑλλάδος. (α)

„Εἰς αὐτὴν τὴν θάλασσαν, φαίνεται ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ καταξηθῇ καμμία συγκοινωνία ἀπὸ τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τῆς ξηρᾶς, χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τῆς Κορίνθου. (β) ὁθεν μὲ θεμέλιον θεωρεῖται αὐτὴ ἡ πόλις ὡς προπύργιον τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἐν τῶν ἐμποδίων τῆς Ἑλλάδος. (γ) ἡ ζήλοτυπία ὁμως τῶν ἄλλων γενῶν, μὴ συγχωρῶντας ποτὲ τοῖς Κορινθίοις νὰ τὰ ἐμποδίσωσι τὸ πέρασμα τῆ ἰσθμοῦ, οἱ τελευταῖοι ἔτοι ὠφελήθησαν ἀπὸ τὸ προτέρημα τῆς τοποθεσίας των, διὰ τὴν νὰ συνάξωσι μεγάλα πλῆθη.

Ἐν ᾧ ἐφάνησαν ναῦται, ἐφάνησαν καὶ πειραταί, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὅτι, ἦσαν ἱέρακες, εὐδύς ὅπῃ ἐφάνησαν περισεραί. κατ' ἀρχαίς τὸ ἐμπόριον τῶν Ἑλλήνων γινόμενον μόνον διὰ ξηρᾶς, ἀκολούθησε τὸν δρόμον τῆ ἰσθμοῦ διὰ τὴν νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἢ νὰ εὐγῇ. Οἱ Κορινθιοὶ ἐκαρπᾶντο ἕνα δόσιμον, καὶ ἐφθασαν εἰς ἕνα κάποιον βαθμὸν πλεσιότητος. (δ) ἀφ' ἧ διεσκόρπισαν τὴς

α) Πίνδ. Ἰσθμ. ᾠδ. 4. σίχ. 34. Σχολ. αὐτ.

β) Πλέταρ. εἰς Ἀγαθ. τόμ. 1. φύλ. 1044.

γ) Πλέτ. εἰς ἑρασ. ὁμίλ. τόμ. 2. φύλ. 772. Πολύβ. βιβ. 17. φύλ. 751.

δ) Ὀμηρ. Ἰλ. 2. σίχ. 570. Θουκυδίδ. βιβ. 1. κεφ. 13.

πειρατάς, τὰ πλοῖα ὀδηγόμενα ἀπὸ μίαν ἄσπρη θενῆ πείραν, δὲν ἐτολμᾶσαν νὰ καταφρονήσωσι τὴν ταραχώδη θάλασσαν, ἣτις ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Κρήτης, ἕως τὸ ἀκροτήριον τῆς Λακωνίας Μαλαίαν. (α) ἔλεγον τότε ὡς παροϊμίαν, προτὲ νὰ περάσῃς ἐκεῖνο τὸ ἀκροτήριον, κλισιμάνησε ὅ,τι ἔαν ἔχῃς ἐφετώτερον εἰς τὸν κόσμον. (β) ἐπρόκρινον λοιπὸν νὰ ἔρχωνται εἰς τὰς κατὰ τὸν ἰσθμὸν τελειόμενας θαλάσσας.

Αἱ πραγματεῖαι τῆς Ἰταλίας, τῆς Σικελίας, καὶ τῶν πρὸς δυσμὰς γειῶν, ἐπροσπέλαζον εἰς τὸν λιμένα Λεχαῖον. Ἐκεῖναι τῶν νήσων τῆς ἄσπρης θαλάσσης, τῶν παραθαλασσίων τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ τῶν Φοινικίων, (γ) εἰς τὸν λιμένα τῶν Κεγχρεῶν. μετὰ ταῦτα, τὰς μετακόμισαν διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τὸν ἕνα λιμένα εἰς τὸν ἄλλον, καὶ ἐμηχανεύθησαν τρόπους, διὰ νὰ μετακομίζωσι καὶ τὰ πλοῖα. (δ)

Ἡ Κόρινθος κατασηθεῖσα τὸ ταμεῖον τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης (ε) ἐξηκολέθει νὰ ἀπαιτῆ δασί-

α) Ομήρ. Ὀδυσ. βιβ. 9. εἰχ. 80. Σοφοκ. εἰς Τραχιν. εἰχ. 120.

β) Στράβ. βιβ. 8. φύλ. 378.

γ) Θεκυδ. βιβ. 2. κεφ. 69.

δ) Ὁ αὐτ. βιβ. 3. κεφ. 15 βιβ. 8. κεφ. 8. Στράβ. βιβ. 8. φύλ. 35. Πολύβ. ἀπ. Σειδ. εἰς Δίεθμ.

ε) Ἀριστείδ. ἰσθμ. εἰς Νηπ. τόμ. 1. φύλ. 41. Ὁροσ. βιβ. 5. κεφ. 3.

μάτα διὰ τὰς ξένας πραγματείας. (α) ἐκάλυψε τὴν θάλασσαν μὲ τὰ πλοῖάτης, καὶ ἐσχισμάτισεν ἕναν κόλπον διὰ νὰ ὑπερασπίζεται τὸ ἐμπόριόν της. Αἱ πρόοδοίτης αὐταί, δὴνγειραν τὴν φιλοπονίαντης. αὕτῃ ἔδωκε μίαν νέαν μορφήν εἰς τὰ πλοῖα, καὶ αἱ πρῶται τριῆρεις ὅπῃ ἐφάνησαν, ἦσαν ἔργα τῶν ναυπηγῶν της. (β) αἱ θαλάσσιοι δυνάμεις της κάμνωντάς την νὰ εἶναι σεβασή, ἐσπένδασαν ὅλοι νὰ χύσωσιν εἰς τὸν κόλπον της τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων τόπων. εἶδομεν νὰ ξαπλώνωσιν εἰς τὸ περιγιάλι (γ) κωπιά, χαρτί, καὶ πανία πλοίων φερμένα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ὀδόντας ἐλεφάντων τῆς Λιβύας, δέρματα τῆς Κυρήνης, θυμίαμα τῆς Συρίας, φοίνικας τῆς Φοινικίας, τάπητας τῆς Καρδαγένης, σιτάρι καὶ τυρία τῆς Συρακῆς, (δ) ἀπύδια καὶ μῆλα τῆς Εὐρίππε, σκλάβους τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Θεσσαλίας, χωρὶς νὰ ὁμιλήσωμεν δι' ἕνα πλήθος ἄλλων πραγμάτων, τὰ ὅποια καθημερσίως ἔρχονται εἰς τὰς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, (ε) καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰς τῆς Κορίνθου. ἡ γλυκύτης τῆ κέρδους ἔλκει τὰς ξένας πραγματευτάς,

α) Στράβ. αὐτόθ. φύλ. 378.

β) Θεκυδ. βιβ. 1. κεφ. 13. Διόδ. Σικ. βιβ. 14. φύλ. 269.

γ) Ἀντοφ. καὶ Ἐρμιπ. ἀπ. Ἀθην. βιβ. 1. κεφ. 21, φύλ. 27.

δ) Ἀριστοφ. εἰς ἐσπ. σίχα 834.

ε) Ἀθην. σ. 27.

κ) πρὸ πάντων τὰς τῆς Φοινίκης. α) κ) οἱ δημόσιοι ἀγῶνες τῆς ἰσθμῆς συναθροίζουσιν ἐκεῖ ἕναν ἄπειρον ἀριθμὸν θεατῶν. (β)

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ τρόποι αὐξήσαντες τὰ πλάτη τῆς ἔδρας, οἱ διωρισμένοι τεχνῖται διὰ τὰς ἐργάζονται, ἐπροσατεύοντο, (γ) ἐγκαρδιῶντο μὲ μίαν νέαν ἀμίλαν. (δ) αὐτοὶ ἦσαν ἤδη, (τὸλάχιστον καθὼς π οτεινῶσιν) ὑπερεξέχοντες δι' ἐκπρωφελῶν ἐφευρέσεων. (ε) ἐγὼ δὲν τὰς διηγῶμαι λεπτομερῶς, ἐπειδὴ κ) δὲν ἔμπορῶ νὰ περιορίσω ἀκριβῶς τὸ ἀντικείμενόντων. αἱ τέχναι ἀρχινῶσι ἀπὸ μικρὰ ἐγχειρήματα, κ) δοκιμαζόμεναι εἰς διάφορα μέρη, ὅταν ἔλθωσιν εἰς ἐντέλειαν, πέρνῃσι τὸ ὄνοματῶν ἐφευρετῶν ἐκεῖνοι ὅπῃ μὲ εὐτυχεῖς σοχασμῶς εὐκόλυναν τὴν πρᾶξιντων.

„Θέλω ἐκδέσει περὶ τέττα ἕνα παράδειγμα· τὸν τροχὸν μὲ τὸν ὁποῖον ὁ κεραμεὺς βλέπει ἐν ἀγκείον νὰ στρογγυλῆται ὑπὸ τὴν χειρᾶτος, ὁ ἱστορικὸς Φύφορος, τόσον ἐγκεχυμένος εἰς τὴν γνῶσιν τῶν ἀρχαίων χρήσεων, μὲ ἔλεγε μὲ ἡμέρα ὅτι, ὁ σοφὸς Ἀνάχαρσις τὸν εἰσέφερε με-

α) Πίνδ. Πύθ. ᾠδ. 2 σίχ. 125.

β) Στράβ. βιβ. 8. φύλ. 3 8.

γ) Ἡρόδοτ. βιβ. 2. κεφ. 167.

δ) Ὄρος, βιβ. 7. κεφ. 2

ε) Σχολ. Πιν. Ο'λύμπ. ᾠδ. 13. σ. 17. Πλίν. β. 35. κ. 3. τ. 2. σ. 682. κ. 12. σ. 710

ταξὺ τῶν Ἑλλήνων. (α) ἐν καιρῶ τῆς διατριβῆς-
μα εἰς Κόρινθον, ἠδέλγησα νὰ καυχηθῶ. με ἀ-
πεκρίθησαν ὅτι, ἡ δόξα τέτῃ ἦτον χρεωσμένη
ἐνὶ τῶν συμπολιτῶν των ὅπῃ ὠνομάζετο Ὑπέρ-
βιος. (β) ἕνας μεταφραστὴς τῆ Ὀμήρου μᾶς ἀπέ-
δειξε δι' ἑνὸς παραφράσματος αὐτῆ τῆ ποιητῆ,
ὅτι αὐτὴ ἡ μηχανὴ ἦτον γνωστὴ πρὸ τῆ Ὑπερ-
βίου (γ) ὁ Φιλότης ἀντεπεδείκνυεν ὅτι, ἡ τιμὴ
τῆς ἐφευρέσεως ἀνήκε τῷ Θάλω, ὅστις ἦτον ἀρ-
χαιότερος τῆ Ὀμήρου, καὶ ἀνεψιὸς τῆ Ἀθηναίᾳ
Δαίδαλῳ. (δ) τὸ ὅμοιον εἶναι διὰ τὰς περισσο-
τέρας ἐκκαλύψεις, τὰς ὁποίας τὰ πλήθη τῆς
Ἑλλάδος τὰς προσοικεῖνται με ἄρεξιν. ἐκεῖνο
ὅπῃ ἡμπορεῖ νὰ συμπεράνη τινὰς διὰ τὰς προτά-
σεις των, εἶναι ὅτι ἐκαλλιέργησαν ἐνωρὶς τὰς τέχ-
νας, ὧν κρίνονται ἐφευρεταί.

Ἡ Κόρινθος εἶναι γεμάτη ἀποθιγκῶν καὶ
ἐργοποιῶν (ε) δευλεύσεων ἐκεῖ μεταξὺ ἄλλων,
καὶ σκεπάσματα σρωμάτων ἐκζητῆμενα ἀπὸ τὰ

α) Ἐφορ. ἀπ. Στράβ. βιβ. 7. φύλ. 303. Ποσιδών.
Ἀπολ. Σενεκ. ἐπισ. 90. τόμ. 2. φύλ. 412. Διογ.
Λαέρτ. κτ.

β) Θεόφρ. ἀπ. χολ. Πίνδ. Ὀλύμπ. ᾠδ. 13. εἰχ. 25.
Πλίν. βιβ. 7. κεφ. 56. τόμ. α. φύλ. 414.

γ) Ὀμ. ἰλ. βιβ. 18. εἰχ. 600.

δ) Διόδ. Σικ. βιβ. 4. φύλ. 277.

ε) Στράβ. βιβ. 8. φύλ. 382. Ὀροσ. βιβ. 5. κεφ. 3.

ἄλλα ἔθνη. (α) αὐτὴ συνάζει μὲ μεγάλα ἔξοδα τὰς εἰκόνας, καὶ τὰ εἰδῶλα, ἔργα τῶν πρώτων διδασκάλων (β) δὲν προήγαγεν ὁμῶς μέχρι τῆ δε κἀνέναν ἀπ' ἐκείνας τὰς τεχνίτας ὅπῃ προξενῶσι τόσην τιμὴν εἰς τὴν Εἰλλάδα, ἢ ὅτι αὐτὴ ἔχει διὰ τὰ ἀριστοργήματα τῆς τέχνης μόνον μίαν ὄρεξιν πολυτελείας, ἢ ὅτι ἡ φύσις κρατῶσα τὸ δίκαιον τῆ νὰ θέτῃ ὅπῃ θέλῃ τὰς νόας, ἀφί-νει μόνον εἰς τὰς μονάρχας τὴν φροντίδα τῆ νὰ τὰς ζητῶσι, καὶ νὰ τὰς ἐκφέρωσιν εἰς τὴν λάμπην τῆ φωτός.

Ἐν τούτῳ εἶναι εἰς ὑπόληψιν μερικὰ ἔργα μπρόντζινα καὶ πήλινα ὅπῃ κατασκευάζονται εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, αὐτὴ δὲν ἔχει ἰδίως μεταλλεῖα χαλκῆ (γ) οἱ τεχνίται τῆς, μιγνύοντες ἐκεῖνον ὅπῃ ἔρχεται ἀπὸ ξένον τόπον μὲ ὀλίγην ποσότητα μαλάγματος καὶ ἀσημῆς, δ) συνθέτουν ἕνα λαμπρὸν μέταλλον, καὶ σχεδὸν ἀνεπαφρον εἰς τὴν σκαρίαν (ε) κάμνωσι θυρεοὺς, περι-

κεφα-

α) Ἐρμιπ. ἀπ. Αἴθην. βιβ. α. κεφ. 2. φύλ. 27.

β) Πολύβ. ἀπ. Στραβ. βιβ. 8. φύλ. 381. Φλωρ. βιβ. 2. κεφ. 16.

γ) Πausαν. βιβ. 2. κεφ. 3.

δ) Πλίν. βιβ. 34. κεφ. 2. φύλ. 640. ὁ αὐτ. βιβ. 37. κεφ. 3. φύλ. 772. Φλωρ. αὐτ. Ὄροσ. β. 5. κεφ. 3.

ε) Κικέρ. βιβ. 4. κεφ. 14. τόμ. 2. φύλ. 340.

κεφαλαίας, μικράς μορφάς, ποτήρια, ἀγκεῖα ὅπῃ εἶναι ὀλιγώτερον εἰς ὑπόληψιν διὰ τὴν ὕλην των, παρὰ διὰ τὴν τέχνην, τὰ περισσότερα πλετισμένα μὲ φύλλα, καὶ ἄλλα σολίσματα κατεργασμένα μὲ τὸ κοπίδι. (α) μὲ παρομοίαν σύμπνοιαν καθισοῦσι τὰ ἴδια σολίσματα ἐπάνω εἰς τὰ πήλινα ἔργα. (β) ἢ πλέον κοινὴ ὕλη δέχεται τὸ ὠραῖον χῆμα ὅπῃ τὴν δίδουσι, καὶ καλοπίσματα δι' ὧν φροντίζουσι νὰ τὴν καθαρίσωσι. προτέριμα, τὸ ὁποῖον τὴν κάμνει νὰ εἶναι προτιμωτέρα τῶν μαρμάρων, καὶ τῶν πλέον τιμιωτέρων μετάλλων.

Αἱ Γυναῖκες τῆς Κορίνθου ὑπερεξέχουσι διὰ τὴν ὠραϊότητά των. (γ) οἱ ἄνδρες διὰ τὴν ἔφεσιν τῆς κέρδους, καὶ τῶν ἡδονῶν· αὐτοὶ ἀφανίζουσι τὴν ὑγίαν τῆς εἰς τὰς ὑπερβολὰς τῆς τραπέζης (δ) καὶ ὁ Ἔρως δὲν εἶναι ἄλλο παρ' αὐτοῖς, ἢ μία παράφρων ἀναίδεια, (ε) μακρὰν ἀπὸ τῆς νὰ ἐρυθριάσωσιν, ἐκζητῶσι νὰ τὴν δικαιολογήσωσι δι' ἐνὸς θεσπίσματος, τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ τοῖς τὸν προσδιορίζῃ ὡσὰν ἔ-

α) Ὁ αὐτ. κεφ. 44. τόμ. 4. φύλ. 39Γ.

β) Στράβ. βιβ. 5. φύλ. 38Γ. Σαλμάς. εἰς ἀσκήσ. Πλίν. φύλ. 1048.

γ) Ἀνακρ. φδ. 32.

δ) Πλάτ. εἰς Δημοκρ. βιβ. 3. τόμ. 2 φύλ. 404.

ε) Ἀριστοφ. Θεσμοφ. σίχ. 655. ἁπολ. αὐτῆς Στίφου. εἰς Κορίνθ.

να των χρέος. ἡ Ἀφροδίτη εἶναι ἡ κυριωτέρα θεότης των, τῇ καδιέρωσαν πόρνας ἐπιφορτισμενας νὰ τοῖς προσοικειῶσι τὴν ὑπεράσπισίν της. Εἰς τὰς μεγάλας δυσυχίας, εἰς τὰς ὑπερμεγέθεις κινδύνας, αὐταὶ παρεδρεύουσιν εἰς τὰς θυσίας, καὶ πορεύονται μὲ λιτανεῖαν ὁμῶς μὲ τὰς ἄλλας πολίτας, ψάλλουσαι ἱερὰς ὕμνους. εἰς τὴν ἔφοδον τῆ Ἐέρξου, μετεχειρίσθησαν τὴν ἐμπιστοσύνην των, καὶ εἶδα τὴν εἰκόνα ἐν ἣ αὐταὶ παριστάνονται δεόμεναι τῆς θεᾶς. τινὲς εἰχοὶ τῆ Σιμωνίδου γεγραμμένο, κάτω τῆς εἰκόνας, ταῖς ἀποδίδει τὴν δόξαν τῆ νὰ ἐλύτρωσαν τὰς Ἑλληνας. (α)

„Ἐνας τοιοῦτος καλὸς θρίαμβος, ἐπλήθυνεν αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν ἱερειῶν. τὴν σήμερον, οἱ κατὰ μέρος ἄνθρωποι ὅπῃ θέλουσι νὰ βεβηλώσωσι τὴν ἔκβασιν τῶν ἐπιχειρημάτων των, τάξουσι νὰ προσφέρωσι τῇ Ἀφροδίτῃ ἕναν κάποιον ἀριθμῶν πορνῶν, τὰς ὁποίας μετακομίζουσιν ἀπὸ διάφορα μέρη. (β) μετρῶνται ἕως χίλιαι εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. Ἐλκύουσι τὰς ξένους πραγματευτὰς, ἀφανίζουσιν ἐν ὀλίγαις ἡμέραις μίαν ὀλόκληρον ἀποσκευὴν, καὶ ἐκ τῆς ἡ παροιμία. εἰ παντὸς πλεῖν εἰς Κόρινθον. (γ)

α) Χαμελ. Θεόπομπ. Τιμ. ἀπ. Ἀθην. βιβ. 13. κεφ. 4. φύλ. 573. Πίνδ. ἀπ. εὐμ. φύλ. 574.

β) Ἀθην. αὐτόθ.

γ) Στράβ. βιβ. 8. φύλ. 378.

„Πρέπει νὰ παρατηρήσω ἐδῶ ὅτι, εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, αἱ γυναῖκες ὅπῃ μετέρχονται μίαν παρομοίαν ἀνταλλαγὴν διαφορᾶς, ποτὲ δὲν ἠδέλησαν νὰ ἔχωσι τὴν παραμικροτέραν ἀπαίτησιν διὰ τὴν δημόσιον ὑπόληψιν. καὶ ὅτι εἰς τὴν ἰδίαν Κόρινθον, ὅπῃ μὲ ἔδειχναν μὲ τάσιν φιλοφροσύνην τὸν τάφον τῆς ἀρχαίας Λαίδος, (α) αἱ τιμημέναι γυναῖκες πανηγυρίζουσιν, εἰς τιμὴν τῆς Ἀφροδίτης μίαν κατὰ μέρος ἑορτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ἑταῖραι δὲν παρειτάγονται (β) Καὶ ὅτι οἱ ἐγκάτοικοίτης, ἄτινες ἔδωκαν τόσα μεγάλᾳ δείγματα ἀνδρείας εἰς τὸν Περσικὸν πόλεμον, (γ) παραιτηθέντες νὰ ἐκδηλυνθῶσιν ἀπὸ τὰς ἡδονᾶς, ἔπεσαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Ἀργείων, ἐβιάσθησαν νὰ διακονεύσωσιν εἰς διαφορὰς καιρὸς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῶν Θηβαίων. (δ) καὶ κατήντησαν τέλος πάντων νὰ εἶναι, τὸ πλησιώτερον, τὸ γυναικωδέερον, καὶ τὸ ἀσθενέερον γένος τῆς Ἑλλάδος.

α) Πausan. βιβ. 2. κεφ. 12. φύλ. 115.

β) Ἀλεξ. ἀπ. Ἀθην. βιβ. 13. φύλ. 574.

γ) Ἡρόδοτ. βιβ. 9. κεφ. 134. Πλάτ. περὶ κακ. Ἡρόδοτ. τόμ. 2. φύλ. 871. καὶ 872.

δ) Ξενοφ. ἱς. Ἑλλ. βιβ. 4. φύλ. 521. καὶ 523. βιβ. 6. φύλ. 610. βιβ. 7. φύλ. 634.

„ Δὲν μὲ μένει ἄλλο, παρὰ νὰ δώσω μίαν ψιλὴν ἰδέαν τῶν μεταβολῶν ὅπῃ ἔδοκίμασεν ἡ διοίκησις τῆς. εἶμαι ὑπόχρεως νὰ ἐπανεβῶ εἰς μακρυνὰς αἰῶνας, ὅμως δὲν θέλει ἐπιμείνω ἐπιπολλῶ.

„ Περὶ τῶν 110. χρόνων μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, 30 χρόνους μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἡρακλείδων Ἀλήτας ἀπόγονος τῷ Ἡρακλέει, ἀποκτᾷ τὸ βασίλειον τῆς Κορίνθου, καὶ οἱ ἀπόγονοί τε τὸ ἐξουσίασαν εἰς διάστημα 414. χρόνων, ὁ πρωτότοκος υἱὸς διεδέχετο πάντοτε τὸν πατέρα τε. (α) ἡ βασιλεία μετὰ ταῦτα κατεβλήθη, καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ δύναμις παραιτηθεῖσα μεταξὺ τῶν χειρῶν 200 πολιτῶν, οἵτινες ἐσυγκενεύοντο μόνον ἀναμεταξύτων, (β) καὶ ὅλοι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Ἡρακλείδων. (γ) ἐκλέγετο ἕνας κἀκεῖ χρόνον, διὰ νὰ διοικῆται ὑποδέσεις, ὑπὸ τὸ ὄνομα Πρύτανις. (δ) ἐδέσπισαν εἰς τὰς πραγματείας ὅπῃ ἐπερνεῖσαν ἀπὸ τὸν ἰσθμὸν, ἐναδόσιμον ὅπῃ τὸς ἐπλάτισε, καὶ ἐχάθησαν διὰ τῆς ὑπερβολικῆς πολυτελείας. (ε)

α) Διοδ. Σικ. ἀπ. Συγκελλ. φύλ. 179.

β) Ἡρόδ. βιβ. 5. κεφ. 92.

γ) Διοδ. Σικ. αὐτόθ.

δ) Ο' αὐτὸς αὐτόθ. Πausan βιβ. 2. κεφ. 4. 120.

ε) Στραβ. βιβ. 8. φύλ. 378. Δίλιαν. ποικίλ. ἰς. βιβ. κ'. κεφ. 19.

Ἐνενηντα χρόνος μετὰ τὴν ἐνθρόνισίν των,
 (α) ὁ Κύψελος σύρωντας τὸν λαὸν εἰς τὸ μέρος
 τῆ, ἐνδύθη τὴν ἐξουσίαν τῆ * καὶ ἐξανασύρσε τὴν
 βασιλείαν, ἣτις διήρκησεν εἰς τὸν οἰκόντα 73.
 χρόνος καὶ μῆνας ἕξ. (β)

„Αὐτὸς ἐσημείωσε τὰς ἀρχὰς τῆς βασιλείας
 τῆ με διωγμὸς καὶ ὠμότητας, ἐκυνήγησεν ἐκεί-
 νους τῶν πολιτῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὑπόληψις τὸν
 ἐπείραζεν, ἐξώρισεν ἑτέρας, ἐξένδυσε τὰς ἄλλας
 ἀπὸ τὰ ὑποσατικάτων, ἐθανάτωσε πολλὰς. (γ)
 διὰ τὴν ἐξαφενίση ἀκόμι τὸ μέρος τῶν πλεθίων
 ἀνθρώπων, ἐπῆρεν ἐμπροσὰ τὸ δέκα χρόνων
 δέκατον ὅλων τῶν ὑπαρχόντων, με πρόφασιν
 (ἔλεγε) ἐνὸς ταξίματος ὅπῃ εἶχε κάμη προτῆ
 τὴ φθάση εἰς τὸν θρόνον, (δ) τὸ ὅποϊον καὶ ἐνό-
 μισε πῶς τὸ πληρώνει, θέτωντας κοντὰ εἰς τὸν
 ναὸν τῆς Ὀλυμπίας ἕνα μέγιστον μαλαγματο-
 καπνισμένον εἶδωλον. (ε) ὅταν ἐπαυσεν ἀπὸ τῆ

α) Διόδ. Σικ. αὐτ. Ἀριστοτ. περὶ Δημοκρατ. βιβ. 5. κεφ.

10. τόμ. 2 φύλ. 403.

*) Πρὸ χριστοῦ 658. χρόνος.

β) Ἀριστοτ. αὐτόθ. κεφ 12. φύλ. 411.

γ) Ἡρόδ. βιβ. 5. κεφ. 92. Πολύκιου. στρατ. βιβ. 5.
 κεφ. 31.

δ) Ἀριστ. περὶ ἰάσ. βασιλ. γεν. βιβ. 2. τόμ. 2. φύλ.
 501. Σειδ. εἰς Κύψελ.

ε) Πλάτ. εἰς Φαίδ. τόμ. 3. φύλ. 236. Στραβ. βιβ. 5.
 φύλ. 378. Σειδ. αὐτόθ.

νὰ φοβῆται, ἠδέλησε νὰ κάμῃ νὰ τὸν ἀγαπήσωσι, καὶ ἐδείχθη χωρὶς δορυφόρους καὶ προπομπήν, (α) ὁ λαὸς κατανυχθεὶς ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐμπιστοσύνην, τῷ ἐσυγχώρησεν εὐκόλως τὰς ἀδικίας, ὧν δὲν ἦτον αὐτὸς ἡ ψυχή, καὶ τὸν ἄφησε νὰ ἀποθάνῃ ἐν εἰρήνῃ, μετὰ μίαν βασιλείαν 30, χρόνων. (β)

„Περὶ ἀνδρὸς ὁ υἱὸς τῆς προεμνήνυσεν εὐτυχεῖς ἡμέρας, καὶ μίαν ἐπαρκῆσαν γαλήνην. Ἐθαύμαζον τὴν γλυκύτητά τῆς, (γ) τὴν μάθησίν τῆς, τὴν φρόνησίν τῆς, τὰς κανονισμοὺς ὅπῃ ἔκαμεν ἐναντίον ἐκείνων ὅτινες εἶχον πολλὰς σκλάβους, ἢ ἐκείνων ὅπῃ τὰ ἔξοδα ὑπερτερεῖσαν τὸ εἰσόδημα, ἐναντίον ἐκείνων ὅπῃ ἐμολύνοντο ἀπὸ θανάσιμα ἐγκλήματα, ἢ ἀπὸ κτηνώδη ἡθῆ, ἐσύνθεσεν ἐν συνέδριον, δὲν ἐδέσπισε κλένεα καινέριον δόσιμον, εὐχαριστήθη εἰς τὰ δόσιματα ὅπῃ ἐπληρῶνοντο προτιότερα εἰς τὰς πραγματείας, (δ) ἐναυπήγησε πολλὰ πλοῖα, (ε) καὶ διὰ νὰ δώσῃ περισσοτέραν δραστηριότητα εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀπεφάσισε νὰ τρυπήσῃ τὸν ἰσθμὸν, καὶ νὰ ἐνώσῃ τὰς

α) Ἀριστοτ. Δημοκρα. βιβ. 5. κεφ. 12. φύλ. 411.

β) Ἡρόδοτ. αὐτόθ. Ἀρισ. αὐτ.

γ) Ἡρόδοτ. αὐτόθ.

δ) Ἡρακλείδ. Ποντικ. πολιτ. τῆς ἀρχ. Ε' μ. τόμ. 6. φύλ. 2825.

ε) Νικόλ. Δαμασκ. εἰς πρακτ. Βαλεσ. φύλ. 450.

δύο θαλάσσας. (α) εἶχε πολέμους ἐν βασιλείᾳ,
 καὶ αἱ νίκαι αὐτῆς ἔδωκαν μίαν ὑψηλὴν ἰδέαν τῆς ἀν-
 δρείας αὐτῆς. (β) τί δὲν ἔπρεπε νὰ προσμεῖνῃ τινὰς
 ἄλλοι ἀπὸ ἑνὸς ἡγεμόνα, τῶν ὁποῖον τὸ σῶμα
 ἐφαίνετο νὰ εἶναι τὸ ὄργανον τῆς σοφίας; (γ) ὅστις
 ἔλεγεν ἐπίστευε. „ὁ ἀκατάστατος ἔρως τῶν Πλάτων,
 „εἶναι μία συκοφαντία κατὰ τῆς φύσεως, αἱ
 „ἡδοναὶ παρέρχονται, αἱ ἀρεταὶ εἶναι αἰώνιοι.
 „(δ) ἡ ἀληθῆς ἐλευθερία συνίσταται μόνον εἰς
 „τὴν καθαρὰν συνείδησιν. (ε)

„Εἰς μίαν κινδυνώδη περίστασιν, ἐζητήσατε συμ-
 βεβῆκε ἀπὸ τὸν Θρασύβειλον βασιλέα τῆς Μι-
 λήτης * μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε συνδέσμους φιλίας. (Ζ)
 ὁ Θρασύβειλος ἐπήγε τὸν ἀπεσαλμμένον εἰς ἕνα
 κάμπον, καὶ περιδιαβάζωντας μαζίτε ἐν τῷ μέ-
 σω ἑνὸς εὐφόρου ἐσπαρμένου χωραφίου, τὸν ἐρω-
 τῆσατε διὰ τὴν αἰτίαν τῆς πρεσβείας αὐτῆς, ὀδύωντας
 ἐπέκοπτε τὰ σάχηκα ὅπως ὑψῆντο ἀνωτέρω τῶν

α) Διογ. Λαέρτ. βιβ. α'. §. 99.

β) Ἀριστοτ. βιβ. 5. κεφ. 12. φύλ. 411. Νικόλ. Λαμνακ.
 αὐτόθ.

γ) Διογ. Λαέρτ. αὐτόθ. §. 91.

δ) Στοβ. ὁμιλ. 3. φύλ. 46.

ε) Ὁ αὐτ. ὁμ. 25. φύλ. 192.

*) Εἶναι εἰς τὸ παραθαλάσσιον τῆς ἀνατολῆς εἰς τὴν
 Γωνίαν ὄρα τὴν χάρταν.

Ζ) Ἡρόδ. βιβ. α'. κεφ. 20. καὶ βιβ. 5. κεφ. 92.

ἄλλων. ὁ ἀπεσαλμένος δὲν ἐνόησεν ὅτι ὁ Θρασύβελος, ἔβαλεν ὑπ' ὄψιν αὐτῆ μίαν ἀρχὴν οἰκοιοποιημένην παρὰ πολλῶν διοικήσεων, σχεδὸν καὶ δημοκρατικῶν, ὅπερ δὲν συγχωρεῖται εἰς τὰς ἀπλῆς δημώτας νὰ ἔχωσι πολλὴν ἀξιοσύνητα, ἢ πολλὴν ἀξιοπιστότητα. (α) ὁ Περιάνδρος ἐκατάλαβεν αὐτὴν τὴν διάλεκτον, καὶ ἀκολοῦθεῖσε νὰ χραῖται τὴν μετριοφροσύνην. (β).

„Ἡ λαμπρότης τῶν προόδων τε, καὶ τὰ ἐγκώμια τῶν κολάκων τε, ἐξεκάλυψαν τέλος πάντων τὸν χαρακτήρα τε, τῆ ὁποῖε πάντοτε εἶχε κατακρατήσῃ τὴν ὀρμὴν. εἰς μίαν ὑπερβολὴν θυμῶ διηγερέμενα ἴσως ἀπὸ τὴν ζηλοτυπίαν τε, ἐθανάτωσε τὴν εἰς ἄκρον ἠγαπημένην Μέλισσαν σύζυγόν τε. (γ) ἐκεῖ ἐτελείωσεν ἡ εὐτυχία καὶ αἱ ἀρεταί τε. Ἀθυμῶν ἀπὸ ἕναν πολυχρόνιον πάρον, ἀθύμησε περισσότερο, ὅταν ἤκωσεν ὅτι, ὄχι μόνον δὲν τὸν ἐσυλλυπῆντο, ἀλλὰ τὸν ἐγκαλῶσαν πῶς ἐμόλυεν ἄλλοτε τὴν κλίνην τῆ πατρὸς τε, (δ) καθὼς ἐγνώρισεν ὅτι ἡ κοινὴ ὑπόληψις πρὸς αὐτὸν ἐψυχραίνετο, ἐτόλμησε νὰ τὴν καταφρονήσῃ, καὶ χωρὶς νὰ σοχαθῆ ὅτι εἶναι

α) Ἄρισ. περὶ δημ. βιβ. 3. κεφ. 13. φύλ. 355. βιβ. 5. κεφ. 10. φύλ. 403.

β) Πλάταρχ. εἰς συμπ. τόμ. 2. φύλ. 147.

γ) Ἡρόδ βιβ. 3. κεφ. 50. Διογ. Λαέρτ. βιβ. α'. §. 94.

δ) Διογ. Λαέρτ. βιβ. α'. §. 46. Παρθεν. ἐρωτ. κεφ. 17

μερικαὶ ὕβρεις, διὰ τὰς ὁποίας ἕνας βασιλεὺς πρέπει νὰ ἐκδικῆται μὲ τὴν εὐσπλαγχνίαν, ἐβάρυνε τὸν βραχίονά τε ἐπάνω εἰς ὅλας τὰς ὑπηκόους τε, περιεκυκλώθη ἀπὸ δορυφόρους (α) ἐσκληρύνθη ἐναντίον ἐκείνων ὅπο ὁ πατήρ τε δὲν ἤγγιξεν, ἐγύμνωσε μὲ παραμικρὰν πρόφασιν τὰς Κορινθίας ἀπὸ τὰ πετράδιάτων, καὶ ἀπ' ὅ,τι εἶχον πολυτιμώτερον, (β) ἐπεφόρτισε τὸν λαὸν μὲ ἔργα, διὰ νὰ τὸν κατακρατῆ εἰς τὴν δαλείαν, ἐνεργάμενος ὁ ἴδιος ἀδιακόπως ἀπὸ ὑποψίας καὶ τρόμας, τιμῶρωντας τὸν πολίτην ὅπῃ ἐκάθητο ἡσυχος εἰς τὴν δημόσιον ἀγορὰν, (γ) καὶ καταδικάζωντας ὡς ὑπεύθυνον κάθε ἄνθρωπον ὅπῃ ἤμπορῆσε νὰ καταντήσῃ τοῖθτος.

„Οἰκεια καὶ λύπαι αὖξισαν τὴν φρίκην τῆς κατασάσεώς τε: ὁ νεώτερος τῶν υἱῶν τε Λυκόφρων ὀνόματι, εἰδοποιηθεὶς παρὰ τῆ ἐκ μητρὸς πάππῃ τῆς δυσυχῆς μοίρας τῆς μητρὸς τε, συνέλαβεν ἕνα τόσον ἰσχυρὸν μῖσος κατὰ τῆ φονέως, ὅπῃ δὲν ἤμπορῆσε πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν θάνατον τε, καὶ δὲν κατεδέχετο σχεδὸν μήτε νὰ ἀποκριθῆ

α) Ἡρακλ. πολιτ. ἀρχ. Εἴλ. τόμ. 7. φύλ. 2835. Διογ. Λαέρτ. βιβ. α'. § 98.

β) Ἡρόδ. βιβ. 5. κεφ. 92. Διογ. Λαέρτ. βιβ. α'. §. 97. Πλάτ. τόμ. 2. φύλ. 1104.

γ) Νικόλ. Δαμασκ. εἰς βαλεσ. φύλ. 450.

εἰς τὰς ἐρωτήσεις τε· αἱ περιποιήσεις καὶ αἱ δεήσεις ματαίως ἐπεδαφιλεύοντο. Ὁ Περίανδρος ἐβιάσθη νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὸν οἶκόν τε, νὰ ἐμποδίσῃ ὕλκας τὰς πολίτας, ὅχι μόνον νὰ τὸν δεχθῶσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ὀμιλήσωσιν, ἐπὶ τιμωρίᾳ μιᾶς χρηματικῆς δόσεως εἰς τὸν ναὸν τῆ Ἀπόλλωνος. Ὁ νέος κατέφυγεν ὑποκάτω εἰς μίαν τῶν δημοσίων σοῶν. χωρὶς βνήθειαν, χωρὶς νὰ παραπονεθῆ, καὶ ἀποφασισμένος νὰ τὰ ὑποφέρῃ ὅλα καλλίτερον, παρὰ νὰ ἐκδέσῃ τὰς φίλας τε εἰς τὴν μανίαν τῆ τυράννου. μετὰ μερικὰς ἡμέρας, βλέπωντάς τον ὁ πατήρ τε κατὰ τύχην, αἰδάνθη νὰ διεγερθῆ ὅλη ἡ φιλοσοργία τε, ἔτρεξε πρὸς αὐτόν, καὶ δὲν ἀλισμόνησε τίποτε εἰς τὸ νὰ τὸν δυσωπήσῃ, μὴν ἀπολαμβάνοντας ὁμως ἄλλο, παρὰ ταῦτα τὰ λόγια, ἐσὺ ἐπαρέβης τὸν νόμον, καὶ ἐνέχεσαι εἰς τὴν δόσιν. ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐξωρίσῃ εἰς τὴν νῆσον τῆς Κορκύρας, (τὰς Κορκῆς) τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐνώσῃ μὲ τὰς ὑπ' αὐτὸν ἐπαρχίας. (α)

„Ὀργισθέντες οἱ θεοὶ ἐχάρισαν τῷ ἡγεμόνι τέτρω πολυχρόνιον ζωὴν, ἣτις ἐφθείρετο βραδέως εἰς λύπας καὶ τύψιν τῆ συνειδότος. Δεῖ ἦτον πλέον ὁ καιρὸς νὰ λέγῃ, καθὼς ἔλεγε πρότερον ὅτι, καλλίτερον εἶναι νὰ παρακινή τὰς

α) Ἡρόδοτ. βιβ. 3. κεφ. 52.

ἄλλας τινὰς νὰ τὸν φθονῶσι, παρὰ νὰ τὸν λυπῶνται. (α) ἡ ἄισθησις τῶν κακῶν τε τὸν ἔκαμνε νὰ ὁμολογῇ πῶς ἡ δημοκρατία εἶναι προτιμωτέρα τῆς τυραννίας, (β) ἐτόλμησεν ἕνας νὰ τὸν παρασήσῃ, ὅτι ἤμπορῆσε νὰ παραιτήσῃ τὸν θρόνον. Φεῦ., ἀπεκρίθη, εἶναι τόσον κινδυνῶδες εἰς ἕναν τύραννον τὸ νὰ καταβῆ, ὅσον καὶ τὸ νὰ πέσῃ ἀπ' αὐτόν. (γ) Ἐπειδὴ τὸ βάρος τῶν υποθέσεων τὸν ἐπεριβάρυνε πλέον περισσότερον, καὶ δὲν εὗρισκε συμβουήθειαν εἰς τὸν πρωτότοκον υἱόν τε, ὅστις ἦτον ἀνόητος, (δ) ἀπεφάσισε νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν Λυκίφρονα, καὶ ἔκαμνε πολλὰς δοκιμὰς, αἱ ὁποῖαι καταφρονητικῶς ἀπεβλήθησαν. Τέλος πάντων ἐπρόβαλε νὰ παραιτήσῃ τὸ βασίλειον, καὶ νὰ ἐξορισθῇ ὁ ἴδιος αὐτὸς εἰς τὴν Κόρκυραν, ἐν καιρῷ ὅπῃ ὁ υἱὸς τε παραιτῶντας αὐτὸ τὸ νησί, νὰ ἔλθῃ νὰ βασιλεύσῃ εἰς τὴν Κόρινθον. Αὐτὸς ὁ σκοπὸς ἔμελλε νὰ τελειωθῇ, ὅταν οἱ Κορκυραῖοι τρομάζοντας τὴν παρυσίαν τῆ τυράννου, συνέτεμον τὰς ἡμέρας τῆ Λυκίφρονος. (ε) Ὁ πατήρ τε, δὲν ἔλαβεν

α) Ἡρόδοτ. βιβ. 3. κεφ. 52.

β) Στοβ. ὁμιλ. 3. σ. 46.

γ) Ὁ αὐτὸς ὁμιλ. 41. σ. 247.

δ) Ἡρόδ. αὐτ. κ. 53.

ε) Ὁ αὐτὸς αὐτ.

ἔτε τὴν παρηγορίαν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐκδίκησιν ὅπῃ ἀνήκεν εἰς μίαν τοιαύτην χαμερπῆ ἄνομίαν. Εἶχεν ἐμβάσῃ εἰς ἓνα πλοῖον τε 300 Παιδιά ἠρπαγμένα ἀπὸ τὰς πρώτας γενεὰς τῆς Κορκύρας διὰ νὰ τὰ στείλῃ τὸν βασιλέα τῆς Λυδίας. Τὸ πλοῖον προσπελάζοντας εἰς τὴν Σάμον, οἱ κάτοικοι κατενύχθησαν εἰς τὴν τύχην αὐτῶν τῶν δυσυχῶν θυμάτων, καὶ εὗρον τρόπον νὰ τὰ λυτρώσωσι, καὶ νὰ τὰ στείλωσιν εἰς τὰς γονεῖς των. (α) Ὁ Περίανδρος, καταβιβρωσκόμενος ἀπὸ μίαν ἀίχουρον λύσσαν, ἀπέθανεν 80 χρόνων (β) βασιλεύσας 44. (γ) *

Εὐθύς ὅπῃ ἔκλεισε τὰ μάτια, ἠφάνισαν ὅλα τὰ μνημεῖα, ὡς καὶ τὰ παραμικρὰ ἴχνη τῆς τυραννίας. (δ) Τὸν διεδέχθη ἓνας ἠγεμὼν ὀλίγον γνωστός, ὅστις μόνον τρεῖς χρόνους ἐβασίλευσεν. (ε) Ὑπερον ἀπ' αὐτὸ τὸ ὀλίγον διάστημα τῆς καιρῆς, οἱ Κορίνθιοι ἐνώσαντες τὰ σρατεύματά των μὲ ἐκείνα τῆς Σπάρτης (ζ) κατέσκησαν μίαν διοίκησιν ὅπῃ διήρκησε πάντοτε, ἐπειδὴ καὶ μετέχει περισ-

α) Ἡρόδ. β. 3. κ. 48.

β) Διογ. Λαίρ. β. 1. § 95.

γ) Ἀριστοτ. δημοκρατ. β. 5. κ. 12. σ. 411.

*) 595. Ε' τ. πρὸ Χ.

δ) Πλάτ. περὶ κακ. Ἡρόδ. τ. 2. σ. 86α.

ε) Ἀριστοτ. αὐτ.

ζ) Πλάτ. αὐτόθ. σ. 859.

σώτερον ἀπὸ τὴν ὀλιγαρχίαν, παρὰ ἀπὸ τὴν δημοκρατίαν, καὶ ὅτι αἱ μεγάλαι ὑπόθεσις δὲν κρέμανται ἀπὸ τὴν αὐτοδελῆ ἀπόφασιν τῆ πλήθους. (α) Ἡ Κόρινθος προῆγεν ἐπιτηδεύς πολίτας εἰς τὴν τέχνην τῆ διοικεῖν περισσότερον ἀπὰ κάθε ἄλλην πόλιν τῆς Ἑλλάδος. (β) Αὐτοὶ μὲ τὴν γνῶσιν καὶ μάθησίντων, τοιςτρόπως ὑπεσῆριξαν τὸ σύστημα, ὅπῃ ἡ ζηλοτυπία τῶν πτωχῶν κατὰ τῶν πλεσίων, δὲν ἔφθασε ποτὲ νὰ τὸ κλονήσῃ. (γ)

Αὐτὴν τὴν διάκρισιν μεταξὺ τῶν δύο τάτων ταγμάτων τῶν πολιτῶν, τὴν ἐχάλασεν ὁ Λυκῆργος εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν. Ὁ Φεῖδων ὅστις φαίνεται νὰ ἔζησεν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἐσοχάσθη ὅτι χρειάζεται νὰ τὴν κρατήσῃ εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπῃ ἐσάθη ἕνας τῶν νομοδότων. Μία πόλις κειμένη εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν τῆ ἐμπορίας, καὶ βιασμένη νὰ δέχεται μέσα εἰς τὰ τείχητις πάντοτε ξένους, δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἶναι, ὑποκειμένη εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ὡσὰν μίαν πόλιν ἐξωρισμένην εἰς μίαν γωνίαν τῆς Πελοποννήσου. Ὁ Φεῖδων ὅμως διατηρῶντας τὴν ἀνισότητα τῶν καταστάσεων, δὲν ἐσάθη ὀλιγώτερον προσεκτικὸς

α) Ὁ αὐτ. εἰς Διον. τ. I. σ. 981.

β) Στραβ. β. 8. σ. 382. Πλάτ. εἰς Διον. τ. I. σ. 981.
καὶ εἰς Τιμολ. τ. I. σ. 248.

γ) Πολύκιον. στρατηγ. β. κ. κ. 41. 92.

εἰς τὸ νὰ διορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν γενεῶν, καὶ τῶν πολιτῶν. (α) Αὐτὸς ὁ νόμος ἐσυμφωνῆσε μὲ τὸ πνεῦμα τῶν ἀπεχθονισμένων ἐκείνων αἰώνων, ὅτε οἱ ἄνθρωποι διαμοιρασμένοι εἰς μικρὰ εἴρη, δὲν ἐγνώριζον ἄλλην χρεῖαν, παρὰ ἐκείνην τῆ νὰ ζήσωσιν, ἄλλην φιλοδοξίαν, παρὰ ἐκείνην τῆ νὰ διαφενδευθῶσιν. Ἀρχῆσεν εἰς κάθε ἔθνος νὰ ἔχη ἀρκετὰς χεῖρας διὰ νὰ καλλιεργῇ τὴν γῆν, καὶ ἀρκετὴν δύναμιν διὰ ν' ἀντιζαδῇ εἰς κάθε αἰφνήδιον ἐπιδρομὴν. Αὐτοὶ οἱ σοχασμοὶ δὲν ἄλλαξαν ποτὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν. Οἱ φιλόσοφοι καὶ νομοθέται των καταπεπεισμένοι ὅτι μία μεγάλη πολυανθρωπία εἶναι ἓνα μέσον τῆ νὰ αὐξάνωνται τὰ πλῆθη, καὶ νὰ διαιωνίζωνται οἱ πόλεμοι, ἀντὶ νὰ τὴν ὑπερασπισθῶσιν, ἐκαταγίνοντο εἰς τὴν φροντίδα νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ὑπερβολὴν. (β) Οἱ πρῶτοι, δὲν τιμῶσι τόσον τὴν ζωὴν, ὅπῃ νὰ νομίζωσι πῶς εἶναι ἀναγκαῖον νὰ αὐξήτωσι τὸ ἀνθρώπινον γένος. Οἱ δεύτεροι, προτέχοντες μόνον διὰ μίαν μικρὰν ἐπαρχίαν, ἐφοβήθησαν πάντοτε νὰ τὴν ἐπιφορτώσωσιν ἀπὸ κατοίκους, ὅτινες ἤθελε τὴν ἀδυνατίσωσιν εὐθύς.

Τοιαύτη ἐσάθη ἡ πρώτη αἰτία ὅπῃ ἔκαμε ποτὲ νὰ εὐγώσωσιν ἀπὸ τῆς λιμένας τῆς Ἑλλάδος ἐκεῖνα τὰ πολυάριθμα σμήνη τῶν ἀποίκων,

α) Ἄριστοτ. δημοκρατ. β. 2. κ. 6. σ. 321.

β) Πλάτ. νόμ. β. 5. τ. 2. σ. 740.

οἵτινες ἐπῆγαν μακρὰν νᾶ κατασηθῶσιν· εἰς ἔρημα παραθαλάσσια. (α) Εἰς τὴν Κόρινθον χρεώσῃ τὴν ἀρχίντης ἢ Συρακῶσα, ὅπῃ εἶναι ὁ σολισμὸς τῆς Σικελίας, καὶ ἡ Κόρκυρα, ἣτις ἐσάθη διὰ μερικὸν καιρὸν ἢ αὐτοκρατόριστα τῶν θαλασσῶν. (β)

Ἡ Σικυῶν (ι) εἶναι ὀλίγον διάστημα μακρὰν ἀπὸ τὴν Κόρινθον. διέβημεν πολλὰς ποταμῶς ἕως νᾶ πηγαινόμεν ἐκεῖ. αὐτὸς ὁ τόπος ὅπῃ ἀφθονοπάροχα προάγει σίτου, οἶνον, καὶ ἔλαιον, (γ) εἶναι ἓνας ἀπὸ τὰς ὠραιότερας, καὶ πλεσιωτέρας τῆς Ἑλλάδος. (δ) Ἐπειδὴ καὶ οἱ νόμοι τῆς Σικυῶνος ἀπαγορεύουσιν αὐστηρῶς τὸ νᾶ ταφῆ ὅς τις ποτε καὶ ἂν εἶναι μέσα εἰς τὴν πόλιν, (ε) εἶδομεν δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ τῆς ὁδοῦ μνήματα διάφορα, τὰ ὅποια δὲν ἀκοσμήσι τὴν ὠραιότητα ἐκείνων τῶν τόπων. ἓνα μικρὸν τεῖχος περιοχῆς ἐφ' ᾧ σιχίζουσι μερικαὶ σῆλαι ὅπῃ κρατῶσι τὴν σκέπην, συμπεριγράφει ἓνα ἔμβασθον ὅπῃ σκάπ-

α) Πλάτων περὶ νόμων.

β) Θεκυδ. β. α. κ. 25. β. β. κ. 3.

γ) Βασιλικά.

δ) Βελ. εἰς ἡμ. βῶκ. β. σ. 443.

ε) Ἀθην. β. 5. κ. 19. σ. 219. Δίβ. βιβλ. 27. κ. 31.

αολ. Ἀριστοφ. εἰς Πλέτ. σ. 969.

ς) Πλέτ. εἰς Ἀρατ. τ. α'. σ. 1051.

τεται ὁ λάκκος , ἐκεῖ καταδέττει τὸν νεκρὸν , τὸν σκεπάθει μὲ χῶμα , καὶ μετὰ τὰς συνειδισμένας τελετὰς , ἐκεῖνοι ὅπῃ τὸν ἐσυνώδευσαν , τὸν κράζειν ἐξ ὀνόματος , καὶ τὸν λέγειν τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν. (α)

Ἡ ἕρομεν καταγινομένης τῆς κατοίκου εἰς προ-
 παρασκευὰς μιᾶς ἐτησίης ἐορτῆς , τὴν ὁποῖαν ἐπα-
 νηγύρισαν τὴν ἀκόλαστον νύκτα . Εὐγάλαν ἀπὸ
 ἕνα εἶδος κελλίης , ὅπῃ βασιῶσινεῖς φύλαξιν πολ-
 λά παλαιὰ εἶδωλα , τὰ ὁποῖα περιέφερον εἰς
 τῆς δρόμου , καὶ τὰ κατέθεσαν εἰς τὸν ναὸν τῆ Βάκ-
 χου . Τὸ ἄγαλμα τῆ θεῆ τέττε προηγεῖτο , κα-
 τόπιντε ἀκολοθεῖσαν τὰ ἄλλα . πολυάριθμοι
 φανοὶ ἐφώτιζον αὐτὴν τὴν τελετὴν , καὶ ἔφαλ-
 λον ὕμνος ἐπάνω εἰς τοιαύτας ἤχους ὅπῃ δὲν εἶναι
 γνωστοὶ ἄλλῃ . (β)

Οἱ Σικυώνιοι δεττει τὴν δεμελίωσιν τῆς πό-
 λεώςτων εἰς μίαν ἐποχὴν , ὅπῃ δὲν ἡμπορεῖτε-
 λείως νὰ συμβιβαθῆ μὲ τὰς παραδόσεις τῶν
 ἄλλων γενῶν . ὁ Ἀρίστατος , εἰς τὸν ὁποῖον εἶ-
 μεθα ξενισμένοι , μᾶς ἔδειχνε μίαν μακρὰν σει-
 ρὰν ἡγεμόνων ὅπῃ κατέχον τὸν θρόνον ἐν δια-
 ξήματι 1000 χρόνων , ὁ ἔρχατος τῶν ὁποῖων ἐ-
 ζῆσε

α) Πανσ. β. 2. κ. 7. σ. 126.

β) Πανσ. β. 2. κ. 7. σ. 127.

ξῆσε περίπε τῷ Τρωικῷ πολέμῳ. (α) Τὸν ἐπα-
ρακαλέσαμεν νὰ μὴ μᾶς συκώσῃ εἰς αὐτὸ τὸ ὕ-
ψος τῷ χρόνῳ, καὶ νὰ μὴν ἀπομακρυνθῇ, παρὰ
τρεῖς ἢ τέσσαρας ἑκατονταετηρίδας. τότε ἐφάνη
μᾶς ἀπεκρίθῃ μία ἑξακολεύθησις αὐτοκρατόρων,
γνωσῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τύραννοι, ἐπειδὴ ἕκαρ-
πῆντο μίαν ἀπόλυτον ἐξουσίαν, δὲν εἶχον ἄλλο
μυστήριον διὰ νὰ τὴν κρατήσωσιν εἰς ἕναν ὀλό-
κληρον αἰῶνα, παρὰ νὰ τὴν συσειλωσιν εἰς δί-
καια ὄρια, εὐλαβέμενοι τὰς νόμους. (β) Ὁ ῥθα-
γόρας ἦτον ὁ πρῶτος, καὶ Κλεισθένης ὁ τελευ-
ταῖος. οἱ θεοὶ ὅπῃ ἐπιθέτωσιν ἐνίοτε σφοδρὰ ἰα-
τρικὰ εἰς τὰ ὑπερμεγέθη κακὰ, ἔκαμαν νὰ γεν-
νηθῶσιν αὐτοὶ οἱ δύο ἡγεμόνες, διὰ νὰ μᾶς συ-
κώσωσι μίαν ἐλευθερίαν θλιβερωτέραν ἀπὸ τὴν
σκλαβίαν. ὁ Ὁρθαγόρας μὲ τὴν μετριοφροσύνην,
καὶ φρόνησίν τε, καδυπέβαλε τὴν μακίαν τῶν
φαιριῶν, (γ) ὁ Κλεισθένης, ἔγινεν ἀξιολά-
τρευτος διὰ τῶν ἀρετῶν τε, καὶ τρομερὸς διὰ τῆς
ἀνδρείας τε. (δ)

α) Κάτωρ. ἀπ. Εὐσεβ. χρον. β. α'. σ. 11. ἀπ. Συγγεγλ.
σ. 97. Πaus. β. 2. κ. 5. σ. 123. Πetaβ. περι διδ.
χρόν. β. σ. κ. 16. Μάρσ. χρον. καν. σ. 16. καὶ 336.

β) Ἀριστοτ. δημοκ. β. 5. κ. 12. σ. 411.

γ) Πλάτ. τ. 2. σ. 553.

δ) Ἀριστοτ. δημοκ. β. 5. κεφ. 12. σ. 411.

Ὅταν ἡ συνέλευσις τῶν Ἀφρικτιούων ἀπαφάσισε νὰ ἐφοπλίση τὰ ἔθνη τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῶν κατοίκων τῆς Κίβρας * (1) ἐνόχων ἀσβεβείας πρὸς τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν, ἔκλεξε δι' ἓνα τῶν ἀρχηγῶν τῆς κρατεύματος τὸν Κλεισθένη, ὅστις ἐσάθη τόσον μέγας, ὅπῃ ἐσυγκατένευε συχνῶς εἰς τὰς γιῶμας τῆς Σόλωνος παρόντος εἰς αὐτὴν τὴν ἐκκρατείαν. (α) ἔτελειώσεν εὐθέως ὁ πόλεμος, καὶ ὁ Κλεισθένης ἐμεταχειρίσθη τὰ μερίδιον ὅπῃ τῷ ἀνῆκεν ἀπὸ τὰ λάφυρα διὰ νὰ κατασκευάσῃ μίαν μεγαλοπρεπῆ ἱεοῦν εἰς τὴν βασιλεύσαν τῆς ἐπικρατείας τῆς. (β)

Ἡ φήμη τῆς σοφίας τῆς αὐξήσεν εἰς μίαν ξεχωριστὴν περίεασιν. εἶχε λάβῃ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν (2) τὸ βραβεῖον τῆς τρεξίματος τῶν ἀμαξίων μετέσσαρα ἄλογα. εὐθύς ὅπῃ ἐκηρύχθη τὸ ὄνομά τῆς, ἓνας κήρυξ προχωρῶν εἰς τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν θεατῶν ἐδημοσίευσεν ὅτι, ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπῃ ἐδύνοντο, νὰ ἐπιθυμήσωσι τὸν γάμον τῆς Ἀγαρίσις θυγατρὸς τῆς Κλεισθένης, ἐπρεπε νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὴν Σικυῶνα εἰς διάστημα ἐξῆντα ἡμερῶν, καὶ ὅτι ὑσερον ἀπὸ ἓναν χρό-

*) 566 ἔτη πρὸ χ.

1) χρυσό.

α) Πaus. β. 10. κ. 37. σ. 894. Πολύαιν, κρατ. κ 5.

β) Πaus. β. 2. κ. 9. σ. 133.

2) Σταυρός.

κὼν μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῆς τῆς διορίας, ὃ σύζυγος τῆς ἡγεμονίδος θέλει δημοσιευθῆ. (α)

Εἶδον εὐθύς νὰ τρέξωσιν ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας ἐκζητηταί, οἵτινες ὅλοι ἤλπιζον πῶς ἔχουσιν ἀρκετὰς τίτλους διὰ νὰ ὑποσηρίξωσι τὴν λαμπρότητα ταύτης τῆς συγγενολογίας. ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν ἦτον καὶ Σμινθηρίδης ὁ πλεσιώτερος καὶ ἡδονικότερος τῶν Συβαρίτων, ἔφθασεν ἐπάνω εἰς ἓνα κάτεργον κτήματς, σύρωντας κατόπιτς χιλίας τῶν σκλάβων τς, ἀλιεῖς, ἰξευτὰς, καὶ μαγειρος. (β) αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις βλέπωντας ἓναν χωριάτην νὰ συκῶνῃ τὸν λίσγοντς μὲ ἰσχὺν, ἠσθάνετο νὰ καταξοσχίζωνται τὰ ἐντόσδιά τς. καὶ δὲν ἐδύνετο νὰ κοιμηθῆ, ἀνίσως ἀνάμεσα εἰς τὰ τριανταφυλλόφυλλα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦτον κατεσρωμένη ἡ κλίνητς, ἓνα μόνον ἤθελε διπλωθῆ κατὰ τύχην. (γ) Ἡ μαλακότητς δὲν ἤμπορῆσε νὰ ἰσοσαθμιθῆ μὲ ἄλλο, παρὰ μὲ τὴν πολυτέλειάν τς, καὶ ἡ πολυτέλειάτς, μόνον μὲ τὴν ἀναισχυντίαντς. Τῆ ἑσπέρατῃ ἐρχομῆτς, ὅταν

α) Ηρόδ. β. 6. κ. 126. σ. 496.

β) Διόδ. Σικ. εἰς πεῖρ. σ. 230. Ἀθην. β. 6 κ. 21. σ. 273. β. 12. κ. 11. σ. 541.

γ) Σένεκ. περὶ Ἡρ. β. 2. κ. 25. Αἴλ. ποικ. ἰς. β. 9. κεφ. 24.

ἔρρέθη λόγος νὰ καθίσωσιν εἰς τὴν τράπεζαν, προέτειναν, ὅτι κἀνένας δὲν εἶχε δίκαιον νὰ καθίσῃ κοντᾶτε, πλὴν τῆς ἡγεμονίδος, ὅταν αὐτὴ ἤθελε γίνῃ συμβία τε. (α) Μεταξὺ τῶν ἀντερασῶν τε ἔμετρεῖτο ὁ Λαοκίδης ἐκ τῆ παλαιῆ οἴκου τῆ Ἀργεῖς. ὁ Ἀρκάδιος Λαμφάνης ἀπόγονος τῆ Εὐφορίωνος, ὅστις καθὼς λέγουσιν ἐφιλοξένησε τὰς Διοσκύρους Κάσορα καὶ Πολυδεύκη. ὁ Μεγακλῆς ἐκ τῆ οἴκου τῶν Ἀλκμαιωνίδων τῆ ἰσχυρωτέρου τῶν Ἀθηνῶν. ὁ Ἰπποκλείδης γεννηθεὶς εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, προτιμῶμενος διὰ τὸ πνεῦμά τε, τὰ πλέτη τε, καὶ τὴν ὠραιότητά τε. (β) οἱ ἄλλοι ὅκτω ἦσαν ἄξιοι μετὰ διάφορα προτερήματά τε νὰ παλεύσωσιν ἐναντίον παρομοίων ἀνταγωνισῶν.

Ἡ αὐλὴ τῆς Σικυῶνος δὲν κατεγίνετο πλέον εἰς ἄλλο, παρὰ εἰς ἑορτὰς καὶ ἡδονὰς. τὸ σάδιον ἦτον ἀδιακόπως ἀνοικτὸν εἰς τὰς συνεριστάς, ἐμάχοντο διὰ τὸ βραβεῖον τῆ δρόμου, καὶ ἄλλων γυμνασμάτων. ὁ Κλειθένης ὅπῃ εἶχε λάβῃ ἤδη πληροφορίας ἐπὶ τῶν γενεῶν των, συνεδρίαζεν εἰς τὰς μάχας των, ἐσπέδαζε μὲ ἐπιμέλειαν τὸν χαρακτῆρα των, πότε εἰς γενικὰς συνουμιλίαις, πότε εἰς τὰς κατὰ μέρος διαλέξεις. μία κρυφὴ κλίσις τὸν εἶχε σύρη κατα πρῶτον πρὸς

α) Διόδ. Σικ. εἰς περίρ. σ. 230.

β) Ἡρόδ. β. 6. κ. 127.

τὸν ἕναν, ἢ τὸν ἄλλον τῶν Ἀθηναίων, αἱ νοσιμάδαις ὅμως τῆ Ἰπποκλείδης ἐντελῶς τὸν ἐπλάνεσαν. (α) Τὴν ἡμέραν ὅπῃ ἐμελλε νὰ διακηρύξη τὴν ἐκλογὴν τε, ἄρχισαν ἀπὸ μίαν θυσίαν ἑκατὸν βοῶν, ἠκολοθούμενην ἀπὸ ἓν συμπόσιον, ὅπῃ ὅλοι οἱ Σικυῶνιοι ἦσαν προσκαλεσμένοι μὲ τῆς συναντηριζάς. εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν τραπέζην, ἐξηκολόθησαν πίνοντες, ἐδιαλέχθησαν περὶ μυσικῆς, καὶ περὶ ἄλλων ὑποθέσεων. ὁ Ἰπποκλείδης, ὅστις πανταχῶς ὑπερέβαινε ὄλους, ἐμάκρυνε τὴν συνομιλίαν. αἰφνιδίως προσάξει τὸν αὐλιτὴν νὰ λαλήσῃ ἕνα κάποιον ἄσμα, καὶ κερχινᾶ νὰ χορεύῃ ἕναν ἀσελγῆ χορὸν μὲ μίαν εὐχαρίστησιν, ὅπῃ ὁ Κλεισθένης εφείετο νὰ ψυχραίνεται. μίαν σιγμὴν ἔπειτα, κάμνει νὰ τὸν φέρωσιν ἕνα τραπέζι, πηδᾶ ἐπάνω, ἐκτελεῖ κατὰ πρῶτον τῆς χορῆς τῆς Λακεδαιμόνος, ὕπερον ἐκείνης τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Κλεισθένης ἐγγιχθεὶς ἀπὸ τὴν ἀπέπρεια καὶ κωφότητα, ἐβιάζετο νὰ κρατήσῃ τὸν ἑαυτόν τε, ἀφ' ἧ τὸν εἶδεν ὅμως μὲ τὸ κεφάλι κάτω, καὶ σερεόμενον εἰς τὰς χεῖρας νὰ σχηματίσῃ διάφορα κινήματα μὲ τῆς πόδας τε. Ὅτι τῆ Τισάνδρου, ἐβόησεν, ἐσὺ ἐχόρευες τὴν διάλυσιν τῆ γάμεσθ. Τῆ ἀληθείᾳ κύριε ἀπεκρίθη ὁ Ἀθηναῖος, ὁ Ἰπ-

*) Ηρόδ. β. 6. κ. 128.

ποκλείδης δὲν φροντίζει περὶ αὐτῆ τελείως. εἰς αὐτὸν τὸν λόγον ὅσιν ἔγινε παροιμία (α) ὁ Κλειθένης ἐπιθέτωντας εἰς ὄλβιν σιωπὴν, εὐχαρίστησε τὰς συναντησάσας, τὰς παρεκάλεσε νὰ εὐδοκήσωσι νὰ δεχθῆ ἕκαστος ἀπὸ ἑνα τάλαντον ἀργύρου, καὶ ἐφάνέρωσεν ὅτι, ἔδιδε τὴν θυγατέραν τῷ Μεγακλεῖ υἱῷ τῆ Αλκμαίωνος. ἀπὸ αὐτὸ τὸ συναικέσιον ἐκατάγετο μητρόθεν ὁ περίφημος Περικλῆς. (β)

Ὁ Ἀρίστατος ἐπρόθεσεν ὅτι ; μετὰ τὸν Κλειθένη τὸ ἀμοιβαῖον μῖσος τῶν πλεσίων καὶ τῶν πτωχῶν, αὐτὴ ἡ παντοτεινὴ ἀρρώστια τῶν δημοκρατιῶν τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τῆ νὰ καταξερχίση τὴν πατρίδα, καὶ τελευταῖον ἕνας πολίτης λεγόμενος Εὐφρων, ἔχωντας τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ ἐνώσῃ ὅλην τὴν ἑξέσιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς, (γ) τὴν ἐκράτησε μερικὸν καιρὸν, τὴν ἔχασεν ἔπειτα, καὶ ἐθανατώθη ἔμπροσθεν τῶν πολιτάρχων τῶν Θηβῶν, τῶν ὁποίων ὑπῆγε νὰ ἐκζητήσῃ τὴν ὑπεράσπισιν. οἱ Θηβαῖοι δὲν ἐτόλμησαν νὰ τιμωρήσωσι τὰς φονεῖς ἐνός

α) Πλάτ. περὶ κακ. Ἡρόδ τ. 6 σ. 867. Λυκίαν. ἀπολ. τ. α'. σ. 724. ὁ αὐτ. εἰς Ἡ'ρακ. τ. 3. σ. 86.

β) Ἡ'ρόδ. β. 6. κ. 131.

γ) Ξενοφ. Ἑ'λλ. ἱς. β. 7. σ. 623. Διόδ. Σικ. βιβ. 15. σελ. 582.

ἀνθρώπων ἐγκαλεσμένους ὡς τυράνους. ὁ λαὸς ὁμοῦς τῆς Σικυῶνος ὅπῃ πάντοτε εἶχε βοηθηθῆ παρ' αὐτῆ τῷ ἡγεῖρεν ἕνα μνημεῖον εἰς τὸ μέσον τῆς δημοσίας ἀγορᾶς, καὶ τὸν τιμᾶ ἀκόμι ὡς ἕναν ἐξαίρετον πολίτην, καὶ ἕναν τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς. (α) ἐγὼ τὸν καταδικάζω εἶπεν ὁ Ἀριστοφάνης, διατὶ ἐπρόσβρεχε συχνάκις εἰς τὴν ἀπιστίαν, καὶ δὲν ἐπεριποιήθη ἀποχρώντως τὸ μέρος τῶν πλοσίων. ἡ δημοκρατία ὁμοῦς τέλος πάντων ἔχει χρεῖαν ἑνὸς ἀρχηγῶ. αὐτὰ τὰ ὑσερινάτα λόγια μᾶς ἀπεκάλυψαν τὰς σκοπέστες, καὶ ἐμάθομεν μετὰ μερικῶς χρόνου, ὅτι ἤρπασε τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν. (β) Ἐπεσκέφθημεν τὴν πόλιν, τὸν λιμένα, καὶ τὴν ἀκρόπολιν, (γ) ἡ Σικυῶν θέλει ἐκθειάζεται εἰς τὴν ἰσορίαν τῶν ἔθνων διὰ τὴν φροντίδα ἧς ἔλαβε νὰ καλλιεργήσῃ τὰς τέχνας. ἐγὼ ἠθέλα νὰ διορίσω ἀκριβῶς μέχρι πόσα συνέτρεξεν εἰς τὴν γέννησιν τῆς ζωγραφικῆς, εἰς τὴν ἐκκάλυψιν τῆς γλυπτικῆς. ὁμοῦς τὸ εἶπα ἤδη, αἱ τέχναι περιπατῶσιν ἐν διαστήματι ὀλοκλήρων αἰώνων εἰς σκοτεινὰς ὁδούς. μία μεγάλη εὐρεσις ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ μία

α) Ξενοφ. ἰσ. Εἰλ. β. 7. σ. 632.

β) Πλάτ. εἰς Ἀρατ. τ. α'. σ. 1032. Πλίν. β. 35. κ. 10 τ. 2. σ. 700.

γ) Ξενοφ. αὐτ. σ. 629.

ένωσις πολλῶν μικρῶν εύρέσεων ὅπῃ προηγήθησαν αὐτῆς, καθὼ ἀδύνατον νὰ ἀκολουθήσῃ τινὰς τὰ ἴχνητων, ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ ἐκεῖνα ὅπῃ εἶναι πλέον αἰσθητὰ, καὶ νὰ περιορισθῇ εἰς μερικὰ συμπεράσματα.

Ἡ ἰχνογραφία χρεωθεῖ τὴν ἀρχίντης εἰς τὴν τύχην, ἢ γλυπτική εἰς τὴν θρησκευοίαν, καὶ ἢ ζωγραφική εἰς τὰς προόδους τῶν ἄλλων τεχνῶν, κατὰ τὰς ἀρχαιοτέρους καιροὺς ἐσοχάσθη κἀνεὶς ἢ ἀκολουθήσῃ, καὶ νὰ περιγράψῃ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ἢ ἐπάνω εἰς τὸ τεῖχος τὰ περίξ τῆς σκιάς ὅπῃ προέρριπτεν ἕνα σῶμα φωτιζόμενον ἀπὸ τὸν ἥλιον, ἢ ἀπὸ κάδε ἄλλη φῶς· ἕμαθον ἐπομένως ἐκ τῆς νὰ σημειώνωσι τὰ σχῆμα τῶν ἀντικειμένων με ἀπλᾶς γραμμᾶς· ἀπὸ τὰς πλέον ἀρχαιοτέρους καιροὺς ἀκόμη, ἠθέλησαν νὰ ἐμφυχώσωσι τὴν ζέσιν τῆλαῶ βάλλωντας πρὸ ὀφθαλμῶντα τὸ σύμβολον ἢ τὴν εἰκόνα τῆς λατρείαςτα, ἐξέθεσαν ἐν πρώτοις εἰς προσκύνημάτα ἕναν λίθον (α) ἢ ἕναν κορμὸν δένδρου, κατόπι ἀπεφάσισαν νὰ ερογγυλεύσωσι τὴν ἄνω κορυφὴν εἰς σχῆμα κεφαλῆς, τέλος, πάντων ἐχάραξαν γραμμᾶς διὰ νὰ φανερώσωσι τὰς πόδας καὶ τὰς χεῖρας· τοιαύτη ἦτον ἡ κατάστασις τῆς γλυπτικῆς μεταξὺ τῶν

α) Παισ. β. 7. κ. 22. σ. 579. ὁ αὐτ. β. 9. κεφ. 27. σελ. 761.

Αἰγυπτίων ὅταν τὴν παρέδωκαν εἰς τὰς Ἑλληνας. (α) οἵτινες εὐχαριστήθησαν ἐπὶ πολλῶν γὰρ μιμῶνται τὰ πρωτότυπάτων, ἐκ τῆς ἐκεῖνα τὰ εἶδη τῶν ἀγαλμάτων ὅπῃ εὐρίσκεισι τόσον συχνᾶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὅπερ δὲν παρεμφαίνουσιν ἄλλο, παρὰ μίαν Δήκην, ἕναν κίονα, μίαν πυραμίδα (β) ἐπικεκοσμημένην μὲ ἕνα κεφάλι, καὶ ἐνίοτε παρασαίνουσιν χέρια, τὰ ὅποια εἶναι μόνον σημειωμένα, καὶ πόδας ἀχωρίζουσ ἀλλήλων. Τὰ ἀγάλματα τῶν Ἑρμῶν Ἑρμεῖα λεγόμενα εἶναι λείψανα αὐτῆς τῆς παλαιᾶς συνηθείας.

Οἱ Αἰγύπτιοι καυχῶνται πῶς ἐφεύρον τὴν γλυπτικὴν πρὸ δέκα χιλιάδων ἐτῶν, (γ) τὴν ζωγραφικὴν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἢ τῆλ' ἀχίσειον ἐξ χιλιάδας χρόνους πρὸ τῶν γνηρισηθῆ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. (δ) Τῆτοι, μακρὰν ἀπο τῶν γὰρ σφετερισθῶσι τὴν ἀρχὴν τῆς πρώτης τῆτων τῶν τεχνῶν, νομίζουσιν γὰρ ἔχουσιν ἕνεσμα δίκαια εἰς τὴν τῆς δευτέρας. (ε) διὰ γὰρ συμφωνηθῶσιν αὐτὰ τὰ διάφορα ἐκζητήματα, πρέπει γὰρ διακριθῶσιν δύο εἶδη ζωγραφικῆς, ἐκεῖνη ὅπῃ ἀρκεῖται γὰρ ὑφυψώ-

α) Ἡρόδ. β. 2. κ. 4.

β) Παυσ. β. 2. κ. 9. σ. 132. β. 3. κ. 19. σ. 257. β. 7. κ. 22. σ. 579.

γ) Πλάτ. νόμ. β. 2. τ. 2. σ. 656.

δ) Πλίν. β. 35. κεφ. 3. τ. 2. σ. 681.

ε) Ὁ αὐτ. αὐτ. Στράβ. β. 8. σ. 382.

ση μίαν ἰχθυογραφίαν με ἀκέραια χρώματα ἢ χω-
ρίς συνθλασμέν, ἢ ἐκείνην, ἣτις μετὰ διεξοδικὰς
κόπας κατώρρωσε νὰ παραστήσῃ πισῶς τὴν φύσιν.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἀπεκάλυψαν τὴν πρώτην. ὀ-
ρῶνται τῷ ὄντι εἰς τὴν Θηβαΐδα χρώματα ζων-
τανώτατα, ἢ λίαν ἀρχαιοτάτως ἐπιτεθειμένα
ἐπάνω εἰς τὸ περιθώριον τῶν σπηλαίων, τὰ ὀ-
ποῖα ἐχρησίμευον ἴσως ὡς τάφοι, ἐπάνω εἰς τὰς
θόλους τῶν ναῶν, ἐπάνω εἰς τὰ ἱερόγλυφα, ἢ
ἐπάνω εἰς τὰς μορφὰς ἀνθρώπων ἢ ζώων. (α)
Αὐτὰ τὰ χρώματα, ἐνίοτε πεπλητισμένα με
χρυσᾶ φύλλα προσκολλημένα με' μίαν βίδαν,
ἀποδεικνύουσι καθαρῶς, ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἡ
τέχνη τῆ ζωγραφίσει, δὲν ἦτον ἄλλο διὰ νὰ
εἰπῶ ἔτι, ἢ μὴ ἡ τέχνη τῆ χρωματίζειν.

Φαίνεται ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν τῆ Τρωϊκῆ πο-
λέμης, (β) οἱ Ἑλλήνες δὲν ἦσαν παντάπασι προ-
βεβηκότες, ἀλλὰ περὶ τὴν πρώτην Οὐλυμπιά-
δα (γ) * οἱ τεχνῖται τῆς Σικυῶνος ἢ τῆς Κορίν-

α) Ὀδοιπ. Γρανυ. σ. 35. 47. 73. Σικαρδ. μισσ. τῆ
Λεβ. τ. 2. σ. 221. τ. 7. σ. 37. ἢ 163. Λεκάς ὀ-
δοιπ. τῆς ἀνω Αἴγυπ. τ. 3. σ. 39. ἢ 69. Νορδεν.
ὀδ. Αἴγυπ. σ. 137. 170. ἢ Τ. Α. Γγογ. ἀρχ. νό-
μαν. τ. 2. σ. 164. Καήλ. ἀνακ. ἀρχ. τ. 5. σ. 25.

β) Ὄμ. ἰλ β ε 637.

γ) Ἰσομν. τῆς φιλολ. ἀκαδ. τ. 25. σ. 167.

*) 176. ἔτι πρό χ.

Ἰα, οἵτινες εἶχον δείξει ἤδη εἰς τὰς ἰχθυογραφίας των περισσοτέραν ἀγχινοίαν, (α) ἐπεσημειώθησαν με δόκιμα, των ὁποίων ἐφυλάχθη ἡ μνήμη καὶ ἐξέπληξαν ἐξ αἰτίας τῆ νεωτερισμῶτων. Ἐν καιρῷ ὅπῃ Δαίδαλος ὁ Σικυώνιος † ἐξεκολλᾷσε τῆς πόδας καὶ τὰς χεῖρας τῶν ἀγαλμάτων, (β) Κεοφαντής ὁ Κορίνθιος ἐχρωμάτιζε τὰς γραμμάς τῆ προσώπῃ.

Ἐμετεχειρίσθη τῆβλον ψημένον καὶ κοπανισμένον, (γ) ἀπόδειξις ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἐγνώριζον τότε κἀνένα χρομα ἄπερ μεταχειρίζονται τὴν σήμερον διὰ νὰ ἐκφράινωσι τὸ σαρκῶδες. πρὸς τὸν καιρὸν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ γλυπτικὴ εὐγῆκαν ἀπὸ τὴν μακρὰν νηπιότητάτων, καὶ ταχεῖαι προκοπαὶ τὰς ἔφερον εἰς τὴν εἴσιν τῆς μεγαλειότητος καὶ ὠραιότητος καθ' ἣν τὰς βλέπομεν σήμερον.

Σχεδὸν εἰς τὰς ἡμέρας μας ἡ Σικυὼν ἐγέννησε τὸν Εὐπομπον ἀρχηγὸν ἑνὸς τρίτου σχολείου τῆς ζωγραφικῆς, πρὸ αὐτῆ δὲν ἐγνώριζον ἄλλο, ἢ μὴ ἐκεῖνα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἰωνίας, ἀπὸ τὸ ἐδικόντης εὐγῆκαν ἤδη περίφημοι τεχνῖται, ὁ

α) Πλίν. β. 35 κ. 3. τ. 2. σ. 681. † ἰδὲ τὸ σημεῖομα ἐν τῷ τέλει.

β) Διόδ. Σικ. β. 4, σ. 276. Θεμίσ. ὁμιλ. 26, σ. 316. Σεῖδας εἰς Δαίδαλ.

γ) Πλίν. β. 35 κ. 2. τ. 2. σ. 685.

Παυσίας μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ὁ Πάμφιλος, ὅστις τὸ διεύθυνεν ἐν καιρῷ τῆς διημερεύσεώς μας εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν.

Ἡ ἀγχινοῖα καὶ ἡ φήμιτε τῷ ἔσυρον ἕναν μέγαν ἀριθμὸν μαθητῶν, οἵτινες τῷ ἐπλήρῳσαν ἐν τάλαντον προτὲρ νὰ τῆς δεχθῆ. ** αὐτὸς ἐμισθῆτο ἐκ μέρους τε νὰ τοῖς δώσῃ διὰ δέκα χρόνας μαθήματα θεμελιωμένα ἐπάνω εἰς μίαν ἐξαίρετον θεωρίαν, καὶ δεδικαιωμένα ἀπὸ τὴν ἐπέμβασι τῶν ποιημάτων τε. τῆς παρώτρυνε νὰ καλλιερῶσι τὴν σπεδὴν καὶ τὰς ἐπισήμας, εἰς τὰς ὁποίας ἦτον ὁ ἴδιος δοκιμώτατος. (α)

Διὰ συμβεβηῆς τε ἠκολούθησεν ὅπῃ οἱ πολιτάρχαι τῆς Σικυῶνος ἐπρόσβαξαν, ὅτι ἡ σπεδὴ τῆς ἰχνογραφίας νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ ἔξῃς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν πολιτῶν, καὶ ὅτι αἱ καλλαὶ τέχναι νὰ μὴν ἐκδοθῶσι πλέον εἰς ὑποδέλῃς χειρᾶς. αἱ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐκπεπληγμένοι ἀπ' αὐτὸ τὸ παράδειγμα, ἄρχονται νὰ συζηματιθῶσι μὲ αὐτήν. (β) Ἐγνωρίσαμεν δύο τῶν μαθητῶν τε, οἵτινες ἀπώκτησαν ἔπειτα-μεγάλου ὄνομα, τὸν Μέλανθον, καὶ τὸν Ἀπελλῆ, (γ) εἶχε καλὰς ἐλπίδας διὰ τὸν πρῶτον, μεγαλιτέ-

**) 5400. λίβρ. τῆς Γαλλ.

α) Πλίν. β. 35. κ. 18. τ. 2. σ. 674.

β) Ὁ αὐτ. αὐτόσ

γ) Πλέτ. εἰς Ἀ'ρετ. τ. α'. σ. 1032.

φας ἀκόμι διὰ τὸν δεύτερον, ὅστις ἐμακάριζε τὸν ἑαυτὸν τε, ὅτι εἶχε τοιοῦτον διδάσκαλον, ὁ Πάμφιλος ἐμακαρίζετο μετ' ὀλίγον, ἐκπαιδεύοντας ἕναν τοιοῦτον μαθητήν.

Ἐπεριτρέξαμεν ὀλίγον τὰ περὶ τὴν Σικυῶνα. εἰς τὴν χώραν Τιτάνην κείμενην ἐπάνω ἐνὸς βενθ-εἶδομεν εἰς ἕνα δάσος κυπαρισσίων, ἕναν ναὸν τῆ Ἀσκληπιῶ, τῆ ὁποῖα τὸ ἄγαλμα σκεπασμένον μὲ ἕνα χιτῶνα μάλλινον ἄσπρον, καὶ ἐν ἐπανωφόρῃ δὲν ἀφίνει νὰ διακριθῆ ἄλλο, παρὰ τὸ πρόσωπον, αἱ χεῖρες, καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν. πολλὰ πλησίον τε εἶναι ἐκεῖνο τῆς ὑγείας, θεᾶς τῆς ὑγείας, ὁμοίως τελιγμένον μὲ ἕναν χιτῶνα καὶ πλεξίδααι κόμης ἀφ' ὧν ἐκχυμνῆνται αἱ γυναῖκες διὰ νὰ τὰς ἀφιερώσωσιν εἰς αὐτὴν τὴν θεότητα. (α) Ἡ συνήθεια τῆ νὰ ἐνδύωσι τὰ ἄγάλματα μὲ φορέματα, ἐνίοτε πλυσιώτατα, εἶναι ἱκανῶς κοινὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ προξενεῖ συνεχῶς λύπην, ὅτι αὐτοὶ οἱ σολισμοὶ κρύπτουσιν ἀπὸ τὰ ὄμματα τὰς ὠραιότητας τῆς τέχνης.

Ἐσαματήσαμεν εἰς τὴν Φλοιῶντα, (β) τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἀπέκτησαν εἰς τὰς ἡμέρας μας μίαν λαμπρότητα, ὅπῃ τὰ πλῆθη καὶ αἱ κατὰ κτήσεις δὲν δύνανται νὰ δώσωσιν. Εἶχον ἐνωθῆ μὲ τὴν Σπάρτην ἐν ᾧ αὐτὴ ἦτον εἰς τὸ ὑπέρτατον

α) Πaus. β. 2. κ. 11. σ. 136.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. κ. 12. σ. 138.

σημείον τῆς λάμψεώς της. ὅταν μετὰ τὴν ἐν Δεύκτροις μάχην οἱ σκλάβοι της, καὶ οἱ περισσό-
τεροι σύμμαχοί της ὑπεγέρθησαν κατ' αὐτῆς, οἱ
Φλοιόντιοι ἐπέταξαν εἰς βοήθειάν της, καὶ ἐπιζρέ-
ψαντες εἰς τὰ ἴδια, μήτε ἡ δύναμις τῶν Ῥηβαίων
καὶ Ἀργείων, μήτε αἱ σκληρότητες τῆς πολέμου
καὶ τῆς πείνας, δὲν ἠμπόρεσαν ποτὲ νὰ τῆς ἀναγ-
κώσωσι νὰ ἀρνηθῶσι τὴν συμμαχίαν των. (α) αὐ-
τὸ τὸ παράδειγμα τῆς εὐτολμίας ἐδόθη εἰς ἕναν
αἰῶνα, κατ' ὃν ἐμπάιζον τῆς ὕρκου, καὶ ἀπὸ μίαν
μικρὰν πολιτείαν τὴν πτωχοτέραν τῆς Ἑλλάδος.

Ἀφ' ἧς διετρίψαμεν μερικὰς ἡμέρας εἰς τὴν
Σικυωνίαν, ἐμβήκαμεν εἰς τὴν Ἀχαΐαν ἐκτεινο-
μένην ἕως τῆς ἀκροτηριᾶς Ἀράξης. (I) κειμένη ἀ-
πέναντι τῆς νήσου Κεφαλληνίας. Αὕτη εἶναι μία
γλωσσοῦ γῆς σενοχωρημένη κατὰ μεσημβρίαν
ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν καὶ Ἡλείαν, κατ' ἄρκτον ἀπὸ
τὴν θάλασσαν τῆς Κρίσσης, τὰ περὶ θαλάσ-
σιάτης παντῆ εἶναι διεσπαρμένα ἀπὸ βράχου ὅπῃ
τὴν κατασαίνουσι ἀπροσπέλαστον. Εἰς τὰ ἐνδο-
τέρω τῆς τόπῃ ἡ γῆ εἶναι ἰσχνή, καὶ μετὰ δυσκολίαν
ἀποδίδει καρπὸν. (β) ἐν τούτῳ εὐρίσκονται κα-
λὰ ἀμπέλια εἰς τινὰ μέρη. (γ)

α) Ξενοφ. εἰς Ἑλλ. β. 7. σ. 624.

1) Νιαυρομήτης.

β) Πλέρ. εἰς Ἀγατ. τ. α'. σ. 1031.

γ) Παιουσ. β. 7. κ. 26. σ. 593.

Ἐκυριεύετο ἄλλοτε ἡ Ἀχαΐα ἀπὸ ἐκείνης τῆς Ἰωνας ὅπῃ εἶναι τὴν σήμερον εἰς τὸ παραθαλάσσιον τῆς Ἀσίας. Ἐδιώχθησαν ἀπὸ τῆς Ἀχαιῆς, ὅταν ἠναγκάσθησαν νὰ παραιτήσωσιν εἰς τὰς ἀπογόνους τῆ Ἡρακλέως τὰ βασίλεια τῆ Ἀργυρῆς καὶ τῆς Λακεδαίμονος. (α) Κατασηθέντες εἰς τὰς νέας κατοικίας των, οἱ Ἀχαιοὶ δὲν ἀνακτώθησαν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος, ἕτε κἄν ὅταν ὁ Ξέρξης τὴν ἐφοβέριζε μὲ μίαν πολυχρόνιον σκλαβίαν. (β) Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος τῆς ἀπέσυρεν ἀπὸ μίαν ἀνάπαυσιν, ἣτις κατέσαινε τὴν εὐδαιμονίαν των. Ἡνώθησαν ποτὲ μὲν μὲ τῆς Λακεδαίμονας, (γ) ποτὲ δὲ μὲ τῆς Ἀθηναίως, πρὸς τῆς ὁποῖως εἶχον πάντοτε περισσοτέραν κλίσιν. (δ) Τότε ἦτον ὅταν ὁ Ἀλκιβιάδης θέλωντας νὰ καταπεύσῃ τῆς κατοίκως τῆς Πάτρας νὰ ἐκτείνωσι τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἕως τὸν λιμένα, διὰ νὰ δύνανται οἱ σόλοι τῶν Ἀθηναίων νὰ τῆς βοηθῶσιν. Εἰς τῶν συνεδρευόντων ἐφώναξεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς συναθροίσεως. ἄν ἀκοῦντες λέθῆσεται αὐτὴν τὴν συμβεβλήν, οἱ Ἀθηναῖοι θέλωσι τελειώσῃ καταπίνου-

α) Ἡρόδ. β. α'. κ. 145. Παισ. αὐτ. κ. α'. σ. 522.

β) Παισ. αὐτ. κ. 6. σ. 536.

γ) Θεκυθ. β. 2. κ. 9.

δ) Ὁ αὐτ. αὐτ. κ. 111. Παισ. β. 7. κ. 6. σ. 537.

„τῆς σας. Αὐτὸ ἴμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀπεκρί-
 ση ὁ Ἀλκιβιάδης, μὲ τοιαύτην ὅμως δια-
 „φοράν, ὅπῃ οἱ Ἀθηναῖοι θέλει ἀρχίσασιν
 „ἀπὸ τῆς πόδας, οἷδὲ Λακεδαιμόνες ἀπὸ
 „τῆν κεφαλῆν. (α) οἱ Ἀχαιοὶ συνέθεντο ὕπε-
 ρον ἄλλας συμμαχίας. μερικὲς χρόνους μετὰ τὴν ὀ-
 δοιοπορίανμας, ἔπεμψαν 2000 ἀνδρώπας εἰς τῆς
 Φωκεῖς, (β) καὶ τὰ κρατεύματάτων ἐκρίθησαν ἀξιώ-
 τερα εἰς τὴν ἐν Χαιρωνεία μάχην. (γ)

Πελοπόννη (ι) πόλις τόσον μικρὰ, καθὼς καὶ
 ὄλαι τῆς Ἀχαΐας (δ) εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς
 τὰ πλάγια ἐνὸς λόφου, τῆς ὁποίας τὸ σχῆμα
 εἶναι τόσον ἄτακτον, ὥστε αἱ δύο ἀντικείμεναι ἐνο-
 ρίαι θεμέναι εἰς τὰς δύο ἐναντίας πλευράς τῆς λό-
 φου, δὲν ἔχουσι τελείως συγκαινωνίαν ἀναμεταξύ-
 των. (ε) Ὁ λιμένας τῆς εἶναι εἰς ἀπόστασιν 60 στα-
 δίων. * Ὁ φόβος τῶν πειρατῶν ἐβίαζεν ἄλλοτε τῆς
 κατοίκους μιᾶς τοπαρχίας νὰ ἐνώωνται ἐπάνω εἰς
 ὕψη, ὀλίγον ἢ πολὺ μακρύτερα τῆς θαλάσσης.

ὄλαι

α) Πλάτ. Ἀλκιβ. τ. α'. σ. 198.

β) Διόδ. Σικ. β. 6. σ. 436.

γ) Πaus. αὐτ.

ι) Βλοκαβάς.

δ) Πλάτ. εἰς Ἀρατ. τ. α'. σ. 1031.

ε) Πaus. β. 7. κ. 26. σ. 594.

*) Δύο ἄρ. καὶ τέταρτον.

Όλαι αἱ παλαιαὶ πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἶναι τοιοῦ-
τοτρόπως θεμεναι.

Εὐγαίνοντες ἀπὸ τὴν Πελλήνην εἶδομεν ἕνα
ναὸν τῆ Διονύσου, ὅπερ κάθε χρόνον πανηγυρί-
ζουσι διὰ νυκτὸς τὴν ἑορτὴν τῶν λαμπάδων, ἀνάπ-
τεσι μίαν μεγάλην ποσότητα, καὶ διαμοιράζουσι
ἀρκούντως κρασί εἰς τὸ πλῆθος. (α) Κατὰ πρό-
σωπον εἶναι τὸ ἱερὸν δάσος τῆς Φυλακτίδος Ἀρ-
τέμιδος, ὅπερ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐμβαι-
νώσιν ἄλλοι, ἢ μὴ οἱ λειτουργοί. Εἶδαμεν ἔπειτα
εἰς ἕνα ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμάτης χρυσοῦν
καὶ ἐλεφάντινον τόσης ὠραίας κατασκευῆς, ὡσε-
τὸ ἔλεγον πῶς εἶναι τῆ Φειδίας. (β)

Υἱήγαμεν εἰς τὴν Αἴγειραν (γ) ἀπέχουσαν
τῆς θαλάσσης δώδεκα στάδια. ** ἐν καιρῷ ὅπερ
ἐπεριτρέχομεν τὰ μνημεῖα, μᾶς εἶπον, ὅτι ἄλλο-
τε οἱ κάτοικοι μὴ δυνάμενοι νὰ ἀντιτάξωσιν ἀρ-
κετὰς δυνάμεις εἰς τὰς τῆς Σικυῶνος ὁπῆ ἦλθον
νὰ τὴς προσβάλωσιν, ἐσοχάσθησαν νὰ συνά-
ξωσι μίαν μεγάλην ποσότητα γιδίων, νὰ δέσωσι
λαμπάδας ἀναμμένους εἰς τὰ κέρατάτων, καὶ νὰ τὰ
κάμωσι νὰ προχωρήσωσι νυκτὸς. Οἱ ἐχθροὶ ἐνό-

α) Πaus. αὐτ. κ. 27. σ. 595.

β) Οἱ αὐτ. αὐτ. σ. 594.

γ) Ξυλόκαστρον.

**) 1134. ὀργυιαῖς.

μισε τῶς εἶναι κρατεύματα συμμάχων τῆς Αἰγείρας, ἢ ἐπρόκρινε νὰ ἀναχωρήσῃ. (α)

Μακρύτερα ἐμβήκαμεν εἰς ἓνα σπήλαιον (2) κατοικίαν ἐνὸς μαντεῖς. ὅπερ ματαχειρίζεται τὸν κλῆρον διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ μέλλον. συμᾶ εἰς ἓνα ἀγάλμα τῷ Ἡρακλέεσ ὑψῆται ἓνας σωρὸς κύβων, τῶν ὁποίων ἕκασον πρόσωπον ἔχει ἓνα ξεχωριστὸν σημεῖον. Πέρνει τινὰς τέσσαρας κατὰ τύχην, τὲς κάμνει νὰ κυλίσωσιν ἐπάνω εἰς μίαν τράπεζαν, ὅπερ τὰ ἴδια σημαδεύματα εἶναι σχηματισμένα μετὰ τὴν ἐξήγησίν τε. (β) αὐτὸ τὸ μαντεῖον εἶναι τόσον ἀσφαλές, ἢ τόσον θαμιζόμενον, ὅσον ἢ τ' ἄλλα.

Μακρύτερα ἀκόμι, ἐπεσκέφθημεν τὰ ἐρύπια τῆς Εἰλικίης (3) ἀπεχέσσης ἄλλοτε τῆς θαλάσσης 12 σάδια (γ) * καταποντιοδείσης εἰς τὰς ἡμέραςμας ἀπὸ σεισμόν. Αὐταὶ αἱ τρομεραὶ κατατροφαὶ συμβαίνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὲς παραθαλασσίαις τόποις, (δ) ἢ προμηνύονται συχ-

α) Πaus. β. 7. κ. 26. σ. 591.

2) Αὐτὸ εἶται τὸ μέγα σπήλαιον, μονασῆρι τῶρα περιφθιμον.

β) Ὁ αὐτ. κ. 25. σ. 592.

3) Τρυπιά.

γ) Ἡρακλείδ. ἀπ. Στράβ. β. 8. σ. 384.

*) 1134. ὀργυιαῖς.

δ) Ἀριστοτ. μετεωρ. β. 2. κ. 8. τ. α. σ. 567.

νάκεις ἀπὸ τρομερὰ σημεῖα, ὄρῳνται εἰς διάστημα πολλῶν μηνῶν τὰ νερὰ τῆ ἕρανῶ νὰ κατακλύωσι τὴν γῆν, ἢ νὰ ἀπαρῶνται τὴν προσδοκίαν τῆς, ὁ ὄλιος νὰ ἀμαυρῶνῃ τὴν λάμψιν τῶν ἀκτίνων τῆς, ἢ νὰ κοκκινίξῃ ὡς μία φλογίζουσα ἀνδρακία, ὀρμητικοὶ ἄνεμοι νὰ καταφθείρωσι τὰς πεδιάδας, σειραὶ φλογῶν νὰ σπινθηρίζωσιν εἰς τὰς ἀέρας, καὶ ἄλλα φαινόμενα, πρὸδρομοὶ μιᾶς τρομερᾶς καταστροφῆς. (α)

Μετὰ τὴν δυσυχίαν τῆς Ἐλίκης ἐνθυμήθησαν διάφορα τεράσια ὅπῃ τὴν ἐπρομήνυσαν. Ἡ νῆστος τῆς Δήλης ἐκλονήθη, ἕνας κύλος ἀπέειρε πυρὸς ὑψώθη ἕως τὰς ἕρανῶς. (β) ὅπως καὶ ἂν εἶναι, αὐτὸ συνέβη πολλὰ ὀλίγον καιρὸν πρὸ τῆς μάχης τῶν Δεύκτρων, (γ) * νυκτὸς, τὸν χειμῶνα, (δ) ὅπῃ ὁ βορρῶς φυτῶντας ἀπὸ ἕν μέρος, καὶ ὁ νότος ἀπὸ τὸ ἄλλο, (ε) ἢ πόλις ὕπερον ἀπὸ βίαια καὶ ταχέα τεινάγματα ὅπῃ ἐπολλαπλασιάσθησαν ἕως τὸ πρῶν, ἀνεποδογυρίσθη ἐκθεμελίων, καὶ παρευθὺς κατεποντίσθη ὑπὸ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ἣτις εἶχεν ἐκπηδήσῃ

α) Πaus. β. 7. κ. 24. σ. 585.

β) Καλλιστ. ἀπ. Σένεκ. ἔρωτ. φυσ β. 6. κ. 26.

γ) Πολύβ. β. 2. σ. 23. Στραβ β. 8. σ. 384.

*) Περὶ τὸ τέλος τῆ 373, ἢ κατ' ἀρχάς τῆ 372. πρὸ κα.

δ) Ἡράκλ. ἀπ. Στραβ. αὐτ. Διόδ. Σικ β. 15. σ. 363.

ε) Ἀριστοτ. μετεωρ. β. 2. κ. 8. τ. α. σ. 570.

τὰ ὄριατις. (α) Ἡ πλημμύρα ἐσάθη τόσον μεγάλη, ὅπῃ ὑψώθη ἕως τῆς κορυφῆς ἐνὸς δάσους ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ποσειδῶνα. Ἀνεπαισθήτως τὰ νερὰ ἐτραβίχθησαν κατὰ μέρος, σκεπάζουσιν ὅμως ἀκόμι τὰ ἐρύπια τῆς Εἰλικῆς, καὶ δὲν ἀφίενσι νὰ καθοραδῶσιν, ἢ μὴ ἀμυδράτινα λείψανα. (β) Οἱ οἱ κάτοικοι ἐχάθησαν, καὶ ἦτον ἐπὶ ματαίῳ ὅπῃ τὰς ἀκόλῃθας ἡμέρας ἐπεχειρίσθησαν νὰ εὐγάλωσι τὰ σώματάτων διὰ νὰ τὰ θάψωσι. (γ)

Τὰ τεινάγματα λέγῃσι πῶς δὲν ἀπεικιάσθησαν εἰς τὴν πόλιν Αἴγιον, (δ) (1) ἣτις δὲν εἶναι μακρύτερα 40 σταδίων ἀπὸ τὴν Εἰλικην, (ε) ἐπεκτάνθησαν ὅμως ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ εἰς τὴν πόλιν Βῆραν (2) ἣτις δὲν ἦτον μακρύτερον τῆς Εἰλικῆς ὡσπερ καὶ τὸ Αἴγιον, τείχη, οἴκοι, ναοὶ, ἀγάλματα, ἄνδρωποὶ, ζῶα, ὅλα κατε-

α) Ἀριστοτ. περὶ κόσμ. κ. 4. τ. α. σ. 608. Διόδ. Σικ. αὐτ. σ. 364. Παυσ. β. 7. κ. 24. σ. 587.

β) Παυσ. β. 7. κ. 24. σ. 587. Πλίν. β. 2. κ. 92. τ. α. σ. 11.

γ) Ἑράκλ. ἀπ' Στραβ. β. 8. σ. 385.

δ) Σένεκ. ἐρ. φυσ. β. 6. κ. 25.

1) Βοσίτζα.

ε) Παυσ. αὐτ. σ. 585.

*) 1. ὠρ. καὶ 1280. ὄργ.

2) Διακοφτό.

δαφίσθησαν, ἢ κατεπιέσθησαν. οἱ ἀπόντες πολῖται ἔκτισαν εἰς τὴν ἐπιπροφάντων τὴν πόλιν ὅπῃ ὑπάρχει καὶ τὴν σήμερον, (α) Ἐκείνη τῆς Ἑλίκης ἀνεπληρώθη ἀπὸ μίαν μικρὰν χώραν, ὅπουθεν ἐπήραμεν ἐν πλοῖον διὰ νὰ ἰδῶμεν ἀπὸ κοντᾶ μερικὰ συντρίμματα σκορπισμένα εἰς τὸ περιγιάλι. Οἱ ἐδηγοίμας ἔκαμαν ἕναν γύρον ἀπὸ φόβον νὰ μὴ συντριβῶμεν ἐπάνω εἰς ἕναν Ποσειδῶνα πρίκτινον ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆ νερῶ ἐφισάμενον ἀκόμι εἰς τὴν βάσιν-τε. (β)

Μετὰ τὸν ἀφανισμόν τῆς Ἑλίκης, τὸ Αἴγιον ἐκληρονόμησε τὸν τόποντις, καὶ κατέστη ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς Ἀχαΐας, εἰς αὐτὴν συνάγεται τὸ συμβέλιον τῆς ἐπαρχίας, (γ) συνέρχονται πλησίον ἐνὸς δάσους ἀφιερωμένε εἰς τὸν Δία, συμᾶ εἰς τὸν ναὸν αὐτῆ τῆ θεῶ, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ περιγιάλι. (δ)

Ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτέρας καιρὸς ἡ Ἀχαΐα ἦτον διηρημένη εἰς 12 πόλεις, ὧν ἑκάστη περιέχει ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ χώρας εἰς τὴν τοπαρχίαντις. (ε)

α) Πaus. αὐτ. κ. 25. σ. 590.

β) Ἐρατοστ. ἀπ. Στραβ. β. 8. σ. 384.

γ) Πολύβ. β. 5. σ. 350. Δίβ. β. 28. κ. 7. β. 38. κ. 30 Πaus. β 7 κ. 24 σ. 585.

δ) Στραβ. αὐτ. σ. 385. καὶ 387 Πaus. αὐτ. σ. 584.

ε) Ἡρόδ. β. α. κ. 145. Πολύβ. β. 2. σ. 125. Στραβ. αὐτ. σ. 337. καὶ 386.

Οἷλοι ἔχουσι τὸ προνόμοιον νὰ ζείλωσιν ἀπεσαλ-
 μένας εἰς τὴν συνειθισμένην συνέλευσιν, ἣτις γί-
 νεται εἰς τὰς ἀρχὰς τῶ ἔτους τῶν πρὸς τὸ μέσον
 τῆς ἀνοξέως. (α) Ἐκεῖ κάμνουσι τὰς κανονισμὰς
 ὅπῃ ἀπαιτῶσιν αἱ περιστάσεις, ὀνοματίζουσι τὰς
 πολιτάρχας ὅπῃ δὲ νὰ τὰς βάλωσιν εἰς πρᾶξιν,
 καὶ ὅπῃ ἔμπορῶσι νὰ σημειώσωσι μίαν συνέλευσιν
 ἔξω τῆς τάξεως ὅταν ἐπισυμβαίῃ κἀνένας πό-
 λεμος, ἢ πρέπει νὰ συμβουλευθῶσι περὶ τινος
 συμμαχίας. (β)

Ἡ διοίκησις κινεῖται ἵν' ὅπως εἴπω ἀφ' ἑαυτῆ-
 τος, εἶναι μία δημοκρατία, ἣτις χρεωθεῖ τὴν ἀρ-
 χὴν καὶ τὴν σύστασίν της εἰς ξεχωριστὰ περιστατικά.
 Ἐπειδὴ ὁ τόπος εἶναι πτωχὸς χωρὶς ἐμπόριον καὶ
 κεδὸν χωρὶς φιλοργίαν, οἱ πολῖται χαίρονται
 ἐκεῖ ἐν εἰρήνῃ τὴν ἰσοτιμίαν καὶ τὴν ἐλευθε-
 ρίαν ὅπῃ μία γνωσικὴ νομοθεσία τοῖς προξενεῖ,
 ἐπειδὴ καὶ μεταξύ αὐτῶν δὲν ἠγέρθησαν νόες τα-
 ραχώδεις. (γ) δὲν γνωρίζουσι τὴν φιλοδοξίαν τῶν
 κατακτήσεων, καὶ ἔχοντες ὀλίγην συναναστροφὴν
 μὲ τὰ διεφθαρμένα ἔθνη, δὲν μεταχειρίζονται
 ποτὲ τὸ ψεῦδος ἕτε τὴν ἀπάτην, κεδὸν καὶ ἐναν-
 τίον τῶν ἐχθρῶν τῶν. (δ)

α) Πολύβ. β. 4. σ. 305. β. 5. σ. 350. Στράβ. αὐτ.
 σ. 385.

β) Πολύβ. νομ. σ. 855.

γ) Πολύβ. β. 2. σ. 125.

δ) Οἱ αὐτ. αὐτ. β. 13. σ. 672.

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ καὶ ὅλαι αἱ πόλεις ἔχουσι τὰς αὐτὰς νόμους καὶ τὰ αὐτὰ κριτήρια, αὐταὶ χιματίζουσιν ἐν μόνον σῶμα, μίαν μόνην ἐπαρχίαν, καὶ βασιλεύει ἀναμεταξύτων μία ἀρμονία, ἣτις διαμοιράζεται εἰς τὰς διαφορὰς κλάσεις τῶν πολιτῶν. (α) ἡ ἐξοχότης τῆς διαταγῆς των, καὶ ἡ εἰλικρίνεια τῶν πολιτάρχων των, εἶναι τοιαῦτως ἐγνωσμένα, ὅπῃ εἶδον ἄλλοτε τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τῆς Ἰταλίας βεβαρυμένας ἀπὸ τὰς διχονοίας των, νὰ σρέψωσιν εἰς αὐτὸν τὸν λαὸν διὰ νὰ τὰς τελειώσῃ, καὶ μερικαὶ ἀπ' αὐτῶν νὰ χιματίσωσιν ἕναν συνασπισμὸν παρόμοιον μετὰ τὸν αὐτῆς. Τώρα νεωστὶ ἀκόμη οἱ Λακεδαιμόνες, καὶ οἱ Θηβαῖοι συναντισφετεριζόμενοι τὴν ἔκβασιν τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης. τὸν ἔκλεξαν ὡς κριτὴν μιᾶς διαφορᾶς των ὅπῃ ἠγγιζε τὴν τιμῆν των, (β) ἢ ἡ ἀπόφασις ἀπαιτῆσε τὴν μεγαλητέραν ἀδιαφορίαν.

Εἶδομεν πλέον ἢ ἄπαξ εἰς τὸ περιγιάλι παιδία νὰ ρίπτωσι τρόχαλα μετὰ τὰς σφενδόνας των, οἱ Ἀχαιοὶ ἐκδίδονται ἐθελασίως εἰς αὐτὴν τὴν γύμνασιν, καὶ εἶναι τόσον ἐντελεῖς εἰς αὐτὴν, ὅπῃ τὸ μολύβι βαλμένον μετὰ ἕναν ξεχωριστὸν τρόπον εἰς τὸ λωρίον, φεύγει, πετᾷ, κτυπᾷ ἐν

α) Ἰησ. β. 34. κ. α'.

β) Πολύβ. β. 2. σ. 126. Στράβ. β. 8. σ. 384.

ταύτῳ τὸ σημεῖον, ἐναντίον τῆ ὁποῖα τὸ διευ-
θύνησι (α)

Πηγαίνοντες εἰς τὴν Πάτραν διεπεράσαμεν
ποσότητα πόλεων καὶ χωρῶν, ἐπειδὴ ἡ Ἀχαΐα
εἶναι πολυάνδρωπος. (β) εἰς τὰς Φάρκας εἶδομεν
ἐν τῇ δημοσίῳ ἄγορᾳ 3^η λίθους τετραγώνους, τῆς
ὁποῖας τιμῆσιν ὡς τόσας θεότητας, ὧν τὰ ὀνό-
ματα ἀλισμένησα. (γ) Συμᾶ εἰς αὐτὰς τῆς λί-
θους εἶναι ἕνας Ἑρμῆς ἀποτέρματιζομενος ὡς θήκη,
καὶ τειλιγμένος με μεγάλην γενεάδα, ἀπέναντι
ἐνὸς ἀγάλματος τῆς Ἑσΐας τριγυρισμένος ἀπὸ ἐν-
χοινὶ με κανδήλαις πρηντζιναις. μᾶς εἶδοποίησαν
ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐδίδε χρησμάς, καὶ ὅτι ἀρκεσε νὰ
τὸν εἰπῆ τινὰς μερικὰ λόγια εἰς τὸ αὐτὶ διὰ νὰ
λάβῃ τὴν ἀπόκρισίντε. Εἰς αὐτὴν τὴν σιγμὴν
ἦλθεν ἕνας χωριάτης νὰ τὸν συμβουλευθῆ. Ἐ-
πρέπεν αὐτὸς νὰ προσφέρῃ θυμίαμα εἰς τὴν θεάν,
νὰ χύσῃ λάδι εἰς τὰς κανδήλας, καὶ νὰ τὰς ἀνά-
ψῃ, νὰ καταθέσῃ ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαστήριον
ἕνα μικρὸν νόμισμα, νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Ἑρ-
μῆν, νὰ τὸν ἐρωτήσῃ με σιγανὴν φωνήν, νὰ εὔγῃ
ἀπὸ τὸν τόποντε σεπώνωντας τὰ αὐτιάτε, καὶ νὰ
συνάξῃ ὑσερον τὰ πρῶτα λόγια ὅπε ἤθελεν ἀ-

α) Διβ. β 38. κεφ. 29.

β) Στράβ. αὐτ. σ. 386.

γ) Πaus. β. 7. κ. 22. σ. 579.

κρίση, τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ διαλύσῃ τὰς ἀμφιβολίας τῆς. (α) τὸν ἠκολούθησεν ὁ λαός, καὶ ἡμεῖς ἐπεσρέψαμεν εἰς τὴν κατοικίαν μας.

Προτῆ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Πάτραν ἐξεπεζεύσαμεν εἰς ἓνα τερπνότατον δάσος, ὅπου πολλοὶ νέοι ἐγυμνάζοντο εἰς τὸ τρέξιμον, (β) εἰς ἓναν ἀπὸ τῆς ἐκεῖ διαδρομῆς ὑπαντήσαμεν ἓνα παιδί 12. ὡς 13, χρόνων ἐνδυμένον μὲ ἓνα ὠραῖον φόρεμα, καὶ σεφανωμένον μὲ σάχουα σιταρῖς. Τὸ ἐρωτήσαμεν, καὶ μᾶς εἶπεν ὅτι σήμερον εἶναι ἡ ἑορτὴ Βάκχης τῆς Αἰσυμνήτης. εἶναι τὸ ὄνομά της. * Ὅλοι οἱ νέοι τῆς πόλεως πηγαίνουσιν εἰς τὰς ὄχθας τῆς Μειλίχης, (3) ἐκεῖ ταττόμεθα εἰς λιτανεῖαν διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς ἐκεῖνον τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος ὅπῃ βλέπεις ἐκεῖ κάτω, ἡμεῖς θέλομεν καταθέσει αὐτὸν τὸν σέφανον εἰς τὰς πόδας τῆς θεᾶς, καὶ ἀφ' ἧς πλυθῶμεν εἰς τὸ ποτάμι, θέλομεν πάρη ἓναν ἀπὸ κισσόν, θέλομεν ὑπάγει εἰς τὸν ναὸν τῆς Βάκχης ὅπῃ εἶναι παρέκει. Τὸ εἶπα, διατὶ αὐτὸς ὁ σέφανος ἀπὸ σάχουα; τοιοῦτοτρόπως ἐσὺλιζον τὰς κεφαλὰς μας ὅταν μᾶς ἐθυσίαζον ἐπάνω εἰς τὸ θυσια-

α) Πaus. β. 7. κ. 22. σ. 579.

β) Ὁ αὐτ. κ. 21. σ. 577.

* Τὸ Αἰσυμνήτης σημαίνει βασιλεύς. Ἀριστοτ. δημοκ.

β. 3. κ. 14. τ. 2. σ. 356.

3) Σιχενῶν.

σῆριον τῆς Ἀρτέμιδος. Πῶς σᾶς ἐδυσίαζον ; —
δὲν ἰξεύρεις λοιπὸν τὴν ἱσορίαν τῶ ὠραίῃς Με-
λανίππε, καὶ τῆς ὠραίας Κομηθῆς ἱερείας τῆς
θεᾶς ; ἐγὼ θεῶ σᾶς τὴν διηγηθῆ.

Συνανταγαπῶντα τόσον, ὅσον καὶ συναντεκ-
ζητῶντο πάντοτε, καὶ ὅταν δὲν ἦσαν πλέον μαζι,
συναντεβλέποντα ἀκόμι, τελευταῖον ἐζήτησαν
τὴν ἀδειαν ἀπὸ τῆς γονεῖς των νὰ ὑπανδρευθῶσι,
καὶ αὐτοὶ οἱ πονηροὶ τοῖς τὴν ἀρνήθησαν. μετ'
ἐλίγον καιρὸν συνέβησαν μεγάλαι ἐλλείψεις, καὶ
μεγάλαι ἀρρώστιαί εἰς τὸν τόπαν, ἐσυμβελεύ-
θησαν τὸ μαντεῖον. Ἀπεκρίθη, ὅτι ἡ Ἀρτεμις
ἦτον ὠργισμένη, διατὶ ὁ Μελάνιππος καὶ ἡ Κο-
μηθῶ ὑπανδρεύθησαν εἰς τὸν ἴδιον ναόντης τὴν
νύκτα τῆς ἐορτῆς της, καὶ ὅτι διὰ νὰ τὴν δυσω-
πήσωσιν, ἔπρεπεν ἐτησίως νὰ τῆ θυσιάζωσιν ἕ-
να νέον μεϊράκιον, καὶ μίαν νέαν κόρην τῆς μεγί-
της ὠραιότητος. Μετὰ ταῦτα τὸ μαντεῖον μᾶς
ὑπεσχέθη, ὅτι αὐτὴ ἡ βάρβαρος συνήθεια θελεῖ
παύσει, ὅταν ἕνας ξένος ἤθελε φέρη ἐδῶ ἕνα
κάποιον ἄγαλμα τῶ Βάκχε. Ἦλθεν, ἔβαλαν
τὸ ἄγαλμα εἰς αὐτὸν τὸν ναόν, καὶ ἡ θυσία με-
τεβλήθη εἰς τὴν λιτανείαν, καὶ εἰς τὰς τελετάς
ὅπερ σὲ εἶπα. ἔχε ὑγίαν ξένη. (α)

Αὐτὴ ἡ διηγησις ἣτις μᾶς ἐβεβαιώθη ἀπὸ πεφω-
τισμένα ὑποκείμενα, δὲν μᾶς ἐξέπληξε τόσον, ἐπει-

α) Πaus. β. 7. κ. 19. σ. 571.

δὴ ἐπὶ πολλῆ δὲν ἐγνώρισαν καλλίτερον μέσον διὰ
 νὰ μετατρέψωσι τὴν ἡράνιον ὄργην, ἢ μὴ νὰ
 ἐκχύνωσιν ἐπὶ τῶν δυσιαζηρίων τὸ ἀνθρώπινον
 αἷμα, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἐκείνο μιᾶς παρθένης. Τὰ
 ἐπόμενα ὅπερ ἐκανόνιζον αὐτὴν τὴν ἐκλογὴν ἦσαν
 δίκαια, ἀλλ' αὐτὰ προέγοντο ἀπ' ἐκείνην τὴν
 βδελυρῆν ἀρχὴν, ὅτι οἱ θεοὶ περισσότερον εὐαρε-
 σθῆναι ἀπὸ τὴν τιμὴν τῶν προσφορῶν, παρὰ ἀπὸ
 τῆς γνώμης τῶν αὐτὰς προσφερόντων. Αὐτὸ τὸ
 ἐπικίνδυνον λάθος ἀφ' ἧς μίαν φορὰν σερχθῆ,
 ἔπρεπεν ἀλλήλα διαδόχως νὰ τοῖς προσφέρωσι τὰ
 ὠραιότερα προϊόντα τῆς γῆς, καὶ τὰ πλεσιώτερα
 θύματα, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων εἶναι
 πολυτιμώτερον ἀπὸ τὸ τῶν ζώων, ἔκαμνον νὰ
 τρέχη ἐκείνο μιᾶς κόρης, ἣτις ἠνώνε τὴν νεότη-
 τα, τὴν ὠραιότητα, τὴν εὐγένειαν, καὶ τέλος,
 ὅλα τα ὑπερεξέχοντα ὅπερ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν
 εἰς περισσότερὴν υπέλιψιν.

Ἀφ' ἧς παρατηρήσαμεν τὰ μνημεῖα τῆς Πά-
 τρας, καὶ μιᾶς ἄλλης πόλεως ὀνόματι Δύμης (1)
 ἐπεράταμεν τὸν Λαρισσὸν ποταμὸν, καὶ ἐμβήκα-
 μεν εἰς τὴν Ἡλείαν.

1) Πάπας.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ Η΄.

Ὀδοιπορεία εἰς τὴν Ἡλείαν * Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.

Ἡ Ἡλεία εἶναι ἕνας μικρὸς τόπος, τῷ ὁποίῳ τὰ παραθαλάσσια καταβρέχονται ἀπὸ τὸ Ἰώνιον πέλαγος, καὶ διαιρεῖται εἰς τρεῖς κοιλάδας. εἰς τὴν ἀρκτικότεραν εἶναι ἡ πόλις Ἡλῖς (2) κειμένη πρὸς τὸν Πηνεὸν ποταμὸν (3) τῷ αὐτῷ ὀνόματι, ὅχι ὅμως τόσοσὺν μεγάλῳ ὡς ἐκεῖνον τῆς Θετταλίας. ἡ μεσαῖα κοιλάς εἶναι περίφημος διὰ τὸν ναὸν τῷ Διὸς κείμενον πλησίον τῷ Ἀλφειῷ ποταμῷ (4) καὶ ἡ ἐσχάτη καλεῖται Τριφυλία.

Οἱ κάτοικοι αὐτῷ τῷ μέρει ἐχάρησαν πολὺν καιρὸν μίαν ἄκραν εἰρήνην. ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Ἑλλάδος εἶχον συμφωνησῆναι νὰ τὰς θεωρῶσιν ὡς ἀφιερωμένους εἰς τὸν Δία, καὶ νὰ τὰς εὐλαβῶνται εἰς τρόπον ὅπως τὰ ξένα στρατεύματα κατέθετον τὰ ὄπλα των ὅταν εἰσέβαινον, καὶ τὰ ἐλάμβανον.

*) Ὅρα τὴν Χάρταν.

2) Καλοσχοπι.

3) Ποτάμι Γασένης.

4) Ρεφιά.

νόν μόνον ὅταν εὐγαινόν. (α) Σπανίως χαίρονται τὴν σήμερον αὐτὸ τὸ προνόμιον. ἐν τοσάτῳ μὲ ὅλως τὰς περατικὰς πολέμας εἰς τὰς ὑποίους εὐρέθησαν ἐκκείμενοι κατὰ τὰς ὑπερινὰς τὰς καιρὰς, μὲ ἔλας τὰς διχονοίας ὅπῃ ἀναβράζουσιν ἀκόμι εἰς μερικάς πόλεις, ἢ Ἡλεΐα εἶναι ὁ ἀφρονώτερος καὶ πολυανδρωπότερος τόπος τῆς Πελοποννήσου. (β) Λί πεδιάδες τῆς σχεδὸν ὄλαικαρποφόροι, (γ) εἶναι γεμάται ἀπὸ φιλεργὰς σκλάβους, ἢ γεωργικὴ ἀνδεΐ, ἐπειδὴ ἡ διοίκησις ἔχει διὰ τὰς γεωργὰς τὴν προσοχὴν ὅπῃ ἀνάκει αὐτοῖς τοῖς ὠφελήμοις πολίταις. Ἐχουσιν οἰκεῖα κριτήρια ὅπῃ κρίνεται τὰς κρισολογίας των μὲ τελευταίαν ἀπόφασιν, καὶ δὲν εἶναι ὑπόχρεοὶ νὰ διακόψωσι τὰ ἔργα των διὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς τὰς πόλεις νὰ διακονεύσωσι μίαν ἀδικὸν κρίσιν, ἢ πολὺν καιρὸν ἀναβαλλομένην. Πολλὰί πλῆσται γενεαὶ περνεῖσιν εἰρηνικῶ τὰς ἡμέρας των εἰς τὰς πεδιάδας, καὶ εἶδα μερικάς τριγύρω τῆς Ἡλίδος, ἐκ τῶν ὁποίων κἀμέναις εἰς δύο ἢ τρεῖς γενεὰς δὲν ἐπάτησεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν πόλιν. (δ)

α) Στραβ. β. 8. σ. 358.

β) Πολύβ. β. 4. σ. 336.

γ) Στραβ. β. 8. σ. 334. Πaus. β. 5. κ. 4. σ. 381.

δ) Πολύβ. αὐτ.

Α'φ' ἧ καθήρεθη ἡ μοναρχικὴ ἐξουσία, αἱ πόλεις ἠνώδησαν μὲ ἕναν συμμαχικὸν δεσμὸν, ἀλλ' ἡ Ἡ'λις ἰσχυρωτέρα ἀπὸ τὰς λοιπὰς, ἀνεπαιδιότηως τὰς ὑπέταξε, (α) ἔδεν ταῖς ἀφίνει τὴν σήμερον, παρὰ τὸ κατ' ἐπιράνειαν τῆς ἑλευθερίας. Σχηματίσθησαν ὁμὰ ὀκτώφυλὰς (β) διοικημένας ἀπὸ ἕν σωμα 90. συνεδριαζῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἀξίαι εἶναι ἐπὶ ζωῆς, ἴτινες ἂν εἶναι ἀνοικτὴ κλήμια, λαμβάνουσι δια τῆς ὑπολήψεώς των τὰς συντρόφους ὅπῃ ἐπιθυμῶσιν, ἐκ τῆς συμβαίνει, ὅτι ἡ ἐξουσία ἐπίσταται μόνον εἰς ἕναν μικρότατον ἀριθμὸν ὑποκειμένων, καὶ ἡ ὀλιγαρχία ἐμβῆκε μέσα εἰς τὴν ὀλιγαρχίαν, ὅπερ εἶναι ἕν ἐλάττωμα φθοροποιὸν αὐτῆς τῆς διοικήσεως. (γ) διὰ τῆτο εἰς τὰς ὑπερινὰς αὐτὰς καιοὺς εδοκίμασαν νὰ συστήσωσι τὴν δημοκρατίαν. (δ)

Ἡ πόλις τῆς Ἡ'λιδος εἶναι ἀποχρώντως νέα, ἐχηματίσθη κατὰ τὸ παράδειγμα πολλῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐξαιρέτως τῆς Πελοποννήσου, διὰ τῆς ἐνώσεως πολλῶν χωρίων. (ε) Ἐπειδὴ εἰς τὰς αἰῶνας τῆς ἀμαθείας ἐκατοκῆσαν ἀνοικτὰς καὶ εὐεπιβίβητας χώρας, εἰς τὰς πλέον

α) Ἡ'ρόδ. β. 4. κεφ. 143. Θουκυδ. β. 5. κ. 31.

β) Παιουσ. β. 5. σ. 97.

γ) Ἀριστοτ. δημοκ. β. 5. κ. 6. τ. 2. σ. 394.

δ) Ξενοφ. ἰς. Ἑ'λλ. β. 7. σ. 635.

ε) Στράβ. β. 8. σ. 336. Διοδ. Σικ. β. 11. σ. 40.

φωτισμένους καιρούς, κλείονται εἰς ὠχυρωμένας πόλεις. Φθάνοντες ὑπαντήσαμεν μίαν λιτανείαν, ἣ τις ὑπήγαγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, αὐτὴ ἦτον μέρος ἀπὸ μίαν τελετὴν ὅπερ οἱ νέοι τῆς Ἡλίδος ἀμιλλῶντο διὰ τὸ βραβεῖον τῆς ὠραιότητος.

Οἱ νικηταὶ ἐφέροντο μὲ θρίαμβον, ὁ πρῶτος κεφαλοδεμένος μὲ μανδήλια ἐβασῆσε τὰ ὅπλα ὅπερ ἀφίερωναν τῇ θεῇ, ὁ δεύτερος ὠδήγει τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ ἕνας τρίτος ἦτον φορτωμένος μὲ ἄλλας προσφορὰς. (α)

Εἶδα συχναῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα παρομοίας μάχας, τόσον διὰ τὰς νέους, ὅσον καὶ διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰς παρθένους. εἶδα τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὰ μακρυνὰ γένη, νὰ ἐμβάλλωνται αἱ γυναῖκες εἰς τὰς δημοσίαις συνελεύσεις, μὲ αὐτὴν τὴν διαφορὰν ὅμως, ὅτι οἱ Ἕλληνας δίδασσι τὸ βραβεῖον τῇ ὠραιότερᾳ, καὶ οἱ βάρβαροι τῇ ἐναρετωτέρᾳ. (β)

Ἡ πόλις εἶναι σολισμένη (γ) μὲ ναὺς, μὲ κτίρια μεγαλοπρεπῆ, μὲ ποσότητα ἀγαλμάτων, εἰς ὧν μερικὰ εἶναι ἀπὸ τὸ χεῖρ τῆ Φειδία. μεταξὺ τῶν τῶν τελευταίων μνημείων, εἶδομεν τινὰ ἐν οἷς ὁ τεχνίτης δὲν ἔδειξεν ὀλιγωτέραν ἀγχινοίαν ἀπὸ ἐπιτηδειότητα. Τοιοῦτον εἶναι τὸ σύ-

α) Ἀθην. β. 13. κ. 2. σ. 565. Θεόφρ. σ. 619.

β) Θεόφρ. αὐτόθ. σ. 609. καὶ 610.

γ) Πaus. β. 6. κ. 23. σ. 511.

σωμον τῶν χαρίτων μέσα εἰς τὸν ἀφιερωμένον αὐταῖς ναόν. εἶναι σκεπασμένα μετ' ἓνα λεπτὸν καὶ λαμπρὸν βῆχον, ἡ πρώτη κρατεῖ ἓνα κλονάρι μύρτε εἰς τιμὴν τῆς Ἀφροδίτης, ἡ δευτέρα ἓνα τριαντάφυλλον, διὰ τὴν σημειώσῃ τὴν πρώτὴν ἀνοιξιν, καὶ ἡ τρίτη ἓναν ἀσράγαλον, σύμβολον τῶν παιγνιδίων τῆς νηπιότητος, καὶ διὰ τὴν μὴ λείψῃ τίποτε εἰς τὴν εὐμορφίαν αὐτῆς τῆς συνδέσεως, τὸ χάσμα τῆ Ἐρωτος εἶναι ἐπάνω εἰς τὸ αὐτὸ ὑποπόδιον ὅπερ καὶ αἱ χάριτες. (α)

Τίποτε δὲν δίδει περισσοτέραν λαμπρότητα εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν, ὡσὺν οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, πανηγυριζόμενοι κάθε τέσσαρας χρόνους εἰς τιμὴν τῆ Διός. Κάθε πόλις τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἑορτὰς αἱ ὁποῖαι ἐνώνουν τὴς κατοίκους, τέσσαρες μεγάλαι πανηγύρεις συνενώνουν ὅλα τὰ γένη τῆς Ἑλλάδος. Τὰ Πύθια, ἡ τῶν Δελφῶν, Τὰ Ἰσθμια, τῆς Κορίνθου, Τὰ Νέμεα, καὶ Τὰ Ὀλύμπια. Περὶ τῶν πρώτων ὠμίλησα εἰς τὴν ὁδοιπορείαν μετὰ τῆς Φωκίδος, θέλω ἐναχοληθῆ εἰς τὰ τελευταῖα. θέλει ἀποσιωπήσω τὰ ἄλλα, ἐπειδὴ καὶ παραζαίνουσιν ὅλα σχεδὸν τὰ αὐτὰ θεάματα.

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες συζητήμενοι παρὰ τῆ Ἡρακλῆος, ἀνεκατεσηθήσαν ὑσερον ἀπὸ μίαν πολυ-

πολυχρόνιον διακοπήν διὰ τῶν συμβεβηλωτῶν τῆ περιφημῆς Λυκουργῆς καὶ διὰ τῶν φροντίδων τῆ Γρίφτης αὐτοκράτορος μιᾶς τοπαρχίας τῆς Η΄λιδος. (α) Ἐκατὸν ὀκτὼ χρόνους ὑπερώτερα ἔγραψαν πρώτην φοράν εἰς τὸν δημόσιον κώδικα τῶν Η΄λιέων τὸ ὄνομα ἐκεῖνα ὅπῃ ἀρίστεισεν εἰς τὸν δρόμον τῆς σάβης, (β) ἐλέγετο Χόρηβος. Αὐτὴ ἡ συνήθεια ἐπηκολέθησε, καὶ ἐκ τῆς ἐκείνη ἢ ἐξακολέθησις τῶν νικητῶν, τῶν ὀποίων τὰ ὀνόματα σημειῶνωντας τὰς διαφορὰς Ὀλυμπιάδας, σχηματίζουσι τόσα σικτὰ σημεῖα διὰ τὴν χρονολογίαν. Ἐμελλε νὰ πανηγυρίσωσι τὴς ἀγῶνας τὴν ἑκατοσὴν ἑκτὴν φοράν ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Η΄λιν. *

Ὅλοι οἱ κάτοικοίτης ἐτοιμάζοντο εἰς αὐτὴν τὴν σεβασμίαν πανήγυριν, εἶχον δημοσιεύσῃ ἡδὴ τὸ ψήφισμα ὅπῃ ἀπαιωρεῖ κάθε ἐχθρικὸν κίνημα. (γ) Τὰ σρατεύματα ὅπῃ ἡθέλον ἔμβη τότε εἰς αὐτὴν τὴν ἱερὰν γῆν, (δ) ἡθέλον καταδικαῶθῃ εἰς μίαν ποινὴν πληρωμῆς δύο μνῶν (180 λίβραις) ὁ κάθε σρατιώτης. (ε)

α) Ἀριστοτ. ἀπ. Πλατάρ. εἰς Λυκῆρ. τ. α. σ. 39.

β) Φερρ. ὑπὲρ χρονολ. σ. 162.

*) Τῷ ἔαρι τῆ 356. ἔτ. πρὸ χ.

γ) Αἰχίν. ψευδονόμ. σ. 397. Παιουσ. β. 5. κ. 20. σ. 427

δ) Διοδ. Σικ. β. 14. σ. 248.

ε) Θικυδ. β. 5. κ. 49.

Οἱ Ἡλῆιοι ἔχουσι τὴν διοίκησιν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων πρὸ τεσσάρων αἰώνων. αὐτοὶ ἔδωκαν εἰς αὐτὴν τὴν θεῶν ὅλην τὴν ἐπιδεκτικὴν αὐτῇ ἐντέλειαν, ποτὲ μὲν παρεισάγοντες νέα εἶδη μάχης, ποτὲ δὲ ἀκυρῶντες ἐκεῖνα ὅπῃ δὲν ἐκπληρῶσαν τὴν προσδοκίαν τῆς συνελεύσεως. α) Εἰς αὐτὰς ἀνείκει τὸ νὰ ἀπομακρύνωσι τὰς χειρονομίας, καὶ τὰ τεχνουργήματα, νὰ καταξήσωσι τὴν δικαιοσύνην εἰς τὰ κρισιολογήματα, καὶ νὰ ἀπαγορεύσωσι τὴν τῆς Ἑλλάδος εἴσοδον εἰς τὰς μὴ Ἑλληνας, (β) καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἰδίας Ἑλληνικὰς πόλεις ὅπῃ εἶναι ἐγκαλεσμένοι (γ) νὰ ἐπαρέβησαν τὰς θεσπισμένας διαταγὰς τῆς εὐταξίας ἐν καιρῷ τῶν ἑορτῶν. Αὐτοὶ ἔχουσι μίαν τόσον ὑψηλὴν ἰδέαν δι' αὐτὰς τὰς διαταγὰς, ὥστε ἐπεμψαν ἄλλοτε ἀπεσταλμένους πρὸς τὰς Αἰγυπτίους, διὰ νὰ μάθωσιν ἀπὸ τῆς σοφῆς αὐτῆς τῆς ἔθνης, ἂν διευδύνοντές τας δὲν ἀλισμόνησαν τίποτες; ἓνα κυριώτερον ἄρθρον ἀπεκρίθησαν οἱ τελευταῖοι, ἀφ' οἷς οἱ κριταὶ εἶναι Ἡλῆιοι, οἱ Ἡλῆιοι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐξηρημένοι ἀπὸ τὸν σύρρον. (δ) με' ὅλην αὐτὴν τὴν ἀπόκρισιν, αὐτοὶ εἶναι ἀκόμι δεκτοὶ καὶ τῆ σήμερον, καὶ πολλοὶ ἀπ' ἀνα-

α) Πaus β. 5. κ. 8. σ. 304.

β) Η'ρόδ. β. 5, κ. 22.

γ) Θεκ. β. 5. κ. 4. Πaus. αὐτ. κ. 21. σ. 431.

δ) Η'ρόδ. β. 2. κ. 160. Διόδ. Σικ. β. α'. σ. 85.

μεταξύτων ἐπήραν βραβεῖα, χωρὶς νὰ φανῆ ὑποπτος ἢ δικαιοσύνη τῶν κριτῶν. (α) Ἀλλήθες ὅμως εἶναι, ὅτι διὰ νὰ τὴν σκεπάσωσιν ἐπὶ πλεόν, ἐσυγχωρήθη τοῖς ἀθληταῖς νὰ προσκλαυθῶσιν εἰς τὴν γερουσίαν τῆς Οὐλυμπίας ἐναντίον τῆς δεσπίσματος ὅπῃ τὰς ὑσερεῖ τὸν σέφανον. (β)

Εἰς κάθε Οὐλυμπιάδα ἐκλέγσιν μὲ κλήρον τὰς κριτὰς ἢ προέδρους τῶν ἀγώνων. (γ) ὅκτῳ εἶναι διατὶ πέρνεσιν ἕναν ἀπὸ κάθε φυλῆν. (δ) Συνάζονται εἰς τὴν Ἡλῖν πρὸ τῆς πανηγύρεως τῶν ἀγώνων, καὶ εἰς διάστημα δέκα μηνῶν διδάσκονται καταλεπτῶς τὰ ἔργα ὅπῃ δὲ νὰ ἐκπληρώσωσι, διδάσκονται περὶ τέτων ὑπὸ κριτῶν, οἵτινες εἶναι οἱ φύλακες καὶ διερμηνευταὶ τῶν διαταγῶν ὅπῃ ἀνέφερα. (ε) Καὶ διὰ νὰ ἐνώσωσιν τὴν πείραν μὲ τὴν διδασκαλίαν, γυμνάζουσιν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τὰς ἀθλητὰς ὅπῃ ἤλθον νὰ καταγραφῶσιν, (ς) διὰ νὰ συναντεριοθῶσιν ἐπὶ τῷ βραβείῳ τῆ δρόμου, καὶ τῶν περισσοτέρων πεζικῶν γυμνασμάτων. (η) Πολλοὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς

(α) Δίων. χρυσός. εἰς Ῥοδ. σ. 344.

(β) Πaus. β. 6. κ. 3. σ. 458.

(γ) Φιλοσε. βίος Ἀπολλ. β. 3 κ. 30. σ. 121.

(δ) Πaus. β. . κ. 9. σ. 397.

(ε) Οἱ αὐτ. β. . κ. 24. σ. 514.

(ς) Αἰχίν. ἐπις. 11. σ. 212.

(η) Πaus. αὐτ. σ. 513.

ἀθλητὰς ἦσαν συνωδευμένοι ἀπὸ τῆς συγγενείας τῶν, τῆς φίλων τῶν, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τῆς ἐκπαιδεύσαντας καθηγητάς τῶν. Ἡ ἐπιθυμία τῆς δόξης ἔλαμπεν εἰς τῆς ὀφθαλμοὺς τῶν, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἡλίδος ἐφαίνοντο παραδεδαμένοι εἰς τὴν ζωηροτάτην χαρὰν. Ἐγὼ ἤθελα ἐκπλαγῆ διὰ τὴν μεγάλην προσοχὴν ὅπῃ ἔβαλλον εἰς τὴν πανηγυρίαν τῶν ἑορτῶν τῶν, ἂν δὲν ἤθελα γνωρίζῃ τὴν λαύραν ὅπῃ ἔχουσιν οἱ Ἑλλήνες διὰ τὰ θεάματα, καὶ τὸ πραγματικὸν κέρδος ὅπῃ οἱ Ἡεῖοι καρπῶνται ἀπὸ αὐτὴν τὴν πανθημίαν.

Ἀφ' οὗ εἶδομεν ὅλα ἐκεῖνα ὅσα ἠμποροῦσαν νὰ μᾶς φανῶσιν ἄξια τόσον εἰς τὴν Ἡλίδα, ὅσον καὶ εἰς τὴν Κυλλήνην (6) ὅπῃ τῇ χρησιμεύει ὡς λιμὴν, ἣτις εἶναι μακρὰν αὐτῆς 120. στάδια* (α) ἐμισεύσαμεν διὰ τὴν Ἰολυμπίαν. δύο δρόμοι πηγαινῶσιν ἐκεῖ, ὁ ἓνας ἀπὸ τὴν πεδιάδα, καὶ ἔχει 300 στάδια μᾶκρος, (β) ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ ἀπὸ τὴν χώραν Ἀλεσιαῖον, ὅπῃ γίνεται κάθε μῆνα ἓνα μεγάλο πανηγύρι. (γ) ἐκλέξαμεν τὴν πρώτην, διεπεράσαμεν καρποφόρους τόπους, καλ-

6) Καλογραφία.

(α) Πανσ. β. 6. κ. 26. σ. 518.

(*) Ὠρ 4. καὶ μισῆν.

(β) Στυάβ. β. 8. σ. 367. Πανσ. β. 6. κ. 22. σ. 510.

(†) 11. ὠρ. καὶ 850. ὀργυιαῖς.

(γ) Στυάβ. κῦτ. σ. 341.

λιεργημένους καλά, ποτισμένους ἀπὸ διάφορα ποτάμια, καὶ ἀφ' ἧ εἶδομεν ἀπερνῶντες τὰς πόλεις Δισπόντιον καὶ Λετρίνας, (α) ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Οὐλυμπίαν.

Αὐτὴ ἡ πόλις, γνωστὴ ὁμοίως ὑπὸ τὸ ὄνομα Πίσσης, (β) κείται πρὸς τὴν δεξιὰν ὄχθην τῆς Ἀλφειᾶς, εἰς τὴν ὑπώρειαν ἐνὸς λόφου λεγομένου ὄρος τῆς Κρόνης. ** Οὗ Ἀλφειῶς ἔχει τὴν πηγὴν ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν, (γ) χάνεται καὶ πάλιν φαίνεται κατὰ διαστήματα. (δ) καὶ ἀφ' ἧ δεχθῆ ταῦτα ὕδατα πολλῶν ποταμίων (ε) ἐκχύνεται εἰς τὴν πλησιόχωρον θάλασσαν. (ζ)

Ἡ Ἀλτις ἐγκρύπτει εἰς τὴν περιοχὴν τῆς τὰ πλεόν ἀξιοθεώρητα ἀντικείμενα. αὐτὸ εἶναι ἓνα ἱερὸν δάσος (η) εὐρυχωρότατον, περιτειχισμένον, (θ) εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ὁ ναὸς τῆς

(α) Ξενοφ. Ἑλλ. β. 3. σ. 491. Στράβ. αὐτ. σ. 357.

Παυσ. αὐτ. σ. 510.

(β) Ἡρόδ. β. 2. κ. 7. Πίνδ. Οὐλύμπ. 2. 3. 8. καὶ τ.

Στέφ. εἰς Οὐλύμπ. Πτολεμ. σ. 101.

(**) Ἰδὲ τὴν χάρταν τῆς Οὐλυμπίας.

(γ) Παυσ. β. 5. κ. 7. σ. 390.

(δ) Οὗ αὐτ. αὐτ. β. 8. κ. 54. π. 709.

(ε) Οὗ αὐτ. αὐτ. Στράβ. β. 8. τ. 344.

(ζ) Στράβ. αὐτ. σ. 343.

(η) Πίνδ. Οὐλύμπ. 8. στίχ. 12. σχολ. αὐτ. Παυσ. β. 5.

κ. 10. σ. 397.

(θ) Παυσ. αὐτ. σ. 441. καὶ 443.

Διός κ̄ τῆς Η΄ρας, ἡ γερρασία, τὸ θέατρον, (α) κ̄ ποσότης ἄλλων ὠραίων κτιρίων, ἐν τῷ μέσῳ ἐνὸς ἀναριθμήτε πλῆθε ἀγαλμάτων. Ο΄ναὸς τῆ Διὸς ἐκτίσθη εἰς τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἀπὸ τὰ λάφυρα παρμένα παρὰ τῶν Η΄λείων ἀπὸ μερικὰ γένη, τὰ ὁποῖα ἐπανασάτησαν κατ' αὐτῶν. (β) Εἶναι κατὰ Δωρικὸν τρόπον περιτριγυρισμένος μὲ κίονας, κ̄ κατεσκευασμένος ἀπὸ λίθου εὐγαλμένον ἐκ τῶν πλησίον λατομείων, ὅμως τόσον λαμπρὸν, κ̄ τόσον δυνατὸν (μὲ ὄλον ὁπῆ εἶναι ἐλαφρότερος) ὡσάν τὸ μάρμαρον τῆς Πάρου. (γ) ἔχει ὕψος 78 ποδῶν, μᾶκρος 230. κ̄ πλάτος 95. *

Ἐνας ἐπιτήδειος ἀρχιτέκτων Λίβων ὀνόματι ἐπεφορτίσθη τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆ τῆ κτιρίε. Δύο λιθοξόοι ὄχι ὀλιγώτερον ἔμπειροι ἐπλήτηναν μὲ σοφὰ μίγματα τὰ μέτωπα τῶν δύο προσωπέων. ἐφ' ἐνὸς τῶν μετώπων τέτων ὀρῶνται ἀνάμεσα εἰς ἕναν μέγαν ἀριθμὸν μορφῶν ὁ Οἰνόμαος κ̄ ὁ Πέλοψ, ἔτοιμοι νὰ συνανταγωνισθῶσιν ἐπὶ παρρασία τῆ Διὸς διὰ τὸ ἄθλον τῆ δρόμου. εἰς τὸ

α) Ξενοφ. Ἑλλ. β 7. σ. 639.

β) Παιουσ. αὐτ. σ. 397

γ) Παιουσ. β 5. κ 10. σ. 598. Πλίν. β. 36. κ. 17. τ. 2. σ. 747.

*) Ὑψος (4 πόδας Γαλλίας. μήκος. 217. πλάτος. 90.

ἄλλο, ἡ μάχη τῶν Κενταύρων (1) καὶ τῶν Λαπίδων (2) (α) ἡ Πύλη τῆς εἰσόδου εἶναι πρῆντζινῃ, ὡσπερ καὶ ἡ ἀντικειμένη τῆς, ἐχάραξαν ἐπὶ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης ἐν μέρος τῶν ἄθλων τῆ Ἡρακλέως. (β) Κομμάτια μαρμάρου κομμένα ἐν εἴδει κεραμιδίᾳ σκεπάζουσι τὸ καταπέτασμα. εἰς τὴν κορυφὴν κάθε μετώπου ἐγείρεται μίαν νίκη ἀπὸ χρυσομένου πρῆντζον, εἰς κάθε γωνίαν ἀπὸ ἕνα μέγα σκεῦος ἐκ τῆ αὐτῆ μετάλλου, καὶ ὁμοίως χρυσομένον.

Ὁ ναὸς διαιρεῖται ἀπὸ κίονας εἰς τρία μέρη, (γ) ἐκεῖ εὐρίσκονται καθὼς καὶ εἰς τὸν νάρθηκα πολλαὶ προσφοραὶ, τὰς ὁποίας ἀφιέρωσαν τῷ θεῷ τὸ σέβας καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη, (δ) Ἀντὶς ὅμως νὰ προσκολληθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀντικείμενα, αὐτοὶ φέρονται ταχέως ἐπάνω εἰς τὸ ἄγαλμα καὶ πρὸν θρόνον τῆ Διός. Αὐτὸ τὸ ἀριστέργημα τῆ Φειδία καὶ τῆς γλυπτικῆς, κάμνει εἰς τὴν πρώτην θεωρίαν μίαν ἐντύπωσιν, ὅπῃ ἡ παρατήρησις δὲν χρησιμεύει εἰς ἄλλο, παρὰ νὰ τὴν κατασῆσῃ πλέον βαθυτέραν.

1) Γκαραγγίνιδες.

2) Χασιῶται. ἔθνη Θετταλίας.

α) Πaus. αὐτ. σ. 399.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 400.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτ.

δ) Πaus. β. 5. κ. 10. σ. 405. Στράβ. β. 8. σ. 353

Ἡ μορφὴ τῆ Διὸς εἶναι χρυσοῦ καὶ ἑλεφαντίνῃ. καίτοι καθημένη, ὑψῆται σχεδὸν ἕως εἰς τὸν θόλον τῆ ναῶ. (α) μὲ τὸ δεξιὸν χεῖρ κρατεῖ ὁμοίως μίαν νίκην χρυσοῦ καὶ ἑλεφαντίνῃν, μὲ τὸ ἀρισερὸν ἕνα σκῆπτρον περιέργως κατειργασμένον, πεπλατισμένον μὲ διάφορα εἶδη μετάλλων, καὶ κορυφόμενον μὲ ἕνα ἀετόν. (β) Τὰ ὑποδήματα εἶναι χρυσοῦ ὡσπερ καὶ τὸ ἐπανωφύρι, ἐπάνω τῆ ὁποῖα ἔχαραξαν ζωῶ, ἄνθη, καὶ κατ' ἔσοχὴν κρίκας. (γ)

Ὁ θρόνος εἶναι ἐπάνω εἰς τέσσαρας πόδας, ὡσαύτως καὶ ἐπάνω εἰς διαμετρήσοντας κίονας ἰσοῦψεῖς μὲ τὰς πόδας. Αἱ πλέον πλεσιώτεραι ὕλαι, αἱ εὐγενέστεραι τέχναι, ἔτρεξαν νὰ τὸν σολίσωσιν. εἶναι ὅλος κατάλαμπρος ἀπὸ τὸ χρυσοῦ, ἑλεφαντοκόκκαλον, ἔβενον, καὶ παλυτίμας λίθας, παντῆ σολισμένους μὲ ζωγραφίας, καὶ μὲ ὑφυψωμένας μορφάς.

Τέσσαρες ἀπὸ αὐτὰς τὰς ὑφυψωμένας μορφάς εἶναι ἐπιτεθειμένοι ἐπὶ τῆ ἐντὸς προσώπῃ ἐκάσθ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν. Ἡ ὑψηλοτέρα παρασαίνει τέσσαρας νίκας εἰς χῆμα ὀρχησθίδων, ἡ δευτέρα Σφίγγας ὁπῶ ἀρπάζουσι τὰ παῖδια τῶν Θηβαίων, ἡ τρίτη τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀρτεμιν σαγιτεύ-

α) Στράβ. αὐτ.

β) Πaus. β. 5 κ. II. σ. 400. Πλίν. β. 34. κ. 8. τ. 2. σ. 648.

γ) Πaus. αὐτ. σ. 401.

οντας τὰ τέκνα τῆς Νιΐβης, καὶ τελευταῖον ἡ ὕσε-
ρινὴ ἄλλας δύο νίκας.

Ὁ Φειδίας ἐκέρδησε τὰ παραμικρότερα διασή-
ματα διὰ τὴν αὐξήσιν τὰ σολίσματα· εἰς τὰ τέσ-
σαρα δέματα ὅπῃ ἐνώνησι τῆς πόδας τῆς θρόνου,
ἐμέτρησα τριάκοντα ἑπτὰ μορφάς, αἱ μὲν παρα-
σαίνουσι παλαιζάς, αἱ δὲ τὴν μάχην τῆς Ἡρακλέους
κατὰ τῶν Ἀμαζόνων. * Ἄνω τῆς κεφαλῆς τῆς
Διὸς εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς θρόνου, φαίνονται
ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους αἱ τρεῖς χάριτες ὅπῃ ἔλαβεν
ἀπὸ τὴν Εὐρυνόμην, καὶ οἱ τρεῖς καιροὶ ὅπῃ ἔλα-
βεν ἀπὸ τὴν Θέμιδα. (α) Διακρίνονται καὶ ἄλλαι
πολλαὶ ὑφυψόμεναι μορφαί, τόσον εἰς τὸ σκαλ-
λοπάτι, ὅσον καὶ εἰς τὴν βάσιν, ἢ τὸ ἔδαφος
ὅπῃ βασιῶν αὐτὸ τὸ παμμέγεδες σῶμα. αἱ πε-
ρισσότεραι ἐκτετελεσμέναι εἰς χρυσόν, καὶ παρι-
σάνουσι τὰς θεότητας τῆς Ὀλύμπου. Εἰς τῆς
πόδας τῆς Διὸς ἀναγινώσκειται αὐτῇ ἡ ἐπιγραφή·
(β) Ἐγὼ εἰμὶ ἔργον τῆς Ἀθηναίης Φειδία
υἱὸς τῆς Χαρμοῖδος· ἐκτὸς τῆς ὀνόματός τε, ὁ
τεχνίτης διὰ τὴν διαωνίωσιν τὴν μνήμην καὶ ὠραϊότη-
τα ἐνὸς νέου φίλου τῆς Πανταρχῆς λεγομένου, (γ)

*) Ἴδε τὸ σημεῖωμα ἐν τῷ τέλει.

α) Πaus β. 5. κ. 11. σ. 402. Ἡσιόδ. θεογ. στίχ. 900.

β) Πaus β. 5. κ. 10. σ. 397.

γ) Κλήμ. Ἀλεξ. . . . σ. 47.

ἔσκάλισε τὸ ὄνομά τε εἰς ἓν τῶν δακτύλων τῆ Διός. ** δὲν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ πλησιάζῃ εἰς τὸν θρόνον ὅσον ἐπιθυμεῖ, εἰς ἓνα κάποιον διάσημα, ἐμποδίζεται ἀπὸ ἓν κυκλοειδὲς καγγελόφραγμα (α) σολισμένον μὲ ἐξαιρέτως ζωγραφίας ἐκ χειρὸς τῆ Πανήνης, μαθητῆ καὶ συγγενῆς τῆ Φειδία. Αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι ὁπῶμαζι μὲ τὸν Κολώτην ἕτερον μαθητὴν τῆ μεγάλα αὐτῆ ἀνδρὸς, ἐπεφορτίωδι τὰ κεφαλαιωδέστερα μέρη τῆ θρυμασίς αὐτῆ ἔργα. (β) λέγουσιν ὅτι, ἀφ' ἧ τὸ ἐτελείωσεν, ὁ Φειδίας ἐσύκωσε τὸ κάλυμμα μὲ τὸ ὁποῖον τὸ εἶχε σκεπάσει, ἐσυμβεβλεύωδι τὴν ὄρεξιν τῆ κοινῆ, καὶ μετερρύθμιωδι ὁ ἴδιος κατὰ τὰς γνώμας τῆ πλήθους. (γ)

Ἐκπλήττεται τινὰς διὰ τὸ μέγεθος τῆ ἐπιχειρήματος, διὰ τὴν πλασιότητα τῆς ὕλης, διὰ τὸ βέλτιστον τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν εὐτυχῆ συμφωνίαν ὅλων τῶν μερῶν. Ἐκπλήττεται ὁμῶς τινὰς

***) Τοιαύτη ἦτον αὐτὴ ἡ ἐπιγραφὴ, ὁ Πανταρχῆς εἶναι καλός * ἂν ἠθέλον εἰπῆ πῶς ἐπλημμέλισεν ὁ Φειδίας, ἠμπορεῖτε νὰ δικαιολογιώδι, λέγοντας πῶς ὁ ἔπαινος ἀφορῆσεν εἰς τὸν Δία, ἡ λέξις Πανταρχῆς σημάνεσα τὸν ἀρχῆντα εἰς πάντα.

α) Πaus. αὐτ. κ. II. σ. 401.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 402. Στραβ. β. 8. σ. 354. Πλύ. β. 34. κ. 8. τ. 2. σ. 657. β. 35. κ. 8. σ. 684.

γ) Δικιαν. εἰκόν. κ. 14. τ. 2. σ. 492.

πολύ περισσότερον διὰ τὴν ὑπερτάτην ἔκφρασιν ὅπῃ ὁ τεχνίτης ἐπιτυχεύθη νὰ δώσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τῆ Διός. Ἡ ἰδία θεότης φαίνεται ἐκεῖ ἐντετυπωμένη, μὲ ὄλην τὴν λάμψιν τῆς δυνάμεως, μὲ ὄλην τὴν βαδύτητα τῆς σοφίας, μὲ ὄλην τὴν γλυκύτητα τῆς ἀγαθότητος.

Προτίητερον οἱ τεχνίται δὲν ἐπεράσανον τὸν πατέρα τῶν θεῶν, ἢ μὴ μὲ κοινὰ ἐγχαράγματα, χωρὶς εὐγένειαν, ἢ χωρὶς ξεχωριστὸν χαρακτῆρα. Οἱ Φειδίας ἐξάφη ὁ πρῶτος ὅπῃ ἤγγυισε διὰ νὰ εἰπῶ ἄτω τὴν θεῖαν μεγαλοπρέπειαν, ἢ ἔγνω νὰ προσθέσῃ μίαν νέαν αἰτίαν εἰς τὸ σέβας τῶν γενῶν, καταξίνωντάς τοις αἰδομητὸν, τὸ ὅπερ ἐλάτρευον. (α) Ἀπὸ ποίαν λοιπὸν πηγὴν ἐξήντηλησεν αὐτάς τὰς ὑψηλὰς ἰδέας; ποιηταὶ ἤθελον εἰπῆ ὅτι ἀνέβη εἰς τὸν ἕρανόν, ἢ ὅτι ὁ θεὸς ἐκατέβη εἰς τὴν γῆν. (β) Αὐτὸς ὅμως ἀπεκρίθη μὲ ἕναν ἀπλάξερον ἢ εὐγενικώτερον τρόπον, εἰς ἐκεῖνος ὅπῃ τὸν ἔκαμναν τὸ ἴδιον ἐρώτημα, (γ) ἀνέφερε τὸς εἰχῆς τῆ Ομήρου, ὅπε αὐτὸς ὁ ποιητὴς λέγει πῶς μία ματιά τῆ Διός ἀρκεῖ διὰ νὰ κλονήσῃ τὸν Οὐλυμπον. (δ) Αὐτοὶ

α) Κιντιλ . . β. 12. κ. 10. σ. 744. Αἰβ. β. 45. κ. 28.

β) Ἀνθολ. β. 4. κ. 6. σ. 301.

γ) Στράβ. β. 8. σ. 354. Πλάτ. εἰς Αἰμίλ. τ. α. σ. 270.

Βαλέρ. Μάξ. β. 3. κ. 7.

δ) Οἴμ. ἰλ. α. 530.

οὐ εἰχοὶ ἐγείροντες εἰς τὴν ψυχὴν τῆ Φειδία τὴν εἰκόνα τῆ ἀληθῆς ὥραις, ὅπερ μόνον διακρίνεται ἀπὸ τὸν ἀγχίνου ἄνθρωπον, (α) ἐξετέλεσαν τὸν Δία τῆς Οὐλυμπίας, καὶ ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ τύχη τῆς θεοσκείας ὅπῃ κυριεύει εἰς τὴν Ἐλλάδα, ὁ Ζεὺς τῆς Οὐλυμπίας θέλει χρησιμεύσει πάντοτε ὡς τύπος εἰς τὰς τεχνήτας ὅπῃ ἡθελον ἀξίως νὰ παραστήσωσι τὸ ὑπέρτατον ὄν.

Οἱ Ἡλιεῖς γνωρίζουσι τὴν τιμὴν τῆ μνημείας ὅπῃ κατέχουσι, καὶ δείχνουσιν ἀκόμη εἰς τὰς ξένους τὸ ἐργαστήριον τῆ Φειδία. (β) ἐξέχουσιν τὰς εὐποιίαςτων εἰς τὰς ἀπογόνους αὐτῆ τὴ μεγάλη τεχνίτη, καὶ τοῖς ἐπεφόρτωσαν τὴν φροντίδα νὰ βασιῶσι τὸ ἄγαλμα εἰς ὄλην τὴν λαμπρότητα. (γ) ἐπειδὴ ὁ ναὸς καὶ ἡ ἱερὰ περιοχὴ εἶναι εἰς ἓνα βαλτώδες μέρος, ἓνα ἀπὸ τὰ μέσα ὅπῃ μεταχειρίζονται νὰ προφυλάττωσι τὸ ἐλεφαντοκόκκαλον ἐναντίον τῆς ὑγρότητος, εἶναι τὸ νὰ χύνωσι λάδι συνεχῶς εἰς τὰς πόδας τῆ θεόνης, ἐπάνω εἰς ἓνα μέρος τῆ ἐδάφους διωρισμένον νὰ τὸ δεχθῆ. (δ)

Ἀπὸ τὸν ναὸν τῆ Διὸς διέβημεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἥρας, (ε) εἶναι ὁμοίως Δωρικῆς τάξεως

α) Κικέρ Ομιλ κ 2. τ. α σ. 421.

β) Πaus. β. 5 κ. 15. σ. 413.

γ) Ο' αὐτ. αὐτ. σ. 412.

δ) Πaus β. 5. κ. 11. σ. 403.

ε) Ο' αὐτ. αὐτ. κ. 17. σ. 418.

περιτριγυρισμένος με κίονας, ὅμως πολλὰ παλαιότερος ἀπὸ τὸν πρῶτον. Τὰ περισσότερα ἀγάλματα ὅπῃ ὀρῶνται ἐκεῖ τόσον χρυσᾶ, ὅσον κὶ ἐλεφάντινα, ὑπεμφαίνουσιν εἰσέτι μίαν χοντρὴν τέχνην, με ὄλον ὅπῃ δὲν ἔχουσι πλέον τῶν 300 χρόνων. Μᾶς ἔδειξαν τὸ κιβώτιον τῆ Κυψέλα, (α) ὅπῃ αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν ὅστις ὕπερον κατέστη κύριος τῆς Κορίνθου, ἐνεσφαλίσθη ἔτι νήπιον ἀπὸ τὴν μητέρατε βιασμένην. νὰ τὸν κρύψη ἀπὸ τὰς καταδρομας τῶν ἐχθρῶν τῆ οἴκητε. Εἶναι ἀπὸ ξύλον κέδρη, τὸ ἐπάνω κὶ τὰ τέσσαρα πρόσωπα εἶναι σολισμένα με ὑφυψώματα, τὰ μὲν κατεργασμένα εἰς τὸν ἴδιον κέδρον, τὰ δὲ εἰς ἐλεφαντοκόκκαλον κὶ χρυσίον. Παραφαίνουσι πολέμους, παιγνίδια, κὶ ἄλλα ἀντικείμενα ἀναγόμενα εἰς τῆς ἡρωϊκῆς αἰῶνας, συνωδευμένα με ἐπιγραφὰς ἀρχαίων γραμμάτων. με χαρὰν ἐνεπεριετρέξαμεν τὰς λεπτομερείας αὐτῆ τῆ ἔργου, διατὶ δείχνουσι τὴν ἀμορφον κατάστασιν, ἐν ἣ εὐρίσκοντο αἱ τέχναι εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ τριῶν αἰῶνων.

Πλησίον αὐτῆ τῆ ναῖ πανηγυρίζουσι ἀγῶνας (β) εἰς τὰς ὁποῖας προεδρεύουσι δεκαεξ ἑταῖρες ἐκλελεγμένοι ἀπὸ τὰς ὀκτὰ φυλάς τῶν Ἡλίων, κὶ σεβάσμιαι διὰ τὴν ἀρετὴν των, ὡσπερ κὶ διὰ τὸ γένος των. αὐταὶ εἶναι ὅπῃ διακ-

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 419.

β) Πανσ. β. 5. κ. 16. σ. 417.

ρατῶσι δύο χορὰς μουσικῆς διὰ νὰ ψάλλωσιν ὕμ-
 νες εἰς τιμὴν τῆς Ἡῤας, ὅπῃ κεντῶσι τὸν ὠραιό-
 τατον ἴσον, τὸν ὁποῖον ἐφαπλώνωσι τῇ ἡμέρᾳ
 τῆς ἑορτῆς, καὶ ὅπῃ διορίζωσι τὸ ἄθλον τῆ δρόμου
 εἰς τὰς Ἡλείας παρθένας. Εὐθύς ὅπῃ δοθῆ τὸ
 σημεῖον, αὐταὶ αἱ νέαι ἐφάμιλλοι ἐκπηδῶσιν εἰς
 τὸ σάδιον, σχεδὸν μιτόγυμναι, καὶ μετὰ τὴν κόμην
 κυματῶσαν εἰς ταῖς πλάταις των. ἐκεῖνη ὅπῃ νι-
 κήσῃ, λαμβάνει ἕνα σέφαννον ἐλαίας, καὶ τὴν
 ἄδειαν πλέον ἡδυτέραν δι' αὐτήν, νὰ θέσῃ τὴν
 εἰκόνατις εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἡῤας.

Εὐγαίνοντες ἐκεῖθε, περιήλθομεν τὰς ὁδὰς
 τῆς ἱερᾶς περιοχῆς, ἀνάμεσον τῶν πλατάνων καὶ
 τῶν ἐλαιῶν ὅπῃ ἐπισκιάζωσιν ἐκεῖνας τὰς τόπους.
 (α) Ἀντιπαρίσαντο εἰς ἡμᾶς ἀπ' ὅλα τὰ μέρη
 σύλοι, τρόπαια, θριαμβευτικαὶ ἄμαξι, ἀγαλ-
 ματα ἀναρίθμητα πρόκνυζινα, μαρμαρίνια, τὰ μὲν
 διὰ τὰς θεὰς, τὰ δε διὰ τὰς νικητὰς. (β) διότι ὁ
 ναὸς τῆς δ'Ἐξῆς εἶναι ἀνοικτὸς μόνον δι' ἐκεῖνας ὅπῃ
 ἔχουσι δίκαια εἰς τὴν ἀθλησίαν.

Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ τα ἀγάλματα εἶναι μετὰ ταῖς
 πλάταις ἀκρυβημένα εἰς σύλους, ἢ θεμένα εἰς
 ὑποπόδια, ὅλα εἶναι συνωδευμένα μετὰ ἐπιγραφὰς
 ἐμπεριεχούσας τὰς αἰτίας τῆς ἐναφιερώσεώς των.

- α) Ὁ αὐτ. αὐτ. κ. 27. σ. 450. Φλεγ. περὶ Ὀλυμπ. εἰς
 Θεσ. ἀρχ. Ἑλλ. τ. 9 σ. 1295.
 β) Παιουσ. αὐτ. κ. 21. σ. 42).

Ἐδιακρίναμεν πλέον τῶν 40 μορφῶν τῆ Διὸς ἐκ διαφορῶν χειρῶν, προσηγμένας ἀπὸ γένη ἢ ἀπὸ ιδιώτας, τινὲς ἔχουσαι ἕως 27 πόδας ὕψους. (α) Ἐκεῖναι τῶν ἀθλητῶν χιματίζουσι μίαν ἄπειρον συνάθροισιν, ἐτέθησαν εἰς αὐτὰς τὰς τόπας ἢ ἀπὸ τὰς ιδίαις αὐτὰς, (β) ἢ ἀπὸ τὰς πόλεις ὅπῃ τοῖς ἔδωσαν τὸ φῶς, (γ) ἢ ἀπὸ τὰ γένη διὰ τὰ ὁποῖα αὐτοὶ ἐφάνησαν ἄξιοι. (δ)

Αὐτὰ τὰ μνημεῖα πολλαπλασιασθέντα μετὰ τέσσαρας αἰῶνας, κατασάινουσι παρόντας εἰς τὰς μεταγενεστέρας, τὰς ἀξιωθέντας αὐτά. Ἐκτίθενται κάθε τέσσαρας χρόνος εἰς τὰ βλέμματα ἑνὸς ἀναριθμήτου πλήθους θεατῶν παντὸς τόπου, ὅπερ ἔρχεται αὐτὴν τὴν ἡμέραν νὰ ἐναχοληθῇ εἰς τὴν δόξαν τῶν νικητῶν, νὰ ἀκρόση τὴν διήγησιν τῶν ἀθλωντῶν, καὶ νὰ δείξῃ ὅτι ἕνας τὸν ἄλλον μετ' ὑπερβαλλέσης χαρᾶς ἐκείνης, περὶ τῶν ὁποίων καυχᾶται ἢ πατρίστων. Ποῖα εὐτυχία διὰ τὴν ἀνδρωπότητα, ἂν ἕνα παρόμοιον ἱερὸν δὲν ἤθελεν ἦτον ἀνοικτόν, ἢ μὴ διὰ τὰς ἐναρέτας; ὄχι, ἀπατῶμαι, ἤθελε καταβιασθῆ ἔν ὀλίγω ἀπὸ τὴν πανουργίαν καὶ ὑπόκρισιν, εἰς τὰς ὁποίας

α) Πaus. β. 5. κ. 24. σ. 440.

β) Αὐτ. β. 6. σ. 497.

γ) Ο' αὐτ. αὐτ. σ. 493.

δ) Ο' αὐτ. αὐτ. σ. 480. καὶ 492.

αὶ ὑποκλίσεις τῆ λαῶ εἶναι πλέον ἀναγκαιότε-
ραι, παρὰ εἰς τὴν ἀρετὴν.

Ἐν καιρῷ ὅπῃ ἐθαυμάζομεν αὐτὰ τὰ ἔργα
τῆς γλυπτικῆς, καὶ ἠκολούθησαμεν τὸ ξετείλυγ-
μα, καὶ τὴν τελευταίαν δύναμιν αὐτῆς τῆς τέχνης,
οἱ διερμηνευταίμας μᾶς ἔκαμνον μακρὰς ὀμιλίας,
καὶ μᾶς ἐδιηγῶντο ἀνέκδοτα ἀναφερόμενα πρὸς ἐ-
κείνους, τῶν ὁποίων μᾶς ἔδειχνον τὰς εἰκόνας.
Ἀφ' ἧ ἐκράτησαμεν τὰ βλέμματάμας ἐπάνω εἰς
δύο ἀμάξια πρῆντζινα, εἰς τὸ ἐν τῶν ὁποίων ἦ-
τον ὁ Γέλων βασιλεὺς τῆς Συρακῆς, καὶ εἰς
τὸ ἄλλο Γέρων ὁ ἀδελφὸς καὶ διάδοχος τε, (α)
Πλησίον τῆ Γέλωνος (ἐπρόσθετον αὐτοῖ) βλέ-
πετε τὸ ἄγαλμα τῆ Κλεομήδης, αὐτὸς ὁ ἀθ-
λητὴς φονεύσας κατὰ δυστυχίαν τὸν ἀντίπαλόν-
τε εἰς τὸ πάλευμα, οἱ κοῖται διὰ τὰ τὸν τιμω-
ρήσωσι, τὸν ὑσέρισαν τῆ σεφάνη, αὐτὸς ἐλυ-
πήθη εἰς βαθμὸν ὅπῃ ἔχασε τὴν νῆτα. Ὁλί-
γον καιρὸν ὑσερον ἐμβῆκεν εἰς ἕνα σπῆτι διωρισ-
μένον διὰ τὴν ἀατροφίαν τῶν νέων, ἐπίασεν ἕναν
κίονα ὅστις ὑπεσῆριζε τὴν σέγην καὶ τὸν ἀναπο-
δογύρισε, περίπτε τῶν ἐξήκοντα παιδίων ἐχά-
θησαν ὑποκάτω εἰς τὰ ἐρύπια τῆ κτιζίη. (β)

Γδδ

α) Πaus. β. 6. κ. 9. σ. 472. κ. 12. σ. 479.

β) Πaus. β. 6. κ. 9. σ. 474.

Ἰδὲ τὸ ἄγαλμα ἐνὸς ἄλλης ἀθλητῆ Τιμάν-
 θε ὀνόματι, εἰς τὸ γηρατεῖοντα ἐγυμνάζετο καθ'
 ἐκάστην νύ τοξεύη, μία ὁδοιπορεία ὅπῃ ἔκαμε
 τὸν ὑπεχρέωσε νὰ ἀπαιωρήσῃ αὐτὴν τὴν γύμ-
 νασιν, ἠθέλησε νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ εἰς τὴν ἐ-
 πιτροφόντα, βλέπωντας ὅμως ὅτι ἡ δύναμίς τε
 ὠλιγόσευσε, ἐτοίμασεν ὁ ἴδιος τὴν πυράντα, καὶ
 ἐρρίψθη μέσα εἰς τὰς φλόγας. (α)

Ἡ ἵππος αὐτὴ ὅπῃ βλέπετε ἐπωνομάσθη ὁ
 ἄνεμος, ἐξ αἰτίας τῆς ἄκρας ἐλαφρότητός της.
 μίαν ἡμέραν ὅπῃ ἔτρεχεν εἰς τὸ σάδιον, ὁ Φιλό-
 τας ὅπῃ τὴν ἐκαβαλίκευεν ἀφέθη νὰ πέσῃ, αὐτὴ
 ἠκολούθησε τὸν δρόμοντες, ἐπεριτριγύρισε τὸ ὄρο-
 θέσιον, καὶ ἦλθε νὰ σαματήσῃ ἔμπροσθεν τῶν
 κριτῶν, οἵτινες ἐδιώρισαν τὸν σέφανον εἰς τὸν κύ-
 ριόντες, καὶ τὸν ἔδωκαν τὴν ἄδειαν νὰ εἶναι παρα-
 σιμένος ἐδῶ μὲ τὸ ὄργανον τῆς νίκης τε. (β)

Αὐτὸς ὁ παλαιστῆς ὀνομάζετο Γλαῦκος,
 (γ) ἦτον νέος καὶ ἐγεωργῆσε τὴν γῆν, ὁ πατήρ-
 τε τὸν παρετήρησε μὲ θαυμασμόν, ὅτι διὰ νὰ
 χῶσῃ τὴν ἐχέτλην ὅπῃ ἐξεχωρίσθη ἀπὸ τὸ ἀ-
 λέτρι μετεχειρίζετο τὴν χειρατε ὡσὰν σφυρί. τὸν
 ὠδήγησεν εἰς τέτρες τὰς τόπας, καὶ τὸν ἐπρόβα-

α) Ο αὐτ. αὐτ. κ. 8. σ. 471.

β) Ο αὐτ. αὐτ. κ. 13. σ. 484.

γ) Ο αὐτ. αὐτ. σ. 475.

λε διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς πυγμῆς. Ὁ Γλαῦκος συσφιγγόμενος ἀπὸ ἓναν ἀντίπαλον, ὅπῃ μετεχειρίζετο πότε τὴν ἐπιτηδειότητα, καὶ πότε τὴν ἰσχὺν, ἦτον ἐπάνω εἰς τὴν σιγμὴν νὰ καταπέση, ὅταν ὁ πατήρτε τὸν ἐφώνηξε, κτύπα παιδίμε καθὼς ἐπάνω εἰς τὸ ἀλέτρι. εὐθύς ὁ νέος ἐπανεδίπλωσε τὰ κτυπήματάτε, καὶ ἐκηρύχθη νικητής.

Ἰδὲ ὁ Θεαγένης, ὅστις εἰς τὰς διαφορὰς ἀγῶνας τῆς Ἑλλάδος ἔλαβε λέγασι τὸ βραβεῖον 1200 φοραῖς, τόσον εἰς τὸν δρόμον, ὅσον εἰς τὴν πάλιν, καὶ εἰς ἄλλα γυμνάσματα. (α) μετὰ τὸν θάνατόντε, τὸ ἀγαλμάτε ὅπερ τῷ ἠγειραν εἰς τὴν πόλιν Θάσον πατρίδατε, ὑπεξάνισα ἀκόμι τὴν ζηλίαν ἑνὸς ἀντιπάλε τῷ Θεαγένης, αὐτὸς ἤρχετο πᾶσαν νύκτα νὰ χορτάσῃ τὰς μανίαςτε ἐναντίον αὐτῷ τῷ πρῶντζε, καὶ τὸ ἐσπάρραξεν ἔτω δυνάμει τῶν κτυπημάτων, ὅπῃ τὸ ἔκαμε νὰ πέση, καὶ αὐτὸς συνυπεθλάσθη. Ἦφεραν τὸ ἀγαλμα εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν. Ὑσερον ἐπειδὴ ἡ πείνα κατέθλιβε τὴν πόλιν τῆς Θάσσε, ἐρωτηθὲν τὸ μαντεῖον ἀπὸ τὰς κατοίκουε, ἀπεκρίθη, ὅτι ἡμέλισαν τὴν μνήμην τῷ Θεαγένης, (β) τὸν ἐδιώρισαν θείας τιμᾶε,

α) Πλέτ. . . . τ. 2. σ. 811. Πaus. β. 6. κ. 11. σ. 477.

β) Πaus. αὐτ. 479.

ἀφ' ἧ εὐγαλαν ἀπὸ τὰ ὕδατα, καὶ ξαναέφεσαν τὸ μνημεῖον ὅπῃ τὸν παρίζανε. *

Αὐτὸς ὁ ἄλλος ἀθλητὴς ἤφερε τὸ ἀγαλμά-
 τει ἐπὶ τῶν ὤμωνται, καὶ τὸ ἔβαλεν ὁ ἴδιος ἐδῶ.
 Αὐτὸς εἶναι ὁ περίφημος Μύλων. αὐτὸς εἶναι
 ὅπῃ εἰς τὸν πόλεμον τῶν κατοίκων τῆς Κροτώ-
 νης πατρίδος τε, ἐναντίον ἐκείνων τῆς Συβάρεως,
 ἐβλήθη εἰς τὴν κορυφὴν τῶν στρατευμάτων, καὶ
 ἔλαβε μίαν λαμπρὰν νίκην. Ἐφάνη εἰς τὴν μά-
 χην μὲ ἓνα ῥῶπαλον καὶ τὰ ἄλλα παράσημα τῆ
 Ἡρακλέως, τῆ ὁποῖα ἔφερεν τὴν μνήμην. (α) ἔδ-
 ριάμβευσε πολλὰκις εἰς τὰς ἀγῶνας μας, καὶ εἰς
 ἐκείνας τῶν Δελφῶν, καὶ συχνάκις ἔκαμε δοκι-
 μὰς τῆς ὑπερθαυμασίας δυνάμεώς τε. ἐνίοτε ἐπέ-
 κητο ἐπάνω εἰς ἓνα πτυάρι, ὅπερ ἐλάδωναν διὰ
 νὰ τὸ κατασῆσωσι γλυκερώτερον, καὶ τὰ δυνατώ-
 τερα τεινάγματα δὲν ἐδύνοντο νὰ τὸν σπαράξω-
 σιν. (β)

Ἄλλοτε ἐφάχτιζεν ἓνα ῥῶδι, καὶ χωρὶς νὰ τὸ
 καταθλίψῃ τὸ ἐκρατῆσε τόσον σφικτᾶ, ὅπῃ οἱ
 δυνατώτεροι ἀθληταὶ δὲν ἐδύνοντο νὰ παραμερί-
 σωσι τὰ δάκτυλά τε διὰ νὰ τῆ τὸ ἀποσπάσωσιν,

*) Ἡ λατρεία τῆ Θεαγένους ἐκτάνθη κατόπι, τὸν ἱε-
 ρεὺς καλεῖτο πρὸ πάντων εἰς τὰς ἀσθενείας.

(Παυσ. β. 6 κ. 11. σ. 479.)

α) Διόδ. Σικ. β. 12. σ. 77.

β) Παυσ. β. 6. κ. 14. σ. 486.

ἢ ἐρωμένητε ὁμως τὸν ὑπεχρέωνε ἢ ἀφήσῃ τὸ δράγματῃ. (α) Διηγῶνται προσέτι περὶ αὐτῶν ὅτι διέτρεξε τὸ σάδιον φέρωντας ἕνα βόδι ἐπὶ τῶν ὤμων τε, (β) καὶ ὅτι εὕρισκόμενος μίαν ἡμέραν εἰς ἕνα σπῆτι μετὰ τὰς μαθητὰς τῷ Πυθαγόρῃ, τὰς ἐφύλαξε τὴν ζωὴν βαζῶντας τὸν κίονα ἐπάνω τῶν ὁποῖα ἀκνυβῶσεν ἢ σκέπη, ἣτις ἦτον ἐτοιμὴ νὰ πέσῃ. (γ) Τέλος πάντων ὅτι εἰς τὸ γῆρας τε ἀπεκατέστη βορὰ τῶν ἀγρίων θηρίων, ἐπειδὴ καὶ τὰ χερία τε εὐρέθησαν πιασμένα εἰς ἕνα σέλεχον δένδρον, ὅπῃ αἱ ἀξίαι εἶχον χίση ἐν μέρει, καὶ ὅπῃ αὐτὸς ἤθελε νὰ ξεχωρίσῃ ἐντελῶς. (δ)

Υῖστρον εἶδομεν κίονας ὅπῃ εἶχον ἐγχαράξῃ τινὰς συνθήκας συμμαχίας μεταξὺ διαφόρων λαῶν τῆς Ἑλλάδος. (ε) ταῖς κατέδεσαν ἐδῶ διὰ νὰ τὰς κατασῆσωσιν ἱερωτέρας, αὐταὶ ὁμως αἱ συνθήκαι παρεβιάσθησαν μαζὶ μετὰ τὰς ὄρκους, ὧν ἐβεβαίωσαν τὴν διάρκεισιν, καὶ οἱ κίονες ὅπῃ τῇ σήμερον σώζονται μαρτυροῦσι μίαν τρομερὰν ἀλήθειαν, αὐτὴ εἶναι, ὅτι τὰ πεπολιτευμένα ἔθνη δὲν εἶναι

α) Αἴλ. ποικ. ἰς β. 2. κ. 24.

β) Ἰ' θην. β. 10. σ. 412.

γ) Στράβ. β. 6. σ. 163.

δ) Πανσ. β. 6. κ. 14. σ. 487.

ε) Ὁ αὐτ. β. 5. κ. 12. σ. 407. κ. 23. σ. 437.

ποτὲ ἐπὶ πλέον ἀπιζότερα, παρὰ ὅταν συμφωνῶσι νὰ ζήσωσιν ἐν εἰρήνῃ ἐτῆτα μὲ ἐκεῖνα.

Κατὰ βορρᾶν τῆ ναῖ τῆς Ἡρας εἰς τὴν ὑπὲρρειαν τῆ Κρόνου (α) εἶναι μία ὁδός, ἣτις ἐκτείνεται ἕως τῆ σαδῖς, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰ Ἑλληνικὰ καὶ ξένα γένη ὠκοδόμησαν κτίρια γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Θησαυροί*. παρόμοια φαίνονται καὶ εἰς τὰς Δελφάς, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ὅμως εἶναι γεμάτα ἀπὸ πολυτίμης προσφορᾶς, ἐν καιρῷ ὅπῃ ἐκεῖνα τῆς Οὐλυμπίας δὲν περιέχουσι σχεδόν, ἢ μὴ ἀγάλματα, καὶ μνημεῖα κακῆς ὀρέξεως, ἢ ὀλίγου τιμήματος. Ἡρωτήσαμεν τὴν αἰτίαν αὐτῆς τῆς διαφορᾶς, εἰς τῶν διερμηνευτῶν μᾶς εἶπε. Ἡμεῖς ἔχομεν ἐν μνητεῖον, δὲν εἶναι ὅμως ἀποχρώντως εἰς ὑπόληψιν, καὶ ἴσως ὀγλύγωρα δέλει παύσει. (β) δύο ἢ τρεῖς προρρήσεις ἐκπεραιωθεῖσαι ἀπὸ τὸ συμβάν, ἐφείλκυσαν εἰς τὸ τῶν Δελφῶν τὴν ἐπανάπαυσιν μερικῶν ἡγεμόνων, καὶ ἡ ἐλευθεριότητων, ἐκείνην ὅλων τῶν ἔθνων.

Ἔως τόσον ἐπλησίαζεν ὁ λαὸς ἡβηδὸν εἰς τὴν Οὐλυμπίαν (γ) διὰ ξηραῶς, διὰ θαλάσσης, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὰς μακρυνωτέρας τόπους ἐβιάζοντο νὰ ἔλθωσιν εἰς αὐτὰς τὰς ἐορτάς, τῶν ὁποίων ἡ εὐφημία ὑπερβαί-

α) Πaus. αὐτ. κ. 19. σ. 497.

β) Ξenoφ. Ἑλλ. β. 4. σ. 533. Στρατ. β. 8. σ. 353.

γ) Φιλος. βίος Ἀπολλ. β. 8. κ. 18. σ. 361.

νει ἀπειρώς ἐκείνην τῶν ἄλλων πανηγύρεων . αἵτινες ὁμοίως ὑπερῶνται ἀπὸ μίαν χάριν, ἣτις ἤθελε τὰς κατασῆση λαμπροτέρας . Αἱ γυναῖκες δὲν παρεισάγονται, ἀναμφιβόλως ἐξ αἰτίας τῆς γυμνότητος τῶν ἀθλητῶν, ὁ νόμος ὅπῃ τὰς ἐκβάλλει εἶναι τόσον αὐστηρὸς, ὥστε κρημνίζουσιν ἀπὸ τὸ ὕψος ἐνὸς βράχου ἐκείνας ὅπῃ τολμῶσι νὰ τὸν παραβῶσιν. (α) ἐν τούτῳ αἱ ἱερεῖαι ἐνὸς ναῦ ἔχουσιν ἕναν τόπον διωρισμένον, (β) καὶ ἡμποροῦσι νὰ συνεδρεύσωσιν εἰς μερικὰ γυμνάσματα.

Ἡ πρώτη ἡμέρα τῶν ἑορτῶν, πίπτει εἰς τὴν ἐνδεκάτην τῆ ἑκατομβαιῶνος, ὅστις ἀρχινᾷ ἀπὸ τὴν νέαν σελήνην μετὰ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν. ἐπικρατεῖσι πέντε ἡμέρας. Εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταίας ὅπῃ εἶναι ἐκείνη τῆς πανσελήνης, γίνεταί ἡ δημόσιος κήρυξις τῶν νικητῶν. (γ) αὐταὶ ἀρχισαν τὸ βράδυ * διὰ πολλῶν θυσιῶν,

α) Πaus. β. 5. κ. 6 σ. 983.

β) Ὁ αὐτ. β 6. κ. 20. Σκετῶν εἰς Νερ. κ. 12.

γ) Πίνδ. Ὀλύμπ. 3. εἰχ 33. καὶ 5. εἰχ 14. πολ. αὐτ. Δοδβέλ. περὶ κύκλ. . . 4. § 2. καὶ 3. Κορσιν περιγρ. ἀγών. σ. 13. ὁ αὐτ. μεγαλοπρ. Ἀττ. περιγρ. 13. σ. 295.

*) Εἰς τὸν πρώτον χρόνον τῆς 106. Ὀλυμπιάδος, ἡ πρώτη ἡμέρα τῆ ἑκατομβαιῶνος ἐπίπτε τῇ ἑσπέρα τῆς 17. τῆ ἰουλίου τῆ προληπτικῆ Ἰουλιανῆς χρόνος 356. χρ. πρὸ χ.

τάς ὁποίας ἐπρόσφερον ἐπὶ τῶν θυσιασηρίων ὑψωμένων πρὸς τιμὴν διαφόρων θεοτήτων, εἰς τε τὸν ναὸν τῆ Διός, εἰς τε τὰ πέριξ. (α) ὅλα ἦσαν ζολισμένα μὲ βλαζάρια καὶ ἀλυσίδας ἀνδρῶν, (β) ὅλα ἐρραντίσθησαν ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τὸ αἶμα τῶν θυμάτων. (γ) Εἶχον ἀρχίστη ἀπὸ τὸ μέγα θυσιασηρίον τῆ Διός κειμένον μεταξὺ τῆ ναῦ τῆς Ἡρας, καὶ τῆς περιοχῆς τῆ Πελοπος. (δ) Αὐτὸ εἶναι τὸ κεφαλαιωδέσσερον ἀντικείμενον τῆς εὐλαβείας τῶν λαῶν. Ἐκεῖ εἶναι ὅπου οἱ Ἡλιεῖς προσφέρουσι καθ' ἡμέραν θυσίας, καὶ οἱ ξένοι εἰς ὅλας τὰς καιρὰς τῆ χρόνου, ἀκκμβᾶ ἐπάνω ἐνὸς μεγάλου θόλου τετραγώνου, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον ἀναβαίνουσιν ἀπὸ ὀδεύματα πέτρινα, ἐκεῖ εὐρίσκεται ἓνα εἶδος ἐξοχῆς, ὅπου θυσιάζουσι τὰ σφάγια, εἰς τὴν μέσην ὑψᾶται τὸ θυσιασηρίον, ὅστις τὸ ὕψος εἶναι 22 ποδῶν, καταντῶσιν εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τε ἀπὸ ὀδεύματα, ἅπερ εἶναι κατεσκευασμένα ἀπὸ τὴν σάκτιν τῶν θυμάτων, τὴν ὁποίαν ἐζύμωσαν μὲ τὸ νερὸν τῆ Ἀλφειᾶ.

καὶ ἡ δεκάτη πρώτη τῆ ἑκατομβαιῶνος ἀρχινῶσε τῆ ἰσπίρα τῆς 21. ἰβλίσ.

α) Πaus β 5. κ. 14 σ. 411.

β) Σχολ. Πινδ. Ολύμπ. 5. σίχ. 13.

γ) Πaus. αὐτ.

δ) Πaus. β. 5. σ. 407.

Αἱ τελεταὶ ἐπεκτάνθησαν καθ' ὑπερβολὴν πρὸς τὴν νύκτα, καὶ ἔγιναν ἐν ἤχῳ ὀργάνων φεγγύσεως τῆς σελήνης, ἐγγιζέσεως εἰς τὴν πανσέληνοντις, μὲ μίαν τάξιν καὶ μίαν μεγαλοπρέπειαν ὅπῃ ἐνέπνεον ἐν ταύτῳ ἔκπληξιν καὶ σέβας.

Τὸ μεσονύκτιον ἀφ' ἧς ἐτελείωσαν, οἱ περισσότεροι τῶν περιεσώτων, ἐξ αἰτίας μιᾶς σκεύσεως ἣτις διαρκεῖ εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῶν ἐσθίων (α) ἐπῆγαν νὰ καθίσωσιν εἰς τὸ σάδιον διὰ νὰ ἰδῶσι καλλίτερα τὸς ἀγῶνας ὅπῃ ἔμελλε νὰ ἀρχίσωσι τὴν αὐγὴν.

Τὸ Οὐλυμπιακὸν σάδιον διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, τὸ κυρίως σάδιον, καὶ τὸ ἵπποδρόμιον. (β) Τὸ σάδιον εἶναι μίαν ὁδὸν 600 ποδῶν * μακρὴ (γ) καὶ ἀναλόγως πλατὺ, ἐκεῖ γίνεται τὸ πεζὸν τρέξιμον, καὶ αἱ περισσότεραι μάχαι. Τὸ ἵπποδρόμιον εἶναι διωρισμένον διὰ τὸ τρέξιμον τῶν ἀμαξίων καὶ τῶν ἀλόγων. Ἐνὰ τῶν πλευρῶν τε ἐκτείνεται ἐπάνω εἰς ἕνα λόφον, καὶ τὸ ἄλλο ὀλίγον μακρύτερον σχηματίζεται ἀπὸ μίαν ὁδόν. (δ) τὸ πλάτος τε εἶναι 600 ποδῶν, τὸ

α) Ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 13. σ. 481.

β) Πaus. β. 6. κ. 20. σ. 502.

* 94. ὀργ. 3. πόδ.

γ) Ἡρόδ. β. 2. σ. 149. Κένσωφ. ἡμ. φυσ. κ. 13. Αἰγλ.

Γελλ. β. ἀ. κ. ἀ.

δ) Πaus. β. 6. σ. 504. καὶ 505.

μάκρος τὸ διπλῶν (α) †. Ξεχωρίζει ἀπὸ τὸ εἰ-
 διον δι' ἐνὸς κτιρίου Πρωτεύνωμα λεγόμενον (ἢ
 ὄρον) αὐτὸ εἶναι μία εὐρυχωρία ἐμπροσθεν τῆς ὁποίας
 εἶναι μία εὐρύχωρος αὐλὴ εἰς ἄκμα πλώρης ἐνὸς
 καραβίου, τῆς ὁποίας τὰ τεῖχη τελειώνουσι πλη-
 σιάζοντα ἐν πρὸς τὸ ἕτερον, καὶ ἀφίνεσθαι εἰς τὸ
 τέλος των ἑνὸς γέσμου ἀρκετὰ μεγάλου διὰ νὰ
 περάτωσιν ἀπ' ἐκεῖ πολλὰ ἀμέξια μαζί. Εἰς τὸ
 ἐσωτερικὸν αὐτῆς τῆς αὐλῆς κατασκευάσαν ἐπά-
 νω εἰς διαφόρους παραλλήλους γραμμὰς πολλὰ ὑ-
 ποσάσια, καὶ ἀμαξοστάσια. (β) τὰ ὁποῖα διαμοι-
 ράζουσι μὲ κλῆρον, διὰτὶ μερικὰ εἶναι εἰς καλ-
 λιτέραν τοποθεσίαν ἀπὸ τὰ ἄλλα. Τὸ εἰδιον καὶ
 τὸ ἵπποδρομιον εἶναι εὐπρεπισμένα μὲ ἀγάλμα-
 τα, μὲ θυσιαστήρια, καὶ ἄλλα μνημεῖα, (γ) ἐ-
 πάνω εἰς τὰ ὁποῖα ἐσημείωσαν τὴν σειρὰν καὶ
 τάξιν τῶν ἀγώνων ὅπως ἔμελλον νὰ πανηγυρισθῶ-
 σιν ἐν καιρῷ τῶν ἑορτῶν. (δ) Ἡ τάξις τῶν ἀγώ-
 νων ἄλλαξε πλέον ἢ ἅπαξ. (ε) * ὁ γενικὸς

α) Ο' αὐτ. αὐτ. κ. 16. σ. 491. β. 5. κ. 2. σ. 406.

Πλέτ. εἰς Σόλ. τ. α. σ. 91.

†) 189. ὄργ.

β) Πaus. β. 6. κ. 20. σ. 503.

γ) Πaus. β. 6. κ. 20. σ. 503.

δ) Διον. β. 79. σ. 1357.

ε) Πaus. β. 5. κ. 9. σ. 396.

*) Ἰδὲ τὸ σημεῖωμα ἐν τῷ τέλει.

καυῶν ὅπῃ ἀκολοῦθῆσι τῶρα εἶναι τὸ νὰ ἐναχολῶνται τὴν αὐγὴν εἰς τὰ λεγόμενα ἑλαφρὰ γυμνάσματα, ὡσὰν τὰ διάφορα τρεξίματα. καὶ μετὰ τὸ μεσημέρι εἰς τὰ λεγόμενα βαρέα, ἢ σφοδρὰ, (α) ὡς ἡ πάλη, ἡ πυγμὴ, καὶ τὰ λοιπά. (β)

Πρὸς τὰ χαράγματα ἐπήγαμεν εἰς τὸ σάδιον, ἦτον ἤδη γεμάτον ἀπὸ ἀθλητῶν ὅπῃ ἐπρογυμνάζοντο, (γ) καὶ τριγύρω αὐτῶν ἦσαν πολλοὶ θεαταὶ, ἕτεροι πολλὰ περισσότεροι ἐταποθετῶντο ἀτάκτως ἐπάνω εἰς τὸν λόφον. ὅστις παρασάινεται ἐν χήματι ἀμφιθεάτρῳ ὑπερθευτῆ σαδῖν. Εἰς τὴν πεδιάδα ἔτρεχον ἀμάξια, ἢ βοὴ τῶν σαλπύγγων, καὶ τὸ χρεμέτισμα τῶν ἵππων ἠνῶνοντο μὲ τὰς φωνὰς τῆ λαῶ, καὶ ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ μας ἐδύνοντο νὰ μεταιωρηθῶσιν ἀπ' αὐτὴν τὴν θέαν, καὶ εἰς τὰ συρφετώδη κινήματα τῆς πανδήμου χαρᾶς ἐσυγκρίνομεν τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν σιωπὴν τῆς φύσεως, τότε ὁποῖαν ἐντύπωσιν δὲν ἔκαμνεν ἄραγε εἰς τὰς ψυχὰς μας τὸ γαληνὸν τῆ ἕρανῆ, ἢ ἡδονικὴ δροσερότης τῆ ἀέρος, ὁ Ἀλφειὸς, ὅστις εἰς αὐτὸ τὸ μέρος χηματίζει ἓνα ὠραιότατον αὐλάκι, (δ) καὶ αἱ καρ-

α) Διόδ. Σικ. β. 4. σ. 222.

β) Πανσ. β. 6. κ. 24. σ. 513. §

γ) Φαβρίκ. ἀγων. β. 2. κ. 34.

δ) Πανσ. β. 5. κ. 7. σ. 389.

ποφόροι ἐκείναι πεδιάδες ὅπῃ ἐσολίζοντο μὲ τὰς πρῶτας ἀκτῖνας τῆ ἡλίου;

Μίαν σιγμὴν ὕπερον εἶδομεν τὰς ἀθλητὰς νὰ διακόψωσι τὰ γυμνάσματάτων, καὶ νὰ κινήσωσι πρὸς τὸν ἱερὸν περίβολον, τῆς ἠκολοθήταμεν, καὶ ἠύραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γενεσσίας τῆς οκτω προέδρου τῶν ἀγῶνων μὲ φορέματα μεγαλοπρεπῆ, καὶ ὅλα τὰ παράσημα τῆς ἀξίας των. (α) Ἐκεῖ εἰς τῆς πόδας ἐνὸς ἀγάλματος τῆ Διός, καὶ ἐπάνω εἰς τὰ αἱματωμένα μέλη τῶν θυμάτων (β) οἱ ἀθληταὶ ἐπεκαλεώθησαν τῆς θεῆς ὡς μάρτυρας, ὅτι ἐγυμναώθησαν δέκα μῆνας εἰς τῆς ἀγῶνας ὅπῃ ἔμελλον νὰ ἀθλήσωσιν. ὕπερξέθησαν προσέτι νὰ μὴ μεταχειρισθῶσι κάμμιν ἀπάτην, καὶ νὰ κινήθῶσι τιμίως. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ καθηγηταίων, ἔκαμαν τὸν αὐτὸν ὄρκον. (γ)

Ὑπερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν τελετὴν ἐπανεσρέψαμεν εἰς τὸ σάδιον, οἱ ἀθληταὶ ἐμβῆκαν εἰς τὸ περίφραγμα ὅπῃ πρόκειται, ἐξενδύθησαν ὀλοτελῶς τὰ φορέματάτων, ἔβαλαν σανδάλια εἰς τῆς πόδας των, καὶ ἐτρέφθησαν μὲ λάδι εἰς ὅλον τὸ σῶμα τῶν (δ) Ἀξιοματικοὶ κατώτεροι ἐφαί-

α) Φαβρίκ. ἀγων. β. ἀ κ. 19.

β) Πaus. β. 5. κ. 24. σ. 441.

γ) Ο' αὐτ. αὐτ.

δ) Θεκυδ. β. ἀ. κ. 6. Πολλ. β. 3. §. 155.

νογτο παντῆ τόσον εἰς τὸ σάδιον, ὅσον κ' μεταξύ τῶν πολυαρίθμων σειρῶν τῶν θεατῶν διὰ τὰ διατηρῶσι τὴν εὐταξίαν, (α)

Ὅταν οἱ πρόεδροι ἐκάθισαν εἰς τὸν τέπον τες, ἕνας κήρυξ ἐφώνησεν, Ἄς παρρησιασθῶσιν οἱ δρομεῖς τῆ σαδίσ. (β) Εὐθύς ἐφάνη ἕνας μέγας ἀριθμὸς, οἵτινες ἀραδιάσθησαν κατὰ τὴν τάξιν ὅπῃ ὁ κλῆρος τοῖς ἐδιώρισεν. (γ) Ὁ κήρυξ ἐπήγγειλε τὰ ὀνόματάτων, κ' ἐκεῖνα τῆς πατρίδος των. (δ) ἂν αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἦσαν ἐκλελαμπρυσμένα ἀπὸ ἄλλας προσητερινὰς νίκας, ἦτον ὑπεκδεχόμενα μὲ ἐπιδιπλασίαις εὐαρεσῆταις. ἀφ' ἧ ὁ Κήρυξ ἐπρόσθετεν, ἢμπορεῖ τινὰς γὰ ἐλέγξῃ αὐτὲς τὲς ἀθλητὰς ὅτι ἦσαν εἰς τὰ σίδηρα, ἢ ὅτι ἐζήσαν μίαν ἄτακτον ζωὴν; (ε) ἔγινε μία ἄκρα σιωπὴ, κ' ἐγὼ ἐκυριεύθην ἀπ' ἐκείνην τὴν ἐσωτερικὴν αἰδησιῶν, ὅπῃ ἐκίνει ὅλας τὰς καρδίας, κ' ὅπῃ δὲν δοκιμάζει τινὰς εἰς τὰ θεάματα τῶν ἄλλων ἐδνῶν.

α) Ἐτυμολ. μέγ. εἰς Ἀλυταρχ.

β) Πλάτ. νόμ. β. 8. τ. 2. σ. 833. Ἡλιόδ. Αἰθιοπ. β. 4. τ. 159.

γ) Πaus. β. 6 κ. 13. σ. 482.

δ) Ἡλιόδ. αὐτόθ. σ. 162.

ε) Ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 13. σ. 481.

Ἀντὶ νὰ ἰδῶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἔριδος ἀνθρώπους
 χυδαίως νὰ ἀντιμύχωνται διὰ μερικὰ φύλλα ἑλπί-
 ας, δὲν εἶδα πλέον, ἢ μὴ ἀνθρώπους ἑλευθεροῦς,
 οἵτινες μὲ τὴν ὁμόφρονα συγκατάθεσιν ὅλης τῆς
 Ἑλλάδος πεφορτισμένοι διὰ τὴν δόξαν, (α) ἢ τὴν
 ἀτιμίαν τῆς πατρίδος των, νὰ ἐκτίθενται εἰς τὸ
 ἀλλεπάλληλον τῆς καταφρονήσεως ἢ τῆς δόξης,
 ἐπὶ παρυσία πολλῶν χιλιάδων μαρτύρων, (β)
 οἵτινες ἤθελον μετακομίσει εἰς τὰς οἰκίας των τὰ
 ὀνόματα τῶν νικητῶν καὶ τῶν νικημένων. Ἡ ἔλπις
 καὶ ὁ φόβος ἐζωγραφίζοντο εἰς τὰ ἀνήσυχτα βλέμ-
 ματὰ τῶν θεατῶν, αὐτὰ καθεξάνοντο ζωηρότερα
 καθ' ὅσον ἐπληθιάζον εἰς τὴν σιγμὴν ὅπως ἔμελλ-
 λε νὰ τὰ διαλύσῃ. Ἐφθασεν ἐκεῖνη ἡ σιγμὴ,
 ἡ σάλπιγξ ἔδωκε τὸ σημεῖον, (γ) οἱ δρομεῖς
 ἐκίνησαν, καὶ ἐν βροπῇ ὀφθαλμῶν ἔφθασαν εἰς τὰ
 ὄρια ὅπως ἦσαν οἱ πρόεδροι τῶν ἀγώνων. Ὁ Κί-
 ρυξ ἐφώναξεν εὐθύς τὸ ἄνομα Πόρξ τῆ Κυρη-
 ναίᾳ. (δ) * καὶ χίλια ἑτάματα τὸ ἀντήχησαν.

α) Πίνδ. Ολύμπ. 5. εἰχ. 8. σολ. αὐτ.

β) Δεκλιαν. γυμν. κ. 10. τ. 2. σ. 8.0.

γ) Σοφοκ. Ἡλέκτ. σ. 13.

δ) Διόδ. Σικ. β. 16. σ. 406. Ἀφρικ. ἀπ. Ευσέβ. εἰς
 χρόν. Ἑλλ σ. 41.

*) Κυρηναϊκὸν ὀνομάζετο ἑκπαλαί ἢ ἐν τῇ Ἀφρικῇ τῆς
 Τριπόλεως ἐπαρχία. Κυρήνη δὲ μία παραθαλάσσιος
 πόλις τῆς κειμένη ἀντικρὺ τῆ Μαργείας.

Ἡ τιμὴ ὅπῃ ἐλάμβανεν εἰναικὴ πρώτη καὶ λαμπρότερα ἀπ' ὅσας δίδασιν εἰς τὰς Ὀλυμπιακὰς ἀγῶνας, ἐπειδὴ τὸ τρέξιμον τῷ ἀπλῷ σάδι εἶναι ὁ παλαιώτερος ἀγὼν ἀπ' ὅσων μεταχειρίζονται εἰς αὐτὰς τὰς ἐορτὰς, (α) μετὰ παρέλευσι καιρῶν μετερχιματίσθη εἰς διαφόρους τρόπους. τὸν εἶδομεν νὰ ἐκτελῆται ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ παιδία ὅπῃ μόλις εἶχον φθάσῃ τὸν δωδέκκτον χρόνοντες. (β) καὶ ἀπὸ ἀνδρας, οἵτινες ἔτρεχον μὲ μίαν περικεφαλαίαν, μίαν ἀσπίδα, καὶ μὲ διαφορετικὰ ὑποδήματα. (γ)

Τὰς ἀκολούθους ἡμέρας ἕτεροι ἀθληταὶ ἐπροσκήθησαν νὰ τρέξωσι τὸ διπλὸν σάδιον, ἢ γὰρ ἀφ' ἧ ὁ ἀθλητὴς ἔφθανεν εἰς τὸ τέλος, καὶ ἐπεριτριγύριζε τὸν ὄρον, ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ ἐκεῖ, ὅπῃθεν ἐκίνησεν. (δ) Αὐτοὶ ὁποτελευταῖοι ἀντηλλάχθησαν ἀπὸ ἀθλητῶν, οἵτινες περιέτρεξαν δώδεκα φοραῖς τὸ μάκρος τῷ σάδι. (ε) μερικοὶ συνέτρεξαν εἰς πεοισσύτερα ἀπ' αὐτὰ τὰ γυμνάσματα, καὶ ἔλαβον πλέον ἢ ἓν βραβεῖον, (ζ)

α) Πaus. β. 5. κ. 8. σ. 391.

β) Ὁ αὐτ. β. 6. κ. 2. σ. 456. β. 7. κ. 17. σ. 567.

γ) Ὁ αὐτ. β. 6. κ. 10. σ. 475. καὶ κ. 17. σ. 493.

δ) Ὁ αὐτ. β. 5. κ. 17. σ. 420.

ε) Βερνάρδ. γεφυρ. καὶ . . . β. 3. νέμ. 2. ὑπομ. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 309. καὶ 311. τ. 9. σ. 390.

ζ) Πaus. β. 6. κ. 13. σ. 482. καὶ τ.

μεταξύ τῶν συμβάντων ὅπῃ ἤγειραν εἰς διαφόρους ἐπαναλήψεις τὴν προσοχὴν τῆς συνελεύσεως, εἶδομεν δρομεῖς νὰ ἐκλείπωσι καὶ νὰ κρύπτονται ἀπὸ τὰς ὕβρεις τῶν θεατῶν. Ἄλλως ἐπάνω εἰς τὴν ζιγμὴν τῆ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ τέλος τῶν ἐπιθυμιῶντων, νὰ πέσωσιν αἰφνιδίως ἐπάνω εἰς ἓνα γλίχρον ἔδαφος. μᾶς ἔκαμαν νὰ παρατηρήσωμεν μερικὰς, τῶν ὁποίων τὰ ἴχνη μετὰ βίας ἐτυπῆντο ἐπάνω εἰς τὸν κοινορτόν. (α) Δύο Κροτωνιάται ἐκράτησαν πολὺν καιρὸν ἀπὴρωρημένα τὰ πνεύματα, ἐπερνήσαν τὰς ἀνταγωνισάστων πολὺ διάστημα, ὁ εἰς ὁμῶς κάμνωντὰς τὸν ἄλλον νὰ πέσῃ σπρώχωντὰς τον, ἠγέρθη εὐθύς μία κοινὴ κραυγὴ ἐναντίοντε, καὶ ὑερέθη τῆς νικητικῆς τιμῆς, διότι εἶναι ρητῶς ἀπηγορευμένον νὰ μεταχειρισθῶσι τοιαῦτα μέσα διὰ νὰ τὴν ἀπολαύσωσιν. (β) εἶναι συγχωρημένον μόνον εἰς τὰς συγκαθέδρους νὰ ἐμφυχύνωσι μὲ τὰς κραυγὰς των τὰς δρομεῖς, τὰς ὁποῖα ὑπερασπίζονται. (γ) Οἱ νικηταὶ δὲν ἠμπορῶσαν νὰ λάβωσι τὸν σέφανον, ἢ μὴ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἑορτῶν, (δ) εἰς τὸ τέλος ὁμῶς τῆ δρόμπτων ἐλάμβανον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν

α) Σολιν. κ. α σ. 9.

β) Λεκιαν. περὶ διαβ. κ. 12. τ. 3. σ. 141. Πaus. β. 5. σ. 441.

γ) Πλάτ. εἰς Φαίδ. τ. α. σ. 61. Γ'σοκ. εἰς Εὐαγ. τ. 2. σ. 111.

δ) Σχολ. Πινδ. Ολυμπ. 3. εἰχ. 33. Ολυμπ. 5. εἰχ 14.

ἤρπαζον ἓνα κλάδον ὅπῃ τοῖς ἦτον διωρισμένοις.
 (α) Αὐτὴ ἡ σιγμὴ ἦτον δι' αὐτῆς ἡ ἀρχὴ μιᾶς
 σειρᾶς θριάμβων. Ὁλος ὁ κόσμος ἐβιάζετο νὰ
 τὰς ἰδῆ, νὰ τὰς συγχαρῆ, οἱ συγγενεῖς των,
 χύνοντες ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς δάκρυα, τὰς
 ὑψωναν εἰς τὰς ὤμους των διὰ νὰ τὰς δεῖξωσιν εἰς
 τὰς συγκαθημένους, καὶ τὰς παρέδιδον εἰς τὰς εὐ-
 φημίας ὅλης τῆς συναθροίσεως, ἣτις ἔρριπτεν
 ἐπάνωτῃς ἀνδρὶ μὲ τὸ ἀπλόχειρον. (β)

Τῇ ἐπαύριον ἐπήγαμεν νωρὶς εἰς τὸ ἵπποδρό-
 μιον, ὅπῃ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὁ δρόμος τῶν ἵππων,
 καὶ τῶν ἀμαξίων, μένοι οἱ πλείοσι δύνανται νὰ
 ἐκδώσωσιν αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, ὅστις ἀπαιτεῖ τῶ
 ὄντι τὰ μεγαλῆτερα ἔξοδα. (γ) Βλέπει τινὰς
 εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα μερικὰς νὰ ἔχωσιν ἀρχολίαν
 καὶ ἀξιότιτα τὸ νὰ πολλαπλασιάσωσι τὰ εἶδη
 τῶν ἵππων ἐπιτηδείων εἰς τὸ τρέξιμον, νὰ τὰς
 ἐκπαιδεύωσι, καὶ νὰ τὰς παρασαίνωσιν εἰς τὸν σύρ-
 ρεν τῶν δημοσίων ἀγῶνων. (δ) Ἐπειδὴ ἐκεῖνοι
 ὅπῃ ἐπιθυμῶσι τὸ βραβεῖον, δὲν εἶναι ὑπόχρεοι

α) Πλετ. συμποσ. β. 8. ἐρώτ. 4. Πολλεξ. β. 3. §. 145.

ἔτυμ. μέγ. εἰς βραβ.

β) Πaus. β. 6. κ. 7. σ. 469. Κλήμ. Ἀλεξ. παιδοτρ.
 β. . . κ. 8. σ. 213.

γ) Ἰσοκρ. . . . τ. 2. σ. 37

δ) Πινδ. Ἰσθμ. 2. σίχ. 55. Πaus. β. 6. κ. α. σ. 453.
 κ. 2. καὶ 12. καὶ τ.

νά τὸ συναντερίσωσι προσωπικῶς, συχνάκις οἱ αὐτοκράτορες καὶ αἱ δημοκρατίαι θέτονται εἰς τὸν κριθμὸν τῶν συναθλητῶν, καὶ ἐμπιζεύονται τὴν δόξαντων εἰς ἐπιτηδεῖς ἀρματηλάτας.

Εὐρίσκονται εἰς τὸν κατάλογον τῶν νικητῶν Θήρων ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀργιγέντης,* ὁ Γέλων, καὶ ὁ Γέρων βασιλεῖς τῆς Συρακῆσις, (α) Ἀρχέλαος ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδωνίας, ὁ Πausανίας βασιλεὺς τῆς Λακεδαιμοῖας, καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ὥσπερ καὶ πολλαὶ πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Εὐκόλον εἶναι νὰ κρίνη τινὰς, πῶς τοιοῦτοι ἐφάρμιλοι, πρέπει νὰ διεγείρωσι τὴν μεγαλιτέραν ἀμίλαν. Ἐπεκτείνωσι μίαν μεγαλοπρέπειαν, τὴν ὁποῖαν παχίζωσι νὰ μιμηθῶσι μερικοὶ ἰδιαίτεροι, καὶ πολλὰκις ὑπερβαίνουσιν. Ἐνθυμῶνται ἀκόμη, ὅτι εἰς τὰς ἀγῶνας ὅπου ὁ Ἀλκιβιάδης ἐσέφθη, ἑπτὰ ἀμάξια ἐπαρρησιάζθησαν εἰς τὸ σάδιον ἐπ' ὀνόματι αὐτῆ τῆ περιφήμου Ἀθηναίκα, καὶ τρία ἀπὸ αὐτὰ ἔλαβον, τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον, καὶ τὸ τέταρτον βραβεῖον. (β)

Ἐν καιρῷ ὅπῃ ἐπροσμέναμεν τὸ σημεῖον, μᾶς εἶπον νὰ κοιτάζωμεν προσεκτικῶς τὸν πρῶντζίνου.

*) πόλις τῆς Σικελίας.

α) Πίνδ. Ὀλύμπ. 1. 2. Πaus. σ. 473. καὶ 479. Πλατ. ἀποφθ. Λακ. τ. 2. σ. 230. Σολίν. κ. 9. σ. 26.

β) Θεκυδ. β. 6. κ. 16. Γ'σολς. . . . σ. 437. Πλατ. Ἀλκιβ. τ. α. σ. 196.

δελφίνα, θεμένον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆ σαδίσ. κ' ἕναν
 ἀετὸν τῆ αὐτῆ μετάλλῃ κείμενον εἰς ἕνα βῆμα ἐν
 τῷ μέσῳ τῆ περιφράγματος. Εὐθύς εἶδομεν τὸν
 δελφίνα νὰ χαμιλώσῃ κ' νὰ κρυφθῆ ὑπὸ τὴν
 γῆν, κ' τὸν ἀετὸν νὰ ὑψωθῆ μετὰς πτέρυγας
 ἠπλωμένας, κ' νὰ φανῆ εἰς τὰς θεατάς. (α) Ἐνα
 μέγαν ἀριθμὸν ἵππέων νὰ προπηδήσῃ εἰς τὸ ἵπ-
 ποδρόμιον, ἢ ἀπεράσωσιν ἀπ' ἐμπροσθένεμας με-
 τὴν ὁρμὴν τῆς ἀσραπῆς, νὰ περιτριγυρίσωσι τὸν
 ὄρον ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ἄλλην ἀκρὴν, τινὲς νὰ ὀ-
 λιγοσεύωσι τὸ τρέξιμόντων, ἄλλοι νὰ τὸ ταχύ-
 νωσιν, ἕως ὅπῃ εἰς ἕξ αὐτῶν ἐπιδιπλώνοντας
 τὰς δυνάμεισ τε, εἶχεν ἀφήσῃ κατόπιτε λυπη-
 μένεσ τὰς ὁμοδρομεῖσ τε.

Ὁ νικητὴς ἤθλησεν ἐν ὀνόματι Φιλίππε τῆ βα-
 σιλέως τῆς Μακεδωνίας, ὅσις ὑπερεποθέσε κάθε
 εἶδος δόξης, κ' αἰφνιδίως τόσον τὴν ἐχόρτασεν,
 ὥσε ἐζητῶσεν ἀπὸ τὴν τύχην νὰ συγκεράσῃ τὰς
 εὐεργεσίας τῆς μετὰ κἀμμίαν δυσυχίαν. (β) Καὶ τῆ
 ἀληθείᾳ, εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἔλαβεν αὐτὴν τὴν
 νίκην εἰς τὰς Ὀλυμπιακὰς ἀγῶνας. ὁ Παρμενίων
 ἕνας τῶν στρατηγῶν τε ἐνίκησε τὰς Γ΄βουριεῖσ, Ὀ-
 λυμπιάσ ἢ σύζυγέσ τε ἐγέννησεν ἕναν υἱὸν τὸν
 περίφημον Ἀλέξανδρον. (γ)

α) Πανσ β ἑ. κ. 20. σ. 503.

β) Πλατ. ἀποφθ. τ. 2 σ. 177.

γ) Ὁ αὐτ. εἰς Ἀλέξ. τ. α σ. 166. Γεσ. β. 12, κ. 16.

Α'φ' ἧ ἀθληταὶ, οἵτινες μόλις εἶχον εὐγῆ ἀπὸ τὴν νηπιότητα, ἐπερίτρεξαν τὸ αὐτὸ σάδιον, (α) ἐγέμισεν ἀπὸ ἀμάξια, ὅπῃ ἦρχοντο ἓνα κατόπι τῆ ἄλλα, ἦσαν ζευγμένα ἀπὸ δύο ἄλογα εἰς ἓνα τρέξιμον. (β) ἀπὸ δύο παλάρια εἰς ἄλλο, καὶ τέλος ἀπὸ τέσσαρα ἄλογα εἰς τὸ ὑπερινὸν ὅπῃ εἶναι τὸ λαμπρότερον καὶ ἐιδοξότερον ἀπ' ὅλα.

Διὰ τὰ ἰδῶμεν τὰς τὰς προετοιμασίας, ἐμβήκαμεν εἰς τὸ περίφραγμα, ἠύρομεν ἐκεῖ πολλὰ μεγαλοπρεπῆ ἀμάξια ἐπιπροσθήμενα μὲ χοντρά χοινία, ἅπερ ἐτεντώνοντο κατὰ μῆκος ἐκάσης σειρᾶς, καὶ ἔμελλε νὰ πέσωσιν ἓνα κατόπι τῆ ἄλλα. (γ) Οἱ ἀρματηλάται ἦσαν ἐνδεδυμένοι μὲ ἓν ἑλαφρὸν φέρεμα. Τὰ ἄλογάτας τῶν ὁποίων μετὰ βίας ἐδύνοντο νὰ μετριάσωσι τὴν ὁρμὴν, ἐφείλικον ὅλα τὰ βλέμματα διὰ τῆς ὠραιότητός των, καὶ μερικὰ δι' ἄλλας νίκας ὅπῃ εἶχον λάβη πρότερον. (δ) Εὐθύς ὅπῃ ἐδόθη τὸ σημεῖόν, προέβησαν ἕως τὴν δευτέραν γραμμὴν, (ε) καὶ ἐνωθέντα τοιαυτοτρόπως μὲ τὰς ἄλλας γραμμὰς, ἐπαρρησιάζησαν ὅλα κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆ σαδῖς. Εὐθύς ἐφάνησαν σκεπασμένα μὲ

α) Πaus. β' 6. κ. 2 σ. 455.

β) Ο' αὐτ. β' 4. κ. 8. σ. 345.

γ) Πaus. β' 6. κ. 2 σ. 503.

δ) Η'ρόδ. β' 6. κ. 103.

ε) Πaus. αὐτ.

κονιορτόν (α) νὰ σαυροκοπῶνται, νὰ ἀντικρῶνται, νὰ σέβων τὰ ἀμάξια μὲ ταχύτητα ὅπῃ ὁ ὄφθαλμὸς δὲν ἐδύνατο νὰ τὰ ἀκολυθῆσῃ. Ἐδιπλῶνετο ἢ ἐρμή των ὅταν εὐρίσκοντο ἔμπροσθεν τῆ ἀγάλματος μιᾶς θεότητος, ἣτις (λέγουσι) τὰ γεμίζει μὲ ἕναν κρυφὸν τρόμον. (β) Ἐδιπλῶνετο ὅταν ἤκνον τὸν ταραχώδη κρότον τῶν σαλπύγγων (γ) θεμένων κοντᾶ εἰς ἕνα ὄριον περίφημον δια τὰ θλάσματα ὅπῃ προξενεῖ, κείμενον κατὰ τὸ πλάτος τῆ σαδῖς, δὲν ἀφίνει διὰ πέρασμα τῶν ἀμαξίων, ἢ μὴ ἕνα μονοπάτι ἀρκούντως στενὸν, ὅπῃ ἢ ἐπιτιθειότης τῶν ὀδηγῶν πολλακίς ἐξώκειλεν. Ὁ κίνδυνος εἶναι ἀκόμι περισσότερον τρομερώτερος, ἐπειδὴ πρέπει νὰ περιέλθωσιν αὐτὸ τὸ ὄριον ἕως δώδεκα φοραῖς, διότι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ διατρέξωσι δώδεκα φοραῖς τὸ ἵπποδρόμιον, ἔσω πηγαίνοντας, ἢ ἐπιστρέφοντας (δ)

Εἰς καθὲ ἐπαναστροφὴν συνέβαινε κἀνένα συμβάν ὅπῃ ἐπροξενῶσε διανοήματα ἐλέως, καὶ ὄνειδιστικὰ γέλοια ἐκ μέρους τῆς συνελεύσεως. Τινὰ

α) Σοφοκ. Ἡλέκ. σίχ. 716. Ὁράτ. ῥῶδ. α.

β) Πaus. αὐτ. σ. 504.

γ) Πaus. β. 6. κ. 13 σ. 484.

δ) Πίνδ. Ὀλύμπ. 3. σίχ. 59. χολ. τῆ αὐτ. Ὀλύμπ. 6. σ. 126. χολ. τῆ αὐτ. ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 314. τ. 9. σ. 391.

ἀμάξια ἦσαν ἀπεκκομισμένα ἔξω τῆς σαδῖς, ἄλλα συνετρίφθησαν συνναυτικῶς μετὰ βίαν. Τὸ σάδιον ἦτον γεμάτον ἀπὸ θυντρίμματα, τὰ ὁποῖα κατέσανον τὸ τρέξιμον πλέον κινδυνωδέστερον ἀκόμι. δὲν ἔμειναν πλέον, ἢ μὴ πέντε ὁμοδρομεῖς, ἕνας Θετταλὸς, ἕνας Λίβυς, ἕνας Συρακῆσιος, ἕνας Κορίνθιος, καὶ ἕνας Θηβαῖος. Οἱ τρεῖς πρῶτοι ἦσαν ἐπάνω εἰς τὴν σιγμὴν καὶ περιελθῶσι τὸ ὄριον διὰ τὴν τελευταίαν φοράν. Ὁ Θετταλὸς συντρίβεται ἐναντίον αὐτῆς τῆς σκοπέλης. (α) Πίπτει ἐμπερδευμένος εἰς τὰς χαλινὰς, καὶ ἐν καιρῷ ὅπῃ τὰ ἄλογά τε ἀναποδογυρίζονται ἐπάνω εἰς ἐκεῖνα τῶν Λίβυος ὅπῃ τὸν ἐκόντευσ πλάγιως, καὶ ἐκεῖνα τῶν Συρακῆσιος κρημνίζονται εἰς μίαν χαράδραν ἣτις εἶναι ὡς ὄχθη εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς σαδῖς, (β) καὶ ὅπῃ τὸ πᾶν ἀντηχολαγεῖ ἀπὸ κραυγῆς ὀξείας, καὶ πολλαπλασίας, ὃ Κορίνθιος καὶ ὁ Θηβαῖος ἔρχονται, δράττονται τῆς ἐγκαίρης αὐτῆς σιγμῆς, ἐξαπερῶσι τὸ ὄριον, βιάζονται μὲ τὸ κεντρεῖ τὰς ὀρμητικὰς ἵππων των, καὶ παρρησιάζονται εἰς κριτὰς, οἵτινες δίδωσι τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς τὸν Κορίνθιον, καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὸν Θηβαῖον.

Ἐν καιρῷ τῆς διαρκήσεως τῶν ἀγώνων, καὶ εἰς μερικὰ διαστήματα τῆς ἡμέρας, ἡμεῖς ἀφίναμεν τὸ

α) Σοφοκ. εἰς Η' λέκ. σ. 7. 7.

β) Ἰστορικὴ τῆς φιλολ. κ. τ. 9 σ. 384.

δέαμα, καὶ ἐπεριτριγυρίζομεν τὰ πέριξ τῆς Οὐλυμπίας. Πότε εὐφρανόμεθα γὰρ βλέπωμεν ἐρχομένας θεουργίας, ἢ ἀποσολὰς ἐπιφορτισμένας τῆ γὰρ προσφέρωσιν εἰς τὸν Δία τὰς ὑποκλίσεις ὄλων σχεδὸν τῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος. (α) πότε εἴμασον ἐκπεπληγμένοι διὰ τὴν ἐπίνοιαν καὶ δραστηριότητα τῶν ξένων ἐμπόρων, οἵτινες ἤρχοντο εἰς αὐτὰς τὰς τόπας γὰρ ἐφαπλώσωσι τὰς πραγματείας των. (β) Ἄλλοτε ἐπαρτηρήσαμεν τὰ σημεῖα τῆς προτιμῆσεως ὅπως τινὲς πόλεις ἐπρόσφερον αὐταὶ εἰς ἐκείνας (γ) αὐτὰ ἦτον θεσπίσματα, διὰ τῶν ὁποίων αὐταὶ συναντεπεδίδον ἀμοιβαδὸν ἀγάλματα καὶ σεφάνης, καὶ τὰ ἀνεγίνωσκον εἰς τὰς Οὐλυμπιακὰς ἀγῶνας διὰ γὰρ καταστήσωσι τὴν εὐγνωμοσύνην τόσον δημοσίαν, ὅσον ἦτον καὶ ἡ εὐεργεσία.

Περιδιαβάζοντες μίαν ἡμέραν τὸ μῆκος τῆς Ἀλφειῖ, τῆ ὁποίας αἱ ὄχθαι ἰσκιαζόμεναι ἀπὸ διάφορα εἶδη δένδρων, ἦσαν σκεπασμένοι μὲ σκηνὰς διαφόρων χρωμάτων, (δ) εἶδομεν ἕναν νέον ὠραϊότατον, ὅστις ἔρριπτεν εἰς τὸν ποταμὸν κομμάτια ἐνὸς κλαδὸς ὅπως ἐβασῆσε, καὶ ἐσυνώδευεν αὐτὴν

α) Δείναρχ. εἰς Δημοσθ. σ. 100. Πανσ. β. 5. κ. 15, σ. 414.

β) Κικ. . . . β. 5. κ. 3 τ. 2. σ. 362.

γ) Δημοσθ. . . . σ. 487.

δ) Ἀνδοκίδ. εἰς Ἀλκιβ. σ. 33.

τὴν προφορὰν μὲ κρυφίας εὐχὰς. * εἶχε λάβῃ τὸ βραβεῖον εἰς τὸ τρέξιμον, καὶ μετὰ βίας εἶχεν ἐγγίσει τὴν τρίτην πενταετηρίδα τῆς. Τὸν ἠρωτίσαμεν. Αὐτὸς ὁ Ἀλφειὸς (μᾶς λέγει) τῶ ὁποῖα τὰ θαψιλῆ καὶ καθαρὰ ὕδατα καρπίζουσιν αὐτὸν τὸν τόπον, ἦτον κυνηγὸς ἀπὸ τὴν Ἀρκადίαν, (α) ἐσέναξε διὰ τὴν Ἀρεθῆσαν, ἣτις τὸν ἐφευγε, καὶ διὰ ν' ἀποκρυφθῆ ἀπὸ τὰς ἐπακολοθήσασιν τῆς, κατέφυγεν εἰς τὴν Σικελίαν, αὐτὴ μετεμορφώθη εἰς πηγὴν, καὶ αὐτὸς εἰς ποταμόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἠρωτᾶς τῆς τελείως δὲν εἶχε σβύσει, οἱ θεοὶ διὰ νὰ σεφανώσωσι τὴν σεφερότητάτη, τὸν ὠκονόμησαν μίαν ὁδὸν εἰς τὸν κόλπον τῶν θαλασσῶν, καὶ τῶ ἐσυγχώρησαν τέλος πάντων νὰ ἐνωθῆ μὲ τὴν Ἀρεθῆσαν. ἀνεσέναξε τελειώνωντας αὐτὲς τῆς λόγους ὁ νέος.

*) Τῶ 1788 ἔπει ἄντας εἰς τὸ Γυρίγγιοβον εἶδον (τῆ παραμονῇ τῆ ἁγίε Γεωργίε) νὰ γράψωσιν εἰς μικρὰ χαρτίαν παντὸς χρώματος μίαν τετράστιχον εὐχὴν ἐκ τῆ Κεραυῖε. Τῆ αὐγῇ, ἔρχονται εἰς τὴν γέφυραν ὅπῃ ἐνώνει τὰ δύο κάσρα ὅλοι οἱ νέοι καὶ νεαὶ τῆρκοι, καὶ ῥίπτουσιν ἕκαστος τὴν εὐχὴν εἰς τὸν Δένναβιν. Ἀν πέση μὲ τὰ γράμματα πρὸς τὸν ἠρανὸν, ὑπανδρείαν καὶ παντοειδῆ εὐτυχίαν δηλοῖ. ἂν πρὸς τὸ νερὸν, δυσυχίαν· εἶδὲ καὶ καταποντισθῆ, θάνατον· συναναμίγνυνται αἱ χαροποαὶ κραυγαὶ τέτων. μὲ τὰ δάκρυα καὶ κατήφειαν ἐκείνων, καὶ ἅμα ἀνίχοντος τῆ ἡλίου διασκορπίζεται ἡ συνάθροισις.

α) Πικρ. β. 5. κ. 7. σ. 390.

Ἐπεσρέφομεν συχνάκις εἰς τὴν ἱερὰν περι-
 ρχὴν. ἐδῶ ἀθληταὶ ὅπῃ δὲν εἶχον ἔμβη ἀκόμι
 εἰς τὰς ἀγῶνας ἐρευνῶσαν εἰς τὰ σπλάγχνα τῶν
 θυμάτων τὴν τύχην ὅπῃ τὰς ἐπρόσμενον, (α)
 ἐκεῖ σαλπικταὶ, ἐπάνω εἰς ἓνα μέγα θυσια-
 σήριον συναμιλῶντο διὰ τὸ βραβεῖον μεμονωμέ-
 νον ἀντικείμενον τῆς φιλοδοξίας των, μακρύτερα
 ἓνα πλήθος ξένοι ἀραδιασμένοι τριγύρω εἰς μίαν
 κορὰν ἤκον μίαν Ἡχῶ, ἣτις ἀντηχῶσεν ἕως
 ἑπτὰ φοραῖς τὰς λέξεις ὅπῃ τῇ ἐκφωνῶσαν. (β)
 Παντῆ μᾶς παρισάνοντο θυμάσια παραδείγ-
 ματα τῆς κενοδοξίας ἢ τῆς ματαιότητος, ἐπειδὴ
 αὐτοὶ οἱ ἀγῶνες ἐλύουσιν ὅλας ἐκείνας ὅπῃ ἀ-
 πέκτησαν φήμην, ἢ ὅπῃ θέλῃσι ἢ ἀποκτήσω-
 σι μὲ τὴν προκοπῆντων, μάθησίντων, ἢ πλά-
 τητων. (γ) ἔρχονται νὰ παρρησιασθῶσιν εἰς τὰ
 βλέμματα ὅλα τῆ πλήθους πάντοτε συναγμένῃ
 πλησίον ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσιν, ἢ ἐκείνων ὅπῃ
 καταχρῶνται κάποιαν ὑπεροχὴν.

Μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι μάχην ὁ Θεμισο-
 κλῆς ἐφάνη εἰς τὸ μέσον τῆ σαδία, τὸ ὅποιον
 ἀντηχολόγησεν ἀπὸ εὐφημίας. μακρὰν ἀπὸ τῆ
 νὰ ἐναχοληθῶσιν εἰς τὰς ἀγῶνας, τὰ βλέμ-
 ματα ἐσαμάτησαν ἐπάνωτε ὅλην τὴν ἡμέραν,

α) Πίνδ. Οὐλύμπ. 8. σ. 3 χολ. αὐτ.

β) Πλάτ. . . . τ. 2. σ. 102. Πaus. β. 5. κ. 21. σ. 44.

γ) Ἰσοκρ. . . . τ. 2. σ. 436.

ἔδειχνον εἰς τὰς Ξένους μὲ κραυγὰς χαρᾶς καὶ θαυμασμῶ ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον ὅπῃ ἐλύτρωσε τὴν Ἑλλάδα. καὶ ὁ Θεμισοκλῆς ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐκείνη ἡ ἡμέρα ἐξάθη ἡ καλλιτέρα τῆς ζωῆς τῆς. (α)

Ἐμάθομεν ὅτι εἰς τὴν παρελθούσαν Ὀλυμπιάδα ὁ Πλάτων ἀπέλαυσεν ἕνα σχεδὸν παράμοιον θρίαμβου. δειχθεὶς εἰς αὐτὰς τὰς ἀγῶνας, ὅλη ἡ συνελουσις προσήλωσε τὰ ὄμματα ἐπάνωθεν, καὶ ἔδειχνε μὲ τὰς πλέον κολακευτικὰς ἐκφράσεις τὴν χαρὰν ὅπῃ ἡ παρρησιότητα ἔνεπνεεν. (β)

Εἶδομεν προσέτι μίαν κατανοκτικωτέραν σκηνὴν. Ἐνας γέρον ἐζητήσε τόπον νὰ καθίσῃ, ἀφ' ἧ περιῆλθε πολλὰς κλίμακας ἀείποτε ἀντωθήμενος ἀπὸ σκώμματα ὀνειδιστικὰ, κατήντησεν εἰς ἐκείνην τῶν Λακεδαιμονίων, ὅλοι οἱ νέοι, καὶ οἱ περισσότεροι ἄνδρες ἐσυκώθησαν μὲ σέβας, καὶ τὸν ἐπρόσφερον τὸν τόπον τῆς, κροτήματα χειρῶν ἀντιχολόγησαν ἐν ταύτῳ, καὶ ὁ γέρον κατανευγμένος δὲν ἐμποδίσθη νὰ εἰπῇ. Οἱ Ἑλληνας γνωρίζεσι τὰς κανόνας τῆς εὐταξίας, οἱ Λακεδαιμόνες τὰς βάρβαρας εἰς πρᾶξιν. (γ)

α) Πλάτ. Θεμισ. τ. α. σ. 120.

β) Νεανθ. ἀπ. Διογ. Λαέρτ. β. 3. §. 25.

γ) Πλατ. ἀποφθ. Λακ. τ. 2. σ. 235.

Εἶδα εἰς τὸν περίβολον ἕνα ζωγράφον, ἀνά-
 δραμμα τῷ Ζεύξειδος, ὅστις κατὰ μίμησιν τῷ δι-
 δασκάλῳ τῷ, (α) ἐπεριπατῶσεν ἐνδεδυμένος μὲ ἕνα
 ὠραιότατον πορφυρῶν φόρεμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὀ-
 ποῖον τὸ ὄνομά τῷ ἦτον καταγεγραμμένον μὲ
 χρυσᾶ γράμματα· τὸν ἔλεγον ἀπ' ὅλα τὰ μέ-
 ρη, ἐσὺ μιμῆσαι τὴν ματαιότητα τῷ Ζεύξειδος,
 ὅμως δὲν εἶσαι Ζεῦξις.

Εἶδα ἐκεῖ ἕναν Κυρηνάϊον καὶ ἕναν Κορίνθιον,
 ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς ἐπαριθμῶσε τὰ πλάτητα,
 ὁ ἄλλος τὰς προπάτοράς τῷ· ὁ Κυρηνάϊος ὠργί-
 ζετο διὰ τὴν κενοδοξίαν τῷ πλησίον τῷ, καὶ τῷ-
 τος ἐγγεῶσε διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν τῷ Κυρηνάϊῳ.

Εἶδα ἕναν Ἰῶνα, ὅστις μὲ ὀλίγην προκοπὴν
 εἶχεν ἐπιτύχη εἰς μίαν εἰρηνοποιίαν ὅπῃ ἡ πα-
 τρίς τῷ τὸν ἐπεφόρτωσεν, εἶχε διὰ τὸν ἑαυτὸν τῷ
 τὸ αὐτοθαύμασον ὅπῃ οἱ μωροὶ ἔχουσι δι' ἐκείνας
 ὅπῃ αἰφνηδίως ἀναβαίνουσιν εἰς πλάτη καὶ εὐγέ-
 νειαν· ἕνας φίλος τῷ τὸν ἄφησε καὶ ἦλθε νὰ μὲ
 „εἰπῆ εἰς τὸ αὐτί, αὐτὸς ποτὲ δὲν ἐπίσενε πῶς
 „ἦτον τόσον εὐκολον νὰ γίνῃ κανεὶς μεγάλος ἀν-
 „δρωπος.

Ὅχι μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ ἕνας σοφιστὴς ἐκρατῶ-
 σεν ἕνα σκεῦος μύρων, καὶ ἕναν τρίφτην ὡσὰν νὰ
 ἦθελε νὰ πηγαίνη εἰς τὰ λωτρά. Ἀφ' ἧ ἐπερι-

α) Πλίν. β. 35. κ. 9. τ. 2. σ. 691.

παίξε τὰ ζητήματα τῶν ἄλλων, ἀνέβη εἰς ἕνα τῶν πλευρῶν τῆ νὰῖ τῆ Διός, ἐκάθητεν ἀνάμμεσα εἰς τὰς ζύλας, (α) καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ὑψηλὸν μέρος ἐφώναζε πρὸς τὸν λαόν. Βλέπετε αὐτὸ τὸ δακτυλίδι, ἐγὼ τὸ ἐσκάλιτα, αὐτὸ τὸ σκεῦος καὶ αὐτὸν τὸν τρίφτην, ἐγὼ τὰ ἔκαμα, τὰ ὑποδήματά μου, τὸ ἐπανωφόριον, τὸ χιτῶνα, καὶ τὴν ζώνην ὅπῃ τὸν σφίγγει, ὅλα αὐτὰ εἶναι ἐργόχειρά μου. Εἶμαι ἔτοιμος νὰ σᾶς ἀναγνώσω ἡρωικὰ ποιήματα, τραγωδίας, διδυράμβους, κάθε εἶδος ποιήματος εἰς εἶδος καὶ λογογραφίαν ὅπῃ ἐσύνθεσα ἐπάνω εἰς κάθε εἶδος ὑποθέσεως. Εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὁμιλήσω περὶ μουσικῆς, περὶ γραμματικῆς, ἔτοιμος ν' ἀποκριθῶ εἰς κάθε εἶδος ἐρωτήσεως. (β)

Ἐν καιρῷ ὅπῃ αὐτὸς ὁ σοφιστὴς ἐφήπλωνε μὲ ἀρέσκειαν τὴν ματαιότητάτε, ζωγράφοι ἐξέδετον εἰς ὅλα τὰ ὄμματα τὰς ζωγραφίας ὅπῃ τότε ἐτελείωσαν. (γ) Ραψωδοὶ ἐψάλλον τεμάχια τῆ Ὀμήρου καὶ τῆ Ἡσίοδου, εἰς αὐτῶν μᾶς ἔκαμε ν' ἀκέσωμεν ἕνα ὁλόκληρον ποίημα τῆ Ἐμπεδοκλέους. (δ) ποιηταὶ ῥήτορες, φιλόσοφοι,

α) Φιλοσοφ. βίος Ἀπολλ. β. 4. κ. 31. σ. 170.

β) Πλάτ. Γ' ππ. τ. α. σ. 363. καὶ 368.

γ) Δεικτικ. εἰς Ἡρόδ. κ. 4. τ. α. σ. 234.

δ) Ἀθήν. β. 14. κ. 3. σ. 610.

ιστορικοί καθήμενοι εἰς τὰ περισύλλια τῶν ναῶν, καὶ εἰς ὅλας τὰς ὑψηλὰς τόπους ἀνεγίνωσκόντ' αὐτὰ συγγράμματάτων. (α) οἱ μὲν περὶ ἡθικῆς, οἱ δὲ ἐπαινῶσαν τὰς Ὀλυμπιακὰς ἀγῶνας, ἢ τὴν πατρίδατων, ἢ τὰς ἡγεμόνας, τῶν ὁποίων τὴν εὐνοίαν ἐδιακόνευσον. (β)

Περὶ τῶν τριάκοντα χρόνων προτίτερα, Διονύσιος ὁ τύραννος τῆς Συρακῆσις, ἠθέλησε νὰ ἐφελέκυσῃ τὸν θαυμασμὸν τῆς συνελεύσεως. Εἶδον ἐκεῖ νὰ ἔλθῃ ἐκ μέρεσσι διοικημένη ἀπὸ τὸν ἀδελφόντ' Ἐκαρίδῃ μία δημόσιος πρεσβεία ἐπιτεταγμένη νὰ προσκομίσῃ προσφοράς εἰς τὸν Δία. πολλὰ ἀμάξια ἐζευγμένα μὲ τέσσαρα ἄλογα διὰ νὰ συναδλήσωσιν ἐπὶ τῷ βραβείῳ τῆ δρόμου. πολλαὶ μεγαλοπρεπεῖς σκηναὶ, τὰς ὁποίας ἔσκησαν εἰς τὴν πεδιάδα, καὶ ἐν πλῆθος περιφρήμων διηγόρων, οἵτινες ἔμελλε νὰ ἐκφράσωσι δημοσίως τὰ ποιήματα αὐτῶν τῶν ἡγεμόνων, ἢ προκοπήτων, καὶ ἢ ὠραιότητι τῆς φωνῆστων, ἐσαμάρτησαν κατὰ πρῶτον τὴν προσοχὴν τῶν Ἑλλήνων προκατειλημμένων ἤδη ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπεῖαν τῆσις προετοιμασίας. ἀνιδιάσαντες

1) Δικαιαν. αὐτ. κ. 3. Πλάτ. . . κατορθ. βίοι. τ. 2. 8, 6 Πaus. β. 6. κ. 17. σ. 495. καὶ τ. Φιλόσφ. βίος. Σοφ. β. α. κ. 9. σ. 493. καὶ τ.

*) Πλάτ. . . . κατορθ. βίοι τ. 2. σ. 845.

ὅμως παρευθὺς ἀπὸ τὴν ἄνοσον αὐτὴν ἀνάγνωσι
ἠκόντησαν ἐναντίον τῆ Διονυσίε τὰ πλεόν αιμα-
τώδη βέλη, καὶ ἡ καταφρόνησίς τῶν προήχθη
τόσον μακρὰν, ὅπῃ πολλοὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀνε-
ποδογύρισαν τὰς σκηνάς τε, καὶ τὰς ἐλεηλάτη-
σαν. Εἰς ἐπιπλήρωμα δυσυχίας τὰ ἀμάξια
εὐγῆκαν ἀπὸ τὸ σάδιον, ἢ συνετρίβησαν τῆτα
ἐναντίον ἐκείνων, καὶ τὸ πλοῖον ὅπῃ μετέσρεφεν
αὐτὴν τὴν συνοδίαν, ἐξώκειλεν ἀπὸ τὴν τρικυ-
μίαν εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἰταλίας, ἐν και-
ρῷ ὅπῃ εἰς τὴν Συρακῆσαν τὸ κοινὸν ἔλεγεν,
ὅτι οἱ εἰσὶ τῆ Διονυσίε ἐπροξένηταν δυσυχίαν
εἰς τὰς διμηγόρους, εἰς τὰ ἄλογα, καὶ εἰς τὸ
πλοῖον, ἀνθυπέλεγον εἰν τὴν αὐλὴν ὅτι ὁ φθό-
νος προσκολλᾶται πάντοτε εἰς τὴν προκοπὴν. (α)
Τέσσαρας χρόνους ὑσερον ὁ Διονύσιος ἔσειλε νέα
συγγράμματα, καὶ ἐπιτηδειότερος διμηγόρους, καὶ
αὐτοὶ ὅμως ἔπεσον αἰχυντοτέρως ἀπὸ τὰς πρώ-
τας. Εἰς τὴν εἰδησίην αὐτὴν ἐξεδέθη εἰς τὰς ὑπερ-
βολὰς τῆς ἀφροσύνης, καὶ μὴν ἔχοντας ἄλλο δια-
νὰ ἐλαφρώση τὸν πόνοντε, παρὰ τὴν ἐπιχείρησιν
τῶν τυράννων, ἐξώρισε, καὶ ἀπεκεφάλισεν. (β)

Ἡ κολευθήσαμεν μὲ ἐπιμονὴν τὰς ἀναγνώσεις
ὅπῃ ἐγίνοντο εἰς τὴν Οὐλυμπίαν. Οἱ πρόεδροι

α) Διόδ. Σικ. β. 14. σ. 318.

β) Οἱ αὐτ. αὐτ. σ. 332.

τῶν ἀγῶνων συνεδίαζον ἐκεῖ ἐνόητε, καὶ ὁ λαὸς ἔτρεχε μὲ μεγάλην σπουδήν. Μίαν ἡμέραν ὅπᾳ ἐφαίνετο νὰ ἀκροάζεται μὲ περισσotέραν προσοχὴν, ἠκόνθη νὰ ἀντιχεῖται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τὸ ὄνομα τῆ Πολυδάμαντος. Εὐθύς οἱ περισσotότεροι τῶν περιεσώτων ἔτρεξαν κατόπιτα. Αὐτὸς ἦτον ἓνας ἀθλητὴς Γετταλὸς μίτς Θαυμησίς μεγαλειότητος καὶ δυνάμεως, ἐδιηγῶντο περὶ αὐτῆ, ὅτι εὐρισκόμενος χωρὶς ἄρματα ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τῆ Οὐλύμπια, κατεδάμασεν ἓναν μέγιστον λέοντα μὲ τῆς γρόθης τῆ, καὶ ὅτι πιάωντας ἓναν ἔμμανῆ ταῦρον, δὲν ἠμπόρετε νὰ γλυτώσῃ ἀλλ᾽ ἄλλως ἐκεῖνος, παρὰ ἀφ᾽ ἧ ἀφισεν εἰς χειρὸς τῆ ἀθλητῆ ἓνα νύχι τῆ ποδός τῆ, καὶ ὅτι τὰ δυνατώτερα ἄλογα δὲν ἠμποροῦσαν νὰ σπαράξωσιν ἐν ἀμάξει ὅπᾳ αὐτὸς ἐκρατῆσεν ὅπισθεν μὲ ἓνα μόνον χεῖρι. Εἶχε λάβῃ πολλὰς νίκας εἰς τῆς δημοσίαις ἀγῶνας, ἐπειδὴ ὅμως ἤλθεν ἀργῆ εἰς τὴν Οὐλυμπίαν, δὲν ἦτον τρόπος νὰ καταλεγθῆ εἰς τὸν σύρῃν, ἐμάθομεν ὕστερον τὸ τραγικὸν τέλος τῆ παραδέξι αὐτῆ ἀνδρός. Εἶγεν ἔμβη μέτινας φίλους τῆ εἰς ἓνα σπύλαιον διὰ νὰ φυλαχθῆ ἀπὸ τὴν ζέσαν, ὁ δόλος τῆ σπηλαίαις διήνοιξεν, οἱ φίλοι τῆ ἔφυγον, ὁ Πολυδάμας θέλωντας νὰ ὑποσηρίξῃ τὸ βενόν; καδυπεσυντρίφθη. (α) *

α) Πaus. β 6. κ. 5. σ. 463.

*) Ἰδὲ τὸ σημεῖωμα ἐν τῷ τίλει.

Ὅσον δυσκολώτερον εἶναι ἡ ἀποκτήσῃ τινὰς φήμην εἰς τὰ πεπολιτευμένα ἔθνη, τοσῆτον ἡ ματαιότης καταστραίνεται ἀνησυχωτέρα, καὶ ἰκανὴ μεγίστων ὑπερβολῶν. Εἰς μίαν ἄλλην Ὀδοιπορείαν ὅπῃ ἕκαμα εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, εἶδα ἕναν ἱατρὸν Συρακῆσιον Μενεκράτη λεγόμενον, σύρωντας κατόπιτε πολλὰς ἀπ' ἐκείνας ὅπῃ εἶχεν ἱατρεῦσιν, οἵτινες ὑπεχέθησαν πρὶν τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι παντῶ. (α) Ὁ ἕνας ἐφαίνετο μὲ τὰ παράσημά τῃ Ἡρακλῆος, ἕνας ἄλλος μὲ ἐκεῖνα τῃ Ἀπόλλωνος, ἕτερος μὲ τὰ τῃ Ἑρμῆ, ἢ τῃ Ἀσκληπιῶ. Αὐτὸς ἐνδεδυμένος μὲ μίαν πορφύραν, ἔχωντας ἕναν χρυστὴν σέφανον ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ ἕνα σκῆπτρον εἰς τὸ χερὶ ἐπαρρησιάζετο ὡς ὁ Ζεὺς, καὶ περιέτρεχε τὸν κόσμον προφυλαττόμενος παρὰ τῶν νέων αὐτῶν θεοτήτων. Ἐγραψε μίαν ἡμέραν τὴν ἀκολουθοῦν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Μακεδωνίας, „Μενεκράτης Ζεὺς, Φιλίππῳ εὐπράττειν. Σὺ βασιλεύεις εἰς τὴν Μακεδωνίαν, καὶ γὰρ εἰς τὴν ἱατρικὴν, σὺ δίδεις τὸν θάνατον εἰς τὰς ὑγιεῖς, ἐγὼ ἐπαναδίδω τὴν ζωὴν εἰς τὰς ἀρρώστους, ἡ φυλακὴ σου εἶναι ἀπὸ Μακεδόνος, οἱ θεοὶ συνθέτωσι τὴν ἐδικήν σου. Ὁ Φίλιππος τὸν

α) Ἀθην. β. 7. κ. 10. σ. 289.

„ἀπεκρίθη μὲ δύο λόγια; ὅτι τὸν ἤυχετο τὴν ἐπισροφὴν τῆ λογικῆ τῆ. * Ὀλίγον καιρὸν ὕπερον μαθὼν ὅτι εὕρισκετο εἰς τὴν Μακεδωνίαν, τὸν ἔκραξε, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ δειπνήσῃ. Ὁ Μενεκράτης καὶ οἱ συντρόφοι τῆ ἐτέθησαν ἐπάνω εἰς ὑψηλὰς καὶ ὠραιστάτας κλίνας, ἐμπροσθέντων ἦτον ἐν θυσιαστήριον μὲ τὰς ἀπαρχὰς τῆ θέρους, καὶ ἐν καιρῷ ὅπῃ παρέβαινον ἕνα ἐξαιρετον δεῖπνον εἰς τὰς ἄλλας συγκαθημένους, ἐπρόσφερον μόνον θυμιάματα καὶ σπονδὰς τοῖς νέοις τέτοις θεοῖς, οἵτινες μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρωσι τοιαύτην ἀτιμίαν, εὐγῆκαν τεταραγμένως ἀπὸ τὴν σάβαν, καὶ δὲν ἐξαναφάνησαν πλέον εἰς τὸ ἐξῆς.

Ἐν ἄλλο χαρακτηρισικὸν δὲν χρησιμεύει ὀλιγώτερον νὰ ζωγραφίσῃ τὰ ἔθη τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐλαφρότητα τῆ χαρακτῆροστων. ἐδόθη μία μάχη μέσα εἰς τὴν ἱερὰν περιοχὴν, ἐν καιρῷ ὅπῃ ἐπανηγύριζον τὰς ἀγῶνας πρὸ ὀκτώ χρόνων. Οἱ κάτοικοι τῆς Πίσσης εἶχον ἀρπάξῃ τὴν ἐπισασίαν τῶν (α) ἀπὸ τῆς Ἡλιδῆς, οἵτινες ἤθελον νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ προνόμοιάτων. ἑκάτεροι βοηθόμενοι ἀπὸ τῆς συμμάχουστων ἐπροχώρησαν εἰς τὸν περίβολον.

*) Πλέτ. ἀποφθ. Δακ. τ. 2. σ. 217. ἀποδίδει αὐτῇ τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὸν Ἀγησίλαον. πρὸς αὐτῶν, ὡς αὐτῶν δοκεῖ, ἀπεσάλῃ ἢ ἐπισολῇ.

α) Πaus. β. 6. κ. 4. σ. 463.

βολον ή μάχι εσαθη δρασηριος κη θανατηφορος,κα-
 θωρωντο οϊ αναριθμητοι θεαται τες οποικς εφειλ-
 κυσαν αι εορται, χεδον ολοι σεφανωμενοι με αν-
 θη να αραδιαθωσιν ησυχως τριγυρω εις την πε-
 διαδα της μαχης, να δειχνωσιν εις αυτην την
 περιεασιν το αυτο ειδος της προσοχης ως κη εις
 τες αγωνας των αθλητων, κη να ευφημωσιν αλ-
 ληλοδιαδοχως με την αυτην χαραν την ευτυ-
 χιαν τε ενος, η τε αλλε στρατευματος. (α)

Μενει να ομιλησω περι των γυμνασμων
 οπα απαιτῃσι περισσοτεραν ιχυν απο τα πρωτα,
 ως η παλι, η πυγμα, το παγκρατιον, κη το πεν-
 ταθλον, δεν θελω ακολυθησει την ταξινα καθ ην
 εξετελεθησαν αυτοι οι αγωνες, κη αρχικω απο
 την παλιν.

Εις αυτο το γυμνασμα, ο σκοπος ειναι να
 ριψη τινας τον αντιπαλοντα κατα γης, κη να τον
 βιαση να ομολογηση οτι ειναι νικημενος. Οι αθ-
 ληται οπε εμελλε να συντρεξωσιν ισαντο εις μιαν
 πλησιόχωρον σοαν, το μεσημερι εκραχθησαν,
 (β) ησαν επτα τον αριθμον. Ερριψαν τοσα
 γραμματια μέσα εις εα κιβωτιον οπε ητον εμ-
 προθεν των προεδρων των αγωνων. (γ) δυο απο

α) Ξενοφ. Ελλ. β. 7. κ. 639. Διδδ. Σικ. β. 15. σ. 387.
 β) Φιλος. βιος Απολλ. β. 6. κ. 6. σ. 235.
 γ) Λυκιαν. εις Ερμότ. κ. 40. τ. α. σ. 783. Φαβριαν.
 αγων, β. α. κ. 24.

αὐτὰ τὰ γραμμάτια ἦσαν σημειωμένα μὲ τὸ ψιφίον Α. δύο ἄλλα, μὲ τὸ ψιφίον Β. δύο ἄλλα μὲ τὸ ψιφίον Γ. καὶ τὸ τρίτον μὲ τὸ ψιφίον Δ. Τὰ ἀνακάτωσαν μέσα εἰς τὸ κιβώτιον, καὶ ἕκαστος ἀφλητὴς ἐπῆρεν ἀπὸ ἑνα, καὶ εἰς τῶν προέδρων ἐξευγάρωσεν ἐκεῖνος ὅπῃ εὐγαλαν τὸ αὐτὸ ψιφίον. Ὅθεν ἦσαν τρία ζευγάρια παλαίσων, ὁ ἕβδομος ἐκρατήθη διὰ τὴν παλεύσῃ μὲ τὴν νικητὰς τῶν ἄλλων. (α) ἐξενδύθησαν ἀπ' ὅλων τῶν τὰ φορέματα, καὶ ἀφ' ἧ ἀλείφθησαν μὲ λάδι, (β) ἐκυλίθησαν εἰς τὴν ἄμμον, ὅπῃ οἱ ἀντίπαλοῖτων τὰ ἔχωσι σπανιωτέραν λαβὴν θέλοντες τὰ τὴν πιάσῃ. (γ)

Παρευθὺς ἕνας Θηβαῖος καὶ ἕνας Ἀργεῖος προχωρῶσιν εἰς τὸ σάδιον, συμπλησιάζῃσι, μετρεῖνται μὲ τὰ μάτια, καὶ δράττονται ἀπὸ τὴν βραχίονας, πότε ἐπιζηρίζῃσι τὰ μέτωπάτων ἐν ἀντίκρου τῶν ἄλλων. (δ) συναντωθῆνται μὲ μίαν ἴσην δύναμιν, φαίνονται ἀκίνητοι, καὶ ἐκνευρεῖνται μὲ ἀνωφελῆ βίαν. Πότε κλονῶνται μὲ βίαια τεχνάγματα, συμπεριπλέκονται ὡσάν τὰ φίδια, τευτώνονται, συμμαζώνονται, λιγῶσιν εἰς τὰ

α) Γέλιαν. Καισαρ. σ. 317.

β) Φαβρίκ. ἀγων. β. 2. κ. 5.

γ) Λακκιαν. εἰς Ἀνάχ. τ. 2. σ. 900.

δ) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 884.

ἔμπροσθεν, εἰς τὰ ὀπίσθεν, εἰς τὰ πλάγια, (α) ἕνας πολὺς ἰδρῶς τρέχει ἀπὸ τὰ ἀδυνατισμένα μέλητων, ἀναπνέουσι μίαν σιγμὴν, πιάνονται ἀπὸ τὴν μέσσην τῆ σώματος, καὶ ἀφ' ἧ μετεχειρίσθησαν ἐκ νέου τὴν ἀπάτην καὶ τὴν δύναμιν, ὁ Θηβαῖος συκῶναι τὸν ἀντίπαλόν τε, λιγῶ ὅμως ὑπὸ τῆ βάρους, πίπτει, ερυφογυρίζουσι εἰς τὸν κορυφῶν, καὶ ξαναλαμβάνουσι πότε καὶ πότε τὰ ἄνω. Τέλος πάντων ὁ Θηβαῖος μετὸ περίπλεγμα τῶν μηρῶν καὶ τῶν βραχιόνων τε ἀπαιωρεῖ ὅλα τὰ κινήματα τῆ ἀντιπάλητε, τὸν ἐπὶ ὀπίσθεν βαρῶ ὑποκάτωτε, τὸν σφίγγει εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ τὸν βιάζει νὰ συκῶση τὸ χεῖρι εἰς σημεῖον τῆς ἦττας τε, (β) πλὴν τῆτο δὲν εἶναι ἰκανὸν διὰ τὴ ἀπολάυση τὸν σέφανον, πρέπει ὁ νικητὴς νὰ καταρρίψῃ δύο φοραῖς τὸν ἀντίπαλόν τε. (γ) καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πιάνονται τρεῖς φοραῖς. (δ) Ὁ Ἀργεῖος ἐνίκησε τὴν δευτέραν φορὰν, καὶ τὴν τρίτην πάλιν ὁ Θηβαῖος.

Ἀφ' ἧ τὰ ἄλλα δύο ζευγάρια τῶν ἀθλητῶν ἐτελείωσαν τὴν πάλην των, οἱ νικημένοι ἀνεχώ-

α) Ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 237.

β) Φαβρ. ἀγων. β. ἀ. κ. 8.

γ) Ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 250.

δ) Αἰχὺλ. εἰς Εὐμέν. σ. 592. γολ. αὐτ. Πλάτ. Εὐθύδ. τ. ἀ. σ. 277. καὶ τ.

ρησαν κατεντροπιασμένοι κ̄ τεθλιμμένοι. (α) Ἐμμενον τρεῖς νικηταί, εἰς Ἀργιγέντιος, εἰς Ἐφέσιος, κ̄ ὁ Θηβαῖος περὶ τῆ ὁποῖα ὠμίλησα. ἔμενον ὁμοίως ἕνας Ρῶδιος ὅπῃ ὁ κλῆρος ἐφύλαξεν· εἶχε τὸ ὄφελος τῆ νὰ ἔμβη νωπὸς εἰς τὸ σάδιον, ὅμως δὲν ἤμπορῆσε νὰ κερδήσῃ τὸ βραβεῖον, χωρὶς νὰ παλεύσῃ πλέον ἢ ἅπαξ, (β) ἔδριάμβευσε κατὰ τῆ Ἀργιγεντίε, ἐκρημνίσθη ἀπὸ τὸν Ἐφέσιον, ὅστις ὑπέκυψεν εἰς τὸν Θηβαῖον, ὁ ἔχρατος ἔτος ἔλαβε τὸν κλάδον. Τοιοτοτρόπως μία πρώτη νίκη πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ κ̄ ἄλλας, κ̄ εἰς ἕναν σύρῃον ἑπτὰ ἀθλητῶν ἤμπορεῖ νὰ συμβῆ, ὅτι ὁ νικητὴς νὰ εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀντιπαλεύσῃ ἐναντίον τεσσάρων ἀντιπάλων, (γ) κ̄ νὰ ἐπιχειρισθῇ μὲ ἕκαστον αὐτῶν, μέχρι τριῶν διαφόρων παλευμάτων.

Δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς τὴν πάλιν νὰ ἐπιφέρῃ κτυπήματα τινὰς εἰς τὸν ἀντίπαλόν τε. Εἰς τὴν πυγμὴν εἶναι μένον συγχωρημένον νὰ τὸν κτυπᾷ. Ὅκτῶ ἀθληταὶ ἐπαρρησιάζθησαν δι' αὐτὸ τὸ ὑσερινὸν γύμνασμα, κ̄ ἐζευγαρώθησαν ὁμοίως καθὼς κ̄ οἱ παλαισαὶ διὰ τῆ κλήρε. Εἶχον τὸν κεφάλι σκεπασμένον μὲ ἕνα χάλκινον κάλυπτρον, (δ) οἱ γρόθοιτον ἦτον συνεσφιγμένοι ἀπὸ εἶδη χειρωτίων πεπονημένων ἀπὸ λωρί-

α) Πινδ. Ὀλύμπ. 8. σ. 90.

β) Διχύλ. εἰς σφῆκ. σ. 856.

γ) Πινδ. Ὀλύμπ. 8. σ. 90.

δ) Εὐστάθ. ἰλ. ψ. σ. 1324. εἰδ. 38.

δες τομαχίς, αίτινες διεσαυρώνοντο παντοιοτρόπως. (α)

Αί προτβολαὶ ἦσαν τόσον μεταβληταὶ, ὅσον καὶ τὰ συμβάντα ὅπῃ τὰς ἐπικολέθεν. Ἐνίοτε ἐφαίνοντο δύο ἀθληταὶ νὰ κἀμνωσι διάφορα κινήματα διὰ νὰ μὴν ἔχωσι τὸν ἥλιον κατ' ὄψιν, νὰ περνωσιν ὀλοκλήρης ὥρας εἰς τὸ νὰ συνατιβλέπωνται, νὰ παραμονεύῃ ἕκαστος τὴν σιγμὴν ὅπῃ ὁ ἀντίπαλός τε ἤθελεν ἀφήσῃ κἀνένα μέρος τῆ σῶματός τε ἀδιαυθέντευτον, (β) νὰ κρατῶσι τὰς βραχιόνας των ὑψωμέναι, καὶ τευτωμέναι εἰς τρέπον ὅπῃ νὰ σκεπάζωσι τὸ κεφάλι ται, νὰ τὰς ταράττωσιν ὀρημητικῶς, διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τῆ νὰ πλησιάσῃ. (γ)

Ἐνίοτε συνεπροσβάλλοντο ἐμμανῶς, καὶ ἔκαμνον νὰ βρέχῃ ὁ ἕνας ἐπὶ τῆ ἄλλῃ μία χάλαζα γροαδιῶν. Εἶδομεν μερικὰς οἵτινες ριπτόμενοι με ὑψωμέναι βραχιόνας ἐπάνω τῆ ἀντιπάλα ἐτοίμα νὰ τὰς ἀποφύγῃ, ἔπιπτον βαρέως ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ συνέτριβον ὅλον τὸ ἑαυτῶν σῶμα. Ἄλλοι, οἵτινες ἀδυνατισμένοι καὶ σκεπασμένοι ἀπὸ θανάσιμας πλιγὰς ἀνεγείροντο ἀφρηθίως, καὶ ἐλάμβανον νέαι δυνάμει εἰς τὴν ἀπελπισίαντων. (δ)

α) Ὑπομν. τῆς φιλολ ἀκ τ 3. σ. 267.

β) Λεκκίαν διαβ τ 3 σ. 139.

γ) Ὑπομ. τῆς φιλολ ἀκ. τ. 3. σ. 273.

δ) Ἀνδολ. β. 2. κ. ἀ. ἐπίγρ. 14.

Ἄλλοι τέλος πάντων ὅπῃ τὰς ἐτραβῆσαν ἀπὸ τὴν πεδιάδα τῆς μάχης, μὴν ἔχοντας ἐπὶ τῆ προσώπῃ κανένα ἴχνος ὅπῃ νὰ ἤμπορῆσαν νὰ γνωρισθῶσι, καὶ μὴ δίδοντας ἄλλο σημεῖον ζωῆς, ἢ μὴ τὸ πολυρίσον αἷμα ὅπῃ ἐξεργῆσαν.

Ἐφριττον εἰς τὴν θεωρίαν αὐτῆ τῆ θεάματος, καὶ ἡ ψυχὴμὲ ὀλόκληρος ἠνοίγετο εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν, ὅταν ἀβλεπα μειράκια ἢ ἀρχινῶσι τὴν μάδῃσιν τόσων σκληροτήτων, (α) ἐπειδὴ τὰ ἐπροσκαλέσαν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς πάλης καὶ τῆς πυγμῆς, πρὶν νὰ προσκαλέσωσι τὰς σωεὲς ἀνδρας. (β) Ὡς τόσον οἱ Ἐπῆνες ἐπεδρέφοντο ἠδονικῶς ἀπ' αὐτὰ τὰ ἀξιομίσητα, ἐνεψύχωναν μὲ τὰς φωνάτων αὐτὰς τὰς δυσυχεῖς λυσσῶντας ἔτοι κατ' ἐκείνων, (γ) καὶ οἱ Ἐπῆνες εἶναι γλυκεῖς καὶ φιλάνθρωποι. Βέβαια οἱ θεοὶ μᾶς ἐχάρισαν μίαν δύναμιν πολλὰ θλιβεράν καὶ πολλὰ ταπεινωτικὴν, ἐκείνην τῆ νὰ συνηθίζωμεν εἰς ὄλα, καὶ νὰ καταντῶμεν εἰς τρόπον ὅπῃ νὰ νομίζωμεν παιγνίδι τὴν βαρβαρότητα, ὁμοίως καὶ τὸ ἐλάττωμα. Τὰ σκληρὰ γυμνάσματα εἰς τὰ ὅποια ἐξασκῶσιν αὐτὰς τὰς νέες ἐκνευρῆσι τόσον ἐνωρῖς, ὥσε εἰς τὰς καταλόγους τῶν νικητῶν ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσι, μόλις εὐρίσκονται δύο ἢ τρεῖς

α) Πaus. β. 5. κ. 3. σ. 395. β. 6. κ. α. σ. 452.

β) Πλατ. συμποσ. β. 2. κ. 5. σ. 639.

γ) Φαβρ. ἀγων. β. 2, κ. 30.

ὅπῃ ἔλαβον τὸ βραβεῖον εἰς τὴν νηπιότητάτω, καὶ εἰς τὴν μεγαλιτέραν ἡλικίαντων. (α)

Εἰς τὰ ἄλλα γυμνάσματα εἶναι εὐκόλον νὰ κρίνῃ τις τὴν ὑπεροχὴν, εἰς τὴν πυγμὴν, πρέπει ὁ εἰς τῶν συναντιπάλων νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἡτταντῆ. Ἐν ὅσω τὸν μένῃ ἢ παραμικρὰ δύναμις, δὲν ἀπελπίζεται διὰ τὴν νίκην, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἡμπορεῖ νὰ ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν ἰσχυρότητα καὶ σαφερότητα.

Μᾶς ἐδιηγήθησαν ὅτι ἓνας ἀθλητὴς συντριφθέντων τῶν ὀδόντων τε δι' ἑνὸς τρομεροῦ κτυπήματος ἀπεφάσισε νὰ τὰ καταπιῇ, καὶ ὅτι ὁ ἀντεριστὴς βλέπωντας τὴν προσβολὴν τε χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἐνόμισε τὸν ἑαυτὸν τε ἀπολύτως χαμένον, καὶ ἐκηρύχθη μόνος τε νικημένος. (β)

Αὐτὴ ἡ ἐλπίδα, κάμνει ὅπῃ ἓνας ἀθλητὴς κρύπτει τὰς πόνους τε ὑποκάτω εἰς ἓν ἀπειλητικὸν πρόσωπον, καὶ ἓνα γαῦρον κοίταγμα, ὅπῃ κινδυνεύει συχνάκις νὰ χαθῇ, καὶ ὅπῃ τῷ ὄντι ἐνίοτε χάνεται, (γ) μὲ ὅλην τὴν προσοχὴν τῆ νικητῆ καὶ τῆς ἀνυσηρότητος τῶν νόμων, οἵτινες ἀπαγορεύουσι τῷ τελευταίῳ τῆτω ἀπὸ τῆ νὰ θανατώσῃ τὸν ἀντίπαλόν τε, ὑπὸ ποινῇ τῆ νὰ ὑπερη-

α) Ἀριστοτ. δημοκρ. β. 8. κ. 4. τ. 2. σ. 453.

β) Αἰλίαν. ποικ. ἰς. β. 10. κ. 19.

γ) Ἰωλ. Πινδ. Ολύμπ. 5. 5. 34.

ἤ τῷ ζεφάνῳ. (α) Οἱ περισσότεροι γλυτώνοντες ἀπὸ τοῦτον κίνδυνον μένουσι μυσεροὶ εἰς ὀληντας τὴν ζωὴν, ἢ τὰς ἀπομένον σημάδια ὅπῃ τὰς ἀρχιμίζουσιν. (β) Ἐκ τούτου ἴσως προέρχεται, ὅτι αὐτὴ ἡ γύμνασις εἶναι εἰς ὀλιγωτέραν ὑπόληψιν ἀπ' ὅλας, καὶ εἶναι σχεδὸν μὲ τὴν ὁλότῃ παρητημένη μόνον εἰς τὰς χυδαίας. (γ)

Τελευταῖον, αὐτοὶ οἱ σκληροὶ καὶ ἄγριοι ἄνθρωποι, ὑποφέρουσιν εὐκολώτερα τὰ κτυπήματα καὶ τὰς πληγὰς, παρὰ τὴν ζέσαν ὅπῃ τὰς καταβαρύνει, (δ) διὰτι αὐταὶ αἱ μάχαι γίνονται εἰς τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸν καιρὸν τῷ χρόνῳ, εἰς τὴν ὥραν τῆς ἡμέρας, ὅταν αἱ φλόγες τῷ ἡλίῳ εἶναι τόσον καυσικαὶ, ὅπῃ οἱ θεαταὶ μὲ κόπον τὰς ὑποφέρουσιν. (ε)

Εἰς αὐτὴν τὴν συγμῆν ὅπῃ ἐφαίνοντο νὰ ἐπαναδιπλώνωσι τὴν βίαν των, -ἐγίνειν ἡ μάχη τῷ παγκρατίῳ, γύμνασμα σύνθετον ἀπὸ τὴν πάλιν καὶ τὴν πυγμῆν, (ζ) μὲ αὐτὴν ὁμως τὴν διαφορὰν,

α) Πaus. β. 6. κ. 9. σ. 474.

β) Ἀντολ. β. 2. κ. α. ἐπίγρ. α καὶ 2.

γ) Ἰσοκρ. . . . σ. 437.

δ) Κικ λαμπ. ῥητ. κ. 29. τ. α. σ. 394.

ε) Ἀριστοτ. προβλ. 38. τ. 2. σ. 837. Αἴλ ποικ. ἰς. β. 14. κ. 18.

ζ) Ἀριστ. ῥητ. τ. 2. σ. 524. Πλευτ. συμπ. β. 2. κ. 4. τ. 2. σ. 628.

ὅπῃ οἱ ἀθληταὶ μὴν ἔχοντες ἄδειαν νὰ πιαθῶ-
σιν ἀπὸ τὸ σῶμα, δὲν ἔχουσι τὰ χέρια καθωπ-
λισμένα μὲ χερῶτια. ὁ δὲν κτυπῶσιν ἤττον κινδυνω-
δέστερα ἢ μάχη ταχέως ἐτελείωτε· τὴν χθρὲς εἶ-
χεν ἔλθῃ ἕνας Σικυώνιος Σωφράτης λεγόμενος, πε-
ρίφημος διὰ τὰς προλῆς σεφάνης ὅπῃ ἐσύναξε, καὶ
διὰ τὰ προτερήματα δι' ὧν τὰς ἀπήλαυσε. (α) Τὸ
περισσότερον μέρος τῶν ἀντεριῶν τὰ διεσκορπίσθη
ἀπὸ τὴν παρσίαντα, (β) καὶ οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὰς πρώ-
ταστα δοκιμῆς, διότι εἰς τὰ προγυμνάσματα,
ὅταν οἱ ἀθληταὶ προσιμῆζοντι βαρκόμενοι ἀπὸ τὰ
χέρια, ἐσφιγγε καὶ ἐλιγῶσε μὲ τὴσιν βίαν τὰ
δάκτυλα τῶν ἀντιπάλωντα, ὅπῃ ἀπεφάσιζεν ἐν
τῷ ἅμα τὴν νίκην πρὸς ὄφελός τε.

Οἱ ἀθληταὶ περὶ τῶν ὁποίων ὠμίλησα ἐγυμ-
νάζοντο μόνον εἰς τῆτο τὸ εἶδος, ἐκεῖνοι περὶ τῶν
ὁποίων δελεῖ ὀμιλήσω, γυμνάζονται εἰς κάθε
εἶδος μάχης. Καὶ τῷ ὄντι, τὸ πένταθλον πε-
ριλαμβάνει ὄχι μόνον τὸ πεζὸν τρέξιμον, τὴν
πάλην, τὴν πυγμὴν, καὶ τὸ παγκράτιον, ἀλλὰ καὶ
τὸ πῆδημα, τὸ ρίψιμον τε δίσκου, καὶ τὰ δόρυς. (γ).

Εἰς τὸ ὑπερὸν τῆτο γύμνασμα ἀρκεῖ τὸ νὰ
ῥίψῃ τινὰς τὸ δόρυ, καὶ νὰ κτυπήσῃ εἰς τὸ προ-
τεδειμένον σημάδι. Οἱ δῖσκοι ἢ Ἀμάδες εἶναι σῶ-

α) Πaus. β 6. κ. 4. σ. 463.

β) Φίλων. . . . σ. 160.

γ) Ἰπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 323.

ματα ἀπὸ μέταλλον ἢ ἀπὸ πέτραν φακοειδῆς σχήματος, ἢ γινυ ερογγυλὰ, καὶ χοντρότερα εἰς τὴν μέσην, παρὰ εἰς τὰ ἄκρα, βαρύτερα, γαλιερῶτατα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ διὰ τῆτο δυσκολώτατα εἰς τὸν ἀπὸ πιάωνται. (α) ἔχαστι τρεῖς εἰς τὴν Οὐλυμπίαν, τὰς ὁποῖας παρρησιάζουσιν εἰς κάθε ἀνανέωσιν τῶν ἀγώνων. (β) καὶ ὁ εἰς ἔχει μίαν τρύπαν εἰς τὴν μέσην διὰ νὰ περνῶσιν ἕνα λωρί. (γ) ὁ ἀθλητὴς ἰσάμενος εἰς ἕνα μικρὸν ὑψωμα (δ) πεποιημένον εἰς τὸ σάδιον, κρατεῖ τὴν Ἀμάδα εἰς τὸ χεῖρτε, ἢ διὰ τῆ λωρίε τὴν κινεῖ κυκλικῶς, (ε) καὶ τὴν ρίπτει μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις, ἢ Ἀμάδα πετὰ εἰς τὸν ἄερα, πίπτει καὶ κυλίεται κατὰ γῆς, σημειῶνσι τὸν τόπον ὅπῃ ἔπεσε, καὶ εἶναι διὰ νὰ τὸν περᾶσωσιν ὅπῃ ἀφορῶσιν αἱ ἀδιάκοποι δυνάμεις τῶν ἄλλων ἀθλητῶν.

Τὸ ἴδιον πρέπει νὰ συμβῆ καὶ εἰς τὸ πύδημα, γύμνασμα τῶ ὁποῖα ὅλα τὰ κινήματα ἐκτελεῖνται διὰ τῆ ἡχῆ τῆς φλοέρας. Οἱ ἀθληταὶ ἔχουσιν ἀνὰ χεῖρας ἀντιζύγια, τὰ ὁποῖα λέγουσι τοῖς εὐκολύνουσι τὰς τρόπας νὰ ἐκπηδήσωσιν ἕνα με-

α) Ἡ αὐτ. αὐτ. σ. 334.

β) Πaus. β. 6. κ. 19. σ. 498.

γ) Εὐστάθ. ἰλ. 2. σ. 1591.

δ) Φίλοσοφ. εἰκ. β. ἀ. σ. κ. 24. σ. 798.

ε) Ὀμ. ἰλ ψ. 5. 840. Ὀδυσ. 2. 5. 189.

ς) Πaus. β. 5. κ. 7. σ. 392. κ. 17. σ. 421.

γαλῆτερον διάστημα (α) μερικοὶ πηδῶσιν ἐπέκει-
να τῶν 50 ποδῶν (β) *

Οἱ ἀθληταὶ ὅπῃ συναντερίζονται διὰ τὸ
βραβεῖον τῆ πεντάδλε νὰ τὸ ἀπολαύσωσιν,
ἔχουσι χρέος νὰ θριαμβεύσωσι τὸλάχισον εἰς
τὰς τρεῖς πρώτας μάχας, εἰς τὰς ὁποίας πιά-
νονται. (γ) Μὲ ὅλον ὅπῃ δὲν ἤμπορῶσι νὰ ἐξισα-
σθῶσιν ἐν μέρει μὲ τὰς ἀθλητάς ἐκάστῃ ἐπαγ-
γέλματος, εἶναι ὅμως εἰς μεγάλην ὑπόληψιν,
(δ) ἐπειδὴ καὶ καταγινόμενοι νὰ δώσωσιν εἰς τὸ
σῶμα τὴν δύναμιν, τὸ εὐλίγησον, καὶ τὴν ἐλα-
φρότητα ὅπῃ εἶναι ἐπιδεκτικόν, ἐκπληρῶσιν ὅλα
τὰ ἀντικείμενα ὅπῃ ἐδιώρισαν εἰς τὴν σύστασιν
τῶν ἀγώνων καὶ τῆς γυμνασικῆς.

Ἡ ὑσερινὴ ἡμέρα τῶν ἑορτῶν, ἐδιωρίσθη διὰ
νὰ σεφανωθῶσιν οἱ νικηταί. (ε) Αὐτὴ ἡ ἔνδοξος

α) Ἀριστοτ. πρόβ. 5. τ. 2. σ. 709. περὶ ζῴων. . . κ. 3.
τ. α. σ. 734. Πaus. β. 5. κ. 26. σ. 446. Λικιαν.
γυμν. τ. 2. σ. 909.

β) Εὐστάθ. Ὀδ. 5. τ. 3. σ. 1591. χολ. Ἀριστοφ. Ἀ-
χαρν. 5. 213.

*) 47. Γαλλικοὶ πόδες, δύο δάκτυλα, καὶ 8. γραμμαῖ.

γ) Πλατ. συμπόσ. β. 9. τ. 2. σ. 738. Πaus. β. 3. κ.
II. σ. 232.

δ) Ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 3. σ. 321.

ε) Σχολ. Πινδ. Ὀλύμπ. 3. 5. 33. Ὀλύμ. 5. 5. 14.
σ. 56.

δι' αὐτὰς τελετὴ ἔγινεν εἰς τὸ ἱερὸν δάσος, (α) καὶ ἦτον προηγαμένη ἀπὸ μεγαλοπρεπεῖς θυσίας. Ὄταν ἐτελειώθησαν, οἱ νικηταὶ κατόπι τῶν προέδρων τῶν ἀγώνων, ὑπῆγαν εἰς τὸ θέατρον λαμπροφορεμένοι, (β) ἔχοντες ἕνα κλάδον εἰς τὸ χεῖρ, (γ) ἐπεριπατῶσαν ἐν τῇ μέσῃ τῆς εὐφροσύνης, (δ) ἐν ἡχῷ αὐλῶν, (ε) περιτριγυρισμένοι ἀπὸ ἕνα ἀπειρον πλήθος, τῶ ὁποῖα αἱ εὐφημῖαι ἔκαμνον νὰ ἀντιβοῶσιν οἱ αἴρες. Ὑστερον παρισάνοντο ἄλλοι ἀθληταὶ ἔφιπποι καὶ εἰς ἀμάξια. Τὰ ὠραιότατάτων ἄλογα ἐδεικνύοντο μὲ ὅλον τὸ γαῦρον τῆς νίκης, ἦσαν σολισμένα μὲ ἄνθη, (ζ) καὶ ἐφαίνοντο νὰ μετέχωσι τῶ θριάμβου.

Φθάσαντες εἰς τὸ θέατρον, οἱ πρόεδροι τῶν ἀγώνων ἔκαμαν τὴν ἀρχίσση ὁ ὕμνος, ὅπως συνετέθη ἄλλοτε ἀπὸ τὸν Ἀρχίλοχον, ὅς ἦν διωρισμένος νὰ ἐγείρῃ τὴν δόξαν τῶν νικητῶν, καὶ τὴν λαμπρότητα αὐτῆς τῆς τελετῆς. (η) Ἀφ' οὗ οἱ θεαταὶ ἤνωσαν εἰς κάθε ἐπανάληψιν τὰς φων-

α) Φίλοσφ. βίος Ἀπολλ. β 8. κ. 18.

β) Λεκιαν. δαίμ. τ. 2. σ. 382.

γ) Πλατ. συμπ. β. 8. κ. 4. τ. 2. σ. 723. Βιτρούβι. β. 9. σ. 173.

Πίνδ. Ὀλύμπ. 9. σ. 6.

ε) Πaus. β. 5. σ. 392.

ζ) Πίνδ. Ὀλύμπ. 3. σ. 10.

η) Πίνδ. Ὀλύμπ 9. σ. 1. σχολ. αὐτ.

νάς των με εκείνην τῶν μυσικῶν, ὁ κήρυξ ἠγέρθη καὶ ἐκήρυξεν ὅτι ὁ Κυρηναῖος Πόρος ἀπέλαυσε τὸ βραβεῖον τῆ σαδὶς. Αὐτὸς ὁ ἀθλητὴς ἐπαρήνισιάσθη ἐνώπιον τῆ κορυφαία τῶν προέδρων, (α) ὅστις τὸν ἔβαλεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἕναν ζέφανον ἀγριελαίας, παρμένον ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὅπῃ διχομυζάζονται ἐν Οὐλυμπίᾳ ἀπὸ ἕνα δένδρον, ὅπερ εἶναι ὀπισθε τῆ ναῖ τῆ Διός, (β) ἀνδ' ὅτε κατέστη ἀντικείμενον τῆς κοινῆς εὐλαβείας. Εὐθύς ὅλαι ἐκείναι αἱ χαρμόσυνοι ἐνδείξεις τῆς χαρᾶς καὶ τῆ θάμβου μετὰς ὑποίας τὸν ἐτίμησαν εἰς τὴν σιγμὴν τῆς νίκης τε, ἀνενεώθησαν μετὰ τίσιν δύναμιν καὶ θαψίλειαν, ὅπῃ ὁ Πόρος μετὰ ἐφάνηνα εἶναι εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης. (γ) Εἶναι τῶ ὄντι εἰς αὐτὸ τὸ ὕψος ὅπῃ ὅλοι οἱ περιεσῶτες τὸν ἔβλεπον κείμενον, καὶ δὲν ἤμην πλέον ἔκθαμβος διὰ τὰς κοπιαστικὰς δοκιμασίας εἰς τὰς ὁποίας ὑποτάσσονται οἱ ἀθληταὶ, μῦτε διὰ τὰ παράδοξα ἀποτελέσματα ὅπῃ αὐτὴ ἡ συνένωσις τῶν ἐπαίνων ἐπροξένησε πολλαίς. Μᾶς ἔλεγον εἰς αὐτὴν τὴν περίεασιν ὅτι, ὁ σοφὸς Χίλων ἐξεψύχησεν ἀπὸ τὴν χαράν τε ἀγκαλιὰ-

α) Ο αὐτ. Οὐλύμπ. 3. 5. 21.

β) Πaus. β. 5. κ. 15. σ. 414.

γ) Πίνδ. Οὐλύμπ. 3. 5. 77. πολ. τῆ αὐτ.

ζώντας τὸν υἱόν τε, ὅστις ἐκέρδησε τὴν νίκην, (α) ἡδὲ συνέλευσις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ἐνόμισε χρέος τῆς νὰ παρασαθῆ εἰς τὴν κηδεύαντα. Εἰς τὸν ὑπεριόν αἰῶνα (ἔλεγον) οἱ πατέρες μας εἶδον μίαν σκηνὴν ἀκόμι περιεργωδεσέραν.

Διαγόρας ὁ Ρ'οδιος, ὅστις ἐξευγένισε τὴν λαμπρότητα τῆς γενεᾶς τε μὲ μίαν κερδεθεῖσαν νίκην εἰς τὰς ἀγῶνας μας, (β) ἔφερεν ἐδῶ δύο τῶν τέκνων τε, ἅπερ ἠγωνίσθησαν καὶ ἠξιώθησαν τὸν σέφανον, (γ) μόλις τὸν ἔλαβον, καὶ τὸν ἔβαλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆ πατρός των, καὶ συκῶνοντές τον εἰς τὰς ὤμους των, τὸν περιέφερον ἐν θριάμβῳ εἰς τὸ μέσον τῶν θεατῶν, οἵτινες τὸν ἐσυγχαίροντο εἰπτοντες ἄνθη ἐπάνω τε, καὶ μερικοὶ αὐτῶν τῷ ἔλεγον, Πέθανε Διαγόρα, διατὶ δὲν ἔχεις πλέον τίποτες νὰ ἐπιθυμήσης. (δ) Ὁ γέρον μὴ δυνάμενος νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς τὴν εὐτυχίαν τε, ἐξεψύχησεν ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως κατανουχθείσης εἰς αὐτὸ τὸ θεῆμα,

α) Διογ. Λαίερτ. β. ἀ. κ. 72. Πλίν. β. 7. κ. 32. τ. ἀ σ. 394.

β) Πίνδ. Ὀλύμπ. 7.

γ) Πaus. β. 6. κ. 7. σ. 469.

δ) Κικ. . . β. ἀ. κ. 46. τ. 2. σ. 272. Πλάτ. Πελοπ., τ. ἀ. σ. 297.

καταλυσμένος ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν υἱῶν τῆ, οἵ-
τινες τὸν ἔσφιγγον εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν. (α)

Αὐτὰ τὰ ἐγκώμια διδόμενα τοῖς νικηταῖς, ἐ-
νίοτε συγχίζονται, ἢ κάλλιον τιμῶνται ἀπὸ τὴν
μανίαν τῆ φθόνου. Μεταξὺ τῶν δημοσίων εὐφη-
μιῶν, ἤκιστα ἐνίοτε, νὰ ἀνακατώνονται καὶ συρίσ-
ματα ἐκ μέρους τῶν γεννημένων εἰς πόλεις, ἐχ-
θρῶν ἐκείνων ὅπῃ ἔδωσαν τὸ εἶναι τοῖς νικηταῖς.

(β) Εἰς αὐτὰ τὰ βέλη τῆς ζηλοτυπίας, εἶδα νὰ
ἐπακολοθῆσῃσι βέλη, ὅχι ὀλιγώτερον θαυμα-
σια διὰ τὴν κολακείαν ἢ γενναιότητα. Μερικοὶ
ἀπ' ἐκείνης ὅπῃ ἔλαβον τὸ βραβεῖον εἰς τὸ τρέ-
ξιμον τῶν ἀμαξίων, καὶ ἵππων, ἔκαμνον νὰ εὐφη-
μῶσιν ἀντ' αὐτῶν ὑποκείμενα, τῶν ὁποίων προδιέ-
δετον ἑαυτοῖς τὴν οἰκειότητα, ἢ ἐποφῆσαν τὴν
φιλίαν. (γ) Οἱ ἀθληταὶ ὅπῃ θριαμβεύσιν εἰς
τὰς ἄλλας μάχας, μὴν ἠμποροῦντες νὰ βάλωσι
κἀνέναν ἀντ' ἑαυτῶν, ἔχουσιν ὡσαύτως τρόπον
διὰ νὰ εὐχαριστήσῃσι τὴν φιλαργυρίαντων. Κα-
λῶνται εἰς τὴν σιγμὴν τῆς διακηρύξεως καταγό-
μενοι μιᾶς πόλεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλαβον δῶρα,
(δ) καὶ κινδυνεύσιν τοιςτρόπως νὰ ἐξορισθῶσιν

α) Ἀελ. Γελ β. 3. κ. 15.

β) Πλετ. ἀποφθ. Λακ. τ. 2. σ. 230.

γ) Η' ρ' δ. β. 6. κ. 103.

δ) Πανσ. β. 6. σ. 459. καὶ 481.

ἀπὸ τὴν πατρίδατων, τῆς ὁποίας ἐθυσίασαν τὴν δόξαν. (α) Ο' βασιλεὺς Διονύσιος, ὅστις εὕρισκεν εὐκολώτερον τὸ νὰ λαμπρύνῃ τὴν βασιλεύσαντα, παρὰ νὰ τὴν καταστήσῃ εὐτυχῆ, ἔπειψε πολλάκις τοποτηρητὰς εἰς Ο'λυμπίαν διὰ νὰ ἐφευκνύσῃ τὰς νικητὰς νὰ κηρυχθῶσιν ὡς Συρακόσιοι. (β) ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ τιμὴ δὲν ἀποκτῆται μὲ ἄσπρα, ἐσάδη ἐξ ἴσθι παρομοία ἐντροπὴ δι' αὐτὸν τὸ νὰ διέφθειρεν ἐτήτως, καὶ τὸ νὰ μὴ δυναθῆ νὰ διαφθείρῃ τὰς ἄλλας. Ο' τρόπος τῆς ἀπάτης εἶναι συνεχῶς ἐν χρήσει, διὰ νὰ ξεμακρυνθῆ κἀνένας τρομεροῦς ἀνταγωνιστῆς, διὲ νὰ τὸν καταπέισωσι νὰ παραιτήσῃ τὴν νίκην φειδόμενον τὰς δυνάμεις τε, (γ) διὰ νὰ δελεήσωσι τὴν δικαιοσύνην τῶν κριτῶν, οἱ ἀθληταὶ ὅμως ὅπῃ φανερωθῶσι μὲ τοιαῦτα κινήματα, δέρονται μὲ βέργαις, (δ) ἢ καταδικάζονται εἰς μεγάλας χρηματικὰς ποινὰς. Ἐδὼ φαίνονται πολλὰ ἀγάλματα τῷ Διὶ πρόντζινα κατεσκευασμένα ἀπὸ τὰς ποσότητας συναχθεῖσας ἐξ αὐτῶν τῶν χρηματικῶν ποινῶν. Αἱ ἐπ' αὐτοῖς ἐπιγραφαὶ

α) Ο' αὐτ. αὐτ. σ. 497.

β) Πaus. β. 6 σ. 455.

γ) Ο' αὐτ. β. 5 κ. 21. σ. 420. καὶ 434.

δ) Θεκ. β. 5. κ. 50. Πaus. β. 6. κ. 2. σ. 454. Φιλοστρ. βίος Ἀπολλ. β. 5. κ. 7. σ. 192.

γραφαὶ διαϊωνίζουσι τὴν φύσιν τῆς ἀνομίας, καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἐνόχων. (α)

Τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ τῆς σέψεως, οἱ νικηταὶ προσέφερον θυσιάς εἰς δοξολογίαν, (β) ἐγράφησαν εἰς τὰ κοινὰ κατάσιχα τῶν Ἡλίων (γ) μεγαλοπρεπῶς περιποιημένοι εἰς μίαν σάλλαν τῆ πρυτανείᾳ. (δ) Τὰς ἀκολούθους ἡμέρας οἱ ἴδιοι αὐτοὶ ἔκαμαν συμπόσια, ὧν ἡ μυσικὴ καὶ ὁ χορὸς ἤυξισαν τὴν ἀγαλλίασιν. (ε) ἡ ποιητικὴ ἔπειτα ἐπεφορτίσθη νὰ διαϊωνίσῃ τὰ ὀνόματάτων, καὶ ἡ γλυπτικὴ νὰ τὰς παραστήσῃ εἰς τὸ μάρμαρον ἢ εἰς τὸ χάλκωμα, καὶ μερικὸς εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καθ' ἣν ἐνίκησαν. (ζ)

Κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν αὐτοὶ οἱ ἄνδρωποι ἐμπεπλησμένοι ἤδη ἀπὸ τιμᾶς ἐν τῇ πεδιάδι τῆς μάχης, ἐμβαίνουσιν εἰς τὴν πατρίδατων με ὄλην τὴν παράταξιν τῆ θριάμβου. (η)

α) Πaus. β. 5. κ. 21. σ. 430.

β) Σχολ. Πινδ. Ο'λύμπ. 5. σ. 56.

γ) Πaus. β. 4. σ. 432. καὶ 456.

δ) Ο' αὐτ. αὐτ. κ. 15. σ. 416.

ε) Πινδ. Ο'λύμπ. 9. σ. 6. Ο'λ. 10. σ. 92. Σχολ. σ. 116. Ἀθην. β. α. κ. 3. σ. 3. Πλέτ. Ἀλκιβ. τ. α. σ. 196.

ζ) Πaus. β. 5. κ. 27. σ. 450. β. 6. κ. 13. σ. 483.

Νέπ. Χαβρ. κ. 12. Φαβρ. ἀγών. β. 2. κ. 20.

η) Γ'πομπ. Φιλολ. ἀκ. τ. α. σ. 274.

Ἐχόντες ἔμπροσθεν ἢ κατόπιτες πολυάριθμον συνοδείαν, ἐνδεδυμένοι ἐν πορφυρόχρην ἱμάτιον, (α) ἐνίοτε ἐπάνω εἰς ἓνα ἀμάξι μὲ δύο ἢ τέσσαρα ἄλογα, (β) ἢ ἀπὸ μίαν χαλάζραν πεποιημένην εἰς τὰ τείχη τῆς πόλεως. (γ) Ἐκδέττεισιν εἰσέτι τὸ παράδειγμα ἐν ἑς πολίτη τῆς Ἀργιγέντης ἐν Σικελίᾳ Ἐξηνήτη λεγομένῃ, (δ) ὅς τις ἐφάνη εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ἐπάνω εἰς ἓν μεγαλοπρεπὲς ἀμάξι, ἢ συναδευμένος μὲ πολλὰ ἄλλα ἀμάξια, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεχωρίζοντο 300 ζευγμένα μὲ ἄσπρα ἄλογα.

Εἰς τινὰ μέρη τὸ δημόσιον θησαυροφυλάκιον, τοῖς χορηγεῖ ἐν τίμιον σιτηρέσιον. (ε) Εἰς ἄλλα εἶναι ἐλεύθεροι ἀπὸ κάθε φόρου. Εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἔχουσι τὴν τιμὴν εἰς μίαν ἡμέραν μάχης νὰ πολεμῶσι πλησίον τῆ βασιλείας. (ς) σχεδὸν παντὲ ἔχουσι τὴν πρωτοκαθεδρίαν εἰς τὴν παράσησιν τῶν ἀγώνων, (η) καὶ ὁ τίτλος τῆ

α) Ἀριστοφ. νεφ. ς. 70. αὐτ. Θεοκρ. εἰδύλ. 2. ς. 74.

β) Βιτρούβ. προίμ. β. 9. σ. 173. Σικελ. β. 13. σ. 204.

γ) Πλάτ. συμπ. β. 2. κ. 5. τ. 2. σ. 639.

δ) Σικελ. β. 13. τ. 201.

ε) Τιμοκλ. παρ' Ἀθην. β. 6. κ. 8. σ. 237. Λαέρτ. εἰς Σόλ. β. ἀ. ς. 55. Πλάτ. Ἀρισειδ. τ. ἀ. σ. 335.

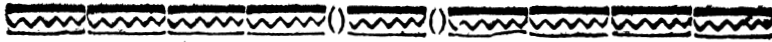
ς) Πλάτ. εἰς Λυκῆρ. τ. ἀ. σ. 53. ὁ αὐτ. συμπ. β. 2. κ. ς. τ. 2. σ. 629.

η) Ξενοφ. παρ' Ἀθην β. 10. κ. 2. σ. 414.

Ολυμπιονίκης προσιθέμενος εἰς τὸ ὄνομάτων, τοῖς ἀποκτᾶ μίαν ὑπόληψιν καὶ σεβασμιότητα, ἀπερ καδισῶσι τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς των. (α)

Μερικοὶ κάμνῃσι νὰ ἀντιλάμπωσιν αἱ προτιμήσεις ὅπῃ λαμβάνῃσιν ἐπάνω εἰς τὰς ἵππους, οἵτινες τοῖς τὰς ἀπέκτησαν, τοῖς προφυλάττῃσιν ἐν εὐτυχῆς γηρατεῖον, τὰς θάπτῃσιν ἐντίμως. (β) καὶ ἐνίοτε ἐγείρῃσι σχεδὸν καὶ πυραμίδας ἐπάνω εἰς τὰς τάφους των. (γ)

Τέλος τῆ λή. Κεφαλαίς.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Λ Θ'.

Ἐξακολέθησις τῆς ὁδοιπορείας τῆς Η΄-
λιδος. Ξενοφῶν ἐν Σκυλλῶντι.

Ο Ξενοφῶν εἶχε μίαν κατοικίαν εἰς τὴν Σκυλλῶντα, μικρὰν πόλιν ἀπέχουσαν 20. στάδια τῆς

ε) Πλάτ. νόμο β. 5. τ. 2. σ. 465. καὶ 466.

φ) Ἡρόδ. β. 6. κ. 103. Πλάτ. εἰς Κάτ. τ. α. σ. 337.
Αἴλιαν. ζωῶν β. 12. κ. 10.

γ) Πλίν. β. 8. κ. 42.

Ολυμπίας (α) * Αἱ ταραχαὶ τῆς Πελοποννήσου τὸν ἠνάγκασαν νὰ μακροδῆ, (β) καὶ νὰ πηγαίῃ νὰ κατασηδῆ εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπως τὸν ἦυρα ὅταν ἔφθασα εἰς τὴν Ελλάδα. ** Εὐθύς ὅπως κατέπαυσαν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σκυλλῆντα, καὶ τῆ ἐπαύριον μετὰ τὰς ἐορτὰς ὑπήγαμεν πρὸς αὐτὸν μετὰ τὸν υἱόν τε Διόδωρον, ὅσους δὲν μᾶς ἄφησεν ὅσον καιρὸν ἐπεκράτησαν.

Τὸ ὑποσατικὸν τῆ Ξενοφῶντος ἦτον μεγάλον, ἐχρεώσθη ἓν μέρος εἰς τὴν ἐλευθερίτητα τῶν Λακεδαιμονίων, (γ) εἶχεν ἀγοράσῃ τὸ ἄλλο διὰ νὰ τὴ ἀφιερῶσθαι τῇ Ἀρτέμιδι, καὶ νὰ ἐκπληρῶσθαι τοις τρόποις ἓνα τάξιμον ὅπως εἶχε κάμη ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴν Περσίαν. Εὐφύλαττε τὸ δέκατον τῶν προϊόντων διὰ τὰ ἔξοδα ἑνὸς ναῦ ὅπως ἐκτιγὲν εἰς τιμὴν τῆς δεῦρας, καὶ διὰ μίαν μεγαλοπρεπῆ θυσίαν ὅπως ἀνεπέωνεν ἐτησίως. (δ)

α) Ξενοφ. Ἀναβ. Κύρ. β. 5. σ. 350.

*) Περίπε τρία τέτταρτα τῆς ὥρας.

β) Διογ. Λαέρ. β. 2 §. 53.

**) Γ' δὲ εἰς τὸ 9. κεφ.

***) Τὸ σημεῖωμα ἐν τῷ τέλει.

γ) Πaus. β. 5. κ. 6. σ. 388. Δείναρχ. παρὰ Διογ. Λαερτ. β. 2. § 52.

δ) Ξενοφ. ἀναβ. Κύρ. β. 5. σ. 350.

Πλησίον τῆ νᾶ εἶναι ἕνας κῆπος ὅπῃ δίδει καρπὸς διαφόρων εἰδῶν ὁ Σεληνὸς μικρὸς ποταμὸς πλῆστις ἀπὸ ψάρια περιφέρει ἀργῶς τὰ καθαρά ὕδατά τε εἰς τὰς πόδας ἑνὸς εὐφορωτάτου λόφου, ἀνάμετα εἰς λειβάδια ὅπερ βόσκουσιν ἢ σύχως τὰ διωρισμένα διὰ τὰς θυσίας ζῶα. ἔσωθε καὶ ἔξωθε τῆς ἰερᾶς γῆς δάτη διαμοιρασμένα εἰς τὴν πεδιάδα ἢ εἰς τὰ βενὰ χρησιμεύουσι διὰ καταφύγιον τῶν δορκάδων, τῶν ἐλάφων, καὶ τῶν ἀγριοχοίρων (α)

Εἰς αὐτὴν τὴν εὐδαίμονα κατοικίαν ὁ Ξενοφῶν ἐσύνησε τὰ περισσότερα συγγράμματά τε, (β) καὶ διὰ πολλὰς χρόνας ἐξέστην ἡμέρας ἀφιερωμένας εἰς τὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὴν εὐποιίαν, εἰς τὴν γεωργικὴν, εἰς τὸ κυνήγι, καὶ εἰς ὅλα τὰ γυμνάσματα ὅπῃ διατηροῦσι τὴν ἐλευθερίαν τῆ νοῦς, καὶ τὴν ὑγίαν τῆ σώματος. Ἡ πρώτητις φροντίς ἐστὶν νὰ μᾶς προμηθεύσῃ ὅλας τὰς ἀγαθὰς ἀναλογίας τῆ ἡλικίας, καὶ ἐκεῖνας ὅπῃ ἢ ἐξοχῆ παριστάνει εἰς μίαν ἡλικίαν πλεον προβεβηκυῖαν. Μᾶς ἔδειχνε τὰ ἄλογά τε, τὰ φυτεύματά τε, τὴν λεπτομέρειαν τῆς οἰκονομίας τε, καὶ εἶδομεν σχεδὸν παντὶ πραγματικῶς τὰς διδασκαλίας ὅπῃ ἔσπειρεν εἰς τὰ διάφορα συγ-

ε) Ο' αὐτ' αὐτ. Πaus. αὐτ.

φ) Πλατ. ἐξοστρακ. τ. 2. σ. 6 5. Διογ. Λαίρτ β. 2.

γράφματάτε (α) Ἀλλοτε μᾶς ἐπαρακινῆσε νὰ
 ὑπάγωμεν εἰς τὸ κυνήγι, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπαυε
 νὰ συνισῆ εἰς τὲς νέεε, ὡε τὸ ἀρμοδιώτερον γύμ-
 νασμα διὰ νὰ τὲε συνηδίση εἰε τὲε ἀγῶναε τῆ πο-
 λέμεε. (β)

Ο΄ Διόδωροε μᾶε ἐπήγαινε πάντοτε εἰε τὸ
 τῶν Ο΄ρτυκίῶν, τῶν περδίκων, ἔ πολλῶν εἰδῶν
 πτηνῶν. (γ) εὐγάναμεν τινὰ ἀπὸ τὰ κλεβρία-
 τεε διὰ νὰ τὰ δέεωμεν εἰε τὴν μέσην τῶν βρό-
 χωμεεε, τὰ πελῖα τῆ αὐτῆ εἰδεεε συρόμενα ἀπὸ
 τὰ λαλήματά των ἐπιπτον εἰε τὸ βρόχι, καὶ
 ἔχανον τὴν ζωὴν ἢ τὴν ἐλευθερίαν. (δ)

Αὐτὰ τὰ παιγνῖδια μᾶε ἤφερον ἄλλα ζωηρό-
 τερα, ἔ πλέον διαφορετικά. Ο΄ Διόδωροε εἶχε
 πολλῶν εἰδῶν σκυλία, τὸ ἔν διὰ τὸν λαγῶν,
 ἔν ἄλλο διὰ τὸ ἐλάφι, ἔνα τρίτον γένοε ἀπὸ
 τὴν Λακωνίαν ἢ τὴν Λοκρίδα διὰ τὸν ἀγριόχοι-
 ρον. (ε) Τὰ ἐγνώριζεν ἔλα εἰ τῶν ὀνομάτων των*,
 τὰ ἐλαττώματα ἢ προτερήματάτων. (ς) Γ΄ξευρε

α) Ξενοφ. σ 818. ἔ 922.

β) Ο΄ αὐτ. κυν. σ. 974. ἔ 995.

γ) Ο΄ αὐτ. . . σ. 734.

δ) Ἀρειεοφ Πλ ς. 1083, γολ. αὐτ.

ε) Ξενοφ. κυν. σ. 991.

*) Εφρόντιζον νὰ δώσκον εἰε τὰ σκυλία συντομώτατα ὀνά-
 ματα δισύλλαβα. ὡε θυμὸε, λόχοε, φύλαξ, φονεὺε,
 βρήμων. ψυχὴ ἢβη. ἔ τ. Ξενοφ. κυν. σ. 987.

ς) Ο΄ αὐτ. αὐτ. σ. 987. ἔ 996.

καλλίτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν τακτικὴν αὐτῆ τῆ εἶδος τῆ πολέμου, καὶ ὠμιλῶσθε περὶ αὐτῆ τόσον καλῶς, καθὼς ὁ πατήρ τε ἔγραψεν. (α) Ἴδὲ πῶς ἐγένετο τὸ κυνήγι τῆ λαγωγῆ. Ἐξαιναν βρόχια διαφόρων μεγέθους εἰς τὰ μονοπάτια, καὶ εἰς τὰς κρυφὰς ἐξόδους, ὅπως εὐδύνετο νὰ γλυτώσῃ τὸ ζῶον. (β) ἡμεῖς εὐγύκαμεν ἑλαφρῶς ἐνδυμένοι μὲ μίαν ῥάβδον εἰς τὸ χεῖρι, (γ) ὁ ἰχθυηλάτης ἀπέλυσε ἓνα σκυλί, καὶ εὐθύς ὅπως τὸ εἶδεν εἰς τὴν ἰχθυηλασίαν, ἀπέλυσε τὰ ἄλλα, καὶ παρευθὺς ὁ λαγωγὸς ἐξεπήδησεν. Εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν κάθε τι συντρέχει εἰς ἐπιδίπλωσιν προσοχῆς τὰ ὑλακτίσματα τῶν λαγωνικῶν, αἱ φωναὶ τῶν κυνηγῶν ὅπως τὰ ἐγκαρδιώνουσι, (δ) τὰ τρεξίματα καὶ αἱ πονηραὶ τῆ λαγωγῆ ὅπως ὁράται ἐν ἀκαρεῖ νὰ περιτρέχῃ τὰς πεδιάδας καὶ τὰς λόφους, νὰ πηδᾷ τὰς τάφρους, νὰ χώνεται εἰς ταῖς φράκταις, νὰ φαίνεται καὶ νὰ χάνεται πολλάκις, καὶ νὰ τελειώσῃ περιπλεκόμενος εἰς ἓν ἀπὸ τὰ βρόχια ὅπως τὸν προσμένουσιν εἰς τὸ πέρασμα. Ἐνας φύλαξ ἰσάμενος ἐκεῖ κοντῶς πιάνει τὸ κυνήγι, καὶ τὸ παρρησιάζει εἰς τὰς κυνηγὰς καλῶντας τὰς διὰ τῆς

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 972.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 983.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 984.

δ) Ξενοφ. κυν. σ. 935.

φωνῆς καὶ χειρονομίας. (α) Ἐν τῇ χαρᾷ τῆ θριάμβε ἀρχινῆσι δευτέραν ἰγνηλασίαν, ἐκάμναμεν πολλὰς τὴν ἡμέραν. (β) ἐνίοτε ὁ λαγῶς μᾶς ἐγλύτωνε περνῶντας τὸν Σεληνὸν κολυμβῶντας. (γ)

Εἰς τὸν καιρὸν τῆς θυσίας ὅπῃ ὁ Ξενοφῶν ἐπρόσφερεν ἐτησίως εἰς τὴν Ἀ'ρτεμιν, (δ) οἱ γείτονές τε ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἤρχοντο εἰς τὴν Σκυλλῆντα, μόνος τε ἐφίλευε τὰς φίλας τε, (ε) ὁ θησαυρὸς τῆ ναῆ ἔκαμνε τὰ ἄλλα ἔξοδα τῶν ἐπιλοίπων θεατῶν, (ς) τοῖς ἔδιδον κρασί, ψωμί, ἀλευρι, καρπῆς, καὶ μέρος τῶν ἐσφαγμένων θυμάτων. τοῖς διεμοίραζον προσέτι τὰς ἀγριοχοίρας, τὰ ἐλάφια, καὶ τὰ ζαρκάδια ὅπῃ ἐκτυπῆσαν οἱ νέοι τῶν περιχώρων, οἵτινες διὰ νὰ εὐρεθῶσιν εἰς τὰ διάφορα κυνήγια, ἤρχοντο εἰς τὴν Σκυλλῆντα μερικὰς ἡμέρας πρὶν τῆς εορτῆς. (η)

Διὰ τὸ κυνήγι τῆ ἀγριοχοίρα εἶχαμεν κοντάρια, δέρατα, καὶ χοντρά δίκτυα, τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τῆ ζῶε ἐπάνω εἰς τὸ χῶμα, τὰ χαράγ-

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 984.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 986.

γ) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 980.

δ) Ὁ αὐτ. Κύρ. ἀναβ. β. 5. σ. 350.

ε) Διέρετ β. 2. § 52.

ς) Ξενοφ. Κύρ. ἀναβ. β. 5. σ. 350.

η) Ὁ αὐτ. αὐτ.

ματα τῶν ὀδόντων τε σημειωμένα ἐπάνω εἰς τὴν φλέβαν τῶν δένδρων, καὶ ἄλλα δείγματα μᾶς ἔφερον συμᾶ εἰς ἓνα δασύτατον σύφυτον. (α) Ἀπέλυσαν ἓνα σκυλὶ τῆς Λακωνίας, ἠκολούθησε τὰ ἴχνη, καὶ φθάνωντας εἰς τὸ ὄχυρῶμα ὅπῃ εὐρίσκετο τὸ ζῶον, μας ἔδωκε τὴν εἶδισιν μὲ ἓνα γαύγισμα διὰ τὸ εὐρημάτε.

Τὸ ἔκραξαν ὀπίσω, ἔσεισαν τὰ δίκτυα εἰς τὰ καταφύγια, ἡμεῖς ἐπιάσαμεν τὰς τίπτας μας, ὁ ἀγριόχοιρος ἔφθασε πρὸς τὸ μέρος μας, ἀντὶ νὰ περιπλεχθῆ εἰς τὰ δίκτυα ἐσαμάτησε, καὶ ἀνθυπέφερε μερικὰς σιγμὰς τὴν προσβολὴν ὄλων τῶν σκυλίων, τῶν ὁποίων τὰ υλακτίσματα ἔκαμνον νὰ ἀντιβοῦν τὸ θάτος, ὁμοίως καὶ αἰφωναὶ τῶν κυνηγῶν ὅπῃ ἐπλησίαζον διὰ νὰ τῶν ῥίψωσιν αἰφνηδίως σαγίταις καὶ πέτραις. μετ' ὀλίγον ὤρμησε κατὰ τὴν Μοσχίωνος, ὅστις τὸν ἐπρόσμεινε σαθερᾶ μὲ σκοπὸν νὰ τὸν σαβλίση, τὸ κοντὰρι ὅμως ἐγλύστρησεν εἰς τὸν ὦμον, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κυνηγῶν, ὅστις εὐθύς ἀπεφάσισε νὰ πῆσῃ τὰ πίσωμα. (β)

Ἐγὼ ἐσοχάδιχα βέβαιον τὸν χαμόντα. Ὁ ἀγριόχοιρος ἤδη μὴν εὐρίσκωντας τελείως λαβὴν διὰ νὰ τὸν συκώσῃ, τὸν ἐκαταπατῆσε μὲ τὰ

α) Ὁ αὐτ. κυνηγ. σ. 992.

β) Ξενοφ. κυν. σ. 993.

ποδάρια, ὅταν εἶδε τὸν Διόδωρον ὅπῃ ἔτρεχε πρὸς βοήθειαν τῆ συντρόφου, ἔτεινάχθη ἐν ταύτῳ ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν νέον ἔχθρον, ὅστις ἐπιτηδειότερος, ἢ εὐτυχέστερος τῷ ἔχῳσε τὸ κοντάρι τε εἰς τὴν κλείδωσιν τῆς πλάτης. Εἵχομεν τότε ἓνα τρομερὸν παράδειγμα τῆς ἀγριότητος αὐτῆ τῆ ζωῆ, ἀγκαλὰ καὶ θανατηφόρως πληγωμένον, ἠκολούθει νὰ προχωρῆ ἑμμαϊῶς ἐναντίον τῆ Διοδώρου, καὶ ἔχῳσε μόνοντα εἰς τὸν ἑαυτὸντα τὸ σίδηρον ἕως εἰς τὴν λαβὴν. (α) Πολλὰ σκυλίαμας ἐσκοτώθησαν, ἢ ἐπληγώθησαν εἰς τέτην τὴν μάχην, ὀλιγώτερα ὅμως ἀπ' ἐκεῖνα μιᾶς δευτέρας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀγριόχοιρος ἐκυνηγῆθη μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν. Ἄλλοι ἀγριόχοιροι κατακυνηγέμενοι ἀπὸ τὰ σκυλία, ἔπεσον εἰς παγίδας ὅπῃ εἶχον σκεπάσῃ μὲ καλαδία. (β)

Τὰς ἐπομένους ἡμέρας ἐλάφια ἐχάθησαν παρομοίως, (γ) κατεδιώξαμεν πολλὰ ἄλλα, καὶ τὰ σκυλία μας τὰ κατεπόνθησαν τόσον, ὅπῃ ἐσαματῆσαν εἰς ταῖς σαγιτιαῖς μας, ἢ ἐρρίπτοντο τῶρα εἰς βάλτους, καὶ τῶρα εἰς τὴν θάλασσαν. (δ)

α) Ὁ αὐτ. αὐτ.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 994.

γ) Ξενοφ. κυνηγ. σ. 990.

δ) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 991.

Ἔως ὅτε ἐπεκράτησαν τὰ κυνήγια, ἡ ὀμιλία δὲν ἦτον δι' ἄλλο. ἐδιηγῶντο τὰς ἐφευρημένους τρόπους ἀπὸ διάφορα γένη διὰ νὰ πιάνωσι τὰς λέοντας, τὰς πανθῆρας, τὰς ἄρκτους, καὶ διάφορα εἶδη θηρίων. Εἰς τινὰ μέρη ἀνακατώνουσι φαρμάκι εἰς τὰ σεκάμενα νερά καὶ εἰς τὰ φαγητά, ἀφ' ὧν καταπαύουσι τὴν πείναν ἢ τὴν δίψαντων. Εἰς ἄλλα, ἔφιπποι χιματίζουσιν ἕνα περίφραγμα τὴν νύκτα τριγύρω τῆς ζώης, καὶ τὸ προσβάλλουσι τὴν αὐγὴν, συχνᾶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των. Ἄλλα σκάπτουσιν ἕνα βαθὺν καὶ εὐρύχωρον λάκκον, ἀφίνας εἰς τὴν μέσην ἕνα σῦλον γῆς, ἐπάνω τῆς ὁποῖα δένουσι μίαν γίδα, γύρω τριγύρω εἶναι ἕν ἀδιαπέρασον περίφραγμα καὶ χωρὶς ἔξοδον. Τὸ θηρίον ἐλκόμενον ἀπὸ τὰς κραυγὰς τῆς γίδας, πηδᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὸ περίφραγμα, πίπτει εἰς τὸν λάκκον, καὶ δὲν ἔμπορεῖ πλέον νὰ εὕγῃ (α)

Ἐλέγον προσέτι, ὅτι κατέσῃ μεταξὺ τῶν ξεφτερῶν, καὶ τῶν κατοίκων ἑνὸς μέρους τῆς Θράκης ἕν εἶδος συντροφίας. Τὰ ξεφτέρια κυνηγῶσι τὰ μικρὰ πτηνὰ, καὶ τὰ ἀναγκάζουσι νὰ καταβῶσιν ἐπὶ γῆς, οἱ δὲ ἄνθρωποι τὰ σκοτώνουσι μετὰ ξύλα, τὰ πιάνουσιν εἰς τὰ βρόχια, καὶ μοιράζουσι τὸ κυνήγι μὲ τὰς συντρόφους των. (β) Διςάζω εἰς

α) Ξενοφ. κυνηγ. σ. 995.

β) Ἀριστοτ. ζῴων β. 9. κ. 36. τ. κ. σ. 940. Ἄιτ. φύσ. ζῴων. β. 2, κ. 42.

τὸ πρᾶγμα, τελευταῖον ὁμως δὲν ἤθελεν εἶναι ἢ πρώτη φορά ὅπῃ ἄσπονδοὶ ἐχθροὶ ἠνώθησαν, διὰ νὰ μὴν ἀφίσωσι κἀμμίαν σωτηρίαν εἰς τὴν ἀδυναμίαν. *

Ἐπειδὴ κὲ δὲν εἶναι ἕδὲν ἐπαφελέσερον, ἢ τὸ νὰ σπαδάζη τινὰς ἔναντι μέγαν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀναχώρησίν τε, ἐπερνέσαμεν ἔν μέρος τῆς ἡμέρας συνομιλῶντες μὲ τὸν Ξενοφῶντα, νὰ τὸν ἀκέωμεν, νὰ τὸν ἐρωτῶμεν, νὰ τὸν ἀκολουθῶμεν εἰς τὰ λεπτομερέσερα τῆς μοναδικῆς ζωῆς τε, ἐπανευρίσκομεν εἰς τὰς ὁμιλίαις τε τὴν γλυκύτητα κὲ τὴν γλαφυρότητα ὅπῃ βασιλεύσει εἰς τὰ συγγράμματά τε. Εἶχεν ἔν ταύτῳ τὴν εὐτολμίαν εἰς τὰ μεγάλα πράγματα, κὲ ἐκείνην εἰς τὰ μικρά, σπανιωτέραν κὲ ἀναγκασιότεραν ἀπὸ τὴν πρώτην. Ἐχρειάζετο εἰς τὴν μίαν ἀκλόνητον σταθερότητα, εἰς τὴν ἄλλην μίαν ἀνίκητον ὑπομονήν.

*) Τῆτο γίνεται κὲ τὴν σήμερον ἔν τῇ Βλαχία εἰς τὰς τοπαρχίας Βλάσκαν, Τέλ ὀρμάνι, κὲ Ὀλτον· οἱ χωριάται ἐξέρχονται εἰς τὴν πεδιάδα, ρίπτου ταῖς σκέφαις τε εἰς τὸν ἀέρα ὑψισαμένων τῶν Ξεφερίων, ἢ τῶν Ἀνεμοσάτων, κτυπέσι μὲ ξύλα τὰ μικρὰ πτηνὰ, δὲν δίδουσι ὁμως κἀνενα τοῖς συγγρόοιστων, λέγουτες πῶς φεύγουσι ἀφ' ἑ ἔχουσι τί νὰ φάγουσι· οἱ κυνηγοὶ κὲ γαὶ λέγουται Χερίασηδες εἰς τὴν αὐτόχθονα διάλεκτον ἐκ τῆ ὀνόματος τῶν πτηνῶν, ἢ τῆς κραυγῆς Χέρ. Χερ. δι' ἧς τὰ ἐκπλήττουσι.

Μερικὰς χρόνας προτίτερα ἢ σαφερότητα ἐβλήθη εἰς τὴν πλέον σκληρὰν δοκιμὴν διὰ μίαν αἰσθαντικὴν καρδίαν. Γρυῖλλος ὁ πρωτότοκος τῶν υἱῶντα, ὅστις ἦτον τεταγμένος εἰς τὸ ἱππικὸν τῶν Ἀθηναίων, φονευθεὶς εἰς τὴν ἐν Μαντινεῖα μάχην, αὐτὴ ἢ εἰδησις ἠγγέλθη τῷ Ξενοφῶντι τὴν στιγμήν ὅπῃ περικυκλωμένος ἀπὸ τῆς φίλης καὶ δέληςτα ἐδυσίαζεν. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν τελετῶν ἀκέεται ἓνα συγχισμένον καὶ κλαυθμηρὸν ψιδύρισμα, ὃ ταχυδρόμος πλησιάζει, οἱ Θηβαῖοι ἐνέκησαν, (τὸν λέγει,) καὶ ὁ Γρυῖλλος. πλῆθος δακρύων τὸν ἐμποδίζουσι νὰ τελειώσῃ. Πῶς ἀπέθανεν; ἀποκρίνεται ὁ δυσυχῆς ἕτος πατήρ, εὐχάνωντας τὸν σέφνον ὅπῃ περιέδενε τὸ μέτωπόντα. Ὑψερρον ἀπὸ τὰ πλέον ὠραιοτέρα κατορθώματα, μετὴν λύπην ὅλα τῷ κρατεύματος, ἀνταπεκρίθη ὁ ταχυδρόμος. Εἰς αὐτὸς τῆς λόγης ὁ Ξενοφῶν ἐξανάβαλε τὸν σέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆςτα, καὶ ἐτελείωσε τὴν δυσίαν. (α) Ἡδέλιθα μίαν ἡμέραν νὰ τὸν ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς τῆς σερήσεως, εὐχαριστήθη νὰ με ἀποκριθῆ, φεῦ, ἐγὼ ἴξευρα ὅτι εἶναι θνητός, (β) καὶ μετέσρεψε τὴν συνομιλίαν.

α) Διογ. Λαέρτ. β. 2. §. 54. Αἰλιαν. ποικ. ἰς. β. 3. κ. 3. Στοβ. ὁμιλ. 7. σ. 90.

β) Βαλ. Μάξ. β. 5. κ. 10. ἕτερον. IV. 2.

Μίαν ἄλλην φορὰν τὸν ἠρωτήσαμεν, πῶς εἶχε γνωρίσῃ τὸν Σωκράτη. Ἡμεν πολλὰ νέος εἶπε, τὸν ὑπῆντησα εἰς μίαν ξενωτάτην ὁδὸν τῶν Α΄θηνῶν, μὲ ἐσφάλισε τὴν ὁδὸν μὲ τὸ ξαβδίτε, καὶ μὲ ἠρώτησε, πῶ εὐρίσκονται τὰ ἀναγκαῖα τῶ ζῆν πράγματα; εἰς τὴν ἀγορὰν τὸν ἀπεκρίθη. Πῶ ὅμως (ἀνταπεκρίθη) εὐρίσκει τινας νὰ κατασιθῆ τιμημένος ἄνθρωπος; καθὼς ἐγὼ ἐδίσαζα, μὲ λέγει, ἀκολέθειμοι, καὶ θέλεις τὸ μάθη. (α) Τὸν ἠκολέθησα, καὶ δὲν τὸν ἀφίσα πλέον, ἢ μὴ διὰ νὰ πιγαίνω εἰς τὸ στρατότεδον τῶ Κύρη. Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν ἐμαθον ὅτι οἱ Α΄θηναῖοι ἐθανάτωσαν τὸν δικαίωτατον τῶν ἀνθρώπων, δὲν εἶχον ἄλλην παρηγορίαν, ἢ μὴ νὰ μεταδώσω διὰ τῶν συγγραμμάτων τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀδωότητόςτε εἰς τὰ γένη τῆς Ἑλλάδος, ἴσως δὲ καὶ εἰς τὰς μεταγενεσέρη. Τῶρα δὲν ἔχω μεγαλιτέραν, παρὰ νὰ ἀναπολῶ τὴν μνήμητε, καὶ νὰ συνομιλῶ διὰ τὰς ἀρετάςτε.

Ἐπειδὴ ἐσυγκοινωνήσαμεν τοιαύτης ζωηρῆς καὶ τρυφερῆς ἀγαλλιάσεως, μᾶς εἰδοποίησε λεπτομερῶς τὸ σύστημα τῆς ζωῆς ὅπῶ ἐνηγκαλίθη ὁ Σωκράτης, μᾶς ἐξέθεσε τὴν διδασκαλίαντε, ὅτι λογῆς ἀληθινᾶ ἦτον περιωρισμένη μόνον εἰς τὴν ἠθικὴν, (β) χωρὶς μίξιν δογμάτων ξένων, χωρὶς

α) Διογ. Λαέρτ. β. 22. §. 48.

β) Ἀριστοτ. μεταφυσ. β. α. κ. 6. τ. 2. σ. 848.

ἐκείνας τὰς λογοτριβὰς τῆς φυσικῆς, καὶ μεταφυσικῆς ὅπῃ ἀποδίδει ὁ Πλάτων εἰς τὸν διδάσκαλόν τε.
 (α) Πῶς ἔμπορῶ νὰ κατηγορήσω τὸν Πλάτωνα διὰ τὸν ὁποῖον φυλάττω ἕνα βαδύ σέβας; ἐν τοσούτῳ πρέπει τινὰς νὰ τὸ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὀλιγώτερον εἰς τὰς διαλόγουστας, παρὰ εἰς τὰς τῆ Ξενοφῶντος πρέπει νὰ σπευδᾷ τὰς δόξας τῆ Σωκράτους. Θέλω παχίσει νὰ τὰς ἐκκαλύψω εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆ παρόντος πονήματος, πεπλητισμένας σχεδὸν παντῶ μὲ τὰς πληροφορίας ὅπῃ χρεωσῶ εἰς τὰς ἐν Σκυλλῶντι συνομιλίας.

Τὸ πνεῦμα πεπληρωμένον ἀπὸ ὠφελήμας εἰδήσεις, καὶ πρὸ πολλῶν γεγυμνασμένον εἰς τὸν συλλογισμὸν, ὁ Ξενοφῶν ἔγραψε διὰ νὰ καταστήσῃ τὰς ἀδρώπας καλλιτέρας φωτίζοντάς τε. Καὶ τοιαύτη ἦτον ἡ ἀγάπη διὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅπῃ δὲν ἔγραψε περὶ πολιτικῆς, παρὰ ἀφ' ἧ ἐβάθυνεν εἰς τὴν φύσιν τῶν διοικήσεων, περὶ ἰσορίας, παρὰ νὰ διηγηθῆ συμβάντα, ἐξ ὧν τὰ περισσότερα ἔγιναν ἔμπροσθέν τε, περὶ τῆς πολεμικῆς τέχνης, παρὰ ἀφ' ἧ ἐδέλευσεν καὶ ἐδιοίκησεν μὲ τὴν μεγίστην ὑπεροχὴν, περὶ ἠθικῆς, παρὰ

- α) Ἀριστοτ. μεταφυσ. β. α. κ. 6 τ. 2. σ. 947. Θεόπομπ. παρ' Ἀθην. β. 1. σ. 503. Διογ. Λαέρτ. β 3. §. 35. Βρέκ. ἰς φιλοσ. τ, α. σ. 11. καὶ 697. Μοεὶς Κερβ. τ. α. σ. 241. καὶ 600.

ἀφ' ἧ ἔπραξε τὰ μαθήματα ὅπῃ ἔδιδεν εἰς τὰς ἄλλας.

Ὀλίγους φιλοσόφους ἐγνώρισα τόσον ἐναρέτους, ὀλίγους ἀνδρώπεις τόσον ἀξιολύτους. Μὲ πόσῃν εὐαρέσκειαν, καὶ μὲ πόσας χάριτας ἀπεκρίνετό εἰς τὰ ζητήματά μας· περιδιαβάζοντες μίαν ἡμέραν εἰς τὰς ὄχθας τῆ Σελινῆ, ὁ Διόδωρος, ὁ Φιλότας, καὶ ἐγὼ, εἴχομεν μίαν ἀποχρώντως ζωηρὰν λογοτριβὴν περὶ τῆς τυραννίας τῶν πατρῶν. Ἐδογματίζον ὅτι ὁ ἴδιος Ἐρωτας δὲν ἐδύνετο νὰ μᾶς ὑποτάξῃ ἄκοντας, ἐγὼ ἀντέλεγον, ἔφθασεν ὁ Ξενοφῶν, τὸν ἐλάβαμεν διὰ κριτὴν, καὶ μᾶς ἐδιηγῆθη τὴν ἀκόλυστον ἰστορίαν.

Μετὰ τὴν μάχην ὅπῃ ὁ μέγας Κύρος ἐκέρδησεν ἐναντίον τῶν Ἀσσυρίων, διεμοίρασαν τὰ λάφυρα, καὶ ἐφύλαξαν δι' αὐτὸν τὸν ἡγεμόνα μίαν ὠραιότατην σκηνὴν, καὶ μίαν σκλάβαν ὅπῃ ὑπερέβαιναν ὅλας τὰς ἄλλας εἰς τὴν ὠραιότητα. Αὐτὴ ἦτον ἡ Πανθεῖα βατίλισσα τῆς Σκισικῆς. (α) Ἀβραδάτης ὁ σύζυγός της ὑπῆγεν εἰς τὴν Βακτριανὴν νὰ ζητήσῃ βοήθειαν διὰ τὸ πρῶτευμα τῶν Ἀσσυρίων.

Ὁ Κύρος ἠρνήθη εἰς τὸ νὰ τὴν ἰδῇ, καὶ ἐμπισεύθη τὴν φύλαξίντης εἰς ἕνα νέον Μῆδον Ἀράσπην ὀνόματι, ὅστις συνανετράφη μαζίτε· ὁ

Ἀράσ-

Ἀράσπης ἐπερίγραψε τὴν ταπεινὴν κατάστασιν, ἢ εἰς ἣν περ αὐτὴ εὐρίσκετο ὅταν ἐμφανίζετο ἐνώπιόν τε. Ἦτον λέγει εἰς τὴν σκηνίντης καθιμένη ἐπὶ γῆς, περικυκλωμένη ἀπὸ τὰς γυναῖκας τῆς, ἐνδεδυμένη ὡς μία σκλάβη, μετὰ τὸ κεφαλί σκυμμένον, καὶ σκεπασμένη μετὰ ἓνα κάλυμμα. Τὴν ἐπροσάξαμεν νὰ συκώδῃ, ὅλαι αἱ γυναῖκες τῆς ἐσυκώδιζαν ἐν ταύτῳ, ἓνας ἀπὸ ἡμᾶς θέλωντας νὰ τὴν παρηγορήσῃ, ἰξεύρομεν τὴν εἶπε, πῶς ὁ ἀνδρας σας ἐγένετο ἄξιός τῆς ἀγάπης σας διὰ μέσθ τῶν λαμπρῶν τε προτερημάτων, ἀλλ' ὁ Κύρος, διὰ τὸν ὁποῖον εἶπε προωρισμένη εἶναι ὁ ἐντελέστερος ἡγεμὼν τῆς Ἀνατολῆς. (α) Εἰς αὐτὰς τὰς λόγους, αὐτὴ ἐξέρχισε τὸ κάλυμμά της, καὶ τὰ ἀναφυλιτάτης ἐνωμένα μετὰ τὰς κραυγὰς τῶν ἀκολούθων τῆς, μᾶς ἐζωγράφισαν ὅλην τὴν φρίκην τῆς καταστάσεώς της. Τότες ἐλάβομεν περισσότερον καιρὸν διὰ νὰ τὴν συκοφώσωμεν, καὶ ἠμποροῦμεν νὰ σας βεβαιώσωμεν, ὅτι, ἠδέποτε ἡ Ἀσία δὲν προήγαγε παρομοίαν ὠραιότητα, μόνος σας ὅμως γλύγωρα θέλετε κρίνει.

Ὅχι λέγει ὁ Κύρος, ἢ διήγησίσ σας εἶναι μία αἰτία δι' ἐμὲ τῆ ἂποφύγω τὴν παρυσίαν της· ἂν τὴν ἐβλεπα μίαν φεραν, ἢ θελα νὰ τὴν

α) Ξενοφ. Κύρ. Παιδ. β. 5. σ. 115.

Ὡς ἀκόμη, ἐ ἴθε' εὖ κινδυνεύσω πλησίοντι; ἢ ἀληθμονήσω τὴν φροντίδα τῆς δόξης μου, ἐ τῶν κατακτῆσεών μου. Καὶ σοχάζεσθε, ἀνταπεκρίθη ὁ νέος Μιδος, ὅτι ἡ ωραιότης ενεργεῖ τὴν ἰσχύος μου μετὰ τὴν δύναμιν, ὥστε νὰ με, κάμῃ νὰ εὐγνωσκῶ ἀπὸ τὸ χρέος μου ἀκούτας; διατὶ λοιπὸν δὲν ὑποτάσσει παρομοίως ὅλας τὰς καρδίας; Πόθεν προέρχεται ὅτι δὲν τολμᾶμε νὰ κοιτάξωμεν μετὰ ἀσελγῆς ὄμμα ἐκεῖνας ὅπως μᾶς ἐγεννήσαν, ἢ ἐκεῖνας ὅπως ἐγεννήσαμεν; Τάτο προέρχεται, διατὶ ὁ νόμος μετὰ τὸ ἐμποδίζει, ἀλλὰ εἶναι δυνατώτερος ἀπὸ τὸν Ἔρωτα. Ἄν ὅμως αὐτὸς μᾶς ἐπρίσασθε νὰ εἴμεθα ἀνάσθηται εἰς τὴν πείναν, ἐ τὴν δίψαν, εἰς τὴν ψύχραν, ἐ τὴν ζέσαν, αἱ προσαγαίτε ἴθελε κάμωσι νὶ ἐπανικατήσωσι ἔλαί αἱ αἰσθητικῆς· τάτο εἶναι, διατὶ ἡ φύσις εἶναι ἰσχυρωτέρα ἀπὸ τὸν νόμον, λοιπὸν τίποτες δὲν ἠμπορεῖσε ν' ἀντισταθῇ εἰς τὸν Ἔρωτα, ἄν ἀφ' ἑαυτῶν ἦτον ἀνίκητος· ὁ δὲν δὲν ἀγαπᾷ τινὰς ἄλλοτε, παρὰ ὅταν θέλῃ νὰ ἀγαπήσῃ. (α)

Ἄν ἦτον τινὰς κύριος, λέγει ὁ Κύριος, τὸ νὰ ἐπιφορτωθῇ τὸν ζυγὸν τῶτον, δὲν ἴθελε εἶναι ὀλιγώτερον τὸ νὰ τὸν ἐκτεινάξῃ ὡς τὸσον ἐγὼ εἶδα ἐρατὰς νὰ χύνωσι πονετικὰ δάκρυα διὰ τὸν χαμὸν τῆς ἐλευθερίας των, ἐ νὰ ταράττωνται

α) Μωσ. Κύρ. παιδ. β. 5. σ. 116.

εἰς ἀλυσίδαῖς ὅπῃ δὲν ἠμποροῦσαν ἕτε νὰ ταῖς
 συνταίψωσιν ἕτε νὰ ταῖς ὑποφέρωσιν.

Αὐτοὶ ἦσαν ἀπεκρίθη ὁ νέος ἀπ' ἐκεῖνας τὰς
 δειλὰς καρδίαις, αἰτινες ἐνοχον καταζαίνουσι τὸν
 Ἔρωτα ἐξ αἰτίας τῆς ἀδυναμίας των, αἱ γεννηταί
 ψυχὰὶ ὑποτάσσουσι τὰ πάθητων εἰς τὸ ἑαυτὸν
 χρέος.

Ἀράσπη Ἀράσπη εἶπεν ὁ Κῦρος ἀφίνωντάς
 τον μὴν συγνοβλέπης τὴν ἡγεμονίδα. (α) Ἡ
 Πανδέα ἦναιεν εἰς τὰς ὑπεροχὰς τῆς μορφῆς
 προτερήματα, τὰ ὅποια ἡ δυστυχία τὰ κατέσαι-
 νεν ἀκόμι πλέον αἰσθητικά. Ὁ Ἀράσπης ἐσο-
 χάθη πῶς εἶναι χρέος τε νὰ τῇ προσφέρει ταῖς
 φροντίδαῖς τε, τὰς ὁποίας ἠύξανε χωρὶς νὰ τὸ
 καλοσοχαθῇ, ἢ ἐν ᾧ αὐτὴ ἀνταπεκρίνετο εἰς
 αὐτὰς κατ' ἐκεῖνο τὸ χρέος ὅπῃ δὲν ἠμποροῦσε νὰ
 τὸν ὑπερήσῃ, αὐτὸς ἐσύγχισεν αὐτὰ τὰ δείγμα-
 τα τῆς εὐγνωμοσύνης, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τε νὰ
 τὸν ἀρέσῃ, (β) ἢ συνέλαβεν ἀνεπαιθήτως ἕνα
 Ἔρωτα τόσο ἀχαλίνωτον, ὥσε δὲν ἐδυνήθη
 πλέον νὰ τὸν κρατήσῃ μὲ τὴν σιωπὴν. Ἡ Παν-
 δέα ἀπέρριψε τὴν ἐξομολόγησίν τε χωρὶς νὰ δι-
 σάξῃ, δὲν εἰδοποίησεν ὅμως περὶ τέττε τὸν Κῦ-

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 117.

β) Ξενοφ. Κύρ. παιδ. β. 5. σ. 117.

ρον, παρὰ ἀφ' ἧς ὁ Ἀράσπης τὴν ἐφοβέρισε νὰ καταντήσῃ εἰς τὴν τελευταίαν δυναστείαν. (α)

Ὁ Κῦρος ἐμήνυσε τὸν οἰκείοντα, ὅτι ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς τὴν ἡγεμονίδα τὰ μέσα τῆς καταπεισικῆς, καὶ ὄχι τῆς βίας. Αὕτη ἡ εἰδησις ἐσάθη ἕνα κεραυνοβόλημα διὰ τὸν Ἀράσπην, ἐντράπη διὰ τὸ φέρσιμίντα, καὶ ὁ φόβος μήπως καὶ ἐδυσαρέσχησε τὸν κύριόντα, τὸν ἐγέμισσε τοιςτρόπως ἀπὸ ἐντροπὴν καὶ πόνον, ὅπῃ ὁ Κῦρος εὐσπλαγχνιζόμενος τὴν κατάστασίντα

„τὸν ἔκραξεν ἔμπροσθέντα. Διατὶ φοβάσαι, τὸν
 „λέγει, νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμέ; Ἐγὼ ἰξεύρω πολλὰ
 „καλᾶ ὅτι ὁ Ἐράτας περιπαίζει τὴν σοφίαν τῶν
 „ἀνθρώπων, καὶ τὴν δύναμιν τῶν θεῶν. Ἐγὼ οἶδιος,
 „ἀποφεύγωντάς τοι μόνον ἡμπορῶ νὰ ἐλευθερωθῶ
 „ἀπὸ τὰ βέλη τε, δὲν σὲ ὑνειδίζω δι' ἕνα σφάλ-
 „μα, τῷ ὁποίῳ ἐγὼ εἶμι ἡ πρώτη αἰτία, ἐμπι-
 „σευόμενος εἰς ἐσὲ τὴν ἡγεμονίδα, σὲ ἐξέθεσα
 „εἰς κινδύνους ἀνωτέρας τῆς δυνάμεώς σου. Καὶ πῶς;
 „ἐκράυγασεν ὁ νέος Μήδος, ἐν καιρῷ ὅπῃ οἱ ἐχ-
 „θροί μου θριαμβεύουσιν, ὅπῃ οἱ φίλοι μου τρομασ-
 „μένοι μὲ συμβαλεύουσι νὰ κρυφθῶ ἀπὸ τὴν ὄρ-
 „σγῆν σου, ὅπῃ ὅλος ὁ κόσμος ἐνώνεται νὰ μὲ κα-
 „ταθλίψῃ, ὁ ἴδιος βασιλεὺς μου καταδέχεται νὰ
 „μὲ παρηγορήσῃ; ὦ Κῦρε, ἐσύ εἶσαι πάντοτε ὁ-

„μοιος μὲ τὸν ἑαυτὸν σε, πάντοτε συγκαταβατι-
 „κὸς διὰ τὰς ἀδυναμίας ὅπῃ δὲν συμμετέχεις, ἔ-
 „τὰς συμπαθεῖς διατὶ γνωρίζεις τὰς ἀνθρώπους.

„Αἴς ὠφελήθωμεν, ἀνταπεκρίθη ὁ Κύριος, ἀπὸ
 „τὴν διάθεσιν τῶν πνευμάτων, ἐγὼ θέλω νῦ εἰ-
 „δοποιηθῶ τὰς δυνάμεις ἔ σκοπῆς τῶν ἐχθρῶν μου,
 „πέρατε εἰς τὸ στρατόπεδόν των, ἢ πλασὴ σε φυγῇ
 „θέλει φανῆ ὡς μία δυσυχία, ἔ θέλει σοὶ ἐφελ-
 „κύσει τὴν ἐμπιστοσύνην των. Πετῶ ἐκεῖ ἀπεκρί-
 „θη ὁ Ἀράσπης, εὐδχίμων νὰ ἐξαλείψω τὸ σφάλ-
 „μα μου μὲ τοιαύτην μικρὰν δόλευσιν. Ἡμπορεῖς
 „ὅμως (ἀπεκρίθη ὁ Κύριος) ν' ἀποχωρισθῆς τὴν ὠ-
 „ραϊάν Πανθέαν; (α) Αἴς τὸ ὁμολογήσω (ἐπανε-
 „λαβεν ὁ νέος Μήδος,) ἡ καρδιά μου εἶναι καταξε-
 „σχισμένη, ἔ πολλὰ καλᾶ καταλαμβάνω σήμε-
 „ρον, ὅτι ἔχομεν ἐν ἡμῖν δύο ψυχὰς, ὧν ἡ μία
 „φέρει πάντοτε πρὸς τὸ κακόν, ἔ ἡ ἄλλη πρὸς τὸ
 „καλόν. Ἐγὼ ἤμην παραδεδομένος ἕως τῶρα εἰς
 „τὴν πρώτην, ἐνδυναμωθεῖτα ὅμως διὰ τῆς συν-
 „δρομῆς σε ἢ δευτέρα, θέλει θριαμβεύσῃ κατὰ
 „τῆς ἀντιζήλης της. (β) Ὁ Ἀράσπης ἔλαβεν ἔ-
 „πειτα κρυφῶς προσεγγὰς, ἔ ἐμίσησε διὰ τὸ στρα-
 „τόπεδον τῶν Ἀσσυρίων.

Τελειώσας αὐτὰς τὰς λόγους ἐσιώπησεν ὁ
 Ξενοφῶν, ἡμεῖς ἐθαυμάσαμεν. Τὸ ζήτημα δὲν

α) Ξενοφ. Κύρ. παιδ. β. 6. 154.

β) Ὁ αὐτ. αὐτ. β. 6. σ. 154.

διελύθη, μᾶς εἶπε; ναὶ ἀπεκρίθη ὁ Φιλόταξ, ὅμως ἡ ἱστορία δὲν ἐτελείωσε, καὶ αὐτὴ μᾶς κάμνει περιεργότερος πλέον, παρὰ τὸ ζήτημα. Ἐχαμογέλασεν ὁ Ξενοφῶν, καὶ ἀκολούθησε κατὰ τὸν τρόπον.

Ἡ Πανθέα εἰδοποιηθεῖσα τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ἀράσπης, ἐπρόβαλε τῷ Κύρῳ, ὅτι αὐτὴ ἐδύνετο νὰ τὸν προξενίσῃ ἕναν φίλον πισότερον, καὶ ἴσως ὠφελιμότερον ἀπὸ τὸν νέον αὐτὸν οἰκείον. Αὐτὸς ἦτον ὁ Ἀβραδάτης, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ ἀποχωρίσῃ ἐκ τῆς δουλείσεως τῆ βασιλείας τῆς Ἀσσυρίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχεν αἰτίαν νὰ μὴν εἶναι εὐχαριστιμένος. Ὁ Κύρος ἐργωντὰς τὴν τοιαύτην συμφωνίαν, ὁ Ἀβραδάτης ἀρχηγὸς δύο χιλιάδων ἰππέων ἐπλησίασεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Περσῶν, καὶ ὁ Κύρος ἔκαμεν εὐθεὺς νὰ τὸν παρρησιάσωσιν εἰς τὸ οἶκημα τῆς Πανθέας. (α) Εἰς ἐκείνην τὴν ἀταξίαν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν διανοημάτων ὅπῃ προξενεῖ μία εὐτυχία προσδοκωμένη ἀπὸ τόσον καιρὸν, καὶ σχεδὸν ἀνέλπιτος, αὐτὴ τῷ ἐδιηγύθη τὴν σκλαβίαν τῆς, τὰ βασανιάτης, τὰς σκοπὰς τῆς Ἀράσπης, τὴν γενναϊότητα τῆς Κύρης, καὶ ὁ σύζυγός τῆς ἀνυπόμονος εἰς τὸ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τε, ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν τὸν ἡγε-

α) Ξενοφ. Κύρ. παιδ. σ. 155.

μόνα, ἢ σφίγγωντας τὸ χεῖρτι ἄχ Κῦρε
 „(τὸν λέγει) δι' ὅλα ὅσα σὲ χρεωσῶ, δὲν ἠμπο-
 „ρῶ νὰ σε προσφέρω ἄλλο, ἢ μὴ τὴν φιλίχμη,
 „ἢ τῆς κρατιώτας μου. Ἄς εἴται ὁμως πολλὴ
 „βεβήαιος, ὅτι ὅποιοιδήποτε ἢ ἂν εἶναι οἱ σκοποῦ-
 „σις, ὁ ἄβραδάτης θελεῖ εἶναι ὁ σαθερώτερος
 „ὑποστηρικτὸς τῶν. ὁ Κῦρος ἐδέχθη μὲ χαρὰν
 „τὰς προσφορὰς τὰς, ἢ ἐσυμφώνησαν μετὰ τὸν
 „διορισμὸν τῆς μάχης. (α)

Τὰ στρατεύματα τῶν Ἀσσυρίων, τῶν Λυ-
 „θίων, ἢ ἑνὸς μεγάλου μέρους τῆς Ἀσίας ἦσαν
 „ἔμπροσθεν τῶν στρατεύματος τῆ Κῦρος, ὁ Ἄβρα-
 „δάτης ἔπρεπε νὰ προσβάλη τὴν τρομερὰν φύ-
 „λαγγα τῶν Αἰγυπτίων, ὁ κλῆρος τὸν ἔβαλεν
 „εἰς αὐτὸν τὸν κινδυνώδη τρόπον, τὸν ὁποῖον ἐζή-
 „τησε μόνος τὰς, ἢ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀρνῆθησαν κα-
 „τὰ πρῶτον νὰ τὸν παραχωρήσωσιν αὐτῷ (β) Ἐ-
 „τοιμάζετο νὰ ἀναβῆ εἰς τὸ ἄμαξι, ὅταν ἡ Παν-
 „θέα ἔρχεται νὰ τὸν παρρησίσση ἄρματα ἐπὶ
 „κρυφίως τὸν εἶχεν ἐτοιμάσει, ἐπὶ τῶν ὁποῖων ἐ-
 „φαίνοντο τεμάχια τῶν σολιδίων, μὲ τὰ ὁποῖα
 „αὐτὴ ἐνίστο ἐσολίζετο. Ἐσὺ λοιπὸν μοὶ ἐδυ-
 „σάσεις ὡς ἢ τὰ σολιδία, τὴν λέγει κατα-
 „στυχθεὶς ὁ ἡγεμὼν. Φεῦ (ἀπεκρίθη αὐτή.)

α) Ὁ αὐτὸς αὐτ.

β) Ξενοφ. αὐτ. σ. 178.

„ἐγὼ δὲν θέλω ἄλλα, παρὰ νὰ φανῆς σήμερον
 „εἰς ὅλον τὸν κόσμον τοῖστος, καθὼς φαίνεσαι
 „πάντοτε εἰς ἐμὲ τὴν ἰδίαν. Δέγνῃσα αὐτὰ τὰ
 „λόγια τὸν ἐσκέπαζε μὲ αὐτὰ τὰ λαμπρὰ ἄρ-
 „ματα, καὶ τὰ μάτιάτης ἔχουνον δάκρυα, τὰ ὅποια
 „ἐπάχριζε νὰ τὰ κρύψη. (α) Ὅταν τὸν εἶδε νὰ
 „πιᾶση τῆς χαλινῆς, ἐξεμάκρυνε τῆς περιεσῶτας
 „καὶ τὸν λέγει. Ἄν ποτὲ γυναῖκα ἠγάπητε
 „χιλίας φοραῖς περισσότερον τὸν ἀνδρατὶς ἀπὸ
 „τὸν ἴδιον ἑαυτὸν τῆς, εἶναι ἢ ἐδικήσε ἀναμφι-
 „βόλως, καὶ ἢ πολιτείατης πρέπει νὰ σὲ τὸ ἀ-
 „ποδείξη καλλίτερα ἀπὸ τῆς λόγουτῆς. Ὅθεν
 „μ' ὄλην αὐτὴν τὴν ὑπερβολὴν τῆς διανοήματος
 „τέττε, ἀγαπῆσα καλλίτερα (καὶ τὸ ὀμνύω εἰς
 „τῆς δεσμῆς ὅπῃ μᾶς ἐνώνητιν) ἀγαπῆσα καλ-
 „λίτερα νὰ ἐκπνεύσω μαζίτε εἰς Ἴον κόλπον
 „τῆς τιμῆς, παρὰ νὰ ζήσω μὲ ἕναν ἄνδρα, τῆ
 „ὅποισ νὰ μετέχω τὴν ἐντροπὴν. Ἐνθυμήσε
 „τὸ χρέος ὅπῃ ἔχομεν πρὸς τὸν Κύρον, ἐνθυ-
 „μήσε πῶς ἤμεν εἰς τὰ σίδηρα, καὶ αὐτὸς μὲ
 „ἠλευθέρωσεν, ὅτι ἤμεν ἐκτεθειμένη εἰς τὴν
 „καταιχύνην, καὶ ὅτι μὲ ἐδιαυθέντευσεν. Ἐν-
 „θυμήσε τελευταῖον ὅτι τὸν ὑξέρησα ἀπὸ τὸν
 „φίλοντα, καὶ ὅτι ἐπίσευσεν εἰς τὰς ὑποχρέσεις
 „μὲ νὰ εὕρη ἕναν ἄλλον ἀνδρείότερον, καὶ ἄν-

α) Ὁ αὐτ. αὐτ. σ. 169.

„ αμφιβόλως πιστότερον εἰς τὸν ἀκριβὸν μὲν Ἀβρα-
 „ δάτην. (α)

Χαίρων ἐν ᾧ ἤκεν αὐτὰ ὁ ἡγεμὼν, ἀπλωσε
 τὸ χεῖρι εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς συζύγου, καὶ ἀτε-
 „ νίζοντας πρὸς τὸν ἄρανόν, Μεγάλοι θεοί, ἐ-
 „ κραύγατε, κάμετε νὰ φανῶ σήμερον ἄξιος φί-
 „ λος τῆ Κυρά, καὶ πρὸ πάντων ἄξιος συζυγὸς
 τῆς Πανθέας. Παρευθὺς ἐπήδησεν εἰς τὸ ἀμάξι,
 ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον αὐτὴ ἢ κατατεθλιμμένη ἡ-
 γεμονίς μετὰ βίας ἐπρόφθασε νὰ προσκολληθῆ
 τὸ τρεμάμενον σῆμκτις. Εἰς τὸ παρασάλευμα
 τῆ πνεύματός τῆς τὸν ἠκολούθησε τρέχασα εἰς
 τὴν πεδιάδα, ὁ Ἀβραδάτης ὁμῶς βλέπωντας
 τὴν ἐξώρισε νὰ γυρίσῃ, καὶ ἵ ἀρματωθῆ μὲ σα-
 θερίτητα. Οἱ εὐνέχοι καὶ αἱ γυναῖκες ἐπλησία-
 σαν τότε, καὶ τὴν ἄρπαξαν ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆ
 πλῆθους, ὅπερ ἀδιακόπως ἔχοντας τὰ ὄμματα
 προσηλωμένα ἐπάνω τῆς, δὲν ἐδυνήθη νὰ παρα-
 τηρήσῃ μήτε τὴν ὠραιότητα τῆ Ἀβραδάτη, μή-
 τε τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν φορεμάτων τῆ. (β)

Ἡ μάχη ἔγινε πλησίον τῆ Πακτωλῆ, (6)
 τὸ κράτευμα τῆ Κροίσου ἠφανίσθη κατὰ κράτος,
 τὸ εὐρύχωρον βασιλεῖον τῶν Λυδίων ἐκρημνίσθη

α) Ξενοφ Κύρ παιδ. β β. σ. 169.

β) Ο' αὐτ. αὐτ. σ. 170.

6) Ποταμὸς τῆς Λυδίας περὶ ἀπὸ τὴν Σάρδιον, ὅρα
 τὴν χάρταν Ν. 6.

εἰς μίαν στιγμήν, καὶ ὑψώθη τὸ τῶν Περσῶν εἰς πᾶ ἔρυπτα ἐκείνη. Τὴν ἄλλην ἡμέραν τῆς νίκης, ὁ Κύρος θαυμάζωντας ὅτι δὲν εἶδε τὸν Ἀβραδάτην, ἐρωτᾷ με ἀνιτυχίαν περὶ αὐτῆ. (ε) Καὶ ὡς τῶν ἀξιωματικῶν τῆ τὸν εἰδοποίησεν ὅτι ὁ ἡμεγῶν παραιτηθεὶς σχεδὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης ἀπὸ ἓν μέρος τῆ στρατεύματός τῆ, ἐκτύπησε μ' ὄλον τῆτο με ἄκραν ἀνδρείαν τὴν Αἰγύπτιον φάλαγγα, καὶ ὅτι ἐσκοτώθη, ἀφ' ἧ εἶδε τριγύρωτα χαμένους ἔλας τὰς φίλας τῆ, καὶ ὅτι ἡ Πανθεῖα μετεκόμισε τὸ σῶμα τῆ εἰς τὰς ὄχθας τῆ Πακτωλῆ, καὶ ὅτι κατεγίνετο με τῆ ἀνεγείρη ἓνα τάφον.

Ὁ Κύρος διαπεραθεὶς ἀπὸ τὸν πόνον, προκάζει εὐθύς νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τὰς προετοιμασίας τῆ ἐνταφιασμῆ ὅπῃ διατάττει περὶ τῆ ἡρώος, πιγαίνει ὁ ἴδιος ἐμπρὸς τῶν, φθάσει, καὶ βλέπει τὴν δυσυχῆ Πανθεῖαν κειμένην ἐπὶ γῆς πλησίον τῆ αἱματωμένῃ σώματος τῆ ἀνδρός τῆς, τὰ ὄμματα τῆ γεμίζουσιν ἀπὸ δάκρυα, ἤθελε νὰ σφίξῃ ἐκείνην τὴν χεῖρα ὅπῃ ἀρτίως ἐπολέμησε δι' αὐτὸν, ἀλλ' αὐτὴ μένει μεταξύ τῶν ἐδικῶν τῆ, τὸ κοπτερὸν σίδηρον τὴν ἐχώρισεν εἰς τὸν κναβρασμὸν τῆ ἀνακατωμῆ. Ὁ ἔμβρομος τῆ Κύρος διπλώνει, καὶ ἡ Πανθεῖα κάμνει νὰ ἀκασθῆσιν

ῥθυνηραὶ κραυγαί, ξαναπέμνει τὸ χέρι, καὶ ἀφ' ἧ
 ἔ τὸ ἐσκέπασε με πολύρροα δάκρυα, καὶ με φλο-
 γερὰ φιλήματα. παχίζει νὰ τὸ ξαναενώσῃ με
 τὸ λοιπὸν τῆ βραχίονος, καὶ προφέρει τελευταῖον
 αὐτὰ τὰ λόγια ὅπῃ ἐκπνέουσιν εἰς τὰ χεῖλη
 αὐτοῦ. Ἐχ λοιπὸν Κύρε, βλέπεις τὴν δυσυχίαν
 αὐτῆς, ὅπῃ με κατατρέχει, καὶ διατὶ θέλεις νὰ εἶπαι,
 αὐτῆς εἰς τὸτο μάρτυς; διὰ ἐμὲ, διὰ ἐστὲ αὐτὸς ἔχα-
 ρισε τὴν ζωὴν. Ἄνοητος ὅπῃ ἤμην ἐγὼ, ἤθε-
 λα νὰ γίνῃ ἄξιος τῆς ὑπολήψεώς σε, καὶ πιστό-
 τατος εἰς τὰς συμβουλίας με, ἐφρόντισεν ὑλι-
 γώτερον διὰ τὸ ὄφελός τε, παρά διὰ τὸ ἐδι-
 κόνσε. Ἀπέθανεν εἰς τὸν κόλπον τῆς
 Ἑλένης, τὸ ἱεῦρόν, εἶναι ὅμως ἀποδαμένον τέλος
 πάντων, καὶ ἐγὼ ζωῶ; Ὁ Κύρος ἀφ' ἧ ἐκλαυ-
 σε μερικὸν καιρὸν ἐνσιωπῆ τὴν ἀπεκρίθη. Ἡ
 Ἑλένη ἐσαφάνωσε τὴν ζωήν τε, καὶ ἐνδοξό-
 τερου δὲν ἤμπορεῖσε νὰ εἶναι τὸ τέλος τε.
 Δέξε αὐτὰς τὰς σολισμὰς ὅπῃ εἶναι νὰ τὸν συν-
 τροφεύσωσιν εἰς τὴν τάφον, καὶ αὐτὰ τὰ θυμω-
 τα ἔπῃ θε νὰ θυσιασωσιν εἰς τιμὴν τε. Θέλω
 ἐφροντίσειν ἂν ἀφιερῶσω ἓνα μνημεῖον εἰς ἄϊδιον ἐν-
 θυμωσίν τε. Ὅσον διὰ λόγους, δὲν θέλει σέ
 παραιτήσω ποτὲ, σέβομαι εἰς ἄκρον τὰς ἀρετὰς
 σε καὶ τὰς δυσυχίας σε, σημειώσαμε μόνον τὸ
 εἰκόπον ὅπῃ θέλεις νὰ σέ πηγαίνουσιν.

Ἡ Πανθέα βεβαιώνωντάς τον ὅτι θέλει εἰδοποιηθῆ ὅσον ἔπω, καὶ ἀναχωρήσαντος τῆ ἡγεμόνος τότε, αὐτὴ ἔκαμε νὰ παραμερίσωσιν οἱ εὐνέχοιτις καὶ νὰ πλησιάσῃ μία γυνὴ ὅπῃ τὴν εἶχεν ἀναθρέψῃ. Φρόντισε τὴν λέγει εὐθύς ὅπῃ σφαιλισθῶσι τὰ μάτιας νὰ σκεπάσῃς μὲ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ κάλυμμα τὸ σῶμα τῆ ἀνδρόςκα, καὶ τὸ ἰδικόν μου. Ἡ σκλάβα ἠθέλησε μὲ παρακαλέσει νὰ τὴν δυσωπήσῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔβλεπεν ὅτι ἐπὶ πλέον ἠύξανε τὸν δικαιώτατον πόνοντις, ἐκάθησε ραίνοντα δάκρυα πλησίον τῆς κυρίαςτις. Τότε ἡ Πανθέα ἄρπαξεν ἕνα μαχαίρι, τὸ διαπερνᾷ εἰς τὸν κόλπον τῆς, καὶ εἶχεν ἀκόμι τὴν δύναμιν ἐκπνέουσα νὰ ἐπιθέσῃ τὸ κεφάλι τῆς ἐπάνω εἰς τὴν καρδίαν τῆ συζύγουτις. (α)

Αἱ γυναῖκες καὶ ὅλη ἡ συνοδίατις κατεκράυγασαν εὐθύς ὀλολυγμὸς πόνος καὶ ἀπελπισίας. Τρεῖς τῶν εὐνέχωτις ἐθυσιάσθησαν μόνοιτων εἰς τὰς σκιάς τῶν αὐτοκρατόρωντων, καὶ ὁ Κύρος ὅστις ἔτρεξεν εἰς τὴν πρώτην εἰδησίαν αὐτῆς τῆς δυσυχίας, ἐκλαυσεν ἐκ νέου τὴν τύχην αὐτῆ τῆ ἀνδρογύνος, καὶ τοῖς ἀνήγειρεν ἕνα μνημεῖον, ὅπως αἰεὶ εἰσάκται τῶν συνεμίχθησαν. (β)

Τέλος τῆ Λθ. Κεφαλαίος.

φ) Ξενοφ. Κύρ. παιδ β. 7. σ. 3185.

γ) Ο αὐτ. αὐτ. β. 7. 186.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α

Περὶ τῶν ὄδοιπορειῶν τῆ Πλάτωνος εἰς
τὴν Σικελίαν. φύλ. 16.

Ο Πλάτων ἔκαμε τρεῖς ὄδοιπορείας εἰς τὴν Σικελίαν, τὴν πρώτην ἐπὶ τῆς βασιλείας Διονυσίου τῆ ἀρχαίᾳ, τὰς δύο λοιπὰς εἰς ἐκείνην Διονυσίᾳ τῆ νέᾳ, ὅστις ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῷ 367 ἔτει πρὸ χριστοῦ.

Ἡ πρώτη εἶναι τῷ ἔτει 389 πρὸ τῆς ἰδίας χρονολογίας, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ὁ ἴδιος Πλάτων λέγει ὅτι ἦτον τότε 40 χρόνων, (α) καὶ εἶναι ἄλλοθεν ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἐγεννήθη τῷ 429 ἔτει πρὸ χ. (β)

Ὁ καιρὸς τῶν ἄλλων δύοτε ὄδοιπορειῶν δὲν κατεξίχθη, παρὰ κατ' ἕνα ψευδῆ λογαριασμὸν τῆ ἀββᾶ Κορσίῳ, τῆ μόνη ἴσως τῶν νεωτέρων

α) Πλάτ. ἱπ. τ. 2. σ. 324.

β) Κορσίῳ ἐγχειρίδ. περὶ γενν. Πλάτ. εἰς σύμβολ. ἐπις. τ. 6. σ. 97.

σοφῶν ὅπῃ νὰ ἐνηχολήθῃ εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτό. Τὰ ἀκόλῃθρα ἀποτελέσματα θέλουσιν ἐξαρχέσει διὰ νὰ εὐκρινίτῳσιν αὐτὸ τὸ τεμάχιον τῆς χρονολογίας.

Ὁ Πλάτων ἀνήχθη εἰς τὴν Σικελίαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ διενεργήσῃ μίαν ξηναφιλίωσιν μεταξὺ τῆ Δίωνος, ἢ τῆ βασιλέως τῆς Συρακῆς, διέτριψε 12 ἕως 15 μῆνας, ἢ εὐρίσκοντας ἐν τῇ ἐπιστροφῇ τὸν Δίωνα εἰς τῆς Ὀλυμπιακῆς ἀγῶνας, τὸν εἶδοποίησε τὴν κακὴν πρόοδον τῶν μεσιτειῶντες. ἔτως, ἅς σημειωθῇ ὁ χρόνος ὅπῃ ἐπανηγυρίσθησαν αὐτοὶ οἱ ἀγῶνες, ἢ θέλει προκύψῃ ἡ ἐποχὴ τῆς τελευταίας ὁδοπορείας τῆ Πλάτωνος ἢ ἢμπορεῖ νὰ ἀμφιβάλῃ τινὰς εἰς τῆς δοθέντας ἀγῶνας εἰς τὰς Ὀλυμπιάδας 304, 305, ἢ 306 ἢ γὰρ μεταξὺ τῶν χρόνων 64, 360, ἢ 356 πρὸ χ. ἢ ἀκόλῃθος παρατηρήσις ὅμως ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκλογῆς.

Εἰς τῆς πρώτης μῆνας τῆς διατριβῆς τῆ Πλάτωνος εἰς τὴν Συρακῆσαν, εἶδον ἐκεῖ μίαν ἐκλειψιν ἡλίου. (α) μετὰ τὴν συνομιλίαν τε μὲ τὸν Δίωνα, ὁ τελευταῖος ἔτος ἀπεφάσισε νὰ δοκιμάσῃ μίαν ἐκστρατείαν εἰς τὴν Σικελίαν, ἢ ἐν ᾧ ἐπέμβαινεν εἰς τὰ πλοῖα ἐν Ζακύνθῳ, συνέβη ἐν τῷ μεσετάτῳ τῆ καλοκαιρίας μίαν ἐκλειψιν ὅπῃ

ἑτρόμξε τὰ ἐρατεύματα (α) πρέπει λοιπὸν ὅτι ὁ Οὐλυμπιακὸς χρόνος περὶ ἢ ὁ λόγος, καὶ ἦτον.

1. Προηγόμενος ἀπὸ μίαν ἡλιακὴν ἔκλειψιν, συμβάσαν, περίπε ἕναν χρόνον προτύτερον ὀρατῆ εἰς τὴν Συρακῆσαν· 2 ὅτι καὶ ἐπηκολοθηθῆ ἕναν, δύο, ἢ καὶ τρεῖς χρόνους ὑστερον, ἀπὸ μίαν ἔκλειψιν σελήνης ἐπιτομβάσης κατὰ τὰς πλεον ἰαχούρας καύσεις τῆ καλοκαιρία, ἢ ὀρατῆ εἰς τὴν Ζάκυνθον· ἄρα τῆ 12 μαῖς πρὸ χ. εἰς τὰς δέκα ὥρας τῆς ἡμέρας ἦτον μία ἔκλειψις ἡλίου ὀρατῆ εἰς τὴν Συρακῆσαν, ἢ τῆ 9 Αὐγῆσαι τῷ 357. ἔπει πρὸ χ. μία ἔκλειψις σελήνης ὀρατῆ εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ἔπεται ἐκ τῆς ὅτι ἡ τρίτη ὀδοιπορεία τῆ Πλάτωνος εἶναι εἰς τὸ καλοκαίρι τῆ 361 πρὸ χ. ἢ ἡ ἐκστρατεία τῆ Δίωνος τὸν Αὐγῆσον μῆνα τῆ 357. ἔτος. ἢ καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς τῆ Πλάτωνος (β ὅτι δεν ἔδαπανήθησαν, παρὰ δύο ἢ τρεῖς χρόνοι μεταξὺ τῆ τέλει τῆς δευτέρας ὀδοιπορείας τῆ ἢ τῆς ἀρχῆς τῆς τρίτης, ἢμπορεῖ νὰ δέσῃ τινὰς τὴν δευτέραν τῷ 364 ἔπει πρὸ χ.

Ἐγὼ καθωδηγήθην εἰς αὐτὸ τὸ συμπέρασμα δι' ἑνὸς κανόνος τῶν ἔκλειψεων ὅπε χρῶσεῶ

α) Πλάτ. εἰς Δίον. τ. κ. σ. 968.

β) Πλάτ. τ. 3. σ. 317. ἐπισ. 7. σ. 323.

εἰς τὴν καλοκάγαθίαν τῆ κυρία Δελαλάνδ, ὅπερ περιλαμβάνει ὅλας τὰς ἐκλείψεις τῆ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, αἰμὲν ὁράται εἰς Συρακῆσταν, αἰδὲ εἰς τὴν Ζάκυνθον, ἀπὸ τὴν ἀνάβατιν Διονυσίε τῆ νέε εἰς τὸν θρόνον τῷ 367. ἔτει μέχρι τῆ ἔτεε 350 πρὸ χ. ὁράται εἰς τῆτο ὅτι κάθε ἄλλοε Οὐλυμπιακὸε χρόνε πλὴν τῆ 360. ἤθελεν εἶναι μὴ ἀπαγρῶν διὰ τὰ εκπληρώσῃ τὰ ζητήματα τῆ προβλήματος. ὁράται εἰσέτι ἐν λάθος χρονολογίαιε τῆ ἀββῆ Κορσίνη, ὅπερ ἤθελε διαιωιστῆ εὐκίλωε βουδόμενον ἀπὸ τὸ ὀνομάτῃ, ἀν δὲν ἐλάμβανον φροντίδα τὰ τὸ ἐκκαλύψωσι.

Αὐτὸε ὁ σοφὸε προτείνει, καθὼε καὶ ἐγὼ, ὅτι ὁ Πλάτων ἐπληροφόρησε τὸν Δίωνα περὶ τῆε τελευταίαιε ὁδοιπορείαιε εἰε τῃε Οὐλυμπιακῃε ἀγῶναιε τῆ 367. ἔτεε. ἀρχινῆ ἕμωε ἀπὸ μίαν ψευδῆ ὑπόθεσιν, ἐπειδὴ καὶ θέτωνταε εἰε τὴν 9. τῆ αὐγῆεε αὐτῆε τῆ χρόνε, τὴν ἐκλείψιν τῆε σελήνηε συμβεβηκυίαν τῷ 357. ἔτει, αὐτὸε σηρίζε τῷ 367. ἔτει, καὶ μερικῃε ἡμέραιε, τὴν ἐκκρατείαν τῆ Δίωνοε, καὶ τὴν συνομιλίαντῃ μετὸν Πλάτωνα εἰε τῃε Οὐλυμπιακῃε ἀγῶναιε. (α) δὲν εἶναι ἐδῶ ὁ τέποε τὰ ἀναιρέσῃ τιναιε τὰ συμπε-
ράσ-

ω) Κορσίνη. ἐγχειρ. φυσικ. ἡμ. Πλάτ. εἰε σύμβ. γραμμ. τόμ. 6. σ. 114.

ράσιμα ὅπῃ πορίζεται ἀπὸ τὸν παραλογισμὸν ὅπῃ ἔκκειεν, ἢ ὅπῃ τὸν ἔθωσαν δι' αὐτὴν τὴν ἔκλειψιν, πρέπει νὰ ἐδραϊῆται τινὲς εἰς πράγματα βέβαια. Ἡ σεληνιακὴ ἔκλειψις τῆς 9. αὐγύστου εἶναι βεβχίως τῆ 357. ἔτους, ἄρα ὁ μίσημος τῆ Δίονος διὰ τὴν Σικελίαν, εἶναι τῆ 9. αὐγύστου τῆ 357. ἔτους, ἔλαβε συνομιλίαν μὲ τὸν Πλάτωνα εἰς τὰς τελευταίας ἑορτὰς τῆς Ὀλυμπίας. ἄρα ὁ Πλάτων ἐν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς τρίτης ὁδοιοποιίας τῆ Εὐρέθῃ εἰς τὰς Ὀλυμπιακὰς ἀγῶνας τῆ 360. ἔτους. ἤμπορῆσα νὰ δείξω ὅτι ἡ ἔκλειψις δικαιοῖ εἰς αὐτὴν τὴν περίεσιν τὴν χρονολογίαν Διοδώρου τῆ Σικελῆ (α) εἶναι ὁμως καιρὸς νὰ τελειώσω αὐτὸ τὸ σημεῖωμα.

α) Διόδ. Σικ. β. 16. σ. 413.

Φύλ. 59. περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν μεσῶν.

Ἐρατῶ σημαίνει ἀξιέρατος. Οὐρανία, ἢ Οὐράνιος. Καλλιόπη, ἢ καλλιφώνος. Εὐτέρπη, ἢ χαροποιά. Θάλεια, ἢ ἀγάλλεσσα τὰ συμπόσια. Μελπομένη, ἢ ψάλτρια. Πολυμνία, ἢ πολλαὶ ὑμῆτα. Τερψιχόρη, ἢ χαίρεσσα τῷ χορῷ. Κλειῶ, ἢ ἔνδοξος.

Z

Φύλ. 69. περί τῆς Περιοχῆς τῆς πόλεως
τῶν Θηβῶν.

Εἰς τὴν ἐπικὴν περιγραφὴν τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῷ Δικαίᾳρχῃ, (α) ἐρέθη ὅτι ἡ περιοχὴ τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν εἶναι 43. σταδίων. ἢ γὰρ μιᾶς ὥρας ἢ 1563. ὀργυιῶν. εἰς τὴν λογογραφικὴν περιγραφὴν τῷ αὐτῷ. (σ. 14.) ἐρέθη ἔτι εἶναι 70. σταδίων, ἢ γὰρ δύο ὥρων ἢ 2615. ὀργυιῶν, ὑπέδεσαν εἰς τὸ τελευταῖον τῷτο κείμενον πῶς εἶναι λάθος τῶν ἀτιγραφέων. ἢμποροεὶ νὰ ὑποδέσῃ τινὰς ἑμοίως ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἑμιλεῖ εἰς τὸ πρῶτον, διὰ τὴν περιοχὴν τῆς κάτω πόλεως, εἰς δὲ τὸ δεύτερον, περιλαμβάνει εἰς τὸν λογαριασμόν τε τὴν ἀκρόπολιν.

Ὁ Δικαίᾳρχος δὲν ἑμιλεῖ περὶ τῶν κατεσκευασθέντων ὑπὸ τῷ Ἀλεξάνδρῃ Θηβῶν, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷδε τῷ ποιήματι. ἀλλὰ καθὼς ὁ Πausanias βεβαιοῖ (β) ὅτι ἀνακτίζωντάς τινεσσι τὸν Κάσανδρος εἶχεν ὑψώσῃ τὰ παλαιὰ τείχη, φαίνεται ὅτι ἡ παλαιὰ ἢ νέα πόλις εἶχε τὴν ἰδίαν περιοχὴν.

α) Ἀπ. γεωγρ. μιν. τ. 2. σ. 7. σ. 94. ἢ 95.

β) Πaus. β 9 κ. 7. σ. 125.

Φύλ. 71. περί τῆ ἀριθμῆ τῶν κατοίκων
τῶν Θηβῶν.

Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν σωρὸν λογαριασμὸν περὶ τῆ ἀριθμῆ τῶν κατοίκων τῶν Θηβῶν. αὐτὴ ἡ πόλις ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον, ἐχάθησαν περισσότερον ἀπὸ ἑξ χιλιάδες, καὶ περισσότεροι ἀπὸ τριάντα χιλιάδες ἐπωλήθησαν ὡς σκλάβοι, ἐσυγχώρησαν τὰς ἱερεῖς, καὶ ὅσους εἶχον γνωριμίαν μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρον, ἢ μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ Φίλιππον, πολλοὶ πολῖται πρέπει νὰ ἔφυγον. (α) Οὐδὲν ἠμπορεῖ τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, καὶ τῶν πέριξ νὰ ἦσαν ὡς 50,000 κάθε γένους καὶ ἡλικίας, χωρὶς τὰς σκλάβους, ὁ Βαρὼν δὲ σκίπτει κερὰ θεωρεῖ αὐτὴν τὴν διήγησιν ὡς ὑπερβολικὴν. (β) Ἐγὼ τολμῶ νὰ μὴ συμφωνήσω μαζίτης.

α) Διόδ. Σικ. β. 17. σ. 497. Πλάτ. εἰς Ἀλίξ. τ. α.

σ. 670. Αἴλ ποικ. ἰς. β. 13. κ. 7.

β) Ἐρευν. κριτ. τῆς ἰς. τῆ Ἀλεξ. σ. 47.

Φύλ. 235. περί Δαιδάλε τῆ Σικυωνίε.

Οἱ ἀρχαῖοι συχναίς ἐμιλοῦσι περὶ ἑνὸς Ἀθηναίου Δαιδάλε, τῷ ὁποίῳ ἀποδίδουσι τὰς

πλέον μεγαλητέρας εὑρέσεις τῶν τεχνῶν, ὡσάν τὸ πριόνι, τὸν πέλεκυν, τὸ τρυπητήρι, τὴν ψαρόκολλαν, τὰ πανία καὶ κατάρτια τῶν πλοίων, καὶ τὰ λοιπὰ. Εἰς τὴν Κρήτην ἔδειχον ἓνα Λαβύρινθόν τε, εἰς τὴν Σικελίαν ἴδιαν ἀκρόπολιν καὶ λατρῆς, εἰς τὴν Σαρδινίαν μεγάλα κτίρια, καὶ παντὸς ποσῶν ἀγάλματα. (α) Πρὶν τῷ Δαίδαλῳ, λέγουσιν ὅτι τὰ ἀγάλματα εἶχον τὰ μάτια σφραλισμένα, τὰς βραχίονας κολλημένους εἰς τὸ σῶμα, καὶ τὰς πόδας ἐνωμένους, αὐτὸς πρῶτος ἀνοίξε τὰ ματίφυλλάτων, καὶ ἐξεχώρισε τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας των. (β) Αὐτὸς ὁ Δαίδαλος τέλος πάντων εἶναι ὅπῃ ἔκαμε νὰ κινῶνται καὶ νὰ περιπατῶσι ξύλινα τινὰ ἀγάλματα μὲ τὸν υδράργυρον, ἢ μὲ μηχανὰς ὅπῃ εἶχον μέσων. (γ) Παρατηρητέον ὅτι τὸν ἔλεγον σύγχρονον τῷ Μίνωος, καὶ αἱ περισσότεραι εὑρέσεις διὰ τὰς ὁποίας τιμᾶται, κατ' ἄλλας συγγραφεῖς ἀποδίδονται εἰς τεχνίτας πολὺ μεταγενεστέρας τε. Πλησιάζοντας τὰς εἰδήσεις ὅπῃ παρέχουσιν οἱ συγγραφεῖς, καὶ τὰ μνημεῖα, μὲ εἶναι ὅτι ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ γλυπτικὴ, ἄρχισαν νὰ μεγαλύνωσι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς δύο αἰῶνας, τὸν πρὸ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος, καὶ τὸν μετὰ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα, ἣν γεν 776. χρόνος πρὸ χ. Τοιοῦτος συλλογισμὸς ἦτον ὡς πρὸς τὴν ζωγραφικὴν ὁ ἐκ τῶν ἐξετάσεων τῷ κυρίῳ

Νῶς. (δ) Διὰ τῆτο ἐνόμισα νὰ ἀναφέρω τὰς γεννηθείσας μεταβολὰς εἰς τὰ χίματα τῶν ἀγαλλμάτων αὐτῶ τῷ Δαιδάλῳ τῆς Σικυῶνος, περὶ τῆ ὁποῖα συχναὶ ὁμιλεῖ ὁ Πausanias (ε) καὶ ὅστις ἔζησεν εἰς τὸ διάστημα τῆ καίρῃ ἀπὸ τοῦ 700. ἔτος, ἕως τοῦ 600. πρὶν χ. καὶ ἰδὲ αἱ προσφευθεῖς μαρτυρίαι εἰς αὐτὴν τὴν δόξαν.

Μερικοὶ (λέγει ὁ Πausanias) (φ) ἀπέβιδον τῷ Δαιδάλῳ διὰ μαθητὰς τὸν Δίποινον καὶ Σκύλλιν, οἵτινες κατὰ τὸν Πλίνιον (χ) ἐχρημάτισαν πρὶν τῆς βασιλείας τῆ Κύρη, καὶ πρὸς τὴν 50. Ολυμπιάδα, ἣτις ἄρχισε τῷ 580. πρὶν χ. Ὁθεν ὁ καιρὸς τῆ Δαιδάλε ἀνέρχεται πρὸς τὸ 610. πρὶν χ.

Ὁ Ἀριστοτέλης φερόμενος εἰς μαρτυρίαν παρὰ τῆ Πλίνι, (ι) λέγει ὅτι Εὐχαιρ, συγγενὴς τῆ Δαιδάλε, ἦτον ὁ πρῶτος ἀρχηγὸς τῆς ζωγραφικῆς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων. ἂν αὐτὸς ὁ Εὐχαιρ εἶναι ὁ αὐτὸς ὁπῆ ἐδόθη εἰς τὴν πλασικὴν, καὶ ἐπυνώδευσε Δημάρατον τὸν Κορίνθιον εἰς τὴν Ἰταλίαν, (κ) αὐτὸς ὁ νέος συγχρονισμὸς θέλει βεβαιώσῃ τὴν πρώτην χρονολογίαν. διότι ὁ Δημάρατος ἦτον πατὴρ Ταρκηνίης τῆ γέροντος, ὅστις ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῷ 614. πρὶν χ. Τέλος πάντων ὁ Ἀθηναγόρας (λ) ἀφ' ἧ ὁμίλησε περὶ διαφόρων τέχνιτων τῆς Κορίνθου καὶ τῆς Σικυῶνος, οἵτινες ἔζησαν μετὰ τὸν

Ἡσίοδον καὶ Ὀμηρον, προσθέτει. μετ' αὐτὸς ἐ-
 ,φάνησαν ὁ Δαίδαλος καὶ Θεόδωρος ἐκ τῆς Μιλή-
 ,ου, τεχνῆται τῆς γλυπτικῆς καὶ πλασικῆς. Δὲν
 ἀρνῆμαι τὴν ὑπαρξιν ἐνὸς παλαιοτάτου Δαιδάλου,
 λέγω μόνον ὅτι αἱ πρῶται προκοπαὶ τῆς γλυπ-
 τικῆς πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν Δαίδαλον τῆς
 Σικυῶνος,

α) Διόδ. Σικ. β. 4. σ. 235. καὶ 276. Πλίν. β. 7. κ.
 56. σ. 414. Πaus. β. 9. κ. 40. σ. 793.

β) Διόδ. αὐτ. σ. 276. Θεμίσ. ὁμιλ. 26. σ. 316. Σειδ.
 εἰς Δαίδαλ.

γ) Πλάτ. εἰς Μεν. τ. 2. σ. 97. Ἀρισ. ζῴων. β. α. κ.
 3. τ. α. σ. 622. ὁ αὐτ. δημοκρ. β. α. κ. 4. τ. α. σ.
 299. Σκαλιγ. ψυχ. εἰς Εὐσέβ. σ. 45.

δ) Ὑπομν. τῆς φιλολ. ἀκ. τ. 25. σ. 207.

ε) Paus. β. 6. κ. 3. σ. 457. β. 10. κ. 9. σ. 819.

φ) Ὁ αὐτ. β. 2. κ. 15. σ. 143.

χ) Ὁ αὐτ. β. 36. κ. 4. σ. 724.

ι) Ὁ αὐτ. β. 7. σ. 417.

κ) Πλίν. β. 35. κ. 12. σ. 710.

λ) Ἀπολογ. σ. 128.

Φύλ. 265. περὶ τῶν ὠρχίσμων τε θρόνου
 τε Διός.

Δυνατὸν εἶναι νὰ συμπεράνη τινὰς ὅτι αὐταὶ αἱ
 37. μορφαὶ ἦτον κρυφωμέναι, καὶ ὅτι ἐτέθησαν

ἐπάνω εἰς τὰ δέματα τῆς θρόνου· ἢμπορεῖ τινὰς νὰ διορίσῃ ἄλλῶς, ἢ καθὼς ἕκαστα, τὰ τεμάχια ὅπῃ παριζάνονται ἐφ' ἑκάστου τῶν ποδῶν. Ἡ περιγραφὴ τῆς Παισανίης εἶναι ἀκατάληπτος καὶ ἀβεβαίος· ἐξερευνῶντας νὰ τὴν σαφηνίσῃ τινὰς, κινδυνεύει νὰ πλανηθῇ, περιοριζόμενος εἰς τὴν κατὰ γράμμα μεταφρασίν της, νὰ μείνῃ δυσκατάληπτος.

Φύλ. 281. περὶ τῆς τάξεως τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.

Ἡ τάξις αὕτη μετεβλήθη, ἐπειδὴ συχνῶς ἠύξισαν ἢ ἐλάττωσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγώνων, καὶ ὅτι αἰτίαι εὐλογοφανεῖς ἐφείλκυσαν συνεχῶς μεταβολάς. Ἐκείνην ὅπῃ ἐγὼ τοῖς σημειῶ ἐδῶ δὲν εἶναι τελείως σύμφωνος μὲ τὴν μαρτυρίαν τῆς Ξενοφῶντος (α) καὶ τῆς Παισανίης. (β) Αὐτοὶ οἱ συγγραφεῖς ὅμως, οἵτινες δὲν συμφωνῶσιν ἀκριβῶς ἀναμεταξύ των, ὁμιλῶσι μόνον διὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἀγῶνας, καὶ δὲν ἔχομεν κάμμιναν πληροφορίαν περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἄλλων. εἰς αὐτὴν τὴν ἀβεβαιότητά, ἐγὼ ἐνόμισα πῶς ἔπρεπε νὰ προσηλωθῶ εἰς τὴν σαφήνειαν ὁμίλησα κατὰ πρῶτον περὶ τῶν διαφορῶν τρεξιμάτων, τόσον τῶν ἀνδρῶν, ὅσον τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄμαξων, καὶ ἔπει-

τα περὶ τῶν ἀγώνων γινομένων εἰς ἓν κυκλικὸν διάστημα, ὡς ἡ πᾶλι, ἡ πυγμαί, ἔ τ. λ. π. αὐτὴ ἡ διαίρεσις εἶναι σχεδὸν ἡ ἰδία ὅπῃ προβάλλει ὁ Πλάτων εἰς τὴν βίβλον τῶν νόμων. (γ)

α) Γς. Ἐλλ. β. 7. σ. 6; 8.

β) β 5. σ. 3; 6.

γ) Β. 8. τ. 2. σ. 833.

Φύλ. 302. περὶ τῆ Πολυδάμαντος.

Ὁ Πausanias ἔ τ. Σειδας, (α) ἰσορῶσι νὰ ἔζη αὐτὸς ὁ ἀθλητὴς ἐπὶ Δαρεῖς Νόθς βασιλέως τῆς Περσίας, περίπε τῶν 60 χρόνων πρὸ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, καθ' ἧς ὑποδέτω ὅτι παρέση νὰ ἀθλήση· ἄλλοθεν ὅμως, οἱ κάτοικοι τῆς Πελλήνης προβάλλωσιν ὅτι ὁ Πολυδάμας ἐνικήθη εἰς τας Ὀλυμπιακὰς ἀγῶνας παρ' ἐνός τῶν συμπολιτῶν τας Προμάχς ὀνόματι, ζῶντος ἐπὶ Ἀλεξάνδρς. (β) δευ εἶναι τόσον ἀναγκαῖον νὰ σαφηνισθῇ αὐτὴ ἡ χρονολογία. ἐγὼ δε ἔπρεπε νὰ εἰδοποιήσω τὴν δυσκολίαν, διὰ νὰ μὴν με τὴν προβάλλωσι.

α) Πaus β 6 κ. 5. σ. 464. Σειδ. εἰς Πολυδ.

β) Πaus. β. 7. κ. 27. σ. 593.

Φύλ. 324 περί τῆς διατριβῆς τῆ Ξενοφώντος ἐν Σκυλλῶντι.

Ὀλίγον πρὶν τῆς ἐν Μκυντινείᾳ μάχης γεγονείας τῷ 362. πρὸ χ. οἱ Ἡλεῖοι κατεπόρθησαν τὴν Σκυλλῶντα, καὶ ὁ Ξενοφῶν ἔκρινε νὰ τραβιγθῆ εἰς τὴν Κόρινθον. (α) Ἐκεῖ τὸν θάτω εἰς τὸ Λθ. κεφ τῆς πονήματος τήτῃ. Εἰς ἀρχαῖος συγγραφεὺς διαλαμβάνει ὅτι ἐκεῖ ἐτελείωσε τὰς ἡμέρας τῆς. (β) εἰ τοσούτω, κατὰ τὴν διήγησιν τῆς Παυσανίᾳ, διεφύλαττον τὸν τάφον τῆς εἰς τὴν τοπαρχίαν τῆς Σκυλλῶντος. (γ) καὶ ὁ Πλέταρχος βεβαιοῖ, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν μοναξίαν ὁ Ξενοφῶν ἐσύνδεσε τὴν ἰσορίαν τῆς, (δ) ἣτις κατέρχεται ἕως 357. χρόνος πρὸ χ. (ε) ἡμπορεῖ τινὰς λοιπὸν νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἀφ' οὗ διέτριψεν ὀλίγον εἰς τὴν Κόρινθον, ἐπανήλθεν εἰς τὴν Σκυλλῶντα, καὶ ἐπέεασε τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς τῆς.

α) Διογ. Λαέρτ β 2 § 53.

β) Δημήτρ. μέγ παρὰ Διογ. Λαέρτ. αὐτ. §. 56.

γ) Παυσ. β σ 389

δ) Πλάτ. περὶ ἔξορ. τ 2. σ. 605.

ε) Ξενοφ. ἰς. ΕΨ. β. 6. σ. 601. Διόδ. Σικ. β. 16. σ. 413.

Τέλος τῶν σημειωμάτων καὶ τῆς δ' τόμου.

Ἐδῆσις δίδομένη παρὰ τῆ Ρῆγα.

Εἰς τὴν Γωλκὸν τῆς Μαγνησίας ἐν Θετταλίᾳ καλεσμένην Λεχώνια, περνώντας ἀπὸ τὸ γεφυρὶ διὰ τὰ πηγαίνῃ τινὰς εἰς τὸν Βόλον κάτωθεν τῆ δρόμου, πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ἕως περὶ τε βήματα μακρὰν τῆ γεφυρῖα κατὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τῆ ποταμῆ Ἀναύρου, φαγωθείσης τῆς γῆς ἀνεφάνη ἐν μάρμαρον ἑφ' ἧ εἶναι τρία πρόσωπα μέχρι τῆς ζώνης, τὸ μεσαῖον αὐτῶν με περικεφαλαίαν καὶ βασιλικὴν κορώναν ἔχει ἐπιγραφὴν τοιαύτην.

Ἐλπίς Ἀχιλλέως Ἡρώς χρησὲ χαῖρε.

Οἱ ἐκεῖσε κάτοικοι Τῆρκοι τὸ ἐσύντριψαν εἰς δύο. πρὸτῆ λοιπὸν νὰ χαλασθῆν καὶ τὰ πρόσωπα, παρακαλεῖται παρὰ τῶν φιλολόγων ἔστις εἰς Μαγνησίαν ἐνδημεῖ ζωγράφος νὰ τὰ ζωγραφίσῃ καὶ νὰ τὰ σείλῃ νὰ τυπωθῶσιν.

Ὁ Σαΐδας ἰσορεῖ ὅτι ἐν τῇ Λαρίσση τῆς Θετταλίας ὁ Ἰπποκράτης ἀπέθανεν 104. χρόνων. Ὁθεν περνώντας τὸ ἐπὶ τῆ Πεινεῶ γεφυρὶ διὰ τὰ πηγαίνῃ τινὰς εἰς τὸν Τέρναβον ἀπὸ τὸν δρόμον τῆ δάσος δεξιᾶ, εἰς τὰ μνήματα, παρέκει ἀπὸ τὸν πέραν μαχαλὲ εἶναι ἡ πέτρα ὅπῃ ἐκάλυπτε τὸ μνήματῃ, φεζμένη παρὰ τῶν Τηρκῶν ἀπο τὴν παλαιὰν Λάρισσαν καὶ βαλμένη ὀρθία ἑφ' ἐνὸς τάφου. παρακαλῶνται οἱ ἐκεῖσε σπαδαῖοι καὶ ἱατροὶ νὰ ἀντιγράψῃν τὸ ἐπίγραμματῃ, καὶ νὰ τὸ, σείλῃ καὶ τυπωθῇ.

Π Ι Ν Α Ξ.

	φύλ.
Κεφ. Αβ' Α'ρίσιππος . διδασκαλῖαι , κ' δό- ξαι αὐτῆ	I
Κεφ. Δγ. διχόνοιαι μεταξὺ Διονυσίῳ τῷ νέῳ , βασιλέως τῆς Συρακῶν , κ' τῆς γυ- ναικαδέλφου Δίανος , Ὀδοιπορεῖαι τῆς Πλάτωνος ἐν Σικελίᾳ	16
Πρώτη Ὀδοιπορεία	19
δευτέρα Ὀδοιπορεία	24
τρίτη Ὀδοιπορεία	35
Κεφ. Δδ. Ὀδοιπορεία εἰς Βοιωτίαν . σπή- λαιον τῆς Τροφῶνις . Ἡσίοδος . Πίνδαρος .	49
Κεφ. Λε. Ὀδοιπορεία τῆς Θεσσαλίας, Ἀμ- φικτύονες . μάγισσαι . βασιλεῖς Φερῶν, κοι- λάς τῶν Τεμπῶν	99
βασιλεῖς τῶν Φερῶν	127
κοιλὰς τῶν Τεμπῶν	146

Π Ι Ν Α Ξ

φύλ.

<p>Κεφ. Λς. Οδοιπορεία τῆς Η΄ πείρας, τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ τῆς Αἰτωλίας. μαντεῖον τῆς Δωδώνης πῆδημα τῆς Λευκάδος . 162 μαντεῖον τῆς Δωδώνης 168 πῆδημα τῆς Λευκάδος 177</p>	
<p>Κεφ. Λζ. Οδοιπορεία τῶν Μεγάρων, τῆς, Κορίνθου, τῆς Σικυῶνος, καὶ τῆς Ἀχαΐας . 184 Κόρινθος 198 Σικυῶν 223 Ἀχαΐα 238</p>	
<p>Κεφ. Λη. Οδοιπορεία εἰς τὴν Ἡλείαν, Ὁ λυμπιακοὶ ἀγῶνες 252</p>	
<p>Κεφ. Λθ. Ἐξακολούθησις τῆς οδοιπορείας τῆς Ἡλίδος. Ξενοφῶν ἐν Σκυλλῆντι . 323 ἱστορία τῆς Ἀράσπης 336</p>	

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΟΝΟΜΑΤΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΝΕΟΥ ΑΝΑΧΑΡΣΕΩΣ

ἄβειαιότης 359
Ἄβουρη 164· βλ. καὶ Ἄορη
Ἄβραδάτης 336, 342, 343, 345, 346
ἄβυσσος 65, ἄβυσσου ὄχθαι 66
ἀγαθόν 2, 26
ἀγαθότης 267
ἀγαλλίασις 46, 138, 146, 156, 160, 288, 321, 325, 334
ἀγαλμα 48, 54, 56, 61, 62, 70, 202, 224, 233, 237, 241, 244, 255, 262, 263, 268-270, 273-275, 294, 356, 357, Βάχου 250, Διός 283, 320, Ἐρμεία 233, Ἐρμού 233, Ἐρωτος 55, Ἐστίας 248, Ἡρακλέους 242, θεότητος 292, θεοῦ 60, Κλεομήδους 272, Λίνου 56, Πινδάρου 71, Τροφωνίου 64, ἀγάλματος πόδες 235, 283, χεῖρες 235
Ἄγαμέμνων 69
Ἄγαμήδης 61
Ἄγανίππη πηγή 56
ἀγάπη 20, 29, 49, 179, 335, 337, δόξης 93, λαοῦ 22, τεχνῶν 81
Ἄγαρίστη 222
ἀγγεῖον 52, 109, 110, 173, 174, 296, 209, προῦντζινον 111
ἀγελάδα 165
Ἄγησιλάου ἐπιδρομαί 130
Ἄγία Μαύρα 176, 178· βλ. καὶ Λευκάς
Ἄγία Παρασκευή (Τεμπῶν) 151, Παλαιά 163, 168· βλ. καὶ Δωδώνη
Ἄγιος Ἀθανάσιος (ναός) 133
Ἄγιος Γεώργιος 295, Φερῶν 133
Ἄγιος Νικόλαος 142
ἀγκάλη 319
Ἄγκιστρι Ἀκρωτήριον 142· βλ. καὶ Πύρρας καὶ Δευκαλιώνος Ἀκρωτήριον
Ἄγλαονίκη Θετταλή 106
ἀγορά 71, 199, 334, δημόσιος 135, 217, 231, 248
Ἄγραφα 99, 162· βλ. Ἄθαμάνων τόπος
Ἄγριγέντη, πόλις Σικελίας 289, 322
Ἄγριγέντιος 308
ἀγριελαίας στέφανος 317
ἀγρίμμα 90
ἀγριότης 330
ἀγριοχοῖρος 325, 326, 328-330, ἀγριοχοῖρου δέρμα 135
Ἄγνιᾶς χωριά 116
ἀγχίνοια 57, 80, 82, 89, 95, 236, 255, 335
ἀγχίνους 268
ἀγών-νες 83, 70, 182, 200, 257, 259, 269, 274, 275, 280, 283, 285, 288, 289, 296, 297, 302, 304, 305, 315, 318, 350, 359, 360, δημόσιοι 47, 206, 288, 302, Ἑλλάδος 81, παλαιότερος 286, πάλης 310, ποιητικῆς 50, 89, πολέμου 326, πυγμῆς 274, Πύθεια 131, Πυθικοί 90, ἀγῶνων ἀνανέωσις 314, ἀριθμός 359, διάρκεισις 293, ἐπιστάσια 131, παράστασις 322, πρόεδροι 259, 305, 316, τάξις 281
ἄδεια 40, 47, 114, 115, 250, 270, 273, 313
ἀδελφός 158, 300
Ἄδης 165
ἀδιακρισία 60
ἀδιαφορία 98, 247
ἀδικία 18, 20, 34, 79, 91, 140, 182, 214
Ἄδμητος 116
Ἄδριατικός κόλπος 163
ἀδυναμία 5, 31, 117, 332, 341, 339

- ἀετός 82, 88, 264, 290
 ἀηδία 17, 163
 ἀήρ, ἀέρας 58, 88, 91, 125, 145, 154, 161, 164, 195, 243, 314, 316, 332, δροσερός 151, καθαρός 77, ἀέρος δροσερότης 282
 ἸΑθαμάνων τόπος 162· βλ. καὶ ἸΑγραφα
 ἄθανασία 270
 ἸΑθηναγόρας 357
 ἸΑθηνᾶ 70, ἸΑθηνᾶς ναός 54, 74, 157, 158, 241, 255
 ἸΑθῆναι 1, 47, 67, 90, 129, 114, 167, 186, 184, 228, 229, 235, 334, ἸΑθηνῶν ἀκρόπολις 202, τόπος 185
 ἸΑθηναῖος 8, 17, 53, 71, 73, 89, 103, 129, 158, 175, 186, 189, 193, 211, 229, 239, 240, 265, 289, 333, 334, Δαίδαλος 207, 355, ἸΑθηναίων διαπεραστικόν 77, δύναμις 130, εὐνοια 47, ζωνή 77, στόλος 239
 ἀθλητής 84, 259, 260, 271-273, 275, 278, 282-284, 286, 296, 302, 305-309, 311, 313-315, 317, 319, 320, 360, ἔφιππος 316
 ἄθλος 262, 270, 271, -οι ἸΗρακλέους 263
 ἀθωότης 334
 ἸΑθως ὄρος 156
 ἀθώωσις 28
 Αἴγεια 241, 242· βλ. καὶ ἸΕυλόκαστρον
 αἰγιαλός 28
 Αἴγινα 7
 Αἰγίνη νῆσος 7, 202
 Αἴγιον 244, 245· βλ. καὶ Βοστίτζα
 Αἰγύπτιοι 233, 234, 258, 343
 Αἴγυπτος 74, 205, 234, Αἰγύπτου Θῆβαι 169
 αἰδώς βασιλέως 28, αἰδοῦς καλύματα 123
 Αἰλιανός 150
 αἷμα 97, 113, 134, 212, ἀνθρώπου 109, 251, θνητῶν 111, θυμάτων 279, πολύρροον 310, ὑπηκόων 135, αἱμάτων ποταμοί 34
 Αἰολεῖς 116
 Αἰολίς 79
 αἰσθησις 6, 68, 82, 284, 338, εὐγενική 87, κακῶν 219, λυπηρά 3, μεταλλειότητος 98, αἰσθήσεων ἠδοναί 14, μαρτυρία 2
 αἰσθητήρια 153
 Αἰσυμνήτης Βάκχος 249
 Αἰσχίνης 7, 8, 101
 αἰτία-αι 8, 9, 19, 23, 24, 37, 62, 91, 100, 114, 127, 134, 143, 158, 167, 171, 215, 222, 235, 248, 267, 273, 277, 278, 280, 337, 340, 359, διχονίας 38, ἐγκληματικά 104, ἐναφιερύσεως 270, ἐξορίας 18, πολιτικά 104, ὑπερφυσικά 169
 Αἰτωλία 162, Αἰτωλίας παραθαλάσσια 181
 Αἰτωλοί 181, 182
 αἰχμάλωτος 29
 αἰών-νες 83, 106, 167, 170, 187, 212, 222, 225, 231, 238, 258, 262, 269, 271, ἀμαθείας 188, 254, ἀρχαῖοι 95, ἠρωϊκοί 107, 269, ἠρώων 123, ὑστερινός 318
 ἸΑκαδημία 18, 26
 ἸΑκαρνανία 180· βλ. καὶ ἸΞηρόμερον
 ἸΑκαρνανεῖς 182
 ἄκμων 86
 ἄκρη 176, 290, τραπέζης 10
 ἸΑκρίσιος, βασιλεὺς ἸΑργους 100
 ἀκρόασις 43
 ἄκρα ποδῶν 237
 ἀκρόπολις 29, 40, 92, 162, 163, 198, 199, 201, 231, 354, ἸΑθηνῶν 202, Θηβῶν 70, 105
 ἀκρωτήριο 141, 179, ἸΑράξου 238· βλ. καὶ Μαυρομήτης, Μαλέας 204, Σουνίου 202

- ἄκτις 83, ἡλίου 283, φωτός 20, ἀκτί-
 νων λάμπει 243
 ἄλας 111, 165, 166, 186
 Ἄλασονίται 116
 Ἄλέξανδρος 95, 134, 136, 138, 139,
 360, (Μέγας) 290, 354, 355, 360
 Ἄλεσιαιὸν χῶρα 260
 ἀλέτρι 273, 274
 ἀλεύρι 328
 ἀλήθεια 3, 9, 18, 19, 37, 86, 143, 150,
 172, 195, 229, 276, 335
 ἀλησημονησία 91
 Ἄλητας 212
 Ἄλιάρτος 94
 ἄλιεύς 227
 Ἄλκαμένης 70
 Ἄλκιβιάδης 239, 240, 289
 Ἄλκμαίων 230
 Ἄλκμαιωνίδων οἶκος 228
 ἀλληγορία 58, 79
 ἄλογον 24, 119, 160, 165, 226, 291,
 293, 300-302, 316, 322, 325, ἀλό-
 γων τρέξιμον 280
 Ἄλτις 261
 ἄλυσιδίτζα 174
 ἄλυσις-δα 7, 141, 174, 279, 339, δια-
 μαντένια 22, βουνῶν 99, 164
 Ἄλφειὸς ποταμὸς 252, 261, 279,
 282, 294, 295· βλ. καὶ Ρουφιᾶς
 ἀμάδα 313, 314· βλ. καὶ δίσκος
 Ἄμαζόνες 265
 ἀμάθεια 59, 107, ἀμαθείας αἰῶν
 188, 254
 ἄμαξα 259, 270, 359
 ἀμάξι-ιον 24, 45, 52, 195, 281, 282,
 289, 291-293, 300-302, 316, 322,
 343, 345, προύντζινον 272, ἀμα-
 ξίων δρόμος 288, τρέξιμον 226,
 280, 319
 ἀμαξοστάσιον 281
 Ἄμβρακία 163· βλ. καὶ Ἄρτα
 ἄμιλλα 84, 206, 289
 ἄμμος 25, 306
 ἄμπέλι 171, 238
 ἄμυντήριος πόλεμος 192
 Ἄμύντωρ 146, 154
 Ἄμφαναί πόλις 141· βλ. καὶ Κερα-
 μίδι
 Ἄμφιάρεως ναός 48
 ἀμφιβολία 64, 169, 193, 249
 ἀμφιθέατρον 99, 282
 Ἄμφικτύων 100
 Ἄμφικτύονες 99, Ἄμφικτύωνων
 συνέλευσις 97, 100, 103, 226
 Ἄμφικτυονικαὶ πόλεις 102
 Ἄμφικτυονικὴ συμμαχία 102
 Ἄμφικτυονικὸν σῶμα 104
 ἀνάβασις 352
 ἀνάβρασμα 173
 ἀναβρασμός 346, μάχης 126
 ἀναγέννησις 66
 ἀναγκαῖον-α 45, 46, 79, 222 τοῦ ζῆν
 334, εἰσοδήματα 102
 ἀνάγνωσις 301
 ἀναγνώστης 148
 ἀνάθεμα 105
 ἀνάθημμα 298
 ἀναθυμιάσις 65, 67, 164
 ἀναΐδεια 160, 209
 ἀναισθησία 94
 ἀναισχυντία 227
 ἀνακαινιστής 9
 ἀνακατωμός 346
 ἀνακωχή 131
 ἀνάκλησις νεκρῶν 112
 ἀναλογία 126, 145
 ἀνάμνησις 156
 ἀνανέωσις ἀγώνων 314
 ἀνάπαυσις 239, 282
 ἀναστεναγμός 65
 ἀνατολή 99, 164, 183, 202, 215
 Ἄνατολῆς ἡγεμῶν 337
 ἀνατροχίασμα 96
 ἀνατροφή 31, 77, 123, 167, 272, πο-
 λιτῶν 236
 Ἄναυρος ποταμὸς 362

- ἀναφορά 80
 ἀναφυλλητά 337
 Ἄναχαρσις 61, 124, 133, 162, σο-
 φός 206
 ἀναχώρησις 29, 35, 332, 342
 ἀνδραγαθία 17, 84, 116, 128
 Ἄνδράχνη 58
 ἀνδρεία 51-53, 92, 93, 128, 139, 145,
 179, 211, 215, 225, 346, βασιλίσ-
 σης 138
 ἀνδριάς 124, 126
 ἀνδρόγυνον 348
 Ἄνδρομάχης δυστυχία 136
 ἀνέβασμα 63
 ἀνέκδοτον 157, 188, 272
 ἀνεμοζάλη 156, 159
 ἄνεμος 91, 111, 155, 174, 196, 243,
 273
 ἀνεμόστατον 332
 ἀνεμοστρόφυλλος 196
 ἀνενεργησία 9, 44
 ἀνευχαριστία 105
 ἀνεπιμός 40, 207
 ἀνήρ-ἄνδρας 7, 65, 92, 139, 184,
 209, 266, 286, 297, 310, 328, 337,
 346, 348, 359, ἀγχίνους 78, πα-
 ράδοξος 302
 ἀνησυχία 4, 346
 Ἄνθελή χώρα 100, 103, 106
 Ἄνθηδών 94
 ἄνθος 74, 155, 264, 279, 288, 305,
 316, 318
 ἀνθρακιά 110, 111, 243
 ἀνθρωποκτόνος 13
 ἀνθρωπος 9, 10, 14, 31, 74, 82, 83,
 85, 85, 119, 128, 167, 177, 178,
 193, 210, 217, 222, 231, 234, 240,
 244, 251, 268, 285, 297, 298, 312,
 321, 331, 334, 335, 340, 341,
 ἀγχίνους 1, ἀλλόκοτος 128,
 ἀχόρταστος 121, ἐλεύθερος 285,
 ἐνάρετος 336, νουθετημένος 9,
 πεδινός 106, πλούσιος 213,
 ἀνθρώπου ἀγχίνοια 95, αἷμα
 109, 251, ζωή 178, καθήκοντα
 79, κινήματα 145
 ἀνθρωπότης 91, 271
 ἀνισότης 221
 ἄνοια 157
 ἄνοιγμα 62
 Ἄνοιξις 78, 153, 185, 246, 256
 ἀνομία 8, 220, 321
 ἀνταγωνιστής (ἀντίπαλος) 228,
 287, 320
 ἀνταλλαγή 211
 ἀνταμοιβή 57, 128
 ἀντεριστής 228, 311, 313
 ἀντερωμένη 112
 ἀντιγραφεὺς 101, 354
 ἀντίζηλος 341
 ἀντιζύγια 314
 ἀντικείμενον-α 65, 82, 85, 206, 232,
 263, 269, 296, 315, 317, ἀξιοθέα-
 τα 261
 ἀντιλογία 191
 ἀντιμισθία ἐτήσιος 122
 ἀντίστασις 29, 154
 ἀντίπαλος 191, 272, 274, 305-309,
 311, 313
 Ἄντισθένης 15, 16
 ἀντιφάρμακα 197
 ἀντίφασις 120
 ἄντρον 63, Τροφωνίου 62
 ἀνυπομονησία 158, 184
 ἀξία 27, 254, ἀξίας παράσημα 283
 ἀξίνη 276
 ἀξιοπιστότης 216
 ἀξιότης 31, 42, 84, 216, 288
 ἀξιοματικός 283, 346
 ἄξων 111
 Ἄορνη 164· βλ. καὶ Ἄβούρνη
 ἀπαίτησις 211
 ἀπαλότης 126
 ἀπάτη 37, 69, 158, 246, 283, 307,
 ἀπάτης τρόπος 320
 ἀπαρχή 90

- ἀπειλή 28, 42, 44
 Ἄπελλης 236
 ἀπελπισία 136, 180, 209, 348
 ἀπεσταλμένοι 102-104, 117, 182, 246
 ἀπίδια 205
 ἀπιστία 31, 36, 188, 231
 ἀπλότης 80
 ἀπλόχειρον 288
 ἀπόγονος 166, 212, 228, 268, Ἡρακλέους 212, 239
 ἀπόδειξις 179, 334
 ἀποθήκη 207
 ἀποικίαι 73, 142, 163, 187, Ἑλληνικαί 166, Ἰωνικαί 103
 ἄποικος 222
 ἀπόκρισις 9, 10, 32, 39, 64, 175, 248, 268, χρησμοῦ 68
 ἀπόκτημα 20
 ἀπόλαυσις 15, 34
 Ἄπολλόδωρος 17
 Ἄπολλων 57, 62, 131, 155, 264, 303, Ἄπολλωνος ἑορτή 178, ἱερεῖς 90, ναός 101, 102, 176, 218, τιμὴ 75
 ἀποσκευὴ 210
 ἀπόστασις 189
 ἀποστολή 155, 294
 ἀποτελεσμα 59, 60, 107, 108, 111, 154, 161, 169, 178, 311, 317, 350
 ἀπόφασις 73, 105, 247, 253, μαντείου 171, πλήθους 221
 ἀποχαιρετισμός 224
 ἀπρέπεια 229
 ἀπώλεια 14
 Ἄραξος 238· βλ. καὶ Μαυρομήτης
 Ἄράσπης Μῆδος 336, 337, 339-342
 Ἄραχθος ποταμός 163
 Ἀρβανίτης Μουσλῆς 122
 Ἀργεῖος-οἱ 238, 306, 307, Ἀργείων ἔκστρατεία 54, ζυγός 211
 ἄργητα 22
 Ἄργοναῦται 116
 Ἄργος 228, Πελασγικόν, Θεσσαλικόν 145· βλ. καὶ Λάρισσα
 Ἄργους βασιλεῖον 239, βασιλεὺς 100
 ἄργυρος 230
 Ἄρεθοῦσα 295
 ἀρέσκεια 5, 118, 299
 ἀρετή 1, 7, 13, 20, 31, 35, 39, 49, 86, 87, 93, 124, 154, 215, 216, 225, 269, 272, 334, 347, βασιλέων 85, δυστυχοῦσα 97
 ἄρθρον 27, 39, 258
 Ἄριάνδη 112
 ἀριθμός 26, 90, 177, 185, 193, 222, 227, 236, 262, 284, 289, 290, 305, 355, ἀγώνων 359
 Ἀρίσταρχος 224
 Ἀρίστιππος 6, 8, 14, 16, ὁ Κυρηναῖος 1
 ἀριστοκρατία Συρακούσης 20
 Ἀριστομάχη 20
 Ἀριστοτέλης 137, 140, 357
 ἀριστούργημα 263, τέχνης 208
 Ἀρίστρατος 224, 230, 231
 Ἀρίων 56
 Ἀρκαδία 238, 261, 295
 ἀρκτικά βόρεια μέρη 141, 142
 Ἄρκτος (Βορρᾶς) 149, 183, 184, 202
 ἄρκτος 99, 231, 238, ἄρκτων δέρματα 135
 ἀρκτῶα μέρη 101, 102
 ἄρματα 43, 88, 71, 105, 135, 145, 183, 186-188, 194, 195, 202, 302, 342, 344
 ἄρματηλάτης 289, 291
 ἄρματοποιός 151
 ἄρμονία 173, 247
 Ἄρνη πόλις 76, 121
 ἄρνησις 33
 ἄρρωστία 93, 114, 250, δημοκρατιῶν 230, ἀνθρωπίνου πνεύματος 168
 ἄρρωστος 144, 303

- Ἄρτα 175, 163· βλ. καὶ Ἄμβρακία,
Ἄρτας κόλπος 164, 176
- Ἄρτεμησία βασίλισσα Καρίας 179
- Ἄρτεμις 250, 264, 324, 328, Φυλα-
κτίς 241, Ἄρτέμιδος ναός 100,
249
- Ἄρτηνός 178
- ἀρχαῖοι 150, 355, συγγραφεῖς 101
- ἀρχαιότης 133, 144, ἱππικῆς 119
- ἀρχαιότητες 141, ἀρχαιοτήτων τε-
μάχια 141
- Ἀρχέλαος, βασιλεὺς Μακεδονίας
289
- ἀρχή-αί 2, 7, 15, 30, 58, 62, 107, 116,
138, 150, 159, 169, 188, 190, 191,
213, 216, 223, 232, 233, 246, 251,
285, 288, 290, γνωστικῆς διοική-
σεως 26, ἔτους 246, ποιητικῆς
59, σταδίου 291
- ἀρχηγός 72, 129, 130, 182, 226, 231,
235, 342, 357, χοροῦ 124· βλ. καὶ
χορηγέται
- Ἀρχίλοχος 316
- ἀρχιτέκτων 61, 262
- ἄρχοντες 105
- Ἀρχύτας 33, 42
- ἀσέβεια 172, 226
- ἀσήμι 208
- ἀσθένεια 130, 137, 275, ἐπιδημική 200
- Ἀσία 204, 239, 337, 343
- ἄσκησις 119, χοροῦ 124
- Ἀσκληπιός 61, 303, Ἀσκληπιοῦ
ναός 237
- Ἄσκρα 56
- ἄσμα 58, 59, 229
- ἀσπάλακες (τυφλοπόντικες) 127·
βλ. καὶ χαμοργιός
- ἀσπίς 286
- ἄσπρα (χρήμ.) 11, 12, 38, 76, 122, 320
- Ἄσπρη Θάλασσα 204
- Ἀσπροπόταμος 181, 183· βλ. καὶ
Ἀχελῶος ποταμός
- Ἀσσυρίας βασιλεὺς 342
- Ἀσσύριοι 336, 341, 343
- ἀστεῖσμος 13
- ἀστήρ 76, ἀστέρων σημεῖον 75
- ἀστρογάλος 256
- ἀστροπή 86, 131, 290
- ἄστρον 66, 107, ἡμέρας 83, νυκτός
110
- ἄστν 55
- ἀσφάλεια 41, 45
- ἀσχολία 288
- Ἄσωπός ποταμός 51
- ἀσωτία 22
- ἀταξία 29, 85, 86, ἰδεῶν 342
- ἄτι 9
- ἀτιμία 34, 36, 93, 188, 285, 304
- ἀτιμωρησία 123
- Ἄτρεὺς 69
- Ἄττική 47, 74, 75, 186
- ἀτυχίας σχολεῖον 43
- αὐγή 138, 146, 190, 280, 282, 295,
331
- Αὔγουστος (μῆνας) 351, 353
- αὐθέντης 121, 122, 159
- αὐλακες ὑπόγειοι 70
- αὐλάκι 95, 154, 156, 282
- αὐλή 21, 36, 37, 281, 301, βασιλέως
5, 157, Διονύσου 24, μουσῶν 56,
Σικυῶνος 228, Συρακούσης 9
- αὐλητής 229
- αὐλικός 24, 42, 157
- αὐλός 90, 316, αὐλοῦ μελωδικαί
φωναί 92
- αὔξησις 50
- αὐστηρότης 39, 47, 132, δικαιοσύ-
νης 113, νόμων 311
- αὐτεξουσιότης 117
- αὐτί-ιά 109, 173, 248, 298, εἰς τοὺς
πόδας 10
- αὐτοθαύμαστον 298
- αὐτοκρατορία 128, 188, Ἑλλάδος
130, Περσῶν 132
- αὐτοκρατορικὴ ἰσχὺς 107
- αὐτοκρατόρισα θαλασσῶν 223

- αυτοκράτωρ 166, 167, 225, 257, 289, 348, θεῶν 143, τριῶν αὐτοκρατόρων πόλεμος 126
- αὐτόπτης 151, 192
- ἀφανισμός 44, 50, 134, Ἑλικῆς 245
- ἀφή 4
- ἀφθονία 122, νερῶν, ὑδάτων 58, 145
- ἀφιερῶματα 170, ναοῦ Ἐπόλλωνος 102
- ἀφοβία 177
- Ἄφρική 74, 285
- Ἄφροδίτη 184, 210, 211, 256, Ἄφροδίτης λατρεία 202, ναός 202
- ἀφρός 196
- ἀφροσύνη 301
- ἀχαριστία 188
- Ἀχαῖα 184, 238, 239, 240, 245, 248
- Ἀχαιοί 116, 239, 240
- Ἀχελῶος ποταμός 181· βλ. καὶ Ἀσπροπόταμος
- Ἀχέρων ποταμός 164· βλ. καὶ Καλαμᾶς
- Ἀχιλλεύς 116, 143, 166, 362
- Ἀχινός 116
- ἄχθος 88
- βαθμολογία 173
- βαθμός 118, 127, 129, 203, 272, ὕψους 19
- βάθος 95
- βαθύτης 267, στοχασμοῦ 86
- βακούφια χωρία 142
- Βακτριανή 336
- Βάκχος 81, Αἰσυμνήτης 249, Βάκχου ἄγαλμα 250, ναός 224, 249
- βάλτος 164, 171, 330
- βαλτῶδες μέρος 268
- Βάνινα Ὁξιαιῆς ὄρος 99, 116· βλ. καὶ Οἶτη
- βάρβαρος 21, 54, 178, 255, συνήθεια 250
- βαρβαρότης 181, 310
- βάρος 30, 219, 307, ζωῆς 16
- Βαρών δὲ Σαίιντ Κρούα 355
- βάσανα 8, 92, 135, 342
- βασιλεία 21, 22, 167, 212-214, βασιλείας διοίκησις 22
- βασιλείον 22, 34, 37, 40, 117, 167, 219, Ἄργους 239, δικαιοσύνης 23, Διονύσου 11, 349, Ἑλλάδος 84, Κορινθίων 212, Κύρου 357, Λακεδαιμόνος 239, Λυδίων 345, Περσεφόνης 66
- βασιλεύουσα 226, 320
- βασιλεύς 10, 22, 24-27, 32-35, 37, 39-42, 44, 100, 117, 137, 157, 158, 166, 167, 217, 249, 272, 289, 290, 322, 340, Ἀσσυρίας 342, Δημήτριος 61, Διονύσιος 303, 320 ἔνδοξος 85, Θράκης 157, Κροῖσος 71, Λυδίας 220, Μιλήτου 215, Μολοσσῶν 174, Περσίας 360, Σικελίας 23, Συρακούσης 16, 19, 43, 350, Φερῶν 99, 127, βασιλέως αἰδῶ 28, ἀρεταί 85, χεῖρας 28
- βασιλίσα 35, 137-139, 179, 336
- βάσις 169, 245, 265
- βδελυγμός 178
- βεβαιότης 138
- Βελεστίνος 116, 127, 131, 134, 137, Βελεστίνου κάτοικοι 136, 140, τύραννοι 140
- Βελλεροφόντης 201
- βελόνια 108
- βέλος 301, 319, 340
- Βεντότης, Γεώργιος 98
- βέργα 320
- Βερνούλης (Daniel Bernoulli, 1700-1782) 148
- βῆμα 113, 156, 290, 362
- βία 25, 34, 60, 63, 67, 73, 94, 154, 192, 291, 293, 295, 306, 312, 313, 340, 345

- βιβλίον 11, νόμων 360
 βίβλος [α΄], νόμων 360
 βίδα 234
 βίος 87
 Βλάσκα (τοπαρχία Βλαχίας) 332
 βλαστάρια 279
 Βλαχία 332
 Βλαχομπογδανία 125
 βλέμμα 153, 164, 168, 196, 202, 271, 272, 285, 291, 296
 Βλοκαβᾶς 240· βλ. καὶ Πελλήνη
 βόδι 145, 175, 176· βλ. καὶ βοῦς
 βοή 282
 βοήθεια 7, 23, 44, 46, 104, 130, 140, 218, 238, 330, 336
 βόθρος 66
 Βοιωτᾶραι 73
 Βοιωτεῖς 48, 74, 77
 Βοιωτία 45, 47, 49, 69, 72, 77, 78, 91, 94-96, 130, 163, Βοιωτίας πόλεις 72, 73
 Βοιωτοί 90, 94, 101, 121, 171, 172
 Βόλος 140, 362, Βόλου χωριά 116
 βόμβος 172
 βορά 276, Ἔρωτος 111
 βορβορολύθρα 141
 Βορρᾶς 277
 Βόσπορος 187
 Βοστίτζα 244· βλ. καὶ Αἴγιον
 βοτάνια 112
 Βουθρωτόν 179· βλ. καὶ Βούτρντο
 Βουκουρέστι 126, 151
 βουλευμάτα δημόσια 117
 βουλευτήριον 151
 βουλή 102
 βουνόν 45, 61, 69, 94, 96, 97, 116, 144, 148, 154, 155, 159, 162, 176, 183, 237, 260, 302, 325, βουνῶν ἄλυσίδαις 99, 164, κορυφαί 97, νύμφαι 58, πλάτος 95, πλευρά 152, 199, πόδες 60, ὑπώρεια 196
 Βοῦρα 244· βλ. καὶ Διακοφτό
 βοῦς 229· βλ. καὶ βόδι
 Βούτρντο 179· βλ. καὶ Βουθρωτόν
 βραβεῖον 57, 226, 228, 259, 276, 286, 288, 289, 293, 295, 296, 308, 311, 315, 319, δρόμου 228, 259, 300, σταδίου 317, ὠραιότητος 255
 βραδιά 60, 187
 βράδυ 47, 137, 139, 156, 189, 278
 βρασμός μάχης 93
 βραχίων 217, 306, 307, 309, 347, 356
 βράχος 152, 154, 155, 177, 187, 196, 201, 238, 278, βράχων κορυφαί 196, μῦταις 177
 βρήμων 326
 βροντή 84
 βροχή 141
 βρόχι 195, 326, 327, 331
 βρύση 109, 165, 201
 βωμός 133
 γάλα 52, 110, 165, ἀγελαδινόν 109
 γαλήνη 17, 18, 28, 89, 214
 Γαλλίας λίβρα 236
 γάμος 44, 143, 158, 226, 229
 Γαστούνης ποτάμι 252· βλ. καὶ Πηνεός
 γαύγισμα 329
 γαῦρον (ὑπερήφανον) 316
 Γίργγιοβον 295
 γείτονες 181, 328
 γέλιο 194, 292
 Γέλων 272, 289
 γενεά 93, 139, 144, 166, 220, 222, 228, 253, 318
 γενεάδα 248
 γενεαλογία 66
 γενναιότης 31, 319, 342
 γεννήματα 120
 γέννησις ζωγραφικῆς 231
 γένος-η 1, 4, 17, 19, 46, 93, 104, 115, 116, 124, 160, 166, 203, 204, 211, 255, 262, 269, 271, 326, 331, 355, ἀνθρώπινον 222, γενεαλογικόν

- 180, δώδεκα 101, Ἑλλάδος 50, 89, 121, 256, 334, Ἑλληνικά 277, Θεσσαλίας 135, 145, γένους θέλησις 46, παραδόσεις 224, ὑποθέσεις 72, γενῶν σέβας 267
- Γερμανός 151
- γερουσία 262, 283, Ὀλυμπίας 259
- γέρων 297, 318
- γεῦσις 164, ἡδονῶν 134
- γέφυρα 203, 295
- γεφύροι 362
- γεωγραφία 150
- Γεωγραφία* Δημητριάων 141, 142, 148
- γεωργία 175
- γεωργική 49, 79, 188, 253, 325
- γεωργός 188, 253
- γῆ 48, 54, 62, 65, 82, 83, 93, 106, 115, 119, 140, 145, 155, 160, 161, 171, 178, 198, 202, 222, 232, 243, 251, 267, 273, 290, 305, 309, 314, 331, 337, 346, 362, ἱερά 257, 325, γῆς γλῶσσα 238, ἔθνη 170, καλλιέργεια 122, κλίματα 122, προϊόν 251
- γῆρας 276
- γηρατειον 89, 273, 323, ἔσχατον 80
- γητεύματα 108, 114, γητευμάτων δύναμις 107
- γίδα 331
- γίδια 241
- γιαλί 109
- Γκαραγκούνηδες 263· βλ. καί Κένταυροι
- Γλαῦκος 273, 274
- γλαφυρότης 332
- γλυκύτης 6, 58, 129, 214, 267, 332, κέρδους 121, 205, κλίματος 142, φωνῆς 57
- γλυπτική 231-233, 235, 263, 271, 321, 356, 358
- γλῶσσα 76, 86, 181, γῆς 238, ποιητικῆς 87, ἀρχαίων κατοίκων Ἡπείρου 169
- γνώμη 5, 21, 31, 32, 61, 85, 87, 102, 251, 266, Σόλωνος 226
- γνωριμία 355
- γνώσις 5, 23, 206, 221
- Γόμφοι 162· βλ. καί Σταγοί, Καλαμπάκα
- γονεῖς 143, 220, 250
- Γόννοι 147, 149, 156, 159
- Γοργίας ῥήτωρ 124
- γουδί 112
- Γουνεύς 162
- γουστερίτζα 112
- γραία 107, 169
- γράμμα-τα 23, 295, 298, 359, ἀρχαῖα 269, σκαλισμένα 109
- γραμμάτια 305, 306
- γραμματική 299
- γραμμή 66, 232, 291, 315, παράλληλος 281, προσώπου 235
- Γρενόμπλ 171
- γροθιά 309
- γρόθος 302
- γρόσια 157, 200
- Γρύλλος 333
- γυμνάσιον 50, 71
- γύμνασις 247, 273, σώματος 77, νόος 77
- γύμνασμα-τα 74, 92, 160, 228, 274, 278, 282, 283, 286, 305, 308, 310-314, 325, 326, πεζικά 259
- γυμναστική 315
- γυμνότης 278
- γυναικάδελφος 16
- γυνή-αῖκα 11, 20, 21, 40, 44, 65, 91, 108, 114, 179, 189, 211, 237, 269, 278, 328, 337, 344, 345, 348, ἀκατάστατος 12, γραῖα 169, εὐμορφαις 13, Κορίνθου 209, ποταπές 106
- γύρος 245, χερσονήσου 176
- Γυρτώνη 147· βλ. καί Μπαλαμούτι
- γωνία 221, 263

- δαγκάματα 144, σκορπιῶν καὶ ἔχιδνῶν 107
 Δαίδαλος 207, 356-358, Ἀθηναῖος 207, 355, Σικυώνιος 235, 355, 357
 δαιμόνιον 67, Σωκράτους 65
 δαίμων ἀγαθός 68
 δακτυλίδι 299
 δάκτυλον 109, 266, 275, 313
 δάκτυλον (μέτρο.) 148, 315
 δάσκαλος 1
 δάκρυα 41, 52, 93, 295, 319, 333, 338, 344, 346-348, χαρᾶς 288
 Δαρεῖος Νόθος 360
 Δασκαλιό 142
 δάσος 57, 61, 62, 69, 152, 157, 159, 171, 237, 244, 245, 249, 325, 329, 362, δάφνης 47, ἱερὸν 56, 170, 172, 241, 261, 316, πεύκων 197, δασῶν νύμφαι 58
 δασύφυτον 152
 δάφνη 90, 111, 152, 156, δάφνης ἄνθη 75, δάση, 47, κλαδιά 109, κλόνος 71, φύλλα 75
 δαφνηφόρος ἑορτή 75
 δαψίλεια (ἀφθονία) 317
 δέησις 19, 29, 218
 δεῖγμα 329, 339, ἀνδρείας 211
 δεινόν-ά 136, 177, 179
 δεῖπνον 10, 13, 157, 304, ἀκαδημῶν, 18
 δέκατον, τό (φόρος) 213, 324
 Δελαλάνδ 352
 δελεάσματα ἠδονῆς 128
 δελφίν 290
 Δελφίοι νέοι 156
 Δελφοί 54, 55, 61, 89, 101, 103, 256, 275, 277, Δελφῶν κάτοικοι 155, ναός 105, 226
 δέμα 75, 265, 359
 δενδράκι 144
 δενδρίδια 152
 δένδρον-α 49, 58, 152, 155, 156, 276, 317, παλαιά 155, νεκρώσιμα 155, προφητικόν 172, δένδρων εἶδη 144, 294, κορμός 232, ρίζα 173, φλούδα 329
 δεξίωσις 122
 δέσμα 135
 δεσμός 22, 344, συμμαχικός 254, φιλοξενίας 129
 δεσπότης 35
 δεσποτισμός 166
 Δευκαλίων 142
 Δήλιος μάχη 71
 Δῆλος νῆσος 243
 Δημάρατος ὁ Κορίνθιος 357
 δήμαρχος 200
 δημήγορος 300, 301
 Δημητριάδος ἐπαρχία 99, ἐρείπια 141, κάτοικοι 142
 Δημητρίων *Γεωγραφία* 141, 142, 148
 δημοκρατία 72, 167, 185, 219, 221, 231, 246, 254, 289, Ἑλλάδος 230, δημοκρατιῶν ἀρρωστία 230
 δῆμος 124, 126
 δημότης 216
 διαβάτης 57, 97, 176
 διαγωγή 5
 Διαγόρας ὁ Ρόδιος 318
 διάδημα 167
 διαδοχή 69, 166
 διάδοχος 127, 192
 διάδρομος 249
 διάθεσις 23, 36, 195, 341
 διαίρεσις 360
 διαιώνησις 51
 διακήρυξις 319
 διακοπή 112, 151, 174, 247
 Διακοφτό 244· βλ. καὶ Βοῦρα
 διάκρισις 221
 διάλεκτος 216, 332
 διάλεξις 228
 διάλογος 140, 335
 διάλυσις 229
 διαμοιρασμός 152

- διαμονή 167
 διανόημα 92, 292, 342, 344
 διανομεύς 85
 διαπεραστικόν 77
 διάρρησις 166, 276, ἀγώνων 293
 διαρπαγή 135
 διάστημα 55, 95, 99, 141, 171, 183, 197, 220, 223, 226, 231, 243, 259, 261, 265, 266, 287, 315, 357, ἡμέρας 293, κυκλικόν 360
 διαταγή 51, 247, 258, 259
 διατριβή (διαμονή) 107, 114, 207, 350, 361
 διαφέντευσις 181
 διαφθορά 211
 διαφθορεύς 13
 διαφορά 77, 123, 240, 247, 277, 312, πνευμάτων 77
 διάφορον (τόκος) 38, 122
 διδασκαλία 2, 13, 15, 16, 30, 67, 259, 325, 334, γεωργικῆς 79
 διδάσκαλος 7, 25, 80, 190, 208, 237, 298, 335
 διερμηνευτής 272, 277, διαταγῶν 259, θεῶν 169
 διήγησις 213, Πανσανίου 361, Τιμάρχου 67
 διημέρευσις 236
 διθύραμβος 299
 Δικαίαρχος 354
 δικαιολογήματα 31
 δίκαιον-α 3, 7, 35, 73, 102, 104, 191, 208, ἀνθρώπινα 104, ἀνθρώπου 101, ἔννομα 233, πρᾶγμα 34
 δικαιοσύνη 15, 22, 49, 86, 124, 258, κριτῶν 259, 320, δικαιοσύνης αὐστηρότης 113, βασιλείον 23
 δικαίωσις 15
 δίπτω 328, 329
 Διμήνη ἢ Δίμηνον 141
 δίοδος 89, ὑδάτων 95
 Διόδωρος 324, 326, 330, 336, ὁ Σικελός 353
 διοικεῖν τέχνη 221
 διοίκησις 9, 23, 72, 115, 161, 167, 212, 216, 220, 246, 253, 254, 335, βασιλείας 22, γνωστική 26, δημοκρατική 216, ὀλιγαρχική 117, 185, Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων 258, διοικήσεως σφάλματα 30
 Διόνη 175
 Διονυσιόδωρος 78
 Διονύσιος 11, 13, 20-23, 25, 26, 30, 32, 34, 35, 37, 40-43, 320, ἀρχαῖος 349, γέρον 19, 25, 26, νέος 9, 16, 349, 352, Συρακούσης 5, 300, 301
 διόρθωσις 38
 διορθωτής 9
 διορία 104, 227
 διορισμός 343
 Διόσκουροι 228
 Δίποινος 357
 Διριλί 147· βλ. καί Φάλανα
 δίσκος 313· βλ. καί ἀμάδα
 Δισπόντιον 261
 δισταγμός 8, 60
 διχόνοια 16, 24, 38, 103, 247, 253
 δίψα 331, 338
 διώκτης 37
 Δίων 16-18, 20-24, 26-30, 32-34, 36-39, 42-44, 350, 352, 353, Δίωνος γνῶσις 23, ἐκστρατεία 352, τύχη 10
 δόγμα 63, 161, 334
 δοκιμασία 317
 δοκιμή 179, 219, 275, 313, 333
 δοκίμιον 235
 Δόλοπες 101
 δόξα 14, 26, 31, 51, 59, 83, 84, 89, 123, 170, 195, 207, 210, 260, 285, 290, 320, 335, 338, 347 ἀθάνατος 87, νικητῶν 271, 289, 316, δόξης ἀγάπη 93, ἐγκωμιαστής 85, κολοφῶν 317, ναός 270, τίτλοι 85
 δοξάρι 118

- δοξολογία 321
 δορκάς 325
 δόρυ 313, 328
 δορυφόρος 134, 214, 217
 δόσιμον (φόρος) 17, 142, 203, 204, 212, 214
 δόσις 30, 218, χρηματική 218
 δουλεία 21, 217
 δούλευσις 341, 342
 δοῦλος 13, 333
 Δούναβις 295
 Δοφινὲ ἐπαρχία 171
 δραστηριότης 128, 133, 214, 294
 δράγμα 276
 δραχμή 11
 δριμύτης 161, δριμύτητος πνεῦμα 191
 δρομεύς 284, 285, 287
 δρόμος 43, 82, 141, 148, 153, 157, 160-163, 180, 185, 188, 190, 224, 273, 274, 287, 362, ἀμαξίων 288, ἵππων 288, λοφώδης 115, σταδίου 257, Ὑπάτης 106, δρόμου ἄθλον 262, 270, βραβεῖον 228, 259, 300
 δροσερότης ἀέρος 282
 δροσιά 58, 86, 152, 287
 δρυς 169, 170
 Δρύσκος ὄρος 170· βλ. καὶ Τόμαρος ὄρος
 Δύμη 251· βλ. καὶ Πάπας
 δύναμις-εις 6, 19, 21, 26, 43, 56, 58, 63, 73, 74, 95, 102, 104, 112, 117, 127, 129, 130, 140, 166, 167, 187, 191, 199, 222, 238, 241, 267, 273, 275, 272, 290, 302, 306, 307, 309-311, 314, 315, 317, 320, 338, 340, 341, 348, Ἀθηναίων 130, ἀνίκητος 110, αὐτοκρατορική 140, 212, γητευμάτων 107, ζώου 160, θαλάσσια 187, 205, Θηβαίων 130, Λακεδαιμονίων 55, 130, σώματος 74
 δυναστεία 340
 δυσκολία 30, 60, 191, 360, ἐπιχειρήματος 95
 δυσπιστία 21, 187
 δυστυχία 7, 18, 36, 55, 114, 210, 243, 272, 290, 295, 301, 339, 341, 347, 348, Ἀνδρομάχης 136, Ἐκάβης 136
 δυσφημία 182
 δυσώπησις 129
 Δωδώνη 163, 169-172, 174· βλ. καὶ Λιβάδι, Δωδώνης μαντεῖον 162, 169, 175, ναός 175, πόλις 168
 Δωριεῖς 101, 116, Δωριέων σῶμα 103
 Δωρίς 21
 δῶρον 6, 10, 12, 36, 175, 319
 ἔαρ 257
 ἔβενος 264
 ἔγγονος 65, 67
 ἔγγυήσις 43
 ἔγγυητής 38
 ἐγκάτοικος 115, 187, 211
 ἔγκλημα 18, 201, 214
 ἐγκωμιαστής 85
 ἐγκώμιον 81, 319, ἐορτῆς 52, κολάκων 216
 ἐγγάραγμα 267
 ἐγγείσημα 206
 ἐγχειρηματῖαι 116
 ἔγχος (λόγῃ) 125
 ἔδαφος 265, 268, γλίσχρον 287
 ἔθνος-η 83, 97, 100, 102, 105, 120, 129, 131, 151, 167, 171, 182, 206, 208, 222, 284, 277, βάρβαρα 168, γῆς 170, διεφθαρμένα 246, δυνατά 104, Ἑλλάδος 226, 252, Θεταλίας 263, ἰσχυρά 116, μακρυνά 128, πεπολιτευμένα 123, 276, 303, πολεμικόν 181, ὑπεύθυνα 105, ἔθνων ἦθη 126, ἱστορία 231
 εἴδησις 42, 68, 78, 111, 138, 139, 158, 174, 195, 301, 329, 333, 335,

- 340, 348, 356
 εἶδος 152, 210, 224, 233, 258, 279, 290, 299, 305, 313, 325, 331, δένδρων 144, 294, διοικήσεως 166, ἵππων 288, κισσοῦ 152, μεταλλων 264, ποιητικῆς 81, πτηνῶν 326, συλλογισμῶν 192, χοροῦ 144
 εἶδωλον 170, 189, 199, 208, 224, μεταλαγματοκαπνισμένον 213
 εἰκῶν 3, 50, 54, 57, 82, 85, 208, 210, 232, 270, 272, 268, Παρρασίου 3, χαροποιός 59
 εἰλικρινεῖα 247
 εἴμαρμένη 129
 εἰρήνη 32, 89, 102, 105, 183, 186, 214, 246, 252, 277, στερεά 27, εἰρήνης καιρός 26
 εἰρηνοποιῖα 298
 εἰσαγωγή συγγράμματος 96
 εἰσόδημα 34, 157, 214
 εἰσόδος 61, 136, 202, 258, εἰσόδου πύλη 263
 Ἐκάβης δυστυχία 136
 Ἐκάτη 109, 111
 Ἐκατομβαιῶν 278, 279
 ἑκατονταετηρίς 225
 ἔκβασις 24, 129, 174, 210, 247
 ἐκδίκησις 20, 28, 61, 88, 220, θεῶν 155
 ἐκζητήματα 233
 ἐκζητητής 227
 ἐκκάλυψις 207, 231
 ἔκλειψις 350, 351, 353, ἡλίου 350-352, σελήνης 107, 351, 352, σεληνιακή 353
 ἐκλογή 3, 229, 251, 350
 ἔκπληξις 280
 ἐκπύρωσις 142
 ἔκστασις 85, 178
 ἐκστρατεία 131, 174, 226, 350, Ἄργείων 54, Δίωνος 351, 352, Ξέρου 80
 ἔκτασις 174
 ἐκτέλεισις 41, 132, 140
 ἐκτημόριον 148
 ἔκφρασις 84, 267, κολακευτική 297, ἔκφράσεων τόλμη 85
 ἐλαία 49, 161, 270, ἐλαίας στέφανος 270, φύλλα 84, 285
 Ἐλαία Μ. Ἀσίας 190· βλ. καὶ Τζιανταρλῆς
 ἔλαιον 223
 Ἐλατίαι 147· βλ. καὶ Καστροί
 ἐλάττωμα 9, 31, 93, 134, 154, 254, 310, 326
 ἐλάφι 326, 328, 330
 ἐλαφρότης 273, 304, 315, νεροῦ 201
 ἐλάφρωσις πόνων 180
 ἔλεγχος 94
 ἔλεος 25, 292
 ἐλευθερία 16, 18, 20, 43, 73, 76, 120, 122, 132, 160, 181, 215, 223, 225, 246, 254, 326, 338, 350, Ἑλλάδος 53, νοός 325, ὑπερβολικὴ 117, ἐλευθερίας ζηλωτής 121
 ἐλευθεριότης 277, 324, Διονύσου 13
 ἐλεύθερον, τό, ἐμπορίου 5
 ἐλεφαντοκόκκαλον 188, 264, 268, 289
 Ἐλευσίς 185· βλ. καὶ Λέψινα
 ἐλέφας 205, 325
 Ἐλίκη 242-245· βλ. καὶ Τρυπιά
 Ἐλικῶν 58, 59, 70, 202, Ἐλικῶνος Μοῦσαι 58
 ἐλκυστικόν 3, 78
 Ἑλλάς 16, 34, 38, 45, 46, 54, 60, 69, 104, 107, 121, 128, 134, 145, 160, 164, 166, 184, 203, 207, 208, 210, 211, 222, 227, 236-238, 241, 256, 255, 258, 268, 269, 274, 285, 288, 289, 297, 324, ἀρχαία 182, δυτική 163, Ἑλλάδος ἀγῶνες 81, ἀρκτώα μέρη 101, 102, ἀρχαῖον μαντεῖον 168, αὐτοκρατορία 130, βασιλεία 84, γένη 50, 89,

- 121, 256, 334, δημοκρατία 230, ἔθνη 226, 252, ἐπική περιγραφή 354, ἡσυχία, εὐτυχία 103, λαοί 73, 276, λιμένες 205, μέρη 277, ποιητής ἀρχαιότερος 56, πόλεις 14, 71, 76, 254, συγγραφεῖς ἀρχαῖοι 79, συνελεύσεις 84, 132, ὑποθέσεις 239
- ἔλλειψις 91, 250
- Ἑλλην-νες 45, 50, 51, 55, 62, 83, 84, 96, 98, 113, 120, 126, 132, 151, 153, 168, 178, 181, 203, 207, 222, 233-235, 258, 260, 297, 300, 310, 356, 357, Ἑλλήνων ἦθη 304, Πελοποννήσου 97, στράτευμα 98, τιμή 51
- Ἑλλήσποντος 74
- ἐλπῖς-δα 2, 23, 25, 47, 132, 236, 285, 311
- ἐμβαδόν 223
- ἐμβριμός (λύπη) 346
- ἐμπαιγμός 138
- Ἐμπεδοκλῆς 299
- ἐμπέδωσις 161
- ἐμπιστοσύνη 9, 26, 210, 214, 341
- ἔμπνευσις 59
- ἐμπόδιον 82, 128, 149, 203
- ἐμπόριον 5, 46, 203, 205, 214, 246, λιανικόν 76, ἐμπορίου ὁδός 221
- ἐμπορος 294
- Ἐνιῆνες 162
- ἐναντίον, τό 194
- ἐναντιότης 94, 131
- ἐναφιέρωσις 270
- ἔνδειξις 317
- ἔνδυμα 83, 109, 201
- ἐνέργεια 94
- ἐνθέσπισις 213
- ἐνθουσιασμός 85
- ἐνθύμησις 140, 153, 156, 159, 347, παρελθόντος 64
- ἔννοια 4, 14, 23, 37, 59, 79, 175
- ἔνοπλος 125
- ἐνορία 111, 166, 240, πόλεως 108
- ἐνόχλησις 37
- ἔνοχος 29, 321
- ἐνταφιασμός 105, 128, 346
- ἐντέλεια 206, 258
- ἐντόπιοι 71
- ἐντόσθια 63, 227
- ἐντροπή 22, 320, 340, 344
- ἐντύπωσις 21, 40, 68, 85, 87, 263, 282, πόνου, χαρᾶς 3
- ἔνωσις 1, 44, 67, 79, 92, 232, Ἑλλήνων 132, χωρίων 254
- ἐξακολούθησις 184, 223, 225, 257, 323, 335
- ἐξελιγμός 125
- ἐξερεύνησις 190
- ἐξέτασις 356
- ἐξήγησις 242
- Ἐξηγητής 322
- ἔξοδον 13, 96, 208, 214, 288, 324, 328, κοινότητος 92
- ἔξοδος 95, 96, 148, 201, 327, 331
- ἐξομολόγησις 339
- ἐξορία 18, 25, 32, 36
- ἐξορκισμός 113
- ἐξουσία 38, 44, 72, 73, 186, 213, 230, 231, 254, ἀπόλυτος 225, βασιλική 26, μοναρχική 254, ἐξουσίας ὄρια 27
- ἐξοχή 279, 325, ἐξοχῆς σπίτι 12
- ἐξοχότης 247
- ἐξύπνημα 18
- ἐξωτερικόν μεγαλοπρεπές 34
- ἐορτή 17, 50, 51, 57, 74-76, 159, 182, 200, 211, 228, 249, 250, 256, 260, 270, 277, 280, 281, 286, 305, 324, 328, Ἀπόλλωνος 178, δαφνηφορίας 75, ἐτήσιος 224, θεῶν 81, λαμπάδων 241, ἐορτῆς ἐγκώμιον 52, ἡμέρα 278, 287, 315, καιρός 258
- ἐπάγγελμα 315
- ἔπαινος 84-86, 92, 266, 317

- ἐπακολούθησις 295
 Ἐπαμεινώνδας 74, 78
 ἐπανάληψις 287μ 316
 ἐπανάπαυσις 277
 ἐπανάστασις 34, ἐπαναστάσεως
 αἰτία 40
 ἐπαναστροφή 292
 ἐπανωφόρι 237, 264, 299
 ἐπαναφορά 292
 ἐπαρχία 23, 25, 99, 117, 134, 142,
 165, 166, 168, 180, 184, 186, 218,
 247, 256, 285, ἀρκτική 17, Ζη-
 τουνίου 117, Νέων Πατρῶν 106,
 ἐπαρχίας συμβούλιον 245
 ἐπαύριον 113, 288, 324
 ἐπαφή 143
 ἐπέκβασις 236
 ἐπίγραμμα 124, 362
 ἐπιγραφή 70, 98, 266, 269, 270, 320,
 321, 362, ἀρχαία 148
 ἐπίδειξις 8, 94
 ἐπιδειξιότης 133
 ἐπιδίπλωσις προσοχῆς 327
 ἐπιδρομή 130, 197, 222
 ἐπιθυμία 2, 22, 47, 89, 90, 260, 287,
 339
 ἐπίκλισις 113, 115
 ἐπικράτεια 119, 226
 ἐπικρισις 92
 ἐπικύρωσις 200
 ἐπιληψία 114
 ἐπίλοιπον 7, ζωῆς 361, ἡμερῶν 26
 Ἐπιμενίδης 194
 ἐπιμονή 301
 ἐπίνοια 294
 ἐπιπλήρωμα 301
 ἐπιστασία 171, 304, ἀγώνων 131
 ἐπιστάτης 36, 47
 ἐπιστήμη 14, 168, 236
 ἐπιστολή 22, 23, 27, 28, 33, 44, 79,
 303, Πλάτωνος 351
 ἐπιστροφή 29, 30, 32, 38, 64, 132,
 245, 273, 334, 350, 353, Ἴφρα-
 κλειδῶν 212, λογικοῦ 304, Ὀ-
 δυσσέως 54
 ἐπιτηδειότης 126, 160, 230, 255,
 274, 292
 ἐπίτροπος 39
 ἐπιφάνεια 314, θαλάσσης 143, θα-
 λάσσιος 196, νεροῦ 245
 ἐπιχείρημα (ἐγγχείρημα) 44, 95, 113,
 140, 210, 266
 ἐπιχείρησις 171, 301, 303
 ἐποχή 123, 166, 224, 234, 350
 ἐπωδή 110, 114
 ἐραστής 110, 178, 180, 338, Πηνελό-
 πης 54
 Ἐρατῶ 353
 ἐργαλεῖα προύντζινα 109
 ἐργασία 79
 ἐργαστήριον Φειδία 268
 ἔργον 76, 95, 172, 188, 205, 208, 217,
 253, 259, 265, 266, 269, 272,
 ἀνδραγαθίας 84, γεωργικῆς 188,
 μπρούντζινον 208, πήλινον 208,
 209
 ἐργοποιῖα 207
 ἐργόχειρον 299
 ἐρείπιον-α 155, 272, 346, Δημοτριά-
 δος 141, Ἐλίκης 242, 244, μαρ-
 μάρινα 133
 ἔρευνα 62, 63
 ἐρημία 97
 ἔρημος 59
 ἔρις 285
 Ἐρκύνη ποταμός 60, 64
 Ἐρμεῖα ἀγάλματα 233
 Ἐρμηῆς 49, 53, 57, 70, 248, 303, Ἐρ-
 μοῦ ἀγάλματα 233
 ἐρχομός 33, 42, 44, 187, 109, 227
 ἐρωμένη 157, 276
 Ἐρωσ 55, 57, 59, 110, 112, 136, 157,
 202, 209, 215, 256, 295, 336, 338-
 340, Ἐρωτος ἀγαλμα 55, βορά
 111, ἔορταί 5
 ἐρώτημα 48, 267

- ἐρώτησις 172, 218, 299
 ἐσπέρα 227, 278, 279
 Ἐστίας ἄγαλμα 248
 ἐσχατιά 163
 ἐταῖρα 13, 211
 ἐτοιμασία 159, 192, μυστηρίων 109
 ἔτος 47, 52, 233, 352, ἔτους ἀρχή 246
 εὐαρέσκεια 336
 εὐαρέστησις 284
 Εὐβοίας Χαλκίς 57
 Εὐβουλίδης Μιλήσιος 192-195
 εὐγένεια 251, 267, 298
 εὐγλωττία 31, 78, μεγαλορρήμων 124
 εὐγνωμοσύνη 34, 263, 294, 339, 342
 εὐδαμονία 3, 15, 21, 83, 88, 239
 εὐδαίμων 341
 Εὐδημος ὁ Κύπριος 137, 139
 εὐεργεσία 24, 28, 290, 294
 εὐθυμία 59
 εὐκαιρία 22, 37
 Εὐκλείδης 189-192
 εὐκολία 11, 119
 εὐλάβεια 170, 279, 317
 εὐλύγιστον 315
 εὐμορφία 256
 εὐνοία 6, 19, 26, 28, 29, 42, 300, Ἄ-
 θηναίων 47
 εὐνοῦχος 345, 348
 εὐποιΐα 268, 325
 Εὐπομπος 235
 εὐπρέπεια 17, 18
 εὐρεσις (ἐφεύρεσις) 231, 232, 356
 εὐρημα 329
 Εὐριπίδης 8, 200, Εὐριπίδου *Τρω-*
άδες 135
 Εὐριππος 95, 205
 εὐρος Ἴσθμοῦ 197
 Εὐρύβιος 4
 Εὐρυνόμη 265
 Εὐρώπη 183, 204
 εὐσπλαχνία 135, 217, 310
 εὐταξία 5, 258, 284, εὐταξίας κανό-
 νες 297
 εὐτέλεια 31
 Εὐτέρη 353
 εὐτολμία 15, 238, 332
 εὐτυχία 37, 187, 216, 271, 295, 305,
 318, 323, 342, Ἑλλάδος 103
 εὐφημία 277, 288, 296, 316, δημό-
 σιος 319
 Εὐφορίων 228
 Εὐφορος· βλ. Ἐφορος
 εὐφροσύνη 92, 316
 Εὐφρων 230
 εὐχαρίστησις 14, 24, 229
 εὐχή 25, 136, 295
 Εὐχίδας 54
 εὐωδία 144
 Εὐχειρ 357
 Ἐφέσιος 308
 ἔφεσις 29, 106, 119, 168, κέρδους 209
 ἐφετώτερον 204
 ἐφεύρεσις 206, 207
 ἐφευρέτης 206, 207
 ἔφιππος 160, 331
 ἔφοδος 126, Ξέρξου 210
 Ἐφορος, ἱστορικός 206
 ἐχέτλη 273
 ἔχη, τά 49
 ἐχθρός 2243, 88, 89, 129, 172, 195,
 241, 246, 269, 309, 340, 341,
 ἀντιπαρατεταγμένος 126,
 ἄσπονδος 332, θανάσιμος 53
 ἐχιδνῶν δαγκάματα 107
 Ζάκυνθος 350-352
 ζαρκάδι 328
 ζέσις 20, 30, 31, 33, 42, 59, 90, 232
 ζέστα-η 143, 302, 312, 338
 ζευγάρι 306, 307
 Ζεῦξις 298
 Ζεύς-Διός 53, 169, 175, 245, 266,
 294, 300, Ὀλυμπίας 268, Διός
 ἄγαλμα 283, 320, θρόνος 83,
 263, 358, θυσιαστήριον 279, ἱε-

- ρεύς 175, κεφαλή 267, ματιά 267, μορφή 264, 271, νάος 142, 170, 252, 262, 268 279, 298, 317, παρουσία 262, πόδες 265, προσταγή 69, τιμή 256
 ζέφυρος 172
 ζηλία 274
 ζήλος 13
 ζηλοτυπία 51, 203, 216, 221, 319
 ζηλωτής 181, ἐλευθερίας 121
 ζημία 38, χρηματική 104, 105
 ζήτημα 5, 64, 73, 299, 336, 341, 342, 352
 ζήτησις 26
 Ζητοῦνι 116, 117· καί Λάμια
 ζουμί χορταρίων 112
 ζόφος 165
 ζυγός 44, 338, Ἄργείων 211, Θηβαίων 53
 ζωγραφία 3, 153, 264, 266, 299
 ζωγραφική 232, 233, 235, 356, 357, ζωγραφικῆς γέννησις 231, σχολεῖον 235
 ζωγράφος 76, 298, 299, 362, φύσεως 59
 ζωή 19, 42, 43, 52, 55, 68, 79, 92, 106, 122, 129, 158, 179, 196, 222, 254, 276, 297, 303, 312, 323, 326, 331, 332, 347, 361, ἀνθρώπου 178, ἄτακτος 284, ζωῆς βάρος 16, νοστιμάδες 11, ὄρια 89, πολυχρόνιος 218, πνεῦμα 152, σημείον 310, σύστημα 334, τέλος 79, χροιά 128
 ζωηρότης 77
 ζώνη 299, 362
 ζῶον 57, 234, 244, 251, 264, 325, 327-331, ζῶου δυνάμεις 160, μουγκρίσματα 65, σπλάχνα 109
 ἦβη 326
 ἡγεμονεία 159
 ἡγεμονίς 200, 227, 228, 339, 340, 345
 ἡγεμών 18, 19, 21, 22, 29, 33, 37, 43, 105, 149, 157, 166, 167, 215, 218, 220, 224, 225, 227, 269, 300, 336, 342, 343, 345, 346, 348, Ἄνατολῆς 337, σκληρός 134, Βλαχομπογδανίας 125, ἡγεμόνος δικαιοσύνη 22
 ἡδονή 1, 3, 4, 10, 11, 14, 15, 31, 59, 60, 90, 151, 152, 167, 191, 202, 209, 211, 215, 228, αἰσθήσεων 14, ἡδονῶν γεῦσις 134, δελεάσματα 128
 ἦθη 92, 116, 168, 182, 183, 214, ἐγκατοίκων 115, ἔθλους 126, Ἑλλήνων 304, Μολοσσῶν 167, ἠθῶν ὄρθωσις 14
 ἠθική 300, 334, 335, αὐστηρά 13, ἠθικῆς σπουδή 14
 Ἡλεία 238, 251-257, 270
 Ἡλεῖοι, Ἡλεῖς 257, 258, 260, 262, 268, 279, 304, 321, 361
 Ἡλιέων φυλαί 269
 ἡλικία 32, 201, 311, 325, 355
 ἥλιος 55, 75, 106, 202, 232, 243, 295, 309, 312, ἡλίου ἀκτῖνες 283, ἐκλείψεις 350, 352
 Ἡλις 43, 252-255, 257, 259, 260· βλ. καί Καλοσκοπί, Ἡλιδος ὀδοιπορεία 323
 ἡμέρα 1, 7, 9, 10, 16-18, 20, 23, 31, 33, 37, 39-41, 45, 47, 48, 50, 55, 61-63, 67-68, 75, 81, 89, 96, 108, 127, 135, 138, 160, 164, 169, 170, 174, 178, 181, 183, 185, 188, 189, 191, 206, 210, 214, 218, 229, 235, 237, 238, 242, 244, 253, 266, 270, 271, 273, 276, 278, 290, 294, 296, 297, 302, 303, 312, 321, 328, 330, 332, 333, 346, 351, 361, ἐορτῶν 278, 287, 315, ἡμέρας διαστήματα 293, φῶς 165, ἐπίλοιπον 26, ἄστρον 83
 Ἡπειρος 162-166, 179, Ἡπείρου

- ἀρχαῖοι κάτοικοι 169, ἔθνη βάρ-
 βαρα 168, βόρεια μέρη 168
 Ἡπειρώτης 165
 Ἥρα 270, Ἥρας ναός 262, 268,
 270, 277, 279
 Ἡρακλείδης 40-42, 158, 212
 Ἡρακλῆς 81, 116, 256, 265, Ἡρα-
 κλέους ἄγαλμα 242, ἄθλοι 263,
 ἀπόγονοι 239, ναός 55, παράση-
 μα, ρόπαλον 275, 303
 ἠρωϊκά ποιήματα 299
 ἦρος 83, 96, 143, 346, 362, ἠρώων
 αἰών 123, καθέδρα 116
 Ἡσίοδος 45, 56, 78-80, 299, 358, Ἡ-
 σίοδου *Θεογονία* 79, πατρίς 56
 ἦσυχία 152, Ἑλλάδος 103
 ἦττα 311, ἦττας σημεῖον 307
 Ἡφαιστος 69
 ἦχος 65, 173, 174, 224, 316, ὀργά-
 νων 280, φλοέρας 145, 314
 Ἡχώ 296

 θάλασσα 35, 47, 65, 95-97, 99, 100,
 159, 177, 179, 196, 202-205, 215,
 240-242, 274, 277, 330, 362,
 Κρίσσης 238, θαλάσσης ἐπιφά-
 νεια 143, κύματα 243
 Θάλεια 353
 Θάλος 207
 θάμβος 317
 Θάμυρις 56, 123
 θανατικόν 49
 θάνατος 1, 28, 48, 92, 105, 108, 109,
 112, 114, 132, 133, 172, 180, 196,
 295, 303, Σωκράτους 6, θανάτου
 ποινή 73, 189
 Θάσος 274
 θαῦμα 48, 60, 171
 Θαυμακοί 115, 116
 θαυμασμός 97, 261, 273, 297, 300,
 θαυμασμοῦ σημεῖα 84, φωναί 90
 θεατῶν σειρῆς 284
 θεά 13, 54, 111, 115, 143, 145, 157,
 158, 164, 184, 202, 203, 210, 250,
 255, 258, 282, 324, Ἐκάτη 109,
 ὑγείας 237, θεᾶς πόδες 249
 Θεαγένης 274, Θεαγένους λατρεία
 275
 θέαμα-τα 108, 134, 142, 154, 156,
 196, 256, 260, 284, 294, 310, 318,
 αἰσθητικόν 85, ἐπτὰ 171, ἠδονι-
 κά 153
 Θεαρίδης 300
 θεατής 90, 103, 161, 182, 206, 226,
 271, 282, 285, 287, 290, 305, 312,
 318, 328
 θέατρον 71, 135, 199, 262, 316, μά-
 χης 192, κατορθωμάτων 116
 θέλημα 3, 31
 θέλησις 38, γένους 46
 θεμέλιον 23, 203, 243, πόλεως
 Φερῶν 127
 θεμελίωσις 224
 θεμελιωτής 53, 189
 Θέμις 265
 Θεμιστοκλῆς 129, 296, 297
 θεμωνιασμένος 155
Θεογονία Ἡσίοδου 79
 Θεόδοτος 40-42
 Θεόδωρος Μιλήτου 358
 θεός-οί 24, 41, 48-50, 62, 66, 67, 82,
 88, 132, 154, 156, 172, 178, 197,
 218, 224, 225, 245, 251, 263, 267,
 270, 283, 295, 303, 304, 310, 340,
 345, ἐφέστιοι 84, θεῶν διερμη-
 νευταί 169, ἐκδίκησις 155, ἐορ-
 ταί 81, κατοικία 49, λειτουργός
 75, πατήρ 267, σχῆμα 70
 θεότης 168, 175, 210, 237, 248, 267,
 279, 303, Ὀλύμπου 265, ταρτά-
 ρου 110, θεότητος ἄγαλμα 292
 θεουργία 155, 294
 Θεραπεία Κωνσταντινουπόλεως
 126
 Θερμαϊκός κόλπος 156, 163· βλ. καί

- Θεσσαλονίκης κόλπος
 Θερμονέρια 99· βλ. καί Θερποτύ-
 λαι
 Θερμόπολις 182· βλ. καί Θερμός
 Θερμοτύλαι 96, 99, 100, 149
 Θερμός 182· βλ. καί Θερμόπολις
 Θερμώδων ποταμάκι 49
 θέρος 304
 θέσις 4, 202
 Θεσπειαί 55, 56, 74, 94
 Θεσπιεῖς 57
 θέσπισμα 209, 259, 294, δημόσιον 46
 Θεσσαλία 99, 103, 106, 115, 116, 121,
 130, 146, 161-163, 205, 252, 362,
 Θεσσαλίας γένη 135, 145, δυνά-
 μεις 130, ἔθνη 263, κλειδί 149,
 ὄδοιπορεία 99, πεδιάδες 143
 Θεσσαλονίκης κόλπος 156· βλ. καί
 Θερμαϊκός κόλπος
 Θέτις 143
 Θετταλή 106, 107, 110
 Θετταλία· βλ. Θεσσαλία
 Θετταλός-οί 101, 113, 116, 118,
 121-124, 138, 140, 149, 156, 158,
 159, 182, 183, 293, 302, Θετ-
 ταλῶν καβαλαρία 119, κατα-
 φρόνησις 124
 θεωρία (θέαμα) 91, 94, 115, 153,
 156, 202, 236, 263, 310, 345, τό-
 πων 87
 Θῆβαι 54, 69, 72, 91, 94, Θηβῶν
 ἀκρόπολις 105, κάτοικοι 70,
 355, ὁδός 69, πόλις 354, πολι-
 τάρχη 230
 Θῆβαι Αἰγύπτου 169
 Θηβαΐδα 234
 Θηβαῖος-οι, 53, 55, 61, 63, 68, 70, 71,
 73, 75, 76, 78, 87, 89, 91, 93, 130,
 131, 133, 135, 211, 230, 238, 247,
 264, 293, 306-308, 333, Θηβαίων
 δύναμις 130, ζυγός 53, νόμοι 76,
 στρατηγοί 48
 Θήβη 136, 139
 θήκη 233, 248
 θηρίον 109, 183, 276, 331
 Θῆρων, βασιλεύς Ἀργιγέντης 289
 θησαυρός 61, 157, 277, 328, ἱερός 131
 θησαυροφυλάκιον δημόσιον 322
 Θησεύς 112, 125, 196
 θλάσμα 292
 θλίψις 7, 8, 92, 136, 137
 θνητός 88, 111, 333, εὐδαίμων 67
 θόλος 133, ναοῦ 234, 264, σπηλαί-
 ου 302, τετράγωνος 279
 θόρυβος 40, 109, 173
 Θράκη 59, 157, 183, 188, 331
 Θρασύβουλος 215, 216
 θρησκεία 167, 232, θρησκείας τύχη
 268
 θριάμβος 18, 23, 24, 30, 84, 161, 210,
 255, 288, 297, 316, 318, 321, νι-
 κητῶν 81, θριάμβου χαρά 328
 θρονί 68, 90
 θρόνος 26, 134, 166, 213, 219, 224,
 264, 266, 349, 352, 357, 359, Διός
 83, 263, 358, θεῶν 82, θρόνου πό-
 δες 265, 268, ὠραϊσμός 129
 θυγάτηρ 226, 230
 Θυέστης 69
 θῦμα 175, 178, 200, 220, 251, 279,
 283, 296, 347, ἐσφαγμένον 328,
 θυμάτων αἷμα 279, σπλάγχνα 110
 θύμαρος 144
 θυμίαμα 71, 159, 175, 248, 304
 θυμός 29, 33, 41, 91, 191, 216, 326
 θύρα 40, παλατίου 24
 θυρεός 125, 208
 θυσία 18, 20, 24, 35, 54, 64, 69, 143,
 90, 103, 104, 119, 156, 159, 175,
 178, 179, 210, 214, 250, 278, 279,
 316, 324, 325, 321, 333, βοῶν
 229, ἐξευμενιστική 178, θυσίας
 καιρός 328
 θυσιαστήριον 55, 105, 167, 200, 248,
 249, 251, 279, 281, 296, 304, Διός 279
 θῶρι (θέαμα) 157

- ἴασις 137
 Ἰάσων 127-129, 131-133, 134, Ἰά-
 σονος κόρη 139, σύστημα 133
 Ἰατρική 144, 303
 ἱατρικόν 178, 225
 ἱατρός 137, 303, 362
 ἰδέα 18, 106, 119, 128, 134, 178, 192,
 212, 215, 258, 267, 342, ἀλλόκο-
 τος 178, θεότητα 168, ψευδής
 124
 ἰδιότης 60
 ἰδίωμα 85, 190
 ἰδιώτης 46, 129
 ἰδρῶς 60, 307
 ἰέραξ 203
 ἰέρεια 55, 169, 171-174, 210, 278,
 ναοῦ 169
 ἰερεὺς 61, 63, 68, 69, 171, 355, Αἰγύ-
 πτιος 169, Ἀπόλλωνος 90, Διός
 175, ναοῦ 67, Τροφωνίου 60
 ἱερόγλυφα 234
 ἱερόν 271
 ἱεροπραξία 110, 112, 119, 144, 167
 ἱεροσυλία 132
 Ἰέρων 272, 289
 Ἰθάκη 180
 Ἰλαρίων 124, 126
 Ἰλλυριεῖς 290
 ἰμάτιον 322
 ἰξευτής 227
 Ἰόνιον πέλαγος 252
 Ἰουλιακὸς χρόνος 278
 Ἰούλιος (μῆν) 147, 278, 279
 Ἰππαρίνος 20
 ἰππεὺς 130, 290, 342
 ἰππική 119
 ἰππικόν Ἀθηναίων 333
 ἵπποδρομίον 280, 288, 290, 292
 Ἰπποκλείδης 228, 229
 Ἰπποκράτης 362
 Ἰπποκρήνης πηγή 57
 ἵππος 82, 273, 293, 323, 359, ἀδά-
 μαστος 9, Πήγασος 201, ἵππων
 δρόμος 288, εἶδη 288, τρέξιμον
 319, χρεμέτισμα 282
 ἰσημερία ἔαρινή 278
 Ἰσθμια 197, 256
 ἰσθμός 176, 202-204, 212, 214, Κο-
 ρίνθου 195, ἰσθμοῦ εὖρος 197,
 πέρασμα 203
 ἴσωμα 115
 ἴσκιος 47, 58
 Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος ναός 75
 Ἰσμηνὸς ποταμὸς 81
 ἰσοτιμία 246
 Ἰσπανία 165
 ἱστορία 58, 95, 250, 335, 336, 342,
 361, ἔθνων 231, πολέμων Σικε-
 λίας 25, Ἑλλάδος 78, 149
 ἱστορικός 300
 ἰστός 270
 ἰσχυρογνωμονῶν 151
 ἰσχυρότης 119, 311
 ἰσχύς 7, 56, 73, 157, 227, 274, 305,
 338
 Ἰταλία 74, 165, 204, 227, 247, 301,
 357, Ἰταλίας Πυθαγορικοί 36,
 σχολεῖον 33
 Ἰφίτος 257
 ἰχνηλασία 327, 328
 ἰχνηλάτης 327
 ἰχνογραφία 232, 234-236, Βελεστί-
 νου 133
 ἴχνος 82, 92, 133, 143, 220, 232, 287,
 310, 328, 329
 Ἰωλκὸς Μαγνησίας 362· βλ. καί Λε-
 χώνια
 Ἰωνες 101, 103, 239, 298
 Ἰωνία 215, 235
 Ἰωνικά ἀποικία 103
 καβαλάρης-αἰο (ἰππεῖς) 118, 160, 183
 καβαλαρία (ἰππικό) Θετταλῶν 119
 κάγκελλα σπηλαίου 68
 καγγελόπορτα 266

- Κάδμος 81
καθαρότης ἀέρος 58, 145
καθέδρα Βελεστίου 133
καθηγητής 260, 283, φιλοσοφίας 33
καθήκοντα ἀνθρώπων 79
κάθισμα (τόπος διαμονῆς) 145
καιρός 4, 10, 11, 15, 17, 22, 23, 30, 32, 34, 36, 38, 53, 61, 65, 68, 70, 80, 91, 95, 107, 113, 120, 124, 130, 133, 140, 157, 158, 161, 168, 170, 177, 185, 218, 211, 220, 221, 223, 230, 233, 235, 236, 243, 250, 252, 259, 272, 279, 280, 287, 304, 324, 329, 337, 342, 347, 349, 353, 360, ἀρμόδιος 39, ἀρχαιότεροι 232, 245, δείπνου 10, εἰρήνης 26, ἐορτῶν 258, ἥρωικῶν αἰώνων 107, θυσίας 328, ὑσταιρινοί 253, 254, φωτισμένοι 255
κακόν 2, κακοῦ ἀρχή 36
κακοποιῖα 114
Καλαμᾶς 164· βλ. καί Ἀχέρων
Καλαμπάκα 162· βλ. καί Σταγοί, Γόμφοι
καλλιέργεια γῆς 122
Καλλιόπη 353
κάλλος 111
καλλώπισμα 152, 209
Καλογραία 260· βλ. καί Κυλλήνη
καλοκαγαθία 352
καλοκαίρι-ιον 37, 56, 91, 99, 103, 143, 153, 157, 350, 351, καλοκαιρίου καύσεις 351
καλόν ἀληθές, τό 190
Καλοσκοπί 252· βλ. καί *Ἡλις
κάλυμμα 266, 337, 348, αἰδοῦς 123
κάλυπτρον χάλκινον 308
καλωσύνη 140
Καμάκι 185· βλ. καί Νισαία
κάμπος 115, 215, Κορωνείας 74, Λαρίσσης 159, Τρικάλων 116, 118
κανδηλαίς προύντζιναις 248
κανόνιον 351
κανονισμός 214, 246
κανών 3, 4, 173, 282, εὐταξίας 297, συλλογισμοῦ 191
Κάπουνα 121
καράβι 37, καραβίου πλώρη 281
καρδία 3, 6, 27, 29, 30, 65, 84, 88, 108, 111, 195, 284, 338, 339, 341, 348, αἰσθητική 31, αἰσθαντική 333, καρδίας προτερήματα 22
Καρθαγένη 205
Καρία 179
καρπός 16, 58, 90, 119, 238, 325, 328
καρποφορία 58
καρφί 109
Καρχηδόνιοι 27
Κασσάνδρας χερσόνησος 156· βλ. καί Παλλήνης χερσόνησος
Κάσσανδρος 354
Καστρί 101, 131, 147· βλ. καί Ἐλατίαι, Δελφοί
Κάστρον τῆς Ὠραίας 147· βλ. καί Ὀμολις
κάστρον 295, Κορινθίων 197
κάστωρ 228
κατάβασις 63
καταδίκη 7
καταδρομή 269
καταιγίς 172
καταισχύνη 344
κατακλυσμός 96
κατάκτησις 237, 246
κατάλογος 310, νικητῶν 289
καταπειστική 340
καταπέτασμα 263
κατάρα 112
κατάρτι 356
κατασκευή 144, 241
κατάστασις 4, 39, 43, 76, 87, 88, 121, 130, 170, 186, 187, 221, 232, 337, 338, 240, ἄμορφος 269, ψυχῆς 36
κατάστενον 150
κατάστημα 169

- κατάστιχον 321
καταστροφή 242, 243
καταφρόνησις 88, 285, 301, Θε-
ταλῶν 124, νόμων 91
καταφύγιον 152, 325, 329
καταχθόνιος 66
κατάχρησις 114
καταψυκτικόν 91
κάτεργον 26, 37, 187, 227
κατηγορία 8, 151
κατήφεια 295
κατοικία 27, 35, 56, 91, 94, 121, 136,
142, 239, 242, 249, 323, 325,
θεῶν 49
κάτοικος-οι 47, 49, 53, 56, 60, 69,
76, 117, 159, 160, 168, 179, 182,
185, 197, 201, 220, 222, 224, 226,
237, 240, 241, 244, 252, 256, 257,
260, 265, 331, 360, ἀπρόσιτοι
47, ἀρχαῖοι Ἡπείρου 169, Βελε-
στίνου 136, 140, ἔγκριτοι 187,
ἐλεύθεροι 121, Θηβῶν 70, 335,
κάμπου 145, Καστροῦ 131,
Κροτόνης 275, Λειβαδίας 61,
Λιβύας 169, Μακρονίτζας 142,
Μεγαρίδος 188, Πάτρας 239,
Πίσσης 304, Πλαταιῶν 51, κατοί-
κων κλάσεις 71
κατόρθωμα-τα 58, 97, 116, 131, 333,
λαμπρά 52
κατώφλιον πόρτας 112
καῦσις καλοκαιρίου 351
Κέβης ὁ Θηβαῖος 65
κέδρος 73, 144, 260, 269, κέδρου ξύ-
λον 269
κείμενον 354
κελάδισμα 153
κελλίον 224
κενοδοξία 83, 122, 296, 298
Κένταυρος-οι 116, 119, 143, 144,
263· βλ. καὶ Γκαραγκούνηδες,
Κενταύρων μάχη 263
κεντρί 293, γάλκινον 41
κέντρον 4
κεραμεύς 206
κεραυνοβόλημα 340
Κεραμίδι 141· βλ. καὶ Ἴμφαναί
κεραμίδιον 263
κέρατα 160, 241
κέρδος 5, 15, 38, 91, 93, 122, ἄνομον
49, κέρδους γλυκύτης 121, 205,
ἔφεσις 209
κερί 107, 111
κεφάλαιον 38
κεφαλή 62, 75, 88, 193, 196, 201,
232, 240, 249, 308, 317, 318, 333,
345, Διός 267, πεζῶν 130, κε-
φαλῆς πόνος 67
κεφάλι 63, 91, 145, 178, 229, 233,
303, 309, 337, 348
Κεφαλληνία 180, 238
Κεγχρεαί 199, Κεγχρεῶν λιμὴν 204
κηδεία 318
κῆπος 133, 325
κῆρυξ 25, 226, 284, 285, 317
κῆρυξις δημόσιος νικητῶν 278
κιβώτιον 305, 306, Κυψέλου 269
κιλό 194
Κιθαιρῶν ὄρος 51, 77
κίνδυνος 7, 41, 92, 128, 196, 210,
292, 331, 340
κίνημα-τα 4, 17, 74, 97, 151, 177,
194, 229, 257, 307, 309, 314, 309,
ἀνθρώπων 145, συμφετώδη 282
κινημός 161
κίνησις 4, 82, 115, 173, ἐνδόμυχος
153, ψυχῆς 30
Κίρκη 111
Κίρρα 226· βλ. καὶ Χρισό
Κίσσαβος 145-147, 154· βλ. καὶ
Ἴοσσα
κισσός 249
κίων 233, 262-264, 269, 272, 276
κλαδί-ιον 155, 294, 330, δάφνης 109
κλαδάκι 153
κλάδος 152, 155, 156, 172, 288, 308, 316

- κλάσις κατοίκων 71, πολιτῶν 247
 κλαυθμοὶ παιδίων 65
 κλειδί 149
 κλείδωσις 330
 Κλεισθένης 225, 226, 228-230
 Κλειῶ 353
 Κλεομήδους ἄγαλμα 272
 Κλεοφάντης ὁ Κορίνθιος 235
 Κλέων 70
 κληρονομία 89
 κληρὸς 242, 243, 259, 281, 284, 308
 κλίμα 4, 153, γῆς 122, κλίματος
 γλυκύτης 142, ἐνέργεια 77
 κλίμαξ 62, 297
 κλίσις 31, 166, 228, 239
 κλίση 137, 139, 216, 217, 304
 κλονάρι μύθου 256
 κλόνησις 166
 κλόνησις 142, δάφνης 75, ἐλαίας 75,
 μυρτιάς 52
 κλουβίον 326
 κλώσις (κλωστής) 152, ἐνδύματος
 109
 κόγχος 189
 κοιλιάς 58, 116, 142, 147, 150, 155,
 156, 159, 252, Τεμπῶν 99, 100,
 146
 κοιλία 125
 κοίλωμα 94
 κοινόν 91, 266, 301
 κοινότης 5, 92, 104
 κοίταγμα γαῦρον 311
 κόκκαλον 111, 113, 133
 κόκκος σιταρίου 194
 Κοκυτός ποταμὸς 164· βλ. Πάργας
 ποτάμι
 κολακεία 19, 167, 319
 κόλαξ 30, κολάκων ἐγκώμια 216
 κολοφῶν δόξης 317
 κόλπος 95, 163, 202, 205, 295, Ἄρ-
 τας 164, 176, Κρίσσης 176
 κόλπος (στήθος) 344, 347, 348
 Κολώτης 266
 Κόμη, πόλις Αἰολίδος 79
 κόμη 126, 270, κόμης πλεξίδαίς 237
 Κομηθῶ ἱέρεια 250
 κομμάτι 263, 294, αἵματωμένο 109,
 δακτύλων 109
 κόμπος 194
 κονάκι 54
 κονιορτός 287, 292, 307
 κοντάρι-ιον 160, 328-330
 κοπίδι 209
 κόπος 3, 14, 16, 30, 42, 73, 92, 122,
 128, 171, 193, 234, 312
 Κοράνιον· βλ. Κουράνιον
 κόρδαξ χορός 125, 126
 κόρη 175, 250, 251, Ἰάσωνος 139
 Κορίνη-α 50, 78, 80, 81, 89, Κο-
 ρίνης ποιήματα 89
 Κορινθία 217
 Κορίνθιος 163, 197, 200, 203, 220,
 293, 298, 357, Κορινθίων τόπος
 198
 Κόρινθος 184, 198-221, 223, 234,
 256, 269, 298, 324, 357, 361, Κο-
 ρίνθου βασιλείον 212, γυναῖκες
 209, Ἴσθμός 195, τόπος 185
 Κόρυρα 218-220, 223· βλ. καὶ Κορ-
 φοί
 Κορυραῖοι 219
 κορμός 152, δένδρου 232
 Κορσίσι ἀββᾶς 349, 352
 κορυφή 75, 151, 154, 176, 177, 196,
 201, 232, 244, 263, βουνῶν 97,
 βράχων 196, Πηλίου 142, 143,
 στρατεύματος 275
 Κορφοί 218· βλ. καὶ Κόρυρα
 κόρφος 156
 κορώνα βασιλική 362
 Κορωνείας κάμποι 74
 κόσμος 4, 5, 20, 31, 119, 190, 204,
 288, 303, 340, 344, κόσμου σύνο-
 ρα 165
 Κότυς βασιλεύς 157, 158
 κοῦκλαις ἄλευρένιας, κηρένιας,

- μάλιναις 113
 Κούλουρη 179· βλ. καί Σαλαμίς
 κουμέρκι (τελωνεῖο) 47
 κουμπί 174
 κούνια 152, 200· βλ. καί λίκνον
 Κούντουρα 197· βλ. καί Κρόμμυον
 Κουράνιον 295
 κουφότης 229
 κρανίον ἀνθρώπινον 109
 κρασί 48, 52, 63, 119, 144, 198, 241, 328
 κρᾶσις 128
 κράτος 345
 κραυγή 135, 138, 177, 287, 292, 295, 297, 331, 332, 337, 347
 κρέας ὠμόν 181
 κρεμασταριά 109
 κρεοπώλης 151
 κρημνός 51
 Κρής 194
 Κρήτη 125, 204, 356
 κριάρι 48, 49, 63, 109
 κρίμα 123, 134, 200
 κρίνος 264
 Κρισαία θάλασσα 199
 κρίσις 104, 253, 274
 κρισολογήματα 258
 κρισολογία 102, 253
 Κρίσσας θάλασσα 238, κόλπος 176
 κριτήριον 27, 76, 247, 253
 κριτής 14, 76, 247, 258, 259, 272, 273, 293, 336, γνωστικός 86, Πλαταιῶν 52, κριτῶν δικαιοσύνη 259, 320
 κριτικοί 101
 Κροῖσος 71, 345
 Κρόμμυον 197· βλ. καί Κούντουρα
 Κρόνος ὄρος 261, Κρόνου ὑπώρεια 277
 κροτήματα χειρῶν 297
 κρότος 111, 154, ἐκστρατείας 131, σαλπίγγων 292
 Κροτώνη 275
 Κροτωνιάτης 287
 κρουστάλι 151
 κρύφιον 49, 110
 κτήμα 87, 227
 κτήριον 54
 κτίριον 71, 189, 199, 262, 272, 277, 281, 356, δημόδιον 70, μεγαλοπρεπές 255
 κτύπημα 139, 274, 308, 311, 312
 κτύπος 173
 κύβος 174, 242
 κύκλος 125
 Κυλλήνη 260· βλ. καί Καλογραία
 κύμα 153, 154, 178, 180, 243, κυμάτων μυκίσματα 196
 κυνήγι -ιον 82, 126, 135, 325-328, 331
 κυνηγός 295, 327, 329, 332
 κυπαρίσσια 144, 155, 237· βλ. δένδρα νεκρώσιμα
 Κύπρος 74
 Κυρηναϊκόν 285
 Κυρηναῖος 298, 317
 Κυρήνη 285
 κυριότης 74, 185, 298, 317
 Κῦρος 334, 337-348, μέγας 336, νέος 130, Κύρου βασιλεία 357
 Κῦφος 162
 Κύψελος 213, Κυψέλου κιβώτιον 269
 κύων 137, 139
 κῶδιξ δημόσιος Ἡλιέων 257
 κώλυκας 144
 Κωνσταντινούπολις 125, 126
 Κωπαῖδος λίμνη 94
 κωπιά 205
 κώχη 108
 λαβή 12, 151, 306, 329, 330
 Λαβύρινθος 356
 λαβύρινθος (χορός) 125· βλ. καί ρωμαίικος

- λαγωνικῶν ὑλακτῆματα 327
 λαγώς 326-328
 λάδι 64, 119, 248, 268, 283
 λάθος 123, 195, 251, 339, 354
 Λαΐδος τάφος 211
 λαιμαργία 94
 λαιμός 307
 Λακεδαίμονια 221, 289
 Λακεδαίμονιοι 53, 93, 103, 105, 116, 120, 130, 131, 174, 186, 324, Λακεδαίμωνίων δύναμις 55, 130, φέρσιμον 105
 Λακεδαίμων 72, 97, 239, 240, 247, 297, 322, Λακεδαίμονος βασιλειον 239, χοροί 229
 λάκκος 113, 331, 224
 Λακωνία 115, 204, 326, 329
 λάλημα 326
 Λάμμα 115, 141· βλ. καί Ζητοῦν
 λαμνόσπιτον 141
 λαμπάς 64, 170, λαμπάδων ἑορτή 241
 λαμπρότης 133, 151, 216, 227, 237, 256, 268, 318, λαμπρότητος τελετή 316
 Λαμφάνης Ἄρχαδιος 228
 λάμψις 59, 66, 83, 127, 238, 267, ἀκτίνων 243, φωτός 208, χρυσί-ου 87
 Λαοκήδης 228
 λαός 18, 21, 24, 25, 29, 60, 71, 72, 113, 134, 135, 161, 167, 170, 175, 178, 185, 213, 214, 217, 231, 232, 247, 249, 272, 277, 279, 299, 302, πολεμάσων 175, λαοί Ἑλλάδος 73, 276, 294, λαοῦ ἀγάπη 22, παρὰδοσις 79, συνάθροισις 199, συνέλευσις 129, φωναί 282
 Λαπίθαι 116, 263· βλ. καί Χασιῶται
 Λάρισσα Θετταλίας 116, 145, 147, 160, 362, παλαιά 362, Λαρίσης κάμποι 159
 Λαρισσός ποταμός 251
 λατομεῖον 56, 262
 λατρεία 50, 56, 62, 232, Ἴφροδίτης 202, Θεαγένους 275
 λαύρα 260
 λάφυρα 182, 226, 262, 336, ἔνδοξα 71, Περσῶν 54
 λαφυρολογεῖν 182
 λαχνός 174
 λέγειν 77
 λεγένια (λαγήνια) χάλκινα 173
 λειβάδι 70, 325
 Λειβαδία 59, 61, 62, 64
 λειτουργός 241, θεοῦ 75
 λείψανον 109, 182, 233, 244, ἀνθρωπίνων σωμάτων 113, βαρβαρότητος 181
 ληλασία 155
 λελέκι 126· βλ. καί πελαργός
 λέξις 14, 15, 86, 124, 169, 191, 266, 296, βαρβαρική 112, Σιμωνίδου 97
 λεοντάρια 183· βλ. καί λέων
 λεπτομέρεια 269, 325
 λεπτότητες μεταφυσικῆς 191
 Λετρίνας 261
 λεύκα 150
 Λευκάς 176, 179, 180· βλ. καί ἼΑγ. Μαύρα, Λευκάδος πήδημα 162, 177, 178, 180
 Λεῦκτρα 90, 238, Λεῦκτρων μάχη 130, 243, 247
 Λεχαῖον 199, Λεχαίου λιμὴν 204
 Λεχώνια 362· βλ. καί Ἴωλκός
 Λέψινα 185· βλ. καί Ἐλευσίς
 λέων 82, 302, 331
 Λεωνίδας 96, 98, Λεωνίδα ὄπαδοι 96
 Λήθης πηγὴ 64
 Λιβάδι 163· βλ. καί Δωδώνη
 λίβρα 257, Γαλλίας 236
 Λιβύα 11, 169, 205
 Λίβυς 293
 Λίβων ἀρχιτέκτων 262
 λιθοξόος 76, 262

- λίθος 56, 232, 262, πολύτιμος 264, τετράγωνος 248
 λίκνον 152, 200· βλ. καί κούνια
 λιμήν -ένας 74, 120, 140, 141, 157, 165, 176, 185, 186, 199, 205, 222, 231, 239, 240, 260, Κεγχρεῶν 199, 204, Κορινθίων 197, Λεχαῖον 204, Μεγαρίδος 184, λιμέ-νος μυχός 141
 λίμνη 95, 96, Κωπαῖς, Ὑλαία 94
 λινόν φόρεμα 64
 Λίνος 59, 123, Λίνου ἄγαλμα 56
 λίσσος 227
 λιτανεία 75, 143, 144, 210, 249, 250, 255
 λογαριασμός 349, 354, 255
 λόγια 19, 25, 36, 48, 65, 68, 87, 108, 110, 110, 112, 158, 169, 218, 248, 304, 344, 347, ὑστερινά 231
 λογικῆς πονηρία 191
 λογικόν 66, 304
 λογογραφία 299
 λόγος 1, 26, 28, 29, 32, 38, 39, 41-43, 85, 119, 123, 179, 181, 188, 203, 228, 230, 295, 341, 344, 347, 354, λόγοι ὀνειδιστικοί 195
 λογοτριβή 335, 336
 Λοκρίς 326
 Λοκροί Ὀξωλοί 182, 184
 Λοκρῶν πόλεις 96
 Λουκιανός 124
 λουτρό 298, θεομά 96
 λόφος 45, 69, 96, 97, 99, 145, 148, 163, 240, 280, 282, 327, λόφου πλευρά 240, πόδες 325, ὑπώρεια 261
 λόχος 326
 Λυδία 345, Λυδίας βασιλεύς 71, 220
 Λυδίοι 343, Λυδίων βασιλείον 345
 Λυκοῦργος 221, 257
 Λυκόφρων 127, 139, 217, 219
 λύπη 7, 68, 88, 138, 217, 218, 237, 333
 λύρα 57, 90, 155
 λυρικοί ποιηταί 86
 λύσιμον 194
 λύσις 37
 λύσσα 33, 220
 λυχνάρι
 λωρί-ιον 217, 314
 λωρίς 183, 308
 μαγεία 107
 μάγειρος 227
 μάγισσα 99, 106, 108, 110, 114
 Μάγνης 101, 116, 118, 120, 145
 Μαγνησία 91, 121, 125, 141, 362
 μαθήματα 124, 236, 336
 μάθησις 6, 16, 31, 78, 214, 221, 296, 310
 μαθητής 5, 7, 15, 17, 26, 59, 80, 81, 191, 192, 194, 236, 237, 266, 357, Ἀκαδημίας 26, Πυθαγόρου 276, Σωκράτους 14, 65, 189
 Μάτιος 351
 Μακεδῶν 303, Φίλιππος 132
 Μακεδονία 74, 137, 146, 149, 289, 290, 304, Μακεδονίας βασιλεύς 303
 μάκρος 54, 281, σταδίου 286
 Μακρυνίτζας κάτοικοι 142
 Μακρυχώρι 147· βλ. καί Μόψιον
 μάλαγμα 189, 208
 μαλακότης 227
 Μάλιοι 101, 116
 μαλλιά 75, 91, 109, 110, 113, 193
 μάλλινον Μιλήτου 11
 μανδήλιον 255
 μάνδρα χαβασί (εἶδος πολεμικοῦ χοροῦ) 125
 μανδρόσκυλον 135, 165
 μανία 82, 110, 135, 136, 154, 155, 158, 161, 165, 200, 218, 225, 274, ἐρωτική 178, φθόνου 319
 Μάννα ποταμός 143

- μαντεῖον 60, 61, 63-65, 67, 69, 90, 163, 169-172, 174, 200, 242, 250, 274, 277, ἀρχαῖον Ἑλλάδος 168, Δωδώνης 162, 168, 169, 175
 μάντις 48, 63, 98, 115
 Μαντινείας μάχη 333, 361
 Μαραθῶν 54, Μαραθῶνος μάχη 235
 Μαρθώνιος 51
 μάρμαρον 54, 133, 141, 209, 263, 321, 362, λευκόν 62, Πάρου 262
 Μάρτιος 185
 μαρτυρία 2, 33, 83, 87, 101, 162, 163, 357, 359
 μάρτυς 16, 41, 85, 177, 283, 285, 347
 μαστιξί 178
 ματαιότης 52, 296, 298, 299, 303
 ματαιοφροσύνη 150, 187
 μάτι-ια 6, 91, 113, 115, 135, 136, 152, 220, 306, 344, 348, πύρινον 194, θολωμένα 68, σφαλισμένα 356, φλογισμένα 41
 ματιά 196, 267
 ματόφυλλα 356
 Μαύρη Θάλασσα 188
 Μαυρομήτης 238· βλ. καί Ἔραξος
 μαχαίρι 348
 Μαχαλές Πέρας 362
 μάχη 17, 50, 51, 55, 104, 126, 228, 238, 255, 258, 275, 280, 304, 305, 310, 312, 313, 315, 319, 321, 330, 332, 336, 343, 345, 346, Ἡρακλέους 265, Κενταύρων 263, Λεύκτρων 90, 130, 243, 247, Μαντινείας 333, 361, Μαραθῶνος 235, μουσικῆς 57, 199, παγκρατίου 312, Πλαταιῶν 53, 187, ποιητικῆς 57, Σαλαμῖνος 179, 187, 296, Τιτάνων 154, Χαιρωνείας 240, μάχης ἀναβρασμός 126, βρασμός 92, θέατρον 192, τόπος 52
 Μέγα Σπήλαιον 242
 μεγαλαυχία 126
 μεγαλειότης 84, 235, 302, μεγαλειότητος αἴσθησις 98
 Μεγακλῆς 228, 230
 μεγαλοπρέπεια 22, 60, 122, 158, 182, 289, 289, 300, 345
 Μέγαρα 185, Μεγάρων ὁδοιπορεία 184
 Μεγαρεύς 186, 189
 Μεγαρίς 185-197· Μεγαρίδος κάτοικοι 188, λιμὴν 184
 Μεγαρική 185
 μέγεθος 165, 266
 μεθαύριον 160
 Μεγιστίας μάντις 98
 μέθη εὐφροσύνης 316, οἴνου 31
 μέθοδος 173, 190, 327
 μειράκιον 250, 310
 μεῖδαν ὀγιουνοῦ (εἶδος πολεμικοῦ χοροῦ) 125
 Μέλανθος 236
 Μελάνιππος 250
 Μελέτη, Μοῦσα 58
 μελέτη 58
 μέλι 110, βουνήσιον 109
 Μελία, Νύμφη 81
 μελία 150
 μέλισσα 216
 μελίσσια 107
 μέλλον 4, 168, 242
 μελόπιταις 63
 μέλος 114, 283, 307, Τιμοθέου 3
 Μελομένη 353
 μελωδία 153
 Μενεκράτης 303, 304
 μερίδιον 90, 226
 μερίς 136
 μέρος 17, 150, 151, 164-166, 206, 244, 263, 298, 299, 300, 309, 312, 329, 331, 332, μέρη βασιλείου 22, Ἑλλάδος 277, ξένα 120
 μεσάνυχτα 170
 μέση 314, σώματος 307

- μεσημβρία 99, 164, 198, 238
 Μεσημβρία (Νότος) 149, 198
 μεσημέρι 68, 170, 282, 305
 μεσιτεία 44, 350
 μεσολάβησις 188
 μεσονύκτιον 280
 μεταβολή 5, 25, 66, 72, 117, 167,
 212, 357, 359
 Μεταγειννιών 147
 μεταλλεία χαλκού 208
 μέταλλον 12, 75, 208, 209, 263, 290,
 314, μετάλλων είδη 264
 μεταμέλεια 180
 μεταφορά 82
 μετάφρασις 98, 359
 μεταφραστής 207
 μεταφυσική 335
 Μετόχι 147
 μετριότης 7, 88
 μετριοφροσύνη 216, 225, θεία 267
 μέτρον 44, 148, κοιλοῦ 194
 μέτωπον 145, 262, 263, 306, 333
 Μήδεια 200, 311
 Μήδος 338, Ἐράσπης 336, νέος
 340, 341
 μήκος 262, 294, 291
 μήλα 205
 μηλωτή 143
 μήν 27, 141, 213, 243, 259, 260, 283,
 350
 μηρός 307
 μήταις βράχου 177, μήτεων κομμά-
 τια 307
 μήτηρ 39, 200, 217, 269
 μητρόπολις 73, 197
 μηχανή 207, 356
 μηχανουργία (μηχανογραφία) 129
 μίανσις 105
 μίγμα 262
 Μικρά Ἀσία 103, 190, 204
 Μίλητος 358, Μιλήτου μάλλινον 11
 μιλιούνια 97
 μίμησις 298
 Μίνως 356
 μῆξις 334
 μισερός (ἀνάπηρος) 312
 μισευμός 17, 353
 μισητός 29
 μισθός 5, 40
 μῖσος 3, 6, 21, 53, 138, 217, ἀμοι-
 βαῖον πλουσίων κατά πτωχῶν
 230
 μνᾶ 257
 μνεῖα 257
 μνήμα 50, 113, 164, 223, 231, 262, 362
 μνημεῖον 51, 52, 56, 70, 97, 220, 241,
 251, 255, 268, 271, 275, 277, 281,
 347, 348, 356, ἱερὸν 55, μεγαλο-
 πρεπείας 60, νεκρώσιμον 98,
 μνημείων στῦλοι 52
 μνήμη 20, 58, 95, 97, 200, 235, 265,
 274, 275, 334, ἄϊδιος 51
 Μνήμη, Μοῦσα 58
 Μνημοσύνης θρονί 68, πηγή 64
 Μόλος 100· βλ. καὶ Ἄνθελη
 Μολοσσοί 166, 168, Μολοσσῶν βα-
 σιλεύς 174, ἦθη 167
 μολύβι 196, 247
 μοναξία 152, 153, 361
 μονάρχης 208
 μονάς 193
 μοναστήρι 242
 μονοπάτι 192, 292, 327
 μορφή 102, 174, 193, 205, 209, 262,
 264, 265, 339, 358, ἀνθρώπινη
 107, ἀνθρώπου 234, Διός 264,
 271, κηρένια 109
 Μοσχίων 329
 μουγγρίσματα ζῶων 65
 μουλάρια 45
 Μουνυχιῶν, (μήνας) 47
 μοῦρο 217
 μουρμουρητά φύλλων 172
 μουρμουρίσματα 15, 15
 Μοῦσα-αι 59, Ἐλικῶνος 58,
 Μουσῶν ἀριθμός 59, αὐλή 56,

- έορταί 57, Ιερόν δάσος 56, όνόματα 353
 μουσική 3, 80, 90, 229, 270, 299, 321, μουσικής μάχαι 57, 199
 μουσικός 56, 317
 Μουσλής 122
 Μόψιον 147· βλ. καί Μακρυχώρι
 Μπαλαμούτι 147· βλ. καί Γυρτώνη
 Μπαμπάς 100, 146· βλ. καί Τέμπη
 Μπιουφόν (Buffon) 148
 Μπρουμπλύθρα 141· βλ. καί Βορβορολύθρα
 μύθος 119
 Μυκάλη (όνομα μαγίσσης) 108-110, 112
 μυκίσματα κυμάτων 196
 μυκώμενος 154
 Μύλων 275
 μύρον 11, 52, 53, μύρων σκευός 298
 μυρτιάς κλόνοι 52
 Μύρτις 80
 μύρτου κλονάρι 256
 μυστήριον 144, 172, 225, φύσεως 36, μυστηρίων έτοιμασίαι 109
 μυστικόν 5, 33, 137
 μυχός λιμένος 141
 Μωρέας 103, 184, 285, Μωρέας κάτοιχοι 197
 μωρός 298

 ναός 49, 50, 53, 54, 56, 60-64, 69, 71, 90, 104, 164, 170-173, 177, 245, 246, 250, 255, 256, 263, 268, 269, 278, 324, 325, 328, άγαθοῦ δαίμονος 68, Ἄθηνᾶς 54, 74, 241, 255, Ἄμφιάρεως 48, Ἄπόλλωνος 70, 71, 75, 101, 102, 176, 179, 218, Ἄρτεμιδος 54, 100, 249, Ἄσκληπιοῦ 236, Ἄφροδίτης 151, 202, Βάκχου 224, 249, Δελφῶν 105, 226, Διονύσου 241, Διός 142, 168, 170, 172, 252, 261, 262, 268, 279, 299, 317, δόξης 270, Δωδώνης 175, Ἴρακλέους 55, 70, ἼΗρας 268, 270, 277, 279, Ἰολυμπίας 213, Ποσειδῶνος 184, 197, Τροφωνίου 61, ναοῦ θόλος 234, 264, ἱέρειαί 169, ἱερεῖς 67, περιστήλιον 300
 νάρθηξ 62, 263
 Ναρκίσσου πηγὴ 57
 ναύκληρος 29
 Ναύπακτος 176, 183
 ναυπηγός 205
 ναῦς 162
 ναύτης 176, 177, 203
 ναυτική 17, 130
 Νέαι Πάτραι 106
 νεανίσκος 143
 νεκρός 114, 224
 Νεμέα 256
 νεογνόν 76
 νέος Ἄνάχαρσις 133
 νέος 71, 249, 255, 310, 326
 νεότης 50, 251
 νερόν-ρά 110, 146-148, 150, 151, 159, 164, 165, 170, 201, 202, 244, 279, 295, βρύσης 109, ἱστάμενα 161, κρύο 63, οὐρανοῦ 243, στεκόμενον 331, νεροῦ άφθονία 145, έπιφάνεια 245
 Νέστος ποταμός 183· βλ. καί Νέστρο
 Νέστρο ποταμός 183
 νεῦμα 192
 νεφρά 93
 νεωτερισμός 24, 235
 νήπιον 269
 νηπιότης 235, 256, 291, 311
 νησί-ιον 65, 66, 142, 180, 202, 219
 νησίδια 151, 159
 νῆσος 7, 204, 218, 243
 νίκη 51, 74, 76, 84, 93, 131, 174, 263-265, 273, 275, 290, 291, 302,

- 308, 311, 313, 316, 317, 346, 347, Ἑλλήνων 83, προημερινή 284, χρυσή 264
 νικητήρια κατορθώματα 130
 νικητής 53, 57, 83, 85, 98, 121, 155, 195, 255, 257, 270, 274, 278, 285, 287, 306-308, 310, 311, 315, 316, 319-321, νικητῶν δόξα 271, 316, θρίαμβος 81, κατάλογος 289
 Νιόβης τέκνα 265
 Νισαία 185· βλ. καί Καμάκι
 νόημα 112
 νόμισμα 248
 νομοδότης 221
 νομοθεσία 100, γνωστική 246
 νομοθέτης 222
 νόμος 4, 30, 76, 114, 127, 132, 167, 168, 187, 188, 218, 222, 225, 238, 278, ἅγιος 98, ὀρθοί 27, ἀλλόκοτος 127, Θηβαίων 76, φύσεως 107, νόμων αὐστηρότης 311, βιβλίον 360, καταφρόνησις 91
 νοστιμάδα 4, 229, ζωῆς 11
 Νότος 243
 νουθεσία 32
 νοῦς 5, 64, 208, 272, ταραχώδης 246, νοός γύμνασις 77, ἐλευθερία 325, προϊόντα 58, χαρίσματα 34, χάριτες 35
 ντζέγγι χαρμπή (εἶδος πολεμικοῦ χοροῦ) 125, 126
 νύμφη 119, δασῶν 58, Μελία 81
 νυμφίος 119
 νύξ 61, 63, 67, 68, 112, 136, 137, 156, 159, 160, 224, 241, 243, 250, 280, 331, νυκτός ἄστρον 110
 νύχι 177, 302
 Νώζ (Nauze de la) 357
 νωπός 308
- Ξαγορά 188
 Ξαναφιλίωσις 8, 350
- Ξεμιστήρευσις (ἐκμιστήρευσις) 138
 Ξεναγόρας 148
 Ξενοδοχεῖον 45, 53
 Ξένος 122
 Ξενοφῶν 323-325, 328, 332, 333, 335, 336, 341, 342, 359, 361
 Ξέρξης 97, 98, 149, 239, Ξέρξου ἐκστρατεία, ἔφοδος 210
 Ξετείλυγμα 272
 Ξεφάντωμα 122
 Ξεφτέρι (γεράκι) 331, 332
 Ξημέρωμα 52
 Ξηρά 176, 203, 277
 Ξηρομερίτης 181
 Ξηρόμερον 180· βλ. καί Ἀκαρνανία
 Ξυλόκαστρον 241· βλ. Αἴγεια
 Ξύλον 54, 60, 91, 331, 332, κέδρου 269
 Ξυπασμός (φόβος) 136
- ὀβελίσκοι χαλκωματένιοι 62
 Ὀβίδιος 150
 ὀβολός 11
 ὀδεύματα 279
 ὀδηγός 66, 192, 195, 245
 ὀδοιπορεία 45, 78, 115, 145, 162, 184, 240, 273, 303, 323, 349, 351-353, εἰς Ἡλείαν 252, Ἡλίδος 323, Θεσσαλίας 99, Μεγάρων 184, Πλάτωνος 349-351, Φωκίδος 256
 ὀδοιπότης 46, 49, 196
 ὀδόντες 311, 329, ἐλεφάντων 205
 ὀδός 2, 16, 45, 47, 62, 82, 88, 146, 223, 231, 270, 277, 280, 295, 334, ἀπάγουσα εἰς καταχθόνια 66, ἐμπορίου 221, Θηβῶν 69, σπηλαίου 67, στενή 56
 Ὀδυσσεύς ἐπιστροφή 54
 Ὄζωλοί Λοκροί 182
 οἰκειότης 319

- οἶκημα 136, 137, 139, 141, 142, 181, 342
οἶκία 13, 14, 76, 283, 285
οἰκοδομή 262
οἰκονομία 325, φρόνιμη 186
οἶκος 69, 213, 218, 228, 244, 269
Οἰνόμαος 262
οἶνος 31, 74, 223
Οἴτη ὄρος 99, 106· βλ. καί Βάνινα ὄρος
Οἰταῖοι 101, 116
οἰωνός 173
ὀκηρία 2, 49
ὄλεθρος 139
ὀλιγαρχία 72, 221, 254
ὀλιγότης 166
ὀλοκαύτωμα 179, 255
ὀλογυμός 113, 348, σκυλιῶν 111
ὄλον, τό 150, 151
ὀλότης 118, 312
ὄλος (τοπαρχία Βλαχίας) 332
Ὀλυμπία 226, 256, 260, 261, 268, 277, 294, 301-303, 314, 317, 320, 324· βλ. καί Πίσση, Ὀλυμπίας γερουσία 259, ναός 213, πεδιάδες 84
Ὀλύμπια (ἀγῶνες) 256
Ὀλυμπιακοί ἀγῶνες 43, 252, 256, 258, 286, 290, 294, 300, 310, 318, 350, 352, 353, 359, 360
Ὀλυμπιακόν στάδιον 280
Ὀλυμπιακός χρόνος 351, 352
Ὀλυμπιάδα 47, 257, 259, 278, 297, 350, 357, πρώτη 234, 356
Ὀλυμπιάς (μητέρα Μ. Ἀλεξάνδρου) 290
Ὀλυμπιονίκης 323
Ὀλυμπιώται 116
ὄλυμπος 99, 146, 147, 152, 267, 302, Ὀλύμπου ἐσχατία 163, θεότητες 265, ὕψος 148
Ὀμηρος 78, 145, 258, 267, 299, 357, Ὀμήρου μαρτυρία 162, μεταφραστής 207
ὀμλία 10, 18, 60, 83, 130, 272, 331, 332, περιεστώτων 64
ὄμμα 202, 237, 297, 299, 345, 346, ἀσελγές 338
ὀμμάτια 154, 180
ὀμοδρομεύς 290, 293
Ὀμολις 147, 159· βλ. καί Κάστρον τῆς Ἰωραίας
ὀμολογία 179, 180
ὀμόφρων 102
ὀμωνυμία 163
ὄν ὑπέρτατον 268
Ὀνατᾶς 54
ὄνδᾶς 25, 110, 138
ὄνειδιστής 297
ὄνειρον 138, 140
ὄνειροπόλημα 202
ὄνομα 44, 52, 58, 59, 78, 81, 98, 142, 143, 146, 150, 163, 164, 212, 224-226, 248, 259, 257, 261, 265, 266, 284, 285, 298, 252, 302, 321, 323, 326, 332, 352, 360, ἐνόχων 321, ἐφευρετῶν 206, μαγίσσης 108, μεγάλο 236, μουσῶν 353, προπατόρων 84, τριακοσίων 98, χορῶν 125
ὄνομασία 99, 100, 127, 141, 143
ὄξύτης 131
ὄπαδός 13, 29, 61, Λεωνίδου 96, 98, τυραννίας 25
ὀπίσθια 125
ὄπλον 252, 255
Ὀποῦς 96
ὄρασις 202
ὄργανον 191, 215, 273, ὀργάνων ἦχος 280
ὄργή 340, οὐράνιος 251
ὄργυιά 55, 148-150, 163, 242, 260, 281, 354
ὄρεξις 7, 11, 12, 27, 60, 90, 124, 157, 187, 207, 208, 266, 277, σωματική 134

- Ὀρθαγώρας 225
 Ὀρθόδοξος (χριστιανός) 151
 ὀρθωσις ἠθῶν 14
 ὄρια ἐξουσίας 27, ζωῆς 89
 ὀρισμός 15, 82, 225, 285, 292, 293
 ὄρκος 101-103, 167, 238, 276, 283
 ὄρμη 18, 44, 63, 92, 216, 290-292,
 χαρακτήρος 9, ὄρμης προετοι-
 μασία 40
 ὀροθέσιον 273
 Ὀρωπός 47, 94
 ὄρος 58, 144, 150, 162, 281, 286,
 302, Κιθαιρών 51, 77, Κρόνου
 261, Οἶτη 106, Ὀλυμπος 99, Πή-
 λιον 141, Πιέρια 59, Πίνδος 99,
 Πτῶων 95, ὄρους πρόποδες 143,
 198
 ὄρος 290
 ὀρτύκιον 326
 Ὀρφεύς 56, 59, 123
 ὀρχηστρίς 264
 ὀσπίτιον, ὀσπήτιον 122, 135, συνε-
 δρίου 189
 ὄσπρια 90
 Ὄσσα 142· βλ. καὶ Κίσαβος
 Οὐρανία 353
 οὐρανός 6, 82, 86, 105, 159, 196,
 243, 267, 282, 295, 345
 οὐσία πραγμάτων 2
 ὄφελος 4, 34, 50, 308, 313, 347,
 ἀνθρωπίνης συγκοινωνίας 114
 ὀφθαλμός 88, 141, 232, 260, 263,
 282, 292, ὀφθαλμοῦ ροπή 285
 ὄχθη 57, 64, 148, 150, 153, 172, 176,
 198, 261, 293, 294, 346, 362,
 ἀβύσσου 66, Ἀγανίπτης πηγῆς
 56, ποταμοῦ 147, 156, 157, 159,
 249, 336
 ὀχύρωμα 198, 202, 329
 ὄψις 194, 309
- Παγαί 184
 Παγασαί 140
 παγίδα 61330
 παγκράτιον 305, 312, 313
 πάθος 3, 15, 20, 26, 66, 100, 134,
 136, 157, βίαιον 6, ἐρωτικόν 179,
 παθῶν τυραννία 336
 παιδί-ιον 12, 21, 26, 174, 220, 247,
 249, 264, 272, 274, 286, νεογνόν
 76, παιδίων κλαυθμοί 65
 παιχνίδι 12, 92, 135, 256, 310, 326,
 νηπιότητος 256
 Πακτωλός ποταμός 345, 346
 παλαιστής 265, 273, 306, 308
 παλάτι-ιον 22, 29, 41, 42, 136, 138,
 139, παλατίου ὀνδᾶδες 25
 Παλάτια 141· βλ. καὶ ἐρείπια Δημη-
 τριάδος
 πάλευμα 272, 308
 πάλη 274, 282, 305, 307, 308, 310,
 312, 313, 360
 παλίμβολον 194
 παλίρροια 88
 Παλλήνη χερσονήσος 156· βλ. καὶ
 Κασσάνδρα
 Πάμφιλος 236, 237
 πᾶν, τό 129, 129, 136, 152
 πανδημία 260
 πανήγυρις -ρι 90, 256, 257, 259,
 260, 278, ἐορτῶν 260
 Πάνηνος 266
 Πανθέα 336, 339, 341-343, 345, 346,
 348
 πάνθηρ 331
 πανία πλοίων 205, 356
 πανουργία 18, 187, 271
 πανσέληνος 278, 280
 Πανταρχής 265, 266
 Πάπας 251· βλ. καὶ Δύμη
 πάππος 65, 67, 217
 παράδειγμα 7, 12, 21, 32, 41, 79,
 121, 123, 158, 167, 168, 180, 206,
 236, 238, 254, 296, 322, 330
- Πάβ 149, 151

- παράδοσις 58, 95, 169, ἀρχαία 148, γενῶν 224, λαῶν 79
 παραθαλάσσιον 156, 204, 223, 252, 238, 301, Ἀσίας 239, Αἰτωλίας 181, Ἀκαρνανίας 180
 παρακάλεσις 28, 32, 348
 παρακαταθήκη 13, 29
 παραλαλητό (παραλήρημα) 138
 παρακίνησις 32, 33
 παραλία 197, 198
 παράλληλος (γεωγρ.) 163, γραμμαί 281
 παραλογισμός 150, 195, 353
 παραμονή 139
 παραπονέματα 110
 παράπονον 25, 39, 42, 132
 παρασάλευμα 345
 παράσημον 157, 275, 283, 303
 παράστασις 135
 παράστησις ἀγώνων 322
 παράταξις 52, 321
 παρατήρησις 122, 263, 350, φιλοσόφων 77
 παράφρασμα 207
 παραφροσύνη 157
 παράφρων 209
 Πάργας ποτάμι 164· βλ. καὶ Κοκυτός ποταμός
 παρέλευσις 227, 286
 παρελθόν 4, παρελθόντος ἐνθύμησις 64
 παρεμβολή 126
 παρηγορία 220, 334
 παρθένος 75, 250, 255, 270
 Πάρις 13
 Παρμενίδης 190
 Παρμενίων 290
 Παρνασσός 59, 202
 παροιμία 69, 94, 204, 210, 230
 παρόν 4
 Πάρου μάρμαρον 262
 παρουσία 44, 84, 111, 219, 313, 337, Διός 262
 Παροασίου εἰκῶν 3
 παρησιία 10, 13, 21, 90, 297
 παστάς νυμφική 158
 πάστρα 17
 Πάσχα 126
 πατήρ 20, 21, 76, 79, 144, 146, 200, 212, 216-218, 219, 227, 273, 274, 284, 285, 298, 318, 355, 357, θεῶν 267
 Πάτρα 239, 248, 249, 251
 Πάτριαι Νέαι 106
 Πατρατζήκι 106, 107, 115, 116· βλ. καὶ Ὑπάτη
 πατρίς [α΄], 17, 21, 44, 52, 54, 56, 70, 83, 84, 138-140, 151, 230, 271, 274, 275, 300, 320, 321
 πάτωμα 54
 Παυσανίας 354, 357, 359, 360, βασιλεύς Λακεδαιμονίων 289, Παυσανίου διήγησις 361
 Παυσίας 236
 παῦσις 25
 πεδιάς 51, 91, 100, 126, 148, 150, 156, 164, 171, 181, 186, 198, 202, 243, 260, 282, 282, 310, 321, 327, 332, 345, Θεσσαλίας 143, καρποφόρος 69, μάχης 305, Ὀλυμπίας 84, τερπνή 150
 πεδίκλωμα (πέδη) τροχοῦ 45
 πέδιλον 91
 πεζός 55, 118
 πεθαμένος 106
 πεῖνα 202, 238, 274, 331, 338
 πεῖρα 204, 259
 πειρατής 203, 204, πειρατῶν φόβος 240
 πειρατική 182
 Πειρήνη πηγή 201
 Πειρίθοος 116
 Πέλαγος Ἴόνιον 252
 πελαργός 126, 127· βλ. καὶ λελέκι
 πελέκημα 189
 πέλεκυς 356

- Πελλήνη 240, 241, 360· βλ. καί Βλο-
καβᾶς
 Πελοπίδας 93, 138
 Πελοποννησιακός πόλεμος 53, 186,
239
 Πελοπόννησος 17, 38, 40, 44, 97,
203, 221, 233, 253, 254, 324
 Πέλοψ 69, 262, 279
 Πενέσται 120, 121
 πενιχρότης 107
 πενταετηρίς 295
 πένταθλον 305, 313, 315
 πέρασμα 45, 154, 196, 292, 327,
ἰσθμοῦ 203
 πέρδικα 11, 326
 Περίανδρος 214, 216, 218, 220
 περιβόλι 36, 39, 40, 70
 περίβολος 298, 304, ἱερός 283
 περιγελάσματα 42
 περιγιάλι 184, 205, 245, 247
 περιγραφή 19, 147, 359, ἐπική, λο-
γογραφική 354, Τεμπῶν 150
 περιέργεια 19, 63, 106, 109, 133, 163
 περιεστῶτες 10, 126, 280, 302, 317,
344
 περιηγηταί 150
 περιθώριον σπηλαίων 234
 περικεφαλαία 209, 286, 362
 Περικλῆς 230
 περίληψις 1
 περίμετρος 163, 198, 199
 περιοχή 94, 99, 223, 261, 354, ἱερά
268, 270, 296, 304
 περιπάτημα γυναικῶν 91
 περίπατος 56
 περίπλεγμα 307
 περιποίησης 218
 περίστασις 4, 21, 30, 84, 105, 117,
126, 130, 140, 160, 215, 226, 246,
305, 317, 353, κινδυνώδης 23
 περιστατικόν 12, 97, 246
 περιστερά 169, 203
 περιστύλιον 62, ναοῦ 300
 περίφραγμα 283, 290, 291, 331
 περίχωρα 41, 58, 328
 Περμησός ποταμός 57
 Περραιβοί 101, 116, 118, 120, 162
 Πέρσαι 51, 83, 130, 346, Περσῶν
αὐτοκρατορία 132, λάφυρα 54,
μυλιούνια 97, πόλεμος 187,
στράτευμα 96, στρατόπεδον
342, χαλασμός 54
 Περσεφόνης βασιλείον 66
 Πέρσης (ἄδελφός Ἡσιόδου) 79
 Περσία 132, 324, 360
 Περσικός πόλεμος 211
 πέσιμον 60
 πετεινοί 50
 πετεινομαχία 50
 πέτρα 142, 189, 196, 329, 362, φα-
κοειδοῦς σχήματος 314
 πετράδια 217
 πετροπελεκημένος 62
 πεῦκος 144, πεῦκων δάσος 197
 πηγὴ 48, 52, 62, 64, 70, 94, 150, 159,
170, 173, 261, 267, 295, Ἴππο-
κρήνης 57, καυστική 171, Λήθης
64, Μνημοσύνης 64, Ναρκίσσου
57, Πειρήνη 201, ποταμοῦ 143,
πηγῆς ὕδατα, νύμφαι 58
 πήδημα 313, 314, Λευκάδος 162,
177, 178, 180
 Πηνεοῦ γεφύρι 362, ὄχθαι 156
 Πηνεός ποταμός (Σαλαμβριᾶς)
252· βλ. καί Γαστούνης ποτάμι
 Πιερία ὄρος 59
 πίθηξ 174
 πίκρα 7
 πικρία 13
 Πίνδαρος 45, 50, 78, 80-82, 84-86,
89, 202
 Πίνδος ὄρος 59, 99, 162, 164
 πιτόν 112
 Πίσση 261, 304· βλ. καί Ὀλυμπία
 πίστις 48, 49, 134
 πίστομα (πρηνηδόν) 329

- πίτερα 111
 πλάγι 136, 160
 πλάκαις προύντζιναις 109
 πλάνη 33, 330
 πλάσματα μυθικά 81
 πλαστική 357, 358
 Πλαταιαί 51, 53, 54, 74, 94, Πλα-
 ταιῶν κριτής 52, μάχη 53, 187,
 πολίτης 54
 Πλαταιεῖς 52
 Πλάτανος (Φθιωτικαί Θῆβαι) 120,
 116
 πλάτανος 150, 270
 πλάτη 41, 270
 πλάτος 50, 54, 75, 149, 262, 270,
 280, βουνοῦ 95, σταδίου 292
 Πλάτων 7, 10, 11, 14, 17-19, 25, 26,
 41, 45, 190, 297, 335, 349, 350,
 352, 353, 360, Πλάτωνος ἐπιστο-
 λαί 351, διάλογοι 335, ταξίδι 16,
 19, 35
 πλέθρον (ἀρχ. μέτρο μήκους) 148,
 150
 πλεξίδες κόμης 237
 πλευρά 280, 299, βουνοῦ 152, 199,
 λόφου 240
 Πλησίδι 143
 πληγή 88, 93, 309, 312
 πλήθος 1, 61, 68, 86, 97, 153, 161,
 173, 187, 205, 207, 262, 266, 271,
 296, 300, 316, 345, δακρύων 333,
 θεατῶν 266, πλήθους ἀπόφασις
 221
 πληθῦς 142
 πληκτρον 109, 174
 πλημμελήματα 114
 πλημμύρα 96, 170, 244
 πληροφορία 228, 355, 359
 πληρωμή 128, 144, 257
 Πλίνιος 150, 357
 πλοιάριον 146, 159, 177, 184
 πλοῖον 24, 39, 121, 176, 178, 198,
 204, 205, 214, 220, 245, 301, 350,
 ἐμπορικόν 79, πραγματευτάδι-
 κον (ἐμπορικόν) 176, πλοίων
 πανία, κατάρτια 205, 356
 πλοῦς 183
 πλουσιότης 203, 266
 Πλούταρχος 148, 361
 πλουτισμένος 48
 πλοῦτος 11, 34, 38, 83, 87, 170, 203,
 206, 222, 228, 237, 296, 298
 πλυσίματα 64
 πλώρη καραβίου 281
 πνεῦμα 14, 83, 106, 192, 193, 195,
 222, 228, 287, 341, 345, 355, ἀγα-
 θόν 63, ἀκουόντων 130, ἀνθρώ-
 πινον 120, 168, δορυμότητος 191,
 ἐμπορικόν 187, ἐναντιότητος 94,
 ζωῆς 152, πνευμάτων διαφορά
 77
 ποδάγρα 144
 ποδάρι-ια 13, 91, 110, 118, 149, 187,
 330, ἐρωμένης 110
 πόδες· βλ. πούς
 ποίημα 89, 236, 299, 300
 ποιητής 56, 59, 81, 200, 207, 267,
 299, ἀρχαιότερος 56, λυρικοί 86,
 πρῶτοι 58
 ποιητική 50, 59, 80, 81, 85, 123, 321,
 ποιητικῆς ἀγῶνες 50, 89,
 γλῶσσα 87, εἶδη 81, μάχαι 57
 ποκιλία 142
 ποιμνιον 107, 171, 194, ποιμνίων
 φύλαξις 165
 ποινή 76, 178, 200, 257, 311, θανά-
 του 73, 189, χρηματικῆ 89, 320
 ποιότης 2
 πολέμαρχος 35, πολεμάρχων λαός
 175
 πολεμική 78, τέχνη 335
 πολεμικόν σῶμα 92
 πολεμιστής 83, 116
 πόλεμος 27, 32, 48, 92, 101, 102,
 119, 124, 126, 130, 132, 134, 145,
 181-183, 188, 192, 215, 222, 226,

- 238, 246, 253, 269, 275, ἀμυντήριος 192, ἐπιθετικός 192, Πελοποννησιακός 53, 239, Περσικός 211, Περσῶν 187, ὑστερινοί 55, πολέμου ἀγῶνες 326, εἶδος 327, ἱστορία 25, τακτική 327
- πολιορκία 17
- πόλις 16, 20, 25, 45-52, 55, 69-71, 73, 75, 76, 93, 94, 99, 103, 105, 106, 108, 112, 113, 115, 117, 118, 121, 123, 126, 127, 133, 140-142, 145, 146, 147, 155, 159-163, 167-169, 174, 176, 180, 182, 183, 185, 189, 198, 199, 201, 203, 208, 210, 221, 228, 231, 233, 236, 240, 243-245, 247-249, 251-255, 261, 271, 274, 289, 294, 319, 322, 323, 355, Ἀμφικτυονικαί 102, ἀρχαία 70, Βοιωτίας 72, 73, ἐλεύθεραι 118, Ἑλλάδος 14, 25, 76, 254, ἐλληνικαί 27, 247, 258, ὀχυρωμένη 255, παλαιά 241, 354, παραθαλάσσιος 354, πρωτεύουσα 245, σύμμαχος 135, πόλεως ἔγκριτος 60, ἐνορία 108, κάτοικοι 53, 96, πρόξενος 46, τείχη 239, 322, ὑποθέσεις 46
- πολιτάρχης 168, 236, 246, 247, Θηβῶν 230
- πολιτεία 2, 4, 143, 238, 344
- πολίτευμα 9, 16
- πολίτης 14, 25, 40, 46, 54, 71, 76, 135, 145, 210, 212, 213, 217, 218, 222, 230, 231, 245, 246, 322, 355, ποταπός 85, πολιτῶν ἀνατροφή 236, κλάσεις 247, τάγματα 221
- πολιτική 28, 105, 335
- πολυανθρωπία 222
- Πολύγνωτος 54
- Πολυδάμας 302, 360
- Πολυδεύκης 228
- Πολύδωρος (Φερῶν) 134
- Πολύκλητος 108, 110-112
- Πολύμνια 353
- Πολυξένη 13
- πολυπλασιασμός 127
- πολυτέλεια 11, 24, 49, 122, 208, 212, 227
- Πολύφρων (Φερῶν) 134
- πομπή 75
- πόνημα 335, 354, 361
- πονηρία 29, 327, λογικῆς 191
- πονοκέφαλος 114
- πονόματος 144
- πόνος 301, 311, 340, 346, 348, κεφαλῆς 67, πολυχρόνιος 216, πόνου ἐλάφρως 180, ἐντύπωσης 3
- πόρνη 210
- Πόρος ὁ Κυρηναῖος 285, 317
- πόρτα 69, 112
- Πορταρία 125, 143
- πορφύρα 11, 303
- Ποσειδῶν 244, 245, Ποσειδῶνος ναός 184, 197
- ποσότης 11, 28, 107, 118, 120, 180, 186, 208, 209, 241, 248, 255, 262
- ποταμάκι 49
- ποτάμι 70, 148, 249, 261, Γαστούνης 252, Ἐρκύνη 60, 64, Ἴσημνος 81, Πάργας 164
- ποταμός 69, 94, 100, 148, 149, 151-153, 156, 159, 164, 183, 223, 294, 295, αἵματος 34, Ἀλφειός 252, Ἄναυρος 362, Ἄραχθος 163, Λαρισσός 251, Πακτωλός 345, Περμησός 57, πυρός 65, Σεληνός 325, Τιταρήσιος 147, ποταμοῦ ὄχθη 147, 157, 159, πηγαί 143, τρέξιμον 148
- ποταπότης 31
- ποτήρι 53, 209
- πουλάρι 291
- πούπουλα 109
- πούς-πόδες (μέτρ.) 54, 148, 271, 262, 279, 280, 315, γαλλικοί 315
- πούς-πόδες 10, 41, 51, 54, 63, 91,

- 102, 149, 151, 193, 229, 232, 240, 264, 271, 283, 302, 328, 356, 359, ἀγάλματος 235, 283, βουνοῦ 60, Διός 265, θεᾶς 249, θρόνου 82, 265, 268, Κιθαιρωῶνος 51, λόφου 325, Πτώου 95, ποδῶν ἄκρα 237
 πράγμα 2, 4, 5, 14, 15, 27, 31, 67, 89, 98, 109, 118, 129, 165, 190, 191, 205, 332, 334, 353
 πραγματεία 120, 121, 186, 187, 204, 212, 214, 294
 πραγματεία (πραγμάτια) 205
 πραγματευτάδικον πλοῖον 176
 πραγματευτής 182, 205, 210
 πράξις 13, 23, 26, 35, 58, 85, 104, 112, 195, 206, 246, 297, εὐγενική 86
 πρασινάδα 91, 152
 πρεσβεία 156, 175, 215, δημόσιος 300
 πρέσβεις 43, 46, 72, 175
 Πρίνος ἱερός 133
 πριόνι 356
 προαύλιον 48
 προβαλλόμενον 38
 πρόβατον 113, 120, 194
 προβεβηκότες (ἡλικιωμένοι) 234
 πρόβλημα 10, 352, φιλοσοφίας 10
 πρόγονος 83
 προγύμνασμα 313
 προδοσία 28, 202
 προεγγύησις 136, 179
 πρόεδρος 283-285, 301, 306, ἀγώνων 259, 305, 316
 προεστός 114, 115, 124, 161, πόλεως 113
 προετοιμασία 13, 37, 63, 291, 300, ἔνταφιασμοῦ 346, ὁρμῆς 40
 προῖόν 186, 205, 324, γῆς 251, νοός 58
 προκοπή 19, 52, 80, 192, 235, 296, 298, 300, 301, 358
 πρόληψις 15, 27, 123
 Πρόμαχος 360
 προνόμιον 25, 47, 72, 89, 246, 253, 304
 πρόξενος 46, πόλεως 46
 πρόοδος 205, 216, 350, τεχνῶν 232
 προοίμιον 30
 προπαρασκευή 224
 προπάτωρ 84, 133, 298
 πρόποδες 150, 152, 162, 170, 183, Κισσάβου 145, ὄρους 143, 198
 προπομπή 214
 Προποντίς 187
 προπύργιον 72, 203
 πρόρρησις 173, 277
 προσβολή 17, 30, 62, 81, 191, 309, 311, 329
 προσδοκία 243, 258
 προσευχή 65
 προσκέφαλον 139
 προσκύνημα 232
 προσοχή 55, 145, 253, 260, 287, 300, 302, 305, 311, προσοχῆς ἐπιδίπλωσις 327
 προσπάθεια 5, 49, 94
 προσποίησης 28
 προσταγή 29, 135, 158, 338, 341, Διός 69, ἰδιόχειρος 29
 προστάτης 100
 προσύνορον 186
 προσφορά 35, 52, 64, 175, 184, 255, 263, 277, 295, 300, 343
 προσωπεῖον 262
 πρόσωπον 22, 41, 54, 59, 91, 93, 237, 242, 264, 269, 291, 310, 311, 362, προσώπου γραμμαί 235
 πρότασις 190, 207
 προτέρημα 22, 313, 326, 339
 προτίμησις 6, 29, 36, 47, 76, 294, 323
 προῦντζος 274, χρυσαμένος 263
 πρόφασις 13, 32, 43, 44, 85, 91, 135, 213, 217
 προφήτης Ἡλίας 147

- προφητεία 138
 προφύλαξις 136
 πρόχειρον 45
 προχοή (έκβολή) 147, 181
 πρυτανείον 321
 Πρύτανις 212
 πρωί 243
 πρωτεύουσα 72, 185, 245, 253
 πρωτοκαθεδρία 322
 Πρωτεύχωμα, κτίριον 281
 πρωτότυπον 233
 πτερά 12, 177
 πτέρυξ 177, 290
 πτηνόν 88, 127, 153, 177, 331, 332,
 πτηνῶν εἶδη 326
 πτυάρι 275
 Πτώον ὄρος 95
 πτώσις 154, 177, 179
 πτωχός 221
 πυγμή 282, 305, 308, 310-313, 360,
 πυγμῆς ἀγών 274
 Πυθαγορικοί Ἰταλίας 36
 Πυθαγόρου μαθηταί 276
 Πύθια ἀγῶνες 131, 256
 Πυθικοί ἀγῶνες 90
 Πυθόλαος 139
 Πύθων 158
 πυκνώματα 152
 πύλη εἰσόδου 263
 πῦρ 243, πυρός ποταμοί 65
 πυρά 273
 πυραμῖς 233, 323
 πύργος 69, 122
 πυρρίχιος (εἶδος πολεμικοῦ χοροῦ)
 125, 126
 Πύρρος 166
- ραβδί 334
 ράβδος 327
 ράντισμα 110, 112
 ραντισμός 113
 Ράψανη 147
- ραψωδός 299
 ρεῖθρον 153, 173
 Ρήγας 98, 362, Φεραῖος [α΄], Ρήγα
 Χάρις 45, 51, 95
 ρητά 119, ἱερά 169
 ρήτωρ 299, Γοργίας 124, δημόσιος
 185
 ρίγα 144
 ρίζα ἀκρωτηρίου 177, δένδρου 173
 ρίψιμον δίσκου 313
 Ρόδιος 308, 318
 ρόπαλον Ἡρακλέους 275
 ροπή ὀφθαλμοῦ 285
 ροῦς 151
 Ρουφιάς ποταμός 252· βλ. καί Ἄλ-
 φειός
 ροῦχον 256
 ρωμαίικος χορός 125· βλ. καί λαβύ-
 ρινθος
- σαγίτα 158, 329
 σαγιτιά 330
 σαῖτα 87
 σακκί 81
 Σαλαμβριῶς ποταμός 100, 146-148,
 153· βλ. καί Πηνεός
 Σαλαμῖς (γυναικεῖο ὄνομα) 108-
 110, 112
 Σαλαμῖς 179, Σαλαμῖνος μάχη 187,
 296· βλ. καί Κούλουρη
 σάλλα 195, 304, 321
 σαλπικτής 296
 σάλπιγξ 52, 282, 285, σαλπίγγων
 κρότος 292
 Σαμοκόβι 183
 Σάμος 220
 σανδάλια 283
 Σαπρούς τέλος 180
 Σαραντάπορος ποταμός 147· βλ.
 καί Τιταρήσιος
 Σαρδινία 356
 Σάρδις 345

- Σαρωνική θάλασσα 199
 σαφήνεια 359
 σέβας 49, 263, 280, 297, 335, γενῶν 267
 σεβασμότης 323
 σειρά 5, 169, 281, 291, θεατῶν 284,
 θριάμβων 288, φλογῶν 243
 σεισμός 148, 159, 242
 σελήνη 75, 278, 280, σελήνης ἐκλεί-
 ψεις 107, 351, 352
 Σεληνός ποταμός 325, 328, 336
 σεμνότης 76
 σημάδευμα 242
 σημάδι 87, 312, 313
 σημεῖον 238, 242, 243, 248, 249,
 257, 270, 285, 291, 294, αἰσθητόν
 3, ἀστέρων 75, ζωῆς 310, ἦττας
 307, θαυμασμοῦ 84
 σημεῖωμα 59, 71, 164, 265, 281, 302,
 324, 349-361
 σημεῖωσις 69
 σήμερον 84, 102, 116, 117, 122, 133,
 161, 163, 187, 235, 239, 245, 253,
 254, 258, 276, 332, 341, 344
 σιδηρένιος 121
 σίδηρον 93, 120, 284, 330, 344, κο-
 πτερόν 346
 Σικελία 16, 21, 24, 28, 30, 33, 35, 40,
 43, 44, 74, 140, 187, 202, 204,
 223, 289, 295, 322, 349, 350, 353,
 356, Σικελίας τύχη 19, ἱστορία
 πολέμου 25
 Σικυῶν 184, 223, 226, 231, 234-237,
 241, 357, Σικυῶνος αὐλή 228,
 Δαίδαλος 357, 202, νόμοι 223
 Σικυωνία 238
 Σικυώνιος 224, 229, 313, 355
 Σιμωνίδης 97, 124, 210
 σιτάρι 49, 119, 120, 205, σιταρίου
 κόκκος 155, 194, στάχυα 249
 σιτηρέσιον 322
 σίτος 233
 Σιχενῶν ὄχθαι 249· βλ. καὶ Μειλί-
 χιος
 σιωπή 230, 282, 284, 339
 σκάλα 136
 σκαλοπάτι 265
 σκάρφη 106
 σκέπασμα 193, 207
 σκέπη 223, 276
 σκεῦος 52, 263, 298, 299
 σκηνή 96, 158, 160, 294, 297, 300,
 301, 318, 336, 337
 σκῆπτρον 69, 264, 303
 σκιά 53, 154, 232, 348
 σκιάσματα 157
 Σκίρων 196
 σκλάβα 336, 337, 348
 σκλαβία 44, 120, 225, 239, 342, κα-
 τησχυμένη 122
 σκλάβος 11, 16, 45, 72, 76, 120, 121,
 137, 139, 159, 205, 214, 238, 355
 σκληρότης 19, 136, 238, 310
 σκόπελος 293
 σκοπός 2, 42, 82, 108, 114, 129, 131,
 132, 167, 174, 219, 231, 305, 329,
 341-343, 350, ἐχθροῦ 129
 σκορπιῶν δαγκάματα 107
 σκότος 65, 66, 195
 Σκοπᾶς 70, 189
 σκοτωμοί 91
 σκουριά 208
 σκούφια 332
 Σκυθία 132, 133
 σκυλί 326, 327, 329, 330, σκυλιῶν
 ὀλολύγματα 111
 Σκύλλις 357
 Σκυλλοῦς 323, 324, 328, 335, 361
 σκολήκια 120
 σκῶμμα 42, 88, 297
 σμήνη ἀποίκων 222
 Σμινθυρίδης 227
 Σόλωνος γνῶμαι 226
 Σοῦγλος 136
 Σουίδας 148, 360, 362
 Σούνιον ἀκρωτήριον 202
 Σουσιανή 336

- σοφία 22, 30, 215, 226, 267, 340
 σοφισμα 195
 σοφιστής 132, 195, 298, 299
 σοφός 16, 258, 350, 352
 σπαθί 93, 109, 125, 137, 139
 Σπάρτη 174, 220, 237
 Σπαρτιάτης 96, 97
 Σπεύσιππος 17, 24, 35
 σπεῦσις 280
 σπήλαιον 56, 61-65, 67, 68, 141,-
 143, 152, 184, 234, 242, 302, Τρο-
 φωνίου 45, 60, σπηλαίου κά-
 γκελλα 68
 σπηλιά 62
 σπήτι 14, 41, 53, 111, 146, 188, 156,
 272, 276, ἔξοχῆς 12
 σπλάγχνα 296, ζώων 109, θυμάτων
 110
 σπονδή 304
 σπόρος 31, 81
 σπουδαῖοι 362
 σπουδή 53, 78, 168, 192, 236, 302,
 ἠθικῆς 14, ἱχνογραφίας 236
 Σταγοί 162· βλ. καί Καλαμπάκα,
 Γόμφοι
 στάδιον (μέτρ.) 47, 48, 51, 55, 56,
 70, 94, 95, 100, 133, 141, 147-149,
 197-199, 201, 240-242, 244, 260,
 323, 354
 στάδιον 82, 257, 270, 273, 276, 277,
 280-284, 286, 289-291, 293, 296,
 301, 306, 308, 314, 317, διπλοῦν
 286, Ὀλυμπιακόν 280, σταδίου
 μάκρος 286, μέσον 296, πλάτος
 292
 σταθερότης 20, 31, 295, 311, 332,
 333, 345
 στάκτη 279, 348
 στάσις 160, 235
 στάχυα 215, 249, σιταρίου 249
 στέγη 272
 στέλεχος 276
 στεναγμός 136
 στενόν 96
 στενούρα 96
 στένωμα 154, 192, 193
 στέρησις 333
 στέφανος 52, 155, 249, 259, 272,
 273, 287, 294, 312, 313, 333,
 ἄγριελαίας 317, ἐλαίας 270, χρυ-
 σοῦς 75, 333
 στέψις 321
 στῆθος 93, 98
 στῆλη 223
 στιγμή 2, 10, 23, 31, 41, 55, 65, 84,
 110, 116, 131, 133, 139, 161, 184,
 190, 196, 229, 248, 274, 283, 285,
 287, 288, 293, 307, 309, 312, 317,
 319, 327, 329, 333, 346
 στίλβωσις 154
 στίξις 90
 στίφη 181, 222
 στίχος 86, 124, 210, 267, 268, 299,
 301
 στοά 71, 170, 226, 281, 296, 305, δη-
 μόσιος 218
 στολίδια 343
 στόλισμα 119, 265
 στολισμός 90, 91, 209, 223, 237,
 247, ναῶν 71
 στόλος 21, 44, 130, 205, Ἀθηναίων
 239
 στόμα 68, 215, 285, 345, ἄντρον 62,
 εὐγλωττον 52
 στοχασμός 2, 58, 80, 87, 95, 206,
 222, δυνατός 82, ὑγιέστατος 79,
 στοχασμοῦ βαθύτης 86
 Στράβων 145
 στράτα 12, 51, 70
 στράτευμα-τα 26, 27, 29, 44, 73, 74,
 93, 130, 131, 220, 226, 240, 242,
 252, 257, 275, 305, 333, 334, 336,
 343-346, 351, Ἑλληνικά 97, Ἑλ-
 λήνων 98, Περσῶν 96, τρο-
 παιουῶν 73, στρατεύματος κο-
 ρυφή 132

- στρατηγός 27, 124, 129, 130, 290, 343, Θηβαίων 48
στρατιώτης 40-42, 105, 130, 131, 134, 145, 187, 188, 257, 343
στρατόπεδον 17, 126, 187, 334, 341, Περσῶν 342
στρυφογυρίσματα 61
στρώμα 139, 207
στύλος 97, 173, 243, 270, 299, 331, μνημείων 52
Στύξ 66
Σύβαρις 275
Συβαρίτης 227
συγγενής 23, 40, 114, 260, 266, 283, 288, 357
συγγενολογία 227
συγγράμματα 25, 50, 78, 79 81, 87, 132, 300, 301, 325, 332, 334, Παρμενίδου 190, συγγράμματος εισαγωγή 96
συγγραφεύς -εῖς 14, 123, 147, 163, 354, 356, 359, 361, ἀρχαῖοι τῆς Ἑλλάδος 79
συγκαθήμενος 288
συγκαθιστός χορός 125
συγκατάθεσις 203, 285
συγκοινωνία (ἐπικοινωνία) 114, 203, 240
σύγχισις 15, 24, 136, 153, 191
συγχρονισμός 357
συγχώρησις 8
σύζυγος 158, 216, 227, 290, 336, 342, 345, 348
σύκινις, χορός 125, 126
Συκούριον 145
συκοφάντης 24
συκοφαντία 24, 26, 43, 49, 88, 215
συλλογισμός 137, 195, 355, 356, συλλογισμού εἶδη, κανόνες 191
συλλύπησις 97
συμά 33, 329
σύμβαμα 173
συμβάν 7, 29, 39, 68, 132, 139, 277, 287, 292, 309, 335
συμβεβηκός 108, 120, 137, 174, 177
συμβία 228
συμβοήθεια 219
συμβοηθός 34
σύμβολον 232, 256
συμβουλή 27, 44, 215, 236, 239, 257, 347
συμβούλιον 72, ἐπαρχίας 245
σύμβουλος 30
συμμαχία 72, 118, 130, 131, 181, 182, 186, 238, 240, 246, Ἀμφικτυωνική 102, Βοιωτική 74, συμμαχίας συνθήκη 129, 276
σύμμαχος 123, 238, 242, 304
συμμετρία 152
συμπάθεια 29, 97
συμπάθειον 18
συμπατριώτης 126
συμπέρασμα 15, 232, 351-353
σύμπτνοια 209
συμπολίτης 46, 89, 142, 159, 207, 360
συμπόσιον 144, 158, 229, 321, 353
συμπότης 60
συμφέρον 105, 117, 140, 173, 181
συμφωνία 6, 101, 121, 122, 266, 342
συναθλητής 289
συνάθροισις 239, 271, 288, 295, λαοῦ 199
συναναστροφή 17, 42, 246
συναντεριστής 229, 230
συναντήματα 185
συναντίπαλος 311
σύναξις 100
συνασπισμός 102, 247
σύνδεσμος 155, φιλίας 215
συνδρομή 144, 192, 341
συνεδριαστών σώμα 254
συνέδριον 102, 104, 117, 168, 214, συνεδρίου ὀσπήτιον 189
συνείδησις 215
συνειδότης τύψις 218

- συνέλευσις 18, 36, 72, 73, 101, 102, 105, 117, 118, 131, 182, 246, 258, 287, 292, 300, 317, 318, Ἀμφικτιόνων 97, 100, 103, 226, γενική 101, 103, 105, δημόσιος 255, Ἑλλάδος 84, 132, κοινή 47, λαοῦ 129, πανηγυρικά 52
 συνένωσις 118
 σύνεργον 15, 63
 συνεριστής 228
 συνέχεια 193
 συνήθεια 16, 76, 167, 169, 200, 237, 257, 321, ἀρχαία 115, παλαιά 233
 σύνθεμα 81
 σύνθεσις 256
 συνθήκη 32, 36, 39, 134, 182, 187, συμμαχίας 129, 276
 συνθλασμός 234
 σύννεφα 97, 154
 συνοδία-εἶα 301, 322, 348
 συνοικέσιον 230
 συνομιλία 1, 17, 20, 29, 36, 220, 228, 333, 335, 350, 352, 353
 σύνορον 47, 116, 183, 189, 198, αἰώνιον 99, κόσμον 165
 συντρίμματα 245, 293
 συντροφία 182, θεοτήτων 175
 συντρόφισσα 172
 σύντροφος 30, 126, 254, 304, 330-332
 συνωμοσία 26, 138, 158, 163
 συνωμότης 132, 134, 139, 140
 Συρακοῦσα-η 19, 23, 26, 27, 29, 36, 41, 205, 223, 272, 289, 300, 301, 350-352, Συρακούσης ἀριστοκρατία 20, αὐλή 9, βασιλεύς 5, 16, 19, 43, 350, πολίτης 40, ταρχαί 18
 Συρακούσιος 44, 293, 320, ἰατρός 303
 συρίσματα (σύριγμα) 319
 σύρρους (συρροή) 182, 258, 288, 302, 308
 σύσσωμον 255
 σύστασις 246, 315
 σύστημα 1, 8, ζωῆς 334, Ἰάσονος 133
 συστολή 14
 σύφυτον (μέ πολλά δέντρα) 329
 σφαγή 54, 139
 σφάγια 279
 σφαῖρα 12, γήνη 155, χάλκινη 75
 σφαιρίδια 279
 σφάλμα 10, 19, 31, 86, 340, 341, διοικήσεως 30
 σφενδόνη 247
 Σφίγξ 264
 σφυρί 142, 273
 σχέδιον 164
 σχέσις 110
 σχῆμα 5, 50, 60, 61, 84, 99, 108, 209, 232, 240, 256, 264, 282, 281, 356, ἀγρίων ζώων 56, ἀντικειμένων 232, γεωμετρικόν 24, φακοειδές 314
 σχολεῖον 1, 191, ἀπωλείας 14, ἀτυχίας 43, Ἑλαίας 190, ζωγραφικῆς 235, Ἰταλίας 33, Σωκράτους 5, 78, φιλοσοφίας 43, 189
 σχοινί 291, 248
 Σωκράτης 2, 7, 15, 16, 190, 334, Σικυώνιος 313, Σωκράτους δαιμόνιον 65, δόξαι 335, θάνατος 6, μαθητής 14, 65, 189, σχολεῖον 5, 78
 σωλῆνες 96, 201, ὑπόγειοι 96
 σῶμα 61, 63, 155, 183, 232, 242, 244, 247, 265, 283, 309, 313, 315, 326, 348, 356, Ἀλεξάνδρου 138, Ἀμφικτυονικόν 104, ἀνθρώπινον 113, ἀνίκητον 93, Δωριέων 103, θνητόν 83, πολεμιστῶν 92, 93, συμβοηθῶν 128, συνεδριαστῶν 254, σώματος γύμνασις 77, δύναμις 74, μέση 307, ὑγεία 325
 σωτηρία 174, 332

- τάγμα 221, ιερόν 92
 τακτική πολέμου 327
 τάλαντον 105, 157, 200, 236, ἀργύρου 230
 ταμείον 204
 Τανάγρα 48, 50, 51, 94
 Τανάγριοι 50
 ταξίδι 12, 17, 32, 33, 37, 45, Ἐναχάρσιδος 61, Πλάτωνος 16, 19, 24, 35
 τάξιμον 213, 324
 τάξις 52, 195, 221, 246, 280, 284, 305, ἀγώνων 281, 359, δωρική 268
 τάτης Καρθαγένης 205
 Τάρας 42, 43
 ταραχή 15, 18, 324
 Ταρκήνιος ὁ γέρον 357
 ταρτάρου θεότητες 110
 ταῦρος 52, 53, 160, 161, ἔμμανής 302
 τάφος 52, 54, 106, 111, 114, 200, 234, 323, 346, 347, 361, 362, Ἄρτεμης 179, Λαΐδος 211
 τάφος 327
 ταχυδρόμος 55, 333
 ταχύτης 55, 128, 131, 292, κυκλική 126
 τείναγμα 161, 243, 244, 275, 306
 τεῖχος 71, 146, 163, 198, 221, 232, 244, 281, διπλοῦν 199, μακρά 185, παλαιά 354, πόλεως 141, 239, 322
 τέκνον 200, 201, 265, 318
 Τέλ Ὁρμάνι (τοπαρχία Βλαχίας) 332
 τελετή 50, 52, 75, 224, 250, 255, 280, 283, 316, 333, ἱερά 25, 47, κηδευτικά 51, τελετής λαμπρότης 316
 τέλος 89, 281, 286, 287, 281, 347, ζωῆς 79, καλόν 5, Σαπφούς 180, τραγικόν 320
 τεμάχιον 133, 141, 152, 155, 299, 350, 359, ἀρχαιοτήτων 141, στολιδίων 343
 Τέμπη 100, 146, 149, 150, 155· βλ. καί Μπαμπᾶς, Τεμπῶν κοιλάς 99, 146
 Τερσίδας 63, 64, 68
 Τερψιχόρη 353
 τετράποδον 165
 τετράστιχον 295
 τέχνη 49, 69, 78, 79, 114, 124, 141, 151, 152, 168, 206, 207, 209, 231, 233, 237, 264, 269, 272, 356, ζωγραφίζειν 234, καλαί 236, πολεμική 335, χοντροή 269, χρωματίζειν 234, τέχνης ἀγάπη 81, ἀριστούργημα 208, διοικεῖν 221, κρύφια 110, πρόοδος 232
 τεχνίτης 57, 123, 206, 208, 234, 235, 255, 265, 267, 268, 356, 357
 τεχνούργημα 258
 τζαούσηδες 125
 Τζιανταρλής 190· βλ. καί Ἐλαία Μ. Ἀσίας
 Τίμανθος ἀθλητής 273
 Τίμαρχος 65, 67
 τιμή 22-24, 30, 86, 90, 159, 169, 207, 208, 211, 247, 251, 256, 268, 270, 279, 286, 320, 322, 324, 344, 347, Ἀπόλλωνος 75, Ἑλλήνων 51, θεία 62, 274, νικητήριος 287
 τίμημα 277
 Τιμόθεος 3, 17, 18, στρατηγός Ἀθηναίων 129
 τιμόνι 86
 τιμωρία 114, 127, 218
 Τίσανδρος 229
 Τιτᾶνες 155, Τιτάνων μάχη 154
 Τιτάνη χώρα 237
 Τιταρήσιος ποταμός 147, 162, 163· βλ. καί Σαραντάπορος
 τίτλος 25, 47, 73, 74, 322, 327, δόξης 85, συμπολίτου 159
 Τισφών 139

- Τίτος Λίβιος 150
 τοκισμός 187
 τόλμη 85
 τόλμημα 101
 τομάρι 48, 309
 Τόμαρος ὄρος 163 170· βλ. καί Δρύ-
 σκος ὄρος
 τόμος 361
 τοξότης 118
 τοπαρχία 99, 117, 240, 245, 257,
 332, 361
 τοποθεσία 143, 148, 149, 151, 165,
 202, 203, 281
 τόπος 4, 10, 18, 33, 45, 49, 56, 57, 61,
 65, 66, 70, 74, 77, 81, 94, 100, 106,
 116, 121, 122, 127, 129, 140, 142,
 143, 145-148, 150, 152, 155, 161,
 162, 164-166, 181-183, 186, 189,
 191, 197, 205, 223, 238, 245, 246,
 248, 250, 252, 253, 268, 270, 271,
 273, 277, 278, 284, 294, 295, 297,
 300, 314, 329, 343, 346, 347, 352,
 ἄγριος 115, Ἰαθηνῶν 185,
 ἀρχαῖος 121, βάθβαρος 59, ἔρη-
 μος 56, 59, καρποφόρος 260,
 Κορινθίων 198, Κορίνθου 185,
 μάχης 52, μοναχικός 112, πα-
 ραθαλάσσιος 242, ραντισμένοι
 111, τόπων θεωρία 87
 τοποτηρητής 320
 Τότ μπαρών (Francois baron de
 Tott) 151
 τοῦβλο 235
 Τοῦρκος 125, 126, 295, 362
 Τούρναβος 362
 τραγωδία 299
 τράπεζα 10, 18, 24, 90, 157, 159,
 160, 209, 228, 229, 242, ἱερά 90
 τραπέζι 13, 17, 69, 122, 174, 175,
 188, 229
 Τραχίνοι 106
 τρέλλα 8
 τρέξιμον 55, 165, 249, 282, 288, 290,
 291, 293, 295, 359, ἀλόγων 280,
 ἀμαξίων 226, 280, 319, ἀπλοῦ
 σταδίου 286, ἵππων 319, λα-
 γωοῦ 327, πεζόν 280, 313, Πη-
 νεοῦ 150, ποταμοῦ 148, 156, Σα-
 λαβριᾶς 153, ὑδάτων 95
 τριαντάφυλλον 256
 τριανταφυλλόφυλλα 227
 τριβώνιον 11
 τριήρης 205
 Τρίκαλα 121, Τρικάλων κάμπος
 116, 118
 τρίκρονος βρύσις 133
 τρικυμία 28, 89, 106, 301
 Τρίπολις Ἀφρικῆς 285
 τρίπους 57, 71, ἱερός 172, χάλκινος
 57, 71
 τρίφυττος 298, 299
 Τριφυλλία 252
 τρίχα 193
 τρόμος 21, 105, 136, 217, 292
 τροπάριον 270, μυστικόν 112, 113
 τροπαιον 75, 98
 τροπαιοῦχον στράτευμα 73
 τρόπος 15, 18, 21, 22, 29, 56, 78, 83,
 85, 91, 98, 105, 107, 110, 120,
 122, 267, 131, 172, 174, 175, 190,
 192, 201, 202, 204, 206, 220, 247,
 252, 286, 302, 309, 314, 331, 342,
 ἀπάτης 320, δωρικός 262, τοῦ
 ἐνεργεῖν 195
 τρόχαλα 247
 Τροφώνιος 61, 62, 64, 65, Τροφω-
 νίου ἄντρον 69, σπήλαιον 60,
 ἀρχαῖον ἄγαλμα 64
 τροχίσκος 111
 τροχός 108, 206, μαγικός 109, τρο-
 χοῦ πεδίκλωμα 45
 τρύπα 314, σπηλαίου 61
 τρυπητήρι 356
 Τρυπιά 242· βλ. καί Ἐλίκη
 τρυφή 126
 "Τρωαδιτισσῶν" παράστασις

- Εὐριπίδου 135
 Τρωάς 163
 Τρωϊκός πόλεμος 212, 225, 234
 τυπικόν 63
 τυραννία 138, 219, 220, παθῶν 336,
 τυραννίας θυσία 18, ὀπαδοί 25
 τύραννος 8, 21, 25, 27, 42, 134, 136,
 138, 219, 218, 225, 231, Βελεστί-
 νου 140, Συρακούσης 300
 τύχη 3, 12, 42, 63, 66, 68, 88, 98, 174,
 218, 220, 227, 232, 242, 290, 296,
 348, Δίωνος 19, θρησκείας 268,
 Σικελίας 19
 τυρία 205
 τύψις 218
- ὕβρις 29, 42, 91, 217, 287
 ὕβρισμός 138
 ὕβριτα 6, 20, 43
 ὑγεία 25, 195, 209, 237, 250, σώμα-
 τος 325
 ὑγρότης 268
 ὑδραγωγεῖον 141
 ὑδράργυρος 356
 ὕδωρ 52, 91, 261, 275, 295, 325, κα-
 θαρό 48, πηγῆς 57, ὑδάτων
 ἀφθονία 58, τρέξιμον 95
 υἴος 21, 40, 89, 144, 166, 167, 200,
 214, 217-219, 229, 230, 290, 324,
 Μήδειας 200, πρωτότοκος 212,
 219, 333
 Ὑλαία λίμνη 94
 ὑλάκτισμα 329, λαγωνικῶν 327
 ὕλη 264, 266
 ὕμνος 75, 81, 156, 224, 270, 316, ἰε-
 ρός 210
 ὑπανδρεία 119, 295
 ὕπαρξις 358, 359
 ὑπάρχοντα 36, 39, 40, 42, 185, 213
 Ὑπάτης δρόμος 106
 ὑπεράσπισις 210, 211, 230
 ὑπερασπιστής 101, 231
- ὑπερβολή 15, 49, 136, 139, 181, 198,
 209, 216, 222, 280, 301, 303
 ὑπερηφάνεια 298
 ὑπεροχή 22, 89, 151, 168, 296, 311,
 335, 339
 ὑπεροπτικόν ἀρετῆς 34
 ὑπεροψία 29, 31
 ὑπέρτατον ὄν 268
 ὑπήκοος 27, 129, 135, 140, 167, 217
 ὑπηρεσία 43
 ὕπνος 18, 48, 128
 ὑπόγειον 63
 ὑπόγειον 151
 ὑπόδημα 264, 286, 299
 ὑπόθεσις 9, 30, 32, 34, 36, 43, 46, 47,
 103, 104, 110, 212, 219, 221, 299,
 352, γένους 72, Ἑλλάδος 239,
 ἐπικρατείας 199, πόλεως 46
 ὑπόληψις 315, 347
 ὑπόμνημα 171
 ὑποκείμενον (ἄτομον) 2-4, 6, 24, 36,
 37, 59, 80, 121, 157, 179, 254,
 319, πεφωτισμένον 250
 ὑπόκλισις 272, 294
 ὑπόκρισις 271
 ὑπόληψις 8, 18, 27, 29, 35, 40, 46,
 81, 83, 89, 92, 118, 124, 180, 187,
 208, 209, 211, 213, 216, 251, 254,
 277, 312, 315, 322, 347
 ὑπόμνημα 150
 ὑπομονή 332
 ὑποπόδιον 270
 ὑποστάσιον 281
 ὑποστατικόν (περιουσία) 213, 324
 ὑποστηριγμός 343
 ὑπόσχεσις 23, 41, 344
 ὑπουλότης 129
 ὑπόχρεως 7, 292, 308
 ὑποψία 61, 63, 217
 ὑπώρεια βουνοῦ 196, Κρόνου 277,
 λόφου 261
 ὑστέρησις 15
 ὑστερινόν-ά 67, 291

- ύψωμα 269
 ύψηλόνοια 80
 ὕψος 19, 48, 98, 100, 143, 147, 148, 154, 195, 209, 225, 240, 262, 271, 274, 278, 279, 317, εὐδαιμονίας 83, Ὀλύμπου 148
 ὕψωμα 56, 314
- φαγητόν 17, 48, 63, 331
 φαγοπότια 11, 13
 φαγουλάτα (τροφήμα) 47
 Φαίδρα 8
 φαινόμενον 107, 170, 243
 φάλαγξ 343, Αἰγύπτιος 346
 Φάλανα 147· βλ. καὶ Διογίλι
 φύλλον 144, 209, ἐλαίας 84, 285, δάφνης 75, χρυσόν 234, φύλλων μουρμουρητό 172
 φαμηλία 79, βασιλική 35
 φανός 224
 φαντασία 2, 12, 35, 67, 161
 φάντασμα 64
 Φαραί 248
 φάραγξ 154
 φαρμάκι 58, 114, 331
 Φάρσαλα· βλ. Φέρσαλα
 φάσγανον (ξίφος) 126
 φατρία 123, 195, 225
 Φάων 180
 φεγγάρι 106
 Φειδίας 54, 70, 241, 255, 263-267, Φειδία ἐργαστήριο, ψυχή 268
 Φείδων 221
 Φεραί 133, Φερῶν βασιλεῖς 99, 127
 Φεραῖος Ρήγας [α']
 Φέρσαλα 115
 Φερσαλινοί 116
 φέρσιμον 340, εὐγενικόν 5, Λακεδαιμονίων 105
 φήμη 1, 2, 31, 89, 226, 236, 296, 303
 Φθινόπωρον 103, 161
 Φθιώται 101, 116
- Φθιωτικαὶ Θῆβαι 120· βλ. καὶ Πλάτανος
 Φθιώτις 141
 φθόγγοι ἠδονικότατοι 90, μελωδικοί 155
 φθόνος 88, 94, 301, φθόνου μανία 319
 φίδι 58, 63, 109, 127, 144, 306
 φιλανθρωπία 100
 φιλαργυρία 134, 319
 φιλεργία 246
 φιλήματα 347
 φιλία 6-8, 19, 29, 30, 34, 38, 129, 137, 146, 178, 319, 343, φιλίας σύνδεσμος 215
 Φίλιππος 93, 303, Μακεδῶν 132, 140, 290, 355
 Φίλιστος 28, 29
 φιλίωσις 37, εἰρηνική 44
 φιλοδοξία 89, 92, 105, 129, 134, 154, 166, 222, 246, 296
 φιλοκέρδεια 87, ἄνομος 94
 φιλόλογος 362
 φιλοξενία 34, 46, 49, φιλοξενίας δεσμός 129
 φιλοπονία 205
 φιλοσοφία 14, 16, 20, 23, 28, 30, 33, 35, 36, 43, 325, φιλοσοφίας πρόβλημα 10, σχολεῖον 43, 189
 φιλόσοφος 1, 5, 6, 9, 12, 13, 15, 26, 33, 37, 77, 87, 166, 222, 336
 φιλοστοργία 218
 Φιλότας 17, 60, 146, 193, 195, 207, 273, 336, 342
 φιλοφροσύνη 211
 φλοέρας ἦχος 145, 314
 φλόγα 82, 107, 111, 243, 273, 312
 Φλοιούντιοι 238
 Φλοιοῦς 237
 Φλοῖσβος 173
 φλούδα 144, δένδρων 329
 φοβερισμός 40
 φόβος 2, 28, 65, 68, 108, 121, 136,

- 145, 245, 285, 340, πειρατῶν 240
 Φοίνικες 204
 Φοινίκη 206
 Φοινικία 205
 φονεύς 127, 159, 217, 230, 326
 φόνος 133
 φορά 44, 337
 φόρεμα 13, 122, 237, 249, 283, 291, 306, 345, λινόν 64, μεγαλοπρεπές 75, 283, πορφυροῦν 52, 298
 φούντα 111, 152
 φράκτης 327
 Φράντζα 171
 φράσις 80, 86, ἄρμονική, γλαφυρή 80
 φρενοληψία 110
 φρίκη 176, 189, 217, 337
 φρόνησις 214, 225
 φροντίς 27, 32, 128, 132, 167, 168, 171, 177, 208, 222, 231, 257, 268, 325, 338, 339, 352
 φροντιστήριον 151
 Φρυγία 205
 Φτέρη 156
 φυγᾶς 134
 φυγή 341
 φυλακάτωρας 113
 φυλακή 7, 21, 113, 139, 303
 Φυλακτὶς Ἄρτεμις 241
 φύλαξ 326, 327
 φύλαξις 224, 336, ποιμνίων 165
 φυλή 116-118, 254, 259, Ἡλιέων 269
 φυσήματα 111
 φυσική 335
 φύσις 3, 11, 15, 31, 77, 78, 95, 111, 115, 123, 151, 152, 155, 169, 203, 208, 215, 234, 282, 338, ἀνομίας 321, διοικήσεως 335, φύσεως κρύφια 31, μυστήρια, 36, νόμοι 107, ὠραιότης 58
 φυσιολόγοι 161
 φυτά 58, 86, 144, 152, ἀρωματικά 109
 φυτεύματα 325
 Φωκείς 101, 130, 240
 Φωκίς 101, 131, 149, 256
 φωνή-αἶ 3, 64-67, 84, 88, 92, 102, 248, 316, 317, 327-329, ἀνδρεῖαι 40, βροντῆς 84, εὐληπτος 169, θαυμασμοῦ 90, λαοῦ 282, μελωδικαὶ αὐλοῦ 92, ὄξεϊα 195
 φῶς 16, 66, 78, 232, 271, ἀμυδρό 64, γλυκύ 65, ζωντανόν 67, ἡμέρας 165, θεῖον 84, φυσικόν 66, χαριέστατον 110, φωτός ἀκτίς 20, λάμπις 208
 χάδι 29, 59
 Χαιρώνεια 69, 93, 94, 240
 χάλαζα 195, 309
 χαλασμός Περσῶν 54
 χαλάστρα 322
 χαλινάρι 119
 χαλινός 9, 293, 344
 Χαλκίς Εὐβοίας 57
 χαλκοῦ μεταλλεῖα 208
 χάλκωμα 321
 χαμογέλασμα 157
 χαμοργιός 127· βλ. καὶ ἀσπάλακες
 χαμός 329, 338
 Χαιονίων τόπος 165
 χάος 196
 χαρά 35, 44, 56, 60, 84, 88, 92, 160, 177, 260, 269, 271, 297, 305, 317, θριάμβου 328, πάνδημος 282, χαρᾶς δάκρυα 288, ἐντύπωσης 3
 χαράγματα 282, 328, 329
 χαράδρα 293
 χαρακτήρ 9, 15, 31, 46, 59, 66, 87, 92, 126, 216, 267, 304, ἐγκατοίκων 115, μεγαλοπρεπῆς 85
 χάρις 13, 124, 158, 278, 336
 χαρίσματα 108, νοός, ψυχῆς 34

- χάριτες 59, 256, 265, νοός 35, φυσικές Βελεστίνου 133
 Χαρμίδης 265
 Χάρτα (τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ρήγα) 45, 51, 95, 179, 215, 252, 345, Ὀλυμπίας 261
 χαρτάκι 174
 χαρτί-ιον 205, 295
 Χασιώται 263· βλ. καί Λαπίθαι
 χάσμα 281
 χαυνότης 15
 χεῖλος 347
 χεῖμαρος 86, 141, 154
 χειμῶν 56, 91, 161, 162, 175, 184, 243
 χειρόβολον 152
 χειρονομία 145, 258, 328
 χεῖρ-χέρι 8, 11, 12, 30, 33, 38, 43, 52, 54, 63, 69, 72, 75, 81, 102, 105, 138, 139, 158, 161, 176, 206, 212, 222, 229, 230, 232, 233, 236, 237, 255, 264, 266, 271, 273, 276, 302, 303, 307, 313, 314, 316, 329, 343, 345, 346, 347, 356, ἀγαλμάτων 235, βασιλέως 28, χειρῶν κροτήματα 297, Πραξιτέλους 61
 Χείρων Κένταυρος 143-144
 χειράσηδες 332
 χειρότια (γάντια) 308, 313
 χερσόνησος 157, Ἁγίας Μαύρας, Λευκάδος 176, Παλλήνης, Κασσάνδρας 156
 χήρα 184
 Χίλων σοφός 317
 Χιμάρα 165
 χιόνι 91, 162, 166
 χιτών 237, 299
 χλόη 150, 152, 159
 Χόρηρος 257
 χορεύτρια 122
 χορηγέται (ἀρχηγοί χοροῦ) 124, 125
 χορός 59, 124, 160, 229, 270, 321, 353, ρωμαϊκός 125, χοροῦ ἄσκησις 124, εἶδη 124, 144, ὀνόματα 124, 125
 χόρτα 110
 χορτάρια 113, χορταρίων ζουμί 112
 χρεία 6, 11, 83, 102, 201, 222, 231, ζωῆς 128
 χρεμέτισμα ἵππων 282
 χρέος (ὑποχρέωση) 5, 9, 81, 128, 167, 315, 318, 338, 339, 344
 χρεώστης 93
 χρήματα 28
 χρῆσις 114, 172, 201, ἀρχαία 206, ἀφρημένων 190, εὐγενική 124
 χρησμός 48, 54, 67, 68, 248, χρησμοῦ ἀπόκρισις 68
 Χρισό 226· βλ. καί Κίρρα
 χριστιανοί 133
 χροάδια (χροιά) ἡχων 173
 χρονολογία 257, 349, 350, 352, 353, 357, 360
 χρόνος 19, 32, 38, 44, 51, 53, 57, 73, 75, 80, 100, 101, 122, 124, 133, 134, 138-140, 143, 155, 159, 166, 171, 178, 182, 185, 210, 212-214, 220, 224-226, 231, 233, 236, 240, 241, 249, 269, 271, 286, 256, 257, 300, 301, 304, 312, 325, 333, 349-351, 360-362, ἀρχαῖοι 123, ἀρχαιότατος 164, ἀρχαιότερος 101, Ὀλυμπιακός 351, χρόνου ἡμέραι 75, καιροῦ 279
 χρυσίον 30, 264, 269
 χρώμα 3, 65, 234, 235, 294, 295
 χυδαῖοι (ὄχλος) 138, 142, 312
 χῶμα 198, 224, 328
 χωνευτήριον 154
 χώρα (κωμόπολις) 100, 245, 248, Ἁλειαῖον 260, Ἀνθέλη 103, Μαγνησίας 121, Πορταρία 143, Τιτάνη 237
 χώρα 181, 185, 245, εὐεπίβατος 254
 χωράφι 215

- χωριάτης 58, 227, 248, 332
 χωρίον-ιά 56, 180, βακούφια 142,
 Βόλου καί Ἄγυιᾶς 116, χωρίων
 ἔνωσις 254
 χωρίσματα 143
 χῶρος ζόφου 165
- ψάλτρια 353
 ψάρι 90
 ψαρόκολλα 356
 ψεῦδος 31, 246
 ψεῦμα 194
 ψεύστης 194
 ψηφίον 306
 ψήφισμα 104, 105, 117, 151, 200, 257
 ψῆφος 101, 103, 104
 ψιθύρισμα κλαυθμηρόν 333
 ψυχή 3, 13, 15, 20, 34, 66, 83, 92, 97,
 115, 135, 136, 152, 154, 268, 282,
 310, 326, 341, γενναία 339,
 ψυχῆς κατάστασις 36, κίνησις
 30, χαράσματα 34
 ψύχρα 143, 338
 ψυχρότης 8, 34
 ψωμί 90, 328
- Ἔγγυγέυς 96
 ὄμος 275, 276, 288, 318, 329
 ὀμότης 213
 ὄρα 55, 68, 109, 141, 174, 191, 197,
 198, 260, 309, 312, 324, 351, 354
 ὄραϊον ἀληθές, τό 268
 ὄραϊσμός 358, θρόνου 129, χαρο-
 ποιός 152
 ὄραιότης 2, 50, 58, 87, 83, 137, 150,
 209, 228, 235, 237, 250, 251, 265,
 291, 336-338, 345, διαλέκτου 59,
 φύσεως 58, ὄραιότητος
 βραβεῖον 255, ἰστός 270
 Ὄρωπός· βλ. Ὄρωπός
 ὄτα 80, 86
 ὠφέλεια 179
- baton à deux bouts 125
 Bernoulli· βλ. Βερνούλης
 Buffon· βλ. Μπιουφόν
 Corsini· βλ. Κορσίνι
 Grenoble· βλ. Γκρένομπ
 Lalande· βλ. Δελαλάνδ
 Nauze de la· βλ. Νῶζ
 Pauw, Corneille de· βλ. Πάβ
 Sainte-Croix· βλ. Βαζών δέ Σαίντ
 Κρουά
 Tott, Francois baron de· βλ. Τότ
 Μπαζών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰσαγωγή σ. Α 9-66

Περιήγησις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος, Τόμος Πρῶτος

«Εἶδησις τοῦ συγγραφέως» Barthélemy σ. III

«Τοῖς Φιλέλλησιν Ἀναγνώσταις» τοῦ Γ. Σακελλάριου..... σ. VII

Νέος Ἀνάχαρσις, Τόμος Τέταρτος

Κεφ. ΑΒ΄ . Ἀρίστιππος σ. 1

Κεφ. ΑΓ΄ . Πλάτων σ. 16

Κεφ. ΑΔ΄ . Ὀδοιπορεία εἰς Βοιωτίαν. Σπήλαιον τοῦ
Τροφωνίου. Ἡσιόδου. Πίνδαρος σ. 45

Κεφ. ΑΕ΄ . Ὀδοιπορεία τῆς Θεσσαλίας. Ἀμφικτύονες, μάγισσαι σ. 99

Βασιλεῖς τῶν Φερῶν. Τουτέστι τοῦ Βελεστίνου..... σ. 127

Κοιλίας τῶν Τεμπῶν σ. 146

Κεφ. ΑΣΤ΄ . Ὀδοιπορεία τῆς Ἠπείρου, τῆς Ἀκαρνανίας καί τῆς
Αἰτωλίας..... σ. 162

Μαντεῖον τῆς Δωδώνης σ. 168

Πήδημα τῆς Λευκάδος..... σ. 177

Κεφ. ΑΖ΄ . Ὀδοιπορεία τῶν Μεγάρων, τῆς Κορίνθου
τῆς Σικυῶνος καί τῆς Ἀχαΐας σ. 184

Κεφ. ΑΗ΄ . Ὀδοιπορεία εἰς τήν Ἠλείαν. Ὀλυμπιακοί Ἀγῶνες σ. 252

Κεφ. ΑΘ΄ . Ἐξακολούθησις τῆς ὀδοιπορείας τῆς Ἡλίδος.
Ξενοφῶν ἐν Σκυλλοῦντι σ. 323

Σημειώματα σ. 349

Εἶδησις διδόμενη παρά τοῦ Ρήγα σ. [362]

Πίναξ σ. [363]

Εὐρετήριο σ. Β 1-51

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΡΗΓΑ

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Βιέννη 1797
Έπαναστατική προκήρυξη,
τά Δίκαια του ανθρώπου,
τό Σύνταγμα, ό Θούριος,
Ύμνος Πατριωτικός.
Α΄ έκδοση, Άθήνα 1994,
Ε΄ έκδοση, Άθήνα 2005.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Βουλγαρική έκδοση,
Σόφια 1998.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Ρουμανική έκδοση,
Βουκουρέστι 1999.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Σερβική έκδοση,
Βελιγράδι 2000.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Ίταλική έκδοση,
Τεργέστη 2000.
Β΄ έκδοση, Άθήνα 2006.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Άλβανική έκδοση,
Φιέρ, Άλβανίας 2001.
Β΄ έκδοση, Άθήνα 2007.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Ρωσική έκδοση,
Τιφλίδα 2002.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Άγγλική έκδοση,
Άθήνα 2002.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Γαλλική έκδοση,
Άθήνα 2002.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Ίσπανική έκδοση,
Άθήνα 2005.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**
Γερμανική έκδοση,
Άθήνα 2007.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ**
Βιέννη 1790
Φωτοαναστατική έκδοση,
μέ εύρετήριο όνομάτων
καί πραγμάτων.
Άθήνα 1991,
Δ΄ έκδοση, Άθήνα 2006.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΘΟΥΡΙΟΣ**
Βιέννη 1797,
Α΄ έκδοση Άθήνα 1997.
Δ΄ έκδοση Άθήνα 2004.
**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ
ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ
ΜΕΛΩΔΙΕΣ**
Έκδοση σέ ψηφιακό δίσκο (CD)
καί κασσέτα.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
(Βιέννη 1797) - Ἰθάκη 2006.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ
ΤΟΜΟΣ 4ος, Βιέννη 1798
Ἐπανέκδοση τοῦ τέταρτου τόμου,
τοῦ ὁποίου τὰ περισσότερα κεφάλαια
μεταφράστηκαν ἀπὸ τὸν Ρήγα.
Εἰσαγωγή - Εὐρετήριο
Ἰθάκη 2006

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΗΘΙΚΟΣ ΤΡΙΠΟΥΣ
Βιέννη 1797
Φωτομηχανικὴ Ἐπανέκδοση,
μὲ εἰσαγωγή, εὐρετήριο ὀνομάτων,
Ἰθάκη 2001.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΧΑΡΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Βιέννη 1796-1797 - Ἰθάκη 1998
Μοναδικὴ αὐθεντικὴ ἔπανέκδοση
τῶν δώδεκα φύλλων τῆς ΧΑΡΤΑΣ,
πού συνοδεύεται ἀπὸ τὸ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ τῆς καὶ τίς μελέτες:
«Ἡ Χάρτα τῆς Ἑλλάδος τοῦ Ρήγα.
Τὰ πρότυπά τῆς καὶ νέα στοιχεῖα»,
«Τὰ νομίσματα τῆς Χάρτας
τοῦ Ρήγα».

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΝΤΕΛΙΚΑΤΩΝ ΕΡΑΣΤΩΝ
Βιέννη 1790
Φωτομηχανικὴ ἔπανέκδοση,
προλογικά, εὐρετήριο ὀνομάτων
Ἰθάκη 2006

ΡΗΓΑ ΡΗΣΕΙΣ
Ἰθάκη 2000.
Ἐπιμέλεια:
Δημ. Καραμπερόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΗΓΑ
ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
Α΄ ἔκδοση, Ἰθάκη 1994,
Β΄ ἔκδοση, Ἰθάκη 1998.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 1ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(Βελεστίνο 1986) - Ἰθάκη 1990.
Ἐπιμέλεια: Παν. Καμηλάκης καὶ
Αἰκ. Πολυμέρου - Καμηλάκη.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 2ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(Βελεστίνο 1992) - Ἰθάκη 1994.
Ἐπιμέλεια: Δημ. Καραμπερόπουλος
& Εὐάγγελος Κακαβογιάννης.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 3ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(Βελεστίνο 1997) - Ἰθάκη 2002.
Ἐπιμέλεια:
Δημ. Καραμπερόπουλος.

ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 4ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(Βελεστίνο 2003) - Ἰθάκη 2006.
Ἐπιμέλεια:
Δημ. Καραμπερόπουλος.

**ΑΙΜ. ΛΕΓΡΑΝΔ - ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΣΥΝ ΑΥΤΩ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ
ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΑΡΧΕΙΩΝ
ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ**

Ἀθήνα 1891, Ἀθήνα 1996,
Β΄ έκδοση, Ἀθήνα 2000.
Φωτοαναστατική ἐπανεκδοση
μέ εὐρετήριο ὀνομάτων.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΜΑΝΤΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ**

Ἀθήνα 1930, Ἀθήνα 1997.
Φωτοαναστατική ἐπανεκδοση
μέ εὐρετήριο ὀνομάτων

**ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ
Ο ΡΗΓΑΣ ΣΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**

Ἀθήνα 1996.

**ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ**

Ἀθήνα - Βελεστίνο 1997,
Β΄ έκδοση, Ἀθήνα 2000.

**ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ο ΡΗΓΑΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ
ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ
ΤΟΥ ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΟ**

Ἀθήνα 2001.

**ΝΤΟΥΣΑΝ ΠΑΝΤΕΛΙΤΣ
Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΡΗΓΑ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ 1931 - Ἀθήνα 2000.**

Μετάφραση ἀπὸ τὰ Σερβικά
ὑπὸ Π. Σπυροῦδη,
Εἰσαγωγή: Ἰ. Παπαδριανός,
Ἐπιμέλεια: Δημ. Καραμπερόπουλος

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ
RIGAS VELESTINLIS
LEGEND AND REALITY**

Ἀθήνα 1994.

**ΝΕΣΤΟΡΟΣ ΚΑΜΑΡΙΑΝΟΥ
ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗΣ.
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ**

Εἰσαγωγή - μετάφραση - σχόλια
Ἀθαν. Ε. Καραθανάση
Ἀθήνα 1999.

**ΡΑΝΙΑΣ Δ. ΜΠΟΜΠΟΤΗ
ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗΣ
Ο ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ**

(Θεατρικό ἔργο)

Ἀθήνα 2006.

Ἐπιμέλεια: Δημ. Καραμπερόπουλος

**ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΒΡΑΝΟΥΣΗ
ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗΣ
1757 - 1798**

Ἀθήνα - Βελεστίνο 1997.

**ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ
ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ.
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΟΥΓΚΑΣ Η
ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ**

Ἀθήνα 1993.

**ΔΗΜ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ
ΓΕΝΟΥΣ ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ**

Ἀθήνα 1993.